

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рукописи вперше не дають на виправданні
восторженні. — Редакційні кошти
читачі віддають під облігом.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

за рік	20 К.	—	с.
за пів року	10	—	с.
за чверть року	5	—	с.
місяць	1	70	с.

Поодинокі числа „Буковини“ 15 сотиків.

Передплата і відбитість за інсерт
платні в Чернівцях.

Із кінцем шкільного року.

(X) Рік шкільний скінчений... Миттю пустіють школи і розпочинає ся школярська мандрівка на села. Розпочинає ся для шкільної молодіжки час добре заслуженого відпочинку, час покріплення своїх сил молодечих, виснажених ціло-річною працею, яку приходиться сповняти нерідко — от як у нас — серед несприятливих обставин. Добиватись прекрасного засобу знання, злишого кусня хліба, приходиться ся у нас шкільній молодіжці прямо серед холоду і голоду і то в бувальшім того слова значінню... Та кінець року шкільного важкий не лиш для шкільної молодіжки, для якої він значає рівнозначний, із поступком о один шельф висше по драбині офіційної просвіти, важкий він не лиш для професорів, для яких настане час свободний від викладання клас, бо до сего зводиться ся дуже часто їх роль у шкільній школі, але важкий і для цілої нашої суспільності. Школи берегти нашому народові, як ока в голові, бо се головне жерело просвіти, в якій лежить єдина запорука нашої прекрасної будучини; се єдине зброє до поборення темноти, із якою в невідлучній парі неправда, якою провадять обставини, які мусять терпіти наш народ. Є чимало гіркої історичної іронії в положенні нашого шкільництва, за яким побивав ся наш народ у всі часи, як тільки міг проявити на верх свою волю, от як в єврейські часи козацьчини. Тимчасом нам пролетарям серед європейських народів приходиться ся знести і в сій єврейській азії, приходиться ся із величезною неповоротною затратою національних сил усунути важкі кола, які нам поставили ласкаві

„культурні“ єврейські і „опікуни“ в добування просвіти. Ось і нині на початку двадцятого століття утворює наші під обухом російського абсолютизму лише не сиромого вчити ся у своїй мові навіть у народній школі. І коли під могутніх ударів революції захитало ся царство тьми у всіх основах, коли сипають ся обиди і концесії всім російським народам, то наш тьмою сповнений народ, лишений свідомої інтелігенції, яку затримала московська бюрократія і нині не має ніякої цінної заповіді на українську народну школу. Ва, що й до нині не діждали ся Українці внесення указу із 1876 р., який остаточно на нім поштовхнув класовий самодержавний обруситель... Одиначе треба числитись із тим фактом, що за час сего в нинішню пору, як українські села позаселені не легальною літературою головно Революційної Української Партії, має вже майже ілюзорне значіння. Зарезом генерального страйку на Вкраїні із усіма його консеквенціями хіба вплине самодержавне російське правління (як воно до того часу дотримує) і до формального внесення указу із 1876 р. і до української школи і т. д. Чим же виправдані своїми резолюціями умірковані українські інтелігенти-культурники, які поза формально національними концесіями про нічого й не мріють, того добють ся українські революціонери, які власне — як то кажуть — національні постулати вважали, а по часті і тепер вважають „неіснуючим питанням“.

Не менше погано виглядає наше шкільне діло під оком конституції, якою користують ся неадиректи в Угорщині. Школи є там тільки на те, щоб як найшвидше збридити школярів своєю

різкою мовою мажоронічним лизичем, якого вчать у школі, та щоб як найшвидше обернути дитяру в Мадяра, розуміють ся коштом плати цього засобу знання. Про науку рускої мови в угорських школах середніх і вищих — нема й мисли.

В парі з тим іде майже цілковита недовіда свідомої рускої інтелігенції на Угорщині. Недавно пороблено почини до запобігання руским студентам, та їх національну приналежність становить на зверх єдиного кат. віровісвідання! А ще що угорський селянин лишений просвіти у своїй мові, лишений своєї інтелігенції, гине в темноті, що раз більше запутує ся в тенетах виснажених, прямо гане під оглядом економічним і дегенерує ся, бо не хотачи зносити благословенства угорського рaju, віддає на море. Та угорські загори не годні зрозуміти, що з них бу-ли-б гарні й продуктивні горожани, як би не роблено їх предметом безцеремонної мажоризації, одначе зрозуміти се їм конче треба, бо до нинішньої днини панувало ся сила фактів, за які прийде ся стати Уграм до борби із неадиректими націями і то вже в недалекий час.

Галичина — се кубетечко шліхотсько-польських птиць, на яких господарю примінуло очі австрійське правління — надто нам на очах, щоб ще раз наводити порожі затії, якими утонувають нас польські правлячі крути, синіючи на кождім кроці просвіти руского народу навіть проти волі Відня, vide одисей із станиціславською гімназією.

У нас, на Буковині народна просвіта завдяки людям, які стоять у її пермі, робить поступки будь що дуже гарні. За те школи середні, які мають нам на-

ховати нову руску інтелігенцію, не можуть вже рішучо вдоволити. Завдяки системі, яка там панує супроти нашої молодіжки, завдяки германізаційним забагам, завдяки нещасному утриманню падає там річково руска молодіжка цілими генерациями. А щоб вже ніхто не поспу-ди о голословність підносимо, що при єсгорічній класифікації не досягнуло своєї ціли в ц. к. П. себто в рускій гімназії в Чернівцях, загально поперх 42 проц. учеників. І се приєволює нас змилити ся ближше сєю справою.

(Ковч. Бук.)

Справи краєві.

Аж таки руских послів супроти аграрного руху. Страйковий рух, який провадив ся спорадично тут та там на Буковині, не довів досі нігде до острій-ших забурень, поимно цілювали всіляких театральних і неспонтанних класових, які радіб вже зловити якусь рибуку у мутній воді. Страйковий рух все ще загальним шляхом, також зазнав передру-валень і наш позитивний вплив, інтервенції в поодинокі випадки між дво-рами в страйковими, через що скріплю-вало ся довіра власний у власних. Нез-намі крутам, які малили до безправства, се одначе не в сьмис, вони раді конче змилити ся насильних засобах; конституційні постанови, які дозволяють свободу страйків, не на руку, тож хотять внести в рух проти виснажених мужи-ків небезпечний чинник терору з гора. Ось на позитивний народний візу Русів підносили мужики справу, що ділячі і по-сесори криманського, заставного і в часті червоного повіта утворили зно-ву в цілі підняти інтервенції власний на случай страйку, а на страйк робіт-ників утварили підносити спрощенням чужих робітників. В нині сего пос. Ні-гуляк, Сміль-Огонький і Н. Василько хо-дили іменем клубу руских послів до правління уряду уряду ради.

Кость Гаврусенко.

Весіле...

Сиділи при столі. В бічній комнаті грали музика сумної... Сумна молодіжка, що дала ся із струн скрипок, мішала ся з веселим криком та сміхом гостей і з цоканням тарале, вилок та склянок. По-між столу уникли ся друзі і друзини, обслуговуючи гостей...

А музика все титнула своїм...

Молода говорила з батьком, а молодий гадив апатично наперед себе...

Та музика звернула його увагу на себе. З початку якийсь дивно йому було, що на весіллі грають сумної, таж то ірещіть весіле, отже має весело бути...

Мимолетом підгадали ся йому слова медодії, котру грали.

Ой не жадуй мого мила, що я нині, тоді будеш жалувати, як я нині...

Йому стало так сумно, сумно на серці і він згадав мимовільно...

Ах, перед трома роками, коли то він ще був в семінарських мурах... було в голові його щиро надії, мрії, ідеалів... в серці гаряча любов...

Та що з того... Він став учителем... а вона була донька поміщика... Єй батько на жадон спосіб не хотів при-стати на те, щоб його донька так швидко упала... себто віддала ся за учителя... і сталося по його волі...

Вонаж бо не мала власної і покоря-лає батьком...

Потім виїхала за вода заміж... Чу-ли говорили, що ота дівка дуже нуємо, бо й не йй було бути вірною нелюбому...

Він же?.. Він думав з початку, що не переживе того. Хотів навіть стріляти ся. Відтак поник у апатію й казав, що ніколи не оженив ся. Та води при-тиснула його на селі самота і нудьга... то задумав женити ся...

Не вибирав багато. Таки в свого надучителя вженив ся. Наречена — чи тепер вже його життя, не була гарною.

І розуму через міру не мала...

Але ось мав уже жінку...

Йому-ж лише о те йшло...

Музика все грали своїм...

Він вслухував ся в ті звуки і йому на серці ставало так тяжко, тяжко як перед ним розгортавалось пуста по-рожня...

Весіле...

Кадобіані, дня 16. червня 1905.

Під різкою.

(Оповідане із саадатського життя.)

(Ковч.)

В такий страшний хвилю не видер-жала би ні одна матір. Вона як злилася нинула би ся на свою дитину і старала би ся заслонити своїм старим тілом свого сина і забути звернула би серця тат-людей.

Саадати, що нинішували екзекуцію,

сповняли свою повинність „світло“. Ін привазило „світ“ чоловіка, свого брата, саадата — і вони „світ“. Нині у них не могла прийти в голову така неспов-нити приказу своєї старшини. Під час сего кари привазило другим стояти „тихо“ і любити ся „вмодією“; і вони стояли „тихо“. Нині, ні саадатам, ні сиротам не могло прийти на гадку, яка огидна і безчесна була роза-тих, що дивили ся рівнодушно і без всякого почуття на єю підду та погану муку. Нині у них не приходило на гадку, що може прийти ся їм будь-коли, разом з сям осміяним і пониженим Гріцьком — боронити ся від будь-якого порота й прозивати проз за „царя і вітчизну“.

Один саадат чинив далі, другий сів, а два сиділи на Гріцьковім тілі. Відний Гріцько! Ему було жалко, було жалко. Ковч-нішним нерестав він при-чати. Він не був в сьм хв бодай при-ком ослабити своїм враніям; він лише тронів і корчав ся і явився підударам різон.

— Сто! — прозвучав саадат по-сідний раз і зігнув дещо.

В послідній раз задрожала різка в воді і спустила ся тяжко на Гріць-кове тіло. Рука саадата затерла під не-сприятливим рухом, так що саадат мусів напружувати ся, щоб піднести єй за кожним ударом. По посліднім ударі ви-рвала ся ему різка з руни; саадат дивив ся збентежено на вирг себе.

— Ну, вставай! — привазило ко-мандант.

Гріцько ледве що підняв ся. Ему було жалко і соромно. З трудом витягнув штани, накинув на себе шевель і отав блідий з виразом великого горю. Що думав він в тій хвили і чи думав він взагалі щось?

— На, мрши до класу, але буди-мені молодцем! Диви ся! — загрозив командант.

Гріцько хотів захватити ся після всіх научених правил, але се вдало ся ему слабо і смішно.

— Як повертаєш ся?! — не втримав і сего разу командант, заува-живши на зручний новорот.

— Раз! два!... острійше ногою! — кричав на него старий воєк.

Гріцько йшов як панич, а два саадата, его сторожі, старали ся підтриму-вати его, але в той спосіб, щоб не за-уважив того командант.

По приказу команданта розійшов ся батальон по комнатах; туди сиранив ся і Гріцько Кюха, де й згубив ся в сирій саадатській масі.

Чи стане Гріцько „молодцем“, чи не переживе він талу наругу і вложить на себе руку, або змінить ся як небудь — се питання не могло нікого зацікавити.

З російського перекладу у Чернівцях, 1. вересня 1905. р. В. К.

Фенето, і заявили йому, що досі вони в стані страйку викликаного нужденістю платити за всім додержанням робітникам, які зверталися до них за порадом, захищати їх спокійно і мати довіру до інтервенції політичних властей, до яких завжди страйкуючих відсилали. Колиж одна ніч про зміну днів і є правдива, то рускі посли, скидають з себе всю відповідальність за наслідки, які таке провокування робітників може викликати і відзначити, що се складають на днів, Радник Фенето відповів посли, що він про таку ухвалу днів нічого не знає, та що зі своєї сторони буде старатися всегда через повитові влади впливати на задоволення спорів, які виникають ріжними в поглядах на необхідність платити у днів і робітників.

Активні німецьких студентів червоноцього університету. Дня 10. с. м. явилися на завіз ректора і його канцелярії голови товариства, що вручили були дня 2. с. м. вісню пропанативне писмо в справі повстання німецьких професорів. Магістрів-целя заявили, що він подан до відома німецьким професорам від того меморандум, та що він є уважливий заявити, що вони своїм рішенням зовсім не хотіли обидити почувань німецьких студентів тільки бажали утвердити існуючий на університеті звичай. Се рішення всі студентів, які ректора ні до чого не обов'язує. Значить, се все осталося по старому. До речі треба сказати, що після заяви ректора безпосередньою причиною до рішення професорів німецьких був номер „Жуніт“, на якому говорено в честь університету лише по німечки. Алеж сей номер відбув ся ще два семестри тому! Отже видно починчалося се акція німецьких студентів, а „Bukow. Nachr.“ із своїми інтригами, щоб спонукати волонтерів студентів до відступлення від діла, дарма що тут їхній номер дав притулок до всього — осталося — кажучи по російськи — в дураках. Орган „жуніт“ про цілу справу не згадує і словом. Надто ветад їм признається перед своїми, як то їхні „ітени“ із „Visovin“ заступають ся за правами власного народу.

Політичний перегляд.

Революція в Росії. Ледаві полагоджено справу з „Потемкином“, а вже надходять вісті про нові заворушення у російській флоті. Ось з Хівани доносять, що там на розрухи засуджено 23 моряків на смерть. Коли однак на 6 виконано засуд, серед залоги повстало се таке невдоволення, що комендант адержав дальшу евакуацію і відіслав ся до Петербурга по інформації. З відтам однак наспіла відворотна відповідь: „Тратити дальше!“ Колиж приступлено до дальшого розстрілювання, воєнки, які мали стріляти, відмовили послуху і стріляли до офіцерів, з яких убили 12. До перша козакам удало ся вдатися бунт, по строті 30 убитих козаків. Також серед моряків в Кронштадті повторили ся знов грізні розрухи. Та найострішше кишить тепер революція на Кавказі. Над Тифлісом проголошено стан облоги; в Батумі фактична революція; великий рух адержаний. Поле ніхоти стаціонарний в Єлизаветгороді три дні не хотів прийняти казенної поживи, яка була не добра. Відтам вибухли в полку розрухи: 2 під-офіцерів і 14 воєнів утікли зі зброєю і значним запасом амуніції. Революційна пропаганда ширить ся незвичайно серед доньських козаків і може вибухнути кожної днини їх бунт. З Москви япон доносять телеграфічно, що там застрілено градоначальника і директора поліції Шувалова. Іменно якийсь молодий чоловік в уборі робітника чеван і сакі реценційний на него, а коли

нін явив ся о 1-ій годині, той чоловік аблизив ся до него і плати революційними кулями влучив его тах, що до години сконав. На вістку про се, цар дістав нападку дрожи і довгий час не міг прийти до себе. Шувалов, одна із найбільш ненавиджених чиновничих креатур, належав до найбільш довірених приятелів і дорадників царя і був фаворитом цілого двору. Отже вже се одно було причиною царського перераження, тим більше, що поліція російська добуває всіх сил, щоб захистити від революційних впливів найбільш політичні личності. Як день перед убійством Шувалова ашитував его англійський консул про стан безпеки в місті, то він заявив: на разі нічо не гроить, але не заколочув супокою в Москві. А тимчасом вже тоді протягувала була над ним свою руку смерть, прикликана зазвездом революційних, до яких належали і урядники москов. поліційної префектури. І в сій як-раз заплучує ся грізне шементо для самого царя, якому в недалекий перспективі показують революційні смерть або дестронізацію.

Розрухи в Арабії. Ми вже в однім з попередніх чисел „Буківини“ згадували про розрухи в Арабії і їх причину. Нині одержуємо вісті, що в Арабії вибухло повстання і то на великі розміри. В Ємені піддав ся повстанцям цілий турецький корпус разом зі своїм командантом Різім-башою. Повстанці розброїли офіцерів і воєнів і позволили їм вернути назад до Туреччини, але они поліли прилучити ся до повстанців. Краї: Зафар, Ємен, Анеіса, Галі, Ібб і Санаа утворили союз, на чолі якого станув емір Аль-Мумін проголошений каліфом. До них прилучили ся шейхи країв Куейту і Неджду, які оставали досі в лояльних відносинах до Туреччини. Повстанці мають около 100.000 пішки і змірюють зайняти в короткім часі Меку і там заложити свою столицю. Тоді в очах музультанського світа султан церестане бути каліфом. З сего видно, що арабський комітет, який урядув в Каїрі, сповниє свою заповіджену програму, що скине з Арабії панована Туреччини і утворить арабське королівство уряджене по європейськи. Революцію попірає — а може навіть викликає — Англія. Англія працювала над викликанем того повстання арабського від 1890 р., від часу, як Німеччина стала підбивати економічно турецький край під свій вплив. Німеччина хотіла заволодіти Перським заливом, на що не могла байдуже дивити ся Англія, яка має в Азії і Африці около 90 мільйонів підданих, які стоять в релігійній зв'язі з Туреччиною. — Англія всегда старала ся мати під своїм впливом Туреччину, щоб через се панувати над цілим світом музультанським, колиж однак Туреччина почала тяготи до Німеччини, то Англія постановила викликати в Арабії повстання проти Туреччини і утворити з Арабії державу, лише під себе зависиму, як прим. Єгипет. Се пова держави стане Німцям на дорозі до Перського залив, а крім того она, яко осередок і козиса релігійного життя Могомеданців, сповнить для Англії ту саму задачу, що досі сповняла Туреччина — занемиє її

улеглість англійських могомеданських підданих. 15 літ працювала отже Англія над викликанем повстання арабського, то-ж певне не дасть ему на нічмі скінчити ся. Уже нині помагає Англія повстанцям через се, що не пускає через Суєз кораблів турецьких на адалення повстання, жадаючи в гори заплати за переїзд. А що Туреччина грошей на заплату не має, то англійський корабель не перейшов ще до си через Суєз. Невдовзі підбуде ся з'їзд королів англійського Едварда VII. в шахом перським, а по сій з'їзді сподіють ся проголошення зі сторони Англії незалежності Арабії.

Пропанатива міжнародного мира. Той поділ мало відбув ся в Берліні величезне соціальст. ніче в справі мирової пропаганди, яке-б рівночасно заперестувало проти воєнних аспірацій німецьких, а есентуально і французьких прихильників політики реванжу. Видимим знаком збратання французького і німецького пролетаріату мала бути промова, яку мав виступити на вічу вожд французьких соціалістів Жоре. Німецький канцлер пр. Біллов, який значайно голосить проти отобі соціалістичну безсилність, видно зливав ся Жоре і в дорозі дипломатичній не допустив його до промови на берлінському вічу. Віче однак, на якому вібрало ся 5 тисяч робітників, відбуло ся по-мимому того. Наперед відчитано депешу Жоре, який жаліє над фактом, що ему не дали в Берліні промовляти, відтак виступив незначайно різку промову пр. Фішер, протестуючи проти заказу Біллоу, яким німецькі робітники не забудуть у відповідний спосіб покаригуватися. Відтак відчитано текст промови, яку мав виступити Жоре. (Вона виїшла рівночасно друком у Vorwärts-у) Опрокидаючи закид роблений їм. соціалістам за їхню солідарність із рос. революційними заявив Фішер серед гримих оплесків, що в Німеччині не має й одного порядного робітника, який би не бажав собі, щоб цар скинено із престолу. В кінці заявив соціал-дем. речник, що соціалісти не допустять до есентуальної війни між Німеччиною, Францією й Росією, бо таку війну треба-б уважати світовим нещастем. По сій промові ухвалено одностайно протест проти квебловани уст Жоресови. З Лондону доносять, що управа англійської незалежної партії робітничої, рішила в янду закласти Біллоу, запросити Жоре, щоб він прибув до Англії і там вийшов ухвалу в подібній маніфестації робітничій.

Росія й Японія.

Острів Сахалін, якого прохулину часті в Корейському заливі вже Японія такий в недовгий час цілий пенью опанують, одержав вже японську назву. Так само всі місцевості і залив одержали японські назви. В Манджурії крім дрібних борб передніх сторожів по видно цілий важнийший фронт. Хіба що пропаганда революційна ширить ся що раз більше серед російських воєн, та що Ленінське місто Японія, стріляє і вітне десятками своїх таки офіцерів і воєнів за революційну пропаганду. Що до переговорів мирових, то они ідеє ся набирають більше серйозности, особливо цар задивляє ся вже поважніше на справу мира, як се було видно в его відповіді на циту Рутвельта. Доказом того є хоч б те, що цар змінив план

вислання до Вашингтону яко повномочника російського Муравєва, заміною з грубого і легковажного трактатування Японії підчас суду над справою гультською, а якого іменований повномочником було вислано загалом неадекватне в пресі японській, а іменував рос. повномочником Віттога. Росія тенор адалоти прямо не має. Червоноцеля оспадра се тіллім скандалом в історії Росії, а не засіб якоїсь оборони, тож цар хоче янче збудувати нову адалоту і для того дав даянську дотепер. мін. Анезикову, а іменувал міністром маринарні Бірєнова, показуючи ему в європейській привертати кариєри і справити маринарні російської та збудувати пром за кроком нову адалоту російську. Могло щось такого розказати, але не так легко приклади виконати.

Руска селянська бурса.

В селянській бурі в Чернівцях, при улиці Стрілецькій 14, було в шийній році 1904/5 50 виставців, головним чином наших селян-хліборобів. Надір над ними провадив відзначайний учень VII. кл. гімназ. Михайло Митляков і Ем. Тарновський, котрі разом з управителем на дні бдали про добрі успіхи в навіч бур-санів, але провадили і їх загалом виконати. Не меншу вагу кляло ся і на їх здоров'я. Лікарську поміч уділав безплатно н. соціаліст пр. пр. В. Филиппович і н. др. Конет. Каша. Успіхи в навіч дуже добрі: 8 виставців дістали першу класу з відзначенням, всі інші першу окрім двох, котрі дістали другу класу; один напрану. Надзначайні гарні свідчення мають: Лабач і Слободан з Придніччя, Ник. Михайлов і Корн. Стойбен з Лужан і Клевчук з Нових Мамалігів. Що до походження і віросповідання, то поділ такий: 4 Галичани, всі проті Буковинці, 4 гр. кат., проті гр. пр. Голосарства бурі і пущення зайняла ся найі Смерчинська, котра старала ся тим бідним дітям заступити маму. Оберот в буряній лаві збільшав ся що року. Сего року дійшло до висоти 8000 К, корон (7922-53). в сій сумі находити ся і тих 2000 К, які бурса старанем н. пр. Н. Васильєва і С. Пігуліна дістала з видлу краєвого. Каса шийнотривала касиром „Народного Дому“ дня 11. с. м. 1905, а кураторами бурі дня 14. с. м. 36 ірсами вишло сего року 488 К 18 а., менше як там того року, а той причина, що асонували ся бурі в Кіцмані і Сиреті, які аборобують богато громи. Від дібних спонсуючих членів бурі, яких в сій хвилі є 118, вишло через рік 1961 К 20 а. Висла спонсуючих членів дасть ся шийнй. Як що року, так і на другий шийнй рік 1906/7 розішле заряд буряний дружавані прохба о за-помогу до кожного села на руки власних селянських виставців учителя, щоб сі придбали з своїх ласки яку заможу чи то з уряду громадського, чи з якого руського товариства, (читайні, „Січа“, козлум. тов. або райзайзельської каси). Хто лиш є притомом постоуку і знає, яку нагу має для розвитку нашого народу, абишнене своїх просвічених ширях аю-дній, най підпроє сю інституцію.

Заряд бурі висказує отсім всім щирим панам і панам, які підперан і спонсали бурсу чи то гримми, чи натуральними, свій щиросердечний єнасібіг!

Др. Каша, доштвот. Н. Ісакенко, п. к. пр. пр. куратор.

Пант. Каша, студ. віз., управителі.

НОВИНКИ.

Чернівці, 15. липня 1905.

Із ради державної. Із днем 15. липня відречено заклана ради державної.

Побіда рускої солідарности. При шийнних виборах асупування уч-тотельства до шийнної ради шийнної ви-брано на 136 голосуючих обох руських кандидатів: натурч. Івану Пронізовича (80 голосів) і натурч. Івану Ілюна (75 гол.); полоско-німецькі кандидати: Глушико (47 гол.) і Швайцар (57 гол.) перепали. В меншості остали такий Володзі (9 гол.), Кісанович (2 гол.) та Бемер і Д. Пігу-лин (1 гол.). Отже помімо горької контр-

Оголошення Кас райфайзенських.

Надзвичайні загальні збори каси пож. і шад. для громади Міручени відбулись сьогодні дня 28. липня с. р. о 2-й годині пополудні з наступним денним порядком: 1. Підписана прохата для каси і членів, 2. Заняття і повення. — Сл. Букатор, заступник на чашини.

Перші загальні збори каси пожичкової і шадничої для громади Погоридіва відбулись сьогодні дня 28. липня 1905, о год 2-й пополудні в шкільній будинку в таким порядком нарад: 1. Вибір ради надзорчої, 2. Установлене стони процентової для вкладов шадничих і пожичок, 3. Установлене висоти пайів, вкладов шадничих і пожичок, 4. рішні справ, Мисайло Потурман, на чашини.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL

антика др. Ю. Францоца

в Тернополі.

Се є знамените усмирююче средство до натрапаня против всяких ревматичних боля, притудженя, ломаня кистей, плечей, ристів і широким моту. Проту уважати на написе „Nervol“ і на прапориці білих „Нервонин“.

Ціна флакона 30 сот. 10 флаконів (оплатою) 8 кор. з оплатою і наклепкою.

Композиції Ярославенки

на есортіах

64 (3-6) „Любови“ валей по К. 1-50

І. Народний Марш, Н. 1-

предрають ся в коніах Г. Пандіно в ЧЕРНІВЦІХ

з Галиччю по всіх коніах.

Галицький склад „Українська наклади“ у Львові

ул. Броварська ч. 8. Чек книги 849-909.

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.Знанням із своєї око-
рости почтовим і пос-
пінним кораблем т. зв.
Doppelgeschwindigkeit.З Гамбургу до
Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країв Лі-Плята, Полудне-
вої Африки і Східної Азії.Парівці „Гамбург—Америка“ ліній відзначають ся тим, що єуть забезпечені
х швидкохідний парч, чисті каюти, і пасажирів доту- немля еспер і безпекою.

Видача карт до всіх етажнів Сполучених держав і до Канади

Величезні устатки уділяє охотно
ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ ДЛЯ ВУКОВИНИ.

57(4-5) Чернівці, ул. Паньська 16.

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучене акційне кораб-
бельно-перезозове тов. в Трієсті.Правдивий пасажирський оборот до
Америки через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧНИНИ і ВУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агенти.

55 (5-10) п.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поручаю найбільший вибір літніх артикулів після найновішої моди.

Парасолі від сонця, чисті шовкові і наймодніші ручки. Чорні Ба тент ева (гаран-
ція через один рік, у всіх модних краях). Цигарники і прочі подібні артикули після на-
східної моди. Парасолки дитинчі, парасолки від дощу, для панів, панів і дітей, різного родуТовари обувні з американської фабрики Hathaway & Sons в Бостоні. Са-
моствільна продаж обуви в Boston і Cheyenne, чоренки системою д-ра Ланана і галицьки
Княвца, літнорічнїх домотів і різні найліпшішї моти для панів і дам як також чоренки
до широкіх гімнастичних.Артикули шпортні. Набавачі до гри Лаун-Тенніс, бальони, боді, шашки, і т. п.
до того прибори.Рукавички Glass, Chiff, шовкові, півшовкові, а йже всякого роду. Панчохи, дамські
шуби, пальто для дітей найліпший вибір ситної платанички, шаровачки у всіх мод-
них краяхСклад гоуднярської фабрики обуви А. Л. Porper.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

РАХУНОК

Товариства вз. кредиту „Дністер“ у Львові.

В Товаристві взиманих обезначень „Дністер“ видано в місяці
червня с. р. 14918 книжок поліс на суму 14807.023 кор. обезначеної кар-
тості з премією 150.474 кор. 30 сот.; попереднього року на той сам час було
68.877 книжок поліс з премією 603.387 кор. 33 сот., отже сего року 9.513 поліс
і 122.688 кор. 07 сот. премій більше.

Шкід в мая було 242 ехучків, разом від початку року по конець мая
було 837 шкід, котрі разом з шкитами літніми вносить 456.270 кор. 63 сот.
з того по порученню часті реасексорованої ліній ся на власний рахунок 214.497 кор.
— с. в порівняню з роком попереднім ко 10881 кор. 40 с. сего року шкід менше.

Шорна бумажинська

спеціальна робітня обуви і ортопедичне заведење

ІВАНА ДІКАабсолютно майстерського кутур и к. технологічного ремесла
муси у Нім, і записаного аудиторіа записи

поручи

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найновішого пром для панів, панів і дітей.

Замовлення виготовляють ся сечас в заграничних шпир.

При виготовленні в провінції наклади, або прислани з устатком червня на міру.

Чернівці

ул. Руска II, а Філія ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

5 (-)

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема

ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

22 (19-24)

поручаю на весну і літо

Новости дамської конфекції і мужескої гардероби

найновішого роду

Спеціальности в уборах діточих.

Все після найновішого пром і найновішої англійської і французької моди.

Дешеві етажні міам — ми на кожній шпирі.

Марка охоронна: котинця

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антик Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюючий лік на
етиране по ціні 30 сот., 1.40 кор. і 2 кор. можна купити
у всіх антиках.Простімо жадати сей загально улюблений лік все лише в
оригінальних флаках з нашим охоронним знаком „котинця“ з ан-
тик Ріхтера і для остоорожности приймати лише флаки тим
охоронним знаком яко правдиві.

46 (30-40)

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Елисавети ч. 5.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Кас райфайзенських.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, щоденний і недільний,
з щоденним додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петра Палади ч. 2.

Рукописи зворотять ся лише на поперед-
ню застереженні. — Редакції не по-
чаткові відомості від редакції поточної.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
на пів року 10 „ — „
на чверть року 5 „ — „
місяць 1 „ 70 „

Подорожне число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і відповідність за інсерат
платні в Чернівцях.

„Висша культура“.

(X) І знов настан час, що румунсь-
ких політичних діячів найрізкішій-
шим напрямком з'єднало одне спіл-
не почуття — ненависть до Руси-
нів. Не хочемо тут вводити в те,
куди така політика може занести
рум. нації, не виходимо й з те, чи
воно відповідає інтересам румунь-
ського народу на Буковині супроти
відомого роду прав зміни пооди-
нокі національності, що живуть на
Буковині, який стоїть в разі чим
протилежності до їх квалітатив-
ного і квалітативного стану, не бу-
демо і про се говорити, чи така
політична, борбича політика при-
чинює ся в чім небудь до піднес-
ся гаразд волоського мужицтва,
якого інтереси хіба тотожні з ін-
тересами руских мужиків, дарма,
що різні політичні хамеліони, а
також споконвічні демократизації
політичних прав, рад-б у волоських
мужиків вмонти, що найбільше
щастя жде їх, як кількох кар'єро-
вичів по їх кар'єрах дійде до того,
що наба собі кашкет красним до-
бром, розуміють ся під омором кон-
систорій і хідників і наведе їх
до борби з руским мужицтвом за
личні інтереси народних обманів.

Над сим то повинні застановити
ся і відповідно до сего поступити
розважні і народолюбні одиниці між
румунським народом на Буковині,
про яких існування не хочемо сум-
нівати ся. Нам голос полководців
при відомій організації і силі на-
шого народу зовсім не страшний,
жаль тільки, що через шовіністичні
течі, видивляє ся на перх значне ро-

троградних елементів, жаль, що через
національну боротьбу знов спинило б
ся економічний, політичний і куль-
турний поступ буковинського на-
селення...

Коли-ж загорілі наші протри-
ники рад-б змісти Русинів з лиця
землі, коли кожний майже волось-
кий панотень усіх сил докладає,
щоб перевести кілька руских шко-
лярів при допомозі „інтервентів“ у
волоських аничарів, коли прокламує ся
но „искусственик“ висмієть волоської
культури над рускою, то не від-
рід буде кинути оком на культур-
ний стан Румунії, щоб видіти, о
скільки таке твердження може мати
будь яку основу, та щоб побачити, до
чого може довести край консерва-
тивна кляка, яка дбає тільки про
свої інтереси.

Ось декілька образків тої „вис-
шої“ культури. На тисячу рекру-
тів в Румунії 609 безграмотних —
коли прм. в Швеції і Німеччині в
їх по 1, а в Данії по 2. Безгра-
мотністю перевищує Румунія
тільки самодержавна Росія із 620
аналфабетам на 1000 рекрутів.
Румунські рекрути і не можуть
бути іншими, коли після послід-
ної урядової конскрипції населення
міст складає ся з 50-6 проц. ана-
лфабетів, а тільки 49-4 проц.
письменних, а по селах знов є
тільки 22 проц. грамотних, а реш-
та 78 проц. круглі аналфабети.
Загалом було в Румунії
після конскрипції із 1899
р. тільки 1,032.607 письмен-
них, а 3,649.473 аналфабе-
тів. На красні успіхи народної
просвіти нема поки що ніяких
нигидів і за недостатчі народних

шкіл, яких на цілу Румунію є все-
го 3.666 із 3.636 учителями і 1.019
учительками. До них ходить всего
292.976 дітей (233.027 хлопців і
лиш 32.983 дівчат), хоч у краю є
728.093 хлопців і 338.316 дівчат
обов'язаних до шкільної науки.

Консервативна партія, що сто-
їть тепер при кермі румунської дер-
жави, на народні школи грешить
ні має, вона ворожа не то про-
світі, але навіть і грамотності се-
лян. Для „висшої“ фінансової по-
літики школи навіть замикає ся, а
народолюбних учителів, що поза
обов'язковою наукою закладали ве-
дільні школи для старших, пооб-
кладано дисциплінарними. Се не
завадило знати і нашому волосько-
му учительству, яке із своєю від-
повідністю пішло за зупини під
привід конскрипції-бойської кляки,
яка так „прихильна“ учителям і
народній просвіті в Румунії, де
не стоїть їй ніхто на перешкоді...

А тепер інші картини, де-що
про румунське студентство. На бу-
карештенькій університеті було
тепер 2.700 студентів, а з того
1970 правників, бо там треба най-
менше часу і праці для добути
диплому ліценціата правничих
наук. Середне й висше шкільниц-
тво видає тепер інтелігенцію зовсім
не світлу. „Румунський студент —
після слів букарештенького корес-
пондента „Сиб. Ведомостей“ (ч. 151)
— се типичний карієрист епікуре-
инець; цілю його жити наїсти ся
і напийти ся, насолодити ся про-
дажною любов'ю, а як жодуток і
організм із нервовою системою зо-
всім зруйнують ся і вже годі буде
вести циганське життя, то тоді-б

оженити ся із чесною дівчиною і
гарним вином і стати послом, або
сенатором завдяки політичного зна-
чіння жінчиної родини“. Ось канди-
дати на бездієльних політичних ха-
меліонів і підпор фамілійних інте-
ресів. Про золоту молодіж румунь-
ську зложив ся в Парижі, де її
багато проводить свої „студії“,
окрема фраза: „і jeun et déjà
moldovalaque!“ Вона вже й має
свою гарну свадбальну хроніку. Ось
недавно гімназист, син генерала
Сандіано убив повів, щоб викрасти
у тої жертви суспільної неморалі
40 франків, який знов правник
підробив на векселі на 5 тис. фр.
підпис свого батька знаменитого
доктора і унів. професора, а як
батько робив ему за се викиди, то
він мало що не убив його із ре-
вольвера, який знов студент
стріляв на професора за лиху по-
ту при іспиті, дарма, що не мав
про предмет найменшого поняття.
Ось декілька вимовних доказів тої
„висшої“ культури.

Ціль клевет п. Авреля.

Коли значайні клевети „N. Fr. L.
Z.“ на особу д-ра Стоцького нічого не
помогли веротам руского народу, а про-
тивно мали тільки той наслідок, що все
ще руске учительство перейшло над
„N. Fr. L. Z.“, і є редакторами до дво-
ного порадку, а навести на д-ра Сто-
цького відверло з погордою, то за під-
дає трохи руского учительства на
д-ра Стоцького взи ся на остаток пан
Аврель Онуа, котрий в ч. 26 „N. Fr.
L. Z.“ помістив статтю, що ніби то має
доказати неприязність д-р. Стоцького
до учительства. Пан Аврель впливає в
їй насамперед по зупини свої руки

НА ГАЧОК!

Комедія в 1. ді.

З міського пера Микола Дукань.

ОСОБИ:

ЯРОСЛАВ, багатий купець.
ГАЛІЯ, його жінка.
ПАВЛО, приятель Ярослава.
МІСЯ, молодий вдовець, приятель Галі.
ІВАН, зловий Ярослав.

Театр представляє помилку гарно
умовляючи. Двері на право і на ліво
в галі. По правій стороні стіля, по
лівій лавка і вогні. В галі. Побіч
годинних дверей малий, округлий столик
з цвітками. Вікно по лівій стороні.

Сцена 1.

ЯРОСЛАВ, ІВАН.

(Ярослав сидить при бюрні і пише).

ІВАН (отворює двері і по-
казуючи лавку, кричить). Прощу пана!
ЯРОСЛАВ (з лавки). Що там та-
кого?

ІВАН. Скрипів надійшли.
ЯРОСЛАВ (встає від бюрні). Тихо,
не говори так голосно.

ІВАН (тихо). Яскрав надійшли.

ЯРОСЛАВ. Добре... добре... Уважай
тепер на мої слова. Іване! пам'ятай, не
говори о тім нікому.

ІВАН. Не говори о тім нікому.
Ага! Добре!...

ЯРОСЛАВ. Завтра дуже рано в-
станеш...

ІВАН. Ага! Дуже рано встану...

ЯРОСЛАВ. Заввечер вель, що в тих
скринях буде, до повою моєї жінки...

ІВАН. Заввечер все до повою пани...

ЯРОСЛАВ. Алеж дураку. Уважай.

Не воя. Скрипів лавки.

ІВАН. Ага! Скрипів лавку. Добре.

Я не знаю о тім.

ЯРОСЛАВ. Заввечер се, що в тих
скринях буде знаходити ся.

ІВАН. Ага! (до жінки). Коли я про-
шу пана, не знаю, що в тих скринях
не знаходити ся.

ЯРОСЛАВ. Іване, прошу тебе, не
будь такий дурний, бо доведеш мене до
заста.

ІВАН. Ага! Коли, прошу пана, під
того часу, як пан одення ся, я так
дурю, як не можу собі поради.

ЯРОСЛАВ (сміє ся). Ти ніг вже
через три місяці привести свою дурну
депону до порядку.

ІВАН. А проті заснавши пан не мо-
же на мене жаліти ся, ні застає наші.

ЯРОСЛАВ (ласіво). Видиш, Іване,
в медоні місяцях воя видає ся пан
так гарний і добрий, отже і ти був для
нає дуже милим хлопцем.

ІВАН. Дякую ласкавому панові...

ЯРОСЛАВ. Але уважай, бо медоні
місяці минають.

ІВАН. Ага!

ЯРОСЛАВ. В тих скринях є сорте-
пан, який я спровадив з Відня для моєї
жінки. Завтра є іменини. Отже прива-
жай свій інструмент зі скрині і скажеш за-
ввечер рано до повою моєї жінки.

ІВАН. Ага! розумію.

ЯРОСЛАВ. Лиш пам'ятай, щоб пані
нічого не догадали ся!

ІВАН. Най пан будуть спокійні.

(В сторону). Ого! медоні місяці минули,
треба тепер мати голову на гарну. (Від-
ходить лавкою до дверей).

Сцена 2.

ЯРОСЛАВ, ГАЛІЯ.

(Ярослав сидить до бюрні і пише).

ГАЛІЯ (входить з лівої сторони).

Добрийдень, Славу!

ЯРОСЛАВ. Добрийдень, моє серце.

ГАЛІЯ. Завжди при роботі.

ЯРОСЛАВ. Та моя дорога. Працюю
в пани жаром душі, щоб свободну
галину посвятити тобі, моя Галю.

ГАЛІЯ (облажачучи ся до нього). О
мій дорогий, я що раз більше тебе люблю.

ЯРОСЛАВ. Моя дорога жіночко.

ГАЛІЯ. Вже в перших хвилих, як ми
лиш познайомились був ти для мене ін-
шим і ніжним від всіх моїх обо-
жатець, а тепер ти для мене...

ЯРОСЛАВ. Моя Галю, не кажи мені
сего. Підхлібства несуть нас, дитинно
моя.

ГАЛІЯ. Велі казали мені, що ти є
трохи упертий.

ЯРОСЛАВ. Муцила повинен бути
упертий, коли се, чого бажав, є справе-
дливе.

ГАЛІЯ. Говорили мені, що гірко
однакувати буду хвили твоєї упору.
Ти є такий добрий, такий чинний.

ЯРОСЛАВ. Тому, що маю так до-
рогу, любов, люблячу мене жіночку. (Сі-
даєть на лавку).

ГАЛІЯ. Мій дорогий... хотіли Славу.
(Облажачучи обійми, вона опирає голову на
его плече).

Сцена 3.

ІВАН (входить і говорить до боці).

Сусе Христо!! Пан сказав, що вже
минули медоні місяці, а тут... (шурас.)

Що се? Огадхли! (входить і отворює
двері з білим лоскотом.) Ги... ги...

ЯРОСЛАВ. Що там?

ІВАН. Ляет прошу пана. Ждути
на віднові. (Виддає лист і повертає до
боці). Сусе Христо пані такі червоні!

гі... гі... гі...

ЯРОСЛАВ (прочитавши). Панство
Сварчевські просить нас на вечерю.

Най післанець задержить ся. Зараз дам
відповідь.

ІВАН. Ага! Добре прошу пана.

ЯРОСЛАВ. І щож дитини моя, пі-
демо на вечерю. Не правда?

ГАЛІЯ (балажачи ся зупинкою, каде-то
перел себе).

ЯРОСЛАВ. Ян то не бажав собі
піти?

ГАЛІЯ. Мій дорогий, я найшасли-
вішою дитиною тоді, як ми самі.

ЯРОСЛАВ. Моє серце, панство
Сварчевські запрошави нас вже по раз
другий, отже не випадає відмовити.

ГАЛІЯ. Відкази мій Славу.

ЯРОСЛАВ. Сердечню мою, вже три
місяці минуло від нашого споубу, випа-
дає отже подумати про товариські обо-
в'язки, котрі вважати виповнити супроти
наших знайомих.

(Дальше буде).

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи. п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на поперед-
но застурбовані. — Рекламний розпо-
сатки віддає під оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — с.
„ пів року 10 „ — „
„ чверть року 5 „ — „
„ місяць 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ (6 сотиків).

Передплата і власність на інсерти
платні в Чернівцях.

Із кінцем шкільного року.

(Ковалюк).

(X) Говорачи про середню шкіль-
ництво на Буковині, яке-б давало
нашій молодіжці право до вищої
просвіти, яке-б остаточно виробило
для нашого народу ряди свідомої
інтелігенції, ми схиляли ся на черн.
н. к. П. гімн. Робимо се тому, бо се
єдина повна середня школа на цілу
Буковину, що уходить за руску, а
добули її Русини аж після 120
літньої приналежності до Австрії
та після 20 літніх заходів... Спов-
нення руских бажань йде все незни-
чайно череваним кроком; видно в
міролатних кругах все ще чверять
ся із безмежною терпеливістю,
яка була похожа на мало що не
безсильність Русинів, які мають в
бешкетність відползати доброю
полю і обіцянками, тоді, як жити
книжить, тоді як народом треба кон-
че не сізв, а діз, які-б дали ему
в руки оружія до конкурентної
борби із иншими народами, які
майже все находит ся в далеко
літших обставинах. Тож серед та-
ких обставин муємо із всею рішуч-
ністю застеретти ся із давним
грамотанем, під загрозою гімни-
того застою на культурній шляху,
тим більше, що і те, чого ми ді-
беємо ся, дуже часто не відповідає
нимогам і потребам руского наро-
ду. Така черновецька „руска“ гім-
назія, се прямо карикатура справ-
ді рускої гімназії. (Кишинівської гім-
назії не беремо в рахубу, бо она

існує тільки рік. Все-ж так треба
признати, що усеїх, які вона ви-
низує до тепер, в прямо діме-
трально протилеж до тих, які зани-
сає ся, в дотеперішній хроніці чер-
новецької н. к. П. гімназії; можемо
тільки побажати, щоб вона євм
палхом інша непохитно даліше).
Кому се здає ся пересадженням, най-
власни своєї тільки познакомити
ся із дотеперішню історією н. к. П.
гімназії, починаючи від Фавот-
манівської ери аж досі.

Замість руских клас одержали
Русини замітки „стараним“ гр.
Говса класи німеччини, в яких учили
тільки два предмети по руски. І за
сім першим кроком, так ворожим
для Русинів, метили ся на нашій
молодіжці всі хабя тої гімназії, як
крайно невідповідача цілі органі-
зація цього заведення, зовсім непе-
дагогічне введення т. зв. утрани-
тичної викладачої мови, претерона-
ни рускої мови навіть там, де вона
мала своє правне примінене, прямо
ворожий Русинам дух не-русских і
т. зв. руских професорів — все те
рік річно поглотило безліч рус-
кої молодіжці шкільної, яка висла-
ла по найбільшій частині із му-
жичних хат нечуваним напизом на-
терпаним селам і загалу тратила
рік за роком, або відпадала із гім-
назії, розриваючись по світлі хабя
зовсім некорисною для суспільності
громадою не пін, а ледни черт-ін-
телігентів.

Із таких чверть-інтелігентів на-
шій суспільності, яка не має роз-

вимою ні торговлі ні промислу,
яке-б могли утїкати із шкіль серед-
них як небудь заняті, одна тільки
школа. А лихий вплив дотеперіш-
ної системи н. к. П. гімназії не
міг не відбитися уємно і на тих
нечисленних одиницях, що зуміли
в кінці побідною рукою перейти і
т. зв. Eselsbrücke в виді іспиту
зрілості. Школа се не тільки фа-
брика матеріалу для урядів всяких
династий. Ні, вона муєть вихо-
вати учення також на добрих си-
нів народу. А на жалі сего обго-
ворювана нами гімназія рішучо не
сповняє. Бо і як вона може се спов-
няти, коли тут були такі часи, що
за волею неслих русиниодних гер-
манізаторів „свише“ дозволили со-
бі вчителі крайню обиджувати рус-
ки писменством, коли по руски
були ся викладати вчителі, що са-
мі зачинали вчитися рускої мови,
коли руска молодіж бачить, що єї
річну нову трактує ся всюди як
щось другорядного, як щось „min-
derwertiges“.

І проти сеї системи, яка дуже
часто викидає душі молодечі й
пронизує всю систему в н. к. гім-
назії, муємо піднести слово енер-
гійного протесту!

Руский загальний більший не
може глядіти мовчки, як ворожа
Русинам система при помочи утрани-
чаному не то десяткує, але майже
через половину нівечить рік річно
руску молодіж. Нам було-б найпри-
ємніше, коли-б наші важкі за-
кони показали ся безосновними,

тимчасом вони мають свою глибоку
основу в ісплїдї і класифікації за
рік шк. 1904/5 яку уважимо осья
табличка:

Клас	І. о	І. б	І. в	І. г	І. д	І. е	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж	І. з	І. и	І. й	І. к	І. л	І. м	І. н	І. о	І. п	І. р	І. с	І. т	І. у	І. ф	І. х	І. ц	І. ч	І. ш	І. щ	І. ж
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

телеграфічна рознесла по світі, а в правдивість тої вісти мусимо повірити, коли її приносять агенти офіційні. Пригадуємо, як трохи бавилися причинам, а радше історії руху революційного на Кавказі. Політика гнету і рабунку яку на Кавказі здійснювали Станіні і Плене довела свободних мешканців гір Кавказу до розриву. Губернатор Галічина робив все, щоб їм відібрати рештки свободи, якою тішилися вони за Александра II. і за губернаторства добродушного старика ген. Митайла Миколайовича. Тоді то в Грузії, Мінгрелії і інших околицях Кавказу потворилися всі союзи самоохорони. А коли в місті Пасеа напався на сусідів на майже церковних Вірмен і віддати їм в руки чиновників російських, тоді серед Вірмен закинуто, вони хотіли силою не допустити до загарбана майна церковного. Та опір їх адалаво силою і пригнано в ярони, а над містами заведено повний стан. За снім одізнала атентати на Галічина, убитого в якийсь домі Алареса і численні забурени. В місті прийшла викрадена рос. правительством різни Вірмен Татарами в Баку і Ерівані і довершила діла. Губернатор Баку Намашідзе вилетів від бомби в білий день в повітря, багато урядників убито, а повоинні революційні воєводи навіть спокійне мужицтво, яке в губерніях Еріванській, Кутаїській, а особливо в Грузії з'організувалися в уоружені відділи, прогнали російське військо і почало діло революції. Тоді то доверив побачено в Петербурзі, що нагайкою сповною не заведе, та вислано ген. Воронцова-Дашкова, щоб уступками залагоди недовдоволення. Але він прокламация Дашкова, що заведе ліберальні реформи, він навіть заступився в Грузії російських чиновників місцевими не уполнокованими мешканцями. В Батумі знамено будинку правительственої, в Владикавказі сиротничаного села російські і прогнано козаків, а в Тифлісі від 30. червня киють революція. Безпосереднім одиал товчком до вибуху загальної революції на Кавказі було се, що сталося 14. червня в Тифлісі. Там зібрався єв доховенство грузинське, щоб залагодити відділи справ церковних. На зібранні одиал було козаків, але 2 убива, одиалось десь запропастило, а майже всіх страшно поранило і побива. На відомість про се діла людність Кавказу хвятила за оружжя і „на Кавказі все стануло в огні“.

В повісті бланнім подільської губернії в селах Троянка і Забусю тривають від довгого часу мужицькі страйки. Мужики домагаються се віддати їм в пави землі по 5 рублів за десятину, а за роботу віддешених пашти о 25—100 копійок денно. Такі страйки повалили се в багатьох інших селах. В виду сего віддічі по селах відділили по 100 до 150 десятин зі свого поля на пашу для мужиків, та они мужики се не вдоволяли се. Вибухли також забурени в Лівоненках, Чужинках (інших). В повісті одиалетгороднім, розрухи мужиків подучені з пашою панських дворів. З Шендерівки мужики прогнали відділа, який утік до Одеса.

Збори руского учительства черновецького повіту.

Збори, які відбуло руске учительство черновецького повіту для 14. с. м. се знав одиал із мови картин в історії нашого учительства. Рішення і постанови сиз зборів свідчать про позитивну оцінку нашого учительства, яка номіно повним порожнім інтриг думи із всего учительства висиресати іспру содіарності, яка майже кождоу, що найвищим приказом для кождого може бути тільки добро народу, із яким тут звязана в доля руского учительства. Вислідом того високого почуття було осуджене діяльність орудна трошолуїні, не тільки мутить воду — безсмертним неправдані, неперобрані зовсім в тім, кого ними обирали, щоб тільки відіграти роль Орфандієвого донсого із руских учителів на школу руского народу. Карність і солідарність руского учительства черновецького між собою і рускими провідниками звичаєла се в світло побачило при виборі до ради шк. повітової, дарма, що дехто із протинних кандидатів, яких висунули вороги, був лично симпатичним, та в справах загальних мали симпатії

сходять зовсім із плану. — По снім відділох замітати подіями закоуніковані нам рішення зборів:

Збори руского учительства черновецького повіту з дня 14. липня 1905 ухвалили слідуєчі резолюції:

1. Позаяк Кісанович заявив що „F. L. Z.“ є его приватне підприємство, то не має жадного права в справах руского учительства говорити і тому переходить се над его особю і над „F. L. Z.“ до днесьного порядку.

2. Руске учительство черновецького повіту виражає всім руским послам своє необмежене довіре за їх в кождім огляді безприхисну і молодому працю над піднесенням будованського народу пашага, а в особі над піднесенням руского шкільництва. Заразом виражає свій глибокий жаль з нагоди памозетних, порожних і ніяк неоправданих нападів довершених на великі заслужену особу ген. п. мімаршалака д-ра Стевана Омала-Стоцного.

3. Збори висловлюють тим послам, що виступили в „Вільногодумного Союзу“, свою погорду.

4. Збори приймають справоздане заступини руского учительства екзективного комітету пп. Пігуляк і Карбулицкого до відомості, і заявляють, що пп. Кісановича в „F. L. Z.“ протин їх поволени не годять се з правдою.

5. Екзекутивний комітет руского учительства на Буковині в справах національних, економічних і культурних має поступати самостійно, а дини в справах станонних поступати спільно з заступини руского учительства інших народностей.

6. Руске учительство черновецького повіту вибирає до „Заступинства“ своїми підпоручниками товаришів: пп. Юрія Мартинюка, Омеляна Іванюка і Северина Іванюка.

7. Збори ухвалили одиалетсько підняти цілком своїми кандидатуру п. посла Артура Малаха до ради державної.

Росія й Японія.

Поправивши се на довгий віддікний у царя, Вітте, як повновласник пари до закінчення мира, виїхав via Берліна, Париж, Шербург, звідки 26. с. м. відїхав до Нью-Йорку. Перед своїм відїхом з Петербурга привів Вітте представителів агенції „Associated Press“ і в розмові сказав ему ось що: Дума, що моя іменова повновласником до закінчення мира має означати, що цар і в всяку ціну бачить мира, є неправдива. Цар заїменував мене повновласником, щоб мати певність, чи є можливою річю мир закінчити. Моя особиста думка має тут відрадиє іначіне. бо я дістав докладні відомості від царя. По сідна дещина прискрутує царя. Цар хоче мира, боїть се одиал, що усякони японські будуть такі, що ми не будемо в силі мира закінчити. Признаю се ясно, що належу до партії мира, та що перед вибухом війни я дораджував удержати мир і далі того я певний, що як я довнесу, що усякони Японії є не можливі до приняти, то наряд російський з певністю згодять се на мою думку. Росія не є звинцова. Росія, то є би велика родина, яка в нутрі між собою посварити се, але ті скарж сеччас зникли, коли наряд підняв, що цілості краю грозить в будучности небезпечность. Переживаємо внутрішній перелом, який одиал в короткім часі промине, а Росія знов стане одиал з перших держав в європейській „конферції“. А тимчасом в оній обих противинні, як і в оній Європи починає пережати тепер думка, що мирові переговори єсінчать се на нічмі, та що війна буде дальше тривати. Говорять, що ливенські повновласники одержали інструкції, що взагалі переговори до нічого не доведи і розбили се.

Що до усякони мира, то є сідно до снім відомо, Японія жадла відступлення для себе: 1. Сахаліну, 2. Лівоту в Порт Артуром, 3. адміністрації жезліни Харбін—Порт Артур, 4. протекторату над Кореєю, 5. жадла відступлення Манчжурії для Хіп, 6. жадла відшкодування воєнного в висоті 3,000,000,000 єранків.

А тепер перейдем до подій на сямім полі борби. Почім з Манчжурії. Отам обі армії ворожі станули там протин

себе фронтом довгим на 200 кілометрів і дуже позначим віддаленню від себе, бо оба крила ворожі дають простір всего 40 кілометрів, а центри віддалені від себе всего на 20 кілометрів. В посліднім часіх позиції японські посуно до снім на північ і розложено так, що армія японська займає тепер лінію Чантузу—Намченца. Коло Намченца знаходиться са жезліний оброч фортів, які острілюють дорогу мандаринів. Японії стараються са також зайти хробет гірський, який домінує над річником Намченца, а 12 верстах на півдні від Намченца знаходиться са баляон японський, який видно в російських постеруніх сторожених. Від битви під Мукденом має Намченца одержати 100,000 сивішого війська з Європи. Після дондоских часописів виходить, що Японії вже цілком опружили і відізнали Владивосток, висадивши на північ від тої кріпости без порешоди значні відділи війська. Також в Кореї почали се вже опарати війська. Іменно адмірал Камікура телеграфує, що одиаліх контротерпедоція острілювала онді з поволіснем російські позиції на півні. сідні. побережжю Кореї. Російська одиаліх старала се відпомидати, але мусіла се в недовій помидати. На Сахаліні ждуть леда хвиля квітучих російського війська, яке є цілком опружене і має лише два виходи, або піддати се, або згинуть з голоду в пропастях та вертемах Сахаліну. Тимчасом Японії звели вже матеріал і робітників для побудови лінійної залізничної на Сахаліні. Далі зужитковими природних богатств Сахаліну заявляло се вже тепер том японсько-американське, від якого Японія має через много літ побирати аннуїтети, що буде становити часті винагородження воєнного. Міністер Хіанов виїхав до Гамбурга замовити нові порабіт військові для Росії. Проти адмірала Елліста вичочево сідство за то, що він мав без приказу підчас битви ціл Путімою уточити з поля борби. Канітан Кидо має бути іменований адютантом теперішнього міні. маринарив Бірієва.

Телеграми „Буковини“

із дня 20. липня 1905.

Гельсінгфорс. Вчора по полудни шивув незвичайний чоловік предмет похожий на бомбу в помічника генерал-губернатора, тайного советника Дайтріха. Дайтріх потерпів рани на плечах, раменах і ногах. Нанадзвичайний птін.

Москва. Правительство дозволило радити конгрессови представителів земств, який має тут відбутися снім дн 18. і 19., а який відтак закінчено.

Петербург. Із України доносять, що в кількох містах повстали бунти по гарнизонах.

Гарльсбад. Президент міністрів бар. Гамп прибув тут на двотижнево відпочинку.

НОВИНКИ.

Чернівці, 20. липня 1905.

Президент краю др. Банілебен вертає з кінцем місяця з уральоу до Чернівців.

Делегатами до ради шк. пов. в Кіцмані із рамени учительства, обрано п. надуч. П. Данчула і К. Чехонського.

Вирагване під смерті. 17. с. м. зааримітих сауга жезліничий Н. Готліб, що на шинах, яким са ханю мав переладити потяг поспішний, хтось держав. Він ладив певнім довжачого стигнути з шинах, як перелетів потяг. Там, що лежав на шинах, був палач заборив каліди, який хотів в той спосіб розлучити се з життям, яке ему напирало са. — 18. липня с. м. Р. Шлемко виратував від повної майже смерті молодого чоловіка, який попав в впр підчас купели в Пруті.

Замикане скелені о 9. годині. Передвчора перетягли уламками Чернівців значні відділи помічників торговельних, контролюючи, чи всюда були скелені о 9. год. замкнені. Заключена сповною і кровавих спов, як кождіс ту, одиначе не було.

Напад у Фольксгартені в цілі рабунку лучия се онді вчором. Много разів нападів аже Табашников в Кіцмані, напад на судового помічника канцелярського Шпербера в бочній уличі Фольксгартену і палови его за гордо. Та нападений певнім вирвати се і утік. Табашника арештовано.

Нещасте. 15. с. м. підламок дому убив в нашій місті Н. Пастона.

Острі вистріли. В суботу аглосяв са одиал робітник з цегозної „Мальбага“ у півдні і заявив, що другий робітник М. Похиттар стріляв до него три рази з револьвера остріми набоями. Арештований Похиттар з початку відізнав се за кишеню сну вчинку, але при сивідніх допитах ему вини, зашпено его в півдні.

Оповіді і т. п.:

Нові „Січі“. Отвореня „Січі“ в Бразі відбуде се в неділю, дн 23. липня. — В той сам днь відбуде се отвореня „Січі“ в Каранчеві п. Ч. (На Вазах.)

Із товариства рускої православної пашти на Буковині. На відділом засіданні дн 15. с. м. ухвалено: 1. Випустити конкурс на 10 пашти, а в безплатних місцях в дівочій бурці до 20. серпня. 2. Розписати конкурс на управительку, яка би мусіла бути уявленою педагогічною. 3. Винайти відпозидитишню номешкане для бурси. 4. Не припиняти дивчат з елементарних клас. 5. Селікати надзвичайні загальні збори підчас єсерів в Кіцмані. — Всі писма до товариства просимо посилати на руки секретаря товариства (Чернівці, улича Пасеа ч. 2.); хто бачить особистих інформацій, нехай удасть се до голови товариства (улича сн. Тройни ч. 14 б). Часовіні пашди і жертви на товариство просимо посилати на руки п. Івана Воробженця, управителя рентного уряду при дирекції лібр гр. прав. розліткового фонду (Пашека улича). — В дівочій бурці товариства, яка була приміщена у домі о. Караджи (Новий світ ч. 56) отримувало товариство сего року 23 дочат. Усіх і науці були знаменні, бо не перенала жадна, тільки одна має з одиалю предмету адалати поправку по єсеріях. — За відділ: Нимолой Влад, голова, Пант. Кам, секретар, Іван Воробженец, касіер.

Із штуки і літератури.

Ruthenische Revue. Nr. 13. (1. Juliheft) мотреть: Der ultranationalistische Standpunkt der russischen Oppositionsparteien (Kiew). Von J. L. N.: Die ukrainische Radikale Partei in Russland; Briefe aus und über Russland. Von K. m. a. n. o. v.: Die Ukraine und die russische Gesellschaft. Von W. K. u. s. e. h. n. i. r. (Wien): Die Poesie des Landlebens in der ukrainischen Literatur. Von S. R. u. s. s. o. v. a. (Petersburg): Wohin sich wenden? Eine Erzählung von T. Sinkiwskyj.

Швайцарська спілка. Написав Михайло Драгоманов. (Видання української радикальної партії. Ч. 5.) Львів, 1905. 3 друкарні наук. тов. імені Шевченка. Ст. 40 — 16-ки.

Червона квітка. Збірка віршів. (Видання української радикальної партії. Ч. 7.) Львів, 1905. 3 друкарні наукового тов. імені Шевченка. Ст. 31 + 1 — 16-ки. В збірці номіново 25 гарних віршів, із яких добра половина являє се незлічними сатирами на теперішні обставини в Росії. Твори, з яких аложиди се „Червона квітка“ вийшли із під пера поетів захованих під псевдонімами: Білокуватий М., В-ий П., Іваненко, Мальований В., Сивенський В., Яворенко Л. і інш. Павло Грабовський.

Боротьба англійських кольоній американських за волю. Написав М. Загірня. Комтом і заходом товариства „Промітля“. (Видання товариства чч. 299—300, книжочка 4—5 за р. 1905). У Львові, 1905. 3 друкарні наук. тов. імені Шевченка у Львові. Ст. 120 — 8-ки. Ціна 70 сот. Сю корисну для народу популярну розвідку, нагородило тов. „Промітля“ премією із фонду Ст. Дубровського.

ПРОСИМО ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

РАХУНОК

Товариства на кредит „Дністер“ у Львові.
З дня 31 червня 1905 (світла пропущена.)

I. Витрати на дивиденди:

вложено	Кор. 477.800.—
виплато	282.632.—
стан з кінцем червня	1.979.031.—

II. Позички на сиринта і новелі:

уділено 591 нових позичок в сумі	591.731.—
списано 269 відсотків і рати	268.240.—
стан з кінцем лютого у 3261 доларів	1.939.887.—

III. Уданих членів виплати від 3662 членів

	147.096.—
--	-----------

IV. Фонд резервовий і фонди на втрати

	29.508.—
разом фонд класний	176.604.—

V. Цінні папери і вкладення в артвиз Тов.

	274.184.—
--	-----------

VI. Готівка на рах. біжучім і в касі

	90.696.—
--	----------

Витрати приймаємо на 4%; позички уділяємо на 6%. При сплаті на 30 разів річних вносять рата амортизаційна 5-18 від 100 кор.

25.000 Корон

виплатить фірма Georg Schicht, Aussig
кожному, хто докаже що є мило „ШІХТ“
складає ся із шкідливих частин.

МИЛО ШІХТА

(мило з оленем або ключем)
є найбільше, найвидастливіше, найкраще, найдовше.

Вільне від всяких шкідливих складових частин.

При закупці проху уважити, щоб кожний камінець мила був заохотничий і мав „ШІХТ“ і в одній із шкідливих частин „ОЛЕН“ або „КЛЮЧ“.

68 (1-25)

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“

отверсия

в неділю і свята від 1/2 до 1/2 год. по пол.

Композиції Ярославенка на фортеп'яно

64 (4-6) „Амбоні“ виплат по К. 1-50
І Народний Марш, К. 1-10

продають на книжарні Т. Нардінго в ЧЕРНІВЦІХ
в Галичині по всіх книжарнях.
Головний склад „Українська книжарня“ у Львові
ул. Прованська ч. 8. Ціна книги 600-900.

Мужеске, дамске і діточе Етаблїсема
ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

23 (10-24)

поручає на зиму і літо

Новости дамської конфекції і мужескої гардероби

найновішого рода

Спеціальности в уборах діточих.

Все містять найновішого пром і найкращішої виготовки і французької моди.

Дешеві сталі ціни — діти на кожній штурі.

Що року горять хлопські міліони неасекуровані!

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

... у Львові, Ринок число 10, ...

одного руско товариство аскураційне

обезпечая будинки довжижності, збіже і вашу на слу-
чай пожеж. По пожезі виплачує „Дністер“ зараз від-
шкодовання; оцінку щоді переводить разом з місцевими
членами; через 11 днів виплатив „Дністер“ відшко-
довань в сумі 5 міліонів 340 тисяч Корон.

Фонди „Дністра“ вносять (з кінцем р. 1904)
суму 1,183,874 Кор. і уміщені суто в цінних паперах.

В „Дністрі“ єть обезпечених більше як 300.000
будинків. На покриття хат чорною дістають
члени „Дністер“ позичку в Товаристві кредитовім
„Дністер“.

Поліси „Дністера“ приймають ся при всіляких по-
значках в Банку краєнім, касах ощадності і касах сирот-
ницьких.

Чистий зиск по спінченім році збертає ся членам
в літах 1901-1904 звернуа „Дністер“ членам
284,857 Кор. (за літа 1900 до 1902 по 8% за 1903 р.
5% премій).

Агенції „Дністра“ знаходять ся у всіх містах і біль-
ших селах і треба подавати обезпечене
через агентів; господарі письмемні повинні ста-
рати ся о агентах „Дністра“ в тихіх сторонах, де
інші агенти „Дністра“ не робять. Агенти „Дністра“
зробили вже провізів 662,807 Корон.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дні-
стер“ в Товаристві Краї: свою провізю від цих обезпо-
чень дав „Дністер“ на рускі доброділи: ціли.

„Дністер“ рекомендує Провсь. Експлоат. Ординарїя.

До
Америци
і Канади

перевозить найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Львові, ул. Браєрїська 8.

63 (5-20)

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Кас райфайзенських.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, уліця Головна-Бенценберга ч. 3.

Поручаю найбільший вибір літніх артикулів після намовішої моди.

Парасолі від сонця, члени шовкові і найкращіші ручки. Черні Ек. торт сас (гаря-
ний черв. олії рік, у всіх модних прасках. Цікарий і пром. модний артикул шкід-
ливої моди. Парасолі хатини, парасолі від дощу, для панів, панів і дітей, різного роду

Товари обувні і американської фабрики Hathaway & Huntington в Бостоні. Са-
мостійка продаж обуви в Бостоні і Сеттоні, черніки єсть д-р Лавина і одягали
Княжа, підчеревні довгі і різні найкращішої якості для панів і для як таном червоним
до вираз гімнатичних.

Артикули шпортові. Побавляю до гри Лави-Теніс, бадмін, бадмін, шашки, і т. н.
до того прибори.

Рукавички білі, чорні, шовкові, кімпові, і зовс. відбілого роду. Панчолки, довгі
сукні, шовкові для дітей найкращіші крібі відколі квітчасті, парубочні у всіх мо-
дах прасках

Капелюхи найкращі Гавана, Аваніла, охоронити, з різном. оцінками, най-
літніми загрозливими вибрав.

Дамські шпортові панчолки англіської і різном. прасках, найлітніших вибрав
Капелюхи філіцой логі літні після моди, з різном. оцінками прасках

Шаночни для панів Хейл і різном. шпору і різном. сорта англіської і до подорожжя.

Біле і правдивого англіського шпору, в довж. білі шпору, шпору, одягали від гаря-
чости. Комірники і жакети, білі і в прасках.

Краватки тукерні і англіської, кожного мілкого роду.

Артикули до подорожжя. Найлітніший вибір валізок, хуерів, будель, татом, лугів
і різном. до шпору, касет, краватних мілочків, педероків, педер, мілків на білі дж-
оки мілочки на різном. оцінках і т. н.

Склад гоудиярської фабрики обуви А. Л. Поррер.

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарова.

За редакцією відповідає: Іван Захаров.

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожньо, щотижня і щодня,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петрівській ч. 2.
Рукописи зворотні не повертаються. — Рекламні пошти
читати відразу від одразу поштою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:
на один рік 20 К. — с.
„на рік 10 „ — „
„на чверть року 5 „ — „
„на місяць 1 „ 70 „

Повне число „Букovina“ (6 сотників).

Передплата і належність за інсератами
платити в Чернівцях.

Російські жірондисти.

(X) „Монархоні“ видасть ся конституції — як пише „Прозетарій“, центральний орган рос. с. д. — дуже гіркою. „Але-ж повірте“, говорять ему ліберали: „се ж, який освободить нас від нічного дряпа, який іде в парі із сильним розстроєм жовудка, на який ви терпите лише від двох років, як не більше“. — „Гірко!“, стогне монарх. Проглотіть, проглотіть Ваше Величєство, інакше боліть загоріти ся і вам прийде ся піддатися неперемному хірургічному ліченню, яке освободило під терпіння і хитань Карола I, Людовика XVI; Ми гомеопати, хочемо тільки, щоб Ви проковтнули кілька гірких, але цілющих зернят, а за нами поступав хірург, чуте його неможлиму ходу?“ Оттак усвідомують російського самодержця ліберальні круги, вховаючи его до проковтання гіркого медичника в виду надана конституції. Спершу „ліберальні круги“ землі транзитом з боку царського престолу як „абсурдні мрії“, однак хід подій в Росії, негаснуча, кропа боротьби підземної Росії проти стрункого самодержавія що раз більше скріплювали становище ліберальної опозиції, яка із що раз більшою поетивністю нинішні царські сім'ю бажанні цілої Росії, не зважаючи зовсім на поліційні заборони і перепони, які роблять ся із боку правительств от хочби теперішньому а'адові земних представителів в Москві. Те що поліція вдоволила ся тільки протоколярним протестом проти парадом земств, що не пішли в рух нагайни і шаблі, свідчать лише про безсилля правительств,

яко не зважало ся на енергійний крок проти наймогутніших престанників російської середньої перетив, складаючих ся із діячів, професорів, лікарів, адвокатів і т. д., адебітше вивідуваних і імена не аби якої історичної традиції, що вібрали ся в білокаменній Москві, щоб — чи не в останнє — легальним шляхом бодай в теорії, як не на ділі, пригадати царські народні бажання. Передчєра вібрало ся в Москві на конгресі земств нині всіх перерон 284 членів. Засідання відкрив передсідатель московського земства Головін, а описи вибрано одноголосно передсідателем зборів бар. Гайдена, віцепрезидентами Головіна, Шетніна і Петрункевича. Народи відбувають ся в приватних сальонах, як Долгорукого. Ледки що приступлено до верифікації мандатів членів конгресу, коли дано знати, що до пазати вища поліція. Серед вібраних настало велике обурєне, а господар дому, як Павло Долгорукий, сив царського достойнїна двірського, заляни зараз, що поліція не має права впадати до его приватного помешкання. Мимо того, за хвилину лїни ся поліцмаїстер з кількома поліційантами і в'якув: „Прощу замкнути сей парламент!“ Слова ті викликали ще більше обурєне. Президент конгресу снітає, на чий приказ приходить поліцмаїстер на збори, і покликає ся на слова царя, висказані до депутатам земств, отже до него, до ки. Трубенного і до ки. Долгорукого, та заляни наконєць, що в пиду тих царських слів не уступити перєх незаконним кроком поліції. Тоді зі всіх сторів стали кликати до поліцмаїстра: Де маєте жандармів, де маєте козаків? Остаточ-

но прийшло до порозуміння і поліцмаїстер в суєтнім сальоні спливав собі імена присутних. Першою точкою нарад мала бути дискусія над проектом Булігіна що до звісної народної парламенту в виді „Государственной Думы“, до якої мали-б безпосередній доступ лиш ті, хто має поверх 100 тис. рублів. „Дума“ має мати тільки голос дорадчий і має бути повнов'язана від парламенту вложеного із достойнїкми, царської сім'ї і царських номінацій. Конгрєс відкинув проект Булігіна, мотивуючи відкинення тим, що оцінка після майна і поділ на класи виборчі відбирають репрезентацію народу можність висказати правдиву волю народу; брак заборони особистості свободи і ненарушимости членів репрезентації та факт, що контролю властей при виборах має бути того рода, що не проявить ся правдива воля виборців; далше повне виключєне лїности засідань відбирає проєктований „думі“ стичність з населєнєм. Впрочім признає проєкт „думі“ лиш голос дорадчий, а не признає її ніякої фактичної контролю над властями і правительством. Конгрєс висказує погляд, що заступ- „Дума“ земств і мїсть повинні бути в як найбільшій числі в „думі“ узгаднені. Відтак ухвалив конгрєс земств отєю резолюцію: В виду того, що в поєдних часах проявляють ся часто порушеня особистості і загальних прав горожан російських зі сторони урядників адміністративних, порушеня, котрі противлять ся не лиш нимогам етики, але також найвищим законам і обовязуючим законам, постановляє конгрєс висказати по тій причині своє найвище недоволенє і має то кріпке переконанє що того рода поступованє буде остро-

укаване. Конгрєс просить мужів діляючих в житю публичним, щоби взяли в оборону особи в тім вигляді понижовані і щоби старали ся о зібранє доказів порушеня прав властями.

В дальших нарадах прийнято без зміни приготівлений комітетом проєкт конституції 220 голосами проти 7. Після сего йшла гаряча дебата над тим, що робити, колиб унійшов и жите проєкт Булігіна себто утворєне народного заступництва без конституційних свобод. Тут підняли ся дуже многі грізні голоси, але вони що нічого певного не рішено.

Отєс відій послідні голоси легальні, бодай по інтерпретації самих земств. Коли вони остануть без наслідку, тоді даєть ся візьме в свої руки керму діл радик.-ліберальне, або соц.-революційне провізоричне правительство в Москві, тоді заговорить не Жіронда, а Якобіни, що в першій ліній адегроніають царя, як до того часу боева організація С.-Р. не зробить дєтропізації впливою.

Політичний перегляд.

Угорщина. У відповідь на розпорядженє Феррароґо що до збираня податків і репута та прогосєня неслухняних урядників, оголосила угорська опозиція маніфєст, який в скорочєнє звучить: „Правительство подотало конституцію, бо хотє самий факт іменованя правительства Феррароґо був легальний, то вже самий характер, який собі приписав кабінєт Феррароґо в відручнім цїсарєнім писемі стоїть в негодї з конституцією. А

НАШ АЛЬБОМ.

Іван Діброва.

I. Стрічки.

Була весна, була любов,
Душа моя колись возала,
Вийшла зима, заморозо все,
Надїи всі мої мала пропала.

Було жито і вітра, рай,
Були колись палєі бажання,
Тепер нема, погасло все,
Остали лиш гіркі ридання.

Було колись... Та що я гадаю!
Не верне те забути вітра,
Душа болить і сльози зле,
Нема любови, нема розмови.

7/12. 1903.

II. З тюремних пісень.

1.

Кажу геть все, що бачу лиш,
Кажу свою прокляту долю; —
І серце моє рає ся все
На світ між люд, на волю, волю!

Тут душно, лїчно, страшно так,
Тут гірко, як базилі в позі, —
Душа моя болить, киває,
Та що: раз-враз гей воли, воли!

Гей світла, воли дайте нїж,
Пустіть мене із пенєи своєї!

Пустіть мене на воли світ,
Пустіть мене до дому мого!

7/1. 1903.

2.

Сльоза за сльозою обличє зливає,
Готє серце, бої і рани зливає,
Несе їх у струих кріпаннх у море,
А в нїм щєзє і лїхо і горе! —

Купаєсь що дивни в тім морю кріпаннм,
І хоч забути в сльозі лїзаннм,
Приспати, забути всі свої думання,
Збути на віки на людськї братання!

Збути на віки на світ весь, на людї,
Думі мої лїкше на хвилях хоч було,
На хвилях одну лїни, як рєвно заплачу,
На хвилях одиєму, а більше не хочу.

Сльоза за сльозою обличє зливає,
І хоч все розлука мене обгортає,
Не плачу над нею, (привни вже до горниці),
Лиш плачу, щоб лїкше хоч стає на серці!

14/1. 1903.

3.

Замки золоті, гей двері дубові,
Годі там страшно і лїчно сидіти! —
Серце зранєне і душа збоїла,
Годі що дивни вже тільки теріти!

Годі зносити той хрєст вже на плєчїх,
Годі вже лїти кріпаннї сльози —
Сила впадала, огонь погасє,
Студнї обличє, надходить мороз.

Вїсьше не в силі я муш зносити,
Промїнь послідний уже погасє, —

Думка шєвоче в одні потїкєннїх:
Студнї надходить, жите зливає!

15/1. 1903.

III. Із циклю: Туга!

1.

Будь моєю мє сонце,
Зірє мєна, любє мєла,
Серця мого цвіт — зєлє,
Чарівницє уродилє!

Я зготєлє рай кохання,
Щастєм — чарєм сирєнлю його, —
Ти в нїм равнати будєш,
Ти-ж богиня серця мого!

Залєплєю нїєню чарів,
Про любовнї тихі мрї —
І в нїх вложу душу свого
Щастє — дої всі надї!

І уноє ся тихим щастєм
Та любові твоєю, —
Я віддамє тобі на віки
Як той раб...

Ах, будь моєю!

5/7. 1903.

2.

Ой поврїла томна нїчка
Млоу доли, гори, —
Ой втєнуло в тії тенєвї
Людське щастє, горе!

Ой заснуло людське щастє,
Ой заснуло тїло, —

Не заснуло одиєне
Моє горе, лїхо!

Не згубило ся в тумані,
У темнєннїх нєчї, —
Лиш згубило ся за тобою
В вєснх зорєх очї!

Лїчу зорї, лїчу вєні,
І лїх пропадє, —
А тебе, як все не бачи,
Так все і не має!

Вже в туман ті вєні зорї
Густо покриває,
В серцї моєм бїлє, розпуна,
Тужу нуту грає!

8/7. 1903.

3.

Не бути у парї менї вже з тобою,
Не знати і щастє нїєлєи забути! —
Не знати ні чарів кохання сьвітлого,
Бо наша на віки розходиться ся нуть!

А я так бажав, щоб з тобою злучитись,
І раю любови та щастє ззнати,
Я вірєю жини лиш і все сподївав ся,
Що ти мене зможєш любити-кохати!

Розвіялось мрї, як лїстє пожево,
Дарємнє лєлїлє я надїє сьвітлу, —
Ти грає ся серцем — тай в грі похитала,
Менї лиш задала розлуку нїму!

6/7. 1903.

уже позинене міністерства по ухваленню ему більшістю *voitum* недопирі є зломом §. 3 закона з 1848 р. Піддати ся такому правительству було-б прецедентом грішним для підстав конституційної свободи, для заперечення уніформної відзначальності, бо правительству, якому більшість підмовила *voitum* допирі, не є зобов'язаним до відзначальності. Проте єдиним обов'язком кожного громадянина є допомогти до поборова такого правительства. Правительство є без сумніву потрібне, бо машина державна стати не може. Се однак не дає що права до істновання незалежного правительству. Більшість союму угорського була все і є готова обняти першу правліня в краю, але йво не коштом уступок суверенитету з боку народу. Безпримірним в історії конституціоналізму є установлення правительств, яке хоче прислухатися більшість до обшита правліня після з гора пасивної програми. Тигаря і видатки на річ держави є коначні, але платити податки і давати рекрута правительству незалежному, доводи-ло-б справджені новітні конституційних. Урядники і муніципії, які в тім напрямі відмовляють своїй допомогі правительству, не повинняють безправства, але власне причиняють ся до оборони конституції. Заповіджене прогнане таких урядників не має сили правої, бо незалежне правительсто не може видавати загальних постанов. А інколи, які-б правительсто вивадило поодиноким урядникам, будуть їм виганяючі відмовити до ухвали союму з 21. червня 1905 р. Там де існують фонди комітатів і там, де досі не надано вібраних додатків до податків, мають ті гроші послужити до виганяючі урядників послужилих опозиції. В інших случаях належить звернути ся до публічної жертволюбності. Тяжкі хвилі, а може і страхи нас ждуть. Але ніколи-б не можна було направити шкоди народу, коли-б він застрашений погрозами самоволі покинув боронити свої права. Терпіння арештом наші будуть тим коротші і менші, чим енергичніше буде боронити народ свої права".

Виборча реформа в Англії.

Заледжене під довгого часу реформа виборча в Англії побачила остаточно світло денне в надї правительственого предложени проєкту реформи виборчої. Коли досі в Англії кожла реформа виборча розширювала право голосування і чинила его доступним для раз ширшим кругам населення, то останній проєкт реформи виліз ся реакційним зглядом тої тенденції навіть що до своєї форми і основної суті. Він бо оставляє загальне число депутатів таке саме, яке було до тепер. Значить ся, один депутатний буде припадати пересічно на таку саму кількість виборців, як се було і досі. Проєкт має за цілю лише змінити дотеперішнє право виборче о стільки, що одним кругам суспільним збільшити, а другим зменшити: Тут урве, а там напугує. То ще не було би нічого злого і навіть така реформа могла-б бути корисна і поступова, коли-б прии. правительсто хотіло відібрати шалхті і капіталістам мільонам певну кількість депутатів, яких они на підставі привілеїв мають відносно до числа виборців о много більше чим прочие населені — і тими депутатскими нагородити мужиків та робітників, щоб право виборче менше більше для всіх зрівняти. Але власне згадана реформа виборча в Англії стремить до чогось протилежного. Правительству хотіло о збільшенні числа депутатів з кругів, які дають консервативних послів, а о зменшенні его там де вибирають ся депутати антимістеріальні. Отже вже в самій своїй суті реформа ся є лише хитрове, хитре, підступне, тїсно сторонннє підприємство проти істинного правительства, яке треба переформувати, що-б при его допомогі підтак перепхати навіть такі самі хитрові, хитрі, підступні і сторонннчі, а через те і хитрі проєкти теперішнього правительства. Яко така згадана реформа і не може мати тривалого історичного значіння; єї значіння можна порівняти — уявляючи деякі ріжницї положення і відносини — до реформ лівітських

в Росії, які на тривалість часити не можуть. І коли она з одної сторони — в разі ухвалення — була-б лишена всякого впливу на ціле життя історичне і розвиток політичний Англії і остала-б лише одним з підступів лівітського англійського правительства, який має штучно піддержати его панованнє, то з другої сторони виліз ся кроком реакційним в порівнянню до тенденції, яку мали всі дотеперішні реформи виборчі в тім краю.

А тепер гляньмо, якими способами забав англійський прем'єр Бальфур заперити собі більшість, а ослабити своїх протинників. Отже називає, що в містах — де понабене переважають консерватисти — вже 18.500 мешканців має вибирати одного депутатного, підчас коли графства — то є прочие більш ліберальне населення, а радше населення, а відки головню рекрутують ся демократичні і ліберальні депутатні — мають вибирати одного депутатного на 65.000 населення. Крім сего згаданий проєкт відбирає ще Ірландіям 22 депутатів, бо Ірландія, се край переважно мужицький, а до того край, який через переслідування зі сторони Англії отратив кілька мільонів мешканців; вона після тої реформи вибрала би о 22 депутатів менше. Ірландія вибрала досі депутатів в такій кількості, яку назначувала угода (пакт) з перед 100 літ, заключена між Англією; а Ірландія. Після тої угоди було означене лише число ірландських депутатів в англійсьім парламенті без огляду на се, чи населення буде більше чи менше. Нині однак після Бальфурової реформи, коли населення Ірландії через переслідування Англії значно зменшило ся, могли би вибрати лише таке число послів, що она було би від дотеперішнього о 22 послів менше. Не дивно проте, що ірландські послі упорядили з гора правительсто, що они будуть опирати ся до краю сій реформі, яко нарушуючій конституцію і домлячій угоду Ірландії з Англією.

Ми нарочно навели докладніше зміст проєкту реформи виборчої,

щобі підтак краще мож оцінити полію в парламенті англійсьім, що викинула в глибокого поманованя права: Осьто коли се предложене пошло ся на порядку деннім, Бальфур забавляв для нього наглості. Тоді президент налати послів (*Speaker*) Lowther також консерватист заявив, що він такого предложення і в такій формі не може віддати під голосуваннє, бо се предложене само є порушенням конституції зі сторони правительства, а відданнє его під образи парламенту в формі жаданий Бальфуром протинити ся регуляційно. В разі сего правительсто мусіло свій проєкт цофнути.

Лаш що правительсто вперло проконтрастувати сю несприємність, як стрінула его нагло друга ще більша. Ось дня 20. с. м. постанови депутат. Рехмонд висловив на зменшеннє бюджету міністерства для Ірландії, для заперестованя проти системи правліня в Ірландії. Бальфур спротивив ся сему іменем правительства, але при голосуванню націоналісти побідили правительсто 3-ма голосами. Тоді дов. Банерман запитав правительсто, які консеквенції витягнє оно з сего пораження. Опозиція кричить: „Уступити, уступити!“ Бальфур заявив, що як правительсто не буде могло згідносно вести справ краю, то їх цілком вести не буде. Відтак серед напружена умів засідання замкнено. Правительсто Бальфура мабуть в кінці по тїльких менших і більших пораженнях — уступити.

Як то буває на полі борби?

„Новості“ повідомляють від снім заголовком ось такі вражіння російського воїна, що вернув із Манчжурії: Із відразою і перераженням мущу думати про те все, що в бачив. Як де небудь мож було пізнати бачили, що точуть нашу вітчизну, то передовсім на війні. Загальне вражіння, яке відноситься ся про наше положення, то цілковита недовіра дообра-зування в армії, рабство, влад і недовіра до віри до розпочатого діла. — Чому — питає він — програли ми тільки борб? Для чого ми втїкали? Навіщо показують радості надмір послівати тоді, коли вожди

НА ГАЧОК!

Комедія в 1. дії.
Порежана з інсценізації.

(Даліше.)

Сцена 7.

ЯРОСЛАВ, ПАВЛО.

ЯРОСЛАВ. Так любий Павло, не пущай тебе. Мусиш у нас лишити ся на обіді.

ПАВЛО. Дякую тобі, сердечно мій Славу, але боюсь бо то... медові місяці твої, отже...

ІВАН. Ой то прости, прошу пана.

ЯРОСЛАВ. Що то є? Іване!

ІВАН. Ніби... прошу пана... Ага... Я правде дзвоню для засналого нана, лежати на борку...

ЯРОСЛАВ. Добре, поспеш відійти. (Іван відходить). Вір мені приятелю, твоє присутність не заводиться наших медових місяців. Мусиш єї пізнати. О собі ти знає, яку є мою жінку!

ПАВЛО. Завидую тобі, любий Славице.

ЯРОСЛАВ. Чи не маєш охоти ожени-ти ся?

ПАВЛО. Мій Боже! Чому-б ми? Слово чести маю охоту, але видки до жінкини маю таке плаге, як до коний.

ЯРОСЛАВ (сміючись). Е-е-т!

ПАВЛО. Слово чести. Як шукаю якого доброго жениха, то не могу вийти, а маю вже по потребу, то мені нах-дують нїзі табуки.

ЯРОСЛАВ. Яко і жінку ти нах-дають?

ПАВЛО. Так є. Пару тяжко сему Смолянським з Кічмана, мій старий приятель, просить мене до себе, щоб я ему вибрав якого доброго жениха до плуга. Приїжджай і уяви собі: він цілком серйозно запитує, що хоче мене оженити.

ЯРОСЛАВ. З ним?

ПАВЛО. З багатою, чудною і дуже принадною дівчиною.

ЯРОСЛАВ. І що?

ПАВЛО. Отже та чудна, богата і приваблива дівчино, як змис довідала ся, що маю приїхати в ціліх натримоніальних, забравши свої мамині і виїжджає.

ЯРОСЛАВ. О! а!

ПАВЛО. Слово чести. Я був хвилю в ето чергів... Поїхала в гора до Дерні.

ЯРОСЛАВ. А пай є Бог нам в своїй оній.

ПАВЛО. В посілку забула свою то-засту і законни. Я забрав ті важні ар-тикули жіночі зі собою... поїду... віддам. Поверну...

ЯРОСЛАВ. Чи повернеш се хопером побачимо. Прому тебе слідати! Тут є пята, дуже добрі. Нанннну тимчасово кілька днів (іде до борка).

ПАВЛО. Дякую. (Сідає, знавляє ки-саро і бере листу до рука). Цікавий я, що там нового на світлі. (Читає).

ЯРОСЛАВ (по перестановці листу). А то що тамно? Га... га... га... (сміючись).

ПАВЛО. Чого смієш ся?

ЯРОСЛАВ (остов і ладно лист Па-вло). Прочитай!

ПАВЛО (прочитавши). А пай є казна копне! — Такого запрошеня, як живи,

щоні пізнав не дістав. І не знаєш від-кого?

ЯРОСЛАВ. Ні.

ПАВЛО. Що задумуєш з тин фантом зробити?

ЯРОСЛАВ. Кину лист до коша. (Хоче відібрати лист Павло).

ПАВЛО (відержуючи). Чудесно писмо.

ЯРОСЛАВ. Певно знаєш стара ро-мантична.

ПАВЛО. Що стара? (віддає лист).

Я. Стара, до коша з ним. (Хвилю мо-чима).

ЯРОСЛАВ. Хотів би я пізнати сю романсову даму.

ПАВЛО. Слово чести тобі даю і мене вже збирає охота пізнати аспі-тальку сего листу. (Встає). Знаєш що Славу, а відку на се *rondes-vous*.

ЯРОСЛАВ. Ти?

ПАВЛО. Так. В твоїм заступстві. Стара чи молода мені нахалероні не за-шлюди. Побачу, оспіш тобі і будемо ся сміяти з нашої романсової дами.

ЯРОСЛАВ (сміючись). Га! Пай і так буде. Голду ся. (Дивлячись ся на чоловіком). Але вже час, 12. доходить... вибрав ся на се *rondes-vous*. Я тим-часом піду до міста закупити деякі річі для моєї жінки. За пів години побачимо ся тутин.

ПАВЛО. Знаменито! (іде до еголки з цвітками і ареша розсу). Прому тебе, перепрош свою жінку, що я забрав таку гарну розу. (Приминаючи розу є дорочку від сурдута, коле ся). До поба-

чени. Весела авантюра! (Відходить голо-вами доверки).

ЯРОСЛАВ. Веселі забави. Цікава авантюра. Але не треба о тім згадувати моїй жінці. Був би зараз плач... нарі-кання...

Сцена 8.

ГАЛЯ, ЯРОСЛАВ.

ГАЛЯ (входивши з лівої). Ти вернув Славице.

ЯРОСЛАВ. Вернув, ангелину.

ГАЛЯ (дивлячись на борку, на боці). Читав лист.

ЯРОСЛАВ. Моя Галя, будемо мали гостя на обіді. Мій давний приятель приїхав... пізнаєш его... дуже милай чоловік...

ГАЛЯ. Добре, мій витику. Твої при-ятелі є і мій... при... (з переляком). Яко? Відходив?

ЯРОСЛАВ. Так. Маю важну орудку до зазасадженя.

ГАЛЯ (на боці). О мій Боже! (по-ласко). Прому тебе витику, дяки ся.

ЯРОСЛАВ. Позволь мені снм разом зробити випок. Мущу вийти. Зараз по-верну.

ГАЛЯ. Мій дорогий, ти лишай ся... (сміючись). Прому тебе...

ЯРОСЛАВ. Але-ж моє сердечннє.

ГАЛЯ (сидючи снм на мамині). Прому тебе..., сидай собі тутин... тал... Віддай мені капелюх... так (кладє мамині на столі, сидючі).

(Даліше буде).

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятничній і недільній,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровицької ч. 2.

Рувониси зворотять ся лише на поперед-
но застереження. — Рекламні розпо-
судки віддає під охорону поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	„
„чверть року“	5	—	„
„місяць“	1	70	„

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наданість за інсератні
платні в Чернівцях.

Справи краєві.

Дупітнішніна. За Очудом німає в рух вже всі понинішні-Діагностичні ма-
шини. Агітація йде на всі застави і то
способами, на які можуть знайти. Тільки
в тім ліху, що вже й на селі не дого-
ляють дурити навіть дароном грошей
із краєв. банку... Та серед агітації за
Очудом є крайню обурююче поведіння
краєвого урядника, банкового президента
Ф. Луку, який свого становища надужи-
ває, агітуючи вночі за др. Авр. Очудом.
Він, дівлячись до краєвих грошей,
навіть урядкує собі подібні експурації по
селлах. Так проголосив він Очудому кан-
дидатуру в Кучурові вєл., а той нехотів
заїздити аж до Камени. Не виходячи
в нечувану несорочечність свої роботи
(Наше громадство дбає про се? —
Прим. склад.) треба сказати, що д. Луку
робити своєю агітацією свою шпигура-
жовою тільки мовляву прислугу. Ось
в Кучурові вєл. призначав він др. Авр.
Авріана, говоривши, що Очуд такий самий
як він, себто Луку. Хто такий Луку
— се вже мушкетером, тепер же сам
він ідентифікує з собою і Авріана. І ось
мушкетер вже асоціо, що громадство
партію одного, а разом того, щоб
і місяць не загріб між селянами, ним
не чужа совість і характерність...

Старі тевтонські банкі на
новий лад. В ч. 5030, з дня 23. лип-
ня 1905 позначив ся знов пона-
лаштував на особу г-ра Стоцького в „Bukowiner
Nachrichten“, які обіцяючи позначили відзна-
чати довільно всю шубранську історію,
як вона повстане ся неправдивою, не то
що не відзначають давної бреші, але ще
додали нову. Пізнати пана по його хо-
дінню — наже народна пословиця, але
щож робити на упертого. Яко учасник
створення „Сичи“ в Шубранці хочу й я
позначити рік, то й Хв. редакция „Буко-
вини“ не відмовить мені місяця:

Коли би дописувач з Шубранці
мав крихітну почуття правдолюбності,
а разом з ним й д. редактор „Bukowiner
Nachrichten“, то певно, що вони оба у
спільні не написали би, що громадяни з
Шубранці кричали за др. Стоцьким —
„Ганьба“. — І дописувач каже, що
можна за мушкетером не чути було тих слів,
алеж панове, майже розум і подумаєте,
що такі ондики крім ш. дописувача,

що й хто який почує би, той би по-
чував й мусило би тим чином прийти до
якоїсь громадської дисципліни, несорочу-
ючи, бо щось подібного чути навіть тоді,
коли хто тихо спав, один, а не як сотка
грудий кинув з себе гримю слово обу-
рення, або ненависті. Хто був присутній
при отворенні „Сичи“, той безперечно міг
чути, що др. Стоцький не прийшов на по-
літичну агітацію, бо тоді не що отво-
рили „Сич“? Не то що він вигукував імени
п. Мазина з осторожності, але й за ви-
бори надходячі й словом не стадував, а
стадував правду за єдність яко підстану
усього добра мушкетерського, а та єдність
допоможе й при усякому ділі (саме со-
бою розуміє ся, що й при усякій ви-
борі).

Брайною-ж брешнею вже вте, що ніби
то др. Стоцький мав заохочувати до страй-
ку — кажучи: має в 6.000 муш — 12.000
рух, а пан і 2.000, тому ви сильніший
і починайте тепер страйк і домагайте
ся більшої плати. А ново як ось пред-
ставляє ся: Пан в 1. 2. руш й має кілька-
стот фазел пош. Вас в 6000, 12000 рух
й у вас стільки фазел, що й в пана. Хто
сильніший? Ви, бо пан сам нічого не
зробить двома руками. Він отже Вас
потребує, а коли потребує, то значить
мусить платити, але через те не вихо-
дить, щоб Ви ждали зараз від нього
те, що не можливо. То вимагати треба,
що сумісно наказує і не беріть ся згоди
до діла, не розбираючи гаразд речі —
бо без броду не діл в виду. Перше по-
радіть ся, коли чуєте силу, коли чуєте,
що даєте раду, що усе разом будете, а
ніхто вас не продасть й не піде проти
Вас, то можете колись в случаю краху
починати щось. — Ось майже дослівні слова
з бесіди др. Стоцького. Чи ж се рівно-
значне з агітацією: йдти, посилати до
пана й домагати ся чого лиш хочете? От
так „чесно“ ведуть борбу тевтонські
культуристери проти др. Стоцького і
проти Русинів. Ще одно і то не менш
класичне: іменні антисеміти стали боро-
нити Жидів! Др. Стоцький — бачте —
має підбуктувати мушкетерів проти Жидів
в Шубранці! Там, коли др. Стоцький
говорив що небудь про Жидів в Шуб-
ранці, то вилізав на їх єдність, яко
добру прикмету, а не уявляв й казав,
що ми повинні вчити ся тої єдності,
алеж від тих Жидів, а треба позначити
єдність наша факт, що Жиди за
своїм сечас зблизнуть ся, обстануть і не

дадуть своєму пропасти. Ми не диву-
ємо ся — ні редактори ні його „чесно-
му“ агітаторови-дописувачеві. Кождий
може як може. Слутська задала — сред-
ства освітлюють цілі, починала до смаку
і нашим християнсько-нім. брехунцям
— чи се чесно то велике питання, якого
вопи й не розберуть. Врочім з людьми,
що чести не мають, годі до ладу дійти.
І динше, думаю, перестати похвалити, бо
єди на те шпига, панери й часу, бо не
можуть — горбатого не направити і мо-
гилу, а Вармакам правда незвісна і з
наслуху.

Сабат Рубиневич.

Вбійник гр. Шувалова.

(Передрукувати мож тільки на подання жерела).

Недавнє вбійство московського
губернатора гр. Шувалова, се
війний доказ, що поліція мимо не-
чуванних зусиль все таки не може
додержати поли Боевій Організації
рос. соц.-реп. партії. Присуд ви-
словлений нею за всі злочини
„підпори атчества“ виконав був
студент Куліковський. Безпосередно
перед сьм убієством жив він не-
закладним у Москві, а навіть по-
пав у в'язницю, де годі було полі-
ції сконстатувати тотожність його
особи. Куліковського держали в стро-
жій поліційній в'язниці „участку“,
та він зараз при першій проході,
на який його пушено на тюремне
подпіре і то розум. Під поліційним
дозором — утік. Поліція кинулась
за ним шукати, але без успіху.
Діло вийшло у свої руки сам полі-
майстер гр. Шувалов, розсилаючи
за Куліковским гончі листи із фо-
тографією по всій Росії, тимчасом
Куліковський зайшов сам до його
бюро і на кілька минут перед убій-
ством ще й балакав із швайцаром —
про самого себе. Справу Куліков-
ського вже й передано военно-поле-
вому суду. Нема жайменьшого
сумніву, що сї „судий“ в військо-

них уніформах видадуть на чоло-
ніка, що унільнив Росію від одного
з гурту Плавних et tuni quanti, при-
суд смерті.

Про Куліковського можемо подати
ось які інформації подані нам одним
із його личних знайомих, а пере-
слані в допису з Петербурга:

Куліковського арештовано 1901
року в справі першої тайної пе-
чатні партії соціалістів-революціо-
нерів в Томську, за яку потягано
до однічальності крім него ще й
Аргунова, Ченіка, лікарів Пашкова,
Панова і других. Всі вони поси-
діли більш року в „адінчном за-
ключеню“ себто по одному в в'яз-
ничних казематах. Діло се рішено
остаточно адміністративним поряд-
ком 1903 року, при чім всіх, від-
повідальних за сю справу вислано
на різні речини в Якутську об-
ласть. Значну окількість арештова-
них треба пояснити собі тим, що
діло виявилось через зраду. Печа-
тня майже не функціонувала, тільки
набрано і випечатано одно число
„Революційної Росії“, як печат-
ню захоплено із неспрохлими ще
числами журналу.

На місце проживання визначено
Куліковському Ангінський узле, на
200 верств на північ від областно-
го города, Якутска, який вважа-
ють одним з найліпших місць в тій
країні. Культура вже промостила
собі шлях свій шлях, а мешканці
займають ся різництвом; є там і по-
чотний відділ, де можна діставати
часовиси і журнали. Розуміють ся,
що та культурність поразила би
Європейця своєю дикістю. Серед
дрімучого ліса чи там, вживаючи
сибірської назви, „тейні“, стоять на
непроглядній площі немов на ша-
хінниці тут та там в 2—3 верст-
ових віддаленнях від себе самітні
якутські „юрти“.

Ось Васильєв.

Сонце западає.

Присвячую Іванові Петрушечки.

Тиня пошла величчя зотить пісню
із розсвітлених долин, предв'яє тісноті
ліса, зіймаєсь над гори і змарі торо-
чить, що гунають ся у баску понашого
сонця. Пісня безрадісно сумна похоро-
ном злукном своїм дімає серце, стоном
своїм життя прибиває — чує докладно
мертву пісню, що є єдина Заратустра
— гомінну тину.

Дорогою умаленою зеленими дере-
вами — п'явтиною травою, стунає дівоча
стать і повним ходом все вниже підхо-
дить у гору. Під пісню у довгій білій
китрі із червоною палиною у золотистім
полосі, що, пронизано блеском, дрижить
ясністю.

Під неї їде шийсь чар, чар світлої
фата-моргани, що розцвітає на суніх
пісковицях землі зелено-саліжним на-
мама, що журить цілющою водою у
спирній землі.

Від неї всі пахощами надухненні
козминні мрії — пахощами п'явтих бі-
лих, що тріщать, — убивають.

Трава стоїть ся під її ходом, де-
рена гадать ся від змивного доготу.

Се поготував вони світло із єї ча-
ру, пахощі із неї, щоб мріяти про ясну

картину у довгих зимових вечорах —
коли сніг із приспав.

Станула при мені, глянула просто
у очі — світала.

Чого бажавиш від мене?*

Подай ручку повздовж, а заведу
тебе у світлі сонячних мрій, — отвору
тобі небо молодечих мрій пісень.

Поможи візочок із самоцвітів на
чоло твоє промінню — у мою тріпавку.

Дай мені чисту росу снів твоїх, дай
манну небесну своєї молодості — бо
дух мій сповнед і світло погасло у душі.

Я чей покла муста, що в ній лиш
шум єди остав ся.

Де тебе кличу цілою силою моєю,
усім висиланм гадок моїх, цілою тугою
не вибухненнім плачів, що не не роз-
лязнь у море сліз.

Привиняю тебе у останнє — силонм
голову на мою зболю грудь.

Подай ручку.

Привиняю дуну мою із мертвоти, а
на голос твій обновиш ся, поверне за-
буте життя.

Не слухавиш моїх слів — трясеш по-
лотни кучерями і стунаєш даліше, на
стріч сонцю, щоб красуватись між жи-
вучими квітками, між вітрами немарноточою
природою, у баску проміннім сонця, що
вічно падає, а ніколи не злєзнить ся до
заходу.

І за ним стунаєш, щоб зберечи мо-
лодість свою у його баску.

Вже дрімучі тини зникали верхи
гір — вилізла ішла славна долина —
вона станула на горі і тим блєстять у
краваних сєні — мов сам промінн золотий
— замалчала повним світлом і у
вері його потала.

І ніколи вже не вернеш, не зявля-
чеш, не призовеш мене — а лиш прийде
зима довга, жалка.

Знова чую німу тину, що вєть ся
між деревами, стелить ся россою по немаї
і бачу погасомі проблеми у хмарах.

І задивленіа пукиена криця смер-
тельно раненого серця і ударив в ве-
личний стон — а внось подальше, що
несеть ся над мушкетером.

Падальне душі моєї — моїм мріям
— гадкам повиснувши бажанням моїм.

Гомінна тина розірвала моє серце
— сєзозо у низ спотилась — упала
німо.

Під тинню старенька бабуся дрібні
дітій спати признає — приманює ка-
кою: Був волясь давно-предавно не в
нашому царстві граційний гей сондо мо-
длий мов плій на весні, сильний волят.
Короленіч — і він думає, що ніколи не
постарієсь, не потеряє своєї сили.

Садів, 7./VI. 1905.

НА ГАЧОК!

Комедія в 1. дії.

Переклад з німецького.

(Далше.)

ЯРОСЛАВ (молібно). Алеж моє сер-
денько, п...

ГАЛЯ. Маю з тобою багато гово-
рати. Погугоримо собі.

ЯРОСЛАВ. Але...

ГАЛЯ. Просту тебе, зліями тоті по-
гані рукавички. (Хоче єму змачи рука-
вички).

ЯРОСЛАВ. Моє серце, а мушу йти.

Я чогось неспокійний.

ГАЛЯ (позаємо). Неспокійний! Чому?

Просту тебе Славко, чому мусиш йти?

ЯРОСЛАВ. Се тайна!

ГАЛЯ. Тайна!... Муж не повинен
мати ніяких тайн супроти своєї жінки.

Просту тебе, скажи мені... (з підкобством).

Мій золотий, дорогий, любий котану.

ЯРОСЛАВ. Ні! не могу. Є часом
случай, в котрих мусимо задержати
тайну.

ГАЛЯ. О! о! Ти мене не любиш
Славку!...

ЯРОСЛАВ. Алеж Гачок!... Перед
завиною плакалась над такою дрібня-
кою, тепер знов... не будь-же дитиною.

ГАЛЯ (молібно). Тепер розумію... я...

ЯРОСЛАВ. Моє серце, не плач. Та ж

шучо йти проєкт Булігіна, який пар має вже в цих днях санкціонувати. Новий проєкт конституції ухвалений конгресом земств опираєся на вірши конституції австрійської з ухваленням — особливо в практичній приміненню — конституції французької. Ось головніші париси тої конституції для Росії. Цей проєкт конституції складаєся з 113 параграфів, з них 23 займають ся самими виборами. На початку слідує заява, що права можуть бути установлені лише за згодою обох палат, та що всі громадяни є перед правом рівні. По приписках в справі пашпортів, цесура, тайни приватної кореспонденції і т. п. говорять ся, що тім законодавчим мають бути 2 палати: нижня (народна) і верхня. Палата народна має ся скласти з послів вибраних загальним, тайним, безпосереднім правом голосування на 4 роки. Число послів установляє ся на 840, отже один посол припадає на 150.000 населення. При виборах раса німіра не має жадного значіння. Спеціальні приписи забороняють послам старати ся о ордер, або инше відзначення пашуючого, хіба по зложенню мандату. Вибори мають відбуватися ся в неділю, коли нарід має вільний час від роботи. Як ніхто з кандидатів не одержить абсолютної більшості, мають відбутися тіснійші вибори. Сесія парламенту має відбуватися ся що року, від 3-го понеділка в місяці жовтня починаючи. Засідає ся вночі. Спеціальні приписи заповідують довідально розв'язання парламенту царем. Обі палати разом мають право ставити предложені нових законів і їх ухвалити. До внесення проєкту закова вимагає ся згоди 30 послів в палаті народній, а 15 в палаті княській. Зносина з заграничною стоїть також під контролею обох палат. Бюджет має ухвалити насамперед палата народна, а відтак палата княща. Обі палати планують також висоту цивільної хісти. Коли-б проєкт якогось закону, ухвалений одною палатою, був відхищений в другій, має ся зарядити спільне засідання обох палат. Міністри можуть бути поставлені в палатах в стан обжаловани і увільнені їх від того може лише та палата, яка в обжалованні виступила. Значна частина проєкту конституції ухваленої конгресом займає ся введенням самоуправня в локальній. Відвічальне міністерство повстає в той спосіб, що цар іменує прем'єра, а той сам собі добирає міністрів.

Наведений проєкт конституції ухвалено розіслати по цілім краю і візнано населенню, щоб оно творило групи для обговорювання того проєкту і в загальній справі народного заступництва. Коли дехто з земств підніс, що така ухвала рівнала би ся революційній прокламації, другі висловили, що ся ухвала буде власне протинагою революційним прокламаціям і тоді відносно резолюцію ухвалено всім голосами проти 5. Присутні на конгресі представителі преси представили резолюцію з протестом проти адміністративних заарештів проти преси. На посіднім засіданні конгресу ухвалено внесення м. Долгорукого покликати на найближчий

конгрес заступників тих околиць і місцевостей, які земств не мають, а також заступників господарських і кредитних закладів. Для покриття коштів ухвалено, що делегати по одних коштах і міст мають зложити по 250 рублів. Внесення Ковалевського, щоб на найближшій конгрес запрошено мужиків, прийнято, а внесення Карпова щоб запросити представителів організацій робітничих спротивлено ся і передано «го бюрократу конгресу ад аста». Обговорено питання про рівноправність жінок а мужчинами відносно до зміни відносин російського життя. Прийнято також внесення Новосільцева визнаючи правительством, щоб оно заосмотрало земства губернійські в средства, ним-б можна зарадити голодом. Засідання закінчено в суботу о год. 3 рано, на чім конгрес спінчив ся. На конгресі проявила ся сильна партія революційна під проводом м. Якушинна. Она домагала ся детронізації Романових, але загальна земств овер ся сим домаганням, не чуючи в собі сили і охоти до так революційного діла. М. Долгоруков має предложити цареві справоздаче з конгресу, а коли цар на ухвалу конгресу не зверне уваги, то в осени збере ся знов конгрес земств на нараду. Через суботу і неділю земств спокійно розіхали ся домі, зложивши свої карти наїмтові у поліпшайстра.

Святковане пам'яті похід а 22. січня відбуло ся 22. с. м. Того дня обходили всі робітники фабрик, друкарень, будівельні і инших заводів святково як пам'ятну згадку, що цім року вже проминуло від часу, як тисячі робітників зросли своєю кров'ю та відкрили трупами улиці Петербурга. Рано зібрали ся робітники в Кольпіно, паритатів обуховських і округів шліселибурських на площі коло преображенської церкви позв містом. Виславо там сильні відділи жованих і ніхоти для удержання мари. Крім того обложено містом всі часті і відділи Петербурга як би підчає війни. Військо і козаків стягано зі всіх сторін, побоючись виходу революції в столицю. Однак порушення спокою доси не було.

НОВИНКИ.

Чернівці, 25. лютого 1905.

Відзначене. Управителю чернівецького староства К. Ф. Корженевський дістав ордер жовані корони III класу.

З правительства крайового. Управителю бюро президентського Комітету відіслан на довину відпустку; місця его переймає надкомісар Люци.

Чернівецька рада міська. На засіданні ради міської в суботу предложено президенту бюджету на 1905. рік. Ухвалено на найближшій засіданні в середі почати над предложем спеціальну дискусію. — У вікторю рано відбуде ся в борі бурмістра перше засідання виконання комісії, яка на підставі спеціального уповноваження має подготувати т. з. конвенції громадян підчас ливаній.

В учительській семінарії в Чернівцях зголосило ся до іспиту зрілості 58 учнів 4. року мужської семінарії. З них обстало іспит 47, між ними 3 з відзначенням, 3 республіканці на 1 рік, а 11 має повторити іспит по висачках. З руської пробовали: Адам Маетой (з руської і німеччиною новою викладавою), Аврам Овсени (р. і н.), Блошка Іван (р.

і н.) Будко Юрій (р. і н.), Харов Юрій Данило (р. і н. з відзначенням), Фронтинік Іван (р. і н.), Гурас Дометій (р. і н.), Івановський (р. і н.), Каземір Сидальстер (р. і н.), Лазар Олександр (р. і н.), Петрух Партемія (р. і н.), Романовський Леонід (р. і н.), Шаховський Юрій (р. і н.), Сирчук Дмитро (р. і н.), Штробель Елгон (р. і н.), Василь Василь (р. і н.), Волчинський Іван (р. і н.), Заренний Осип (р. і н.), Завадський Іларій (р. і н.), Турчанік Іларій (р. і н.), Тохорук Костя (р. і н.) Будайський Іван (р. і н.). Крім того обстало іспит з руською викладавою новою Полли: Гларіон Валерій і Голант Генрик, та Іван Швайцер Олександр. Принастація зголосило ся до матури 61, а приватистів 15. З того зявило ся до іспитного іспиту 52 + 14, від устного відступило 26 + 2, а 26 + 13 іспитованих обстало іспит лише 6 + 7, на час перий республіканці 8 + 5, а на цілий рік 12 + 1. З руською новою пробовали тільки один приватист Іларій Ореленський, а возосною 4, а з німеччиною 12.

Нешасливий випадок. При будові, на ул. Нового світа ч. 30., уназ занятій при роботі тесля Іван Сердінш в даху в яку і згинув на місці. Стану ратуна в сконстатувала вже лише смерть, намісником про подію прокуратору державу.

«Січ» при роботі. Дня 21. с. м. вибух пожеж у Васильках н. Ч. о год. 6. вечером у горальні тут. відічка Р. Фрідтага. Огонь обхопив великий бічний будинок горальні, а місцеві «Січ» була в тій хвилині на місці, вратувала рухомості і обхопила та адалаа огонь так, що згорів всього дах околом 40 мет. довгого будинку. (Анція ратуна була добре ведена, не тяжка, але довга). По при «Січ» зявил ся і міська сторож огню, але була майже зовсім бездіяльна. Шкода забезпечена в справ. тов. аскураційним. — В неділю, дня 23. с. м. вибух огня в Юр'ївцях в господарстві Николая Багря. Зявил ся его шона. На зявил сичової сурми збита ся «Січ» і пала ся до ратуна під проводом кошного Василь Сиріана так спорошно, що не то, що не доущено огня на инші будинки, але майже уратовано і деревинний зуб отадоли. При огни поторий попарення Сичові Іван Гуменик, який орудував стружним ножом. — Дня 12. с. м. ратуна знов казавицькі «Сичові» хату Василь Григорій, дарма що «Січ» тамонна була тоді незвичайно утомлена походом і повертала до Волоки. А і сего не мож промовчати, що Н. Григорій надекить ся до найважкіших порогів «Сич», тож казавицькі «Сичові» тия своїм ратуванням найближче задокументували свої високогуманні почування, а яких дуже часто нема і сліду у тиз, хто безвильно на «Січ» горлає.

Побили на смерть. На подвір'ю Халма Бірбанна в Замості побили дня 16. с. м. досвідця парубка Юрій Кушарик, Василь Вацар, Іван Либівський, Митро Гасан, Олександр Данилюк, Грицько і Петро Либівський 21-літнього парубка Дмитра Юрійчука так тяжко, що через дві години сконан. Вановинні жандармери вже половила і відістала до вашицького суду.

Неурожай у Росії — стає чим раз більш неминучим. Російські червоні прямо переповнені донамієм із усіх кінців широкої Росії про неурод, який гроить рос. населенню. Як і не жваво рос. правительство до ратуна голодуючих, а вже тиз робить ся заходи, щоб голод не зловочив селян несприятельними. Розуміють ся в багатьох случаях останє діло на тім, що снігнуть лиш, який збіжя треба на ратуна голодуючих, але його не доставлять, бо одно що його треба буде передовсім наиджурский війни, а друге, що його загально нема. Та на державу неміт голодуючим годі чекати богато і серед мирових обставин, коли є наведе російська адміністрація. Підчас доточерних недорозумів у Росії, яких вже була сила, робили адміністративні чинники можливі перепони приватним людям, як вони хотіли ратувати голодуючим, а за те самі обоплювались тим, що було призначено для голодуючих. Російська бюрократія обрадає голодуючих мужиків так само як і своїх селятин, що продають у Манджурії пром. і з адалаа бюрократичні. Крім аграрних розрухів плавила

душе лише на збір хліба нечувано посуха і снєга. Із Киїщини пишуть до Сиб. Водомістий, що земля засохла там на подобу кімні, а така розпалена, що в полудне не мож стати на ній босом ногою. Поревень із спесою ідуть по селлах часті пожежі. Паша вигоріла. Збіжя через снєгові ріки і звали підняється а землі, зовно жарно тиз не богато його. До того що снєга де-не-де грає, який при. в оповідні Ельди зявлять 1000 десяти хліба. По деяких околицях уназ на хліб черна, який теж зявлять не мало снєгов десятих засіаів. В полудневій часті тагарського округу приступлено до жни. Ожнина і ярина піднялась. М'єнним ачійм погорів тиз, що снєг снєгово на солому. Ворожінна земств управа готовить звіт про неурожай у себе. Після урядового ствердження виходить, що урожай є 40 процент гірший від значайного середнього урожаю. На цілім просторі острожного уїда, вози посуха що дльше потраває, буде повний неурожай. Особливо ожнина там цілком хліба. Снєг впродє тоненьке стебло, колосочок дестельний і малосильний а дзика трома веритками. Навіть на поворот засіаного пашня нема надії. З цілої дестини можна надіти ся 2—3 копн збіжя, а з тиз 10—15 пудів то є околом 2 вірні зерна. Снєг пралає гарне і ни снєг невети, але дуже его мало. В богучарській уїдї мужики косить збіжя на пашу для худоби, а самі ідуть на зарібки в довільну область, та на Кавказ. В орловській губернії крім посухи, точить збіжя червля. Також в волінській губернії насичені засіаи посухою.

Остерога перед туманницею. Від якогось часу крутить ся по повітрях етанівські і вашицькі якесь «паша», оповідає людям, що вода відічка і що хоче віддати ся за парубка, але треба єї помічи грінши, бо вона наїрестала ся і за те нерестадуть єї ридачі. За те туманнає була парна у етанівцях, а один парубок з Барбінця, у якого падурида більше грошей укарає єї сам «злонік» паратроєм. Остаточне доущила ся у Вашицьких подібного туманництва і то дуже справно, аж вашицькі зявила жандармерія. Річев дощичної інтенсивності є нересторити парід перед тими туманницами.

Нові читальні «Рускої Бесіди» засновано посіднім часом в Ровужинцях, Лопушній н. С. і в Слободії Вашицькій.

Перші загальні збори вашицької філії тов. «Руска Школа» відбули ся дня 15. с. м. при участі всього учительства вашицького суд. повіту. До старшини увійшли: н. ісп. Николай Синица, яко голова, тт. Василь Чаховський, яко голова, Антін Гринишин, писар, н. Наталія Лучанська, насперк і т. Денис Русак, видловий; як заступники видлови: тт. Денис Пуринович і Николай Шулак. Того-ж самого дня устроїло назване товариство вечерниць а танцями, які вичали вичайно удачно. Нахитів лям молодому товариству як найкращого розвою, того і можна надістися, зяючи рухливість і працьовитість членів его видлау.

Конкуре. Видла руского товариства педагогічного розширює отим конкуре на посуду етаніи учительни, а зразом управителів 5 класової школи видловий ім. Шевченка з правом публічності, удержуваної руским товариством педагогічним. — Виконки: Паша казавицька для шкіль видловий, що найменше 5-літня врантица а вачоді учительним і условина до видла і заступництва школи. — Обовинки: Найближче 12 годия тижнево науки і заступництва в видлові і управі школи. — Товариство лям, відновлено до казавицької і особистих условин, стало казавицькою школи учени і записані в видл доживотної ренти, забезпеченої висшими црковними височина. — Подана належить височина найважче до 20. серпня 1905, на руки видлау руского товариства педагогічного у Львові, при ул. Свистуєвській, ч. 47.

Сходина філії «Рускої Бесіди» в Вашицьці. Сня подлає ся до відомости н. п. членом філії товариства «Руска Бесіда» у Вашицьці, що сходина сего товариства відбувають ся в кожоді видлі і снєга в льоках н. Москви в рину, в часі неопалудисім, почавши від година 4. — За видла: о. Маланчук, голова, Гордійчук, секретар.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що в середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотак ся лише на поперед-
но застереження. — Редакційні помі-
чання відрізати від оплати поштовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — а.
„він року 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Одноразове число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і наданість за інсерати
платні в Чернівцях.

До правосл. Русинів в Чернівцях.

(Стаття надіслана).

Отже минуло вже кілька років, як порушено в „Буковині“ справу, що здала би ся може кому мало-важною, котра однак в дійсності такою не є, а протинно в силу деяких обставин набирає великої ваги і повинна би загаль православної Буковинської Русинії бодай троха більше ніж до тепер інтересувати. Сею важною, хочь доси на жалі цілком занедбаною справою є вибудованне рускої православної церкви і основана самостійної рускої православної парохії в Чернівцях.

Коли подумати, які великі труднощі, хочь би лише формальної натури, треба буде наперед побороти з одної сторони, а з другої, як некучою і невідомою є потреба рускої православної церкви в головній місті нашого краю, то просто непонятною стане рівнодушність руского загалу, а черновецьких правосл. руских громадян з особна, до сего свого преважного життєвого питання. Щоби розбудити в ширині трубку швидко зайнято-ресоване, рішав ся і представити отсю справу в належнім світлі, в надії, що може она побудить деякого пробудитись, поважно призадуматись, націкавитись, а там і рук приложити до хосенного діла.

Щоби се досягнути, постаравсь докласти, що справа ся дійсно некуча і дуже важна: далше, що стоять їй на заваді деякі формальні перепони і наконці, що треба сейчас починити підходящі кроки і ту-

го держатись по тім раз повзятим рішень і ухвал.

1. В Чернівцях існують, як відомо, три, а коли вчасити сюди і гарну семинарську, властиво чотири православної церкви. Але не всі они однакою значіння. Під зглядом репрезентації найважливіша тут церква катедральна. Також і першу семинарську треба уважати за церкву репрезентаційну для цілої єпархії. Для справ парохіальних позостають для того лишені дві церкви, а то церков сьв. Параскеви і церков сьв. Николая. Послідня не є властиво парохіальною, хочь фактично она за таку ухвалити мусить, ажь хочь би лиш з тої причини, що парох і сотрудники дотичної парохії через цілий рік лиш тут сьвласивно діють.

Коли сьвласивно якого трактованія заважають сегодня Русини в своїх духовних потребах в сих церквах, то мусимо з жалем признати, що з нами обходять ся тут дуже по маточинному. Парох і сотрудники церкви сьв. Параскеви не уміють майже зовсім — або хіба лише дуже, а дуже мало по руски, так що коли-б навіть хотіли, не є в силі не скорботити наших народних душ. При тім мабуть і доброї волі супроти нас у сьв. священників мало, „бо инакше годі похвалити собі, для чого она в неділі і в празники відправляють у церкві тільки чистого по волоху, знаючи добре, що їх парохія обнімає не тільки Волохів, але й Русинів.“

Друга парохія понірена парохом, що колись признавав ся до Русинів — навіть у соймі! — а сотрудником тут таки наш чоловік —

Русин. Але що-ж, се лиш чистий припадок, що сьв. душпастирі дістались до Черновців. Звичайно-ж і в сьв. парохії бувало не ліпше, як в тамтій і певно, що і на будуче може, ба навіть таля певно що буде, як данийше бувало, коли ми будемо свідати, заложивши руки.

І як же трактують в сьв. парохії Русинів? Може би хто подумав, що тут за уносіджене в парохії попередно унімненій Русини мають перешенство перед Волохами? Куди там! Навіть і рівноправності нема, а лишень обходять ся з нами тут в деяких справах більше по людному. Що правда, то винуватити душпастирів сьв. парохії годі, бо сновляють в рівній мірі свої обовязки так супроти Русинів, як і супроти Волохів. Та біда тут лиш в тім, що сьв. парохія властиво не має своєї церкви. Во першу сьв. Николая, що годна змістити у собі ледво яких 50 душ, і то під гігієнічно неможливими умовами, на краю міста, куда треба добирати ся болотистими улицями, не можна уважати такою. Та она офіційно дійсно й не уходить за парохіальну, бо парохія належить до церкви сьв. Духа, себст до катедрі, де нинішній причт дійствуює і куда властивий парох і сотрудники не має чого заглядати. Церква-ж катедральна се церква репрезентаційна в повнім зміслі того слова, і для того про неї на сьв. місци нема що говорити.

Виходить отже, що черновецькі православної Русини під зглядом парохіальних церков не мають майже жадних прав: не мають місця, де би в неділі і празничні дні, „відло-

живши життєву журу“, могли як слід Богу помолити ся; не чують проповіді в рідній мові і позбавлені майже всієї душпастирської опіки. Їх росла молодіж не має де, а по части не має ні у кого побирати науки катехитичної. Добутком сего являє ся передовсім відчужене парохіян Русинів від церкви, а далше воровствений упадок і всяке инше лихо, що значайно стоїть з сим у звязі, або просто з сего таки випливає.

Та міг би хто запитати, що ми можемо бодай по части заспокоювати наші духовні потреби в церкві катедральній: можемо брати хочь тут участь в богослуженні, слухати проповіді і т. д. Так міг би судити з обставинами сьв. церкви хіба зовсім незнакомлений чоловік. Нам же, черновецьким горожанам, аж надто знаний дух, який ніє в сьв. церкві під 25 літ, так що і говорити багато про се тут нема що. Коли би зайшов до черновецької катедрі який Волох з Румунії та звернув свою увагу на богослуженне, то певно міг би подумати, що він у себе дома, в Ясах або в Букарешті, хіба би заставив ся здивований над кількома славянськими ектеїями, або влоді може і над неволоскою проповіддю славного „славняського“ проповідника. Во все инше в сьв. церкві від початкового позгласу аж до самого отпусту на кінці служби Божої, — апостол, євангеліє і инші більше або менше важкі части богослуження — чисте волоскі. Зрештою хочь би нам і дали в катедрі все то, що нам ся належить, то і тоді черновецькі Русини не могли би

НА РАЧОКІ!

Комедія в 1 дй.
Переклад з німецького.

(Даліше.)

Сцена II.

ІВАН, ПAVJO.

PAVJO. Пан вернув?
ІВАН. Ні, прошу пана. Тут на право є посів засяпаного пана.
PAVJO. Дякую. Задержу ся тутна.
ІВАН. Ага! Віби... чи засяпані пан бажають собі щось я кував...
PAVJO. Так. Добре, можеш і до мене пукати.

ІВАН. Слава Богу. Тепер вже чоловік не має страху (відходить до дверей).

PAVJO. Весела авантюра... (сідас при берку і бере коня до рук). Чудесно швидко... Хто се може бути?... Не випадало мені ясьос посидити ся о павляско (по короткім мовчанню). Ей... Павло тримай ся... памитай, що жєниця, котра такі листи пише, то мотильок... еру... (по короткім мовчанню). Проч ти припадне єство, не приводи мене до покус... Проч... (жиде лист до берку і відвертає ся плечима до дверей з лівої сторони).

Сцена 12.

PAVJO, МІСЯ.

МІСЯ (зходить з лівої сторони. На боці). Підня Галя. Бажає самою динити. Жаль мені єї серцячно (своєстєрїно).

PAVJO. А! Отсе наш найдошкєналішій муж. Пожди ти вірше мужів на цілій кулі земській, мушу тебе покарати, що биєш памитай про свої обовязки (мабляже ся туди до чоловіка дверей і робить рух мажє би жини вийшла). Гм... гм...

PAVJO (ошлєдючи ся скоро). Горє! Се моя романсєва дама.

МІСЯ. Пан дарують мой сьмїзости.

PAVJO. Якто? Чи пані приходить тутка лишень по се, щоби ся зі мною бачити?...

МІСЯ. Так є. Бачила пана, як увійшов до сего покою, отже...

PAVJO (змішаний). Алеж...

МІСЯ. Дарують пана за мою сьмїзость, але і пробіла сьв. крок розлучний лишень тому, щоби з паном ажє не розлучати ся...

PAVJO (ма боці). Оригінальна жєниця.

МІСЯ. Там в парку не могла є панєви єство винити, а маю так много... много говорити...

PAVJO. Чи справді... О я нечувано щєсєливий, але...

МІСЯ. Тут так сповідно, так приємно...

PAVJO (змішаний шораз більше). А певно, що так... то є... але жалую... бо... я...

МІСЯ (сідас). Найже і пан сідать.

PAVJO (ма боці). Рядить ся як би у павленій хаті. Що то буде!!

МІСЯ (ма боці). Пожди моя рибко, то єще не повнєш любовного гєндє-воєз (голосно). Маю панєви богато говорити передовсім...

PAVJO (отираючи піт з чола ма боці). Га! Нема ратунку. Потануючий хвѣтає ся брати. Треба бути напастяним може було то успішним!

МІСЯ (з констєрєєю). Але пан не слухають мене...

PAVJO (мажєжєжєжє). О! з великою приємністю (сідас ма криєло коло самої Мїсї).

МІСЯ. Мушу паву звирити ся отверто, як зробили на мене сильно праміне...

PAVJO. І пані рівнож. Ах!! Яка чудесна ручка! (жѣпає єї є руку).

МІСЯ. Панє! встанавіть ся. Як би то Ваша жиня побачила.

PAVJO. Моя жиня?... А так... Не ликайте ся пані, вона є дуже вирозуміла. Чи пані замужна?

МІСЯ. Ні, панє. Я вдова.

PAVJO. Знаменито! (мабляже ся з криєлом до Мїсї). Вдовичи то одинокі єства для мене на тім сьвітї. Вдови то моя слабїсть!!

МІСЯ (ушєвєючи ся перед ним). Чи може бути?

PAVJO. Слово чєсти... Молоді панєчки роблять мене несьмїлним, коли протинно вдовичи не снуєють очєнат, їх погляд є такий сьмїливий... такий пимоний... додєж відваги (мабляжежєжє ся з криєлом до Мїсї). Пані мають чудові очі!!

МІСЯ (ушєвєючи ся). Панє!...

PAVJO. Пані дарують, що я тєл сьмїлий, але Ваша прихильність (мабляже ся до нєї).

МІСЯ (єство). Панє!

PAVJO (ма боці). Моя напастєвїсть ділає успішно. Слава Богу.

МІСЯ (з відноєстю і рішучо). Не забувайте пана про покєжєжє, ажє винні ли мати для жєниця. Сідать пана там... так... добре.

PAVJO. Га! Най і так буде.

МІСЯ. Ви панє є несповідні, є нерєвє (сідать є віддалєно). Найбезпечнїше буде, коли розмєвляти будемо в такий віддалєно.

PAVJO (ма боці). Оригінальна вдова! (голосно). Маєте пані слухнїєсть... є чоловік несповідний.

МІСЯ. Чому?

PAVJO. Тому... що... що... чєсто їджу верхом.

МІСЯ. Знаменито. Я тєжє люблю пристєраєти їду верхом...

PAVJO. Знаменито.

МІСЯ. Чи жиня Ваша товаришнїє?

PAVJO. Моя жиня? А так. Ні. Она не видїла єще моїх конєй.

МІСЯ. Чому?

PAVJO. Тому що... Жєниця не повиннї про все знати.

МІСЯ. Гарні засади.

PAVJO. Проту пані, жєниця рівнож чєсто нєє сводить...

МІСЯ. Лишєжє тоєжє, коли бажають щєстьє нашого...

PAVJO. Так... але...

МІСЯ. Придєжє час, в котрім і ви будєто про мене инакє судити.

PAVJO (ма боці). Щє на двєс баба вєрєжєжє (дєжить ся ма жидиним).

МІСЯ. Сувєрєжєжє ся?

PAVJO. Н... Але... (ма боці). А найже тебе... (голосно). Маю малу прєсьбу...

ийня тут користувати ся людьми безпосереднього душпастирського про-
воду, який можливий тільки зі сто-
рони своїх власних душпастирів,
себто парохів і його співробітників, що
повинні постійно стикатися зі спо-
нім словесним словом і познайоми-
вати ся з його духовними потребами.
А що такий конвентний контакт під
данними обставинами майже цілком
неможливий — се чейже кожному
ясно. Отже ясно також, що перша
катедральна, коли є парох мусить
цілий рік де-не-де сьмислено дій-
ствувати, тим, що є посідають,
ийня не може заступити власної цер-
кви парохіальної.

Про не те, що невідповідні, а
просто ворожі нам підносили в ка-
тедрі писало ся і гоноризо ся вже
доволі багато, і се цілком повнито.
Бо-ж тут просто зацікавлена у-
са більша половина православних
мірних нашого краю — усі бун.
православні Русини. Репрезентан-
цій має служити церква єпископ-
ська, повинна обіймати потреби усіх
вірних дієцезій; тимчасом у на-
шій катедрі інтереси рускої біль-
шости просто ігнорують в обурю-
ючий і цілий руский нарід тяжко
оскорбляючий спосіб, так що при-
міром в некороткості дні —
от-хоть би в день цесарських уро-
дин або іменин — понодіть ся з
нами сьмисленослужителями в катедрі
в спосіб просто проноуючий.

Сі неприродні підносили дуже
добре знамі духовній власті, а що
ще більше они потребують доковче
аміни. Але до тої аміни якось ні раз
не приходять мимо того, що є не
може не бажати і сам Високопр.
архієпископ, котрий в сімні 1903
прибув бун кльком черновецьким
Русинам, що він се лихо усуне. Але
ось вже третій рік упливає від
тої пори, а в катедрі все остало
до нині по старому. А наші посли?
Поза справами обсаджени місці
консист. архімандрита і нових со-
вітників мусіла ся справа остати
позаду. Але ми певні, що наші по-
сли, коли тільки загальна нашої інте-
лігенції порушить сю справу і най-
ме до неї певне рішуче етановиско,

будуть доходити нашого права з не-
утомимим ревностю і жертволюб-
ністю.

То-ж припустім, що ми одер-
жимо з часом в катедрі наше по-
не право; чи зможемо ми черно-
вецькі православні Русини бути то-
ді цілком задоволені в церковних
справах? Ні і ще раз ні! Нам
до кінце потрібна у Чер-
нівцях своя власна парохі-
альна церква. Она нам ко-
нечно потрібна для того, бо церква
катедральна має служити і служити,
як ми то попередно сказали, цілком
иний цілі. Сьогодні-ж церква
парохіальна для нас ще тим конче-
нійша, що є потреба для цілої рускої
частини нашого краю зади непра-
вильних підноси в церкві кате-
дральній (під зглядом репрезентан-
ції) ніяк не дасть ся оспорити. Дятого
то власне мусить ціла наша
суспільність разом із церков-
ною громадою правосл. Русинів мі-
ста Чернівців стати як один муж
в обороні своїх прав на полі цер-
ковнім і домагати ся їх так довго
і так настійливо, аж поки нам їх
не дадуть бодай у скромній формі
осібної рускої правосл. парохії і
церкви в Чернівцях. Бо лиш тоді
зможемо молити ся Богу в его до-
мі в своїй рідній мові, як то від-
повідає духови церкви правосла-
вної; лиш тоді молодіж наша пере-
стане деморалізувати ся і згирнати
ся непонятним, чужим богослуже-
ням, котре сліпий фанатизм обер-
нув на оруже національної політи-
ки; лиш тоді учимо слова пнимої
рускої проповіді і чаруючі звуки
наших рідних церковних пісень.

(1. 6.)

Справи краєві.

Кому служити „N. fr. L.-Z.“
видно знов із попереднього числа, де п.
Бівер з театовською імпертивенцією
сьміє зазнавати учительству кандида-
туру Авреля Оичуза. Отсе долаз на-
стральності національної, якої придержу-
ють ся єї ліби космополіти, що наведу-
ють ся несеи учительству на „бездар-
тливих“ провідників. В сім самім числі

нападає „N. fr. L.-Z.“ на руске учитель-
ство черновецького повіту за те, що воно
поєміло супроти кандидатів німечко-
волоської меншости набрати до повітової
ради шкільної учительів-Русинів. Після
справедливості „N. fr. L.-Z.“ маю-б у
шкільній раді повіту, що члестить у двох
тілях руских шкіль і учительів як всіх
инших разом, завадати аж 5 Волозів
(інспектор, діляч, він і 2 учителя) і 2
Вінців, а тільки один одишавий Русин. —
„N. fr. L.-Z.“ нападає далі на уч. Дарія
Шурука за те, що він предлагав вибір
осібних есецій, які мали були радити
над шкільними учебниками рускими, во-
доскими і німечкими, а відтак зади
справу повній конференції тай за те, що
він предлагав відложити конференцію
зади досудливої есеції на осей. Навіть
такі річєві писки дають „N. fr. L.-Z.“
повід до наплетів на Русинів. Чи-ж не
належить Русин, що підтримує ще „N. fr.
L.-Z.“ на наву зрадництва свого народу
і на погорду всіх сьмислових Русинів?
Народна карність нимає, щоб імена
таких зрадників подавати до прилюдної
відомости і ми зробимо се безпощадно,
аби очистити руску суспільність від на-
гірних шкідливців, від домашніх ворогів.

П. А. Оичуза хвалить ся. Не
могучи докзати людям, котрі пізнали ся
на фарбі ліса, що він людина за котрою
би постійно чесні люди, а хочия за-
ступити очі, наже, що за ним і його ком-
панією стоїть уся буковинська преса.
Правда така, як і він, а то три: „Buko-
winer Lloyd“, „Rundschau“ і „Nach-
richten“. Саравді уся! бо чейже годі
подумати, щоб усі часовиски мали пред-
ставити таких як Оичуза і воно ви-
ходить на те — похвалили ся циган сло-
ви дітьми. Бо позначимо раз і припад-
и ся хто такий А. Оичуза і його товариш
Лулу. Люди, що зміняють свої переконан-
ня як рукавички на руках, люди в котрих
немає поняття, що значить працювати для
добра народу. Люди ті готові на мандат
ше лішний піти служити ще одним, бо
ли усьо одно де служити, аби тільки були
лишні повні. Для 14. серпня 1904 при-
чав один і другий, що ружинська шкільна
вільна чина не може заступити інтересів
мужика і цілком справедливо, бо-ж
інтерес шахолний, боярський дахний є
від інтересу мужика. І Лулу, що за кри-
сній на бояр був страчений на час уряд-
сній, той Лулу, що немогли йому проти
бояр Русини піднести до значина, він
нішов служити тим, що його кривдили,
нішов за намонку дзати руки бояр. То
одні сьмисли Оичуза, а той Оичуза, чий
більше він варт? Чий не кричав так
само на бояр? Колиж бачи, що годі
буде наповнити иншєні усьої своєї ро-
дини, перепроси ся сердця з боярами —
пресїть гриньшюму — сказав і нуж на
павереді цілувати ся з ними, на поро-

гони, щоб иий другий не перегибав
яго. І такі люди можуть заступати ін-
тереси мужиків, усіх, коли вони дбають
тільки, щоб самі нижерли ся, а другі
ий про них і а голоду гинуть. Ні, не
повинні і не сьміють! бо час здерти
поладу з очей. Вони ість доси ший, доки
яго ніхто не спостереже, а коли побач-
чуть, то буть і те сьміють. Заосмотря
В. п. Оичуза свою родину, тайла в нашої
хати, досить. Ідїть собі назад до Берна,
та сьміть тїло, доки на вас не пізнали
ся, ще зосім наші теперішні приятелі,
бо зади ся вже починають. Професор
Волчинський зади ся має нас досить і
не точе доше з нами працювати. Зади
ся приїде час, де ви унадете а тої ин-
соти, на нї стоїте, але ще глїбше.

Чим повинні стати, а чим сьуть Жиди?

Перед кількома тижнями гостив в
Чернівцях Матіас Ахер і має відчит,
в котрому виразі, якою дорогою повинні
стати Жиди, щоб стати сьмислими по-
літично і культурно. Передовсім підні-
а Ахер в своїйому відчиті те, щоб
Жиди стали нацією, бо такою годі їх
при иншїх обставинах назвати. Що-
би одні стали вони тим, на повинні
бути расою тільки і що такі ассимілю-
вати ся з кождою нацією, у котрої ба-
чуть політичну силу. Вони повинні оста-
ти Жидами зі своєю мовою не гебрєй-
ською, а — жаргон повинен стати мо-
вою літературною і мовою домашньою,
як то зазначає ся уже на найбільшій
частині в Росії, там більше, що Жиди є
жаргоні мають, ніж є иншики, часовиски
і та мова вийшла і в театр. Д. Ахер
виступає проти „сіонїзму“, якого то го-
ловною майже цілю і горичин, сказа-
тиб національним бажанєм а, повернутись
у Палестину. На те зазначає ся д.
Ахер, як на безхосєнну працю, а яко-
тану по частині шкідливу в області спор-
шого піднесола культурного. Д. Ахер
щиро привітає стремління частин жидів-
ского пролетарства, що забавало влас-
еміліватись з польскої шовіністичної
та халчинної соціал-демократичної пар-
тії, і виразив, що жидівські робітники ма-
ють завданє піднести мову і стати важ-
ним політичним чинником у самостійному
розвитку жидівского народу.

Все то назвали ми для того, бо в ч.
744. з оня 26. липня 1905, появил ся
моя передня стаття в „Skernowitzer Tag-
blatt“, в котрій д. Ахер говорить про
відносини Жидів до инших націй на
Буковині. Він каже, що Жиди не повинні
тепер ещо виступати ні проти Німців,
ні проти Румунів політично, а заохочує
їх до вірної дружби з Русинами, бо їх
істнованє в Австрії зависить тільки від
побіди права меншости. Ми наведемо
слова самого автора, в яких він харак-
теризує відносини Жидів до Русинів:
„Для того пристати Русини і Жиди
до себе, бо вони вже багато витерпіли
від тнєтом національного верховодства.
Вони обидва мають одну історію, що ви-
ховала їх до скромного націоналізму. Ви-
ключно Русини сьуть найменш еспан-
дизми християнським народом, для того
то я не обтїжені вони традиціями ассимі-
ляції Жидів. При своїйому хлібороб-
скому званю не винають вони ассимі-
ляторські тенденції. Оскільки звисно
мені, заохочують їх провідирі Жидів до
изуни, а в Росії сьуть вони норші, що
признали вони національно-жидівські ор-
ганізації. Те сьуть моменти, яких не по-
винно ся не ціняти, ставуши на стано-
вище народному.“

Скромний націоналізм Русинів забез-
печує Жидів від судьби, яка їх постигла
в Галичині. Той націоналізм охороняє їх
„мешків“ стати парламентарними і поза
парламентарними факторами дотеперіш-
них приятелів. Він же бо охороняє тих
перед небезпеченством, що в частині і
в инт самих лежить, оскільки вони мо-
лоді в чєсти і почутю єли самостій-
ного народу. Було би злочинно відки-
нути від себе найневийшшу для себе охор-
ону. Я повтарю: „Понадержи лєвєль-
ність супроти Румунів і Німців, рішуча
принцип з Русинами“. Тільки говорять
д. Ахер, і мусимо признати ся, що сьоб
обїв нам дуже сьмислєний і напрім
політичний, який зраджує ся тепер серед
Жидів. Ми можемо і мусимо децо ска-
зати, а навіть важке слово кинути у сїя
справу, бо деж більше Жидів живе, як
не між нашим народом.

МІСЯ. Слушаю.

ПАВЛО. Памі дарують, що я такий
сьмислий, але мїг би хто надїйти... Най-
памі будуть там добрі... так чємні опу-
стєти се помішанє...

МІСЯ (сьмислює ся). Подобає ся мнї
єя ширїсть (на сторону). Бєгїтє єя щоб
жінка не надїйшла.

ПАВЛО. Памі дарують, що я так
сьмислий, але... але побачимо єя ещо, а
тепер бою єя шоби...

МІСЯ. Слушай увага. Побачимо єя
єщо (на боцї). Перейду неспостереженє
через город і верну сама дєрєм (пома-
ює дєрєм на лїво).

ПАВЛО (на боцї). Слава Богу!

МІСЯ. Отже до побачєня.

ПАВЛО. Мое поважає.

МІСЯ. Навинїть до мене пару сїв
потїм.

ПАВЛО (огиривочєи золотї дєрє).
Ш... Най памі напїнууть.

МІСЯ. До милого побачєня (відхо-
дєтє).

ПАВЛО. Слава тобі Господи! А те-
пер ічо иншого не инпадеє мнї, як
зібрати свої манатки і в поє... до Тир-
тарова. Гарна авантюра! Я стоїи як на
розпалєних вуглєх. Я побоювал єя, шоби
Ярослав або єго жінка не надїйшла.
Бун бим не знав як инрандати єя... А
видиш Павлуно, ти дав єя зловити на
гачок, терши тепер неборану!

Сцена 13.

ПАВЛО, ЯРОСЛАВ.

ЯРОСЛАВ (жєдєтє золотїє дєрє).
Но і шож, як винала єя любовна аван-
тюра?

ПАВЛО. А най єї вєчка конє. Не-
безпечна справа.

ЯРОСЛАВ. Хтож вона є?

ПАВЛО. Вдова. Чудєсна жєнщина,
дуже гарна, не много бракувало, а бун-
бим єя залюбив на самї уха, але...

ЯРОСЛАВ. Але?

ПАВЛО. Мій любий, єя жєнщина то
мєтиль єру-єру... Не люблю таких жєн-
щин. Уяви єобї була тутїя...

ЯРОСЛАВ. Хто? Она?

ПАВЛО. Само чєстї тобі дяк.

ЯРОСЛАВ. Пробїр! Як би то моя
жінка побачила!

ПАВЛО. Сєго як раз найбільше я
побоювал єя.

ЯРОСЛАВ. Чи ти не видїл моєї
жінки?

ПАВЛО. Ні. За моїм поверотом пред-
ставили мене євої жінкї, тепер бунув
здоров любий Славу. Іду до Лєвїшиної.
Там буду бенечитїйши... (жєчє відїїтє).

ЯРОСЛАВ (беручи єго за руку і вєдє
до лєвоє на право). Вєбач мій любий.
Линиш єя у нас на обїї. Отєс тайї
погїй. Непадовго побачимо єя.

ПАВЛО. Від єя Бога, а наша вдова?

ЯРОСЛАВ (з колїчєм катєсє). Я
беру єї в оїну. (Памє відходїтє на
право). А тепер до моєї жінки... (їдє до
дєрєй на лїво марал зєдєржєє єя). Ні...
Линиш зроблю, моли я тутїя попросу...
Не треба так дуже удєсати. Так я мєл
судїтїє. Ах! То вона (каблєєєє єя
єкєрє до бєрєя і сїдєє відвертєний до
дєрєй з лївої єторонї). Що то має за-
чїтї! (чїтєє). Найдорожша Мамцї! Мій
муж то змїрї!

Сцена 14.

МІСЯ, ЯРОСЛАВ.

МІСЯ (з лїва тїло). З перєляку за-
дєрєвію, як мене побачїть. Гм... гм...

(Далше буде).

До недавніх часів значить до 80 рр. не було стремління, хочось почути мови Жидів стати нацією особною, самою собою. Відножж один вступив в 80 рр. інтерес загорнути у свої руки ирай Палестину, а туго гадку відносно тоа „Сіон“, і туго гадку вступити що силл мал воб. Герцель, стаи Жиди встановити ся над тим, чим вони виставили є. До теиер булз понн усім, хто що хотів. До лишень бачили матеріалну користь, там вони йшли; де бачили політичну перевагу а тамн вони дучили ся. З місястим вісоль понн не дучились, бо не було їм ніякого діла, а то для того, бо не було в них душового підсаду.

(Ковені Сусер).

Революція в Росії.

Так почувано нагло заповіджений і адійснений з'їзд царя Миколи II. а ішарем Вілгезльмом II. викликав майже в ідій Європі найрізкоподійшій правліні і тодні. Після урадової телеграми російського міністра двора бар. Фредорікса стріла відбула ся в низше наведений спосіб: „О год. 10, ввечерю яхт „Гогенцолерн“ ласнулу якор недалеко від „Поларної Звизли“, а ішар Вілгезльм II. ухлп ся на човні а найближчим оруженем на корабель царя. Цесар митл сам цар і вель. князь Михайло Александрович. По сердечнім повитанню перейшли оба ішарі перед фронтом гонорової компанії, а відтак відбули переслал залого ахту. По представленню взаїмнім окружнн, ніпди оба ішарі до салону. О год. 11, оба монархи а оруженем порейшли на суднах на яхт „Гогенцолерн“, звідки цар вернуа доверя а год. 2. по нічпочи на свій корабель.“ Відтак ішар Вілгезльм II. поцпня на своїм ахті далше до Вюби, а цар вернуа до Петергофу. Розуміа ся, що з'їзд викликав найбільше заїтересованне в Росії, Німеччині, Франції і Англії. І вель вісній денники висказуєть ся досить остерожно і понадержнливо про ішар з'їзду обох монархів, то правительствннна преса французка старая ся допалати, що з'їзд той не порушує в ніім союз французско-російського, подібно як его не порушує, також союз французско-англійський. За те преса англійська ревнодять ся ширею про вражнне, яке викликав той з'їзд у самій Росії і підносать, що в Росії викликав він обуренне залди того, що цар звернуа ся в сарані чосто внутрішніх відносин російських по раду до чужого пануючого, та значають, що з'їзд самий відбуа ся лаше через самостійну постанову монарха без співділання відносин правительствонних чинників. А тимчасом революція у Росії розвиває ся і лаше своїм кроком а вперед. „Echo de Paris“ допосить а Петербурзі, що у внутрішній протесті Кронштаду від двох днів збутовала ся залого одного торисловного судна і гровать, що скорше вивадиць корабель в водах, як віддасть ся, та що на атакуючі его порабат буде впади торислов. Власти портові зарядили найострішні средства остероги. В місцевості Малин зарійської губернії позпня арештувала кілька сот резервістів, які розшаровали революційні прокламації. Прийшло до борб між резервістами і позпнью. Богато поділів і козлів раянних; доперва насінніші ноні відділи козаків здавали розрухи. В Москві нидли губернатор приказ, щоб найострішше виконувало привнес військового стану. „Варш. Дневнік“ зазначає, що Жиди а Позпні будуть мали в народній думі 5 посолів. Позпні ніхоті етаніонованні в Ковні відомандирено до Манджурії. Та в поах вибух бунт, бо значна часть его заявила, що на вііи у не підє. Вукіанніш увнзено, але висказу нолу адержано. На зібраніи мужиків в Куртамушній коло Одоси явили ся козакі і без найменьшої пречпнн убилз 3, а ранили 12 мужиків. Білше як 100 мужиків утілаючих увнзено. Победоносцев одержав зноа віпрок сморти і утіа а Петербурзі. В Слатерінославні етанули вел сабріки, кілька на неозначений час, в паду чого віділа тисяч робітників явили ся без праці. В Москві почав ся рад пропосія о розрухи мужиків. За забурення в добрах бар. Мавендорфа засуджено 23 мужиків на кару вивннї від 5 місяців до 3 ат. В процсії прети 63 мужиків в Дмитровську сам прокуратор вказував на пужденно поможене мужиків і на нелюдське обходжене ся заряду дїбр длаб-

новеннз а мужиками. Підчас сїї промови прокуратора розпалг ся на сьлі демонстраційні одесні. 8 мужиків засуджено на 1 рік рот арештантених, а 42 на 8—12 місяців вивннї. В Тавелі етаніонован Гев. губернатор помісю шауукоу, яка має оцінити шводи параджені поміщикам підчас послідних розрух мужиків. Шводи мають постріти мужиків тах місцевостях, де булз розрухи. Заряд вивннї в Петербурзі не знає, що робити а засланцями на Сахалін; на раї постановлено збудувати для них осілку вивннью. Харківська палата судова засудила а 41 мужиків оскржених за рабунєм і піділа дїбр в Романові 3 на 6 місяців і 1 на 10 місяців, 32 на 14 місяців вивннї, а 1 на 15 місяців рот арешт, 4 увнзено. Та сама палата за забурення а добрах Гев. Вобізова засудила 37 мужиків; а то 5 засуджено до рот арешт, на 18 місяців, а 19 на 10 місяців вивннї, і на 6 місяців, а одного на 2 місяці. Решту увнзено. В Владикавказі убито в власнім поміщикам повенованого підпомочника Шельонгопського. В Варшаві розстрілено 5 жовнірів — Росіян православних — за дезерцію. Канітал, який помендировав ротою при етануванні ішарів а ума. З Газенпот в Бурландії допосить, що там застрієсно комісари бар. Превенна. В Лібаві винули ся революційністи на 3 жандармів і одного убилз, а двох ранили. В Петербурзі страйкують також зацери, так що крім „Нол. Времени“ жиди вилла галота не вийшла. В Тавелі вивнє бомбу на полімайстра Ковалова, яка его тяжко поранила. Арештовано 2 підозрілі особи. В Кронштаді розрухи матросів нововили ся, при чім проче війско дучить ся з матрозами. Положене вритичне. Вірменська революційна партія „Дашнакцутюн“ надала салуюче оголошення до адміністрації російського правительствна на Кавказі: „Вірменська революційна партія „Дашнакцутюн“ повідомляє сєю дорогою городових, стражників, околдовчих надзирателів, приставів, участювих претставів, уладннз начальників, позпймайстрів, жандармску поділку, шпівнів і прочих, які вивонують прикази сматє, що від нині кожний а них буде безпощадно і нещиро убитий, если підкажеть ся підбирати оружія, робити ревізії і арешти в тій цілі серед вірменського населення в Закавказзі. Кожний а них нїм прстунуть до таких діл, най пригадає собі вперед бакинського губернатора Навиннідо, елзаветівського вицегубернатора Андреева, уладннз начальників Богуславского, Шторалінга, Наварьского, Павлова, полімайстра Сахарова, приставів Доканахова, Шумаєвича, околдовчного надзирателя Тер-Саванова, городового Сергія, двірника Шего (всі они булз убиті тою партією. Прям. Род.) і много вивннх. Двайцять пнті рублів нагорода від полімайстра, або кула від революціонера — ото між чим маєте підбирати. Намісник обіцле обавечити сьому потерпівшого — тим лаше для нас, бо нещасне положенне непннної сїмі могаа до теиер справляти, що рука революціонера задржала при виконуванні кар; нині і той татар усунено.“ Кавказий відічальний комітет вірменської революційної партії „Дашнакцутюн“.

Росія й Японія.

Російський мировий поновласник Вітте, порейджаючи через Німеччину, конферувал підчас подорожи з репрезентантом капіталістів Менделзеном, який заавня, що німецькі капіталісти є готові дати Росії мільярдну позичку, коли лише цїсар німецький підіпре російські старани в сїм напрямі. Дяктого то дехто і заключає, що пресметом нарад царя із німецьким ішарем на модах фінанських крім ннїшних справ булз також просьба царя о се попере ішаря. Відтак Вітте, приїхавши до Парижа, конферувал з Рувером і Любетом, заявивши з гори, що „а-ліяно Росії а Францією накладє на ню обовязок повідомити союзницю а гори про наміри і етановнще Росії до майчого ся заключити мира з Японією“. В Парижі прийнято Віттого холодно, до чого при-

чинив ся з'їзд царя а Вілгезльмом II., а Рувер вразно заавня, що з'їзд мїг ся відбути в „ннїшій відповідній хвилі“. Та Франція му-снть а ковечности відіграти ролю фінансової помічницї на річ Росії. Вітте сподїє ся, що сму власть ся переконати Японію, що теиер у Росії побідила его політика, т. є. політика мирного порозуміння на Далекім Сході, а політика заборча діалаа поражєня а Росії. На сїй підставі нїя надїє ся дійти до порозуміння а Японією і етанути від неї можливо найлекшї условннн мира. З другої сторони Японії самі булуть ставляти легкі условннн, як се показує ся з залли члена миро-вої японської комісії н. Сато, який іменем бар. Комура заавня ось що одному денникареві: Думаю, що переговори скінчать ся заключєнем мира. Повновласники японські бу-дуть уміренні і не поставлять надто високих жадаї. Оніяїя таі в Росії, як і в Японії є корисна для мира, який також є потрібний для цілої людскості. Обі сторони стра-тили в війні около 570.000 людей, а чого на Росію припадає майже два рази тільки що на Японію бо-аж 370.000 людей. Війна коштує Японію денно 1 мільон долларів. Відшкодованне воєнке буде Росія му-їла заплатити. Завішеноє крокін воєнних буде набуть першим кро-ком мироної конференції. Японія хоче „отвертих дверей“ в Манджурій, але не хоче мира за вську ці-ну. Англія і Спол. Держави Пнн. Америки суть найбільшими приятелами Японії. — З сего показує ся, що можливе є скорє закінченє війни російско-японської. Зрештою пожи-вемо, побачимо, бо вже 5. серпня пічнуть ся переговори поновласни-ків. Вітте відїхав а Парижа 25. с. м. просто до Америки.

Телеграми „Буковини“

із дня 27. липня 1905.

Новочеркаск. Шість позпів дон-снх козаків збутовали ся. Они протн-влять ся і не хотять етанувати у внутрі держави позпцевських еуіпцій, а жада-ють, щоб їх вивело на поле борб.

Льондон. Daily Telegraph допосить а Токіо: Японська армія аятаку-вала російські позпції над Туменом.

НОВИНКИ.

Чернівці, 27. липня 1905.

З Виділу краєвого. Витяг з про-токолу засіданя краєвого Виділу а дня 25. липня 1905: Заключений службовий договір межи громадою Драбешти і при-значення на громадєного секретаря Ад. Яворенки прийнято в порозумінні а ц. к. правительством. — Прийнято договори мнїбь і продамї предложєні громадами Бовни, Неполовнїч, Воронівцї, Галинця і Гадівалля. — Заступником Виділу краєвого в відділі товариства для пле-снн мужиків призначено заступника прав-ного нарпална д-ра Ст. Смад-Скопного. — По поредиванню і справленню прийнято предложєний сотетснм позптовим доро-говим комітетом річний рахунок за рік 1904. — Відповідно до § 13. ч. 4. ста-туту правного банку іменовано на пред-ложєне кураторів і в вилоннєню того предложєня салуючих пензорами „Буко-винського правного банку“: Александр бар. Мустаня, влает. вел. посіл., Григо-рій Галія, проє., др. Ніло рид. Флоридор, влает. вел. посіл., Тамітєкель Грекул, майор, Бернгард Розєншток, влает. вел. посіл., др. Константин Клим, лікар, др. Рудольф Вольє, п. к. адміністр. радник, Бартер Прункуз, влает. вел. посіл., Во-лодимєр Жєвнєвський, сов. суду, Франц Шольц, п. к. адм. радн., др. Салю Вай-сєльбергер, п. к. суд. секр., Антін Лука-

сєвич, віцєпрєз., Казимир Богданович, влает. вел. посіл., Яніс Гєхт, дєрєв. пром., Пєсєв Фінєр, влает. бров., Юрій Франц, др., Стефан Гайна, купєц, Яніс Козловєр, купєц, Саломєон Рудіх, влает. инварнї, Емануєль Розєншпайт, купєц, Самуєль Салєтер, влает. манна, Франц Шустєр, шлюсар, Моріц Цєнтнєр, снїльн. вірня Саломє Цєнтнєр і Сннл. Моріц Нієр, инвар шнїлїдї, Антін Пани, антіквар, Філієнбалл, антіквар, Оніснн Цурєан, алїєн. радн., Леонїд Боднарєскуд, проє., Отто Голднєр, Салє Салєтер, нїєскнй буїлнннчнїв, Бернгард Зайдєнштайн, купєц, др. Лев Когут, др. Городинський, др. Ернєт Файн, адвокат, др. Константин Ієвєскуд-Грекул, Житимєт Вайєглас, Ніколій Балмєш, прав. радник.

З ради мїської. На засіданню на-паднїчної помісії ухвалєно по ресєратї Вєїєрєя поручити достарчуванє громад-ськнх друєскртїн на 3 роки друкарнн Чєна. Далше етанєнїєвано титулар-кап-цєлієта Пєс. Мєндшайна по 40 днїтнй службї.

Японії в Чернівцях. В „Орєєтум“ відбудуть ся концертн японської трупи артїєтїн а Токіо в чєтєр, пнїтнцю, єу-боту і недїлю. Трупа єя продукувала єя а богатоєх вел. мієтах Європи, а часо-писи вправжють ся а подївом про їх артїзм.

З п. к. П. державної гімназії в Чернівцях. Устнїй ієант зрілості відбув ся в днєх 11., 13. і 14. с. м. під провєдєннєм краєвого ієєспєктора д-ра Караз Тумайржа. До ієанту явилз ся 22 кан-дидатів, 25 публїсннх учєннїв і 3 екс-тернїєтїн. Зараз на початку ієанту від-єтуєнлє 2 абїтурїєнтів а прїчннн слабо-єтї, а 2 ексєтернїєтїв репрєбовано на рік на підставі ннєсьмєнного ієанту. 3 про-чнх 24 ексамїнованнх уанаво 3 зрілннх а відзначєннє, а 13 (між тнх 1 ексєтер-нїєт) позмєжєно поправлїти з одного пред-мєту по єєрнєх, а 1 репрєбовано на рік. Тї абїтурїєнтї, що відєтуєнлє а прїчннн слабоєтї муєть ннєсьмо внєєтї поданн до ннїєх яннн о допущєнє до ієанту зрілості а єсїннїм рєчнннн до п. к. крає-вої Радн шкільної.

Нагорода робітників. В недїлю відбуло ся в палатї промїєсловїї єлє-чєтєчє нагороджєнє а дєнь 25 днїтєного ювілєєю 2 робїтнїків: Василі Шумєє-анчє і Пєтра Ралєєного, які чєрєз 25 атї прациєваннє а єднїм і тїм снїм янновдї. На єлєчєтє зібрало ся єколо 50 робїтнї-кннн. Яннн єя від палати торговельної раднннн палати: Штайнєр і Пікєр, єє-єкрєтар др. Вігалїєнїй, від тоа. промїєсло-вєного др. Клайнєвєхтєр, сєкрєтар Мітєд-ман і 2 члєннн віділу: Трїжнїєскнїй і Мо-дєєл, далше заступннн бурмієстра бар. Фїрт і нїєлькє єнїєробїтнїкнх часоєпсєє. По промовї др. Клайнєвєхтєра надало ювілєєтам днїльєом з грєшєвннм дару-єкєм. По промовї робїтнїка Наба, який вручнл ювілєєтовн дороговїннїй годнн-ннє, і мовах ннїшнх бєєдїнннн, які на-клавнлє робїтнїкнв до єпокоєю і праці, закінчєно то „єлєчєтє робїтнїчє“ єлєжєм на чєстє ішєара.

Омїбуси в Чернівцях почали курсувати від вїєтїрка єєго тажнн на прєєторї Ранон—касарнї оборонн краєвої і Рннон—ієнїтар. А в найближєннх днєх має бутн єтворєннї рух омїбусамн на прєєторєх: Цєнїна—Рєш—Прут, дво-єнє жєдїлнннїй—Салагура. На вєїтх днї-лїях має курсувати 14 вєєів, наванннх члєєлами від 1 до 15, бо ч. 13. пропущєно, бо єно нїєєи людєннх забєбонїн нєщєєлєєнє.

Оповідістї, іменованї і т. п.:

Вінчанє п. Атанасїя Федоровнчє, судового адїюнтє а Путизовї а пнїєном Олєгоєю Стрїльбїєвою відбуло ся 25. с. м. в Тєнучїй коло Коломїї.

Донєсьть нам, що днє 30. с. м. відбудуть ся єтворєнє „Чнтальнї“ і „Касн“ в єєєї Крєєчпннн, на нєтрє запроєєєно також дєєєатїв а тоа. „Руска Бєєїд“ в Чернівцях. — Юрій Грамєтовнч, упр. шєєан, Пєтро Морєз, Тєодосїй Морєз, Мїєро Морєз, Мїєро Калннєєн, Василє Гулїй, Василє Гаврїлєєн.

З Оршнїєнїє донєсьть нам: „Єкє-єутнннїй комітєт“ рускнх учнтєлїєв від-було євїє наради днє 6. сєрпнє 6. р. о 11-їй год. в „Нарєднїм Дєні“. — Пєтро Вєємєєскнй, старшїєй учнтєлє.

З унїєрєєтїєту. Прєєєкторє а кр. шнїєтєлє д-ра Лєєєєє ієєновало мнїєтє, прєєєєтїє прїєнннннм доєєнтєм бантєрї-єєєєєї на чєрєєєєєєє унїєрєєтїєтї.

Цієї книги вже остемпловані п. п. Урядом
податковим коштом 100 Коп. з пере-
сылкою поштовою 101 Коп.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Помічник торговельний

ул. Руска II, а Філія ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

«Дієтер» принароунах Провсд-Епископсн Ордннарнхт.

Стереміть оп огни і вогнуруйте ся в дістрі і

Починувайте свој кат «черепом» (дзх/индизм)

OTIOSEDNA

з навіаю і сьвята від 1% до $1\frac{1}{2}\%$ год. попов.

84 (5-6) „Любощі“ залізи по К. 1-50
1. Народний Марш. К. 1-
предяють ся в київській Г. Пардівської в ЧЕРНІВЦЯХ
в Галицькій по всіх київських.
Головний склад „Українська наклади“ у Львові
ул. Бриневича к. 8. Чек кошту 863-009.

.....

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
що сиреди, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотять ся лише на поперед-
ню застереженні. — Редакція не веде
рахунок від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„ пів року 10 „ — „
„ чверть року 5 „ — „
„ місяць 1 „ 70 „

Одинична ціна „Буковини“ 15 сотників.

Передплата і належність за інсератами
платні в Чернівцях.

....тепле його слово.

Пан Аврель Ончул видав відозву до исторії Черновецького, Сторожинецького і Серетського повіту. Та відозва починає ся несправдливо, що довіреники волоського народу завітали його кандидувати, наколи несправдливо знає, що п. Аврель обіцяв закутати свого швагра Дуна в банку, а для себе нимови за то мандат до Відни. Закиривши Буковину, врече ся він посольства до сойму і не покаже більше навіть свого носа на Буковину, а буде послувати до ради державної в Берліні, доки не стане шефом секційним в міністерстві фінансів. Ось так гадася п. Аврель закутати себе, отже цілком його кандидатура на посла до ради державної після його власної заяви, на що є свідки. І такого посла май би вибрати руский і волоський нарід, що й так має найменше своїх заступників у Відні...

Послухайте, що п. Аврель обіцяє у своїй відозві. Перед усім хоче він заступати ся за інтереси поодиноких виборців. Ну, він же-ж і дав докази на те, що личні інтереси поодиноких людей, а між ними його родина, йому найважливіша річ, важливіша чим інтереси загалу, та чи так повинен поступати посол, про се вже і на Буковині думає парід зовсім протинно.

В другій відозві п. Аврель хоче дбати про волоські національні справи, а про других тільки о стільки, о скільки не входить в рахунок інтереси волоські. Пригляньмо ся тепер повітам, в яких п. Аврель кандидує! Ото в сих трох повітах є-

сано при останній консекрації 1900 року кругло 217.000 мешканців, з них є 100.000 Русинів, 67 тисяч Волохів, а 50.000 інших народностей. Оце числа говорять самі про себе, а й про те, чи має з сих повітів послувати Волох, що ставлять наперед національні інтереси Волохів, котрі як раз у сих переважно руских повітах заходять ся навіть брутальною силою румунізувати Русинів, пр. у Волчині і в Каменці Серетського повіту, в Бросківцях і Баниліві Сторожинецького повіту або в Горичі, Кучурові, Чогрі, Михалчу і т. д. Черновецького повіту.

Чи ємсь свідомий Русин віддати свій голос на кандидата, як Аврель Ончул, що ставлять таку національно-волоську програму і що знає ся з румунізаторськими полами і ділками, підвичними порогами руского народу, як сам сказав, до борби супроти Русинів, яких п. Аврель називає „спільним ворогом“?...

І сей чоловік ємсь що в своїй відозві говорить про мир в краю, про спокій, який він один зажадає знов, розбивши мир в соймі задля личних інтересів, які й тепер ставлять на перше місце. Чи-ж не пуста блага супроти того самохвальба сего кандидата, що він в інтересі миру заходив ся коло виборчої реформи крайньої і громадської, а їм що вони увійшли в життя, розбив підвалини сего реформи, бо розбив візьмодумну, поступову більшість, а на її місце злучив ся з порогами поступу і візьмодумства, з полами і ділками, котрі напевно зведуть ся закони на ніщо,

коли ся закони повернуть наново до сойму. П. Аврель навіть заподіє се сам у своїй відозві і каже, що не буде протинний тому, коли правительством схоче, щоб ся реформи ввели до меншої міри. Ось Вам, панове виборці, поступовий кандидат, що вже з гори гонить ся на те, аби ті закони, що й так ділчі і цопи обікрали, ще далше обмежувати.

Про крайній банк не треба й говорити, який мізерний був би він після плану п. Авреля без злуки з поземельним банком, чому він був протинний і проти чого навіть годуваний у соймі, як би не візьмодумні послы, а головне др. Стодкий. Але за те п. Аврель прадумав величезну пенсію з того банку для свого швагра, нигдаж аж трох віцепрезидентів і ще купу інших функціонерів і то всіх із грубими пинагородами, що з'їдати не річично величезні суми, які після прокту наших послів можна було обмежити задля ще дешевшого кредиту для бідного задоволеного народу.

І сей сам п. Аврель, що таким способом ризикує річно десятки тисяч чистого доходу з крайнього банку, обіцяє учителям, лікарям і писарям золоті ґрумки на вербі з пропінання, яка ледви чи переїде з роком 1911 на край, замість щоби був заощадив вже готовий ґрінш на сю ціль. Та п. Аврельови обіцати і дурити все одно, він же-ж сам сказав, що ухваливши зовсім нездатний до саніції, а тим менше до здійснення закон про платню учительську, він і тов. зробили своє, а за далше не

їх жура. Чи-ж такому чоловікові совістно обіцати хоч би не знати що? Він і обіцяє Буконині індустрію. Не вже має тут на думці збільшати в краю „Industrie-Rittertum“? Обіцяє управління локальних залізниць, доси є на то лише булущий директор, его брат. Обіцяє вищий суд крайній, — се нічого нового. Обіцяє всім школам, національній автономії і справедливую угоду з Угорщиною, „о скільки се годі зробити одиницький посол“. Стільки й усієї скромності закрало ся до голосянної програми п. Авреля, що стоїть, як доказано, в супречности до его дотеперішних діл, а ще більше до національних інтересів Русинів і всіх прочих не-волоських націй на Буконині.

А коли до всего того зважити непостійність характеру сего кандидата, котрий сьогодні ганить і мішає з бологом, що вчора ще хвалив і волював, котрий годен завтра зречи ся всіх засад, на які ніби присягає, на котрого ніхто ніколи не може спустити ся; то для нас Русинів нема ні найменшого сумніву, що такого кандидата треба всім нам поборювати зі всіх сил. Русини завели ся на їм раз так грубо, що у друге не повірять ему ніхто в нас, хочби він присягає ся на чим ємсь стоїть, хочби він і не зрадив ся був, що хоче служити національним отже румунізаторським цілям Волохів як посол із мішаних повітів, де Русини становлять релативну більшість, що доходить майже до половини усіх мешканців сего виборчого округу. Тільки зрадники руского народу можуть віддати голос на такого кандидата.

НА ГАЧОК!

Комедія в 1. дт.
Переклад з німецького.

(Кінець).

Сцена 15.

ГАЛЯ, МІСЯ, ЯРОСЛАВ.

ГАЛЯ (побачивши Міся і обіймає Ярослава). І... Сего вже за багато!... ЯРОСЛАВ. В саму пору надійшов, не знав я що з тим фантом зробити. МІСЯ (з плачем). Ах моя Галя! ГАЛЯ (з обуренням). О сего вже за багато!

ЯРОСЛАВ. Ахей Галочко!... МІСЯ. Ахей Галочко!... ГАЛЯ. О мій Боже! ЯРОСЛАВ. Ахей дитино моя. ГАЛЯ. Правду кажеш: я дитина. Тепер доверна тебе пізнаю... Ти дурин мене ливеш... О мій Боже. ЯРОСЛАВ. Ахей Галочко!... МІСЯ. Ахей Галочко!... ГАЛЯ (до Міся). Ти закинула гачок на мого мужа... Добре... Забери собі его. Я... я... поїду до мамі (відходить з плачем до Міся).

ЯРОСЛАВ. Що во має значити! МІСЯ. Зараз панове вишлю. Я приїхала перед годиною, щоб віддати Галя: по обов'язках вірних розмазали ми про її мужа, то є про Вас і рішили пробити малого «фін»... Я написала лист до нана, запрошуючи Вас на гондек-уна. ЯРОСЛАВ (блеще в чоло). Тому то моя жінка надержувала мене...

МІСЯ. Простіть! Пана. Я поступила собі легкодушно... ЯРОСЛАВ (сміючись). Тепер вже все розумію... А то Павло завовав ся... А найже его...

МІСЯ. Я гадала, що розмазав з мужем моєй приятельки, котрого бажалам більше пізнати... Що собі Ваш приятель про мене погадає?

Сцена 16.

МІСЯ, ЯРОСЛАВ, ПAVЛО.

PAVЛО (входить з правого боку). ЯРОСЛАВ. А, отко і він. МІСЯ (аміама). О Боже! ЯРОСЛАВ (ідує до него з усміхом). ЯРОСЛАВ. Любий Павлуно. Та любовна авантюра то надумав... PAVЛО. Як то? ЯРОСЛАВ (показує на Міся). Та. То моя жінка шуткувала собі. PAVЛО. Твоя жінка? ЯРОСЛАВ. Та... так... (сміє ся). Весела забав! А найже тебе... Ха... ха... (відходить).

Сцена 17.

МІСЯ, PAVЛО.

PAVЛО (на боці). Вадим Павлуно, який ти дурний. Добре тобі так (шлюсно); Пана добродійка дурюють... МІСЯ (аміама). Пана простіть... PAVЛО. Пана добродійка, на правду... не знаю, як собі блух направити... МІСЯ. Позвольте пана, я Вам обясню. PAVЛО. То не потрібне. Муж пана сказав мені все...

МІСЯ. Мій муж! (на боці) Тепер змазав в мене, що я є женою Ярослава. Бідному все вітер в очі...

PAVЛО. Пана закинула гачок, на котрий як раз і вловив ся. Я є жертвою... признаюсь...

МІСЯ (сміє і відходить). Просту сидати.

PAVЛО (весело). Дякую (сідас). Запещивши Вас послі, що я не такий вітрогон, як предстали ся.

МІСЯ. А тепер прошу мей широ сказати, що пана собі про мене подумав?

PAVЛО. Я погадав собі, що ви пана є дуже вичайні, дуже жартували... троха веселі, може дуже веселі, але я... я люблю веселі жінки! (облизав ся з криком до мей, по жемі відсидувает). А, перепрашаю.

МІСЯ. А перепрашаю любите такі жінки, що нишуть подібні листи...

PAVЛО. Пана обіцяють ся... Слово чести... Мої переконання...

МІСЯ. Гарні переконання. Ударивши в Вашу легкодушність і переконання пропали.

PAVЛО. Свята правда, а навіть грозно мей нещасте...

МІСЯ. А-а-а-а.

PAVЛО. Не багато бракувало, а був бим стратив своїй душі.

МІСЯ. Чи може бути?

PAVЛО. Слово чести. Лише мої переконання...

МІСЯ. Знаю переконання?

PAVЛО. Що до жінки в літах пана, то не дозволив би на се.

МІСЯ. Дякую? PAVЛО. Жінки в літах пана люблять бавити тим святим почутем, котро... святі називає любовію. Передовсім адонці — то дуже небезпечні аства... свирени... свирени...

МІСЯ. Чи переконання Ваші опирають ся на дослідження?

PAVЛО. Та пана... Щиро кажучи, не маю щастя до жінки...

МІСЯ. Я не вірю...

PAVЛО. Слово чести. Просту послухати: Пару тижнів тому просят мене мій старий приятель до себе на село... приїжджаю, а він поважно заважає мені, що хоче мене ожелити з прегарною адонцею...

МІСЯ (на боці). Що я чую!

PAVЛО. Предстали собі пана, та гарна вловина, як лиш почула, що маю приїхати, забрав свої річі і від'їжджав...

МІСЯ (жестом). Чи ніяко запитати о її назвишко?

PAVЛО. Мисл Романовська. Чи пана є знають?

МІСЯ. Дуже добре.

PAVЛО. Чи она дійсно є так гарна, як мей оповідали?

МІСЯ. От так... — ще увійде...

PAVЛО. Не розумію. Що то значить? „Увійде“?

МІСЯ. От так. Кажуть, що я подібна до неї.

PAVЛО (прислухаючи криком). А в такім случаю вона чаруюча! (по жемі відсидувает ся). Перепрашаю...

МІСЯ. При тім дуже живого темпераменту.

седа? Ні він спомігався, бо купув усе в нього, а за те дімався понижати тільки та шкоди. Був добре стоїти матеріально мужик, було добре стоїти й сім'яний промисловець, та гадляв Жид. Чи-ж можна відлучити одне від другого? Думаю, що ні, а як ні, то не повинні бути теж і роздору, то ми повинні спільно йти до одної мети. І коли Жиди перестануть ділати на шкоду нам, то ми радо з ними підемо, радо звинемося улам трітійою дружиби.

Щоби однак Жиди дійшли до того, то вони передовсім мусять мати почуте якоїсь нації, а не раси розвиненої й не-свідомої маси. Обставина, що зробили з них таких, які нова тенер е, мусять минуться в Жиди новини отарати ся передовсім стати нацією зі своєю мовою, окремінною, якою є їх жаргон. Вони нехай не курять ся жаргону, нехай не звикають на посяміни. Бо коли пригнані до усяки стромліни якого народу, що не має сили політичної, то побачимо, що самі такі люди з тої нації вивелися отгі стромліни доси, доси ті стромліни не стали на реальній підставі і не набрали сили, та пореєдали бути ідеалом, бо відібення ся.

Щоби однак те досягнути, то Жиди повинні йти разом з другими, а не відлучувати ся самотніми. Вони повинні чути свою життєву силу й йти в дружбі з народом, побіч якого і серед нього живуть, а тим суть Русини, й слова д. Ахера нехай затамуть собі кожний тамний, а негачний нехай напачить ся — *entschiedene Freundschaft mit den Ruthenen!*

Політичний перегляд.

Угорщина. Заряджене Феєрварого, яким він вносить ухвалу будапештської ради міської що до несприятливих навіть добровільно складаних податків, рада міська ухвалила лише за протекцією ради, не повертаючи навіть на нь улаги. На-томість ухвалили будапештський магістрат віддавати добровільно віддані податки тій інституції евангеліст до переложення, яку вказує репрезентативна міста, а податки на передміщенні містечки не приймають; ухвалено також пізнати на-селення до віддані міських податків, бо після теперішнього стану наск можна по-вертати віддані лише до 15. серпня. Тимчасом гр. Тіма веде аргументи на утворення нової близькості в союзі на підставі порозуміння лібералів з універ-сальнішими сторонниками монархії.

Швеція а Норвегія. Співзвально в справі вірності уній, екзакцій на за-баві парламент шведській опер ся ба-жанням другів двірних, які перли до за-держаня уній шведсько-норвегської навіть своєю. Комісія парламентарна, яка есею справно займала ся, ухвалила, що го-дити ся на вірності уній в Норвегії, лише надалі: внесена погранич-них кріпостей — так зі сторони Швеції як і Норвегії — між обома кра-ями; визначена Норвегією певного об-шару в Норвегії на північ шведських ро-бітників; розширення в Норвегії нових виборів до штертіну і ухвала того нового штертіну що до вірності уній; народного голосо-вання над вірністю уній і т. н. Сю ухвалу комісія прийняла вже обі на-зати шведській, а перша палата без дискус-сії. Що до Норвегії, то она певно на-протестує проти такої ухвали шведського парламенту, якими він зміняє ся в справі чисто норвегської, до яких не має права мішати ся навіть за часів уній; а дру-гої однак сторони штертіну норвегський сам годить ся на переведення наро-дного голосування і в тій справі повинно ся вже в штертіну евангеліст правителственою пропозицією, яке штер-тіні віддає до комісії, котра сейчас приступила до обрання над ним.

Росія. „Новості“ завіщені міні-справ внутрішніх на два місяці. Мимо заваду Троєнова „Неустанно комісія кон-гресу земств“ ухвалила урядити цілий ряд зібрань, головне в губерніях над Волгою, щоби пронагувати ідею конституції і організувати опір проти надхвату вла-стий. Троєнов заборонив всіх конгресів, а тахі і зібрань в цілій державі. Вла-сти поліційні мають елисувати імена учас-ників, а збори розширювати, хотіли елизо-м. В інших правительствених в Петер-

бурзі говорять, що цар підложив проект Бузіліна на неозначений час. В Выборгу астрійські робітники покла жандармів Пра-маренка; робітників арештовано. Генер-суб. Варшави одержав вирок смерті і зі-страху утік з Варшави, бо вирок має бути виконаний в найближчих днів. У багатьох учасників конгресу земств від-були ся домашні ревізії. В Одесі дістали консулі заграничних держав листи ано-німові з повідомленням, що в п'ятницю мають ся відбутися в Одесі великі розрухи протизидівські.

Сербія. Хитаючи ся між диміцією кабінету, а розширенням екупітінки, пра-вительство сербське ідеєдувало ся оста-точно розширити нові вибори. Правитель-ство шийде з борби виборчої побідносно, хотіла побіда та буде дуже незначна. Доси вибрано 78 незалежних радикалів (сторонників правит.), 58 радикал. унір., 14 народників і лібералів, 4 конститу-ціон., 2 социалістів і 1 людовик. В 11 округах відбудуть ся ще 30. е. м. до-повнюючі вибори, при яких правительство сподіє ся зискати не тільки 3 послів, які єму потрібні до абсолютної більшості, але ще і кілька послів понад те. В кож-дін раз побіда правительства є дуже слабенька. Вибори відбудуть ся спільно.

Базилея. Відбув ся тут конгрес Сіоністів, на який пришло ся з горою 1000 учасників. Президентуру обрав Нордау. Промови були в янці єврей-ській, німецькій і російській. Ухвалено оновити акцію на Палестину і єврейський край.

Росія й Японія.

З дипломатичних кругів доносять, що Камура їм прийняв уряд мирового помпозисника японського, поставив сід-дуючі умовини: Перед отворенням кон-ференції мирової має бути: 1. Затяг-на пожитка японська так, щоб Японія була готова до дальшого поден-ня війни на слунай вірності переговорів ми-рових; 2. Заняття Сахаліна; 3. Зведення децидуюча борба в Ман-джурії і 4. має почати ся марш військ на Владивосток. Що се правда, здають ся потвержувати події воєнні. Ото Японія заняла без борби Аленсандровск і шийшла на палаті гу-бернатору свою владу. В той спосіб Японія Сахалін фактично ованувала. Знає „Daily Mail“ доносить, що Японія від-посли в північній Корей емітку побіду. В Маньчжурії ворожі війська стоїть від-себе в віддаленні 19 кілометрів. Леда де-як може прийти до головного бою. Позичка японська вже давно субсидірована, а Владивосток вже відчуває желаний пер-стень військ японських, які недовго за-мкнуть его цілком від єврейства. Що до ми-рових переговорів, то они пічнуть ся вже напевно 7. серпня в Portsmouth. Говорять приватно, що Японія ждала 1 мільярд доларів відшкодування, та еваку-ації Владивостоку, коли-б навіть мала ся зречи укріплена Порт Артура.

Телеграми „Буковини“

із дня 29. липня 1905.

Київ. На двірні в Ватерло-вдирня електричний еспреснетег на по-рожний потяг в наслідок але усталених злих. Перший віз еспреснетегу цілком розстріляний, 3 25 подорожників 20 на-смерті убили ся, інші лежать покла-чені під розширками.

Франценбад. О. Гапон приїхав тут на курання.

Льондон. „Daily Telegraph“ до-носить з Токио: Японська флота блокує Владивосток. Сильний відхід японський стереже берегів Сахаліну, Сибіру і Корей.

Новий Йорк. Японський мировий відносини Сато каже, що Японія є готова закінчити роєм.

Софія. Алібанці місяврують в Че-рній Сербії тамонах християн. Полу-чені вони Старою Сербією в Чаргородом вереване. Порги побіжкою винишан ся Австрій.

НОВИНКИ.

Чернівці, 29. липня 1905.

Щиканий процес відбув ся на-адавий в Парижі. Ще 1853. р. заснували приятелі поета Ламаргона „Société des oeuvres de Lamartine“, щоби виплатити поета з нужди і заповітили тровалу пар-тієтє его творам. Товариство мало ак-ційний капітал в висоті 450.000 франків. Більшу похвину акцій відступлено по-стоєм, по яким дістала їх в спадку его сестриниця Валентина Ламарте. Коли она 1898. р. померла, залишила она ті акції парискому евангелісту Дебардону з тим, що дивіденди мають дістатися ся еї наеминиці. Але Дебард поставив аннесене на загальних зборах товариства акціонарів, щоби товариство розширати, а що сам має більшу похвину акцій — то удало ся ему, нимо одноступного опро-тивленя прочим акціонарів, перепорти ухвалу, після якої дивіденди не мають бути виплачувані лише задержані в ре-зерві. В виду сего наеминиця Ламаргона аспаржила сего цілого опісуну, проти якого в Парижі вивалило ся загальне обурення, до суду за недовержане усячини testamentу, при чім остро осуджують его поступованя. На се віде знає Дебард проти них старгу за обиду, жадаючи 3000 франків відшкодування. Процес той будить загальне заінтересованє в світі.

Похорони Ю. Сімонювича від-були ся 26. е. м. Функції духовні спов-няли о. Шнід, Каспрівич і Костюшин. В обході похоронним брали участь між иншими: митрополит Рентя, радник двору Феєте, почетний бурмістр бар. Кохановський, віцебурмістр бар. Фірт, радн. правит. Вальмон, презид. ввеш. суду краєвого Тхурмійський, презид. суду Клар, віцепрез. Артимонич, ексц. Дуна, през. банку краєвого др. Дуна, радник крайний Захар, радник вешного суду краєвого Калитовський і Мізінський, про-куратор держ. Міхальський і б. д.

Смерть епілентика в Пруті. В понеділок купало ся в Пруті 4 мешкан-ці Жучи. Вода свала по нас. В тім один з них дістан напад епілентичного і почав ся топити. Прочі его товариші, місто его ратувати, кидали ся втіпати, кидаючи другий на поміч. Давирая по-перу, працюючи на ріш витигузи не-цисного на беріг, до зараджено вої сред-ства рятункові, але безуспішно, бо жита припернуті утопленого не ададо ся. Утоплений зове ся С. Гельман і часові 28 літ.

Убиті громом. 25. е. м. навістива місто Серет сильна буре з градом і гро-мами. 2 хлопці, які з єврейного села прийшли були на ярмарок до Серету, за-хвалені бурю поховали ся під шпесою тополі. Заведдя они там сховали ся, ударив грим в тополі і роздавив еї на-жод, а обох хлопців убив на місці.

Сильна буре з громами пере-тигула 26. е. м. через Фратинці і Ко-стюшину. Один грим ударив в корпину коло церкви, другий в стіжок, який сей-час вторія, а третій в тополі, яка роз-летіла ся в кавали.

Оповідки, іменовані і т. п.:

„Валімна поміч галицьких і бу-ковинських учителів і учительок“ дочекала ся вже свого існування. Комі-тет основателів (давнійша комісія ста-тутова) еликує отже сею дорогою пер-ний загальний збір членів на день 28. серпня 1905. р. на 10. годину рано, до вострой саї півноч віділавої ім. Шиваєна у Львові, при уз. Сикстусей ч. 47. По-радаю дивиний: 1. Відкрити збору від-поручником комітету основателів. 2. Ви-бір президи збору. 3. Повнова на ета-туту і проект регуляцій. 4. Вибір 12 членів ради надзорчої. 5. Вибір 3 членів комісії контрольної. 6. Справа заснованя відділів окружних. 7. Внеси членів. Різночасно з сим опозиціонем комітет основателів дає до друку статут, котрий розішле в перших днях серпня з від-повідною відозвою і членами на оплату вписового вей, що досяг згодовали спос-преступлене до товариства. Пожаланни є, щоби члени задалегідь обговорили на довірочних зборах по провинції всі по-треби своїх округів шнільних, які мо-жуть мати звяз з „Валімною помічю“, а особливо усмотріли людей до управ-лєнн відділами окружними. Розшлючі таких довірочних нарад, предложени загальному

зборови до порішення, буяніб директивною для першої управи товариства, яка тим-чином мого-б від разу невести тивари-ство дорогою вказаною загальним членів, а тим самим утеречи ся на будуче злих небуди замітін і при пазімнім довірчу членів прамувати до витичоних цілий товариства. При сій нагоді комітет основателів просить і визнає всіх про-чих учителів і учительок, що мають на-мір приступити до учительської „Валі-мної помічі“, щоби члени скорше подали комітету свої адреси на руки руского товариства педагогічного у Львові, при уз. Сикстусей ч. 47. — Комітет основ-ателів.

Ц. к. краєв. през. Буковини призначив краєв. прав. секретаря др. Е. Тарангула до веденя діловодства при старості в Сучаві.

Ц. к. краєвий президент імену-вав ц. к. асистента ветеринараї Д. Яно-вичя в Гохобіц п. к. отружним ветери-нарем при власті адмін. Буковини в 10. районі ветерин. волонітара в черновецькім магістраті д. Зайднера, на ад'ютованих ветер. асистентом і обох призначив до саужби при ветер. округі в Чернівцях.

Іменованя. Президент вешного су-ду краєвого у Львові, іменував на III. сесию судуї присяжних, яка починає ся 9. серпня 1905 о год. 9. рано, віцепре-зидентом суду краєвого в Чернівцях Аленсандра Артимоничя, в его заступни-цями Корнелі Дунашновичя, др. Юрія Аленбеску, Воздичеєва Домараскі і Ка-зіміра Ангермана.

Перегонні. Каюб хову коней з в-длу культури краєвої устроєв для 15. серпня с. р. о 3-й год. по пополудні в Радіцях перегонні мужицькі, на яких мо-жуть бігати коні мужицького хову вше 3 літ віку. Перегонні відбудуть ся на рівній місці; віддалене мети вносьть 1000 метрів. Нагорода відлау краєвого вносьть: для I. побідника 150 кор., для II. 70 кор., для III. 50 кор., для IV. 30 кор. і 100 кор. для того, хто буде мати найкрасшого коня, а хто ще в поперед-них роках за того коня нагороди не дістав. Винаята нагород саїдує зараз по уні-ченню перегонів. Проти рішеня суду, який роздає нагороди, нема відваж.

Снізнений асентерунок. Буков. краєво правительством повідомляє прина-чєних до північного асентерунку в Че-рнівцях і Колонаї, асентерунок той від-буде ся в тих містах в місяці серпня, тільки 5. серпня, а в пересені, тільки 20. вересня.

Позір! В неділю дня 6. серпня 1905 о год. 3-й по пол. відбудуть ся на то-лоці перед читальнею, а в разі непогоди в читальні, перші загальні збори й отво-рене коня тов. „Сів“ Мадіні (новіт вешиницький) із саїдуочим дивиним поряд-ком: 1. Отворене зборів. 2. Вибір сто-вого батька й мати. 3. Повнова ета-тутів. 4. Вибір старшини. 5. Врученє віддані і правора. 6. Привітні промови. 7. Ухвалєне членський вкладок. 8. Вільні внесєна. 9. Січові справи. 10. Народні танці й забави. На се торжество запро-шуюмо доохрестну інтєлігенцію й сестри „Сів“. — Василь Завадюк, Юлія Гулак.

Посмертні вісти.

Др. Юрій Панович знісний в-житю політичний ано ініціатор і творець демократичної волевої політики, універ-ситетський професор, буяний повох до союму і парламенту — похивний в Му-качів емоубійство через отруєння. При-чиною є родинні несагодни і жаль, що ему не дістала ся нагода румунської історії права на букарештєнським уні-верситеті, на яку він напевно чинив. — Тіло его має бути спроваджене до Черновців. Похивний має особливо серед румунської молодіжки великий шир.

Надіслане.

Подаю до відомости всім тим Палам, які поклали наклади „Рускої Бєсїде“ в розпродаж, а до тої пори нимо відна-разових напівнєнь не звернули апі гро-шій, які наклади, або безприволочно до 1. серпня зробили одні, або друге, а протиним раз наразять ся на конта, які наросуть при примусовім стяг-ненню. — З глибоким поважанєм Іван Бєзарно.

25.000 Корон

виплатить фірма Georg Schicht, Aussig
кожному, хто докаже що є мило „Шіхт“
складає ся із шкідливих частин.

МИЛО ШІХТА

(мило з оленем або ключем)
є найбільше, надійнішим і також найдешевше.

Вільне від всяких шкід-
ливих складових частин.

При закупівлі прошу уважати, аби кожний кандалок
мива був позначений в латині „SHIXT“ і в одній із на-
писів українських „ОЛЕНЬ“ або „КЛЮЧ“.

58 (3-25)

До
Америци
і Канади

перевозить найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Лавові, ул. Браєвська 8.
63 (6-30)

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучене акційне кора-
бельно-перевозове тов. в Триєсті.

Правдивий пасажирський оборот до
Америци через Триєст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агентів.

58 (7-10) н.

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.

Знанням із своєї спо-
рости поштовим і пос-
пінним кораблем т. зв.
Порцелановим Schnellampt.

З Гамбургу до
Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країв Ла-Плати, Полудно-
вої Африки і Східної Азії.

Пароплав „Гамбург-Америка“ ліній відоміть ся тим, що єсть заасигнований
з найкращими харч. часті касто, і пасажери бувають занадто і безпечно.

Видача карт до всіх станцій Сполучених держав і до Канади

Близькі умови уділяє охотно
ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ для БУКОВИНИ.

57 (5-6)

Чернівці, ул. Паньська 16.

Я, Анна Чіляк

58 (25-32)

завдячую власному за-
пашкованню пошкди, через
якої уживаю прієт
моє волосся діє на до
185 см. довжоти. Це є
одним зредотом проти
висихання волосся, скін-
ни і прашіває его прієт
ніжне великі прашіути
шамп, котрим Яде о
прасні хуся і бороду,
наробіває передчасному
липенню і скінни, на-
галь чудотворна єя по-
нада вертає волосся
так на голіві як на бо-
роді натуральну пош-
скую бавру. Дієла
ниа єдиного так у мо-
лодох як і старих. Я
уживала єї 14 місяців.
Ціна одного скінки

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсика
в цілій освіті
на попередній наділа-
ний гроний, або на по-
сидітотю. Найліп-
є напашіває кротою з ве-
бріка:

Анна Чіляк

Відень

L, Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Заряд друкарні
„Рускої Ради“
звертає увагу інтересованих, що
иситі друзі сорти писателів
за попереднім надісланим на-
дежності або за посидітотю.

Помічник торговельний
помічує міст. Може писати і бухгал-
терство. Адреса: Гвардійського, порін-
ний єдице в Курчові везінки.
67 (4-6)

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема
ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

23 (23-24) поручаю на весну і літо

Новости дамської конфекції і мужескої гардероби

найновішого рода

Специальности в уборах діточих.

Все після найновішого крою і наймодішньої англійської і французької моди.

Дешеві сталі ціни — явні на кожній шитиці.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Поручаю найбільший вибір літніх артикулів після нановішої моди.

Парасолі від сонця, часті писані з наймодішніми рисунками. Черні Ен тент газ (гаран-
ція через один рік, у всіх модних краєках. Цягарний і проті подібні артикули після по-
сидітотю мод. Парасолами дитинчати, парасолі від дощу, для панів, панів і дітків, різного рода

Товари побутові з американської фабрики Hathaway Bros & Harrington в Бостоні. Са-
носіїлаа, прашіа обуя в Бостоні і Сент-Полі, черенки: сакитому д-ра Ламана і єдиладина
Кішпа, пілверенки дитинчати і різні найбільшій касто для панів і дам як також черенки
до играє гімнастичних.

Артикули шпортоні. Нієбкати до гри Латт-Тенніс, бадмін, бокс, шахи, і т. п.
до тисо прашери.

Рукавички Gilet, Chait, шовкові, пілшанні, а юнг різного рода. Пашічота, давні
ітти, пашічотх для дітків найбільшій касті різні кастички, кастичотки у всіх мод-
них краєках

Капелюхи шпайлони Panama, Abanilla
жіночих загранічних єбріка-

єльорентинські, в різної соломки, най-
тіа для панів, панів і дітків.

Дамські шпортоні шашочки англійської і різних краєках, найбільшій єбріка-

Капелюхи фільцові єснї дітків після моди, в різніродних краєках

Шашочки для панів дітків з різного штоту і різної сорти значайні і до подорожж.

Біле в прашішого англійського шовіру, в дошок білі шові, галди, єбрікані під гаран-
тисю. Котирани і кастичотки, білі і в краєках.

Кривити тупироті і англійські, кожного жіночі моді.

Артикули до подорожж. Найбільшій вибір пашісон, куєріа, пудлзон, ташон, кастичотки
і режікці до пашісона, каст, кастичотки мішчотки, кастичотки, кастичотки, кастичотки на біле дам-
ські кастичотки на дорожнішотки і т. п.

Склад гоудиярської фабрики обуви А. Л. Поррег.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на поперед-
но застереженні. — Речовища посто-
ятимуть цілімі від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотинків.

Передплата і належність за інсератами
платні в Чернівцях.

Вибори, а наше учительство.

Знаємо ми, що наше учительство, що вирвало ся з під понівско-дідичівсько-боєрської опіки ставало на висоті свого завдання і своєї гідності. Ще не усі постуляти здійснили ся, ще не усі бажання сповнили ся, але годі за короткий час направити те лихо, яке панувало нізенько десятків літ.

Учительство, а головним нас обходить наше, дає доказ своєї життєвої сили, сили національного почуття і любові до поступу при останніх виборах, тим більше, що й правительством стояло на загальній охоті і показало свою гідність. Тепер стоїмо ми перед розв'язанням загадки: чи улягати, чи вибороти собі те, що нам належить ся. Учительство по своєму сумлінню має допомогти нам в борбі. Воно стоїть перед розв'язанням нелегкої справи: чи, але можливою, бо мамою показала свою силу, що годна знищити усі красні почування людського серця. Вона показала свою силу при банківській дебаті і ті люди, що 1892 р. виступили в „Gazet-i Bucoviniei“ проти дідичівсько-боєрської опіки, що побивала Русинів, а „парадувати з триколірним і погрозити Русинів“, каже тоді Ончул, „було для них нем, а добро народу нічим“, той Ончул, що колись, не так то дуже давно, виступав проти тогочасного церковного ладу і бажав церковного конгресу, знесення столи і патронату, той Ончул, що кавав колись: „усьо саміте зможемо ми викинути, коли підемо рука в руку з Русинами“, той Ончул, що зв'язав ся з Русинами до спільної борби за демократизм, бо кавав що: „історія людська була борбою за демократичний устрій державний“, зрадив нас, нашу справу, зрадив своє переконання і похитав ся з ворогами, збрав ся з рабами тими, що завжди були, судячи після станової політики, ворогами якоїсь ширшої, національної ідеї-поступу та світла. Він подумав, що ренегатами, ворогами нашої національної Пенки кацапами, з тими людьми, що бояли ся праці учителя над собою і освітленням народу, а бажали дисциплінарної карни на руских учителях „бо вони з занебанем обов'язків, з пониженням станової честі, займали ся виборчою агітацією“. То не брехня, мої панове, але то внесена Гакмана на нарадах кацапів, ах то ті кацапи, то вже загато звісна їх лайдацька робота. Він пристав до гурту Галубана, Волчинського, панів, що старали ся усіма способами знищити впростаючи життєву силу учителям кажучи 28. жовтня 1904: „учительство повинно посвятити ся лише школі“. Значить школа не повинна виховувати людей, тільки читати писати та читати, а більше нічого не робити. Ті пані хотіли, поучені практикою змушувати польських дідичів в Галичині, вчинити учителям рабами, та понижачами понівско-дідичівської класи. Той Ончул пішов в услуги митрополита Ренті і його прихвостнів, а хто-ж той Рента і його союзники? Спитаймо історії розвитку культури, чи були великими прихильниками великої духовної нашої освіти народа? Чи не старали ся вони у своєму

заспокоєному світоглядом спинити усяку національну думку? Історія розвитку природничих наук, та ба й інших культурних середств, акаже нам тільки гнет, тільки ворожнечу. Вони всюди мішали свою руку й хотіли вийти чисто, та виходили вони тільки з замараними кров'ю руками. Імени Христа і його науки вони вживали до найогидніших діл, таких, яких вчинити святий чоловік не має серця. Чи-ж тепер вони ліпше діють ся? Спитаймо ми самих учителів, чи перед кількома роками тут на Буковині, а ще й в Галичині не вважали попи учителя як „minderwertige Wesen“. Чи-ж мали би учителі наші дати голос на кандидата, що є противником нашого народа, що получив ся з ворогами такі самих учителів задля вигоди своєї та своєї родини? Мало би наше учительство піти слідом „Neue Fr. L. Ztg.“, що, де тільки могла, кидала болотом на наших послів, агітуючи хоча-б за Фьондором проги др. Стоцького в часі вибору др. Стоцького в Садгурі, значить, вона йшла ході проти „Вільнодумного Союзу“, а тим самим проти А. Ончула і його швагра Луну, а тепер їх так гарячо заступає. Добрі товариші, один другого гірший. Інтрига головна задача цієї часописи і вона цуцко держить ся — „до чого бик зник“.

Вона вносила національну ворожнечу підчас існування „Вільнодумного Союзу“, виступаючи так, що самі учителі зазивали редакцію тільки разів, що, коли не перестане вести подібної дволичної політики, то вірять усім зносини з редакцією. А що більше, то коли та редакція явно переступила в услуги ворожій нам класі, то загаль учительства на численних зібраннях ухвалив не поспирати і патиувати поименно кожного, хто би поспирив яким небудь чином отсю часопись. Де-ж би була консеквенція і згода думок та висловів і ухвал з ділами, коли би наше учительство пішло за голосом „вопіючого гласа з пустини“ N. Fr. L. Ztg. Учительство найліпше знає увесь біль народа, який йому наносить ворожа класа, хоч би зі згаду на те, кілька ворожнеч мусить перетерпіти при роботі біля „Січів“. Воно знає, що учителі, які просвітителі народа, не сміють дбати тільки за свої станові справи, та вигоди, але повинні і мусять йти разом з народом.

Тепер пригильність ми агітації цієї часописи, яко органу класи. Вона наперед у своїй передній статті „Die Reichstagswahl und die ruthenischen Lehrer“ накидає ся на особу Др. Стоцького, називаючи його „machtgierig und geldluestern Stocki“. Правда у грошах велика сила і грім в великій примані. Але даєть ся отсю епітет скорше би який приложити до Ончула і його швагра Луну, бо тільки з причини „Geldgier, der Familie Onchins“ розбив ся „Вільнодумний Союз“. Коли би люди пізнали того „geldgierigen Stocki“, а найнижча вже пора була, то би не віддавали йому тільки признань, такі самі учителі на багатьох зібраннях. Коли-ж знали те учитель, то що спонукувало їх до того, хіба рабобільне, а чесним людям, якими є наші учи-

В. Іванів. Сон. (Присвячую Т.Л.)

Що за пісня палата! Що за чудний паланий двір! Як чудесно підбила ся він на краю степу! На вертута його город з прекрасними цвітниками. І що за запах лише в тих цвітниках! Стоїш та дивиш ся їхньою красою і пана сям чаром захопиш в пиши, панисі покій. Надзвичайний комфорт робить подібні враження, як той чудесний город з цвітниками і цвітниками і цвітниками. Буда глянєш, говориш до тебе... краса. І завтра піде ся в сиз паниських садах сльозе життя. Солодка розмова заглушить — придушить аром в покое. Завтра встане тут — адить ся — рай...

Молода пані ходить по покоех. Паних хатний устрій не займає її. Ціла праска, що її оточує, — цілий сей „чар“ не манить її, не робить на неї пожаданого враження; се все викликає в неї лише гірку усмішку. І тихо — болісно прошептує вона:

— Отже за мою любов? — І сльози застилають її вір. Вона видє ся на отоману... і плаче, щоб в сльозах знайти полегшу на свій біль... Дарма! — І дивні думи кружють ся в її мізку. Вона роздумує, як розстати ся її з мріями — надіями, які вона ввела в світ — вилідила в свійому ніжному серці. Та годі! — Розвідали ся ражові надії...

Ще передчере дівчина, а солодкий — молодий, слюбна жінка... Вона дивує ся, що що не придала її гріх, що

виповом тижить на її душі. Гріхом, брехнею почала вона ново життя: за любові вийшла замуж, а перед Богом кавала: люблю!... І чорною хмарою спускає ся на її душу глибока задума і тяжка туга отортає її серце. Її береть ся розпуста...

Вона встала і починає грати на скрипці. Думка тим розважить своє серце. Вона хоче цілу свою тугу, увесь свій біль вилити в пісню...

Грала чудово та тужно. — Пісня пісня за піснею... Несвідомо — почала грати „Грига“. Грала його з таким чуттям і болем, як що ніколи. І сльозами перлами виливали в її очах сльози; але вона грала для свого „Грига“... Нарешті стрепенула ся; вона озв'язалась, що грала „його“ любовну пісню. Пісню, що любила на його велике пражіння, якою він любив ся, яка наводила на його тугу і задуму... І вона пригадала собі його прощальну:

„Ти граєш пісню сумну, щоб вилити в неї своє все горе і жалість його, котана зоре, в мою душу безнадійну... Не грай, серце, сиз пісню, бо скрипка твоя лиш затужить, дивні чуття — бажання збудить — і в серці хмарить ся мій день!“...

— Не грай! бо в серці хмарить ся мій день! — Щоб ти знав, які чорні хмари тижать на мойому серці! — прошептала вона.

Перестала грати. Утомлена легла на отомані... плакала: вона любила його, як він її; вона знає, що він не порине цього болю. Він не в силі видіти

її в любовом — і жити. Сі гадки не покидали її.

— Та годі! Прощай! Я слюбна жінка! Мусу його забути — а любити „свого“ — мужа... Прощай кавала мені, що любов приходить з часом, що в „любові“ ніщо не виходить замуж. Се надто гімнвалась... Ох, щоб мож його забути!... Що за гадки?!. Се-ж гріх! Я слюбна!... Га-га! Слюб закладений брехнею!...

І плач переміг її мову — гадки.

Надійшов її чоловік.

— Що тобі, Надю? Чого знов плачеш? — запитав він солодко. — Що-ж тобі бракує? Все маєш, чого душа забажає!

... чого душа забажає — повторила вона жалісно. — А мій сунок, а рай мойого серця?

— Нач, серце, пречінь тут красно, наче в рай; ти знаєш тут наче в Бога за дверми... і ти не в солодкому забутті.

... і ти не в солодкому забутті — повторила вона, мігачучи. — О, хоч одну краплю забути і я була би щаслива. Одну краплю! — А так, не вітреш його з пам'яті, не вернеш мені супокою.

— Кого не вітру з пам'яті? Невже-ж...

— Еге-ж, його, його!... Стефана, не можу забути! — зі стогном закричала Надя.

— Надю, адже-ж ти слюбна жінка! — відповів він, не привираючи своєї злості.

— Ох, правда, — в слюбна жінка! — і слюби на ново хлинули.

— Ти мусиш його забути і мене любити!...

— Любев, кажуть, прийде з часом! Можу я забути! — І мимоволі пригадала вона собі на слова, які говорила що недавно до Стефана:

— Тебе ніколи не забуду. Буду боляче терпіти і зносу весь, щоб відтак тим більше радіти з тобою... лише з тобою...

І її стало невимовно жалі. Вона хлинула, як мала дитина, а її добродій поетів її в студених обіймах...

А городом, поміж цвітниками зблєжав ся Стефан — задуманий, прибитий. Він розмовляв в собою. Його слова відрали ся і до покое:

— Прощай судби тижить на мні; куда не гляну, сирізь прокин... Надю, Надю, глян на мене, скажи посідне слово... і в візьму його з собою в далеку дорогу...

Вона слухала і при кождім його слові адригала на цілому тілі.

— Вуєти його, — просила вона свого мужа.

— Ти слюбна жінка!...

Вона радла.

— Поглянь на мене, Надю! Нехай в посідне душа засмієть ся! Най вистинуть сльози болю і тай забластить сльоза останньої радості. Най погляну на тебе і потону в мизик споминках і більше... не верну!... Змилий ся, Надю, отже посідні проща мє!

Вона встала і хотіла підійти до жінки. Він її спер:

— Надю, скажи йому, нехай забуде, як я ти забув!... Потопи його, як

теді — не являть така прикмета! Досить тільки вказати на тільки признань і привітів нашого народу зглядом особи того „jedem ehrlichen Ruthenen verhassten Stocki“ після вислову підло ділячоїшмати. Селя-ж тільки привітів було від учителів, то знає тому, що вони довіряють послам руского народу.

На кандидата поставлений є п. Малик. Інтригуючи проти п. Малика на користь Ончула в наших учительстві, пише L. Ztg. ось яке: „Vor allem ist er kein Ruthene, kann nicht einmal ruthenisch sprechen und ist kein Landeskind“. — Ми трошки ліпше знаємо, хто такий п. Малик. Знаємо, що він ніко заступник нашого народу ніколи не йшов проти того, щоб було добре нашому народови, ніколи не вступав проти руских послів, а йшов з ними поруч, чого доказом є його діяльність у соймі у всякому ділі і так 2. липня 1904 у соймі той Чех, як його називав пошехонський часопис, заступався за рускою мовою у школах, наводивши брак руских шкіл і крайного інспектора Русина, домагаючи ся створення місця для інспектора руского, німецького і румунського. Той Чех підписує залив австрійсько-русских послів з дня 16. жовтня 1904 р. у Львові з нагоди зборів усіх руских послів так з Буковини, як і Галичини. Той Малик на комерсі устроєний в честь руских послів записав ось що: „Я, підколи є на Буковині, працював для руского народу і все виступав я яко Русин“. Румунам жалю, що той чоловік не пішов служити їх шовінізмови і що головна, після слів і розуміння „N. F. L. Ztg.“, поставив сю кандидатуру др. Стокий.

А вжеж страшно нещасливо поминув ся з правдою у своїйому заціпенію редактор, пишучи: „er kann nicht einmal ruthenisch sprechen“. Хто був на вічу той мав нагоду почути бесіду п. Малика. Хіба ж редактор числить на добродушну віру в його слово на того хробака!.. Як хробака! Хай знає, що не до тебе було йому простижати руку!

Вона сіла вночі. Рознуха занемувала над нею.

— Нема! Мовчати! — мовляв скаргою дах. — І ти мене зрештє са? І ти, сердечна Надю?..

— Скажи йому, кажи! — напирал п муж; вона нахилила ся з плачу.

— Так вже і мій мілень надходить!.. Я все віддаю тобі, що мав. Своєю любов, свої надії — мрі! Усе, усе! І лиш со-оудина остала ся... порожня, лишня... — Скажи йому, що плачу! Та-ж ти любива жінка!..

— Брехню зачало ся наше життя, — брехню ошнчить ся! — зардала вона і поновляла ся до віка:

— Забудь, забудь усе, як я тебе забула! — божівільним голосом закричала вона в горло — і занепадала на своїм голові.

Степан не чув сеї брехні — і про-докидав дах жалем, дряжачим голосом: ... і лиш сосудина остала ся... порожня, лишня... і со сосудину... тобі приношу в жертву!..

Узнав надія. Чого не стало.

— Ах! — вистогнала Надя і, ма-ючи, впадала до ніг „свого“ мужа...

— Надю, Надю! чого причини, чого плачеш? — запитала Надя єї сестра, що сиділа з нею в одному покою.

Надя прокинулася з важкого сну. Єї подушка була мокра від сліз...

На двері вже зоріло. Злізла талли. І Надяне серце верстало бити ся... і притихло. Але вона вже не могла заснути.

Вона думала як своїм дитини, страшилом сном...

шого учительства. Але воно бу-ло на вічу, воно чуло по якому говорив до міщаників п. Малик. „Er ist kein Landeskind“ кричить п. редактор, а Ончула є для нашого на-рода „ein Landeskind“?!

Що за дволичність, та чого з міді посідає п. редактор, спираю-треба подивляти. Бо-ж в одному і тому самому реченні служити дво-м богам: „Als Czeche sympathisierte er seinerzeit sehr stark mit den Rus- sen, was gewiß solange keine Schan- de ist, als es aus Ueberzeugung und nicht aus Eigennutz geschieht“ — то хіба годен редактор „N. F. L. Ztg.“, граючи в дулку і лешучи ся нашим ренегатам. Щось подіб-ного може думати і написати не чозовін з яким поглядом на світ, тільки такий як Ончул, Лупу і ре-дактор. Дальше каже, що „er ist von waschechter, klerikaler Gesin- nung“. Скажіть по панє редактор по суміню, если крихіточку його маєте, кому ви служите як не по-клонникам клерикалізму?! Та-ж Рента, попи, ділчі-боляри і ціла наша політична трупа хіба не є клерикали? Того-ж чейже не заперечите, бо за-гально звісною річю є, що ділчі і уся шліхта усіх народів була клери-калізною дитого, що попи пошрали їх станові інтереси і ворогували з поступом — беріть яку небудь істо-рию то побачите! І з кимже полу-чили ся Ончул як не з клерикалами? Ви хочете дурити людей, та здають ся, що не вдасть ся нам наша рабо-літна політична місія поперчена румунським шовінізмом. Ви нахи-даєте ся на наших послів, на нас „verhasste Jung Ruthenen“. Ми не є Jung Ruthenen, бо ми не повстали нілька років тому, але ми датуємо ся від давня від основаній найпої держави в 62. р. і ми ніколи не сплинимо нашого ідеалу так, як ви то вмієте чинити з легким серцем. Нам дорослий є наш ідеал понад усі вигоди „житейскої суєти“.

Ви виступаєте намово проти нас, проти нашого кандидата, кажучи, що він не є „Landeskind“, а усікі ваші прихвостні суть тими — Landes- kinder. — П. Абрагамовичі суть Полками?, з котрими ви лучитесь, а пан Волчинський є Румун?! з роду?!

Коли Ви граєте в дулку усіх ренегатів, то ми Вам теж вміємо за-грати і скажемо Вам: Ва м за с і до нашого кандидата, який він є, Вам засі роздори робити між нашим учительством, голосачи ніби християнську любов „als Brüder mit denselben Zielen und Schmerzen“. Наше учительство і румунське роз-минуло ся на дорозі стремління, під-коли Ви стали по стороні наших ворогів, а теж по стороні ворогів — праці, поступу, просвіти і на-уки народної. — Від тоді наше учительство, някуючи ухваля свої і ланни послів повинно всім си-злами і мусять підни-рати того посла, якого заба-жав народ на вічу дня 7. липня 1905, бо хто получив ся з нашим ворогом, той не може і не сьміє бути заступником нашого на-рода, бо — новка тягне до ліса — а Ончула до гроний, яких не має у нашого народу на салони Ончула і його родини. Ми були готоні завжди віддати провід в руки репрезентантів Румунії і віддати їм честь, доки вони дбали за народну справу, а не за свою кишеню. Тепер парті вони тільки, що значайні політичні зрад-ники, а таким людям ми не сьмімо

давати мандатів з наших повітів, бо статистика виказує 46.05 проц. Русинів, 31.07 проц. Румунів, 16.53 проц. Німців і Жидів, а 6.35 проц. інших. Нас більше тут, нам ман-дат належить ся, в учительство на-ше покаже свою національну честь.

До правосл. Русинів в Чернівцях.

(Статя надіслана).

(Київ).

Зрештою я не хочу сим сказа-ти, що звисний дух ери митрополі-та Андриєвича у нас вже цілком-то перевів ся. Дятого то не є ціл-ком неможливим, щоб дехто із де-яких чорних духів старої дати не став тайно або і лано нашої отой справі ставити колоди; але ми мо-жемо бути певними, що при бодай якій-такій прихильності мірошайних чинників і при відповідній діяль-ності і чуїності з нашої сторони византийська кернія не успеє нам нічого пошкодити.

Правда, що в кожнім разі буде багато від того залежати, як ми поведемо ся за діла.

Що до перших кроків, які нам конечно треба і то чим скорше предприняти, то я думаю, що най-відповідніше буде, щоб черво-вонеці правосл. Русини зібрани ся певного дня на загальні збори, на котрих би кожний міг висказати в сій справі свою гадку. Головною задачею сих зборів мав би бути вибір комітету, котрий би взяв в свої руки цілу справу і починив відповідні кроки. Воїх інтересона-них інформувати би комітет дорогою публіцистики про хід справи. В разі потреби можна би скликати ще раз або і більше разів збори для по-новних нарад.

Милі брати, отсих кілька слів, списаних на те, щоб розбудити в ширших крузках заінтересоване для порушеної справи, а котрі і без того вам по більшій часті добре знамі, нехай послужать усім право-славним Буковинцям-Русинам за напівмени: як далеко нам ще до рівноправності на полі церковнім; кілька слів, кілька невинувачої праці треба нам ще доложити, щоб собі здобути бодай малу частину з того, що після Божого і людського права нам належить ся; кілько ми самі таки занесли, що нас у нашої же церкви так дуже зневажають, що ні нам самим ні нашим дітям нині в нашім столичнім місті нема де по-молити ся Богу в супокою, без урази, без зневаги наших найсвяті-йших чувств...

Крайня пора, опам'ятати ся, ска-менутися ся. Так як до тепер оно нілі дальше йти не може. Ся наша дотеперішня байдужність — се до-рога, що веде нас до певної постид-ної заглади, до морального зніве-чення нашої нації на будучність, на-шої молодіжи, котра під вражінєм того, що діє ся в наших церквах, на превеликий жах відчуває ся від своєї церкви. Возьмімося до діла, поки ще не на пізно! Зійдімося раз-ом і постановим собі лєну ціль, котрої би нам з очей не унєскати! Зійдімося і скажім всі разом, як один муж, чого нам не достає, чого нам треба, що нас болять, чого ба-жаємо, чого домагаємося! Скажім, постановим се в конкретній формі, і побачимо, чи посьміє нам хто се-го відмовити. Мабуть вже досить було у нас неспільності, рівнодушності. Нумо покажім, що і Русини сьмі-

домі своїх прав. Бо иначе протав-ники наші і справді подумают, що ми народ меншевартний...

Православний євangelізм.

Події в Росії.

Всєукраїнський з'їзд в Росії.

Не так воно є, як видавало ся деяким галицким політикам що до українських земців. І там, мов на перекір „брасіом“, не сьміють проти того, що Росія надає усікі положення на українській території чужому елементови. Доли України в по-рохизовому „русском государстві“ обо-дрила українських патріотів і вони від-були теж в днях 12. і 13. липня в од-ній з головних міст т. зв. „югозападного края“ з'їзд відпоручників усіх націона-льних українських організацій. Мета з'їзду була виділити українське питання або політичне і довести до лєву усіх націо-нальних елементів для освічення сеї цілі. Почин до того з'їзду дали Подтава, а програмою було: 1. Справа автономії України. 2. Уложене сьмільної програми і платформи до тої програми. 3. Органі-зація.

В з'їзді взяли участь три укра-їнські партії: націоналістична, демократич-на і радикальна. Револуціонерів українських не запрошено поки що на з'їзд, зі нагаду на те, що в них ще не сформували ся поняття націоналістичні, хоть є надія, що й ся партія є прихильна до заду-маной мислі.

На з'їзді були репрезентовані го-ловні осередки: Київ, Одеса, Подтава, Чернівці, Харків, Катеринослав, Кате-ринодар, Миргород і інші.

З'їзд прийняв однодушно постанови на основі реферату і постанови бороть-ся о конституцію на основі рівного і за-гального права голосованя, ино єдино єредство до удержаня мира через сьмі-участя цілого суспільства в администра-ції і законодавстві. Ідеалом України є політична автономія України зі сьмем в Києві. Українська мова має бути за-ведена в урядових, школах, а усікі обме-ження української мови мають бути знесо-ві. Програма по питанням політичним і соціальним базилла програмі оповіще-ній радикальною партією і та програма, як і єї платформа мають бути оповіщені в російському журналі. Національна ор-ганізація має постарати ся о аґітальний дневник тижасом на російській мові, доки сьмідуть пута улазу а р. 1876, а цілий єго буде познакомити Росію і за-границю про Україну і єї політичні та інші стремління.

Рішено скликати на оснь з'їзд сьмі-ної організації усіх українських партій. Крім того разом в коротко, а аґерною резолюцією вислано делеґата на конгрес в Москві, щоб там представити стрем-ління України і їх становище в тепе-рішній борбі о конституцію. — З того бачимо, що не тєм то дуже сьміють на Україні і що почата, а енерґічно дальше поведена праця Українців виборє Укра-їні красшу будуччину.

Париский „Journal“ доносить з Пе-тербурга, що Тронов зізловив на відбутє конгрєсу міських гро-мад. Конгрєс той, на яким має ся опра-ковати проект нового закона громадского, відбуде ся в серпні с.р. 3 Петербурга доно-сять: В фабрик машини Чепинікова, яка дав роботу 7.000 робітників, вибухнув розрив робітників задля арештованя делеґатів робітничих з тої фабрики до комісії Шидловського. Фабрику обсадило війско. Доса до борби з війском що не прийшло. „Новое Время“ доно-сять, що число арештованих в западній Росії підчас революційних розривів пе-рєвишло 100.000 людей. Вєй виваніи страшно поревоновені. Серед увананих зади наварського їх удер-жання граєють отрашні хороби. Козлов, ген. губ. Москва, за те, що не вступив енерґічно проти конгрєсу зємств уступив „ладу хоробі“, а єго місце об-няв ген. Дуринов. Суд военний в Пе-тербурзі заудив жандармского оєцера Лєвита на досмертно протїгав з краю і каторжні роботи за се, що він на-го-жав до тайної революційної групи і убив оберстлейбанта Мар-ковського та підоєцера Сузанова. „Новое Время“ доносить, що сьпроводжені не-давно до Красного Сєла і Петербурга

Бодин позакін скардійські дістали розказ вернути назад до даниїних своїх місць перебування. Видно що позакін вже неспівні. „Газета Будгородка“ доносить, що ген. губер. Максимович утік не зі страху перед смертю, але задля мілітарної додержання грошей державних. Уточає його впливу селянство. На жаль, жиди Владиславський триває далі по-потане. Видано там батальон жидівничий. Кодо Кішенева поновили ся антижидівські розрухи; 18 Жидів убито, а кілька сот ранено; кілька підпалених домів згоріло. В епіскопській губернії мали також повстати ся мужицькі розрухи з антижидівським характером. З Одеси доносить, що революція на Каміні сучасно єматий с. 3. Київ доносить, що в сирині відбуде ся в одній з голівних міст Росії і від репрезентантів усіх недержавних народів російського царства. Цяюв'їду має бути порішено, в який спосіб мають забезпечити собі свої права недержавні народи в Росії, якою Росія стала конституційною державою. На під той запрошено також представителів України.

З Берліна доносить до „Neue Fr. Presse“, що 30 веретов від російської границі на німецькій стороні, не далеко від Мазей Домбровки, знайдено трупа російського дезертира застріженого пограничним сторожем. Свідство старе ся вказати, чи його вбито на російській, чи німецькій стороні.

З Тернополя доносить, що доставлено туди під опрізнаним „ковном“ дві групи „зачинників“ аграрного і революційного руху в повіті. Поки що знаходять ся вони в міській тюрмі. Адміністрація констатує офіційно, що в повіті розширює ся дуже незалежна література.

В сирині крадіжкий в петербургській порті, доповідає ся, що один з робітників при порті, що видає ціни услуги в відкриті крадіжки державного майна і сторож одної з портових робітень пісали на ім'я морського міністра адмірала Вірєва два доноси, в котрих називають особу, що через кілька літ займали ся крадіжками. В обох доносках на першій плані крім полковника Козьма вказують на Дмитріяна і його помічника Сеничукова.

22. липня привезли в Варшаву з Білостока до ліній „Червоного хреста“ бідогосподного поліцайстера Пелемєна, на котрого виконано атентат в Білостоці. На його тілі по розсідах зібрали свідателів 75 рин від відданих бомб. Життя його в небезпечності.

В Вильні порівняли Поліцай-адвокати організувати правничу коміт в політичних ділах.

В Полтаві заборонив поліцайстер устроювати вечірники в пам'ять Чехова і виставу „Винновий сад“.

Телеграми „Буковини“

із дня 1. серпня 1905.

Токіо. Японці забили дня 28. липня „Рикосен“ на Сахалії. З південної сторони Рикосена побали Росії в числі 800 мужів. 200 Росіїн узяло, а 500 подалено.

НОВИНКИ.

Чернівці, 1. серпня 1905.

Город зперед 6000 літ. З великим жаром винули ся були археологи до розкопки Вавилону і в невідомій добу той старинний город на світло денне, вертали ся в захопанні під землем таями старинами, розсідали цивілізацію і культуру старих Вавилонців і — переконали ся, що Вавилон се не велика цивілізація і культура, як загально думало досі, що та велика була досі, що Вавилон переняв ту цивілізацію і культуру з якогось вишнього есередка цивілізаційного. І знов винули ся археологи шукати колись цивілізації людської. Минулого року др. Ward проф. університету в Чикаго вголосив відкрити,

в яким вказав ся, що Вавилонці приймали правдоподібно цивілізацію від Елімітів і Сумірів, та що в околицях, де мешкали ті старинні народи, належить шукати колись цивілізації. Відкрит той дав почин до з'організованого товариства, яке спираєть ся на американські приступи до сейчас на широкі розміри до косяна. На чолі товариства стоїть др. Банке, який тає описує досі останні успіхи в „Sunday School Times“. Успіхи є дуже позитивні. В середній Вавилонії і околицях Бісміа натрапляли на сайд городів, який колись замешкували Суміри, народ, про який згадує ся в найвищих вавилонських, а який або був винищений, або робили ся по підій Вавилонії. Город називав ся „Удун-ні“. Що город той існував цього сот літ перед Вавилоном на се є багато небухатих доказів. Відкрити „Удун-ні“ винуло сін світла на жите Сумірів, про яких досі знало ся лише, що они були вишньої раси, як Вавилонці. Тепер однак показує ся, що Вавилонці приймали цю цивілізацію від Сумірів. Іменно знайдено численні збірки монет з неспізнаної гини, на яких є найвищі кинионим писемом в янці старо-сумірійсь. Також доні ставлено і неспізнаної гини: доні ті мають по 2—3 кімнати. В дома вавилонці багато не знаходять ся: Здибувають ся часто збіжжя, вавилонці на воду, липини, мати з тропі, млинни до збіжжя і т. п. Мужини носили коротко стрижене волосся і голіли зарієт на тварі. Ходили голі до паса. Лише від паса опадала тварина, або скура на ноги, окрипавши стидливу часті тіла. Ціаху ту, або скуру прикривали ремінем. Обували на ноги жадної не вшивали. Вожді і старшини ціаком не рижали ся в убороз від люду. Жінки уярашували уза, ніс і пальці в руках і ногах золотими, або мідними обручцями. На ногах і руках носили браслети. Богаті вишійшини були загально уживані. Після обчислень „Удун-ні“ існувало 4500—5000 літ перед нинішню ерою. Мешканці були дуже розсідливі. В сьвіттині, яка найде в шлості захопала ся, знайдено численні мармурові статуї королів. Один з них носив ім'я Данду (Данд), якого то імени не стрічає ся відтак від, аж в Палеєттині, де носив его князівна Савла, цар жадівський Данд. Досі ся випирає американоє вібрала більше як 2000 табличок з написами, які вказує будуть відчитані, бо писемю те вже троха виісно з ренітот, які знаходять ся в Вавилонії. Отже коли Вавилонці підбили Сумірів і приїхали до своєї держави, то приймали тоді від них ті цивілізацію і релігію. „Удун-ні“ знаходять ся не далеко від Ур, місто походження Авраама. Заходять велика правдоподібність, що Авраам прийде до Халдєй зичай і релігію Сумірів, які підтак стали власністю „вибраного народу“. Релігія тої цивілізації перейшла до німійшиних народів, становлячи у них підставу, на якій далі розвивала ся культура і цивілізація людськості.

Товариство „Народна Гостиниця“ заклучило умову на будову триповерхового нового готелю для „Народної Гостиниці“, у Львові (угол улиці Свєтославської і Костюшка) і умову сю закладено. В готелі було також реставрація і навірня. Се один новий дін більше, до руска суспільності буде могла засновати свої бажання, приїхавши до союзного Львова, у своїй власній дати. Як відіє на такий будинок потрібна і велика сума грошей, тому ми Русини, не повинні думати заробити чужим інституційним вишніми грошми. Свої гроші, які у нас є, повинні ми вкладати у своїх інституційних підприємств іх. Ми повинні вкладувати ся в члени того товариства, складаючи ухлі (одна ухлі 20 К) і 2 К ниньового, або вкладати свої капітали на вкладкові вишкочки, від котрих товариство буде платити 5 проц., а доцільні гроші є безпечні, бо надійність дає як найлучшу поруку.

Жертва Черемоша. Дня 20. липня утопили ся у Вавилоніх и. Ч. 13-літній хлопчик Мойше Волох. Немцезинний купав ся разом з вишніми хлопцями в дуже небезпечнім місці, до Черемоша річково побірав людої жертви, а і сего року було вже кілька осіб в небезпечній янці. Тіло надобула в габунці 3 метрів аж другої дини. Галило ба ся, щоба власти звернуло увагу на се місце в Черемоші, а забороню купати ся там адержали ба щастя на будуче.

Оповіді, іменовані і т. п.:

Конкурс. В році шкільнім 1905/6 вийдуть номінації ученики середніх шкіл в Чернівцях, в інституті „Шкільна Поміч“. — Платня за ціло удержання з правам 41 кор. місячно. — Інститут під педагогічним надзором. — Згодоєння на руки голови товариства „Шкільна Поміч“ о. Колестина Колестенського, Чернівці ул. Руска наддалі до 15. серпня 1905.

Звіт зі стану фонду зложеного з нагоди ніча учительського в році 1904. Пономе комісія статутова і комітет основателів (майже одні і ті самі люди) товариства „Взаїмна поміч газетних і букварних учителів і учительок“, мають в дні 1. Загального збору дня 28. серпня зложити свої мандати і віддати покітене діло зборова і новосибірний рад надзвичайний, току оповіщують всім інтегросонним звіт з ужити і стану, як фонду віченого так і перших датий і посылон на цілн згаданій організації учительської. Комісія статутена адавала аж звіт в липні і вересні 1904 і в друкований відомі долучений до резерату віченого п. п. Про потребу організаціїного товариства: „Самопоміч галицьких і буковинських учителів і учительок“. Ровний і стан сего фонду ось які: До дня 16. липня зібрано 167 К 23 с., а видано 62 К 70 с.: (за друку, посылки, запрошення), так що кася руского товариства педагогічного, передала комітетові віченому перед нічем 104 К 53 с. Зі складу вічених передано по нічу вибраній нічем комісії статутувій дві суми, 122 К 30 с. і 40 К 50 с., відтак в жовтні суму 27 К, а в осени в поодиноких датий виплатило еще 10 К, так що разом виплатило 304 К 33 с. З сего суми видано на уряджене ніча: (за салю, запрошення, служба) 79 К 40 с., а у комісії статутувій виплатило 224 К 93 с. З того видано в вересні і жовтні на друг резерату о „Самопоміч“ (3000 примірників, 106 К 80 с.), посылку его учасникам ніча, упорядковані адреси вічених (звичайно і після округів) і на кореспонденцію 149 К 92 с., виплатило отже з кіпеч жовтня 75 К 1 с., Опісля прийшли наради комісії в аистонаді, редакційне далішній відоза, літографія першого проекту статуту і розсила его в грудні; се все коштовало 75 К 96 с., лишив отже необхід в жовті 95 сотинів, а руско товариство педагогічно причинило ся не лиш відступилеся зоскляно на засіданні комісії, але і беззастовни відданем в хаос сего справи труду і пожертвована як зі сторони членів виділу, так і зі сторони урядника вишклярського і служби товариства. Від тепер поверте далішній видатий персонал само руско товариство педагогічне, бо фонд вічений в'ужито вповні на порні кошти заснована. До сего ужило товариство гроші, які вказали на ніч самого товариства „Взаїмна поміч“ (званого а початку „Самопоміч“) яке жертви на засноване, а в біаїшій часті яке ниньове і вкладки за перші місяці. Тим титулом виплатило від аистонада 1904 до 25. липня 1905 суму 104 К, а котрої не відісласю необхіду фонду віченого остає 108 К 5 с. На рахунок сего реніти видано досі на літографію статуту, розсилку его по провінції, етенилі на три подані зі статутами до мінїстерства і кореспонденції 98 К 97 с., а до тої суми видатий прийдуть еще небагато кошти до друку статуту (яке правосильного), розсилку его враз з відозвою і членами, ементуальних еще далішній кореспонденції і т. п. наперед не даючи ся докладно обчислити видатий, які ще прийдє ся наносити до зичі виплату, згаданю уловити згадані ради надзвичайної „Взаїмної поміч“; на рині те є лапє в жовті 4 К 08 с. — Комісія статутова і комітет основателів товариства „Взаїмна поміч галицьких і буковинських учителів і учительок“.

Ц. к. краєвий президент іменував прант. енциклопедію Ю. Л. Арнольда, Е. Манейовського і В. фон Пуля повітові комісарями, а прант. конвенцій практикантін, др. О. фон Ромашана, Е. фон Кайрі і др. В. Беллера, прант. конвенційстами.

Справозданє річного обрахунку за рік шкільний 1904/5. Як хороши читачам відомо, отримує бідного ученика гімназиста Івана Магаса вже оповні 4 шкільні роки. Позаяк має положеє як

і кожного з моїх товаришів не є так відрадне, щоба побіч отримувати своїх дити дити спримогу а цілком бідному вийти в люди, то-ж звернуєм ся до благородних сердець тих людей, що радо бідного спомогають. Ціло річно удержана згаданого бідного ученика вносило: В бурсі „Народного Дому“ 189 кор. Я доплатував місячно 6 кор. — 68 кор. Вишсє і місячно по 1 кор. на утензії шкільні 15 кор. Разом 207 кор. Із того загального обороту видатий принало на мене 78 кор. До алошеня сего суми зложили на мої руки слідуючі Добродії: Др. Лев Когут 1 кор., О. Могильницький 1 кор., Хоміцій, пазмайстер 3 кор., Н. Леонтий, учитель в Міхальчу 2 кор., Д. Русин, над'учитель 1 кор., М. Григоревич 1 кор., Т. Петращук, уч. парав 1 кор., Т. Порембський 3 кор. Разом 13 кор. Корнелі Шираба, гр. пост. пісєць церк. в Селетині 10 кор. 10 сот. Сю суму пожертвував сєй великодушний Добродій із власної охоти, за що ему а на сін місяць честь і слава най буде! Отже разом одержав а від жертволюбивих 23 кор. 20 сот. До поверти доповнивших видатий принало на мене 54 кор. 80 с. Сєй бідний ученик Іван Магас опівніч IV. класу гімназичальну в дуже добрий успіхом. Він заporučає мене сьмію, що й в вишній гімназії додасть собі ще більше сили, щоба жертви великодушних Добродієв не пішли марно. Дякуючи в імені бідного ученика, як і его надмірно щасливих родичів, значує а правдивим поважанем Іва Магаса.

З ц. к. дирекції пошт і телеграфів. Подє ся до відомости, що з причини завазного натовзу, подана о прийняте до тогорічної поштової прагтики (також без огляду на мужесні стараючі ся) заставляє ся. Усі того рода надходжчі подані будуть цілком відікнені. Усі надходжчі часописи просить ся оголосити се.

Вказ сталих спомогаючих членів „Рускої селянської бурси“ в Чернівцях. Жертви за цілий шкільний рік 1904/5 (в коронах) Ви. нп. посол Николай Василько 22, пані добродійка Христина Малавчук а Лукавца 56, надпорний освітний Вишницький 44, освітний консиет. о. М. Галич 10, освітний прокуратор Михайлович 44, пані Конач, учитель 40, віцемаршалон др. Стоцький 31, проф. універ. др. Міхалькович 22, посол Калитовський, надрадин суд. 14, о. прилашани Костецкий 22, освітний прант. др. Филипович 21, надрадин Корич Ясєницький 22, проф. Осман Попович, прант. інженер 22, др. Конст. Клим, дентист 20, нотар Николай із Говори Дрогомірський 22, Николай Влад до Вердич, надпоборчи 22, управ. рентос. уряду Іван Вороблюч 22, нотар Адриан Сєнєвичий 22, анад. малар Ник. Івасєвич 20, адвокат др. Дутчак 22, посол проф. Ер. Пігуляк 11, проф. Юстин Пігуляк 18, проф. Книщевич 20, проф. о. Єрєміччук 11, директор гімн. Козак 11, проф. Ю. Кобиланський 12, др. Сивак з Сторожинця 12, о. Бриддан 10, проф. Бриддан 11, о. проф. Евг. Семєла 8, оєц. пошт. Василь Черський 10, проф. гімн. А. Клим 11, проф. гімн. Ник. Ісєнєвич 13, проф. гімн. Куманєвич 11, помісар еінансовий Іван Костєвич 10, проф. др. Манюк 8, адвокат др. Теодот Галич 8, помісар прант. др. Лев Єх 6, о. Сімонич 11, консиет. еінанс. дпр. др. В. Кобиланський 11, сєр. надду прант. Лукавєвич 11, (ансульт.) судия Іван Ганєвич 7, судия Івасєвич 17, др. Кобиланський в Кімполєвич 5, судия Марєвич 7, сєр. суд. Коравєвич 11, антинар Стєпанєвич 11, оєц. пошт. Жалєвєвич 12, інженер прант. Юхєвич 6, клаєр Могильницький 10, анад. прант. Сєнєвичий 11, пані Мєрєла 11, пані Климєва (жена проф. гімн. Антона Клим) 11, пані Суханєс, учитель 9, пані Пав. Стєпанів, учитель 11, пані Сєвєєвєч 9, пані Мартинєвєч 11, нп. надду. Іван Брага 53, надду. Мартинєч 11, Попович з Вапінїни 12, учитель Іларій Карбухальський 7, учитель Кавуля 6, учит. Ник. Гарає 11, учит. Івасєвич Ромки 5, надду. Войновєвич 5, надду. М. Брага 10, учит. Шеєчик 3, надду. Леонтий 8, пан Прайєсєр, урядник при трації 5, проф. Івасєвич Василь 7, асистент Садагурський 3, Гринчук а Сидягурський 5 і Кіретєвич 6. Заряд бурси складає всім великодушним членам свою як найкращішу подяку. — Ц. Клим, управитель.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть **NERVOL**

аптека др. Ю. Францова
в Тернополі.

Се є знамените умиротворює средство до
позбавлення протів ревматизму, ревматичних
болю, простудних, ломоти востай, пле-
чових гістерій і нервових недуг. Проту ува-
жати на напис „Nervol“ і на прапи-
саних підпис „Нервополі“.

Ціна флакона 80 коп. 10 флаконів (ек-
спедит.) 8 коп. в оплаті і наложенні.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“

отворена

в неділю і свята від 1/2 до 1/2 год. попол.

Композиції Ярославенка

на фортеп'яно

64 (6-6) „Любові“ валізі по К. 1-60
Г. Народиний Марш, К. 1-70

продають ся в книжарні Г. Народиний і ЧЕРНІВЦІХ
в Галичині по всіх книжарнях.

Головний склад „Українська книжарня“ у Львові
ул. Броварська ч. 8, Чес. донго 600-909.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

(—)

Перша буковинська

спеціальна робітня обуви і ортопедичне заведе

ІВАНА ДІКА

абсолютно квалітетного кунду п. к. технологічного ремесляного
мучен у Відні, і записаного кундувого запатка

поручає

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найвищого пром. для панів, панів і дітей.

Замовлення квалітетності єм селічан в заграничних шпир.

При замовленні в промислові помагає, або прислати о'ужитий черевик на жіру.

Чернівці

ул. Руска II, а Філія ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

(—)

Друкарня

„Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Каєрайфайзенських.

Одна Каса дістає отсі книги: Го-
лошну, касову, щадничу, ліквідацийну, членську,
шабову, скриптів, дві книги юктив, протокол, 100
арк. записів доджних, 100 арк. заявлень, 100 книж-
чок членських, 100 щадничих і 4 таблиці процентів.

Всі книги вже остоємплязовані п. м. урядом
податковим коштують 100 Коп. з пере-
сылкою поштовою 101 Коп.

Я, Анка Чіляк

66 (36-52)

закладу власному лі-
находив помага, черв
потріб уживати прот
ного валізі дії п. м. до
186-см. довоти. Се є
одинока серед о прот
випадки водоси, екалі-
ли і протівпавого прот
віддає великі прислуги
панам, протам бл. о
красні пуні і борозу,
напобіган передчасног
ласкою і екаліні, пла-
скай чудотворна єм по-
маже протам водоси
так на годині як на бо-
рох! натуральну позн-
суючу багню. Діапа-
она однакова так у мо-
лодих як і старих. Ц
уважала 47 14 місяців.
Ціна одного екаліні

1 ар., 2, 3 і 5.

Щоденна розсильна
в цілий світ
на шпиредати наділа-
ном грошів, або на по-
силькатови. Найди в
закладати протам в ека-
ліні:

Анка Чіляк

Відень

L. Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Заряд друкарні
„Рускої Ради“
перетра унагу інтересаних, що
исвєі друкарні писали лише
за попереднім надісланим на-
дєкнотєсти або за послїднїм.

Помічник торговельний
пошукує місц. Ново вєсти і бухгал-
терю. Адреса: Райрига Гоголя, корп-
ний екаліні в Бучуриці писемі.
67 (6-6)

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ

(„Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз з стемплями 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

28 (24-24)

поручає на зоску і дітя

Новости дамської конфекції і мужескої гардероби

найновішого рода

Спеціальности в уборах діточих.

Вєс пєла найновішого пром. і наймодїйної англїйської і францускої моди.

Дешеві екаліні ємні — ємні на конфекції шпир.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поручаю найбільший вибір літніх артикулів після найновішої моди.

Парасолі від сонця, шпирі пєнєк і наймодїйніших ручками. Черні Бє соєт єм (єм-
пані черв одан рік, у всіх модних крєсках. Цягарини і проті шпирі артикулів після по-
сильної моди. Парасолі дїтячї, парасолі від дощу, для панів, панів і дітя, різного рода

Товари обуви і американської фабрики Hathaway Bone & Harrington в Бостоні. Са-
мостїяна продаж обуви в Бухгалі і Шпиредати, черевиків састєку д-ра Дамана і екаліні
Княїна, шпиредати дожові і різні екаліні для панів і дітя як також черевиків
до парав гімнастичних.

Артикули шпортові. Біобізан до гри Латт-Теніс, бєльєна, бєльє, шпирі, і т. п.
до того прєбора.

Ручаєчки Glass, Chair, шпирі, шпирі, шпирі, і т. п. шпирі, дїтячї, дїтячї
сїтї, панєчки для дітя наймодїйної крєска екаліні, паручаєчки у всіх мо-
дних крєсках

Канєлюхи наймодїйні Рєсєма, Abanilla
дїтячї крєскачї екаліні

ємєрєнтїєсї, в рєсєма екаліні, пан-
тї для панів, панів і дітя.

Дамскі шпирі шпирі екаліні в рєсєма крєсках, наймодїйних екаліні

Канєлюхи екаліні дїтячї літні після моди, в рєсєма крєсках

Шпирі для панів дїтячї в рєсєма шпирі і рєсєма екаліні і до подєрєжї.

Бїлє в крєсках екаліні шпирі, в дєсєма бїлї шпирі, екаліні, екаліні під гар-
тєсї. Канєлюхи і шпирі, бїлї і в крєсках.

Крєскачї крєскачї і екаліні, екаліні шпирі шпирі.

Артикули до подєрєжї. Наймодїйний вибір екаліні, шпирі, шпирі, екаліні, екаліні
і рєсєма до екаліні, екаліні, екаліні шпирі, екаліні, екаліні, екаліні на бїлї дї-
єсїк шпирі на дєсєма і т. п.

Склад гоуднярекої фабрики обуви А. Л. Porrer.

Виданє товариства „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

За редакцію відповїдає: Іван Захарко.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожньо, п'ятницю і неділю,
і тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровицької ч. 2.
Рукописи зворотом не повертаються.
— Рекламні повідомлення
платні від оплати початкової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„на рік 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Посадковий член „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наданість за інсертати
платні в Чернівцях.

Справи кравів.

„Bukowiner Nachrichten“ видає за згодою, бо бачить, що досі погнетений народ і обдертий зі своєї мови у всіх урядових починає домагатися своїх прав. В боротьбі зі зростаючим і силою і освідженою себе народом по перебірає навіть у середствах. Уся брехня добра, аби лишень загнати очі. Панонане виховує ся з рук й Німців треба уже спити, що допомогли би до наддержання тої влади в їх руках і знаходять спільність. Очула, вихваляючи его під небеса, називаючи его сотворителем народного добра і єдиним кравом кравого банку. Вільше ніхто не старав ся около заведення тої інституції! Відказують, нашим полам браку свідомості о матеріальнім гнеті. Одним словом усього відказують нам, а приносять своєму понобавленню свідомості, бо бачуть, що потопляють, а потопляють ханає ся й британ, аби не утопили. Цікаве між іншими Німцями те, що той „das gebildete Volk“, став наразом на услугах людей, що недавно так лавно висунулися проти Німців, хотіли би беручи учительські конференції. Румуні досить мають оцінки Німців, досить уже того національного гнету, хотять скинути з себе той тягар, а Німці все таки казачуть ся колодою у ніг й плачуть, що тратять ґрунт під ногами. Дві особи на индїї стоїть, вони похилили ся разом Відман і Очула. Народ осудив їх по заслугі. Дібрана пара спільників і політичних товаришів. Та ми від себе скажемо Німцям: Відколи ви привадили сюди на Буковину, не зробили для народу ніякого добра. Ви обдерли его з усього. Ми оживаємо, ми єдині в своїй роботі і кажемо: мінець. Досить нам оцінки, ми з'уємо й самі вести себе і не дамоє подити за ніс і ще бути вам вдячними; Буковина для нас, а не для вас. Ви тепер вихваляєте Очула, яко „deutschfreundlichen Dr. Oncul“, а не давно болотом кидали ви на нього, а чого вступасте-сь ви за Очулом, то впаде шило в мішко. „Seine Wahl bedeutet nicht nur einen Sieg der rumänischen, sondern auch der deutschen Sache“. Німецький шовінізм жене нас в услугах Румунів, щоб задержати владу у своїх руках, та потім узяти гору, зрадивши Румунів. Цікава буде ваша боротьба у взаємній брехні. Щастя вам Боже! але пам'ятайте, що ви на Буковині, а не в Прусах.

Події в Росії.

По підбуттю конгресу земств в Москві загворили й петербургські робітники. Вони написали заяву до представителів земств і дум, в ко-

трій видають вони своє негодование з промени ки. Трубенського до пари. Сю заяву хочемо ми подати в як найкоротшій формі.

„Горожани, представителі земств і дум! Ми хочемо вказати вам перед лицем всього народу і чим яким ми спасена Росія. Нашою завною хочемо ми спонукати вас стати на дорожні рішучих дій і встати за свої бажання. Погром російської фальоти під Цуїною поставив перед нами питання о всій судбї вітчизни. Як же ви розв'язали те питання? Землі конституціоналісти т. є. противники самодержавія похвалили ся на московсьім з'їзді з славянофілами т. є. сторонниками самодержавія і разом звернулися до царя з жалобами на бюрократію. В вашім адресі подаєте ви надію царю на оберненні нівішної, нерозважної, проступної війни на народну, а ваш речник, князь Трубенський в своїй промові заявив, що народ вірить в царя і хоче укріпити його державні права. Ми протестуємо проти того злого ужитку імені народу, бо ми не відріжнимо царя від урядників, а боремо ся проти усього царсько-чиновничого самодержавія.

Ми жадіємо проголошення державних прав народу. Що змінило ся після 6. липня? Від с'їчених днів в Петербурзі ми прийшли до юльських днів в Одесі, від сотень убитих до тисяч, від страху Цуїни до наближаючого ся страху Харбіна. Крою робучих затопили революцію, царське правительство виготовляє проект допущення представителів багатой класи до „Государственной Думы“. Ми робучі не маємо нічого спільного з тою наглою видумкою правительства. „Государственная Дума“ не для нас, а проти нас, бо вона підгороджена під нас наче каміною стіною високим цензом. Представителям земств і капіталу подає вона вигідну розу безправних прихвостнів, котрих терять всемогуча бюрократія доти, доки те їй вигідно, а взяти участь в виборах до неї, значить признати всемогучість царського правительства, а одобрити відібране народом виборчих прав і отверто перейти в табор царського правительства.

Для народу буде воротом той, хто возьме участь в виборах в „Государственную Думу“.

Далімо домагають ся робітників у своїй залі як найскоршого покінчення війни і відання „Учредительного Собрания“, де би мали приступ усеї класи на основі тайного права голосування. До виборів мають мати право усеї стани без різниці віри при повній свободі агітації, печаті, зібрань, союзів. Правильність виборів може забезпечити тільки народна міліція, що стерегти ме над старанем реакції повернути усьо на старий лад.

От то питання життя і смерті — пишуть робітники у своїй залі, а

міліція повинна організувати ся на демократичній основі. Ми знаємо, що цар не дасть „Учредительного Собрания“ — говорить ся у залі — тому ви земці і представителі дум повинні стати на дорожні борби, і вони домагають ся від учасників московського конгресу віддати усеї свої сили і средства організації і уоруженню народу. Своєю заяву кінчать робітники ось яким питанням: „З ким ви? З царським правительством, що збирає усеї свої сили, щоб здавити народний рух, чи з народом, що бореть ся з царським правительством? Пам'ятайте горожани, хто проти народу, той ворог його!“

Значить і так поступові люди, що брали участь в конгресі не годні задовольнити бажань і стремлень народу! Не дозволяють ся люди царською ласкою, бо видить, що цар тільки обставинами присилувавши дає би конституцію, а не на жадане чим раз більш свідомих має. Проект Булігіна не дозволяє нікого, а найбільше-ж вже найнижню верству, бо після него не признає ні йому майже ніяких прав, верств, що розросла ся нині у Росії сильно, верств, на якій тяжить безперечно велика частина російської культури матеріальної і тому заява робітників російських видає ся гарним образком політичної зрілості тої верстви, бо як каже пона — „Ми жадіємо прямих виборів. Ми не хочемо отвертого голосування, бо воно позбавляє свободи ділани всіх угнетених і зависимих горожан, а дво- і три степенні вибори дають нагоду впливати на виборців при помочи підкупства і страху“.

Вчера розійшла ся така депеша в Петербурзі: В Петербурзі нели ся дальші наради комітету міністрів під проводом царя над проектом Булігіна. Проект змінено до неспівзвучності з дуєю ліберальнім, так що майже нічого спільного з первісним проектом не має. Сподіють ся, що маніфест о народній репрезентації буде оголошений 12. серпня с. р. В Гомлі рівно смертельно Голошевича, помічника комісара циркулового. В Ревлі пізнали робітники губернатора, щоб увільнити провідників послідних розрухів, а коли той підмовив, проголосили страйк і урядники демонстрацію, якої не могла адержати поліція. Донерва козакі розігнали демонстрантів, які хотіли знищити в'язницю і вивести арештованих. В Новоросійську страйкуючі робітники хотіли силою задержати поїзд. Козакі стріляли, багато убито і ранено. В Ростові над Дном о страйк з характером політичним. Часто відбувають ся бійки з військом і козаками; є убиті і ранені. Урядово оголошують, що в губерніях тумській, рязанській, нижньоніжгородській, ильїнській і кількох інших гроають страшний голод задля неурожая.

Політичний перегляд.

Угорщина. 30. липня відбуло ся в Деч в Семігороді конституююче зібрання нового стороништва комітату Шолянок-Добок. З с'ї нагоди виголосив там бар. Вайе довшу бесіду, в якій між іншим сказав, що розв'язання кризи на Угорщині можливе лише на підставі привернення довіри між народом, а короною. Виголосив відносини може наступити лише на основі з р. 1867; на ній спочиває державне життя Угорщини. В с'ї справі нема такої різниці гадок. Стороништва коаліційні єдинодушно прийняли адрес до короля на основі згоди з р. 1867. Адрес той заключає програму кабінету, який має бути вибраний в раді коаліції. Бесіди з прихильником дуалізму як і перед тим був. В рамках дуалізму треба відбудувати єдину, національну державу угорську. Того самого дня урядники соціалісти демонстрацію в Будапешті на нагальних, тайних, безпосередних правом голосування. В демонстрації брали участь згорю 20.000 робітників. Ф. Кошут вертає з с. м. до Будапешту і скликає с'їчас комітет коаліції на засідання, на яким має ся радити над справою загальної виборчої реформи.

Будапештський кореспондент Zeit-у подає розмову свою з Кошутом і Апошій, які заявляють, що неправдою є, якобы мала утворити ся нова коаліція на підставі згоди з р. 1867. Нинішня коаліція буде трепати так довго, доки не осигне своєї національної цілі. Кошут заявив, краще, що коаліція нинішня утворила ся для цілей національних, отже інтереси спеціально партійні не можуть бути для неї міродайними. На с'їдуючім засіданні комітету стороништва коаліції буде принята ухвала, яка уможливить даліше провозглашені конституційного розв'язання кризи.

Англія. Янба в відповіді на з'їзд царя з імператором Віллемом II. заповіла Англія, що фальота єї відбуде соторічні виправи військові на Балтичськїм морі. Сей крок Англії має дві річі на цілі: 1) Англія хоче перестудіювати усложни війни морської в Німеччині, бож правительством англійським виразно заявлено, що воно скріплена єлоти англійської звертає ся проти Німеччини; 2) хоче залякати єлоти Німеччини, що нимно ростучої сили Німеччини на суші, на морі все таки перевагу має Англія. Сей послідний крок отрашно ужоє Віллему особливого, бож він то казав, що фальота се єго п'їд, що він хоче зробити фальоту німцям тим, чим армію єлоти зробили єго предки. А ту єму хотять показати власне в хвиль, коли він найбільше уносний німбом своєї всемогучости по справі мароканськїй і з'їзд з царем — що єму не впаде ся дорівняти своїм предкам. Не диво, що часомє близькі імператорів п'їнять ся ві власті на Англію за с'ї єї крок і гроають — замкнути море Балтичське!

Італія. Палата послів по дискусії над пропозицією єлотицизм прийняла 268 голосами проти 112 порадок денний, виражаючий довіра для правительств. Відтан засідання палати замкнуло на ограничений час.

Індій голландскі. Вібока вислани проти бунтуєного ся лива Боніого на Целебесі, знищили єлотицизм міста Вадієна, столиці Боніого, стративши лише 1 єлотира і 25 ранених, підчас воли Боні стратив 260 людей.

Китай. Премієр Янон, єї нинішня сила і животність, поділали на Китай так сильно, що с'ї досі муром від Європи заминаючий ся край, запрагує нараз віги с'їдами своєї єлотицизм Янон — єлотицизм ся на візі єлотицизм.

ский, та отворити порота європейській цивілізації і культурі до себе. Правителство китайське задумало перетворити дуже важкі реформи і то в як найкоротший час. В тій справі вже під мілких дит виїждять тисячами молодіж китайська на конти державний до Лондону, Берліна, Парижа, Відня, Японії і т. д. з інструкцією, що має не тільки учини ся в школах, але також пізнавати звичаї жити і обичаї чужої культури, щоб підтак могла принести ідеї західні серед свого народу, поборюючи старі пересуди. Яко найближші реформи китайського правителства подають тепер: знесення всіх принципів, якими ґрунтувалися Манчжурія на шкідливі Китайцям; зміна способи навчання через заведення науки практичної побач абстрактній, та введення принципу індивідуального; традиційні схоластичні ієнати мають бути знесені; реорганізація армії на підставі обов'язкової служби військової; в тій справі маса китайських офіцерів виїждять до Європи і Америки на науку; реформа судівництва, до чого петуном є вже нині роблені поправки в застарілих кодексах, які мають суттєвість приготувати на відповідну реформу права в дусі європейським. Докладом, що реформи є правителством європейське старе ся нерозуміти, доводять, що Китай сирває горно ся до цивілізації і жити Європи є вельми факт, що в подальшій ви. Кайю на розмаз місара китайського вибирає ся в товаристві підсудимих війни і військові: Ші і Тай-го в подорож по Європі (рози їх приїждять розма, яку сповідає для своєї патрістичної Японії: Ісамура, Ямасата і Іто), та факт, що соціалістична партія китайська офіційно провела до інтернаціональної соціалістичної репрезентатив. Так отже в короткій часі цивілізація наша знесла в недовгий нових приперженців, нових робітників, які задля своєї часової співзвучності і життєвої сили, а також задля спеціальних відносин можуть відіграти дуже важку ролю в житті цілого світа.

Росія й Японія.

Гей. Ленівич в телеграмі до царя з дня 25. с. м. заперече абсолютно поговори, що положення армії російської є неповоротне. Армія російська ніколи не була і не є опружена; Японці може хотіли, але ніколи на ділі не обійшлися армією російської. Стоїмо тепер тиар в тиар в Японцям. Дух серед війська нашого для мені найближчий надій. Шелл приїхавши відстав в Петербурзі на адміралів царя задля так слабкої оборони Східної Сибірії. Гей. Ленівич, що не своїм слухом мусів сконцентрувати в Манчжурії, та що в короткій часі буде міг повідомити царя про побіду над Японцями. Тимчасом „Daily Telegraph“ доносить з Токіо, що стратегічно положення Японії безпечно і в історії, та що японі Гей. Ленівич не вельми похвально ся на час до Харбіна, то пропаде з цілою армією. На підставі шкідливого комісії військової цар замінив Гей. Штесля з посади команданта корпусу європейського, але задержав его на становищі генерального ад'ютанта при собі. В рядах японської армії має панувати холера і джума.

Письма з краю.

З Вишнівки.

Зрадникам під розмагу.

28. червня 1905. відрано на нараду учительство нижнього повіту зважало одностайно не побирати більше „Neue Freie Lehrer-Zeitung“ і не піднімати нічим своєрідом тої часописи.

Та на жаль найшли ся між нами десьні павоки, що ввелись дане слово, не повинувались більшови, не підли за голосом народної честі, віршав з загалом учительства нашого повіту і не перестали бути прихильниками румунської бляги і Лунівецьких товаришів.

Товариші! Чи не можете ви підняти, що повсюди часопис роздор хоче межі

намі вчинити і поріжнити нас так, щоб ми гавнали одні на других? Чи-ж не можемо ви підняти, що ся часопис неслугуєт ся тепер зрадинам нашій справі, ауніям нашого народу, що пона мінула єслужити вже у вишній чинор, пошинуши свою цілі! Тому схамейте ся і не виводьте нечесті собі, бо ми канітуємо нас не іменом яко зрадинця! — Учитель.

НОВИНКИ.

Чернівці, 3. серпня 1905.

Сучасне українське село в вишнійшій порі „вишнього руху“ в Росії зображає ось як дописувач дивовижна „Пошанина“: „Село (автор має думати село в Полтавщині) прокидаєт ся від несподіваного шуму, що доїжджа до него з дальших сторін, пробуджуєт ся і стало притирати очі. Темно намо село, страх темне. Але світ законною і вишніми дорогами вже прорвав ся до него. Село зрозуміло одне: родить ся нове життя, і перше питає, яке воно собі задало, се питання, яке відношене має воно до сучасного „вишнього руху“. І не може гадує, темне село отворити сего питання: знає, що воно темне, і стало прагнути світла, правдивого світла, котре розкрило би ему правду про се, що десь ся доїжджа, і повенало, як ему ширати ся з того невідомого гіршого положення... Як слідвало надіяти ся, село займаєт передовсім питання економічні. Але видно й се, що село пізнало свою необхідність розібратися в тих питаннях по причині своєї необразованості. І зрозуміло село, що лише просвіта, свободна чиста наука може єї вивести на дорогу нового лішого життя. Село прагне світла, живого слова. В однім селі в бачині народного учителя, що без великих повенень читав селянам газети. Коби ви бачили, з якою пошаною відносили ся до него в селі, якими широкими поглядами проводили его! Коби в селянський день ходили по селі, его просять: „Оповідайте що, будь ласка, або правду“. — „Та про що нам оповідати? Нічого нового нема“ — відмагав ся учитель. — „Хоть про що небудь балакайте, або слова були гарні! — просять его. А видно ви, з якою жадною слухають і читають в селі не газети, а кусники, відірвані газет? Недавно в зайшов до шовца. Хтось приїхав направити черевник, залишив в стару газету. Селянин, що там сидів, хвилю вивинув та зміну газету і став єї оглядати з всіх сторін. „Він грамотний?“ — спитав в його. — „Де там!“ — відповів він сумно. — „Та хоч так подивлю ся, тут же слова... А сивом вже доста прочитав...“ В другім селі знавчий мій хуторянин наймає ся селянськими дітьми. Батьки старали ся не знов нагородити его труд, а о безплатній наукою й чути не хотіли. І все дітий набрала ся ціла купа. Раз зайшов при мені до того хуторянина селянина з сивом. — „Він учить ся в школі — євше — і мов по дурний, а ніяк не розуміє нічого. Пакіть его, будь ласка, по простону, щоб хоч не такий дурний був, як я. Ма вже старі і так прокинемо, а діточки наші були-б розумніші!“ В нашім містечку два роки тому відїхали ся від „містечкської“ школи; тепер нетерпеливо ждуть, коли предлять єї будову. Та що приїри! Привільють ся, прислухайтеся жити села, а побачите, як жадно воно світла. Село зрозуміло правду, що „в просвіті і борбі може здобути своє право“, борба без просвіти неможлива, а просвіта се свободно, всім доступно освітлене нове покоління, що буде мусіло повести ново життя, світліше і розумніше від теперішнього. І тує євшемість села, євшемість необхідності просвіти треба познати більше всего, як онов духа нового часу, як заворуку лішого, світлішого життя. Світло потрібне нашому селу, але світла правди, відкрито, свободно, доступне для всіх для дітий нашого краю — то світло зрозуміло для народа, що пригноблений учить ся на чужій, незрозумілій мові. І лише світло освітлення може вивести Росію з того страшного положення, в яким вона тепер виходить ся.

Село зрозуміло се новини, зрозуміло, що й спеціальні економічні труди воно може рішити, коли умово дозріє до сего, коли світло науки провонить ему до рогу, по котрій має йти до ліпшої будуччини“.

Страйк робітників будівельних у Львові, який тривав багатьма тижнями, скінчив ся передвчора угодою, в якій робітникам признано малі уступства. Причиною, що майстри так довго опирали ся і в кінці лише малі уступства признали робітникам, було з одної сторони се, що майстри наглої роботи не мали, а з другої се, що так намісництво як і пазіпка станула в обороні майстрів яко лані протинники робітників, перекладаючи і пропонуючи тит при пождій нагоді.

З Нового Орліну, Ля. до амер. „Свободи“ доносять, що мури Андерсона, замкнений в вишнійшій задля мордерства, утік з ної, побивши в страшний спосіб устанники вишній. Відтак забрав его геор і повів утік до місцевості 100 миль віддаленої від вишній. Була би йому утіха улязти ся, если би не новий алочин. На одній фармі злисував лінуу євшемер і так також єї побив, що она померла. Сьогодні пустила ся за ним в злогін погоня і його тяжко ранено. Однан і тут уйшов часом. Відтак алочин його перше з своїми помічниками, однан нимого того, що Андерсон був пазі разів ранений, і тепер вирівав ся з рук сирвавдливості. Четвертий раз заволено його тоді, коли алочин ся о дріт. Шість разів раненого закинемо остаточно до вишній.

Настрій в Білостоці в Росії характеризує кореспондент „Варш. Дієан“, ось як: До перенесеного трамвая вїдла комісар одного з циркулі. В одній злині трамвая опорожнило ся і в ної остало лише кондуктор, візник і комісар. Питаю, що се значить? Довідує ся, що комісар заступлений революціоністами на смерть. Також не хоче его ніхто ані отримати, ані години, довк він перед поном євшемера не поставити поліції на парті. Утікають перед ним дорожжарі, як хоче їхати до рожево. Великий боїт ся нещастя... На подвір'ю циркулу була добра вода, якої уживали євшемі. Нараз перестала; боїт ся, що вода затроєна. З поліційником, навіть приятелем ніхто на улиці не задержує ся, а обминає его і утікає, щоб не вилетіти разом з ним в поздух.

Др. Saquillieres представив на з'їзді лікарів в Тулузі результати своїх дослідів над виявленою ним спривацією антитуберкульозною. Він заявив, що від 1898. р. вилічив більше як 600 людей туберкульозних. Щоб показати двоюмалість своєї методи лічення, він зробив такий експеримент: Перед відходом місяцями євшемі він короку з туберкульозом, яка мала в найвишнійшій степені чхотку (сухота). Короку ту панітовано спеціальним знамом, підототраєвано і доказано євшемію. Відтак лікарі і ветиринарі експериментували, що короку має сильне розпачує чхотку, допованши на ній знавом експерименту Кока. Експеримент той виказав страшний розвиток чхотки. Лікарі і ветиринарі списали протокол і підписали его та зложили до актів, а короку відано д-рови Кузієвським. Тепер він ту короку представив на з'їзді лікарів, які перенесли ся, що короку адоєвське. Відтак казав они короку приїзати, а лікарі експериментували, що всі яєца в легках заражені туберкульозом були вилічені і загоєні.

Оповідисті, іменовані і т. п.:

Пересторога. Отже перестерегаєт тих всіх, що вибирають ся в Німеччину на зарібки, перед агентами, котрі підкидають ся під русе биро, та намагають людей до виїзду. Кождий, котрий приїде до Найберу, нехай не слухає жадних знам та обіщань, а лише пазі іде до свого бюро, до урядових урядників-Русини н. Стефанович або н. Стадник. Бюро се поки що поміщене в домі н. Берзієвора.

Русини з Садагурского округу мають честь повідомити, що до 14. днів устроють весілля народну забаву в місаремі огороді в Садагурі і запрошують оттою дорогою усі дозресті „Січ“.

Пожаданни дуже булоби, щоб інтелігенція вібралась численно. Програму і бажанні відомості подасть ся пізніше.

В никакій жертви подано в ч. 85 „Буківини“, про н. Н. Василько жертовував на „Русну Бурею“ 22 корон, місто 220 кор., що сего дорогою простуюмо. Заразом просимо усіх похити прислати до редакції писемно, щоб обміняти усіх непорозуміння. — Редакція.

Щиро подяку складаємо сего дорогою Іпов. н. Яковов Гайтові, що жертовував на нашу „Січ“ 2 кор., (які приїзали ему тигулом судової пари понесеної н. Пошевичем); щиро дякуємо воім Панам, що своїми дарами грошовими нас наділяли при купні синавни. — Шануючи так євшему задачу „Січ“, показали ті Панове і свої благородні приїмети та алохотили і підносили поодно серце, що упало на нас, видчи тільки несприхильників „Січ“ і просвіти! — Старшина „Січ“ у Вишнівці н. Ч.: Георгій Лисак, кошований Георгій Хачман, євшемі.

На „Народний Дім“ дальше звалили зложити, а то членські вкладки: Ви. ан. др. Млх. Литвинювич і Осип Проскурницький по 2 К, Юрій Казули, Шислав Ісєнєнє і Олександр Верєка по 5 К, Казимир Петрануш і Євген Мінтич по 4 К, др. Олекс. Петронський 6 К і Мартин Кордашевський 10 К, а на Бурєу: др. Смал Стоцький, Омєдин Попович, Вол. Яєвницький, др. Клим і др. Кобяницький по 2 К, Волод. Михайльський і Іван Бучковський по 4 К, др. Стефан Гордичевський 3 К, а Буківинська щадниця 200 К. — За видла „Народного Дому“: Миколє Ієвшемі.

Посмертні вісті.

Вчера умер тут н. Володимир Оайини, асистент при кафедрі зоології на чернівцєвськ університеті в 25. році життя. Похорони відбудуть ся в півдницю в 4 г. понозудни.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Іван Діброва. Хвилі.

I.

Гей полину вихром бурі
За шаром тате море —
Де країна має родити,
Де кінчить ся людське горе. —

Та припала до могил
І кризавою слезою
Зрошу землю, зрошу цвіт
І запалаю долю свою. —

Гей візьму я у ботині,
Що панує в тому разі
Пошу наву цвєта-чарів
І поверну знов до краю. —

І віддам усе для Тебе —
Все те цвєта, чари-днє —
Все віддам Тебі на нині,
Щоб лише була щаслива! —

27.7. 1905.

II.

Здає ся мені, що в голові Твій чую,
Моя музика чарів в повітря несеся —
І в зачарований степ — бою ся,
Що він ось замовне, затихне, мимеся, —

Здає ся мені, що Тебе я досі бачу —
Моя зоря євшемічущ хмари тугі, —
Моя відблєє казочного світла та сонця —
Ворухать ся в серці тананни євшемі —

Здає ся мені, що в знов відживаю
І будуть ся мрії, надія росте —
На зустріч євшемі досі житю чарівному —
А може Ти знову полюбив мене? —

27.7. 1905.

ПРОСИМО ВІДНОВИТИ

ПЕРЕДПЛАТУ.

Видає товариство „Русна Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Русної Рада“ в Чернівцях під заходом Івана Захаря.

За редакцію відповідає: Іван Захарю.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, щотижневий і недільний,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рубрики заборотяться лише на поперед-
ню забороту. — Рекламні посто-
яткові відділи від одної пошти.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„на рік	10	—	с.
„чверть року	5	—	с.
„місяць	1	70	с.

Поодинокі числа „Буковини“ 16 септима.

Передплата і наявність за поперед-
ню платні в Чернівцях.

Народні зрадники.

Попри усьому гниль зради зі сто-
рони колишніх політичних прияте-
лів, приходять до нас бороти ще
з домашніми доморослими ворога-
ми. Хто вони є, знаємо їх наспів,
програма їх не велика, у них одна
на меті — за гроші — рублі „за-
длати народ“ оть Урала по Ка-
вказь. Се їх одне стремління —
далше вони не годні сягнути, бо
в них нема річі й нема охоти, бо
за малий би їм був процент.

Пригляньмося до роботи ренета-
тів. Ми поминаємо їх розю у Гази-
чині, де вони знамалися разом з
Політиками до нищення наших стрем-
лінь, до нищення морального і мате-
риального нашого народу. Їх робо-
та там в Галичині ґрунтується на
відбиранню нам мандатів з наших
округів, а тим самим, що силініше
не мають самі дістати, що підпо-
ри не мають вже в масі народу,
тому тратять вони мандати, митеж
тратимо, а виходить хто? Політ.
Се найпоширеніший адобуток політики
кацапської. Тут на Буковині що во-
ни зробили доброго для народу?
Від 1848 р. аж до найпоширеніших
часів не чути було, щоб вони ро-
били якесь добро народові. Вони
нічно киринили, відколи сьвідомі
люди почали дбати про народ від
неб. Федьконача до нинішнього полі-
тика Стоцького, Пігуляка, Василь-
ка і інших. Чого хотять вони? !
Вони чуючи свою мізерію, кричать,
що люди починають процвітати ду-
ховно і ростити в силу, в масу сьві-
дому. Кацапи буковинські рекру-
тують ся головню з понів, бо про

сьвідомих не говорять ся, вони ради
хліба тихо сидять по урядках і ні-
хто не знає якої вони віри. Вони
вохоскої, найлекший викрут. Але
головний їх заступ — се попи і —
старий патріот гриний (як він
сам себе називає), жалувє ся на
Стоцького, Пігуляка і Василька у
дописи „Народної (з)Ради“ в числі
15. Він жалувє ся на тих людей,
що згуртували народ у сьвідому
масу в тов. „Січ“! Се понам пев-
но не на руку, бо мужик прозрі-
ває, пізнає тяжкий хрест на своїм
хребті і каже — попи! досить дер-
ти, ми не хочемо бути винискува-
ною худобою, а сьвідомими люди-
ми. І жалувє ся — старий гриний
дерує, що уривають ся ріжні при-
носи, бо о се їм ровходять ся. По-
літика їм негідна, бо вона не на
руку Румунам, та не на руку ру-
мунського митрополита, від котрого
сподівають ся червоних полевів за
„здорово одиране народної шкіри“.
Та возьміть проводира їх Гакмана.
Та людина висловилась на їх зібран-
ню найосновніше їх бажання. „Ка-
ри — каря на учителя — розпав
їх президенте — бо годі піддержати,
бо вони бунтують народ проти сьві-
тительств, проти хуніастих“. Чи-
треба злішого доказу на роботу
кацапів, як жадане кацапів каря
на учителях!

Вони — кацапи — получили
ся тепер з Румунами, аби знищи-
ти роботу над народом — бо зна-
ємо, що собою в оці, просьвітна
маса народу другого. Вони полу-
чили ся з ними і кричать, дайте
нам силу в руку, а ми зробимо з
народу худобу, яку самі схочете і
будете поганати нею на усі сторо-

ни. Ми знищимо усі „Січ“ усі
„Читальні“, усі „Каси“, бо знаємо,
що вони не на руку нам, а про се-
бе ми не кажемо вже, бо вони нам
до живого допекли. Вони получили
ся з Рентою, ходили бити чолом,
перед ворогом, значить і вони нам
вороги, Рента-ж нам лийний ворог.
Вони кацапи в обороні свого покро-
вителя стають, бо-ж-те би наймуть
не етая в обороні свого папа.

Кацапи верещать, що ті зайді-
українці ширять унію і наводять
примір село Раранче. Гей — сьліні
— хто-ж був причиною унії в Ра-
ранчу як не ваш батько Рента.
Гнет сильніша агітація понад усі
агітації українців, гнет вохоских
понів насильних попередників Рен-
ти і самим ним у насі села попи-
румунів. Ми знаємо, що люди не
зрілі — та сьліні вводять зонсідги
в політику релігію. Вони грають в
релігійну дудку, але сьвідомі люди
відкидають релігію від політики,
бо то справа иньша — цілком не
залежна від політики. Релігія справа
серця, а політика розуму і треба
знати, що як розум не йде все в
зарі з серцем, так й релігія не може
йтись в суміш з політикою.
Тако чинити німають сьвідомі, але ви
кацапи певно що до них не дозріли.

В обороні Стоцького ми говорити
не будемо, як також Пігуляка і Ва-
силька. За них не слова, а діла
говорять, які потвердив народ й при-
знав добрами на вічу, а не на по-
нижаючим і раболовним — гідним
кацапів — чоботью ворогові. Ми
проти ворога виступаємо, а ви ли-
жете його ноги й руки замурані.
Хто-ж не чує огненної мони в обо-

роні прав руско-православного па-
рода в церкві, де нам забрали усі
права. Хіба папська потвердить
і одобрить криди ворога над со-
бою. Ви з личних інтересів засту-
паетесь за православну церкву —
але вона вам не так дорога як Пі-
гулякові, що в серці-душі чує
криди свого народу і хоче запо-
бігти, хоче справедливості. Хто за
народ заступаєсь, той заступаєсь
за усі його бажання, в усіх справах,
то-ж й віри, кому народ, та маса
не мила, тому не віра народа, бо
йому все одно яка віра, але ки-
шеня дорога. І скажіть, хто біль-
ший фарисей чи Пігуляк — чи той
гриний старий патріот з „Народ-
ної (з)Ради“.

Преса про всеукраїнський з'їзд.

Польська ненависть супроти Мос-
каліа і германська ворожнеча про-
ти Славян утохмирили ся, коли
почули, що на Україні те-ж захо-
дять ся люди біли національної сьві-
домості і прав погнетеного народу.
Та погнетена Україна, що давала
взірці поетичним творам поетам
польско-української школи, як Мали-
чевському, Гощинському, Залескому,
вона для них гарна, коли народ
сидить в не рухається ся. Тоді та
Україна приманчива, бо безпечна
для польських панів. Але сьвідомість
у того народу — то dzicz — haj-
damaszczeszina — оттакє й тепер ви-
ходить на верх „bratnia miłość“ —
польської преси. „Słowo Polskie“,
щоби знищити партію оттого з'їзду
сьміє ся, що на з'їзді були пред-

Із Т. Т. Єм. Словачка.

Вільно перекладає Богданка Ож. Гайбонська.

На полудневім снаді Барнатоних гір
ой, не весело живуть ся там спорідненим
з нами Словачкам. Се народність давня,
що розросла ся доволі, та обіла земля
від Карпат до самого майже Дунаю, та
від ріки Тиси до пограниччя Морави.

Почувши, вразу вільно бачу Словачку
са якийсь жаргон польської або
чеської мови, немов се підміна їх.
Нарід словачкий чеський, загінний, словінний,
та може як раз тому піддаван ся візан-
чужій власті.

Чи був сей нарід коли візанцій, спа-
лати годі на певно, як і те не легко
прелірути, се Словачи в загальї бача
коли воли, чи про ню думає? Піддає ся
Словачи Мадарові, та з легким серцем
немає би в радю носив візанці надзоро-
вню аж до часу, коли то і в его дрімучо-
своєйську країну заблаукалась ідея воли,
народність та горничого бажання „бути
особою“.

Син подумом царівського леготу за-
явив ся ум, заваляло ся серце Словача!
Словач-сем!... Я Словач, залунало
грізно по цілій країні.

Перший думав, що він Мадар. За
Мадара подавав себе заодно, найпаче-ж
поза можими своїм батьківцями.

Хто-ж не знає тих „Словачів“ — по-
хатників, що з олівцями, образочками,
пожами та з великим другим правом
вештали ся по наших хатах, знакоми га-
разд вони в нашім краю.

І вони самі себе і ми звали їх
„Веніграмми“ — та було-б так і досі, ко-
ли-б і для них не намізав була ся „доба
ідей“ — про яку сказано вноше.

Не знав нарід словачкий, а підміня
ся ідея влада ся — сказано „а неба“ —
та єй принази як милого гостя; неба-
били — голубить стали.

Застала ся вона та прийшла ся на
словачий ґрунт в пам'яті 1848. році.
Славу єю ростинку підсирмає остаточне
єї, що найменше мали в сім інтересу,
Австрійки. Вони єї розгомосили, вони
додали їй життя та ваги, коли стали небо-
та землю рухати до борби з Мадаром.

Ойде-ж вона сама вже розвиває
ся — се було лиш наслідком єї началь-
ного принази.

В роках же 1848. та 1849. вона
чуті животіла ще, вистрілила в сла-
боньке стебло, залила лиш доки ви-
брані ум-голови: загаложи була вона
що не вініла.

До сего загалу вчислає ся і Янош
Журбай, що мав злину в садку на по-
редності в Кошицях, та і гарну дочку
Ленку.

Був се ремісник замточний, по
кий ремісник — не скажу.

Я знав его, та не читав ніколи, але
его ремесло? Вертає було в „артусі“ з
роботи, а домія приїде, „артус“ сидіє
та вбарає куртину широкую на зад-
гусарський; тоді вже і спочинає. Спочи-
нає радо; любив і гостей приймати,
„бором“ їх частувати, та забавляти до-

гою балажною. А балакати Журбай
було про що, в гузарах служив. Півзати
же по ній гузара і дові, хоті і хіт
попи у него мало не ціла, ну і круглень-
кий собі та грубоний під сам рад.

Чоловік як барилка круглий, пус я
у сума — а сивий-сивий, чисто як мо-
лодо, аж білий! Цілий сьвіт ему бай-
дуке; знав своє ремесло, свою дочку
Ленку, — що при собі плекає, кохав, та
що і про бої гузарів сказати вміє, що
то їх в ворогами в своїм шнадроні хнів
не мало.

Поза тим не читай его про нічо!

Воював в Італії, в Німцях, в Ав-
стрії; знає про те, що з французом був
ся, а за що, та за яке? — ему байдуже.

Ішов з шнадромом — та ішов там
де несли; роиназ старини ставав ему
за все, соість у него чюта — бо „бо-
фель“, то „бофель“ тай годі.

Вислухав цілу канітуляцію, оженив
ся та собі на ґрунті. Умерав жінка,
трьох понамавав, а там і чабул, й цілою
смілою доброго серця подоби довочку
Ленку.

Дочку свою любить старий Жур-
бай більше, чим все у сьвіті, більше
також, як свого карого попи, що на ній
всі бої перебив; та той нині вініши здох.

Се для Журбай страшна катастрофа
була головню й причиною, що покинув
війскову службу.

Наколи-б не се, не був би оженив
ся, не було-б у него і дочка Ленка
тоді.

Женитьба старого Журбай, се не
моє би почне „intermez“, що мало
нагородить ему страту попи.

— Карий був — ой, карий... плаке
було, Семігородчик, ноги з жовта, доб
твердий, а ходи митоні... не знав, що
то споткнути ся... Чувш Ленку? — не
знав, що се споткнути ся, ой, коли-б ти
его була бачила!...

Ленка не могла-б его бачити, бо
знаємо, колиб не був здох карий, Ленка
не було-б на сьвіті віноли.

В серцю вислушеного гузара пона-
ик раз виновилась здохлого попи, що і ви-
новилась — з добрим презентом, бо
подала ся дитина.

Добренька, служива, мила. Познав
єї старий до школи, а вона вчила ся, а
вчити ся мала головню на те, щоб на
молитвені могла молити ся в церкві.
Сесе і звільнило єї від всякої високої
науки, як латина, географія, історія та
такє друге, бо се все учать доперва у
високих школах. Учила ся лиш той мови,
якою говорила з батьком, себто словач-
кої. Батько, правда, знав ніби і по ма-
дарськи, але якоє не багато. Що казав
— то кляв здорово по гузарськи, але коли
приїмав ся побалакати з правдивим Ма-
даром, так мав мав сердечний, аж при-
в з великого труду. Він бувало й в шна-
дроні не говорив нічим, а пайтати
(теперішні) знаменито розуміли его, вони-ж
так само говорили по мадарськи, бо се
самі Словачи. У них в бесіді чисто горюх
з напустом, словачко з мадарським пере-
мішаво гет на серіа. Заговорить і тепер

ставителі Миргорода. Автор читав Гоголя і похвалив ся „знанем“ російської літератури, та концепт його — як би у нас привбули на з'їзд делегати Львова, Чернівців і — Заболотова — пустий й гідний автора. Як би хотіло ся висміювати усміх з'їзду, то не минула би доля й усяких польських шопок та шпех-польських комедій.

Та не Миргород є причиною виступу Вшехполіків проти з'їзду Українців, а козе їх в очі автономія України на цій території заселеній Українцями, бо вони хотіли би своїми нечистими руками так розпатати Україну, як старають ся о се в Галичині. Україна нам належить ся, бо там від більш тисячу літ проживає ся крон нашого мужика. Та Україна пересяла уже потом і кровю нашою, та прагднє й Польців, від яких гнету відбивала ся Україна. Вшехполіки підмояють нам Україну автономію, бо хотіли би самі зананувати над нею. Їм байдуже за Москалів, їм йде о своє панованнє і на случай конституції в Росії загарбля урядів у свої руки так, як в Галичині, бо їх однимим пляном є „Polska od morza do morza“ і гнет над иншими. Їм ніяко не домагає ся прав у своїй Польщі, але заразом нема для їх панованнє місця на Україні. Україна не лізе зі своїми правами до польської території, але й Польща не сімніє ліста до української. Завдяки тільки російському чиновничому правительству удалось Полікам в Хелмщині перехопити у католицький релігійний табір Поліків, тамешних Русинів з причини тільки засадилення петербургського синоду, але не довго мабуть воно буде, бо самі Москалі вже бачуть ними заподієне лихо. Вшехполіки ретують у своїм органі, що „на се розбите Росії — се-то автономна Україна — не згодить ся не тільки теперішнє чиновничє правительство, але навіть і найбільшій революційній російській елементи“ — і старають ся під'юдити Москалів проти нас, але чи їм то удасть ся, то ледви.

Другою приятелькою, зісна з

своїх централістичних забіганок, являє ся — „N. Fr. Presse“. Вона рада би звести на манію усі конституційні змагання в Росії. Вона затревожилась всеукраїнським з'їздом в Полтаві і ухваленими на ній революційними. Вона имовляє в земцїв, що вони мали на думці одну „недільну Росію“.

Ухвала полтавського з'їзду, що покликє ся на Переяславський договір з 1654 р. так застрашили „N. Fr. Presse“, що вона остерігає російських автономістів, щоб не доводили до федерації, не допускали до підношення національних і державно праних питань. І вона утихомирює свій біль та страх тим, що російські прихильники конституційного устрою найдуть способи оборонити ся перед тими шкідниками. Такі то прихильники стають в обороні недільної Росії, виходячи з протинних товчків, а доходять до одної мети, та не одважними стежками. Признати кождому, що належить ся, вони не годні.

Події в Росії.

Обізван ся знова „Старець з Ясної Поляни“ і зазначив своє адіюваннє, що „ані соціалістичні ані буржуазні партії не бачать сего, що Росія передовим потребує, щоб відродити ся, одібравши землі і прочих средств продуцнїй власнїю власнїсть робучого людю“. Се після него перше і пайголовніше домаганє, яке повинна піднести ціла Росія.

Знов під проводом Гапоня занізан ся „Російський Робочий Союз“, який не належить до жадної з теперішніх партій, хотай прийме програму соціалістично-революційну. Союз той признає право правління в краю російському (в значеннї: мешаючому в Росії) пролетаріатом, а за найбільшійшійшій форму правління визнає демократичну республіку. Признаючи новочістї генерального політичного страйку і питуючи головнїшій пункт програми соціалістично-революційної „Російський Робочий Союз“ так вирадовує дальше в особній відозві своє повстаннє: „Цїлий робучий народ Росії є революційноизволюційний. Та єму бракує доброї організації, бракує сильної організації боевої в Петербурзі, яко

обила провід і повела народ до революційного бою. Сю задачу хоче сповнити „Російський Робочий Союз“, який має приготувати подїю в Росії так, що коли настане провізоричне правительство, щоб тоді у нїм він перед і мав перевагу робучий люд, а не буржуазія, яка спокійно вижидає, щоб забрати собі користь, які вибори кровю своєю робітників. Бо оно доси все було так, що робітників амантій борбою на барнадах і не заперічав, як буржуазія, піднівши ся з початку під гасла революційні, загарбувала власть в свої руки, щоб відтак не менше беззглядно давити робучий люд. Перед сям хоче озоронити російський люд робочий „Російський Робочий Союз“ з місцем перебуваннє в Петербурзі.

В Росії не утихає. Цїла ототї вона в борбі. Революційники не спочивають, не заклали рук, але готовать навалю бомби і стріляють з револьверів на царських чиновників, і так в Варшаві ранено також вистрілом револьверним помічника циркулового комісара Головацького. В Раді напав незвісний чоловік на касиєра Росії, коли він в дорожній гротї на жальницю і застріляв його і обрабував, а сам утік.

Революція ширить ся між козаками. В Новочеркаську не послухав розказу цїлий полк козаків, коли його вивано на поміч поліції при ушкодженні залізничних вагонів. Не поміг також телеграфічний розказ міністра війни. В Лухі потерпають, що між отаційованими козаками вибухне бунт, а полімайстер Полтави увізнає зі служби двоох бунтних козаків, бо агітували за революцію. Посеред варшавської поліції панує безпастанно стан напруженнє і об'являє ся чин раз більша неохота до служби. Нема дня, аби не чути о убійстві, раненню. Воєю дієть ся на верки соціалістів. Поліційніти сьазані на смерть, призначають переважно до сторожи перед замком, де для них небезпеченство є найменше. З Ростова над Доном доносать, що панує там загальний страйк політичного характеру. Революційна товпа перетинає улицями сьпіваючи революційні пісні і випускаючи проти правительств. Приходить часто до конфліктів з козаками, що уживають нагайок і пильного оружя. Числять вже багато трупів і ранених. На сьлізничім двірці в Новоросійську прийшло до кровавого конфлікту між страйкарями з козаками. Страйкарі хотїли задержати поїзд, а коли мано визнати не хотїли уступити, козакі дали салюту. Богато убитих і ранених. В часі походу страйкарів в Раді прийшло до бієнь з козаками і жандармерією, в котрій 18 осіб тільки покалічено, а в Черкасах кїтської губернії Герои робувала і мордувала Жидів. Здемоньовано 200 жидівських домів і 100 скелів. Шкоди обчисляють на 44.000 рублів.

Рада корення зібрала ся у вікторію о год. 2. з полудня на надничайше засіданнє. Присутних було 43 осіб, між ними всі міністри і всі в Петербурзі перебуваючі великі князі.

Проект Булігіна позамоджено на сїм засіданнї до половини. Цар мал зажадати, аби нарада прискорено, бо хоче оголосити конституцію 12. серпня і півзвнє, аби отворити висказати свою гадку о проекті. Відповідь значила ся за реформою тільки Побідовосєцев, Лямодєре і Манюхін зазначили ся проти сьлізничїх собора. „Правит. Вєст.“ доносить: По обговоренню справи, як зревїдований радою міністрів проект Будисїна згідний з засадами царського указу з 8. марта, приступлено до нарад над поодинокими артікулами.

Тимчасом Вітте уже у Невін-Йорку. Він сказав кореспонденту з бюра Райтера, що уже усіх сяд, щоб заключити союз.

Росія й Японія.

Підчас своєї їзди до Нью-Йорку кораблем „Цсар Вільгельм В.“ Вітте так висказав ся до справоздавця „Бюра Райтера“: Майже в цїлій Європі і Америці панує незване відносин російських. Пораженнє Росії не означають того, що їм то Росія стратила вже силу,

яку мала перед війною, або що Японія своїми побїдами добула собі таку силу, що Росія мусить ся єї бити. Як сирава тепер представляє ся, то Японії не поробили таких успіхів, як то загально думано. Мусїли би они посунути ся ще 2 рази так далеко, що-б досягнути властивої Росії, а тоді тільки мали би право диктувати условини мира. То що ся діє в нутрі держави, не може мати впливу на політику заграничну, а тим менше на kwestію, чи війна буде ся дальше вести, чи ні. Відтак однак дав Вітте до зрозуміння, що приложить всіх старань, щоб мир заключено, бо він є за миром як Росіянин і як чоловік. Але до осягненнє того треба, щоб і Японії рукодили ся бажанем мира. Они повинні ся перекопати, що Росія хоче мира, але не безусловно і ніколи не прийме условин, які хотї повірно нарушували би єї новагу державну.

Як тільки Вітте приїхав до Нью-Йорку, вручив проф. Мартензони сїдуючу залву, яку той відчитав сїчасе голосно перед представителами преси:

„Приїжджаю з повноваженням пізнати условини, які наш хоробрій ворог уважає за основу мирних переговорів. Виразно підношу, що є моїм поважним бажанем, щобі оба лицарські народи, які блисше пізнали ся доперва на полі борби і один у другого пізнали цїні прикмет, ту свою знакомість дальше плекали, аж дозріє она до тривалої приязни.

Тимчасом треба вперед розважити условини, які ставляють Японії і розсїдити, чи суть они можливі до приняття для Росії, заки она приступить до формальних мирних переговорів. До тепер був значай в подібних случаях, що всі прелїмінарї були залагоджувані перед зібранєм сї повновласників, які вже мали лише довести до остаточного порозуміння. Факт, що цар російський згодив ся відступити від того старого, систематичного звичаю і їмонував комією, яка має пізнати условини нашого хороброго ворога, є ясным доказом приязних почувань, які має цар і єго піддані до народів Сполучених Держав. Тепер хотїв бим довести і сказати вашому народови, що в горячим бажанем цара і народа російського аміцнати ще вузли приязни між обома народами. Задля того так щирого бажаня цар без надумуваннє ся прийняв сердечне запрошеннє нашого першого горожанина. Коли-б прамовани до утвореннє спільної основи задля мирних переговорів ся розбили, то цар і народ російський мимо того запам'ятають той доказ приязни народу американського“. Доносить, що американські баніпри підбудуть з Віттем конференцію в справі улькованнє позички російської в Америці.

Політичний перегляд.

Бунт Герерів.

Тільки вже разів сповіщувало сьвітотнє, що повстанє Герерів тут буде адавлено, тільки вже населудались ся про побїду „непоборимої армії німецької“ над „бандою чорних собак“, що сирваді приходить ся нам адивувати ся, коли почуємо, що війна та не тільки не скінчилась ся, а що властиво тепер найбільше

старий Журбай сам гузарским говором, та байдуже єму чи розуміє єго хто, чи ні? Кригда того, що сьлухав! Справа нова перед 1848. р. в загальнє має обходила кого побудь. Не була вона на порядку денним. Перед р. 1848. тож самі Мадари не викидали сирву бєдан за важну, а до своєї мови не привадували вони якої то особної ваги. Образовані Мадари, задержавши старий звичай говорили або зїхо з уторона по латинськи, або ще гірше з латинськи по уторени, Мадар не зачіпав Словака за єго бєсїду, так Словак і сам не впаив на єго бєсїду, він часто-густо сам єї звав „неситерскою“. До таних належав і Явон Журбай.

Не пважав себе Мадарон — але Угрон, а радше внодуженним гусаром. Знав не мадаронє кнєсти, так і сєнієть єго чєсти, зємєли сновїйна.

В сїм дусї пивовував і дєньку своєю. Та Ленка учи єв сєна читати на книжцї. Не хочє, щоб ти бєз книжки ходила до цєркви, як не бїдала книж.

На тїм то познєтала єго чєстєлюбивїєть, єго бєзпильного гордїєть. Єв вже єму байдуже, що враз в читанєч учить ся не єго дєтина писати, читати, а за сям в годовоньку єї втиснуть ся новї понятї та вїдомостї, в устного перєказу учєтєля. Він про єє також не читє, а обходить єго богато бїльшє що другє. З Ленкою разом пїшов до школи і Франко, сїм Журбаєвого другє. Сєй то друг вноєв нїби злєбун Франка зарано пїєлати на науку. Та Франком старий Журбай кєночє єв не мєло, раз про те, що то снє єго пїрного друга, а бїльшє що тому,

що хлопцє сам сєбою принав єму дуже до сєрдє.

— На сєрїє гулар, хотє що недєлїтєв, трєх-трєх зєслєдєх, ну ає єв з лїтєми порєбєдє. Та при тїм вєїм хлопцє на сєрїє цїярїй, сєрдєчний. Явон Журбай мєл про нєєє євою думку.

— Єєє що він думє: Ленка мєл то дїєчина: дїєчина сєтворєна на те, щоб вїддєти ся, чїж бї єє завєдєло, а бї вона нїмєла за Франка?

— Сєзвєл єє другєми, а друг вїдєказєл:

— Єє — не завєдєло-б нїчє.

— Ну аїт Лєнцї — аїт Франковї?

Друг пєтєкнул.

На єє Журбай: — Знєвєш ти що?

— Я вєсєлєю Ленку до шкєли, щоб вє вїнєшїєй мєлла єє, нїмєли і ти сєвоє Франка.

— Бє як бї єє мєні бєз сєказєна хтє єворєшє, Франкє вжє хлєнчєнє.

— Ну то що? Крєдєє цїєно, лє нї-мєли.

— Та чї він лєш нєвчїть ся чєго побудь?

— Стрїбуй.

— Ну, правдє, стрїбувати мєжна.

Нєй їдє.

— Тєж прїєнан єго до мєнє, а в жєє їх разєм прїєрєдє.

На сїм єтєлє. Старий Журбай прїєшєвнїє дємєлє, сєказєл до Лєнцї: Глєдє дєно, пїдєм до шкєли, вїєлє там з тєбєю і Франкє. Там жє, учї єє тєлє, щоб вєсєрємєлє Франка. Розумїєш?

(Дальше бєдє).

Оголошення Кас райфайзенських.

Перші загальні збори рускої каси пож. і шад. в Слободзі-Гаранчу відбулись 19. серпня с. р. з шкільним бузинку в 1-й год. новолудни із слідуєчим порядком денним: 1) Вибір надзирчої Ради. 2) Установлення ставок процентної. 3) Установлення позички. 4) Вибір касиря. Прокоп Кучурин, заст. начальника.

Дружина
"Рускої Ради"
вишує всі
ваші роботи
швидко і дешево.

25.000 Корон

виплатить фірма Georg Schicht, Aussig кожному, хто докаже що є мило "Шіхт" складає ся із шкідливих частин.

МИЛО ШІХТА

(мило з оленем або каючем)
є найліпше, найвидаєтійшея також і найдешевше.

Вільне від всяких шкідливих складових частин.

При закупіві прошу уважати, щоб кождий милоз був зазначений з назвою "ШІХТ" і в оден із знаків озерних "ОЛЕНЬ" або "КАЮЧ".

68 (4-20)

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучене акційне корабельно-перевозове тов. в Трієсті.

Правдивий пасажирський оборот до Америки через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краюї 6.

Для провінцій приймає ся агентів.

58 (8-10) н.

До
Америци
і Канади
перевозить найдешевше і вигідно
Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Львові, ул. Браєрівська 6.
63 (7-30)

Я, Анна Чіляк

55 (36-32)

падлячу власному надходженню понад, через потрібні ужитки зріст мого волосся дівки до 185 см. довгого. Се є єдиним предметом в дряг випадку волосся, оздоблені і призначені вріст віддає великі прибутки павани, котрий Яна є красні кучі і борозу, запобігані керуванням волосся і сміливо, нагаді чудотворна ся мода верти волосся так на голіві як на борозі натуральну позискувачу бабру. Ділає она одягово так у модних як і старині. Я уживала від 14 місяців. Ціна одного сеансу 1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсмака в цілий світ на попереднім надієним грошай, або на поспілатому. Найліпше і наймаліше просто в євробі.

Анна Чіляк

Відень

1, Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Заряд друкарні "Рускої Ради" звертає увагу інтересованих, по немі друзів писати листи за попереднім надієним на легкості або за посильного.

Помічник торговельний

пошукує місце. Може вести і бухгалтерську. Адреса: Галицька 107, поріняй сестра в Бучуріні невідомо. 67 (6-5)

Учебник

рільництва

для шкіл рільничих і споріднених закладів а також

до ужитку для практичних рільників

Евгеній Жуковский директор школи рільничої на Буковині практичний рільник.

До набути в друкарні тов. "Рускої Ради" Чернівці, ул. Петровича ч. 2.

Ціна 4 корони.

При замовленні поштою, наложати ся посылати 20 а. на порто.

Композиції Ярославенна

ка фортіан

64 (2-5) "Любовці" павлі по К. 1-60

1. Народині Марті, К. 1-1

продають ся в книгарні Г. Нардіного в Чернівцях і Галичині по всіх книгарнях.

Головний склад "Українська наглядня" у Львові ул. Браєрівська ч. 8. Чекkonto 569-000.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства "Рускої Ради"

отворена

в неділю і святя від 1/2 до 1/2, 1 год. попол.

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.

Знанням із своєї снорости поштовим і пошпінним кораблем т. 38. Oberleutnant Schnelldampf.

З Гамбургу до Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країн Ли-Планта, Полудневої Африки і Східної Азії.

Парівці "Гамбург—Америка" ліній відправляють ся так, що буті швидко і безпечно.

Видача карт до всіх етажів Сполучених держав і до Канади. Близькі услівя уділяє охотно

ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ для БУКОВИНИ.

67 (5-5)

Чернівці, ул. Паньська 16.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає яко случайну продаж, найбільший вибір літніх артикулів по знизинних цінах.

Парасолі з 12 солдів, чисті шовкові і найкращіших ручників. Черні Бю tout нас (гарантия через один рік) у всіх наших краях. Цінарих і прочі подобні артикули цінаи шкідливі можи. Парасоліх дитячих, парасолі від дощу, для жінки, паві і дитяч, рішного роду.

Артикули до подарунків. Найбільший вибір павілок, кувертів, пуделок, тавоц, злуків і реміків до подарунків, касет, дияртових мішочків, пензлів, мішків на біліх даж-сказ жовтонок на дарування і т. д.

Калесюхи. Самостійна продаж: І. Г. Іта у Відні, і Оскіа Пілгера і Санта білзний вибір калесюхів Габіа, найліпше добути і т. н. в рішких етажів.

злати в а. н. надієних вибрав калесюхів в Грону. Landstättel & Söhne у Відні. Найліпше і найдешевше вибравхів з злату, Паліхрив і калесюхів найкращішого роду.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
но застереженні. — Рецензії неопи-
сателів відсилає під оплатою поштовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„на рік	10	—	„
„чверть року	5	—	„
„місяць	1	—	70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наданість за іноземні
платні в Чернівцях.

РАЗПНИ!

Вороги казять ся, а ми лику-
ємо, що долаємо їм духа казять ся.
В ч. 5042. а 6. с. м. помістили
„Szerbowitzer Nachrichten“ яко
вступну статтю — „Die Ruthenen-
gefahr“. На самім початку каже
під себе редакція, що „Verfasser ist
ein guter Kenner der Verhältnisse.“
— Ми постарасмо ся показати, що
той добродій не є таким знатоком,
за якого хоче будь що будь ухо-
дити в очі наших ворогів. Ми на-
віть спажемо, що той добродій чув
що десь доводили, тільки бідолаха
не знає де. Ми ему вдячні, бо при-
знав нам се що ми давно сказали,
себ то, що аналогія відносин в Га-
личині і Буковині покладає нам, що
ми не помилили ся, сказавши, що
капани получили ся з порогами на-
шого народу, а то-ж дуже виразно
каже редакція, що та ненависть,
той янич відноситься ся тільки до
нас — Jung Ruthenen.

Автор неспішно підхвлює нам,
кажучи: „Die Ruthenengefahr ist bis
heute zu einer das Land schwer be-
drohenden Gewitterwolke mächtig
angewachsen.“ — Ми й не своді-
вали ся, що наш засін так гарний
плід видає і то так скоро, бо наші
силы покладали на те, аби нас во-
роги бояли ся, бо тим самим при-
знають нам нашу зростаючу силу
і свідомість і тим самим в наші
числоти ся будуть, бо з
масою не свідомою, не з'організо-
ваною чейже ніхто не числить ся.

Автор переходить від 15 літ до
нині розвій нашого народу на Бу-

ковині. Шкода для нас і сором ав-
торови, що, беручи ся за культур-
ний розвій народу, не знає его. Тут
він ідентичний з Поляками-шовіні-
стами в Галичині, бо образовані
протиники уміють добре історію
політичну і культуру свого про-
тинника. На жаль в шарлатана того
нема.

Ми не будемо тут писати істо-
рію культури, тільки будемо мати
на цілі показати людям, де помиля-
є ся автор, а де говорять правду.

Коли нас захопили конституція
в Австрії, то ми не були свідомі
національно. Донева в часом ми
мусіли виробляти інтелігенцію, якої
в нас не було і те ось не зрозу-
міне річи було, що наші Русини
тут на Буковині потагли до цар-
ського престолу, бо націоналістич-
нішали вони разом з релігією, як
й тепер то чинять коротковорі ка-
дани, та звуть в політичній місії.

— Осип Федькович, Іван Вороб-
кевич і інші були сподвижниками
культурного і національного відрод-
ження Русинів на Буковині, коли
ідеї Т. Шевченка прийшли через
Галичину до Буковини в 60 рок.
Дальшим керівником відродження
культурного був і є Ом. Попович,
а політичними провідниками Пігу-
ля, Стоцький, Василько й інші.
Ось фактичний стан. Купчанко, не
був так то страшним чоловіком, як
надає ся авторови, щоби аж про-
ти нього мусіли Австрія винахо-
дити (ізраїлізм чейже автора) нових
законів Русинів. Смішно воно справ-
ді та дитинячо виглядає, а справді
надруковане. Автор приписує нам
більше честі, ніж ми до неї самі
признаємо ся, бо каже, що ми сто-

ли вже давніше при кермі краєм;
ми бажали того, але тільки на
нашу часть, до другої ми не по-
хопіли. — Справді каже автор, що
— den russischen Rubel bedür-
fen wir nicht, — але не тому, що
в нас є свідоме своє національне
почуте, що ми за гроші не дамо
продати нашого сумління й нашого
народу, а каже, що ми ніби то ді-
стали гроші від правительства. Ну,
ну, добрий Kenner der Verhältnisse!
Хто хотів дрібочку знає галицькі від-
носини, то той певно скаже — гей
ване автор, чи ви не вчили ся у
якій сакагурській академії історії,
та історії культури, бо на таке му-
сять вийти, коли ви кажете, що
граф Бадені був сподвижником Ру-
синів і дав їм керму у руки. Хто
читав трошки в 1897. р., то знати
буде, що за графа Баденіого по-
лила ся наша кров і колиж більше
сиділо наших людей замкнених по
тюрьмах за вибори, як не того року?
Дальше переходить автор до все-
українського з'їзду в Полтаві —
та сарака не знає де відбув ся, бо
каже, що в Києві, і стає по стороні
бюрократичної системи, та царського
самодержавія, прилучуючи ся до ви-
водів „Polsko-ko Slow-a“ і „Neue
Freie Presse“. І ренегат — „раз-
пни Україну“, бо Росія роззетить
ся, наколи Україна дістане свої
права, яко народу. Бо сарака хоче
вчинити з Івана Наумовича (не Петра
павле автор), та Добрянського (а на-
зивав ся він Альфред), перлами у
нашій народі. Та ми дещо пояснимо
авторови. Іван Наумович справді
заслужив ся для нашого народу,
коли в 70. р. видавав „Ниву“, ко-
лиж однак пішов служити Москві,

ми, гірко споминаючи его, викинули
з пам'яті, яко зрадника народу, ну
а Альфред був чейже спасителем
Австрії на Угорщині, в 48.—49. р.
він для Австрії перла, але не для
нас, бо в нас не грає він роль, й
ми певно, що перлою его назвати
не можемо. Автор кидає ся на усі
сторонні, підпирючи і тіснучи ся з
ворогована проти нас. Спминає за
ніче в Перемишлі і накладає ся на
резолуції поставлені на ній. То не
перше ніче в автор в Перемишлі,
де ми домагаємо ся поділу Галичини
на дві половини. То давня історія,
то одні більші причини до дома-
гань нашого народу зглядом пра-
вительства від давна, бо стоячи на
становища, що край культурно і ма-
теріально може підняти ся лишень
тоді, коли він свої сили з'уживає
на своє добро, а не на другого, му-
симо домагати ся розділу Галичини,
щоби наші гроші й наша праця не
йшла на пожиток польському на-
родови, а на школу нашому. Бо
если би заспокоювано наші куль-
турні потреби на рівні з польською
частиню Галичини, то певно, що ми
би не підносили того бажання. А
ажкеж нещасливо удало ся авторо-
ви, коли каже, що хочемо вигнати
польських ділчів. Ну, не вигнати,
але по доброму, солено їх запла-
тити за нашу землю, хочемо їх
позбутися, бо то нашою землею
обдаровували їх польські королі, по-
чавши від 1340 р. від Казимира
Великого. Не прогнати, не забрати,
а купити хочемо землю. Ну що-ж,
чи не справедливі наші жадання що
до шкіл? Ми запитаємо автора, чи
позволили би Німці у Німеччині
свої середні школи спольщити? і

І Т. Т. Словачка.

Візію перепала Богданка Ом. Гайдовича.

(Далше.)

Дівчина сказала, що розуміє, хоті
м прихити не розуміла, чому їм
батько возить її соромити Франка.
— Сам батько не розумів її того, що він
би рад через заохоту до перетону в на-
уді дити захопити до науки самої.

— Одно перед другого учти муть
ся, так і шорше навчає ся чого там —
сказав собі! Ось що?!

І хлонця те-ж наказував:

— Слухай не ти — не дай себе
засоромити Ленці. — Вона від тебе бо-
гато молодша, гляди-ж, щоби який гошті-
нама в школі не мучили ся над нею. —
Ти хлонця — вона дівчина. Ти дити —
та і дити, вона слабосила. Розумієш?

Франко трохи розумів, трохи ні. —
Що там про науку, то ему байдуже, та
се все его занепокоє не мало, що мав стати
онікуном Ленки. — Поза сям він чинив
гарного бачи. Буде арача, білка — а
пос за Ленку, от се найначе охотило его
до школи. До школи білки він отрах
охочий, чей же як ніке свербить дозволу.

Так і відказує:

— І пальцем доторкнути ся до неї
не дам нікому.

— Се розумію.

— Ну — а будеш ся вчити?

— Та, так!

— Гляди-ж, щоб вона не навчилася
скорше читати як ти.

Хлонця лий ливнув очима, бо і не

знав на що він далося ему се чита-
ти. — Так не бути-ж ему ні певно, ні
писком при „самобірі“. — В дома у
нього ні книжки; батько сам не міг
читати, а его — себ то Франка — се
одно займе, що стане онікуном Ленки.

Та і сторожня він її дуже обереж-
но, найначе зразу. Приходив по неї
рано та в полудня. Зі школи домів від-
водив і овісно все рапортував ста-
рому:

— Нині все було в ладі. — Ніхто
не займав Ленки ні словечком.

— Так і бережи ти її!

— Ну, ну і бережи.

— Вона дівчина — а ти хлонця.

— О! про се я знаю гаразд.

Часом посидат старий:

— Ну, а як там в школі?

— Добре — відказує хлонця —
знаменито!

„Добре“ — „знаменито“, се доти-
чно училося, що знав ся Людвиг. Чи
радіше з малярека „Lajos“ Штори, та
був ідеал полагати, що учить з похвалу
душі. — Понинна заступало у него
практику, якої і годі було набути ему,
двійцятлітньому молодцеві. — Повідав
він дити як сорочечних другів; визна-
чив їм місце і так промовив до них:

— Будемо з собою в дружбі. — Не
питаю вас, чи ви з охоти сюди при-
шли, та сего я певний, що радо сюди
мете приходити. — Як би вам що було
не до вподоби, так скажіть шоро.

Людвиг поклав собі за задачу, упри-
милювати дити науку. — На се унів
воних способів, які-б може були і без

хиса, як би він своєю особою — що
так омику — просто не магнетизував
дити. — Він цілий був одною любовю;
просив, налягав часто, а все так солодко,
щиро та любі, що її прошеня его ста-
вали за найкращі розкази. — В проше-
нях его була непоборима сила розказу. —
Сим робом возодів самозладно сорочечні
своїх учеників, та робив з ними, що за-
хотів. — Цілих учив, непосидючих, а
до позитивної похилих усновоював, за-
годичи надто налі, поривався натурі.

Ленка була ціла — Франко ні! —
Ленка немов то ликала всі науки, які
виходили з уст учителя, — Франко хри-
мав. — Ленці се для него звали прав-
дини нуді; та сик то нуді на стер-
ніх би Франко, як би не Ленка. — Він
же обіцяв сторожати її та онікувати ся
нею, отсей обіцянок зважав він немов
то пунтом честі. — Так і ходив до
школи точно, а учив ся як за внасть.
Научив ся — хоті не без труда — чи-
тати, писати та чотирох рахункових ді-
лаць, а навчив ся, бо мусів. — От се
поза навчав в его голову учителя як
раз так, як в конюну впливає воду,
просто насильно. Поза се одиал научити
Франка що побудь більше і у самого
Людвиг не було сил.

Людвиг розказував дити річи дуже
займаючи. Про прай рідний та про давню
бувалщину. Від него довідавалось дити,
що се за прай той словачий, та яка
була его доля в минушній. — Сава:
„Слова“, „Слова“ раз на раз поти-
зав в уст учителя, та віднався твердо
не тільки в голові малих слухачів, а ще

пріше в їх мозок серця разом з ідеєю
про бременні кривди, які вісами терпіли
„Слова“ від своїх ворогів.

Діалось се під хвизу доби відрод-
ження.

Гурбин, Казіньчак, Годжа та брати
Штури пустили у світ перші книжки
(книжки) свої, і задумали видавати пер-
шу часопис, словацку.

Всі ті писма мав Людвиг. — Час
від часу прочитав він дити деяку по-
вістку Казіньчак, або поезію Штура, а
дити слухав — слухав, наслухавсь
до сита не можуть, та зетять оніка до
школи невпинно.

Но не всім се до вподоби, а до сах-
туння належить і Франко. — Він слу-
хав та не чує.

Ось Ленка чинило вже навчався
поезій Штура та Гурмана на пам'яті. —
а Франко лелав і лив, чи вони що не-
будь писали.

Ленка полюбила науку, а за сик
чув любові і до учителя, немов то з від-
ни за дізнані радості душі. — Коли
було батько сонце:

— Що-ж та Ленка? Не крутить. Лю-
бов за нуха? — вона підмаже адно-
вана: „о! о! та-ж він такий добрий!“

От і велика була для неї радість,
як її батько раз велів запросити Люд-
виг на обід на неділю.

Було се в р. 1845. — Дата се не
без значня. — Ленка числила годі як
раз 14 літ та спаднула вже як сль.
Порядкувала в обох кімнатах, що в них
спаднала хата, та помагала куцарці
прираджувати куцар, наприкін та га-

реговорів було ся правительством старати довести до кінця праці над реорганізацією жовтничих державних, яку започав свого часу бар. Гавч.

Недавня гостина німецького цесаря в Копенгаген у данського короля, стала ся тепер предметом широкої дискусії політичної. Що цесар не без причини їздив до столиці краю, то річ певна. В дипломатичних кругах говорять, що цесар просто ані з доброти серця їздив до Копенгагена, щоб віддати честь королю, котрого він дуже почитав, але ширший смієт політичний вірять і припускає, що небавом вийде на верш правдива причина. Кажуть, що причиною є завоюванням нашої англійської флоты на балтійських водах. Гонорять знов, що гостина цесаря стоїть в звязі з кандидатурою ки. Кароля данського на норвезький престол. Князь Кароль — як кажуть — був би не від того, але справа ще не певна, бо Норвежії все ще стоїть при своїм бажанні, щоб королем у них був хтось з роду Бернадоттів.

Телеграми „Буковини“

із дня 8. серпня 1905.

Петербург. Командант Визвольної війни на облогу, призначив усім заграпаченим пулями онутисти місто, де потерпіли тільки дозволи динити ся в Хабаровську.

Портсмут. Французка флота прибула тут. Англієвці привитали її як найсердечніше.

Портсмут. Вігго пробув вчора.

Шпремберг. В наслідок удару двох пострілів потягів між Шпрембергом а Шлаффе, вискочило з шин 4 возів напункових, 5 особових. В білій частині розбиті, майже 20 осіб убитих на смерті, а 5 тяжко ранених.

НОВИНКИ.

Чернівці, 8. серпня 1905.

Подяка. Всім Ви. Другам і Знайомим, що попитали наше вітання телеграфічними, чи письмовними привітаннями, висказуючи отим найсердечнішу подяку. — Стефанія й Сильвестр Яричевські в Кіммани.

Руска народна забавна зі співзв'язи, докладаючи й танцями при участі глянціної музики й сільських сільських музик відбувають ся в неділю дня 13. серпня в Садагурі в місцевім огороді (міжнім парку). Комітет забавовий доложив певних можливих старань, аби ся забавна пинала від кожного зглядом певним пелічаво. Проте надіємо ся, що кожний, хто вийде на тій забаві, не пожалує сего. Забавна розпочне ся точно о 2-й годині по полудні походом „Січів“ з прапорами й музикою. Вступ від особи для селян 10 сот., для міщан 30 сот., для інтелігенції 1 кор., для іноземців 2 кор. Карти вступу можна дістати в торгівлі п. Гринчука в Садагурі й приїжді на місце. Особних запрошень не виславляє ся. Великі дати приймають ся з подякою. Чистий дохід призначений на бідних руских школярів. В разі непогоди відбудуть ся забави для 3. переселення 1905. До засідань участі запрошує узагально всім без різниці нації. Приїзд сторонніх „Січів“ нежоданий о 12-й годині в полудні. Екстремальні бажаючі компаній прохоті ся зголосити до торгівлі пана Гринчука. — *Комітет.*

З Луки доноситься нам: У нас є жінка Марія Килин. Вона, римокатоличка, віддала ся як православного Нинау. При виводі замала від неї навотич Корнеліо Тамарич з Давидичем курці, пару козачів, кувача соли і 40 сот. Коан Марія не дала замало, пинила єй душпастих а цорів і грівни, що кожний раз вижене а цорів, віддала разів надхоті. Ось ученик Ренті — гарний впростоку науки свого пертоводі. Він мабуть забув, що з цорів єму нікого не можна виганяти. Ми будемо такі добрі, та зійдемо ся банцію особою того панотича, щоб не жалувал ся, що про него і про его подяки на цорівних полі людя забув. — Таких то єподивиників надає румунська консистория, а капани у своїй безличності ширять брехню між народом у „Народній Раді“, що ось „Українці“ ширять уїзю, а може ще й католицизм, коли їх панотичи відкидають своїх вірних від православної церкви, своєю нехатністю та нехатерним жадудком.

В Пруті утонив ся вчора ввечерем 10-літній Тамаричо Голодрига з Білої Трупа по пізанню родичами видано їм.

Оповідки, іменовані і т. п.:
Від ексекутивного комітету руського учительства на Буковині.

Перше засіданє отсього комітету відбуло ся дня 8. с. м. в Чернівцях в „Народній Домі“. Докладний звіт засідання поинить ся незабаром в часописі. Отсого дорожю закликаємо всіх руских учителів буковинських, щоб у своїх справах, а переловсім в разі несправедливого трактування зі сторони місцевих властей удавали ся до ексекутивного комітету на адрес президента сего комітету: Корнеліо Деміаку, на вулиці в Бергометі н./С. — *Президи Е. К. Р. У. на Буковині.*

На „Народній Дім“ в Кіммани виконан жортовий під слідуючих добродій: п. Сидір де Томорук, учитель із Валавця 10 кор., п. др. Теодот Галін 5 кор. і п. Андрій Зибачинський, паду'ч. із Горомішнів 5 кор. Чистий внес із концерту устроеного тов. „Кімманський Боні“ в честь нашого поета бл. Сидіра Воробецького 100 кор. — Всім жертводавцям сердечне спасибі! — За тимчасовий виїзд „Народного Дому“ в Кіммани: Іван Семан, голова. Деміо Екстафієвич, касвер.

Виказ жертв на „Руску Бурсу“ в Кіммани в місяні червня і липня 1905. року. Виказні місячні зводили ласкаво зложити: п. Володимир Грагоревич 4 кор., п. Андрій Зугаєвич 4 кор., п. Шадковський оплати за бурсана Дребота 8 кор., п. Євгеній Мінтич 6 кор. 3 сот., п. Сидір Томорук 2 кор., п. Евг. Павлод 2 кор. 3 сот., п. Іван Руслан 6 кор., п. Іван Семан 4 кор., Іван Параскева Пропонович 4 кор., п. Сергій Шабнарський 4 кор., п. Кирило Окуновський 8 кор., о. Антоній Сімонович 4 кор., п. Іларій Стратичук 4 кор., п. Євгеній Жуковський 4 кор., п. Матей Григоронич 4 кор., п. Осип Курачницький 4 кор., п. Іван Никорат 2 кор., п. Остап Попонич 2 кор., п. др. Лев Воспідна 2 кор., п. Віктор Івасюк 4 кор., п. Осип Паустовський 4 кор., п. Деміо Екстафієвич 4 кор., п. Михайло Кракалі 2 кор., п. Сильвестр Яричевський 2 кор., п. Дм. Пахура 4 кор. і п. Василь Ліперда 2 кор. Дати зложили слідуючі добродій: о. А. Сімонович складає в Станіславоні 22 кор. 80 сот., п. Іван Маладковський із Шинківців 20 кор., п. др. Теодот Галін 5 кор., п. Василь і Ольга Радін із Доромішнів 6 кор. і господар Георгій Варварук із Оршнівців 1 кор. — Вадіа бурса складає на сім місяців всім добродійцям і добродійцям, котрі спомогали нашо молоді товариство, чи то грівми, чи інструментами в минулих місяцях роки, приїждію подяку і щиро-сердечний спасибі! — Просимо всіх ширих господарів, налізу на трістичну інтелігенцію як і всі товариства, щоб нашу бурсу спомогали грошеними датами і натуральними! — За вадіа „Рускої Бурси“ в Кіммани: Іван Семан, голова. Деміо Екстафієвич, касвер.

Із п. в. Н. державної гімназії в Чернівцях. Директор того закладу, Корнеліо Козак розпочав відпустку для 25. липня і поверне 28. серпня. Заступство повірено пров. др. М. Сегальови.

Президент краю призначив на власну просьбу прав. повновіста д-ра Володимира Васюка в Кіммани до староства в Чернівцях.

Посмертні вісти.

Катерина Ореховна, учениця П. року учит. семінара уявила ся дня 6. серпня по довгій і тяжкій недугі в 19. році жити в Луках, де і похоронил єй відбудуть ся дня 8. с. м. о 9-й годині рано. В. с. н.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Спомини з провінціальної сцени.

Перевисав Іван Захарко.

(Кавказ).

Вулиця, що лиш засіяв ся мені, в радше потоніло поше під вує — обгохня до чиста. Як „артистичні“ носити вує? Со-

ром. Лише очевидно нове, скрини, зморщив як лиш можна було зациту з него пробити, аби було подібне що найменше до мази, ну, і чого мені треба. Автор, тай вже.

Та і помітну, доки ще були гроші, річ, біде, годинник, було ново-такое. Ба, навіть акторське жите так подобало ся мені, що не міняв би его за не знати що. Але минуло три місяці, гроші щезли, річ заставив, годинник продав, остала ся лиш маленька „гама“ о спіально можна єй „гамом“ назвати — бо аж 15 здр. як місяць — та ще і то не разом, а на рати, в додатку ще й з неї треба було акторам закатити — се все тепер сказало ся на гарний образ нужди, в темних кімнатах. Іздохло, що став актором, що назинило друковане на планіт, хоч перел доведло ся мені виступати в німних ролях, а тим не зражав ся — все одно, чи в сказав що на сцені, чи ні, аби характеризувати ся і вийти на сцену. А з другої сторони голод майже мене так, що перел гадав — от от впаду на сцені — ну, але „штука“ того вимагала; хто хоче бути артистом, мусить жодуток гартувати. Для сцени, для „артизму“ треба з порожним жодуток ходити. І хоч як гірко приходило мені вчити ся роли і грати голодному, однак адавало ся, що сцени я ніколи не покину. Тепер зачав я грати вже деякі менші роли — тепер саме були би пригоди ся мені гроші, бо зніма річ, що ноголоден є не-свіданий як той що два дні не їв — так не було ані грошей, ані убрания, сльвом, нічо продати, нічо заставити, а з театру не хочу забрати ся. Правда, з початку актори мене „шалували“ ну, й „попалали“, бо платив, тепер они вже „гуї Грєнд“, бо я став тиним самим „паном“, як і они. Знову голод-холод разом з ними, вжив ся вже в те жите; як є, то на ся, а нема, то обійде ся. По акторськи.

Але нужда таки дошкулувала. І приходило на гаду, чи не дасть ся змоу вуйва „натягнути“, аби дешо прислав, та вернут до дому. Та бо — як вертати? В дружарині будуть з мене сміяти ся — возьмуть мене на гум — що буде то буде, а в театру не покину.

Переїшло літо — прийшла осінь. Тепер, правда, наводнена в театрі літше. Певеня навіть збільшала ся о 3 „гуандени“ — та що з того. Я живу по акторськи. Маю, забавляю ся, а про загортку, або „капайку“ на зиму ані мені не смієт ся. Театр, значаєно по містечках задержує ся так довго, доки є поподжене. В міру того як оно вже слабше, треба заважати, ані акторів є публікою люблящих. Отже дає ся єй „беневіс“. Значить, треба наймити єйру, она з ними буде актором сідас на ю і їде а околицю по дворах, паравіках, сільварках і т. п. запрошувати на „свій беневіс“.

Се властиво є директор „беневіс“ — она, має з того лиш 20 проп. премії. Але ся практика реперує новоджене перед виїздом і придержують ся єй ще а до тепер майже всі провінціальної театри. — От і наше новоджене було вже захитане; треба би виїхати та нема як — брак грошей на виїзд. Дав директор „беневіс“ пани ІІ., бо она, в Тарнові „вданила“ собі публіку, она вуйме ще на посліднє представлене притягнути сторонніх гостей. Але їто з нею поїде? Ціла дружина така „обшарбавана“, що подабав створше на гурток обшарбаваних „загасів“, чим на акторів. Вей не то що неоголодені, але дійсно найже годі. З уей них ще а ново-такое трохи ціло виглядаю. Приїшла черга на мене. Я маю застрити Іхати з панию ІІ. „беневіс“. І анов смая від шасті. Іхати, разом з акторкою — котра, правду сказавши, не була погана, навпаки, навіть аж надто принада. І я, маю разом з нею сидіти на єйрі. Щастє, не що!

Сиди ми на єйрі, а прибран міну єкличеного артиста, а боку лиш глянцє на неї, правда і швікер засадив на неї в черній рожевій оправі — от аби надати собі анові акторської поваги — потїхав. Та були ми може в яких десятках „дворках“ — всьди гості обіцали прийти, але білету ніхто не куповав. Сонце, спускало ся вже а дозину, а ми обое що нічо не їли. Она, не знала, може і по-сиділа, але я, як їв що вчора рано, то і до тепер крім паніросів не мав нічо в роті. Але за те я „артист“, за те їду побіч артиста. А се річ не мало паги. Най другому удасть ся коло неї сидіти!

Над ввечером, заїхали ми до якогось „двору“, мабуть в околицю Домброви.

Там застали ми старенького пана, який купив кілька білетів — мабуть з мало-стий — оповідав, що якийсь его свояк також не хотів ачити ся, та певеня єи десь до якогось театру і стан „білим пангам“ — та й до тепер не знає до нї є.

Жалував нас той пан, переконуючо вговорював в нас, що театр нічо не парта, а врешті просив, аби ми сїли і поїдвечірували. Служини принесла кану, булку, масло, а аж наново народив ся, як удлів, що на столі є щось до „спуєнни“. Так моя товаришка, відка-вала рішучо, що не будемо нічо їсти, бо саме перед хвилиною ми по обіді, укленили ся... і вийшла — а я за нею. Як мені маркотно зробало ся за підвечірком — сего я вже не годен описати. Ідемо далше. Що в інтервів через дальшу дорогу від неї, що заавив охоту їсти підвечірком, чого не пасував ся — арий Боже. Після єй „казани“ і перепопала, а поповнив проступок, що ино „актор“ дав пізнати в приватім домі, що є голодом.

О пів години пізніше, були ми знов в иньшій дворі. На зустріч нам, вибіг молодий, може тридцятилітній, пристокий мушник. Сердечно привитав ся з нею, поїдували ся, підієв єй до „панцику“, а я — як дурень лишив ся на вої. Не можу догадувати ся, чи се єй брат, чи хто він такий.

Вийшов зловий з червоними фаворитами, кавав мені також їти в середню. В повою, застав я вже мішанину на столі, горіаку, бузини і т. п. „провініти“.

„Привітосувал“ бия до того з милою охотою — так годі. Бою ся єй — буде знов машарити. Але молодий панок сам подав мені „чемний“ ставка горіаки одки, а відтак другий. Вияв а, а горіаки, як не була оковитою, то найменше спіртуєм. Хотів дешо перекусити — та... ния і не знаю, що дальше стало ся.

Другої дини, пробудив ся я в повою на панані. Голова, мало не розко-чиль ся. Не було і диноти; два дні не їв, а передшо також два або три дні — тепер аляв в себе два возиці ставани спіртуєму — вийшло, за серце стисало, нияв. Не можу аляв собі нагадати, що зі мною дїє ся, де є і звідки я тут нияв ся. Міркую собі, чи я вчора по представленю, де не залив ся — де ж я є? Не знаю, хоч в лоб стрїл — чи се готель, чи приватний дім, але глянцє а на черевниці. Се що? Мої черевники „виглянцовані“. Що-ж се за переміна? Звідки я, прихажу до „чищенних черевників“? Сам в себе не вірю, чи то і я не знаю, де я є.

Нараз відчинили ся двері, а в них вноока стать зловий з червоними фаворитами відразу пригадала мені, що зі мною стало ся — відразу стало мені асно все, а все.

Схилив я ся з панани — і „добрий-день“ наку єму, нланиючи ся. „Добрий-день“ — відповів досить холодно і по-ставив мені кану. — Пана! — засоро-злений наку до него по хвилі — смая-жте мені, чи та пані, з якою я вчора тут приїхав, є ще, чи відїхала?

— Хіба відїхала — відповів досить глумливо — та ж я єй „нарочно“ привезав до пана уарантєла.

Ось тобі я н. Я чую себе артистом, а він бере мене тут хто знає за що.

Каав вже я не ния. За хвилину вийшла моя товаришка з уварителем; а его не перепрошувал, ані за „гостину“ не дякувал, а чосая тільки хвилі, аби борше сїсти на єйру і поїхати.

Що я знов пчуз від неї по дорож, що то через мене она мусіла аж почувати тут, бо я „єй сорому нароби“ — аляв єя і т. д. і т. д., о тім нема що говорити. Служав я то все — кавав в театрі сказати, що не у того молодого, але у того старого пана ми почували — але як назвала мене „смарачком“, се слово так обидало мене, що я лиш приїхави ми до театру, я таки того самого дня, по просту вїлї зі сцени, і пиний пустив ся з Тарнова до Львова. Що буде, то буде, а в театрі таки вже не буду. Як мені, з таким посланчоним „артиста“, називати „смарачком“. До друкарів не пішов, сором було мені — а за те вступив до 30. позну ніхоти. Ось тобі анїжма на 3 роки.

По відьску, в янім дослужив ся ете-пєла „Gemein-a“, анов був а в театрі. Чого не коштувал, чого не зазнав?!

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає яко случайну продаж, найбільший вибір літніх артикулів по знижених цінах.

Парасолі від сонця, шиті шовком і найкращими ручками. Черні Ен tout est (гарні) чорні одні рік.) у всіх видних краях. Цигарини і інші подібні артикули ціна по-своєму моді. Парасолі дитинячі, парасолі від дощу, для панів, панів і дітей, різного роду.

Артикули до подорожі. Найбільший вибір валіз, кюрі, пудр, таше, кушні і ремінні до шовку, пасет, шкратових шкратів, шкратів, шкратів на білім до-скат жовтою на дорожності і т. д.

Кавелюхи. Самостійна продаж кавелюх. Г. Г. Г. у Відні, і Осені Півдня і Сходу. Найбільший вибір кавелюх і шкратів, шкратів, шкратів і т. д. в різних краях.

дівчачі в н. к. надійшли фабрик кавелюх і в Грону. Landstättel & Sohn у Відні. Найбільший вибір кавелюх і шкратів, шкратів, шкратів і т. д. в різних краях.

Що року горять хлопські міліони неасекуровані!

Товариство взаємних обезпечень

„ДНІСТЕР“

... у Львові, Ринок число 10, ...

одиноке руске товариство асеккураційне

обезпечує будинки довгостроковості, збіжжя і напів на су-чній пожежі. По пожежі виплачує „Дністер“ зараз від-шкодовання; одразу щоді пероводить разом з місцевими членами; через 11 літ виплати „Дністер“ відшко-довує, т сумі 5 мільонів 340 тисяч Корон.

Фонди „Дністра“ виносять (в кінці р. 1904) суму 1,183,874 Кор. і уміщені в цінних паперах.

В „Дністрі“ єть обезпечених більше як 300,000 будинків. На поврхте тат черепом дістають члени „Дністер“ поличку в Товаристві предствів „Дністер“.

Поліси „Дністра“ приймають ся при великих по-личках в Банку правлім, касах енциденту і касах еиро-тинських.

Чистий зиск по спінченім році звортає ся членам в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284,857 Кор. (за літа 1900 до 1902 по 8% за 1903 р. 5% премій).

Агенції „Дністра“ знаходять ся у всіх містах і біль-ших селах і треба подавати обезпечене через агенти; господарі повинні помини ст-рати ся о агенти „Дністра“ в тих сторонах, де інші агенти „Дністра“ не робить. Агенти „Дністра“ заробили вже провізії 662,807 Корон.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дні-стер“ в Товаристві Край своєю провізії від цих обезпе-чених для „Дністер“ на рускі добродієві ціли.

„Дністер“ приписує Пренца Енценберга Ординанти.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм єсть

NERVOL

антика др. Ю. Францова

в Тернополі.

Се єть відомий усемирний средство до
патарий против ревматизма, бо-
лезнь, простуды, лихорадки, паз-
чий збиток і нервових недуг. Прини-
мають як ліки „Nervol“ і не при-
мають ніяких „Nervol“.

Ціна флакона 80 кот. 10 флаконів (еко-
номіка) в Кор. в одній і опаківанні.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагнітон

Чернівці,

ул. Руска ч. 3.

Перша бужовинська

спеціальна робітня обуви і ортопедичне заведење

ІВАНА ДІКА

абсолютно майстерного курсу н. к. технологічного ремесляного
мужа у Відні, і заправленого судового знатого

поручає

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найкращого пром. для панів, панів і дітей.

Замовлення виготовляють ся сечіне в заграничних шир.

Для замовлення в провізії вижидати, або провізії ужитий черепи на міру.

Чернівці

ул. Руска II, а Філія ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

5 (—)

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.

Знанням із своєї сно-
рости почтовим і пос-
пінним кораблем т. зв.
Doppeldecker Schnelldamr.

З Гамбургу до

Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країн Ля-Плата, Полудне-
вої Африки і Східної Азії.

Парисці „Гамбург—Америка“ ліній відзначають ся тим, що єть заосмотрні
в знаменитий заре, чисті каюти, і пасажирів ідуть ними споро і безпечно.

Видача карт до всіх етаций Сполучених держав і до Канади

Величезні усливля уділяє охотно

ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦИЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

87 (5—0)

Чернівці, ул. Паньська 16.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“.

отворена

в неділю і свята від 1/2 до 1/2 год. по пол.

Композиції Ярославенка

на фортепьяно

64 5—2 „Любимі“ валли по К. 1-50
і Народний Марш, К. 1—

предпоють ся в китарній Г. Народного в Чернівцях
в Галичині по всіх китарнях.

Головний склад „Українська навчальна“ у Львові
ул. Промислова ч. 8. Чес. кошту 800-900.

Учебник

рільництва

для ширі рілничих і споріднених закла-
дів в також

до ужитку для практич-
них рілників

уложив

Евгеній Жуковский

директор школи рілничої на Буковині

практичний рілник.

До набути в друкарні тов. „Рускої Ради“

Чернівці, ул. Петровица ч. 3.

Ціна 4 короні.

При замовленні поштою, наложити ся посылати
30 с. на порто.

А, Ажка Чіляк

66 (37—52)

випадку власному ви-
падково поміди, череп
котрої ужилає віст
ного жового дівчачі до
185 с. довоти. Се єть
одиноке средство проти
випадків волоса, ежі-
ли і преліпши его віст
віддає великі привасти
панам, котри вде о
прасти мусі і борода,
заводити передчасному
лісню і сивію, на-
гаді чудотворни єть
така на годі як на бо-
роді натуральної вол-
систої бязру. Ділає
она однокорінь так у мо-
лоді як і старих. Не
уживала єть 14 місяців.
Ціна одного флакона
1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсмака

в цілий освіт

на попередній відді-
лені тропий, або на по-
сидити.

Найдіє о

намажати просто в во-
брата:

Анна Чіляк

Відень.

L. Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середн. п'ятницю і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотять ся лише на підтверд-
но застережених. — Рекламні неопла-
чені виласні від оплати поточної.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„на рік 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 15 сотників.

Передплата і наложитість за інсерати
платити в Чернівцях.

Справи краєві.

В обороні права. До якої злочин та брехня можуть дійти заступники Овчула, захищаючи його кандидатуру, можемо візнати з допису з 8. серпня ч. 5043. в „Bukowiner Nachrichten“.

В селі Шубранці є дрівинником Петро Павлюк. Доки не був він дрівинником, була з нього добра людина. Належав до читальні і головні заходами читальні улагодив йому стати дрівинником, бо думали люди, минеть ся лиш година дрівинництва, та пізнього урядованя і надуживаня влади родили Мустація. Якийсь час був той Павлюк порядним чоловіком, щось з 3 місяці. Та ба, се не було на руку ні поновити, ні котину — державцями, і вони перетягнули его на свою сторону. Почав же урядоване своє Павлюк під горішки. Як день довгий ходив пиний по селу, виспівував, викрикував, а в почини сивастав і кричав він, що він в урядованю.

Щебля характеризувати пупізи Фльондора і „Buk. Nachrichten“ треба додати, що той чоловік не тільки не винював свого уряду, як належить ся, ала нападав на людей в їх хаті, або де вноді й тяжко побивав, як Ілю Гудзика побив так, що ледки той вижив, Іванови Ластівці зуби пилив, а Гремля так побив, що той через 14 днів лежав під побою в шинталі, Ілю Ластівку нанав бун у власній хаті в пинім стані, на Василя Петрука нападав не раз на дорожї вечером, та ба яко шнагер й в его тани хаті.

І за таних то людей, що пють, непокоїть спокійних людей і надуживають своєї урядової влади, наступає ся „Buk. Nachrichten“, кажучи у своїм допису, що то чесна людина, бо наступає проти Стоцького! Що до останнього побоя то треба пояснити ось що:

Павлюк був вже пиний в Садагурі на термін в суді і там нападав на Петрука, викрикуючи на него останніми лайливими словами. Мимо того Петрук нічого ему не відказував, чого свідками були всі присутні люди. По дорожї галчбила Петрука ще й вірна суїруга Павлюка. В крамниці Грешука хотіли люди побити Павлюка, що зайшов там еще на пиво, та Петрук взяв его на свою фіру, боячи ся за нього, бо будь що будь він має за жінку Василю сестру. По дорожї сьнівав й викрикував мимо того, що Василь його итихомирював. Коли приїхали до дому, зажадав Петро від Василя пива, колиж той не мав, ударив його Петро з заду в голову. — На питає Василя, „за що мене беш?“ — на що може присягнути й Василя наймит — ударив еще раз Петро. Боячи ся за себе, а знаючи напасливого Петра, вхопив його за руки Василь, щоби здержати. Колиж почали термосити ся, попадали оба на лежачі дуби! Чи-ж не можна в своїй обороні напасливого наймита Фльондора і пупізи „Bukow. Nachrichten“ навіть здержати, або й відохнути від себе! Звичайною річю би була та бійка, если би опікуни Павлюка не змішали в сю справу послів Стоцького, та Пігуляка. Крайною й підлою неправдою

є, яко би Василь Петрук мая бити Павлюка в тій думці, яку мая висказати, що Стоцький і Пігуляк оборонять його перед судом. Щось подібного не було, а тим більше, що Петрука ані на очі не піділи ні др. Стоцький, ні в. Пігуляк, бо-ж се не є політика, а звичайна карна справа.

Екзекутивний комітет руского учительства на Буковині відбув давню нараду дня 6. серпня с. р. в Чернівцях і узяв за відповідне оголошення слідує:

Буковинське учительство зібране на загальній вічу дня 18. вересня 1904 р. висказало „Вільнодумному Союзові“ повне довіре і зобов'язало ся як перед виборами так і на дальше его опирати; з огляду, що екзекутивний комітет буковинського учительства, не порозумівши з его віталом, не повинувал ся ухвалам згаданого віча, тому загальне руского учительства узяв за відповідно вибрати з поміж себе окремих руский екзекутивний комітет, котрий постунав би з амесей запалих вічових ухвал.

Екзекутивний комітет руского учительства на Буковині:

1. визнає, що руске учительство як до тепер, так і на дальше не бажає відносити ся ворожо до учительства інших народностей;
2. узяв тільки ту частину сталої органом, котра піддасть ся під контроль також і екзекутивного комітету руского учительства на Буковині;
3. жадає, щоби в новоутворенім „Народнім Руснім Комітеті“ засідала бодай третина народних учителів, яких там вище екзекутивний комітет руского учительства на Буковині;
4. передляє всі інші бажання руского учительства преривді екзекутивного комітету руского учительства на Буковині, котра має представити їх провідним рускої суспільности і їх залягати;
5. узяв потребу скликання віча руского буковинського учительства і поручає преривді поробити дотичні заходи.

СВІТ ПРО НАС.

В ч. 37. з 21. липня 1905, помітив Александр Улар в „Le Courrier Européen“ статю з нагоди московського конгресу: „Оправдані жадання Русинів“, яку то статю подаємо ми в переводі в цілости, щоби повідомити наших читачів, оскільки нашим народом цікавлять ся чужі люди.

Русини, фальшиво звані „Малоросси“, починають справді поважно неспокоїти ся через надто себе виниснаючий централізм ліберальних і революційних російських партій. Позаяк вони другою нацією Росії, а сегою Європи, мають они в певній мірі рацію жазуватися, що їх мовчки ігнорують. Їх майже 30. мільонів, вони представляють отже нарід, котрий визнається ся як фінанчно так і своїм характером і мовою. І передовсім се вони, і тільки вони слідувають з делкою енергією розвитком революційних тенденцій в Росії. А мимо того не згадує навіть ні одна програма ні одної російської партії, ті поважні питання, котрі підносять безперечно право, яке Русини в своїй національній

із Т. Т. Бия. Словачка.

Вільно пореклада Вованна Ол. Гайбошиця.

(Даліше.)

Подої сего року зазвонили Словачки в першій ході приїд на дорож до народного відродження. Не знали сердечні, як їм примостити ся в добі сего року. Громо голосний мадарський рух відразу приголомшив слабі словацкі поконики патристичні. Словачки хотіли були віддати ся в службу першому, що на них палив немислю. — Позаяк перші іманули Угри, так Словачки і пішли за ними. — Сталось се природним робом. Пішли за грізною силою, що все і поводи дивав та манить до себе юрбу темну, не свідому себе та не роздумуючу.

В хатні Івана Журбай сторились з собою дві течії. Одна течія, се гузар приїхав в долині та козачку — се почуване словацкоє галаду, а вї представитель старий ек-гузар Журбай.

Противна течія, нова що таха та свирна — се Словач-патріот, учитель Лайон.

Він і просить задово: Стіймо на боці, не міпаймо ся до нічого та мідм, що з того буде?

За сего порадою мусів піти і Журбай годино з двома причинами. — Раз, що старий та грубешний нік не міг встати в руху участі, ані за, ані проти. А по друге тому, що не мая сина тільки доньку, а ся ані рух не малавала ся до гонівдів, що їх ні раз заводили Мадари.

Не погодився ся перед ними: не уносили ся, та мовчав, коли чуж доносила себе „oben a zabasak“ (най жие воля), хоть нішном радів, чужчи сей покани; зніена річ, воля се річ мила хотьби для як темного чоловіка. Врешті ожив тепер, як жив перше — та кізко раз прийшлося розвизати питання, для цього немало клоїтня. Було се тоді, як Франко нанер ся їти у біа, а старому Журбайови пошито ся справу до остаточного рішення. Розбирало ся справу і сая і так, а все поступовно, доки не поставлено рішучого питання:

— Іти, чи не іти?..

Батько Франка, Ленка та Лайон задово здержували галонці, дорадуючи:

— Підожди!..

А сая раз ся, просто дурів, подаючи сотни причини, що іти мується:

— Будуть ся з мене сміяти; нажнуть почузом. — Утошав ся, прераду! або що!

Коли введено справу перед старого Журбай, сей поможив брови, нахмурив ся; нахельнув грубо як з бочин, та поважно гукнув:

— Понякає пороку та диму — се здорове — пай іде! Яка мені втрата, що я за мелозу „куїрував“? Що се заважало мені? Що се за чоловік мені, що не протре ся у світлі? Є в нього охота — так пай іде!

Рішено ся справу, та Ленка подала під осяд другу, для неї дуже важку:

— Над же іде, та най не доржати за Мадарам — сказала.

— А як? — ситав старий.

— Мадари кричать: „madarozzag“.

— Вони наші вороги — відповів.

— Наші вороги?

— Ми-ж Словачи!

Сейчас Лайон пристав до Ленки, та розказував про гнет, якого допущають ся на Словачках Мадари, таки на словацкій землі. — Говорив про словацкі права, та про обовязок постояти за сими правами. В кінці вinya приславу ему тайном відому Гурбая до Словачів з жаром та умно написаву. — Слухав старий Журбай ніби уважно, врешті ситав:

— А є на то який „беєсь“?

Видно ні схемечка не второпав.

Лайон обяснив:

— По що ту „беєсь“, як можна поснитати власної совісти, по чий сторонї правда?..

— Гм? — моркнув старий — краще та безпочтійше ситати, по чий сторонї гузари?

— По мадарській — підхонив Франко.

— А по то річ скінчена!

— То-ж я іду?!

— Іди!

— Формують як раз баталіон в червоних паннах „верешини“.

— Баталіон?.. заперечив старий з жахом.

— Пікота? „bagapexake“? Ані вж ся! Там, що як підеш в „bagapexake“, так і проч з моєї хати. — Ленку побачив там, як своє луко. Гузари — се друга річ!

Лайон, щоб ратувати положене — хіснував ся як міг відрозом старого до

ніхоти, та винаходив що раз нові трудності в вступленю Франка до гузарів. Як на раз в Коніцах не було постою гузарів. При тім нагадував шпирсіріа, драгонів, швольжерів, а там і уланів.

— Ну, ні — вивав нальдом на се старий — шпирсіріа? драгоні? швольжери, та улани? — от драць казав старий гузар в нагордою. — Та бо ту о правду річ іде — а де гузари, там правда! От що. Так, як іти Франкови, то до гузарів, а ні, то радше сидіти дома.

Як би на послік старого — трубка затрубіла на дорож. Сю дорожу далеко видно було з вinya Янушового. — Пізнав старий трубку. Спочив старий, а Франко мигнув ся на двір та вигом у хату вернувшись, приниу зворушений:

— Гузари!

От і зиня справи. Не минуло три дні, а шпирсіріа Ленки пішов в похід на карім коні. Старий, працяючи его та благословлячи, наукав як обходити ся в колом та толкував, длячого іменно праше служити при війниці, як в ці-хоті.

— Чоловік на нони розумийший як піхотинець. Звісна річ, що два розуми, то не один — говорив.

Так і пішов Франко у похід. Пала-ла-ж за ним Ленка, плакала сердечна, за сліз і сльоти Божого не наділа.

— Ну перестань плакати вже — спарив батько.

— Я люблю его! — відказувала.

— От іхука! І я люблю мого на-рого, а тани, попланивши троха, перо-

екзистенції мають. Російські конституціоналісти показують ще більш, як інші партії, централістичні тенденції, котрі нічого доброго не обіцяють в ту епоху, коли вони наберуться сили і значення. Що вони знають національне життя Фінляндії і Польщі, се тільки тому, бо не сміють інакше. За те вони обтирають ся не мало вогнімими проступками умов в Перелесані і Тифлісі, котрі є до північного дня заперукою удержання цілковитої автономії Росії і Арменії.

Можна би питати ся через яке затуманення прийшли російські ліберали до сього, щоб хотіти даліше пригнічувати великоросійським лрмом нації, котрі, — тепер — найменше успосіблені сьому покрити ся, і котрі проти ліберального централізму з усієї сили так само борються ся будуть як проти централізму царистів. Відповідь легка. Життя 30 мільйонів Малоросів і 8 мільйонів Білоросів не уважалися, російська маса (50 міль. Велико-росів) з 88 мільйонів душ становить дуже визначну більшість проти 47 міль. інших мешканців царства. Ситуація та цілковито перемінна, се, если би Росіяни знаходились самі проти всіх інших. І легко можна догадати ся, що Малороси можуть на ту сторону похилити вагу, котра їм буде по руці.

Тепер же: Креадія двох національних українських партій, демократичної і радикальної, котрі через свої оправдані жадання автономії і офіційної української мови, здобудуть признання нелицезної малоруської маси, як також одноголосні вимови наглядом внесення указу з р. 1876, котрий забороняє офіційне уживання української мови, показують достаточо, яке становище думають зайняти Малороси проти великоруського централізму. Сей послідній викликати навіть дуже немалі прояви: він проносив отвертий шовіністичний рух, котрого наслідки можуть стати ся дуже небезпечними, і то в тій хвилі, коли більше, як коли потрібна була взаємна найтісніша злука між протинниками царизму.

Під такими обставинами приго-

товляють ся велико-руські партії тільки на серйозні неприємності в грозовій епохі конституціональної монархії. Они побачуть, як Малороси з другими націями по просту збрататься ся проти московських претенсій, і користь, яку Великороси одержать ся хотять мати з принципу неговання екзистенції Русії, аредукується на менше як — ніщо.

Се дійсно дуже не розсудно і не морально хотіти українську національність так само згнати як арменську і вірменську. І видно, що централісти не числять ся зі своїм вражінням, яке викликає їх непертість на цілому світі.

Та в тім і лихо, що ще й інші є річи, не тільки вражіння. Ті нації то абсолютно бунтівничі неперті маси, і російський конституціоналізм при своїм поступованню (якне ся) вийде на хаос, замість завести порядок. Здержати хотіти право автономії сам націям, се значить для них майже тільки що задержати майже царське правління, котрого вони не приймуть ся.

Ті в Москві зробили добре, еслиб над тим застановились.

Події в Росії.

Рада міністрів має укінчити до п'ятниці наради над проектом Булігіна, а відтак сечас буде оголошений маніфест з покликанням представителів народних, так що вже в вересні будуть могли відбутися вибори до першої думи державної. В кругах міністерських кружать навіть поголоски, що цар сечас оголошенню маніфесту замінує канцлера, яким буде (як догадують ся) князь Святослав-Мірський, або Шинков.

24-го серпня має ся зібрати в Москві знов конгрес земств, який однак має бути поліцією розважаний. Трепов вніс спеціальну комісію до Москви, яка має зібрати дані що до скликання і відбуття І конгресу земств. Комісії ходить головне о докладний протокол з конгресу.

7. с. м. відбули ся в Гельсінго-

форсі, на площі сенаторській збори 20.000 робітників і інтелігенції, на яких з 6 трибун промовляли бесідники по шведськи і фінськи проти віддання політичних переступств до судження судам воєнним. Запротестовано остро проти засуду робітників Прокопа, який убив жандармського полковника в Выборгу, і зажадано димісії поновлення всіх вишніх урядників, які не зарядили арештовання поліцеймейстра Андросова, та комісара Пайлушского, котрих засудив гельсінгофорський суд за те, що они старали ся викликати розрухи в Фінляндії 24. січня 1905. р. Даліше зажадано енергично усунення сечас російської жандармерії з Фінляндії, внесення диктатури, внесення цензури і повернення давньої свободи паспортів. На конець, позаяк теперішній сойм оказав ся безсилим, має бути скликаний надзвичайний сойм, який має нарядити ся над введенням загального права виборчого, яко одного середства, що може забезпечити громадянам їх права. Поліція пригадала ся спокійно демонстрації, але не перешкаджала. Поліція одеска мала накрити сід змови, в яку має бути змішаних багато визначних личностей. Доси накрита поліція 3 фабрики бомб, в яких найдено 267 бомб готових, а 500 не наповнених, багато припасів пилухових матерій і т. п. Знайдено також письма, які вказують на сідні нинішніх складів революційних. Доси арештовано 70 осіб. В Седльцах убито стрілами з револьвера офіцера жандармського Міхайловського. В Рязі і Ростові поновили ся знов на улицах розрухи революційні. — „Новое Время" пише, що губернатори внутрішніх губерній царства, розіслали до земських начальників обіжників, яким звертають увагу, що в багатьох місцевостях селяни збирають ся потайки в лісах, нараджають ся над своїми потребами, часто в присутності чужих людей, списують ухвали і постанови в цілі переслання їх до центрального правительства. Такі

збори є безправні, а беручи в них участь повинні бути потягнені до одичальності. Селяни повинні о правних своїх потребах повідомити явно і отверто правительство на законних зборах. Вірні піддані, хоча подати петицію до Н. Царя о своїх потребах і кривдах, не повинні крити ся, если наміря їх є чесні і замисли чисті“.

Д. Хилков, своєю міністра Хилкова, пише в „Революційній Росії“ сідуюче: „То було в 1895. р. Я був тоді на вигнанні в адміністративній дорозі в місті Нухі, в елісаветпольській губернії. Елісаветпольським губернатором був в тім часі князь Накашідзе“.

Той Накашідзе — який злодій і хабарник — тішив ся особливими взглядами Александра III. В тім часі самодержавіє чуло ся гарно. Накашідзе, крім загальної грабежі, обтяжував данню кожного повітового начальника. Часто обїздив він сам губернію для збирання тої данини. Так в часі побуту мого в Нухі, взяв він лично в повітового начальника Асанідзе 3000 рублів. Повітові начальники збирали ті гроші, або просто вимагали від жителів, або піддержували найки злодіїв і розбійників, котрі віддавали їм 1/4 всего того, що відбирали від населення, або покривали ті суми фальшованем в касі“.

Казахского повітового начальника, обложив Накашідзе щорічною данню 10.000 рублів. Для виплати тих грошей збирав начальник з мешканців в вид податку 20.000 рублів. 10 тисяч брав собі, а 10 тисяч віддавав Накашідзюму.

Мешканці жалували ся прокураторові і місцевому жандармському начальникові. Они обо перевели сідство, що потвердило справедливості скарги. Повітовий начальник заявив прокураторові, що він дійсно збирав з мешканців 20.000 рублів, але повинну віддає губернаторові.

Прокуратор збирав ся повести діло як сід. В тім часі прийшов в місто Елісаветполь Муравев, недавно іменованій міністром справедливості. Побачивши ся з Накашідзе, зібрав Муравев урядників

стан! Він верне — ого! На війні смерть, хоча з густа чалана, більше як в місті, а там не великого хана.

— Мені жалко смерть его, та не боїтись — сказала.

— Так шов до дна боїтись тебе?

— Те, що він з Мадрами пішов!

— З гузарями пішов — поправив старий.

Дічний з батьком ніби було догворити ся до ладу. Він своє — она своє, пренті вмовила та журкою своєю з ним було поділитися ся, хіба з Лайошем, як прийшов в неділю на обід. — Нароном приходив зно Лайош годичку перед обідом, та мав час яке світло потім шевнути дічний в ушко.

— Якоє оно буде — кавав. Мадри буть ся за полю та рівність, а коли добудуть сего, не схиляються їм все, щось і нам каже. Так з ними воює добра пайка сповнаго війська. „Вегерсгурскох“ і сеч самі пошкідні Словани. Так не журись, не побилай ся розпущено. А там і вибір не легий. Во як не гаразд їти з Мадрами, то ще гірше держати з Австрійцями. Правда віддай буде само по середині — та на ню піддай не прийшла ще пора.

— Так стоїти би Франкови осто-

ронь! — Ну певно що так, коли-б в нім не загнала була горька кров... — Молодий!

Тоді то якоє дивно, ніби не знаючи его досі — споганула дічина на Лайоша. — Там і він молодий, а хоть не виглядає так чепурно та браво, як

Франко, за те є у нього свій особний поваб. Ножов на чоді у нього списана сама доброта, а з очей бє дуною чешою, на сирій наведеної душі чар. Кинула на нього оком, та і усновоїлась, бо повірила ему. Що він сказав мусіло бути і мудре і правдиве.

І справді ще не по тому порі: Словаччина ще не пішла у біл, не промовила ще за собою. Відозви Гурбана та Гаджі вже вправді кружляли та все ще тайком, а на них вони що не було ще нечисти ні оскількишого ні вродного призналя.

Толкував се Лайош, широко тожував, а вона рада була, як з нею об сьм говорив поважно. Се єї усновоївало. Минула одна неділя, дічка тоєсавно дожидала другої.

Прийшла раз неділя, а тут нема Лайоша під сподівану годину. Минула година одна і друга, старий став потерпівати ся.

— Сіпаєть ся — каже. — Давайте їсти. Або ні підждіть що.

Ждала...

Старий став класти під носом.

— Давайте їсти. Або ні.

Повторилось се кілька разів, пренті старий велів подавати обід. — Старий за обідом лютував ся, а на Ленку навіть насварив за сивилу поченю. Та і пакуста, его улюблена страва, не під смак ему нині.

— Яє даво — каже — що люди до нас на обід не сіпати, страви погані!

Із задорова — та каже, а по обіді

сечас подан ся до Лайоша. Лайош мешкав у школі, та на харчу у старих по-друго і хати дозирали і страву варили ему. — Інакше і тоді би було убогому учителю прожити. — Старенькі гадували та і жили знова з того, що від Лайоша брали.

— Гм... гм... закрував Журбай у війшови в сні.

Проти него вийшла старуха.

— Нема его, нема — аж заридала старуха.

— Як то нема?

— Во нема!

— Пішов, та верне?

— Кудя там верне! не верне!

— Кудя-ж пішов, та коли?

— Ще в середу. — Нині як раз п'ять днів!

Старий немов задорів, почувши се, так і крикнув:

— Се не може бути!

— Пішов — сказала старенька.

— Так чому не вернути ему?

— Не знаю, не знаю — голосила старуха, а слези горохом котились з очей.

— Гм... гм... коли-ж пішов?

— Нині п'ять днів, в середу!

Старий мочки забрав ся до відходу, та вернув ся нагадавши собі школу.

— Як же повинив школу?

— Повинив так — зачинав. О Боже — Боже — заговорилась.

— Кінець сьвіта... „terem-tizem, b...a ханіа!“, — кавав, та бурмотів старий, вертаючи домі.

Повторив се саме Ленці, а вона, почувши, обїдала як сідня.

— Кінець сьвіта „b... terem-tizem b...a ханіа!“ — кавав.

Ленка не допитувалась ся даліше, бо боялась почути що гірше, хоть паразом і ціла була.

Старий ще раз повторив своє — кінець сьвіта, кавав здорово кілька разів, відсидув та гешув собою об даву, усівши.

— Не надія ся з того по нім — кавав.

— Чого батеньку — спитада труєливо Ленка.

— Ну, щоб пішов не оповідаючись мені. Щож то я? Я без нього не можу обідати, а він от який!!

Слово се старий вимовив так, що поза ним догадати ся легко було „не-вдачний“.

— Так стало ся з ним що лике?

— Забрав ся, пішов, а мені про се ні словечка не кавав.

— Кудя?

— А ба. Скажи ти мені — то я тобі скажу!

— Боже мій Боже — зітхнула Ленка.

— Кажу кінець сьвіта. Він до школи привязаний був, як пєс до буди ала-пучом і повинув школу.

— Так кудя-ж він пішов?

— Як не до гузарів, так най держить ся з далека від мого порога.

(Даліше буде).

і, двілячись на майже неживого прокуратора, сказав: „Я жадаю, щоби урядники мені піддалися праціоналі в повній згоді з адміністрацією“.

Скарга мешканців кляхського повіту остала без наслідків. Їх гроші осталися в кишенях адміністрації. Но, чи всі?

„Скажіть п. Муравйову“, пише Хилков, „скільки дістає він тоді від ки. Накамідзе?“

Ось що значить згода адміністрації з справедливостію.

Міністерство комунікації підкинуло ухау в справі введення польського мови службового на жемайтських варшавсько-віденській. Заграничні акційонарі мають в тій справі звернути ся до правительств з просябою, бо грозить адержане руху жемайтського принесло би для них великі страти. На розказ Трепова розпочато слідство проти учасників конгресу і членів ліберальних стоваришень, яких 16—25 тисяч, щоби в той спосіб позбутися сих рухливих, а для правительств не малих людей підчас виборів до маючої бути оголошеної палати послів, бо вісно що проект конституційний виключає від вибору між ними також людей будучих в елітній. Знаю в Москві доносить приватно, що слідство проти учасників конгресу має бути закінчене.

Політичний перегляд.

Англія. Приїжді англійсько-французька заїзниця ся ще однією мінї-станцією. Ото французька ескадра, складаюча ся з 18 кораблів воєнних, ревізуючи язю ту англійську, виникла 8. с. м. до Портсмуту (англійського). Англія витала гостий французьких ескадр. В вечер для король Едвард обідав честь французьких офіцерів, в якім брада участь також королева і члени родини королівської. Король вигадив тобет, згадав о гарячій приїзді, якого дізнала елїта англійська в Бресті і висказав надію, що приїзд елїти французької зміцнить ще приязнь між обома народами, а сердечне порозуміння обот держав будо запорукою мира. В кінці віно тобет на здоров'я Любети і пив на честь французької елїти. В відповідь підліе французький амбасадор Камбон, що порозуміння і сердечні відносини між обома державами є порозуміння заслугами короля Едварда. В кінці промовив ще французький адмірал Келера вказуючи, що найліпші відвідання обот елїт затіляють сильнішіє нуван приязнь, які дучать оба народи. Французька преса, обговорюючи візити елїти французької, підносить єї, мирний характер.

Угорщина. В Бран на Угорщині підчас народного сьмьта прийшло до борби між мужиками, а військом і поліцією. Вісно стріляло убиваючи 16, а ранки 18 мужиків; потреба і війни! — „Magyar Szó“ доносить на підставі інформації з достовірного жерела, що цар згода ся, щоби правительство проложило угорській палаті посіє пресент заповна о загальнім праві голосування, а „Magyar Hírlap“ пише з тією певністю, що коли сойм угорський ухвалить закон про загальне голосування, то корона проти того не виступить. Тимчасом гр. Андраші з нагоди інтерв'ю не новосерний в Бавейм заявив, що виступлене мін. Крістофого з проєстом загального голосування не зобов'язує его до нічого, бо зараз першого дня на засіданні сойму, сойм ухвалить знов правительство воїм недоіра. Дальше протестував гр. Андраші проти закінч, що він з Бавейм хоче розвинути коаліцію і утворити а десидентів, партії ліберальної, пону більшість сойму, заявляючи, що так він, як і Бавейм осталися в коаліції, що однак тінуть ся з виступлені нових послів з партії ліберальної, навіть коли-б они до коаліції не прилучили ся, бо їм ходить головне

о розвитку партії ліберальної. В кінці заявив гр. Андраші, що розпоряджене мін. Гонведі, щоби заїшувати карти покладає до війська, а незалежно і дуже небезпечно, а річ найсумнішя, що нема проті него жадної правної охорони. Загалом — закінчив гр. Андраші — положене ціном не поправило ся, а навіть значно заострило ся заданоселасьних поступів правительства.

Максим Горький яко прелегент.

В єврейсьім вулицьім містці Куовелі відбув ся літературно музичний вечер, що для ширшого загалу був інтересний тим, що Максим Горький, вісний письменник, читав на нм своє оповідане „Кіришка“. Усі карти вступу розлажено наперед.

О скільки публіка (а переважна часті петербурської) є першою, можна було побачити на тім вечеру. Усьо настроїлось на політичну демонстрацію. Не значний саучай вистарчав би, щоби серед зворушеної публіки, що цілком законна для літньої деревняний театр, викинути півку. Задля браку місця велику часті публіки позбавлено вступу. Коли публіка ждала три чверти години на початок (що й на наших театрах та по всяких забавках буває), дав ся чути голос з газетні, домагаючий ся вступу для прибувших з Петербурга студентів, що не могли дістати карт. Публіка привала одиклами той голос і студенти вступили в саль. Обійшлося однак без демонстрації, бо не було найменшого уїфориного поїзні. Серед гучних одесків вступили на остраду Горький. Робити він пригноблює правіе. Завлаз грудь, запали очі, окружені сьмю чорними оброчками. Рідкий віріст бороди, що его поділяв а часу останнього арештованія, додав його хороблиному лицю щось молодого, ніжнього. На його поїзні і неперадні рухи киннула з партеру одна пані: „Сопно її est moladroit“. Такі писюна і подібні чути можна було і в юмєній мані. По тім почав читати Горький.

Се є історія чотирох людей, що поділялись на березі ріки і ждуть на човно, що має їх перевести на другий берег серед ледяних криг. Вони обговорюють мужичье питання і начальники округи говорять про те так добре, що російський мужик передовсім потребує хліба, а не просвіти і образования. Тільки ситий чоловік може бути єврейсьім до науки і єї бажати. При тій розмові зголодніли люди, тільки мужик Каралка має єврейсь хліба, схований на грудях під блюзною: „Потім тежатице — каже він. Прото з початку не хоче й знати, але голод спонукує мудрого начальника зажадати кусника хліба, що спонукує його до застановлення, як огидно відкинуло ся російський мужик. Хоч смакує хліб по кусцї, ділять ся ним голодні, тільки властитель Каралка виходить з нічим. На нього пішло забав мудрий начальник, що добре знав, що мужик передовсім мусить бути ситий. Коли в кінці забирає човно очікуючих, кричить той бідолаха, що з погордою смерті ратує жите шість людей, щоби в найближшій циронім борі красти дерева, кричить до свого товариша: Принеси кусника хліба, бо пани аїан мені останню окрушину.“

Горький читав писюенням, слабим голосом, що ледяє має силу перекоинтис на слово. З початку боязливий, стає підліе нимом предмету а знає, особливо Каралка і інших мужиків, через знамениту вимову, оживити. Менше адає ся йому інтерпретація начальника, того ославленого вступника російського, реаліційного бюрократизму на селі, де він грає роль десноти в мініатюрі. Винахідничий великий аналіз на публіку, що не спускала йому голосного признав.

Письма з краю.

Волоскі учителя в Кучурові велють!

Для 11. липня с. р. розказав учит. Кожукар одному ученикови IV. кл. роздавати зошити волоски задачі. Коли ученик роздав, а учениця Варвара, дочка Леонтія Душак, свого зошита не отримала,

забувши ціком на розказ Кожукара, що не сьміє по руски, лиш по волоски говорити, занятага того ученика словами „де мій зошит?“ — Тоді присягнув Кожукар до неї і став єї на дим-битти. Ученицю обділяла кроп, а Кожукар, зловивши єї тоді за плече, додав слова „мари сьмий“ і витрутив за двері. Коли родичі сєї учениці довідали ся, що стало ся з їх дитиною, попросили п. Продавцюка, управ. т. школи, щоби сєї доніє о сїй справі до нов. ради шк., але сєї панов, як все, так і тепер не заїтересував ся шкільними справами, тай лишив на Боку волю. Продавцюк знає не о одній тій справі Кожукара, але проти него нічого не робить, що більше, обіцяє родичам дитину виписати із школи тай ті спаржити не будуть, бо так і так карих виписав за неучащаючих до школи дітей не робить, тай і ніхто не знає, бо інсентор далеко, учителі провізоричні его управителі спаржити не сьміють, а тим часом поже не собі добре в Русинах та Володах, тай зістає тут ще й надучителем, бо коніуре на такого — от-от. — Та — ба — раз удасть ся, а другий раз ні! Ось наша Варвара ласала, а немо новін до дікара. По дорозі стрітив ся з Коцаренком — (в Кучурові велика риба проїнь — Domineusverwalter). Той пан заїмає ся більше політичними, а найбільше виборами і шкільними, як своїми справами. І тепер став він сего бадічу оповідати: „Чого ти бадю слухав тиш Мазурів-професорів (він думає, що ті намовили мужика). Чого ти бадю ядом Кожукара спаржити — таж він не Мазур тай не Поляк, але нашої віри. — Гай вертай ся до дому, він вже не буде бити, бо є его добре нагнїбав (велика риба дучає мужик, коли ганїбить учителя)“. — В суді погодили ся так, що Кожукар має заплатити 10 кор. Що каже на се посол пан Горюкаві, чи буде він в правій палаті кричати „entlassen den Lehrer“.

Одем за всім.

Школи в сучаснім поїті.

Ціа отсї допис є звернути увагу шкільних властей і інших людей, котрим шкільні справи в Сучавщині лежать на серці, щоби вже раз лихоти зарадили і завази якийсь лад, а зяко, що розвіз гатинської школи до тепер спиває, усунули. Ще таких сумних відносин шкільних, які навають в Гатині, не наведе ся в цілій Буковині, то певна річ, а навіть наведені дані показують ясно, в якій мірі занедбали шкільні власти єю школу, а те адаєсь лиш в той одній причині, що се руска школа, а ще до того в сучаснім поїті. Та ми, Русини, не дуже розбиваємо ся на інших рускими оавами в волоскім сучаснім поїті.

А тепер хочу навести ті сумні відносини, які панують в Гатині.

Школу в Гатині отворено ще року 1858. Са школа була до року 1891 однокласова, а в році 1891 розширено єї на дві класи, і єко двокласова їотує і до нині. До сїй двокласової школи належать дві поліційні громади Гатна і Марицея, Гатна з 370, а Марицея з 275 обов'язаними до школи дітьми, отже разом не більше як 645. В сїчні 1904 р. отворено в Гатині третю класу провізорично в найменшій хатині, що має 4-20 м вдовж, 4-20 м в шир, а 2-06 м в гору. Тому, що єю класу до тепер не сьотемізовано, отримувал єї до сєго часу управитель школи з своєї кишені, бо панувал шкільні намірені лиш на дві класи. З тих 645 до школи обов'язаних дітей вписано на рік шкільний 1903/6 кругло 300 дітей, а решта 345 не сьміють платити жадної науки, бо то в сучаснім поїті, та ще й Русини, нехай вчать ся праця в зїсі бучки і т. н., ба й робітничі дешевих треба до Румунії. А що можна освітити в школі з тими 300 вписаними, коли нема їх до помістити? І деж їх помістити? Чей же найменша хатина, що в найгіршій нужді може аїотити 21 учеників, не входить в рахубу? Чи може перша класа, що в шкільнім будинку їх помістити, що мірять 7-65 м вдовж, а 4 м в шир, а до того дуже темна і в замі страх студена? Тільки одна класа є відповідна, що мірять 9 м вдовж і 6 м в шир, а з тих двоє одна зовсім невідповідна, а друга лиш в малій часті відповідна.

Для ліпшого поясненя наведу тут таблицку, з котрої можна бачити, як по

мачошному трантують шкільні власти Русинів в сучаснім поїті і в якій мірі занедбаво школу в Гатині.

Обов'язаних до школи дітей в шк. р. 1903/6 є: Гатна 370, а Марицея 275. Вписаних на шк. р. 1903/6 I. шк. р. Гатна 66, Марицея 77; II. шк. р. Гатна 48, Марицея 4; III. шк. р. Гатна 31, Марицея 8; IV. шк. р. Гатна 18, Марицея 10; V. шк. р. Гатна 17, Марицея 4; VI. шк. р. Гатна 10, Марицея 7.

Тут гадать ся ще спїмнути, що громада Марицея дуже не радо посілає свої діти до Гатної до школи і домагає ся вже яких 12—14 років своєї власної школи в Марицї, щоби їх діти не ходили так далеко до гатинської школи. Помимо того, що там школа ще в грудні 1902 р. сьотемізована, то доси не отворено, бо дідач Прункул протівний тій справі і вносить рекурси на рекурси і находити сильну підпору у шкільних властях, а кількарізкові денутачі громади у краєвого президента не мають ніякого успіху.

Та отворене задуманих паралельок не усуне ще лиха. Треба доконче над тим застановити ся, чи не був би вже найменший час розширити єю школу в Гатині хоть на чотирьохкласову. — Н. І.

НОВИНКИ.

Чернівці, 10. серпня 1905.

Осторожно з нафтою! Ще не проминуло вкраїне, яке викликав в нашій місті нещасний випадок з вибухом бензини, а вже приходить ся знов занотувати другий випадок з вибухом нафти, який знов забрав жертву з людського життя. В домі військового лікаря д-ра Райнігера називав служачий Пшоснік нафту до лампи так неосторожно, що она запалила ся і вибухнула, запалюючи одену на Пшоснікова і служачий Качоровскій. Доверва пшоснік на ратунок люди з сусїдства погасили полуміння, а обі жертви також поранені, відставлено до шпиталі. Служачий Качоровскі в шпиталі недовго померла.

Ледачий син. Муляр Петро Бази-Гертнер з Рохі напав вчора в підхоочім стані на своїх родичів в їх помешканні, побив їх і грозив забитим. На доносеса родичів арештованого забіяку і передано киному судова.

Оповідки, іменовані і т. п.:

З сїчового руху. Для 11. липня отворено „Сїч“ в Погоришці, Комовий Іван Малинчук. — Для 16. липня отворено „Сїч“ в Тонтрах. Комовий Степан Коралючук. — Для 6. серпня відбуло ся отворенє „Сїч“ в Кабінї. Комовий Мазей Савва. — Для 6. серпня відбуло ся отворенє „Сїч“ в Грошніцах. Комовий Пурман. З того бачить ся, що „Сїч“ ростуть як гриби по дощах і є надія, що не буде ні одного села, в котрім би не було того товариства.

В суботу для 12. серпня 1905 відбулась ся конститууючі загальні збори „Товариства для племен української пісні, музики і штуки драматичної в Чернівцях“ в сали народного дому о годині 7 вечером. Товариство се має обіймати школу музичну, яка вже цілий рік їстнувала провізорично при Буков. Воєні. З заїтересовани школою вносять основателі, що родичі громади влять ся на зборах і вступать в часин товариства, щоби почате діло як найкраще розвивало ся. Основателі.

„Сїч“ у Виженці устроє в неділю для 18. серпня с. р. 1905. р. волю „Народну Забаву“ в мальовничій долині „Дієвці“ (за виженською порівою). Програма: 1. Гімнатики вправи і забави. 2. Сьпів і декламації. 3. Порогони в мішках. 4. Ковбасний стовп. 5. Сьпів шцета. 6. Бараболона гра. 7. Піраміда. 8. Народні танці при двоєх музиках. Комітет складає ся з людей з: Виженки, Рівної, Іспаса, Милена, Рости і Підзахарича. Вступ 80 сот., для сезан 20 сот. Наданши приймає ся з поданою. Чистий дохід призначений на закупно приборів до гашеня огню. Початок о 3-ї годині пополудни.

можливо. Вірити в добру волю і віру п. А. Ончула, коли він робить такі обіцянки хіба годі, се було б прямо обидливо для його оприча-ного талана, хоч і те правда, що чи не всі його законопроекти тепер ним позитивні на божу волю, се ніщо оригінального тільки копії із подібних законів в західно-австрій-ських провінціях. А не треба спускати і сего з ока, що при копі-юванні не обійшло ся без значних концесій на користь волоскої бо-ярщини і поміщицтва, п. Аврелі вже заздалегідь запобіг собі їхньої за-ска. В виду сего що найменше є печувано претенсіональне пиндю-чене п. Аврелі, що ось то в Буко-вині настає нова доба, аж від хвилі, як до сойму увійшли Ончу-лівські проєкционі, бо до сего рускі послали нічого не зробили! „Ми вже мали нагоду в горі вказати на те, на чім помагає нова доба заігна-гування п. Ончулом & Familie, тут тільки слід зазначити, що коли Ончулівські тільки предкладали біль-ше або менше вдатні законопро-екти, та управляли демагогічне пустомельство, то рускі провідники політичні, сповнювали мозольну, сїру працю відроджування і освідмлю-вання руского народу на Буковині; підносячи його економічний стан, підвищуючи його із некультурної западні на твердий шлях просвіти та розповсюдуючи між ним горо-жанські почування і демократичні політичні принципи, при чім треба було на спільку із другими заступ-никами демократичних принципів як ось п. др. Штраухером, вводити на кожнім кроці отже і в соймі без-поміщну боротьбу із болерско-помі-ською владою. Одним словом, коли рускі провідники старали ся після свого найліпшого переконання ви-хорунувати нарід, то волоські політики, а підносять ся се і до їх найно-війшої сорти, їздили на конюку ви-сокої політики, игноруючи по біль-шій частині тільки за власними ін-тересами, при чім народними ма-сами занимали ся тільки „про сьвя-то“, от як у виборчий час, зовсім не розбираючи у средствах агіта-ційних, а до того ще й виціплю-вали в них власним приміром полі-

тичної скаканини неспостійності пе-реконань — політичну безхарактер-ність. Бож про се хіба не може бути двох гадок, що колиб волоско-мужичтво мало бодай тріхх основ-ного розуміння своїх потреб, бодай дрібну політичну освідмленість, то воноб як не пішло за Ончулів-цями під омофор консервативних Волохів, не кричало б на весь рот Sättgessaca тому самому Волчин-ському й Бежанови, яких не без справедливості вважали ті самі люди до хвилі, як п. Лупу дістан-банкову президентуру, найтяжчими порогами волоского народу.

(Далше буде).

Росія й Японія.

Мироті переговори оста-точно почали ся 9. с. м. На першій засіданню обговорено нимину писем уповноважених, та програму дальших засідань. Протоколи засід-дань будуть синсувати ся в яви-ках: французьким і англійським, та і оба ті язики будуть уживані підчас нарад. Засідання мають ся відбувати 2 рази денно то є рано від год. пів до 10. до пів до 1., а по полудні від 3. до 6. Один з повноважених заявив по засіданню, що конференція відбуває ся доси вдоволюючо. По засіданню зробили конпомочники візиту губернаторови стану New Hampshire. На сїдую-чим засіданню пропонував Комура російським повноваженим формаль-не писмо задля сего, що на пер-шій засіданню він не мав при собі уповноважених писем, не спо-діваючи ся, що на тім засіданню прийде до ствердження повнова-стий. Писмо запропоновано. По-казує ся, що Вітте і Розен мають найповнішу повновасть і усло-вини, які они приймуть, цар під-писує без сумніву. Натомість япон-ські делегати мають ограничену повно-власть і мусять в кожній справі радити ся мікада. В виду сего і Росіяни заявили, що не зроблять ужитку з своєї повновасти, а від-дадуть децизію цареві. Відтак Японці представили Росіянами мі-

німальні условини мира на письмі, які Вітте переслав телеграфічно ца-реви, а на які має дати до 24 го-дин відповідь японським делегатам. Говорять, що условини зробили так на царя, які і делегати російських прикрі прахїне, та що в виду сего переговори, коли не розібють ся, то бодай довго протягуть ся, бо і японські делегати поставили міні-мальні жадани і не можуть від них за жадну ціну відступити. Жадани ті суть: 1) Зворот коштів воєн-них, яких висоту означить ся пізній-ше в дискусії. (Слів „кошта воєнні“ ужито з куртуазії місто „від-шкодованя“); 2) відступлене Са-халїну; 3) відступлене в насм Лїтотуну; 4) опорож-нене Манджурії і зворот всіх прав там на річ Хін; 5) відступлене Японії схід-ної желїзницї аж до Хар-біна; 6) узнає протекто-рату Японії над Кореєю; 7) признає Японії права рыболовлї на водах сибі-рійських на північ від Владивостоку аж до за-ливу Берінга; 8) видача Японії інтернованих ко-раблїв воєнних росій-ських; 9) ограничене прав Росії на Далекім Сходї.

До історії російської цензури.

В ч. 31. з 6. серпня 1905 часопис „die Hille“ помістив звісний нам публі-цист Роман Сембратович статтю, в котрій написав коротку історію розвитку цензу-ри в російській царстві.

„В р. 1720 поклявся Петро Вели-кий до жати культурну інституцію, ко-тра добре звісна під іменем „російської цензури“ і в цивілізованім світі визна-ває заслуженої слави. Цар Петро I. ви-дав 5. жовтня 1720 р. указ, котрим під-дав вісній українській друкарні в Києві і Чернігові контроль Святого Синоду в Москві.

Тим указом розпорядив, що в тих друкарнях можуть тільки що друкувати ся церковні книги і то після москвових візирів, щоб ніяка інша мова не за-гнїждала ся в тих книжках“. То отже перше розпорядження в Росії що до дру-ку книжок. Характеристичним є, що той перший проасийний закон в царстві не раз відносив ся до України і україн-

ської мови. Українці в Росії є більше опірні як в Галичині. Вони не віянували від 500 літним пиятоном панонам і кріпачтвом, але показують дзаво біль-шу творчу силу. Відроджене національ-ної літератури потягло за собою безко-нечний гнет і заслава. Гнет обох най-значніших культурних інституцій Пе-тра Великого — цензура і святого си-ноду показують часто також бюрокра-тичну гумористику. Так прим. забороне-но в р. 1863 прийнятий академією наук в Петербурзі український переклад бі-бай з тої простої причини, що митро-полит бачив в тім профанацію святого обаяння, а шеф жандармерії радикальне нищення дотеперішних змагань прапи-тельства згноєвонити української землі. Зазначити треба, що панеланський ча-совис боронить подібні заборони, по-казуючись на традиції Петра Вели-кого“.

Далше говорить Сембратович про значіне указу з 1876 р., се значить ось-тим: „Коли в Росії існують часописи в георґієвській, вірменській, якутській, та-тарській, єврейській, литовській і польській мові, не можна ніяким чином видавати ні одної часописи в українській мові. Навіть переклади Гомера, Шекспіра і Шіллера є заборонені. Для України є инша цензура, як для прочих народів царства. Ніхто однак ніколи не вважав ся боронити цензури. Тільки Свяятий Синод стоїть за своєю сестрою і старо-славною товаришкою не мисля — і По-бедоносцев остерігає царя перед усякою реформою“.

Той сам автор помістив ще в ч. 9. з с. м. „Das freie Wort“ статтю: „Ро-сійська авторитарна, а інтереси народів Росії“, де говорить про політичні пар-тії на Україні як за революційну, де-мократичну, радикальну і національну, про які наші читачі мали вже нагоду чути та читати.

Політичний перегляд.

Англія. Проєкт закона в по-ристь безробітних, який має на цілі забезпечити житє не маючим праці робітникам, появили ся оводі яко прави-тельствено предпложене в парламенті англійським. З початку хотїло правитель-ство давати їм удержанє з фондів пуб-личних, за чим обставали також послы соціалістичні, але більшість спротивила ся тому і в комісії перейшов проєкт компромісовий, який опирає ся на осно-ві, що з публичних фондів має ся удер-жувати тільки комітети заможного і бю-ра посередництва праці, а самі заможні має ся удержувати з добровільних вкладок і датків. Проти сего посїднього висту-пив остро носец соціалістичний Кефр Гарді, доказуючи, що такі датки і вкла-ди були би милостинєю, якої встидали би ся робітники, які висторили і ви-творили всі багатства краю, а які ні-які задля несправедливого ладу суспіль-ного лишени праці мали би поборити яко милостиню то, що самі висторили. Та більшість прихилила ся до проєкту в тій формі як він є, дякую доказ, що навіть найбільш радикальний буржуа не є в силі здобути ся на признає правди, що і у найбільшого робітника є почутє гід-ности чоловічої.

Події в Росії.

Намірений царем перегляд військ гвардії в Краснім Селї відкликано задля перестороги тайної поліції, яка побоює ся нових атентатів. Арештовані підозрілих осіб відбу-вають в дальшій тягу особливо в околиці желїзничого двірця балтий-ського і фінського. Положене в Рязі є дуже критичне. 20.000 робітників страйкує. Людність сприяє страй-куючим. Що дня приходить до борб з поліцією і козаками. Рух трам-вайний в місті здержаво. Порт і будинок магістратський обсаджено військом. В околиці Кіменева несе розгрівають ся страйні сдеяи; утво-рена з посеред інтелігенції добро-вільна сторожа горожанська напа-

— А так, що на місце короля є Кошут.

— Ну? і що з того буде?

— Ніщо! Будуть Кошути оден по другим.

— Ага! тому то і служба не йде як слід!

Запалав Ленка ввесь у хату во-не добро. — Рабу солону, сьильно напри-ковану солонину, брандзю, пєсової вуд-ини чи мало, явна боклач, воду кавєну, та ськазала не словачкому звичаєви, за-прешуючи гостя до їди: най патрїть...

— Най патрїть — повторив Жур-бай.

Дівчина подзвалась у двері.

— Не відходи — ськазав батько. — Посядь. Він до нас на годину загостин, а яни в'їсть та губу обітре мене ся година.

— Ворну — відказала дівчина — тільки зладжу єму деңо у торбу.

Франко їе, аж за лухами трїскало. Годї було і відповідати старому на чи-сений єго питання. На питання про коня, став свого карого хвалити від небес, а найбільше за єго дужі та гарні ноги.

— Ноги у коня то грунт — ськазав старий, а на те Франко:

— Твої ноги як у мого має що од-на побіла вахнаєстра...

— Що що? Побіла? — закричав старий та мов відкинуто ним траєти.

— Гулар на побілі? А се що за чудеса?... А!... А!... — додів жалїсно — зомлячи руні, що аж затрїскали в них пахлїй.

— Пронали гулари!... Пронали на віки!

За хвилю підняв ся, та немов то про сьвійшій волюх вишпов на двір, тоді Ленка промовила до Франка:

— Шведи, що ти так на коротко!

— Чогож ти плакала? — спитав він.

— Чого? Абож ти не знаєш, що наші з послами в білї пішли?

— Ну не знаю! Які-ж то явні?

— Словани.

— Словани? — спитав здивова-ний.

— А забув же ти вже, що про них говорив Лїйон?

— А!... — пригадав собі. — А що чувати у Лїйона?

На се не відказала єму Ленка ні-чого.

— Так бачиш Словани відірванїє. Збирають ся у збройні носани юрби, та встять за своє право.

— Про се-я нічого і не знав!

На се Ленка: Знаю, що ти не по-ройдеш до них і о се не проку тебе. Та закликаю тебе на нашу любов, на все для тебе найсвятїйше, як дучить ся тобі з ними зїтнїє. тим, що се „на-ші“, тим, що се „їдні“.

В єй ірошеню було стїглан чути, щирого болю, стїглан сердечного бла-гати, що Франко на хвилину переривав кусати ковбасу, та глибоко глинув дїв-чини в очі.

— Тим же про се благала.

— Ум... — ну — буду тамити, ко-ли ти сего бачиш.

— Ало як пізнаю їх?

— Як? По білїх гуних, та по сьмї-

(Далше буде).

Поручає якоє випадкову продаж, найбільший вибір літніх артикулів по знижених цінах.

зависа и н. н. напредок саопшћу наредности
и Грчку, Лаодетитер & Сене у Бити, Ха-
миз и напредности саопшћу и слани,
Надиром и мари и н. н. напредности

Для провінцій приймає ся агентів.

54 (9-10) M.

найновішого проєкту для мам, онуків і дітей.

Замовлення виготовляють ся сейчас в заграничних швейц.

При замовленні в проміській посадці, або прикладі з'ужитий чорвоник на міру.

Чернівці

ул. Руска II, а Філія ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

of America

в неділю і святя від $\frac{1}{2}$ II до $\frac{1}{2}$ I год. попел.

NO. 6 OCTOBER

64 (I—II) ...Требования ... по п. 1-50

1. Народный Март, К. 1—

проценты на влиятельный Г. Хардино и ЧЕВ

Головний склад "Українська наміздя" у Львові
ул. Прошарська ч. 8. Час роботи 800-900.

Паріаці "Гамбург—Америка" літП відзначають, як і ти, що суть власноруч
в здійсненні цих чотирьох літП: і власноруч іти, ніки слово і багато.

Видача карт до всіх станцій Сполучених держав і до Канади

Близніі усліва уділяє охотно

ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

ST (S—D)

Чернівці, ул. Паньська 16.

можує місти. Може вистіти і бухгалтерю. Адреса: Гаїрпід Рогол, кінцїний сидєн в Букурєні пєдєстїн, 67 (1-4).

Заряд друкарні
"Рускої Ради"

56 (38—52)

[illegible]

1 а.р., 2, 3 и 5.

**Щодання розси́лка
в ці́лій ссвіт**
на поштових наді́лках
грошей, або за по-
свідатком. Надати е-
лектронну пошту в за-
борони :

Анна Чіляк

Відень
L. Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.
Руніси звертає ся лише на поперед-
не застереження. — Рекламні коно-
чати відмі під оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — а.
„пів року 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „
Поводяче число „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і належність за ісерати
платні в Чернівцях.

Справи краєві.

Вибори до новинної до ради державної уже розписані. Агітація по сторні Ончула змачає ся чим раз сильніше і по сторні его ста- нули уей люди, займаючи чільні стано- вища на Буковині. Всі сили повольні з'єднали ся тепер проти нашого канди- дата. Відман починає теж їдити по се- ретокім повіті і агітувати, та зібрав ся аж 11 Німців на передвборче віче, щоби почути з медоточивих уст Відмана зазначене Ончула. Луку, президент банку, теж не сить, а їдять по солат, поучає народ про банк і закликає Он- чула, відповідаючи на питання, хто би так заступив інтереси народу як він, себто Луку, та Ончула, его швагер. Тут Ончул теж не сить, а Аврель Ончул таю сидить собі в Бері і грає розу Німці проти Чехів, що директор краєв. товариства убезпечен, прилучивши ся до стану більших позлаостей. І чий же добре сміє в тим. В Бері він Шнаб, на Буковині Румун, але не вить, щоби він був в Празі, мове за які тисячі ще в Чехом, проти них тепер виступає. Справа проторий чоловік, якого й за отчу зят не найдеш на Буковині.

УПРОМИСЛОВЛЕНЕ БУКОВИНИ?

(Даліше).

Для проіреня стійвості Авре- левих обіцянок хочемо з'уинитись трохи на одній із них, яка по своїй сути має вагу не ефемеричну, але довготривалу. Др. Аврель Ончул, в прип'зні ожилевої щедрозуби- вості в метаню обіцянок для всіх перети, заповідає між иньшим в своїй програмі індустріалізацію себто упримисловлене Буковини. Нічого й казати, обіцянка приман-

чива тим, що зі сповнене для уейшого розвитку Буковини пре- важне. Щоб широко не розводитись подумаймо тільки про великанські суми, які платять наша країна річ- річно чужим продуцентам за їхні вироби немов динну давних заво- Пованих народів. Ми й справді, са- мі майже нічо не збути по проду- куючи, остаємо безсилім предметом підбою західних фабрикантів. Поду- маймо за сим ще про десятки ти- сячів різного прозетариту на Бу- ковині, який не має в краю прямо ніякого ринку для своєї робучої сили прим. в промислових заводах. Силою своєї неможности і недостаці підприємчivosti не може він — на жаль — рішитись на більш від- далену заробкову еміграцію і му- сить працювати на двірських ланах за плату навіть меншу той, яку де- лить хідичі (взірші „краєвих“ патрі- отів!) дають робітникам зайшлим, або прямо падати жертвою зароб- кової ланки таки в своїм ріднім краю, коли не згадувати о справді скандальних зарібках в Молдавії, яка безперечно ще до того „побла- гословила“ нас пелігрою, що ро- бить нині такі спустошення по ці- лій Буковині, що навіть правлічі круги рішили ся остаточно — річ у нас не чуваня! — узаджувати для ибогих пелігристив безплатні їдальні.

У як різкому промисловому за- непаді Буковини знаходить ся, на те най послужить отсей характе- рний факт. Наші з'єси, які — до річи кажучи — експлоатують неїдані чу- жинці, достарчують не аби якого дерев'яного матеріалу. Велику ча- стину його зовсім не оброблену пе- ревозять до Бесарабії і доперва там

обробляють, при чім працює велике число таки наших буковинських робітників. Не обійдеш і без того, що ті вироби спроваджують назад до краю. Яку страту поносить наш край рік річно при однім отейм про- мисловім продажі, над сим хіба не треба розводитись! Упримисловлені Буковини булб отже річю не аби якої наги, але його важче трохи перевести в діло, чим п. Аврелеви робити нові проекти.

Коли загально говорять ся про упримисловлене Буковини, то пере- довсім не слід забувати про незе- личкий простір нашого краю, який міг би евентуально творити дуже маленький ринок збуту для своє- рідного промислу. Треба буде отже шукати виїшних ринків збуту. В західних провінціях Австрії їх не знайдеш, там є вже свій промисл, а головна німецький, який і заливає нас своїми виробами. Се був би вже знаменитий успіх, як би його вироби вдало ся виперти із буко- винського ринку, а про те, щоб його побіджувати, так сказатиб, у власній хаті, хіба нема що й ду- мати. За границею теж нема чого багато шукати при теперішній доли загально-австрійського промислу, який майже цілковито програв кон- куренційну борбу із промислом Ні- меччини в державах балканських. І колиб австрійському промислову усьміхнули ся нові виїшні ринки збуту, то тут будуть передовсім фаворитовані продукти німецького промислу, який з давен-давня має в нашій державі виїмкове стано- вище, як про нашу Австрію можна взагалі сказати, що вона дбає про піднесенне промислу. Тому фавори-

тованню Німців, а мачошиному трак- тованню східних провінцій треба як раз приписати промисловий і еко- номічний занепад Галичини й Бу- ковини. Як зазначають ся західно- австрійські, німецькі промисловці на упримисловлюване східних провін- цій, видно хоч би із гвалту, який підняли вони тепер проти прави- тельства, як лиш Кербер обіцяв був санонкій фабриці передати доставу залізничних матеріалів для галич- ких залізниць. Видно те і в недав- ній безпощадної боротьби західно- австрійських цукроварень із цукро- варнею швенорскою. І тоді, як упримисловлене східно-австрійських провінцій таке противне Німцям, то п. Авр. Ончул вибрав ся упримисловлювати Буковину, на спілку із нашими німецькими Німцями! Се класична історія, бож тими нашими тевтонськими загорілицями ала п. Відман ушасливають нас західні провінції, як тамешні фабриканти своїми Schindworf-ами пригожими для мешканців „Birkenland-u“ Гали- чини і Буковини. І хтож би шпав на таку... геніальну гадку, що тоті люди схотять приложити руку до підкопування свого німецького про- мислу. Се хіба не тайно і для п. Ончула; із сего дооче видно, що він той цілої справи не трактує серію. А й сего характеристичного моменту годі тут промовчати, що він забирає ся упримисловлювати Буковину аж тепер, як виступив із клубу, в якому засідають оба послы торговельно-промислової па- лати, а з'єднали ся із волоскими і польськими хідичами-агріаріями. Нема що й казати; під опікою таких ку- мів буковинський промисл, як би

із Т. Т. Єва. Словачка.

Відно порекала Богданна Ом. Гайбонічка.

(Контра).

Отсе Франко та Лайош, що ними дівча непоміло ся беззастанно. Франко для неї бажаний, звісна річ, бо паре- новий! Та і Лайош не чужий їй серцю, в ньому же она уявляла собі сю ідею, для якої готова зоть би до най- більшої жертви, се ідея слованної долі — воля! — Са ідея віротно побідила, як на підвох патріотів, як Журбай, за- тиснено почати австрійського правління, а Австрійці побідили Угрі. Так певно і Лайош, як дин живий, нині не в по- лоті, а в побідоносній радзі.

Цікаше з Франком! Угрі побіди; погли угорські в розпущі — а над поло- неними — се Ленка чула напевно — зблукують ся ватілі.

— Як не потіб, щем з ним дів- ся? — питало дівча само себе, та ло- нило руки в німій розпущі.

Се питання в день та в ночи заодно мучило їй, не давало спочинку. Нитла- ла, надихувала!

Прийшла осін. — ні вісти! Зима минула — так само! Неприятна-ж моя головонька — дозвільно біда. — Ко- лиж я в діжку ся вісти?

Врешті про Лайоша перестала ду- мати.

— Як не потіб — так і не біда. — Але тамтой нещасний, що зава- нив таби тим, що надто вже неумудроу дітванню забажало ся гузарського стром та парого кони: що з тамтим?

Явеш Журбай може був маріотний. Про Лайоша ему байдуже, про Франка не думав би може, колиб не дивил. Знав переболіти кона, ну переболіти і зати.

— Та глядіть на сум тяженький Ленки! Бачити, як ся его єдина потіла сохне та вно там на очах, а з нівідни ні поради ні помочи, а се для Журбай старого баталі страшно, гірша-неколяна.

Третьою журою Ленки, що гадкою обманя ся довкола дівоного серденька — се слованца справа!

Сю справу піднесла, та урадовим знаком припечатала ся Австрія. — Та нині про справу сю, для Ленки сьвату — глухо! Гірше як глухо! Місто Мадярів настали Німці, та переробляють все майже нівечаті на німецький лад.

— І що на їм паробила Словач- чина? Який з сего для народу хосен? Який хосен з сего для тиних людей — як Ленка? Яд з сего для неї потіла? — думала, думала — та розібрати гір- ного питання не могла, ні розгинути ся в запитанім положеню не зміла!

В мінки самі Німці помогали до роз- пущі сьх болотних питань. Сам адепт, з ними они вимовляли „die Slowaken“, адепт новий горди слідчив, що всі обітниці, які волися роблено Слованам більше як в „мич“ обернули ся, бо вони рішні цілковито запердені паді.

Яке диво, що дівчина сохла та вела?

Старий Журбай, зоть як би рад, не знав знайти способу подати потім та розради. Хіба часом поглядати голову неспадно своєї доньки, та каговорити солодко:

— Е? І? Ленка? і на віщо се адаюсь?

Тин і позіклясь сумні, тинні дин Журбай, аж раз з'явив ся несподіваний гість. Франко перебраний до невідзана хмалем мов аледій залрав ся у хату. Старий як задрів его, крикнув з пере- серди: Дозертир!!

Та небавки втиз, бо порозумів врешті якого то рода дозертир. Насуни змарні брови та мовчав. Доскульовало ему найбільше те, що Франко мусів критись, так їдати колючо з неїлем Ленки, Бог зна як довго.

Франка колючо де небуль сповати, бо в Кошицях всі его знають як дитий грін. Так і переправ ся Франко до стра в Прешові, і там перебуває немов в гостях, та вігто не займа его.

Не минуло два три дні по відході Франка, а в хату Журбай зайшов новий гість. Згожджений, нагий, обдертий — аж страх дивитись, зовсім незнайний чу- жай і без руни.

— Слава Богу — промовив, а ста- рий зірвав ся з лави та крикнув пере- ланний:

— Пробіг — хто ти тиний? голос знакомий!

Зави чужинень мал час відповісти Ленка, що почувла его голос, обігла в хату та крикнула:

— Лайош — Боже! Боже!..

— Сдай! Загрієсь! Мерщій дайте ему їсти! кричав зворушений Журбай — та поглянувши ще раз на Лайоша додав:

— Ото тебе спорадили! Ленка заридала! Скоренько підбігла

до батька та попросила, щоб на хвилину вийшов з нею до сний. Там прошепо- тіла до него:

— Его конечно приходіти!

— Гм? забуриотів старий — дав би я ему своє шмате та?.. — і погла- нув по своїй претовстві етаті.

— Куляю — підхилила.

Старий порушив головою.

— Маю своїх — шепотіла — 15 левів, а татно ще пать дочислеть.

Журбай сьгнув у вишню та подав доньці цілу десятку:

— На!

— Не пускайте-ж его батеньку з хати, доки не верну — зашепотіла, та вишнем хизонія батькову руку, витиска- ючи на ній горничий поцлуй.

Перестерігала не без потреби, бо Лайош загрімив ся та попоївши, напер ся відходити.

— Зажди, най верне Ленка; вона бачим.. гм.. гм.. на хвилину до сусілки побігла, сьвчло верне!

Небавки Ленка справді вернула; моргнула на батька, та вручивши ему клунок мерщій позалаз у кухню.

Старий Журбай кзонітно та не конче арочно подав клунок Лайошеви.

— А се що? — спитав Лайош, чу- дуючись.

— Твоє драгте.

— Алеж ні! Але... — ремстаував Лайош.

— Як кажу, що твоє — то твоє — розсердився ніби старий, та закоме- дирував:

— Марш там у другу кімнату, та переодягнись. Колиб я до тебе в зах-

навіть він і повстав, не міг би довго жити!

Для будучого упромисловлення Буковини велике значіння мати не також доволі скромне мінеральне багатство нашого краю, а в першій мірі цілковита нестача кам'яного вугля. А за сям піде ще одна перешкода, а се нестача промислового капіталу. Без сего негуса неможливо брати ся до чого не будь, не то до упромисловлення цього краю. Сегож, що наш край небогий на капітал, а до того не розпоряджує надто великим кредитом, хіба годі оспорювати. А може п. Очудови видасть ся, як він справді над тим застановив ся, що жерелом того промислового капіталу має стати красний банк Буковини, у яким президентс, його швагер, п. Флореа Лулу? Такий рахунок готов скінчити ся серед певних обставин дуже резюмивно...

Казачність гололового проєкту п. А. Очула зарисовує ся в тих острійших контурах, коли возьмемо під увагу, що промислу не сотворять ні ліси коминів фабричних, ні варків тисяч машин, доки не буде людий пригожих до сего діла, доки не буде осередка пригожого для розвитку промислу. І як можна мріяти про розвиток промислу на Буковині, при теперішній системі гноту податкового з гори і тринку чисто феодальних обставин у долу. Пригнотимо ся ближше нашим економічним відносинам, а там побачимо заскоружені властиві більшості посілости і 78 проц. різного пролетаріату із примітивною технікою господарчою, із відпороженістю на всі реформи і т. д., так, що він майже нічим не ріжнеть ся від середньовічних англійських „паттеджерів“, що добувши із остаточної собі куси землі добуток потрібний до удержання при житті, мусіли всю свою силу робучу посвячувати суможним панським данам. Стара феодальщина тяжить ще над нами, як змора непроганяного сну. Вона промишує ще майже все наше життя культурне, економічне і політичне, тільки треба вглинути ся в него глибоше і без упередження. І чи ж

в такій залушній атмосфері може вирости цвіт промислу? Із сям туго наже ся переважне усінє для розвитку промислу, а се підвищення внутрішньої консумційної сили. Продувати треба не для Готентотів, а подбати, щоб краєве населення могло стати консументом власного промислу, щоб красні фабрики не шукали відбуту десь за сьнітами і за морями, але така у себе в дома. Чи ж нинішні широкі верстви красного населення, десятковані целіграю, а там і голодним тифом, і великій більшості безземельні, неграмотні, лишені сьнідомости і прав політичних можуть утворити з себе ринок збуту для красного промислу? На се питанє відповізь хіба надто ясно, щоб єї аж треба було тут писати, тож п. А. Очула — хіба не стоїть банити ся жмурка із упромисловленням Буковини навіть перед виборами, бо як казав невідомий Красицький — „wazystko to być może, lecz ja to między bajki włożę“...

(Конець буде).

Політичний перегляд.

Угорщина. 10. с. м. відбуло ся засіданє комісії угорських спеціалізованих товариств опозиційних під проводом ер. Кошута при участі всіх найважливіших провідників коаліції, крім гр. Андрашоті і бар. Бачеґо, які оправдали свою несправність. При точній справозданє „дубожитості народного опору“ розвинули ся різноманітні дискусії, по якій ухвалено слідує резолюція: „Правительство старас ся знов на безправній дорозі прийти в постанє средств, які би дали йому силу. В тій цілі правительство унеможливило цілком легальні ухвали муніципії, віднімаючи побору податків і рекрут і дає ся в готове ужити і інших незаконних средств для освічення цілі. Проте комісія коаліційна, яко орган більшості соймової, признає за відповідне в інтересі консеквентного поступованя на дорозі насильного опору влаштувати, що слідує. Здала ниминеня опозиційної побезищеня новини муніципії, як се вже стало ся в багатьох інших опозицій, докласти старань, щоб підчинені їм урядники муніципальні і громадські рази незаконного заступництва одержували цілу дотенерішню платню. О потрібні на се фонди новини по-

тарити ся в відповідний спосіб муніципальні, або утворені муніципальні комітети з увагленнем локальних відносин. В деяких місцях видає ся спеціальні бони, в інших знов комітети-аґлянді Іх членів — постарали ся особисто по інституційних фінансових о отворенє кредиту на підстані жиро тих горожан. Інші муніципії визнавали оподатковану людність, щоб вжити призначену на податки складку в інституційних фінансових з призначенням на згадану цілі. Ті і інші способи яляють ся цілком відповідними, а в браку інших средств повинні муніципії звернути ся до горожан з візванєм, щоб дали добровільний на ту цілі податок в висоті кошти приналежної титулом податку державного. Комісія коаліційна уважас за обовязок звернути загальну увагу на се, що після принципів правних: ухвал сойму не тільки передхитати теперішньому незаконному правительству до розпоряджености не тільки жадних податків безосередних, але також жадних заеззвостий податкових. Що до податку консумційного то «конечно річ», щоб в інтересі безпечности тих вжит відносин влади іншеували єго, але приналежної з него частини на державу не має ся віддавати до розпоряджености правительству, але треба єї складати в інституційних фінансових на процент. Може бути, що ту, або там будуть органи правительственні робити натис на громади і міста при збираню податку консумційного. Але той натис не може мати сили правної бо ані суд, ані інша власть публична, не може поверти тіл скарбових. Нема також страху, щоб міста громад та міст найшли ся кимсь приватні приваєкції на податку консумційного. А казали навіть найшли єї, то публіка не потребує їм платити податків консумційних, бо они не єуть ухвалені. А міста і громади не тільки не могли би приватним приваєкціям дати допомоги, але присто мусіли заборонити платити для них податків. То само відносить ся до сенсаторіа. Самі тіл скарбоні не можуть в тім обсязі діяти жадних усінків в виду опору властей автономічних. Що до поклинкування рекрутів обовязує ухвала сойму з 21. червня с. р. яла подає основні, як належить цілі закана в тій справі поступати. Власть не потрібують в тій справі давати жадної допомоги військовості, не потрібують також брати на себе обовязку поклинкування резервистів на вершні, як також резервистів записаних на 8 тижневу муштру. В кінці виславу резолюція надію, що урядники адміністративні будуть поступати строго після закона, а особи Іх з той причини засуденовано, то обовязком коаліції буде постарати ся, щоб они не понесли жакої шкоди. Отже муніципії мають унеможливити Іх ухвали можуть дальше вести свої аґенди, бо унеможливити то є безправне.

На дальшій засіданю комісії явив ся президент сойму Юшт і заявив, що не правдою є ніби то він має сказати, що на случай другого розважана сойму він скінче мимо того сам засіданє сойму. Сойм сам буде нав тоді задешувати, що належить зробити. Признав один, що він сказав, що не услужас резервисту про відкачанє сойму, если той рескрипт не буде предложений соймом, а лише оголошений в днешнику уряднім, бо він яко президент сойму не є обовязаний дошувати ся про відкачанє сойму доперя з днешника урядового. Протию Юшт на підставі письма відлучного імперського, яким назначено сойм до 15. вересня, чия є обовязанням в тім річчині сойм скінчати ґеґе скінчати. На засіданю 11. с. м. ухвалили комісія на членів запити від людояків зборів в справі загального голосованя, що досє в коаліції лише „партия независимости“ і „новє сторонничество“ віють в програмах жаданє загального права виборчого і длатого коаліції, яко така, могла в адресі до корони жадати лише розширення права виборчого, коли ж одини справа загального голосованя стане актуальною, то всі партії в коаліції будуть мусіти банити відповідно до неї ставати.

13. с. м. устроїли соціалісти в Будапешті на річ загального права голосованя великий мітинг, в яким взяло участь 40.000 робітників. Бесідники критикували остро коаліцію, яка не додержує обіцянок в тій справі і відносили, що сама угорська комєнда не ушасливити краю. Того самого дня відбули ся

також великі робітничі збори в Кольшварі, де промажав делегат соціалістичний в Будапешту, який заявив, що 15. вересня в день отвореня сойму вибухне страйк генеральний в цілім краї, який буде тривати аж поки не скінчати ся обранє над загальним правом виборчим.

Швеція а Норвегія. Як звісно штертіні норвеґської аґенди єї віддати справу, чи має бути унії між Швецією а Норвегією, під ухвалу цілого народу. І справді 13. с. м. відбуло ся голосованє в тій справі, яке задокументовало нову зрілість політичну цілого народу Норвеґії. В голосованю віддано в цілім краї 292.300 голосів за вірванєм, а лишє 130 проти вірваня унії, з того в самій Християнській вірванєм унії 31.094, а против вірваня лишє 40. А в виду того, що король шведський признав ухвалу свого правительства, щоб на случай, як народ норвеґський аґенди єї на вірванє унії, приступити до перотрактаций з правительством самостійної Норвеґії в справі остаточної полагоди спору, то належить єї споніати, що недовлі єї свір буде в марній дорозі замінчений. В тій спосіб будуть могли два народи розвинути ся природно — самостійно, не потребуєчи один другого аґендувати ані обдирати.

Події в Росії.

З Петербурга доносить до „Віржевських Відомостей“, що заборонено офіцерам зїдувати купелеве місце Сестрореск, що дежить близько Петербурга. Видано ту заборону длатого, бо там ширить ся сильно революційний рух. Не задоного розтягне ся та заборона й на офіцерів прочих полків.

В Білї кинули революціонери підчас демонстрації бомбу на поліцаї, котра убилася трох поліцаїв. До успокоєня товпи і приверненя порядку виславо війско, що дало салву до товпи, убито 40 осіб, а більше як 70 тяжко ранено.

Воєнний суд засудив в Чарджуй лейтенанта Годлевського на деґрадацію і виключенє з війська і утрату всяких горожанських прав та на два літа і 8 місяців тюрми, за розширюванє між жовірами революційних писем. Засуд потвердив цар.

В Себастополі закінчив ся процес проти 43 моряків з корабля „Прут“. 15 оскаржених увільнено, 4 засуджено на смерть через розстріленє, 3 на примусові роботи на неограничений час. Суд постановив заравно запропонувати заміну карі смерті на доживотні роботи, а ті на 10 літні примусові роботи.

В Тифлісі відкрила поліція в однім заїдї мешкани сприяжених і всіх присутних арештовала. Найдено фотографії членів конференції, скликаної в справі запровадження земств на Кавказі, портрети намісників і шефа поліції, в кінці заасуд смерти на шефа поліції, підписаний боевож організацією і соціалістично-революційною партією. На печі найдено бомби, динаміт і інші вибухові матеріали.

В Житоїрі, Бердичові і інших більших містах Волиня появили ся антисемітські розрухи.

Виданє маніфесту, котрий би оголосив новітитуцію в Росії, має наступити дия 22. с. м. в день хрестин царевича.

Безголове російської флотії під Цушімою.

Французька часопись „Liberte“ напечатала тайний звіт Рождественського

маню прийшов, ти певно переодів би мене.

В другій візнітці найшов Лайош миску води; мило, ручник та і стару кувтарку, що мала єму помоги при митті, та перебарано. Переодівшись як не той стан, та вже забрався старому дивувати, як сей загрозив:

— Ану не хочи — не люблю того!

Про пригоди свої Лайош не згадував нічого, свідомство Іх носив на собі. Змарів, зчорнів, змінив ся; так і доєхти було на бідолазу глннути, щоб сказати:

— О сей нагариуєн єя не мало, а всі страшені бої, муми, труди — одна рука менє.

— Сказав тільки, чому іменю вернуєс до Кошиць.

— Хочу вернути до моєї школи! Чейже не відмовлять мені свої ласки, та знов учителем буду!

— А, ба, — пробуркотів старий Журбай тоном без сумнівого притаку.

Та не сказавсь, так як думав Лайош і Журбай. Коли Лайош аґолосясь в уряді, єму відказали раз на все, та відправили з ліжям. Се і сказав Лайош Журбаї, вернувши до него на вечерю.

— І чонуж се так? — спитав старий.

— Вислали мене яко патріота європейського, а во іменєє се значить: „Gefährliches Individuum“.

— А тегор-тізюм!... — лаявся старий — щом тепер зробив з собою, куда підеши?

Лайош тільки здвигнув раменями, та сказав:

— Або я знаю? В світ піду! Може... до?...

Нараз з лавки у кутку, де сидів час від часу, обтираючи шишкою слези, піднімаєс Лейла, та твердо промовила:

— Ні, не підеши! Тут лишаси ся з нами раз на все! От що!

А поки так батько, як Лайош став здивований на не глядіти, вона посіпнула, а ніжно проєспівала:

— Ну, яке диво? Кажу-ж лишнеть ся тут; візьмеш мене на жінку, та мемо з батеньком у муні жити! Чи я ні чудаєс говорю, чи що?

— А... А... ну, а Франко — ще намагаєс проговорити єї батько.

— Що Франкови? Він жолодий, здоровий, багатий! А сего, що за рідний край калікою став, не лишу а! Най з ним разом пропалу! — або стану єго жінкою, або з ним у світ піду! От що! Справас ніби старий — та і не дуже. Любив дещу, а ся не дає єму ні званина спокою. Так голубаєс, проєска — мовила — що такий уліг, хто анає, чи і не радо.

Небавки відбулось і весіле. Франко може був там та і не противав ся єму станові річній.

Сказано — яко ученик дуже поважав свого учителя, так як ту і ремствує на него?

Лайош осіє при тестах, та отворив там небавки щиро-словацку школу.

Цигани I./XII. 1901.

о битві під Цушімою, описуючий стан російської еліти, яка була під впливом його і Небогатова.

Попання в полон лібра Роджественський при першій нагоді вислизав ескадри і разом з адміралом Небогатовим спорудив свій зліт. Однак Небогатова, з причини злого здоров'я відказався від цієї роботи. Мимо того зліт знову не був опублікований, він однак був записаний в багатьох журналах.

Адмірал Роджественський залишався о знім стані корабля, об'яснюючи це не тільки пошкодженням, а й тим, що будівництво корабля, яке також безчасно будували і хабарничі техніки, що призначали до брами планом літ збудовані кораблі. Ні на одній кораблі грубість, каніра не відповідала офіційно поданим цифрам. Крім того напіві були гірші сорти, так, що ніколи не було їх пристроєно. На кораблях не було телеметрів і тому не можна було швидко стріляти.

Кораблі не могли вмістити достатньої кількості вугля так що не могли вони влізти в той шкварту, а й ніколи не могли. Машини і ківали були в гіршому стані і безпечною треба було їх навідавати. Служба не мала найменшого поняття про правила гарячого стріляння і мимо того, що по дорозі їх учили, зникли були, як ескадра йшла на загину.

Коло Маджару почала ся порохом і треба було пократити 14 матросів. Прийшли навіть звернути армію корабля Роджественського на Адмірала Сенявину. Генерал-адмірала Анрансина, щоб адекватно порохом. Коло Формані знаходив ся бут на ескадрі адмірала Небогатова і тільки енергія Роджественського треба зазначити, що збудовані на удачу ся зникли влізти на кораблях у свої руни і потягли за собою білість ескадри.

На самім початку борби на Японській морі Адмірала Сенявину і Генерал-адмірала Анрансина не брали участі в борбі і не слухали розказів Небогатова. Коли ж їм доносили, що їх затопили ся, почали стріляти. Ескадри Роджественський не був ранений і не поранений ма хоробрим, може би було більше ескадри. Після того зникли контр-адмірал Енкіет з своїми вантажниками, а Фольверам убито; команда перейшла на Небогатова, котрого дуже не любив.

Ослаблена уточню Енкіета ескадра почала в заваді, розказів Небогатова ніхто не слухав, бо кождий думав про себе. Кораблі роз'їздилися, а Японці переслідували їх, тонали один за другим. Небогатови удало ся врятувати одну дивізію. Тут були Орел, Імператор, Ніколай І, Адмірал Сенявину, Генерал-адмірала Анрансина, Адмірала Нахичевань і другі.

Сенявину і Анрансина відказали влізти за адміралом, хотіли їх Небогатова ждати і просити. Адмірала Нахичевань пробував на від японських кораблів вихватити ся, та його затопили.

На других кораблях матроси грозили смертю своїм офіцерам, если не здадуть ся і вислизали червоною еліт. Показало ся, що вислизави збудовані кораблі які разу не вистріляли. Ніколай І і Орел були ся добре, та вострі пішли за приміром збудованих. По дорозі в Сасего хотіло кілька інженерів і молодих офіцерів вилізати Орел у воду і були вже близько порохомою ескадри з льотом, коли їх заарештували Японці.

Роджественський часом на туман, щоб перейти непоміченим через проливи, но туман розвіяв ся на дві години екорше, як обчислив адмірал.

Ось як порадив були у російській еліті зникли злодійському злочинству, яке окружало царя і цутя його в замірах реформи, які доче піддати йому зникли часті російської суспільності.

Росія й Японія.

Слідуючого дня по врученню у словин японських, передав Вітте бар. Комура відповіди російську на них. В відповіді Вітте протинить ся цілком заплачено відшкодовани

воєнного і відступленню Сахаліна, мотивуючи, що се було б ганьбою для Росії, а Росія ганьблячого мара не мусить заключати, бо если она взагалі бажає мира, то бажає его в інтересі людкості, а не в власної конечності. Росія не може сити відзначальності за війну, бо она війни не бажала, чого доказом єт несприготоване; відзначальності за війну поносить виключно Японія, яка війни бажала і через 10 літ до неї приготувала ся. Росія має силу нести війну до остаточного рішення. — Що до прочих жадає, то хотіли они також не всі в можливості до прийняти, то однак їх могли би російські повновласники узнати за підставу до переговорів. Комура віддав сей час паразу з японськими повновласниками, які згодили ся на російську відповідь дати так само скоро свою відповідь, як се зробив Вітте. Нім однак відповіди японську доручено, Комура запропонував дискусію над подрібними пунктами, яку і ведено за згодою Вітте. Що однак ураджено, не знісно, бо на жадає Японія конференції відбуває ся в тайні. Однак в окруженню делегатів панує оптимізм, на який вказує також інтерв'ю в Вітте оголошений в „Матин-і“: „Іменно Вітте відповіди інтерв'ю, чому, що не правдою єт ібїя то він пропонував бар. Комура завішене зброї; висказав свій жає, що Японія не хоче згодити ся на оголошене перебігу переговорів. Вітте сам не має поняття, який буде вислід конференції. Поступоване Японія для него не зрозуміло; они не дали жадної відповіди на ноту російську, але запропонували обговорювати пункт за пунктом. Оноді обговорювано лише підраді справи, але ще не розпочато дискусію над 1. головним артикулом угоди. — Вчора мав Вітте дістати нові інструкції з Петербурга; надії на успіхи конференції не великі. Говорить, що Англія робить пресію на Японію, щоб она через арелюковане своїх жадає уможливила заключеє мира. „Ехо де Парі“, доносить з добре поінформованого жерела, що на случай зриває переговорів, флота японська буде бомбардувати російські порти на балтійськ морі.

А тимчасом на другій півкулі світа станули проти себе два могуті противники, на просторі, якого історія стратегії не пам'ятає. Команда Леневича займає простір від границі Монголії (праве крило) до ріки Тюмену (ліве крило). А тимчасом 6 армій японських вибирають собі відповідні позиції, щоб ту довжезну лінію фронту зломати і змінити. Оляма вже виготовили основний план акції і жде лише на вісти з Портсмуту, щоб і разі зриває переговорів сейчас з цілою силою кинути ся на ворога. З другої сторони і Леневич підгрожує ся, що на днях перейде до офензи.

НОВИНКИ.

Чернівці, 15. серпня 1905.

Конець московської рептильї. Порох підлогою місцями доносили ми, що місячник „Славянскій Вісѣ“, видаваний у Відні д-ром Вергуном, звісним з недавнього скандального процесу о російську пропаганду, перестав виходити, бо з Росії перестали приходити рублі. „Галчані“ за се дуже обурив ся і на-

писує ся на нас з протакною лайкою, хоту ми були згідним мовчаням. В послідній книжці „Літературно-наукового Виступа“ знаходимо я тієї сираї замітку, що кидає свій світ на ою сираку і вистверджує наш погляд, за котрий „Галчані“ так обурив ся. Ось що там читаємо: „Др. Вергун не має права до своїх протекторів. Видаваний ним місяць для зближення Славян „Славянскій Вісѣ“ був, як тепер показує ся, органом „блудного“ Череп-Сипридовича, що вийшов час грає виду ролі в російській едипової війні кривих, намі на подобу дивовида в середньовічних містеріях не „щез зі сходом“. Сей Череп-Сипридович був якийсь час сербським конзулом у Москві. Вже давніше підносили ся проти него голоси критики, а з кінцем 1904 р. дійшло до того, що журналіст Лурінов назвав его публично в часописі дуриським і ошуканцем. Череп-Сипридович зник десь параз, а рівночасно з тим перестав виходити „Слав. Вісѣ“. Появили ся статі про Череп-Сипридовича — особливо в „Русскомъ Богатстві“, і сербський уряд відібрав ему конзульство, аж тут в червні с. р. явив ся ще одно число „Слав. Вісѣ“ за грудень 1904 р. з величезною обороною Череп-Сипридовича і з заявою, що на час мусить перестати виходити, бо російська конзура... переслідує его, основанував в йому портрет Філаретського і т. д. А тимчасом града ось де лежала: Череп-Сипридович не переділатоць „Слав. Благодетельного Общества“ в Москві вказував підмоги „Слав. Вісѣ“, що він сам розказав ся поміж членів товариства. Се називало ся, що „Слав. Вісѣ“ має переділати у Росії. Коли ж Череп-Сипридович пропав, пропали і „переділати“, а др. Вергун не дурний ризикувати власним грошем і воли перервати видання „Слав. Вісѣ“.

О присланні українських св'ященників, як доносить „Полтавщина“, звернув ся до ся. синоду в Петербурзі азеутський єпископ. На островах Азеутх послав ся на його Українці, що не розуміють московських батюшків. Синод передав просьбу азеутського єпископа єпископів в Полтаві аби виступав св'ященників-Українців і вислав їх на Азеутх.

Страти Японії і Росії. Кореспондент „Times“ з Токіо доносить, що Японці мали до кінця червня 186,756 убитих і ранених, з того них 48,780 убитих кулями, або померло від ран. Абсолютно певне число убитих до 81. ечня 1905 28,989 конюїрів і 1857 привласнених до моряри. Число російських погиблих і ранених вимостило 820,779 людей, 646 Японців поновили Росію, а Японці 67,701 Росію. З 83 воєнних кораблів поємності 410,224 тон, які вислали Росія на поле битви, зникло ся 10 а 68,686 тон поємності. З 76 воєнних кораблів, з 274,184 тон поємністю, стратили Японці 12 з 46,025 тонами поємності. З другої сторони вислали Японія 7 воєнних кораблів а 44,486 тонами поємності, при чім відбула з моря 3 затоплені російські кораблі „Пересвет“, „Боя“ і „Варі“ що найменше з 25,435 тон поємності.

Смерть в Дієтрі. Дня 8. с. м. утонув ся в Дієтрі в Зайцінах Іван Пошівчун з Жучів. Пошівчун робив при будові школи в Калодієвіч. В неділю дня 8. с. м. пішов з товаришами купати ся і перепливав Дієтер. Два рази упав ся в воду. При третім разі опустив ся в воду і він утонув.

Франційки Кляйи уласкавлені. Зісну убиство Омера Франційки Кляйи уласкавлені шеар. Кару смерті перемієно єт на дожиттєву тяжку п'яницю. Відомість так єт розраділа, що ледя могла покласти свій підпис на акті. Президент барон Дістлар уюмив ся, щоб в визній добро заховував ся, щоб не була виключена можливість змінити ще кару виме новим актом уласкавлення. В найближчих днях перепозуть єт до жіночого кримного закладу в Найдорі.

Зі швайцарських звичаїв. Мешканці долини Алоїт в Швайцарії заховують натхнярський прадієвскі звичаї, до котрих належать також т. зв. процесія св'ят. Коли весна настане, виходять они в гори зі своїми отадами і там зинають ся вже аж до кінця гарної пори. В громаді Вісоз (Vissos) часті сола буває так пуста і вилюднена, що параз, щоб міг даліше проповідати

своїм парохіям слово Боже, мусить іти в гори і там відправляти службу Богу і уділати ся. Таїни. Сантаючі ся парохіями, щоб хоті трохи віддичити ся своєму отцю духовному за ті тяжкі труди єв'ангелістичі, призначають для него молодого під своїх стад одержане тротої дини по своїх прибутті в гори. З сего то мезола вироблюють їх прастарі пеліанської сира, і жертвують їх торжественно парохіям в четверту неділю серпня. День сей є великим святєм для всіх сел гроїади. Від ранку, сходять ся пастухи з гір і зносять сира до приходу, положеного в долині. Мирний судия з товаристві свого заступника і писаря єуть ємідіями при важено сирі, почин вей удіють ся до дерев на службу Богу. Провідники пастухів в числі 15, влізти на чої процесії, кождий зі своїм даром під пахом. Найсамперед поступає сей, котрай виробив найбільший сир, маючий пераз воних 100 ф. ваги. Нимі за ним в порядку відповіди їх гідності, залежної від великості їх сира, зинають похід єт, що принесли сира єв'ангелістичі. В першій єтють вей перед великим престолом, по боках котрого займає місце місцева єтаршина. По службі і послівчєню сирів устроєєсь живописний похід головною улицю села, єв'ангелістичі по обох боках селі перебувають в шай ооїдні. Довгий єтї заставлений під старим оріхом, на подвір'ю приходу, єтїкує на провідників пастухів, достойників громади і торжественно кінчить ся бенкетом переп'яним веселою розмовою та єпівчєми.

Оповіді, іменовані і т. п.:

Президент краю удав ся вчора на відзначенні відвідини до правого маршала бар. Василья до Вергомоту.

Президент краю надає єноржену гр. ор. парохію в Магалі в Будю і Коту Острицю гр. ор. парохію Вітте Загаровскому в Долині Луїави.

Доносить нам, що посол п. Ловичий хорий від 4. с. м. на черевний тїє.

Статут Товариства „Взаїмна поміч галицьких і буковинських учителів і учительок“ вже розіслано. Засланий збір називав ся на 28. серпня. Хто ще не дістав статуту і програми загального збору, пий сейчас уміє не ся карткою, а хто ще досі не згодив ся в члені „Взаїмної помічі“ пий сейчас згодити ся під адресою Руского Товариства педагогічного у Львові при ул. Сикстусей ч. 47. — Комітет єв'ангелістичі.

Доповняючі вибори до ради державної. Президент краю (єв'ангелістичі з 10. серпня пр. Ч. 430) розіслав а причини аложені мандату посла до ради державної др. Фл. Луку, доповняючий вибір одного посла до ради державної в єв'ангелістичі Чернівці, Салагура, Боя, Сторожинець і Серет для єв'ангелістичі громад на 10. жовтня. Головне місце вибору Чернівці. Вибори правиворіє новинні бути переведені в часі від 28. вересня до 1. жовтня с. р.

В Камінці відбудуть ся другі загальні збори дня 14. єт. с. серпня 1905 о 1 годині по полудні в саді Паньля Воротинця. О численну участь проєють ся. — Іван Воротинця, кошовий.

Заряд Рускої Бурси в Сучаві подде до загальної відомості: закуплено хату (7 коміат, подвір'я, грядиці) правий ґрунту, криница, близько міста; 10 зинає ходу до школи за 4,000 корон. Бурса входить в жите 1. вересня 1905. Жертви вилізла (в порох) від: В. Мильковича 100, Н. Бобикевича 100, Анат. Романовського 50, Андр. Алєєвич 100, пані Малин із Серету 30, А. і Галі Вітовинських 15, Кенія Лугові 11, о. Ігнат. Галацко 3, Іоанн Ільницький 2, о. Мат. Велигорського 1. — Разом 412 корон. — Просить ся о дальші єв'ангелістичі, котрі будуть вказані до загальної відомості; проєють ся вей г'єзети перепечатати в своїх єв'ангелістичі єтїю відозву і єв'ангелістичі. — Вайла.

Подяка. Назве підписані єв'ангелістичі єтїю шире подяку Ва. п. Василья Туланови, є. є. єтарєє в Ваїниці за безплатне єв'ангелістичі підписи єтаршини райєв'ангелістичі класи для громади Ваїни. — За єтаршини райєв'ангелістичі класи в Ваїні: К. Альота начальник класи, Ля. Лаворак заступник.

Що року горить хлопські мілени неасекуровані!

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

... у Львові, Ринок число 10, ...

одиноке руске товариство аскураційне

обезпечення будинку, движимості, збіжжя і пану на случай пожеж. По пожежі виплачує „Дністер“ зараз відшкодування; обійти шкід перевозити разом з місцевими членами; через 11 літ виплатив „Дністер“ відшкодування сумі 5 мільонів 340 тисяч Корон.

Фонди „Дністра“ виносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183,874 Кор. і уміщені єсть в цінних паперах.

В „Дністрі“ єсть обезпечених більше як 300,000 будинків. На покрите так черепом дають члени „Дністера“ позичку в Товаристві кредитонім „Дністер“.

Поліси „Дністра“ приймають ся при всьмих пожежах в Банну краєві, класи оццаности і класи сиротинських.

Чистий зиск по скінченні році звертає ся членам в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284,857 Кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8% за 1903 р. 5% прений).

Агенції „Дністра“ знаходять ся у всіх містах і більших селах і треба подавати обезпечення через агенти; господарі шкельменні повинні старати ся о агенти „Дністра“ в тих сторонах, де інші агенти „Дністра“ не робять. Агенти „Дністра“ заробили вже провізії 662,807 Корон.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Краєвою провізією від цих обезпечень для „Дністера“ на рускі добродійні ціли

„Дністер“ припоручає Превсь. Експертів Ординарних.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

5 (—)

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм єсть
NERVOLантика др. Ю. Францога
в Тернополі.

Се є експеримент умиротворює средство до катарам против вських ревматичних болю, простудних, змизнякостай, плечий гістий і нервових неуг. Прому уважати на назву „Nervol“ і не приймавати ніяких „Нервотонів“.

Ціна флаконів 80 сот. 10 флаконів (експертних) 8 кор. з оплатою і опаківкою.

(—)

Друкарня

„Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Кас райфайзенських.

Одна Каса дістає отсі книги: Головну, касову, щадничу, ліквідацийну, членську, пайову, скриптів, дві книги юкстів, протокол, 100 ари. записів довжних, 100 ари. записів, 100 книжочок членських, 100 щадничих і 4 таблиці процентні.

Всі книги вже остемпльовані ч. з. урядом податковим коштують 100 КСор. з пересильною поштовою 101 КСор.

Помічник торговельний

пошукує місця. Може поєсти і буталати. Адреса: Гайдай Гоголь, торгівельний садок в Кукурині позички. 67 5-5

Заряд друкарні

„Рускої Ради“

звертає увагу інтересованих, що всякі друкарські шпалас лиш за попереднім надісланням ліцензії або за посліплатою.

Я, Анна Чіляк

68 (89—92)

назичую власному пильності помади, черес котрої уживали зріст жого волоса діл і он до 180 см. довгого. Се є одини середок о проті нападанні волоса, синіла і приєднання зріст жидке волосі приєднує панам, котрим віл о проті рути і бороду, напобігав передчасному зростанню і сивині, напобіг чухатирна си помада вертає волосам так на голові як на бороді натуральну воласкую базу. Ділає оня однокорно так у молодих як і старих. Я уживала від 14 місяців.

Ціна одного флакону

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсылка

в цілий світ

за попередніх надісланих грошей, або за посліплатою. Найліпше замовити проті з флаконів:

Анна Чіляк

Відень

L. Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Шерша бумажиньська

спеціальна робітня обуви і ортопедичне заведе

ІВАНА ДІКА

абсолютна майстерського курсу ч. з. технологічного ремесла мунка у Відні, і записаного судового літопису

поручає

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найвишшого крему для панів, панів і дітей.

Замовлення виготовляють ся сейчас в заграничних шкір.

При замовленні в провінції пожадане, аби прислати о'ужитий черевик на міру.

Чернівці

ул. Руска II, а Філія ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

5 (—)

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ

(„Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства, коштують враз з стемплями 50 кор. з пересилькою 51 кор.

Композиції Ярославенка

на фортеп'яно

64 5-5 „Любовці“ залізні по К. 1-60

І. Народний Март, К. 1-

продають ся в книгарні Г. Нардієво в ЧЕРНІВЦЯХ

в Глазковій по всіх книгарнях.

Головний склад „Українська нахладня“ у Львові

ул. Прованса ч. 8. Час шкоти 809-909.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“.

отворена

в неділю і свята від 1/2 до 1/2 год. попол.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає яко случайну продаж, найбільший вибір літних артикулів по знижених цінах.

Парасолі всіх сорти, чисті і нові з найкращими ручками. Чорні Експертні (гарантия через один рік) у всіх модних красках. Цигарники і прочі подібні артикули ціла по цілій ноді. Парасольки дитячі, парасольки від дощу, для панів, панів і дітей, різного роду.

Артикули до подарунків. Найбільший вибір вишток, куфрів, будель, тшак, злуків і ремінь до нахвалли, касет, паратоних жіночків, пелюсарів, плазів, жіночків на білім ліквізат вишток на дорожності і т. д.

Канцелярія. Самостійна продажі: Лопі Г. Іта у Відні, і Осина Пхлера і Сиді білий вибір канцелярії ізбіа, найліпшого папіру і т. п. в різних виборах.

Лопі Г. Іта у Відні, і Осина Пхлера і Сиді білий вибір канцелярії ізбіа, найліпшого папіру і т. п. в різних виборах.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

За редакцією відповідає: Іван Захарко.

зних і школах женьських іменований — оскільки то можливим — також жінок. Представителі нисного духовенства спінчили обширний меморіал, в яким є подані вказівки що до скликання собору духовного. Ген. Дурново іменований генеральним ад'ютантом царя остана дашнє на становища ген. губ. Москви. В Пензі (губ. вітебська) а нагоди похорону жидівських робітників пубули розрухи. Коли поліція кинула си на товпу, щоб її розігнати, кинено на поліцію бомбу, яка ранила одного поліційного урядника тяжко, а другого і одного прохожого лекше. В Керчі вже третій день панують заворуєня протижидівські. Товпа рабує дома, богато родни жидівських покинуло місто. „Наша Жінка“ доносить, що мироний судия унівний 43 особи оскаржені о участь в заворуєнях в Одесі. Як доносить з Ревалі, пубули там були розрухи робітників, які жадали випущени на волю осіб арештованих за се, що на них впало підозрінє, що они читали і абонували заграничні часописи заборонені в Росії. Проти робітників вислав ген. губернатор війско і козаків. Коли про те довідали ся матрови, занесли дуже енергічно, що за першим стрілом до робітників, полують ся з ними проти війска. В виду сєї погроми ген. губернатор заборонив стріляти до робітників; а поступок матрозів так вплинув на війско, що оно також стало прихильно відносити ся до робітників, обороняючи їх перед нагайками козаків.

Конгрес союз мужицького, який відбув ся в Москві, а в яким взяли участь заступники мужики в 22 губерній, ухвалив жалати загального, безпосереднього тайного права голосованя від 20. року життя, скликання конституанти з правом законодавства, правом ініціативи і контролю над фінансами, та адміністративною і в петиційністю посольською. Конгрес унавів констичість побіхшеня власности мужицької і обовязкової, безплатної науки елементарної, необовязкової науки радугі, секуляризацію шкіл і утворення публичних, безплатних бібліотек і читалень. „Русь“ доносить, що 3 спорні точки в проекті Булігіна вже полагожджено: 1. обнижено виборчий цензус; 2. прийнято постанову, що президент палати вибраний на 5 літ не потребує царского затвердження; 3. згоджено ся, що правительственні, просити які будуть відкриті 2/3 голосів, не будуть предкладані цареві до санкції. Число послів буде виносити 520, з чого самих послів мужицьких має бути 90. У всіх губерніях, які будуть вибирати по 3 послів, насамперед буде ся відбувати вибір посла мужицького.

Сенатор Постовский розитнує про членів остатнього конгресу зємств в Москві з порученя царя. Тим винидином асестує стало підпрокуратор Камітанський, а до старачуть вони певно богато цікавого матеріалу. Після приватних інформацій не заминають „землі“ снів в бавонну. До чого допровадить та спеціальна комісія сенаторська, годі на разі знати. Але сам факт виделегованя сідчої комісії

свідчить о повороті до плану реакційної партії на царскім дворі. Вренті з'являють ся і інші знаки, що об'являють на разі що найменше не конче добрі ворожби для царя реформи. Головний заряд для правоних діл в Петербурзі розіслав до всіх редакцій об'явки, закаулюючи абирания складок, оголошувания відозв і справоздань зі складок на користь робітників, що в наслідок страйку попали в нужду. З Варшави доносить глухі вістки о гнеті, які мають відносити ся до найважливіших осіб, підписаних на протесті 350-ти. В Бердичові, Житомирі і кількох інших волинських містах мали вибухнути кровані антижидівські розрухи, що розширюють ся й на подальші міста в Волині. В самій столиці Волини число офір добігає до кількохсот. Революціонери старають ся зазначити свою діяльність усього й для нема, де би не чути, або не читати про силу їх бомб. І так в Білімостоці, в день уродни царевича викликали они демонстрацію, при чім не обійшло ся і без війска, що дало огни до демонстрантів і убило 40 осіб на смерть, а 70 людей тяжко ранило. Бомба кинена революціонерами убила трох жінок і дітей.

Політичний перегляд.

З'їзд імператора Франца Йосифа I. з королем Едвардом VII. 16. с. м. з'їзд сї царя Франца Йосифа I. з англійським королем, який відіслав его в Імлі. Цар Франц Йосиф I., яко старець не могутий вже далеко подорожувати, не може королеви відити візиту, тож бодай цимим монітанем, хоті сну відітати ся за паміть. Повітанє справді було щире. Цар питав аж до Гмуден напроти гостя, з відни оба критали до Імлі. Правительственні дивення відмозжують сїя стріна двох монархів всеого політичного значіння, повсякчас, що король англійський лише з пошани, яку має до австрійського царя, зробив сну візиту по дорозі до Марієнбаду. Та інші часописи, не заперечуючи сего монітаню, приписують однак самій охрімі в женьшій або більшій мірі і політичний характер. Повідають, що з'їзд сїй — а зазначене відітати німецького царя, хоті сну вже давно заповідала і бажала німецька преса — є відповідією на з'їзд німецько-російський. Ходить іменню о се, щоб Австрія на случай порозуміння німецько-російського не була лишена всього союзу, та здана на заслугу або подаску обох суєдів, бо на Італію — яка вже нині кокетує Франціїю, та лавно шукає нових союзів і лише про сего остана в потрібнім союзі — нема що чинити. Коли що до сего додати недавно заповіджену демонстрацію флоту англійської на Балтійськй морі, то можна догадувати ся, що з'їзд в Імлі має на цілі троха донечи дїтяючому в змарах думок про власну всемогутність Вілгельмове II. В Імлі не візитує царя замечка король в готелі, до его відіслав цар Франц Йосиф I. і забавив у него через годичу. Слідуючого дня попрацали ся оба монархи на жєлєзниці і король англійський поїхав до Марієнбаду.

Кріза в Сербії.

Кріза в Сербії, яка свого часу пубула наслідком інтриг о позичку на будову залізниць, вже починала ся. Від двох днів має вже Сербія дефіцитивний кабінет, який прийшов по тимчасовим міністерстві Стоїковича і буде вже правити якийсь час без порешюди.

Новий кабінет, на котрого чолі стоїть також той самий Стоїкович, є кабінетом т. зв. незалежних радикалів. Ся партія має за собою цілу істерію. Зраду були в Сербії лише два сторонництва: радикалів, що промовляли за союзом з Росією, і поступовців, які прихили

дали ся радше на бік Австро-Угорщини. В році 1901 король Александер дав почин до компромісу обох партій, а результатом був той, що Сербія одержала новий конституційний кабінет під проводом Вуїча і нову „консервативну“ конституцію, змінену від назвою конституції в 1902 року. Одна часть радикалів під проводом Жіковича не хотіла одиак приступити до коаліції і утворення окремих груп, яка веда дальшу борбу проти коаліційних кабінетів і їх „консервативної“ конституції. За панованя короля Петра роблено знов заходи, щоб об'єднати довести до порозуміння, і се в значній часті удало ся, бо через два цілі роки правля Сербією кабінет Груїча, в яким засідали репрезентанти обох сторонництва. Але вже по двох роках прийшло до порозуміння і незалежні радикали під проводом Жіковича виступили з коаліції, а перму держали об'яву Пасіч, котрий опер ся на більше уміркованих елементах і організував окрему партію т. зв. уміркованих радикалів. В той спосіб Сербія одержала два радикальні сторонництва — умірковане під проводом Пасіча і опозиційне під проводом Жіковича. Борба тих двох сторонництва була дуже завзата і дійшла до кульмінаційної точки в авеній сирани о позичку, яка і довела до упадку кабінету. Коли іменню умірковані радикали під проводом Пасіча промовляли за більшою позичкою, такою, яка вистарчала-б не лише на залізницю, але і на війско, то знов незалежні радикали були сему рішучо противні і стояли лише за позичку малу, виключно для будови залізниць, і то з тим, щоб ся позичку актигнути не за границею, але в самій Сербії. Результат сєї борби був такий, що кабінет Пасіча упав і прийшло до нових виборів, в яких обидва опозиційніста, то є т. зв. незалежні радикали. На чолі тих радикалів ставун пров. університету Стоїкович і він одержав також місію утвореня нового кабінету. Стоїкович став проводаром партії, бо Жікович, незгідно з волею сторонництва, залишав ся за позичкою Пасіча і мусів через те уступити.

Що-до програми незалежних радикалів і їх кабінету, то програму сю характеризують сїдуючі доматини: незалежні радикали жадають — не се виключно в своїм передвиборчій маніфєсті — зменшеня платівки на армію і урядників і доматують ся реформи в тім напрямі адміністрації та розширеня громадокої і повітової автономії. Крім того жадають заведеня промислових шкіл, яких на разі в Сербії нема, і утвореня дешевшого кредиту та будови жєлєзниць. В міжнародній політиці вони стоїть на становищу „Балкан для балканських народів“ і дашного доматують ся утвореня балканської федерації та будуть амагати до зближеня Сербії до інших балканських народів, а також до Румунії і Греції. Як бачимо отже, в то програма виразно національна і демократична і коли ся програма буде здійснена, то вона віддасть велику перевагу не тільки Сербії, але і другим державам зглядно народам балканського півострова.

В справі позички на війско і жєлєзницю, то справа ще не цілком порішена, але здає ся, що новий кабінет поступить собі так: будучи проти позички за границею в агаді і не хотючи сербським грошем жити чужих капіталів, новий кабінет буде купувати канони за готівку, бо се дешевше. Щож знов до будови жєлєзниць, то ся справа вже який рішена, бо вже вчерд тим занала постанову в скупщині, щоб на будову жєлєзниць затягнути позичку в самій Сербії, а іменню в білградській гіпотечній банку.

Правительство Стоїковича пабарас ся отже енергічно до діла, але що его програма, так політична як і фінансова, викличе сканені інтриги заграниці, о тім годі хіба оуміняти ся.

Традиційна політика російск. правительства а Україна.

В Франкфурті над Меном появил ся нова брошура*) нашого вісного пу-

блицета п. Романа Сембратовича п. в.: „Das Zarentum im Kampfe der Zivilisation“, в якій автор представляє внутрішню політику царства супроти своїх недержавних народів, а з окрема супроти Русинів. П. Сембратович дав в сїй брошурі під назвою своєї критики чиниє, що дають Україну, Моску. В брошурі, яку власне обговорюємо, вишов п. Сембратович від повсякдення панствізму і той ролі, яку відграє царат в борбі з Заходом, а також становиско автора є дуже актуальне і зробить его книжку почитною в широких європейських кругах. Треба тільки зазначити, що царскій абсолютизм піддержує в сїю пору всякі правительства ано забороло європейської реакції, між тим, коли царат є по прикладі ворогом акрау усеї просвіченої Європи, а у своїх власних нутрі веде політику темноти і безпощадної екстермінації.

Щоб одиак зазначити наш загальний провідний ідею, яку старає ся переповнити автор в своїй книжці, то позволамо собі перекласти тут оден уступ сїй, в яким, на нашу думку, вага і ціла книжки виступає найяскравіше. Сей уступ має заголовок: „Традиційна політика російського правительства а Україна“.

Зовнішня політика царства — каже автор — політика загартувати, адавити і замалити під обухом абсолютизму всі європейські елементи або ворожу силу проті західної цивілізації, іде рука в руку із его внутрішньою політикою. Правительство білого царя думає, що світове панованє Росії зможе перенести лише при помочи павного обмозкованя України. Від сїй дикой і фантастичної думки не хоче Росія відступити німаю всяких дотеперішних досвідів, бо сего має нібито доматати ся їей державної російської ідеї — той самий їей, що з поклоним на традиції Петра Великого перестерігає царя устими Побіднослова, щоб, Боже борони, не нарушило хоч в часті рєжиму святото, одвічного по предках, самодержавія.

Се може звучати парадоксально, а однак є правдою, що від іноспіраній того коша не вуть відірні навіть ліберальні російські групи, що борють ся тепер з абсолютизмом. Також і поступові Москалі визнають панросійську ідею, а від офіційальної російської політики длають їх лише адміністраційна система, яку раді-б повалити. Так офіційальна як і неофіційальна Росія вірить, що московський царід є всесім підмінням, цілком янніше незгідно з організуваням народом від західної Європи, котрий однак є поклонником до того, щоб в розвою всевітньої культури стати єй перемінням. Розуміє ся, що ті мнєні наслідники західної Європи визнають свою місію як і єї авенія повізаню — відповідно до свого партійного становища — але власне тому також і поступові російскі партії не хочуть нічого змінити в традиційній російскій політиці. Тому то також у всіх проєктах нової організації держави, які ставлять російскі поступовці, не найде ані згадки про якусь автономію України, або хочби згадки про рівноправність Русинів з іншими народами держави. А протів всяка права амагуюча до відродженя Росії, всяке амаганє до політичної свободи є чистою прапоєю Сизифа, коли з тим знагланем дучить ся удержанє України в єї дотеперішнім несправдливим положенні! Індоже Україні будуть уважані за горожан другої і третьої класи і будуть національно виняті навіть від тих прав, які теор обовязують в державі, та до того буде також стоїти ненарушеним російскій центральнізм і абсолютизм, хочби навіть і змінила ся форма державної адміністрації. Тут на Україні, дежить як раз пресою московської самоволі і абсолютизму. Нїде більше в Росії депоітизм не направляє таких орій, що там — нїде російскій абсолютизм не держить ся з таким упором і постійністю негнаний найбессоннішій прає злодєстє, виняті від звязу цілого одного народу, що на Україні. Вираді не є нічо дивного в тім, коли абсолютизм так завзато боронить сего свого тереву і не позволяє собі забрати своїх варварських привілеїв — але дивно се, коли такі варварскі привілеї признають новий також елементи, що стоїть на становищу демократизму. Нас астановає короткогладієть євободолюбних елементів в Росії, котрим певно не можна відказати доброї волі, але потрі відчувають чудний якийсь лн перед українським питанням і

*) Повний заголовок книжки такий: „Das Zarentum im Kampfe mit der Zivilisation von Roman Sembratowycz. Frankfurt am M. 1905. У Відні дістати можна в Buchhandlung L. Rosner, Wien.“

Оголошення Кас райфайзенських.

Перші загальні збори каси пожиткової і шадничої для громади Чумнів відбулись на днях 28-го серпня 1905 в 2-й год. по полудні в домі Івана Кривохвоста Васильового в такому порядку: 1) Вибір ради надзорчої 2) Установлення стовни процентної для вкладок шадничих і подачок 3) Установлення проценту на вкладок шадничих і подачок 4) Рішення Сирани. Гроші Кривохвоста, нечленини.

Друкарня
„Рускої Ради“
виконує всі
роботи
швидко і дешево.

Я, Анна Чіляк

58 (40-52)

задаючи відомому ви-
ходному помиди, перес-
якщо уживати прот-
ного возни діл на до-
185 см. довжину. Се-
одиною протом о прот-
видаючи волою експ-
дані і протидіючи прот-
в'їдані великі протиді-
ним, котрим діл о-
красні кути і бороз-
ни, побігши переділлям
ласкою і експію, ви-
гляді чудотворення се-
пада верте водою
так на голові як на бо-
ріді натурально по-
сидуючи бороду. Діла-
она однакові так у по-
лих як і старих. Н
уживаючі 14 жінок.
Ця одностій експію

1 ар., 2, 3 і 5.
Щоденна розсилка
в цілий світ
на поштових віді-
цах грошей, або на по-
штових. Найбільш
заманливі протом о ве-
браки:

Анна Чіляк
Відень
1, Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучення акційне кора-
бельно-перевозове тов. в Трієсті.

Правдивий пасажирський оборот до
Америки через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати крайової 6.

Для провінцій приймає ся агентів.

58 (9-10) п.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

поручає отсі книжки:

Видання тов. „Руска Бесіда“:

	К. в.
„Якщо“ словникова книга . . .	—34
Ів. Сивак. „Образи в природі“ . . .	—20
О. П. „Характеристики“ . . .	—40
Олександр „Людські Річчя“ . . .	—40
Киринді Н. Уставлючі „Три вішні наслідки“ . . .	—40
В. Умисельний-Ф. Корольський „Як поводити себе і який буде єй вплив“ . . .	—30
Прот. О. Бреніччук „Іван Сучасний“ . . .	—40
Ів. Ільківський „Промінь“ . . .	—20
Гаршин „Малюк“ . . .	—20
*** Телетий „Два старці“ . . .	—14

Видання тов. „Руска Школа“:

Баранівська Мечислава „Підлітківка“ . . .	2.—
Ом. Пилипчик „Методика“ I, части . . .	1.—
Гаршин „Методика“ II части . . .	60
Олександр Попович „Як біди вбогати“ . . .	—120
„10 книжок для дитини“ . . .	—20
„Вірні заповіді“ . . .	1.—
Ів. Сивак „Образи з життя“ . . .	—20

Ом. Попович „Шлях сотні повісток“ . . .	—40
„Порядки“ як закладати касу . . .	—20
„Будівництво Руск“ . . .	—20
Ю. О. Федосович „Після жовтня“ . . .	—20
Франко Іван „Русько-українська література“ . . .	—20
Пігулик Броні „Верховинські аспекти“ . . .	2.—
О. Шатко „Двоє з неба“ . . .	—30
Ів. Юлія „Сонячний сонячний“ . . .	—30

Др. Стеф. Сивак-Стоцький „Громада“ . . .	—20
„Порядки“ як закладати касу . . .	—40
„Будівництво Руск“ . . .	—20
Ю. О. Федосович „Після жовтня“ . . .	—20
Франко Іван „Русько-українська література“ . . .	—20
Пігулик Броні „Верховинські аспекти“ . . .	2.—
О. Шатко „Двоє з неба“ . . .	—30
Ів. Юлія „Сонячний сонячний“ . . .	—30

Сив. Жуковський „Учбовий підручник“ . . .	4.—
Іван Франко „Що там погуляло“ . . .	120
Франко „Очерки“ . . .	—20
Г. Воробієвич „Нова“ . . .	1.—
„Брошури“ . . .	—60
Марченко „Наша хата“ . . .	—20
Ярочевський „Серед життя“ . . .	—60
Сивак „Прочитай: „Що єдиного життя“ . . .	—40
Сергій Шиндлярський „Ausgewählte schweizerische Gedichte“ . . .	—50
Ярослав Веселовський „Степан Ваторай в Руську“ . . .	—10

При замовленні книжок упрямше се прислати на порто.

Заряд друкарні
„Рускої Ради“
звертає увагу інтересованих, що
всі друкарські писання
за попереднім надісланням на-
лежності або за послідаттю.

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.

Знанням із своєї спо-
рости поштовим і пос-
пінним кораблем т. 38.
Vordereichhafen Schnelldampf.

З Гамбургу до
Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країн Ла-Плати, Полудне-
вої Африки і Східної Азії.

Пароплав „Гамбург—Америка“ ліній відзначають се тим, що єсть повсютний
з опанованим харч. частию, і пасажери їдуть швидко і дешево.

Видача карт до всіх естацій Сполучених держав і до Канади

Близькі устатки уділяє окотно

ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

Чернівці, ул. Паньська 16

До Америци і Канади

перевозить найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Лавосі, ул. Браєрська 6.

68 (8-20)

Передплачуйте
і
розповсю-
джуйте

„Буковину“

Річна передп.
враз із „Рускою
Радою“ 20 Кор.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає яно случайну продаж, найбільший вибір літніх артикулів по знизинних цінах.

Парасолі від сонця, чисті шовкові і найкращішим рушники. Чорні як і інші (гаран-
тія через один рік) у всіх модних країнах. Цигарки і інші подібні артикули ціна по-
східної моди. Парасолі дитячі, парасолі від дощу, для плавання, для літнього, для зимового рока

Артикули до подорожжя. Найбільший вибір завісок, кверів, подушок, килимів, килимів
і рюшів до пальто, каші, паркових жіночків, парасолів, плащів, мішок на плече для
жінки на дорожність і т. д.

Каші. Самостійна продаж каші
І. Р. Іта у Віллі, і Оскар Шклер і Оскар
Бієльський вибір каші, каші, каші, каші,
каші, каші і т. д. в різних елементах.

завіс і т. д. найкращі фабрики каші, каші
в Грацу, Landtätter & Söhne у Віллі. Най-
кращі і найдешевші фабрики каші, каші,
каші і каші після найкращішої моди.

Видас товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарія.

За редакцію відповідає: Іван Захарія.

Англієська ескадра на морі баатійським. Урядово доноситься, що англійська ескадра вивалена з моря з 10 англійських кораблів приїхав 8. вересня до Констатта і забити на баатійським морі до 12. вересня.

Бунт Герерів. З Берліна доноситься, що ген. Тротт, командант німецький в війні з Герером буде відзначений для того, що не сповняв призначення з Берліна, та задля своєї невідомості, бо бунту досі не вчинив, а своєю злізистістю їхнув до бунту проти Німеччини і війни ще досі мирні пани мушкетери. Щоби подати доказ жорсткості Тротт наведемо його висловлювання до Герерів: „Освітлюючий лист до народу Герерів: Герери не є ніщо німецькими підданцями. Убивали, крали, обтискали раненіх жовнірам ухажувати і викинути тіла, а тепер а бо-жени не хотіли вже бити їх. Говорю народови: Кождий, хто виграє з капітанів приведу до моєї стайні або до колонії, дістане 1000 марок, а хто приведу Самуїла Могерера, дістане 5000 марок. Народ Герерів мусить тепер край пошукати. Бачи того не зробить, то а его приведу до сего. В обох границях німецьких кождий з Герерів чи то зі зброєю, чи без зброї, чи з худобою, чи без худоби, буде застрілений. На прийму жадних жінок, які діти, вижену їх назад до їх народу, або кажу до них стріляти. То єсть мої слова до народу Герерів. Великий генерал жовного пара: Ф. Тротт.“

Французька флотія в Англії. Перша відвідина французької флотії з Портсмут (англ.) вислав пресид. Любег другу телеграму до короля Едварда VII. а зважено припинити. Король відповів, що Англія і він сам були дуже щасливі, що ніг оказати свою приязнь французькій флотії і Франції. Також Румі, що міністер справ заграничних і Ландстони переслали собі сердечні телеграми.

Росія й Японія.

Переговори мироні ведуться далі. Їх вислід не звисний; але факт, що досі обговорено самі менше важні пункти VII і VIII, які припинили делегати останляючи найважливіші на конець наже одним задинавати ся оптимістично на справу мира, як надзвичайна рада коронна в Петергофі, в присутності в. кн. Володимира, Михайла і Миколая, що радила над кінцем мира. Нинішніх настроїв аж надто песимістично. В кождім разі ніхто нічо певного не знає. Нам падає ся, що переговори до теперішніх кажуць надіти ся успішного їх укінчення. Видно се з умірешності Японії, яка згодила ся на відступлення тих користей, (Манджурія, а головню жезуїндія хінська), які єї кождий приписували, а на які навіть приготували були Росіяни, на річ Хін. Справу відшкодування, якого Японія не ужила би на повільніша своєї флотії, бо відкобуть кораблі встарішали би, тільки ужито би відшкодування на покриття пошкоджень, які загарнула Японія під час війни і на політання шкільництва в Японії. Вчора у вечір обігали поголоски, що рішні держави старають ся нахилити Японію, щоб зреклась воєнного відшкодування в тій справі, если Росія згодить ся на відступлення Сахаліну. Нині має прийти під обрані IX. артикул, що відноситься до воєнного відшкодування, тому поки що не знати, як стане ся з відшкодуванням, але є надія, що буде можна якось погодити безформальною виплати гроші сторони Росії, як на се має при-

мір залагоджених пункту, що до хінської жезуїндії. Та пождемо, побачимо. Поки що треба занотувати, що пар підписав уже обширний план мобілізації на случай, колиб переговори в Портсмут не довели до жадного мира. Бо й Японці зазначають, що будуть проводити переговори даліше; оскільки сили будуть мати, не уступлять під точок, які будуть вважати за важні. Если би пізніше показало ся, що порозуміння є не можливе, то Японці осядять, що дальні переговори єуть без ціли і цілу свою увагу звернуть на кампанію в Манджурії. Однак не є виключене, що обоим сторонам удасть ся допривести до порозуміння. І на таке то виходить, як ти мені говориш, то я тобі ім'я, а багато залежить, яке сторонництво в Росії возьме верх, бо в Петербурзі нічого нема певного, особи змінюють ся як в казедоскопі, а з ними теж і політичні гадки, та стремління.

НОВИНКИ.

Чернівці, 18. серпня 1905.

Ізаюмінація Чернівців. Наше місто вигадало вчора чудово при електричній освітленню в честь Найсвятішого шевра. Треба магістратури признати, що наша гарно пристроїти свій будинок. Корона вигадала чудово, за те менше адміністративний остр, що був мішаниною австрійського і німецького. Він до школи корони, що розширився на цілу передню часті будинку викладали своєю новатою на велич. Хоругви і хоругви теж були устатковані зі смаком без пересяди. Скоро смеркало, почали горожани виходити зі своїх помешкань і горбою йти на ринок, та обіжувати на музику. Гра музики дала б до-що до бажаня вчора в нічній музиці, особливо соли. При таких нагодах адало б ся, або магістрат подбав за те, щоба трамвай і омідбус не порозинадали напруженням духом міської публіки слухати музики, нахилуванням, лямонен, та савтом, бо тим самим тратьте на частоту концерт музики, а чутих публіки мусить бути поділена, без чого могло дуже легко обійти ся, бо трамвай могли станути зараз при в'їзді ратушної улави. Гарно устроєна була габо-бурса каварія.

Зарібки в Прусах. До Прусе до 1-го вересня потреба 3000 робітників фабриках в віці від 18—30 років, проте тої кет, котрі замірюють вийхати, най скоро пропонують ся, щоба описи не було запізно. Нисьма просимо адресувати: Vermittlungsstelle für rathenische Arbeiter Neuberg O/S zu Händeln Todors Stadtyk. — Руссе бюро праці.

Недостача фармерів. Американські „Снобади“ доноситься, що на фармах в шоворесі стоїть потреба 50.000 робітників, котрі можуть заробити 150 до 250 долларів за один сезон. Тих оповіщув державне інформативно бюро, утворене департаментом різництва. Недостача робуних рує є причиною, що многи фармери зовсім попустили свої фарми, а в Providence, Saratoga County, можна купити ласер землі за 2 долари. Се обиклене вартости землі підляжало, що тепер наводнюють Арляону і Кольорадо, а фармери вносять ся на захід. За послядних 10 літ ціна земель в шоворесі стоїть змала є 168 міліонів долларів.

Гроші з Америки. Австро-угорські емігранти вносили із Сполучених держав за десяти літ (1894—1904) 48 міліонів долларів, з чого припадає на угорських емігрантів 31 міліонів а на австрійських 17. Сума грошей вносилась до краю річ-річно збільшалась. І так в 1894 році агадані емігранти вносили до свого краю лиш 1,327.620 а в 1903 аж 10,556.000.

Тут не вчислені гроші вносилі через американські банки, через пошту або в готівці. Вся сума грошей, вносилась в 1903 р. до Австро-Угорщини емігрантами з різних країн, вносили 32 міліони долларів. Італійці, що мешкають в Сполучених Державах, вносили до свого краю річ-річно окола 30 міліонів долларів.

Нанька Котляренського. „Полтавщина“ доноситься, що на дніх померла в Полтаві старенька нанька українського поета Івана Котляренського, проживши поперх 100 літ. Місця рада ухвалила устроїти їй похорон поштом міста.

Доносить нам, що на день 26. с. м. має приїхати руско-лат. Владава ставиславський до Серету на пожежне каміня угодного під полу черну. Се другий достойник церковний, що найме рівночасно падає Буковину, з тою річницею, що латинський єпископ об'їжджаючи своїх вірних після програми, виступає в цілому поміною, а руский італіт „incognito“.

Японські університети. Межа 1700 висшних урядників справедливості було тільки 300, а 3200 висшних адміністративних урядників тільки 400, а з 40.000 лікарів і хірургів лише 600, що покінчили університети. В загаль мало є людей в різних урядах, котрі би мали університетське освітлення, але мимо того нема майже ніякої рішнції в роботі обох категорій освітлення. Молодий Японець може стати суддею, учителем, до чого цілком не потребує ходити на університет. До освітлення служать спеціальні школи, з котрих правительство удержує лиш для медицини, одну для чужих мов, одну для штуки, одну для літератури, а більшість є власністю приватних осіб. Той дуалізм права що шкільний, одини обох університетів в Кіото і Токіо не годні зосередити бажань населення. Для того припиняє на університет зосередити строгим ісоном, так що лиш третина адале его, а прочі мусять чекати, або шукати собі иншого занятя. Припиняє на університет є еще дальше утруднене. Молодий Японець відразу зі середньої школи може вступити до спеціальної, щоба вчити ся прав, медицини, або літератури. По скінченню шкільної школи, кождо хоче вступити на університет, мусить перше позирати науку через три роки в висшій школі, до він побіч аничайних предметів вчить ся еще заграничної мови німецької, французької або англійської.

Небіжчик ожени. В селі Савобиді, тобальської губернії жив старий воїн Карпюк. В послядних роках став нездужати, а ось недавно спав євнов, що вмер. І дійсно, що тоги самого дня перестав жити. Сын доложив небіжчика на стіл і пішов до міста за домовиною. При покійнику лишала ся невістка і 12 літній син євобла. Незадовго вернув ся сын з міста. Передаючи тіло небіжчика на ласку і вози ставдали домовину на стіл, трутний небіжчик восторжешно, так що він улап з лавки на землю. Притім він застогнав і отворив очі... Сын і невістка настрашались дуже, але й старий чимало змалхнув ся, коли небіжчик домовину. Сейчас збігав ся євудя, розділяв Карпюка і показав на ліжко. На другий день було єму ліжко, і він підвівшись з ліжка, пішов до своєї роботи.

Дерихмара завалила ся. В американських містах будуть страшенно високі доми, на 10, 12 і навіть аж на 27 поверхів високі, а що они такі високі, що їмби аж хмари зачінають і розливають, то Американці призначили дерихмарами. Огже така дерихмара завалила ся ві второк тамтого тижня в місті Альбоні в шоворесій урядній державі. В домі єї мешкали селіний склад товарів Джоне Мієр і Сін, а в критичній хвили було в ній аних 300 помічників купецких, що служили в тім складі. Причиною нещастя стало ся то, що робітники мали ставити новий фронт, та позитивали великі довгари, на котрих опирав ся будинок. Будинок ачав нараз дрожати і хитати ся, підлоги і стелі почали тріпати, аж нараз зі страшенним лясотом завалила ся цілий і зрушила ся лиш величезна купа румовань та каміня. Аних 200 помічників вратувало

ся, аніжні ся лиш страху. Скоро лиш дим ачав хитати ся, они гадали, що то землетресене і вийшли дуже скоро на улицю, але й тут люди ужили чудесно смерті, бо зараз за ними летіло каміня. За кілька хвиля збігли ся люди на ратунок, сторожа пожежна, поліція, війско, лікарі, робітники і муляри станули до роботи, щоба добувати нещасливих з під завалини. Присипаних було аних 100 людей і они по найбільшій часті агинули, але девограт ще живих вратували і они мабуть будуть жити. Один помічник купецкий перелетів через чотирі поверхи, але крім того, що зломив собі ногу і трохи потовк ся, більше нічого єму не стало ся. Коли его вилігували з під румовань, він присутній повитала его гриміми описками.

Оповідки, іменовані і т. п.:

З ц. к. II. державної гімназії в Чернівцях. Рескриптом правної ради шкільної з дня 25. липня 1905 ч. 5918 постановлено ся, щоба згодована до вступного ісонту до висшої класи мають наступити найпізніше 8 днів перед реченим ісонту, щоба дирекції могли вчасно засягнути відомостей о стані науки тих, що старають ся о припиняє в шкільних гімназійних дирекціях Буковини. З огляду, що вступні ісонти в надходжін шкільним роком починають ся дня 1. вересня 1905 мають вжити ся претенди о припиняє до висшних клас найпізніше до 23. серпня т. с. в канцелярії директора.

Витяг з протоколу засідани Видау правого з 17. серпня 1905. Ухвалено містому Гургуморі прийняти пошечки в сумі 212.000 корон, витягні в 51 літах на 4 проп. в цілі вивадування Гургуморської шкільної каси і гроши Кучурини прийняти пошечки 10.000 кор. на шкільні цілі. — Припиняє предложені контракти купни громад Позево-фальва, Магала, Валива і Сторожинь. Ухвалено на рік шкільний 1905/06 євбвенції а) абсолютного євхолої школи для дересильних виробів в Кімполоні Гарадній Мерхес для освітлення в школі промисловій ц. к. Музею для штуки і промислу а Віди 600 корон; б) учеников архітектонічної школи того музею Феліппови Літваскому 600 корон; в) учеников малювальної школи академії штук Петропи Пенарію 800 корон; г) учеников ц. к. керамічної школи в Тендиц-Шенал Жигмонтови Борту 500 корон; д) абсолютного промисловий школи ц. к. Музею для штук і промислу Архипови Роска в цілі влучної подорож до Італії 800 корон; є) абсолютного євхолої школи в Кімполоні Юрієви Булига і Сильвестрови Єврієвцевичи в цілі справлення знарядів до абзудовної євхолої роботи в Сучані 305 корон 53 сат.; ж) дирекції євхолої школи в Кімполоні в цілі справлення знарядів і прирядів до вивадування для абсолютного тої школи 681 корон. Призначено учеников висшої школи різничої у Відині І. Пенескузови в цілі прийняти участі при померах підмогу 200 кор.

До відомости ц. к. Дирекції почт. Іна „Дуну“ так стало єво понуларне на Буковині, що його читають навіть там, де його а не вписали. — Мій накупок наданий дня 28. VII. 1905 в Бродній (число реценсії 35) до отця Луцого в Чернівцях улава Руска, пішов на таку адресу: „Лари in Кім“. Описав прийшло запитане до мене, до се відіслати, бо такого адресата нема, хіба в „Landes“-банку. Очевидно річ, що се не вина почмалітра з Бродній, бо його розвідка надана була по адресу написана, але тих нині, що заслідують в Чернівцях. І такі єшибок траплялись доволі багато, та що із шовістичного праміттю, бо майже на всіх часовишх, що мене дододать, є завжди адреса моя по руски перечеркнена, а написана ватоміть по румунськи. Висока ц. к. дирекція почт зводять тому ласкаво вглянути ближше у свою адміністрацію, щоб на будуче ухилити подібного рода пошибки. — Осип Феліппови, гр. к. євспозит в Садоні.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Ручні писемні зворотять ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламні писемні
читати відразу від оплати поштовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„літ року	10	—	„
„чверть року	5	—	„
„місяць	1	—	70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і відомості про ієсєрати
платити в Чернівцях.

Справи краєві.

Рабодішніє. Сарациї сумно, але мусить ся сказати, що між нашим народом знаходять ся люди, що поза свою особу, поза маленький свій світогляд не можуть дальше сягнути, бо не дозволяє їм темнота їх розуму, або хрупість. Якийсь учитель, котрий просить редакцію „Szegedwitzer Nachrichten“ не викладати його імені з бою перед цією Стоцкою, ванадає ся на Стоцкого. Можна на Стоцкого напасти, можна закидати йому, що злого зробив, але подавши допави такі, які би сягали вартістю ганьби, яку наносить той сам учитель собі. Найгірша то птиця, що своє гніздо каляє перед своїми порогами, а за що? Певно й сам учитель того не знає.

Коли би ми спитали кожного, кому має завдячити свій вибір до союзу Стоцкій, то певно, що всі виборці на раз сказали би, через мене, а ми скажемо, ні через тебе, але через обов'язок національного чувства, бо як учитель не будуть мати національного чувства, то ж шом доверива падати від мужиків, котрих просвітителями мають бути учителя.

Та країна підлість, бож годі се назвати чеснотою, того бонгуза учителя показала ся в цьому на учителя, що прийшли на Буковину. Австрійським горожанам по перше ніяко не подавати ся на місце в якійсь небудь частині держави і на ті підставі галицькі учителя можуть подавати ся на Буковину. Коли на жаль учительство в Галичині під шляхетним обухом так сильно пригноблене, що оно мусить покидати своє село, хотіти бути людиною й

мати яке таке національне почуте, то крайнок злого є ганити на них по ворожих часописях, підлаштуючись шляхетним забобам.

„Diese Marktschreier, die in Galizien nichts zu suchen hatten, kommen da unser Ansehen zu schädigen. Einer von diesen soll in Galizien 48 Stellen bereits gehabt haben. Ein anderer, der sich auch am Streikmachen beteiligt hat, wurde verhaftet und „brummt“. Ось чого забобас ся шанонному учителю; кланити ся дітям, вважає він головною задачею своєї педагогії, а рабодішнім аж воноє. Загал учителів чесних а гідностю чоловіка і горожанина Русина нехай осудить для свого брата по знанню, бо ему не так розходять ся о добро своїх товаришів і особу др. Стоцкого, але одною бажанем его є, остати самому і товаришам его знаунами та слугами дітям, а не людьми з розвиненим розумом.

Агітація Волохів.

В неділю їдуть Луку поленити про банок до Ширівців. За починком публікацій хруїт а Павлюком на чолі, на жидівських фірах, нитали его кацани вистрілами а молотів. З ширівських людей не було майже нікого крім двірника і двох хруїт, бо більше не було в малій комнаті громадській, яку залити ві шубра-нечій хруїт, між ними чуло було шепот: Ми не Русини, а Волохи. Ось до чого доходить патріотизм кацани і робота понів. Честь їм за се несвідомим хруїт. Нехай ликують кацани а просвіти затуманеного музика. Пояснюємо про банок Луку поленити Гринчука, по-

яснюючи людям, що він не про банок говорити прийхав, а про вибори. „Засі нам Волохам до наших понів“. Перебін сарациї так, що той ні словечком не споминає за вибори, тільки подякував за довіру до себе і від'їздив, почув сясти за собою. В Садагурі а Кофляра запросили пани Гринчука до себе, а що один чоловік має справу до Гринчука, не знаючи о тім, що Луку з товаришами є у кнайпі, пішов за ним. На їх запросини присів ся до стола і почав говорити з ними про вибори політичне положення. Коли говорив а Т. Опчу-лом, ввійшов до комнати факер Луку і ударив в лице безглузого. Ми знаємо, що сего не зробив сам зі себе, що то був „Wink von oben“, бо і в Ширівцях хапав ся він до Гринчука, а опісля в Садагурі викликав его. Гарних приятелів прибран собі п. Луку. Нехай не думають собі Волохи, що тим одним політиком побідили вони, ні се відстять ся на їх самих. Вони тільки вказали, куди стежка в горі, а в суді визнають ся з чого поручення факер сьміє ударити в лице чоловіка, що спокійно говорив і ні одним словом не образив нікого, тим більше, що факер не повинен знаходити ся між людьми, що не мають інтенції говорити про політику кулаками факерів. Ми знаємо а чим то сторуни вишло, будемо ждати до судового засуду.

Історія австрійск. шкільництва.

(Даліше).

І на полі найвишого шкільництва уніфікації заході Чехів найкраще усеїхом. — Хоч дуже нерадо мусіло правительство основати окремі універ-

ситетський в Празі з двома відділами: філософським і правничим (1881); незабаром прибув ще а медичний (р. 1884), а в кінці і теологічний факультет (р. 1891). Там станув в Празі побіч німецького університету чеський з визначним характером національним. І ось той новоотворений чеський університет, якому німецькі члени та політики не ворожили доброї долі та довгого віку, незабаром пригорнув до себе так велике число слухачів, що Чехи стали вже домагаються собі другого університету на Мораві а се: а Берні, або Одуманду. Правительство, заспокоєне сими новими домаганнями Чехів, хоча повним робом їх зацїлювати; оно хотіло дати їм ще другу школу технічну, яку і основано дорогою адміністративною без попередньої законної повнова-сти. Чехи очевидно велим радо при-няли нову свою політехніку, але такі зараз ще дуже поновили дані домагання другого університету та отази виборювати собі его дорогою обетрунції а парламенти (р. 1902—1904).

Але в рінній мірі дбали Чехи і про школу для промислу. І так в р. 1880 згодились они по довгих торгах на промислену школу в Празі а 2-ма мовами викладаннями, але вже в р. 1884 стали домагаються, щоб лише в німецьких класах повинні утримувати і на дальше, а в німецьких мала повинувати невідільно чеська мова викладова. Як вигладало в прагматі сей утримувати (і в тих низинних класах) про те свідчать найкраще слова міністра просвіти в парламенті (дні 2. чвітня р. 1886) „державна школа промисленна в Празі є в принципі (на запері) утримувати, але на ділі виключно чеська“. — А інакше а те, що ще в р. 1891 не мали Чехи потрібних підруч-ників шкільних, так що в чеських школах промисленних мусіли ученики Чехи по-служуватись переважно німецькими книж-ками. Щоб сему лизови зарадити, за-вважалося, що мало на меті: створити чеську літературу технічну; а звнавало оно не малої допомоги від міні-стерств.

Рінном дбали Чехи і про свої еко-номічні школи. В парламенті дні 29. мар-та 1889 сьєстатовано закн, що в тігу довгих років не основано ні в Чехах, ні на Мораві ні одної німецької економічної шко-

Антін Чехов.

ЗАКЛАД.

Переклад Гр. Ткаченко.

Темна остана ніч. Старий банкір ходив в своїм кабінеті із кутка в кутку і гадував як він патнайнить роки тому назад в осені дивав бач. Було багато розумних людей, були і шані розуми. Між ними розмаїли і про кару на смерть. Гості, між ними було досить учених і літератів, не похвалювали кару на смерть. Вони лічили сьм засіб кару воздїтний для християнських держав і несправедливий. Відомість висловлювалася в тому напрямі, що кару на смерть невідільно треба замінити доживотним ув'язненням.

— Я з вами не годжусь — сказав банкір. Я не пробував ані кару на смерть, ані доживотного ув'язнення, але коли можна гадати а рїсї, то мені здаєть ся, що кара на смерть мораль-нійша і гуманнійша як ув'язнення. Кара на смерть убиває чоловіка разом, а доживотне ув'язнення на протг довгого часу.

— Те і друге однаково негуманні — заважав хтось із гостей, через те, що як то, так і друге має одну і ту саму мету — убити чоловіка. Держава — не Бог. Вона не має права відіймати те, чого не може дати, коли захоче! Ту

між гостями був молодий правник років 25. Коли звернула ся до нього, то він відповів. — І кара на смерть і дожи-вотне ув'язнення однаково неморальні за-соби, але коли-б мені прийшлося виби-рати, то я вибрав би друге. Як буди жити — ліше ніж нік. Почали ся су-перечки. Банкір, тоді ще молодий, у-дарив пистуком по столу і врянув, звертаючи ся до молодого правника:

— Неправда то є! Давайте заложимо ся о два міліони, що ви не витри-маєте навіть п'яти років ув'язнїї.

— Коли ви не жартуєте — відпо-вів йому правник, то я готовий сидіти по п'ять, а патнайнить роки.

— Патнайнить? Добре! — крикнув банкір. — Я ставлю два міліони.

— Я годжу ся. Ви ставте міліон, а я свою власну свободу — сказав пра-вник. І сьм дини без жадного намісту заклад був зроблений.

Банкір, який тоді не знав рахунку своїм міліонам, балувався, був задово-лений таким закладом. За вечерю він жартував, звертав ся до правника: „Схвистіть ся, добродію, що не візнаю; мені міліони нічого не варт, а ви мо-жете потерати три — чотири роки свого лішого життя. Я кажу три, або чотири, бо ви більше не витримаєте. Не забу-вай же мені сказати, що добровільне ув'яз-нення богато гірше примусового. Думка, що ви кожної хвилини маєте можливість вийти на свободу, буде давати вас важ-ким наміном: Мені жаль вас.

І який банкір хутко ходив із кутка в кутку, гадував усе що і занятав себе: До чого такий заклад? Як во-рнеть ся того, що правник потерає 15 років свого життя, а я два міліони. Чи може сьм випадок дозволити людям, що ліше, чи кара смерті, чи доживотне ув'язнення? Ні, що раз ні! Дуриння, таї годі! З мого боку то була приміа шир-ного чоловіка, а з боку правника — випадкова жадність до грошей. Далі він гадував, що було після того вечера. Було узв'язнено, аби правник відбував своє ув'язнення під впливом доглядом в одній будинку, який стояв в саді бан-кіра.

Умовились, що він через протг 15 років не буде мати права переступити парі свого поміщика, бачити живих людей, чути чоловічий голос і одержу-вати листи і газети. Йому дозволено було мати свій музичний інструмент, чи-тати книжки, пити вино і курити. З виїздом сьмїтом він мусів аносити ся не ніякше як мовчки через маленьке ві-конце, але було зроблено спеціяльно для сьм моти. Книжки, ноты, вино і т. и. ніг він потребувати сьмїлки йому заблаж-се, але лише через німю. Умовили ся докладно, не забути навіть дрібниць. Правник мусів сидіти рівно 15 років від 12 години 1870 р. до 12 години 1885 року. Найменший намір а боку правни-ка зломити умову, хотів би за дві хви-лини до року, увільнив банкіра від обо-в'язку платити йому два міліони. Чер-

шого року ув'язнення правник, о сьмїло можна було гадати по його лїстах, дуж-е сумував. Завжди в день і в ночі можна було чути гру на роялі. Він від-мовив ся від вина і тютюну. Вино, писав він, викликає бажання, а бажання перші вороги вільнї. Окрім того, нека нічого смачного, як нити вино і ні-кого не бачити.

А тютюн портить повітре а його кімнати. Першого року правнику посп-дали книжки легкого змісту; романи а зашуканою любовною інтригою емоці-оні оповіданнями, комедіями і т. и. Дру-гого року вже музика не було чути і юрист потребував в своїй лїстах лише класичні.

П'ятого року вийти було чути му-зику і вивести попрохав вино. Ті, котрі стежили за ним через віконце, розпові-дали, що він сьмого року лише їв, пив, лежав на ліжку і розмаїли сам з собою. Книжок він вже не читав. Інколи в по-чи він сїдав писати, писав довго, але під рано прав усе, що написав. Нероз-чуж, як він плакав.

Шестого року вийти почав доклад-но студіювати філософію і історію. Він а жарістю студіював сї науки, так що банкір лизав достарчати йому кни-жок. На протг 4 років він одержав 600 томів. В часі такого захоплення банкір одержав від свого лїста лист такого змісту: „Дорогий мій тюремнику! Пи-шу вам лист в шести мовах. Понажіть їх знающим людям. Коли вони не знай-

ли, ніж тим як Чехи одержали за той час 19 нових загонів шкіл.

Побіч Чехів жили і Польки багато особі придбати на шкільній ниві. Они вже і перше (се є до р. 1879) стали верховодити в Галичині, але в новітні часи (р. 1879—1904) зауважили они свої загони вже й на східній Шлезі та східну Галичину і розбогатіли тут коштом Німців, то знова коштом Русинів, позаяк тішались особливим заспокоювачим австрійського правительств. І так основали Польки нову гімназію в Тешні, яка діяла великою допомогою від правительств, а підтак і перейшла на державний етат. В новітні часи (р. 1904) рішило правительство отворити польські гімназії в Тешні.

А вже найкраще загладувались Польки в Галичині під заспокоювачим австрійського правительств; на польську господарку в загаль, а особливо на шкільній ниві гляділо австрійське правительство так, що з першу прижмурило одно око — але підтак вже безцеремонно обі обі — не мовби око новім перестало управляти Галичиною. І зчинялось таке, що міністер просвіти не має голосу в Галичині. По що властиво оцінюють ся іменовані галицькі учителі шк. середні, директори та інспектори в правительстві Галичині („Wiener Zeitung“) — годі зрозуміти. — Галичиною і є шкільництвом править — як відомо — польське коло в державній раді та більшість галицького сейму (польська палата). — Дивно лише те, що австрійське правительство, хоч і признає Галичину за австрійську провінцію, а пречінь не почувалось до найменшої співпінності та відвічальності за ту господарку шкільної Польки у тій провінції.

Серед тих сумних умовин політичних становить ся доля Русинів у східній Галичині, як в загаль так і на шкільній ниві новім позавидна.

(Далше буде).

Конституція в Росії.

Обидвинки сповнили ся і 19. с. м. видав самодержець Росії маніфест, яким хоче автократичну катуманити очі людям. І надав карикатуру парламенту, бо не дає она ні свободи преси, ні загальної свободи горожанської, ні національної, а горожани російські остануть на даліше невідлижками автократичної влади, бо „Государственная Дума“ установеляє цензура президента над словами послів, щоби, борони Боже, не вирвало ся котрому яке слово правди супроти гнету. Ухвалити нічого не смів дума, бо має над собою державну

дуть байдів, то прошу нас вистрілити в садку із оружя. Се буде значить, що моя праця не пропала даремно. Гей! усіх ніків і сторін розмаляють в різних монах, але в грудях їх горять один і тойже самий вогонь.

О! Як би ми знали про неземне щастя почуває нині моя душа; бо я умію розуміти їх. Було зроблено, чого прохав вивіти. Валир зовсім двічі стріляв в садку. Потім після десяти років правили скіли нерухомо за столом і читав одно лише евангеліє. Банкроти здавало ся дивним, що чоловік, який через протят 4 роки простудував 600 томів, майже на протят цілого року читав одну тоненьку, адять ся, цілком зрозумілу книгу. Цей німпл історія реальні, богословіє. В останні два роки вивіти читав дуже багато, але без жадного порятунку. Студіював природні науки, Байтона, Шекспіра. Бувало так, що він прохав прислати йому різночасно книжок з томі, медичина, романи, або з філософії і богословія. Його читави було подібне до того, ніби він плавав на морю серед підпоямків порабі і балаючи спасти собі життя він хватив ся за один, або за другий підмог.

(Далше буде).

раду, а тільки дораджувати і мимо більшости голосів протинних якомуся проєктом цар своєю силою може видати закон, санкціонуючи его навіть проти волі більшости. На опірних міністрів нема ніякої влади, як у парламентарних інституціях Європи, крім царя. До думи не належить ухвалювати бюджету і репрута тільки кантролі, і таке саме що до ухвалюванн законів, а наради що до основних законів, які видає зі себе російський абсолютизм, не належать до думи. Все можливо зроблено, щоби заперти дорогу до думи більш свободолобним одиницям, бо на них покладено тяжкі пута цензу, а тим самим майже виключено від вибору аступинців низших верств населення.

Ось як виглядає конституція, якою обдарил прислужана автократія своїх горожан. Не забезпечує вона ніякої народности національно-політичної свободи, але російські політики повинні усіма силами розширяти отвір, який проломив в грубій мурі цар. До дальших свобод може донести тільки розумна політика, яка повинна полагати: брати все, що дасть ся в даліше йти, за мале не дикунати, а більшого домагати ся, бо таким способом можна буде з часом досягнути горожанські права на усякім полі цивілізованої справді держави.

Ріжні вражіння чинива маніфест на публіку заграничну як і внутрішню. Поляки у своїй захлиненості питають ся вже нині кілька виїде польських послів з Литви і України і числять їх на 20—30, а своїх до 42, числяючи вже послів з Вільна і Київна (!). Преса польська „Свобода“, „Gazeta Narodowa“ вважають маніфест першим кроком в новій добі історії царства, захищаючи ему зарозом неспівність. „N. Reformator“ пише, що не треба ані перецінювати, ані не доцінювати партості маніфесту, а „Przegląd“ хоче мати вже в Петербурзі „Kolo Polskie“ подібне віденьському.

„Nag. Listu“ каже, що російські патріоти повинні прийняти з вдлчностю маніфест, а „Nas Nagoda“ називає оголошене конституцій епохною подією. „Петербург. Вѣд.“ є думки, що день 19. серпня є днем розчарованн для конституціоналістів, а „Русь“ каже, если би була прибула і свобода преси, був би заслугував на симпатію, а Вітте називає маніфест історичним документом. З німецьких часописів реакційні відносять ся до маніфесту прихильно, а поступоні називають его карикатурою, то псевдоконституціоналізмом, а „Vossische Ztg.“ називає его — забавкою з народом, бо воли царя остає й на даліше одною міроюдією в державі.

Для нас не має дума ніякого на разі значіння, бо цензу не позволяє українським заступникам бути в раді, а московські і польські галапаси будуть репрезентувати Україну, а свідомих патріотів українських буде можна почислити на пальцях, які потонуть в числі 412. Для нас єще тим менше важний маніфест, бо він не признає нам ні політичної, ні національної свободи, ні свободи вислову, а що найбільше не внесено огидний масний указ з р. 1876. Та коли українські патріоти зрозуміють вагу, яку можна прикласти, до думи, то вони чейже в сполучі з иншими діють ся до того, що й для України можна буде пробити одну ще діру в російській

чиновничій мурі для світла України, а навіть агодом і для політичної волі.

Цар видає слідуєчий маніфест: „Росія повстала і стала сильною через єдиність царя з народом, а народу з царем. Тепер надійшов час; щоби добрі заміри наших попередників здійснені ся і вибрати з цілої держави людей, котрі би єдино ділали при виготовленні законів; в тій цілі покладаємо побіч існуючих вже в державі інституцій, спеціальне дорадче тіло, що буде мати за задачу тимчасове виготовленн і обранн над проєктом законів, як також кантролюванн державного бюджету. З той причини вважає ми konieczним при рішучасно задержаній автократичній власті, утворити „Государственную Думу“ і затвердити виборчу ординацію для неї, щоби депутати в 51 губерній і доносній провінції могли найдаліше зібрати ся в половині січня 1906 р. Маємо надію, що вибрані цілком вірним народом мужі, що покликані будуть до участі в нарадах, покажуть ся гідними царського довіри, котре їх покликало до великого діла і що они єдино в порозумінні із иншими інституціями і властями будуть єдино працювати. Вірючи в велику історичну міську, численно наповню, що Росія виїде побідоносно з теперішніх нещастів.

Указ до сенату вярдижує оголошене маніфесту в справі утворенн Думи і означає, що всі істотні, що відносять ся до організації системи урядового мусять бути предлажені Думі. Зарозом уневажнє той указ указ з 18. лютого 1905.

Вибори до Думи: 1. в провінціях і територіях, 2. в містах: Петербург, Москва, Валу, Астрахан, Варшава, Вільно, Воронеж, Елаторанослав, Иркутск, Казань, Київ, Кішніє, Курск, Лодзь, Нижній Новгород, Одеса, Орен, Рига, Ростов над Доном, Самара, Саратов, Ташкент, Тьмелі, Тула, Харків і Ярослав 3. в Польщі, Сибірі, на Кавказі і Туркестані і кількох инших провінціях відбудуть ся вибори після спеціальних постанов. Загальне число послів виносить 412, з чого 28 послів вибраних буде з міст. Вибори членів Думи в провінціях і територіях доконані будуть через виборчі провінційні збори, зложені з виборців, що будуть вибрані: 1. через властителей дібр в округах, 2. через міських виборців; 3. через повноважених малих округів сільських і міських. Збори виборців числять в обох головних містах по 160, а инших по 80 членів.

Петербург 18. серпня. Нині оголошено царський указ в справі заведенн „Государственной Думы“, котра має характер державної Думи. Найважніші постанови:

Арт. I. Дума є посилкава, щоби єдино ділати при творенні і нарадах над проєктами законів, що відповідає до основних законів переходять через раду державу і їх предладає ся найвишній власті автократичній.

Арт. II. Дума складає ся з членів вибраних через людність царства на протят пяти літ після спеціальн установа виборчих принципів.

Арт. III. На підставі царського указу Дума може бути розкликана перед 5-літнім речинцем, одини той сам указ має сейчас установити речинець нових виборів.

Арт. IV. Час протят річних сесій і перий буде означат царський указ.

Арт. V. Діяльність Думи відбуває ся на пленарних і комісійних засіданнях.

Арт. VI. Дума мусить числити щонайменше 4, а найвише 8 комісій. Кожда комісія мусить складати ся щонайменше з 20 членів. Дума сама постановляє число тих комісій і число їх членів.

Арт. VII. До дібности нарад Дума безусловно konieczною є присутність одної третьої частини членів Думи на пленарних засіданнях, а половина членів комісії на комісійних засіданнях.

Арт. VIII. Кошта удержанн Думи понесе царський скарб.

Арт. IX. Дума вибирає з поміж себе предсідателя і его заступника на протят одного року. По укладі того речинця може наступити новий вибір. Президент Думи єдино свої єунції з винятком случаю предлаженного в артикулі III. аж до нового вибору президента. Президент вибраний на останній рік

кожного законодавного періоду сповняє свої єунції до кінця 5-го року.

Арт. X. Президент, а підчас его неспрсутности віцепрезидент надають парем справу в діяльності Думи.

Арт. XI. Предсідатель комісії вибирають ся з поміж членів комісії самими членами на 1 рік.

Арт. XII. Основні істотні відносячі ся до діяльності Думи будуть двократно в спеціальних конференціях, в яких під проводом президента беруть участь віцепрезидент Думи, предсідатель комісії, секретар Думи і его заступники.

Арт. XIII. Члени Думи починають свій уряд зложенем присяги після присяганої форми.

Арт. XIV. Члени Думи мають цілковиту свободу виконувати свої переконання у всіх істотних, які входять в обов'язки комісії Думи.

Арт. XV. Члени Думи можуть бути повбавлені особистою свободою тільки на підставі вироку судового. За довги не можуть бути вивінені.

Арт. XVI. Члени Думи можуть зложити свої мандати, однак мусить повідомити про ся свою постанову писемно президенту Думи.

Арт. XVII. Кождий член Думи тратить свій мандат: 1) в разі утрати права горожанства російського, 2) в разі вступленн до чинної служби військової, або обинтя уряду державного зі сталою неспіву, 3) в случаю утрати права чинного вибору.

Арт. XVIII. Кождий член Думи тратить мандат ірзо ірго в случаях наведених в виборчих регуляціях.

Арт. XIX. Кождий член Думи тратить на час право брати участь в засіданнях Думи, если буде виданий судовий, в разі перешкод, які сироваджують ірзо ірго виключене від виконуванн мандату, коли б понав в банкрутстві, вони причини банкрутства не будуть винисені.

Арт. XX. Члени Думи за переступства похвнені підчас виконуванн їх єунцій, суть відвічальні в тій самій обсягу як члени ради державної і на основі тих самих постанов.

(Конець буде).

Росія й Японія.

Мірові переговори, як стаючи на обговоренн присутних пунктів угоди, відложивши єврові на бік, так і доси стоить. Так отже справа відшндована і видаті Сахаліну доси не рішенн. Ані Росіяни, ані Японці не хотять відступити від своїх жадань в справі тих пунктів, так що гровить вірване переговорів. І ту знов вступили зі своєю інтервенцією презид. Рузвельт. Він запросив до себе бар. Розена і конферувал з ним, а підтак, залезивши собі попере Англії, Франції і Німеччини та порозумівши ся з цимарем японським, запросив на конференцію всіх делегатів російських. Рузвельт пропонує, щоби що до єврових пунктів, а зглядно що до тих двох т. є. відшндованн і Сахаліну, обі сторони угодили ся на суд роз'яснчій. Після „New-York Herald-y“ Вітте має агодити ся на суд роз'яснчій. „Echo de Paris“ оголошує довше справовданнє єврових Японії, вважаючи, що засоби Японії вже вичерпані і колиб Росія не угодила ся на запланованні коштів єврових, то Японія, яка доси ділає лише поміжками, була би пропашною. Реаліні в сім дусі предлажено також цареві. Після думи капіталістів парнаєвських, які пермують ся завжди опінією петербурзьких і берлінських, мир мусить бути запланований. Бо Росія на війну не дістане відд ані міліона, а на мир тобто контрибуцію, дістане всього міліарди. Вітте про се добре знає і если торгує ся то лише для того, що вторгувати всегда щось можна. Тимчасом з терену борби приходять глузі вісті, що Окіма вже починає оєванув. В німичній Корей Японії посузули ся значно на перед, нинарши Росіяни в оборонних позиціях. Росіяни перейшли ріку Тюмю і спалили на собою мости. З всякою певністю Тюмю тепер скажуть, що на полудне від Тюмю Росіяни цілком нема. Командант японської ескадри висланій до Камчатки доносить, що 13. с. м. забрав в р. с. порті Петропавловск російський транспортний корабель „Австралія“.

Політичний перегляд.

Туреччина. Дотеперішнє слідство в справі нещоданього атентату на султана виявило, що атентат, на скільки він був би порятунок, мав дати почин до багато інших атентатів того дня, які мали би на цілі знищити розрив і прискорити загрози до міжнародної інтервенції. Султан розказав, що нахата его Ішаді має бути одружена муром і цілком ізолювана. В тій цілі мають бути збудовані всі сусідні будинки. В Смарі викрито велику тайну змову Вірмен. В конспіраційнім доповіді надішло 8 несподіваних машин, заохочених в приладі захорони, 48 бомб динамітових, значну кількість легко завантажуваних мате-риалів і домішків, багато дзвонів і доку-ментів. Плановано ламати на правитель-ствений будинок, на конзуланти, на га-зітню, на склад тютюну, на верабай сте-лі на якорях і пильні будинки. Арешто-вано з гору 100 осіб, між ними нахо-дять ся також 3 провідники. Коло кон-зулатів і в місті збільшено сторожу.

Відозва.

Родимці!

У тихім, до недавня забутім кути нашого краю, у повіті вижницькій починає просвіта і економічне життя що дня чин-раз то яснійшим і живійшим промінням сієть.

Дружина свідомої інтелігенції русо-вої, яка проводить темних мас наших селян, прозвучала, що в заміж є одинока сила до виборення злих, до здобуття ли-пшої долі.

Людям проминають у нас дні, в ко-трій заспокоєні ся почини пригото-вляти ґрунту під підвалини політичної організації, а тут вже виникає потреба нової організації економічної, котра для народу є єго свідомо, єго судилом.

Згуртовані наших селян в тіснійшу організацію, в продуктивно-торговельну спілку, стане ся їх моральним і мате-риальним відраженям.

Се всім усе, що той народ у світлі стотіт, живе й дичає, чим міцнійше з'організований або одиницями народна сила.

Виділі всі товариства „Руска Бе-сѣда“ у Вишніви відбув свої наради дня 13. липня 1905, в цім як би то наве-дену програму увести у життя, у який спосіб взятись до спільної праці, щоб агітувати усі товариства нашого по-віту під однім дах.

До сего діла нам треба найперше більшої спільності членів, котрі би зобов'язали ся точними, місячними пла-ками єдині виступати.

Описан сідувало-б вишнівське і ур-яджене з'являло, де-би члени могли ва-гітно кожного часу сходиться на спільні наради і прочитані часописи.

Частіші сходили нашої інтеліген-ції з цілого повіту у Вишніви тим більше пожадані, що тут нема цілком місцевой, русої інтелігенції, котра-б могла піддержати місію організації в вишнівській околиці.

За починком нашої єдиної має на план основатись тов. „Народний Дім“ у Ви-шніви — сев найважнійший захист для цілої повітової народної організації.

Тому звертаємо ся до всіх руских товариств, Руських, Руських духовних і світських з ласкавою просьбою, котрі виявляють стільки симпатій, сердечних спочувань і солідарності в культурній народній справі, або не щадячи дрібних матеріальних доказів свого патріотизму і аноніми прислать декларації на адресу голови єдиної, що приступають яко члени з вкладом місячною 3 кор., а що най-менше 1 кор.

За виділі єдиної товариства „Руска Бе-сѣда“ у Вишніви:

в. С. Маламчук, Ю. Гордійчук,
голова, секретар.

НОВИНКИ.

Чернівці, 22. серпня 1905.

Музей в честь Куліша. За ста-ранням Михайла Миколайовича Кочубея

(історичний рід), предшодителі дворян-ства чернігівської губернії, перенесено — як нам пишуть — домішку Куліша з затора Мотроніни до села Кинашівки, недалеко Борани. Той дімак стоїть нже на місці, добре обнесений проти руї-нуемого часу, і послужить як музей для обстанонки і всього, що осталося по Кулішу, окрім його рукописів, що їх зберіжено в музею ім. Тарновського в Чернівцях. За те патріотичне діло наде-жити ся д-рови Кочубея дяка від ці-лої суспільності, хоч він виявляє єго як свій довг, спонсаний з великої пошани для Куліша, бажаючи зберегти той до-міш, „де великий Малорос стільки дум передумав і потрудив ся для добра сво-єї України Матері“. Дня 20. вересня н. ст. відбуде ся посвята того музею в Кинашівці, і обходять муш те свято чимало літератів українських, між ко-трими буде і друг Куліша, проз. др. Пузюк, що тепер пробуває в Ауссе, в стирійських Альпах.

Чудотворець. Лікарне партаче-ниче в краю під добу, так як за дав-ніших часів. Не брак лікарів, як не брак людей, що вірять в них. В Зо-лушці під Перевоорском уділяє лікарські поради селянин Ченеза, а що не уміє він читати, він писати, дякує йому: здо-ланий рецент сідуючого змісту: Fieles pasagales брати через 6 днів з ватою айіпа айіпа aqua destilata через три дні, як місяць світять. Рецент вкладає сей Ченеза до конверт, які доставляв єму в більшій сім'ї одні з антик в Яро-славі і хорий дістає на ньо ліки, закла-тивши добрі гроші. Один з селян одер-жавши таку реценту в конверті, зайшов місто до антик до нього склепу, де купують отворили в носіху конверту і прочитавши написану в ній ординацію, винтав селянина о цілу річ, а підтак, вложивши реценту назад до конверта, відіслав селянина до антик, де сей одер-жав який ліки за ціну 6 кор. І се діє ся в Галичині в 20-ім столітті під оком двох старостів і двох євників.

Самоубийства. З Перемишля до-носять: В сім році пятий вже з черги ученик рускої гімназії підібрав собі життя. Василь Овешко, 15-літній ученик IV кл., син селянина з Подляч ка-до Перемишля, вистрілом з револьвера в голову, зливши себе життя вчором в го-роді реальності при уз. Третього маі ч. 43. Показаний ліжар вистав нже кон-яючого. В дорозі до шпиталю нещасний помер. Овешко в останнім році ходив до IV кл. і дістав поправку з одного предмета. Побояювана, що може поправити не адати і буде муш поставити класу, викликало у него киднервова, котро вложило єму в руки убийче оружє.

Оповідки, іменовані і т. п.:

Ц. к. державна гімназія в Кін-мани. Занеся учеників до I. класу від-будуть ся 1. і 2. вересня між 8. а 10. годинною перед полуднем. Петенти ма-ють тоді явити ся з родичами, або їх змстунниками в дирекційній канцелярії і висказати ся метрикою, що мають вже або до кінця сего року будуть мати 10 літ, а коли ходили до публічної на-родної школи, продовжити що в сви-дство ерментацийне, або шкільні по-відомлення що найменше за 4. шкільний рік. В обох свх ерментациях посту-п вчині викладовій муш бути зазначений одною нотою вгальною, а крім того має в них бути виражена замітка, що ученик переходить до школи середньої. Самі всту-пні іспити до I. кл. відбудуть ся в озна-чених днях від 10. до 1. год. (на письмі), а полудни від 3. до 6. год. (устно). Випсові також разом з наджитостю за 1 примірник прийняв дванадцятирічних в-носить 7 кор. 32 сот. Коли-б ученика не прийнято, таєси звертають ся назад. По-торими вступного аспиту чини в тім самім, чи в другім заведенню шкільним за-боронено; ученик, що перенав при вступ-нім іспиті, в тім самім році не може ставити ся до того іспиту по раз дру-гий. — Іспити поправчі й іспити вступ-ні до висшої (другої) класи відбудуть ся 4. вересня від 8. до 12. год. (на письмі), а полудни від 3. до 6. год. (устно). Ученики, що хотять зложити вступний іспит до висшої класи, мають не менш розпорядку п. к. правної шкіль-ної ради з дня 25. липня 1905 ч. 5913 оголосити ся в дирекційній канцелярії найдалше 8 днів перед іспитовим ре-ченням, отже найдалше 28. серпня, причім мають предложити метрику й ви-казати ся легальним способом про доте-перішні студії; іспитову таєсу 24 кор. можуть закласти перед самим вступ-ним іспитом. — Занеся учеників, що вже в попереднім шкільним році назе-жали до німчанської гімназії, вининши тит, що ще мають зложити іспит по-правчий, відбудуть ся в призначених до того шкільних кімнатах 1. і 2. вересня від 8. до 10. год. перед полуднем; ті ученики мають предложити останнє сви-дство семестральне й закласти 3 кор. також. В тім самім часі мають занести ся і ті ученики, котрі на підставі зло-жених перед пасаціями вступного іспі-ту до I. класу вже прийняті. Хто з якої побудь причини не занеся ся в означ-нім реченні, буде муш подавати ся о пильніше прийняти до п. к. міністерства. Ученики з інших гімназій мають 1. ве-ресня між 10. а 12. год. оголосити ся в дирекційній канцелярії та предложити метрику й всі семестральні ерментация, в котрих останнє муш мати припи-

сану замітку від дирекції, що ученик відходить до вишнього закладу. Також для таких учеників вносить 7 кор. 32 сот. Від них можна в разі потреби закладати також, щоб зложили вступний іспит, а чи они зможуть бути прийняті, се рішати ся аж по закінченню занеся власних уче-нів і буде залежати від того, чи буде для них місце. Класа приготавляюча отво-рять ся аж 1. вересня 1906.

Прийняти до православної бур-си „Руского Народного Дому“ від-будуть ся в четвер 31. серпня і в п'ят-ницю 1. вересня від 9.—12. год. рано і від 4.—8. год. вчором. Ученики мають явити ся в супроводі родичів, або оіку-нів з останнім шкільним ерментациям і ерментациям убожества.

Позір! Отворене „Січ“ в Качері. Торжественне отворене „Січ“ в Качері відбудеть ся дня 27. серпня 1905 о 2-й год. полудни з сідуючим порядком: 1. Привітання. 2. Вибір коштового батька і мати. 3. Обсєненє статутів. 4. Роздача віданя. 4. Роздача прапора. 6. Похід нової „Січ“ перед прапором. 7. Заміщенє зборів. На кінці зборів даєть кичерка аматорена молодіж предтавленє „Упра-вниці“. Вступ для інтегрітєтї на пред-ставленє 1 кор. для селян і євчовників 20 сот. Вразі неспотєги відбудеть ся отво-рене „Січ“ сідуючої пєхї на 3. верє-сєні з тою самою програмою. Сим запро-шуєть ся всіх легїїтї-євчовників, а також артильїнїкї „Сїчї“ о ласкаву участь. — Ілє Ілєк пошєвий, Ілє Прєлєскє писєр.

Телеграми „Буковини“

із дня 22. серпня 1905.

Відень. Президент міністерів Гавя і міністер заграничних справ Голуховський, відїхали вчєра до Ішлю.

Будапєст. Фєрєварї удєє ся нинї до Ішлю.

Шольнок. Мїнї „Hungaria“ вчєра по полуднї спалив ся. Спїль-ні маґазини збіжє і запєси згорїли, крім того стоїть в полумїні 45 ро-бітїнїх домів. Богато людїє мало агнєти. Обєзпєчена вартїсть шкоди вносить 3 мїліони корон.

ПРОСИМО ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ.

Замкненє рахунків

товариства „Руска каса для ошєдливостї і пожичок“
стєнарїшенє зарєєстрованого в огранїченою порукою в Чернівцях
за першїй пїврік 1905 р.

	Прийшли		Розходи	
	корон	сот.	корон	сот.
1. Паїв вилачено	45973	29	1. Паїв вилачено	555 22
2. Фонд резервовий	9500	21	2. Цїнні папєри	8222 86
3. Вложено вкладок щадничих	162532	74	3. Виплачено вкладок щадничих	32318 43
4. Звернено пожичок на вексєлі	114950	50	4. Дано пожичок на вексєлі	311548 50
5. Звернено пожичок на скрипта	7657	50	5. Дано пожичок на скрипта	93553 31
6. Реєскомит	103900	—	6. Реєскомит	290 —
7. Побрано відсотків	11823	34	7. Виплачено відсотків	1516 59
8. Конто ріжних	246	15	8. Конто ріжних	124 84
9. Конто дївідєнд	2431	78	9. Конто ріжних паїв	3365 —
10. Конто адмїністрації	1915	20	10. Конто платні	1200 —
			11. Конто чиншу	100 —
			12. Конто адмїністрації	496 18
			13. Конто податків	259 59
			14. Конто дївідєнд	720 88
			15. Виплаченї відєоткї від щадницї	2948 88
			16. Інвєнтєр	1000 —
			17. Готівка	2710 43
	460930	71		460930 71
	460930	71		460930 71
Оборот касовий	921861	42	Оборот касовий	921862 42

Др. Стефан Смаль-Стоцький, начальник.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рунки не вставляються лише на поперед-
ню застереження. — Рекламні посто-
ятки вісять від оплати поштою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„на рік	10	—	„
„чверть року	5	—	„
„місяць	1	70	„

Поводило число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і навантаження за ілюстраціями
пакетом в Чернівцях.

Агітаційні брехні.

Якими средствами підлої брехні воюють „німецькі Шмідт“ проти „Січ“ і того, що руске, показує найліпше дописи одного з найди „шваба“ із Добринівців в останнім числі „Bukow. Nachrichten“. Ого якийсь „культуртрегер“ напався на безликий спосіб на татонину „Січ“, і закидає її беззастовицтвом, (Polizei!) будучи би „Січ“ мала зруйнувати пам'ятник нашого цесаря і поставити на тім місці хрест. Кілька в тім правди, то видко найліпше з того, що „Січ“ взагалі не має з тим ділом нічого спільного, не брала в тім жадної участі і навіть не свідомо тих закидів, що закидає згаданий „швабсько“. Так само відкидаємо з обуренням провину і других газет, що їм закидає си в дописі і закидаємо з гори, що ціла допис повстала на одиній брехні. Річ мала си так:

На тодішній перед школою, поставив ще попередній учитель якусь на малім козину прибиту надпис, на пам'ятку 50-літньої річниці панованні нашого цесаря, і обгородив плотом. Так то стояло аж до тепер і ніхто тим не інтересував си. Пліт обпав, напис зник і місце виглядало страшно пущено. Сором було дивити си на таке місце перед школою і от чимліпша частина газетів вважала почитати те місце.

Вони вдали си до палучителя (місце належить до школи) і той дозволив їм, так само попустило їм, на власне жадане, староство і рада швидко! Дириник (поліцейник адмін-чів, капітан і „шваб“) ставив перешкоди і то лише тому, що то ставили не його поліцейники, але

свідомі люди. Коли він прийшов із пару своїми наймитами, щоб збурити і викинути хрест, то зараз айшла си вся громада і спротивилась си тому нехристиянському ділові, до якого підіймав си початок християнської громади. Отже не „Січ“, не читальня, але ціла громада стала як один муж проти свого дириника. Дириник телеграфував по жандарми, але нічого не прийшло, — боже саме староство на ставлене хреста попустило. Так само і наш о. Драчівський не хотів сунити хрест і після всіх до Уніатів. Ціла справа про свідчення опинилась си в консисторії. Коли вона не полаго-дить скоро справи, так може дійти справді, що в Добринівцях перейдуть громадяне на унію. От хто робить роздори! Не громадяне, але самі попи, сама консисторія, самі найди „шваба“ своїми дописами роблять роздори по наших селах!

Що на хресті повила підвала сїчова, то чиста брехня дописувача! Так само чиста брехня, що „Січівники“ не брали участі в гашенню огню і немов би то ширив си огонь лише не-членів „Січів“. Огонь згасив хату одного з найліпших наших Січівників. Хто винуватий, поки що не знати, досить, що ходять слухи не дуже потішачі для всіх хрестів і противників. Як би не „Січ“, то огонь прибрав би був величезні розміри. „Січівники“ діями і ночами стоять на поготові, були завжди перші при огню і своєю зручностю гасили завжди огонь! Лиш чоловік без глумів, напосний дурійкою Відманової та капанської агітації, може такі брехні писати, бо порядний ніколи таке не напише!

Громадянин.

Конституція в Росії.

(Конець).

Арт. XXI. Утрата мандату члена Думи і ханство записане в виконуваний мандат залежить від сенату.

Арт. XXII. Назначені в попередніх артикулах повноваження перешкоди си в сенаті на основі повідомлення президента Думи в І деп. ради державної через зазначену більшість голосів.

Арт. XXIII. Члени Думи одержують з державної підчас тривання сесії по 10 рублів денно, а крім того заворот заїзду по дорожжю 2 рази до року з місця проживання до Петербурга і назад, чи до 5 копійок на верстину.

Арт. XXIV. Міністри і управителі відомств департаментів не можуть бути членами Думи, але мають право брати участь в засіданнях і давати висновок, виходячи з обов'язку діяльності думи або особисто, або за посередництвом своїх функціонерів.

Арт. XXV. Если рішення Думи, або виступи си в сенаті записане в повноваження міністрів, або в повноваження департаментів си є обов'язковим для виконання.

Арт. XXVI—XXXII. зазначають принцип, які відносять си до законодательної Думи і її секретаріату.

Арт. XXXIII. Комітет Думи підлягає: 1) всім повноваженням, які відносять си до видавання нових законів, або зміни, доповнення, часткового заміни або заміни цілком існуючих законів, в інших постанов, зміни, або внесення етату управління з їх бюджетами; 2) бюджета міністерств і відділів адміністрації та всім видам названих в бюджетах; 3) найвищою контролю в справі використання бюджету державного; 4) всім повноваженням си до продажу частки публичних доходів з дібр державних; 5) творення анципних товариств в случаях, в яких товариства ті мають бути зазначені під існуючих законів; 6) всім повноваженням, які будуть Думі пред'явлені спеціальними царськими указами.

Арт. XXXIV. Дума має право ініціювати і виготовити проекти, які відносять си до зміни або заміни існуючих і видаваних нових законів. Ті проекти законів не можуть однак порушувати основ існуючого порядку дер-

жавного, а тільки він в постановленні основних законів.

Арт. XXXV. Дума має право уда-лати си до міністрів і начальників відділів адміністрації з проханням о по-ясненні в справі діяльності різних функціонерів, що до котрих Дума гадає, що они порушують закони.

Арт. XXXVI. Всі справи призначені до наради Думи будуть си пред'явлені міністрами або начальниками самостійних відділів адміністрації, або секретарями стану.

Арт. XXXVII. Всі повноваження мають бути поперед передискутовані на засіданнях комісії, а підтан на засіданнях засіданнях Думи.

Арт. XXXVIII. Засідання Думи скликає, отирає і закінчає президент Думи, засідання комісії їх президент.

Арт. XXXIX. Президент Думи має право перервати бесіду члена Думи, если она закоштує порядок або порушає постанови законів. Президент перериває також і закінчає засідання.

Арт. XL. Если член Думи пропав-нить си проти порядку, може бути усунуваний з засідання, або виключений на час означений з Думи. Член Думи може бути усунуваний з засідання на підставі ухвали комісії, або повної Думи, а виключення в Думи на якийсь час може наступити на основі ухвали повної Думи.

Арт. XLI. На засіданнях Думи і її комісії не можуть бути присутніми:

Арт. XLII. Президент Думи має право допустити на засідання Думи репрезентантів преси з виїзном тайних засідань. Однак може допустити лише по одному репрезентантові з кожного днявника.

Арт. XLIII. Президент Думи має право зарядити тайно засідання, коли до-точний міністр, що пред'явив дану справу під наради, заявить, що вона є державною тайною.

Арт. XLIV. Звіти із всіх повних за-сідань Думи, опубліковані записками стенографічними, можуть бути за дозволом президента Думи опубліковані в днявниках. Виключення з того звіти з тайних за-сідань.

Арт. XLV. Звіти з тайних засідань можуть бути опубліковані в цілості або в частині за дозволом президента Думи,

протяг 15 років а докладно студіював земне життя. Правда, в не бачив ані землі, ані людей, але в наших книгах я знав багато про, слышал про, познавав за описами і дикими казками, любив женщин. Водушні красавиці, соворані геніальності наших поетів, приходили до мене у ночі і шептали мені дивні казки, від котрих напала моя голова. В наших книгах я знав на перших Ель-бурса і Монблана і бачив, як рано під-няло си сонце, як вечером заходило воно своїм промінем і небо, і океан і перший гір. Я бачив, як наді мною бласнала, проріжувачи хмари, бласнала; я бачив зелені ліси, поля, долини, озера, міста; чув сильний сирен, гру пастушої соціалі, відчував доторування крил прекрасних ангелів, котрі прилітали до мене розмалявши відносно Бога. В наших книгах я знав в безодні, творив чуда, убивав, напив міста, проносивував нові райи, наповнював цілі царства. Ваші книжки дали мені мудрість. Все те, що через протяг цілих віків створила чоловіча думка, я зібрав в своїй голові. Я знаю, що я розумніший від усіх вас! і в погорджу вашими книжками, погорджу усім благами цього світа, прозираю мудрість.

Все нічність! Все тліло, все мрія і все обманливо, як мрак! Най-вищі, мудрі, прекрасні, але смерть вітре вас з лиця землі і міст і мина-ми, а наше потемнєло, історія, безсмер-те наших геніїв заморозити, або що-

Антін Чехов.

ЗАКЛАД.

Переклад Гр. Тичини.

(Конець).

II.

Старий банкір угадав все то і ду-мав: „Завтра о 12-й годіні він одер-жує свободу. Відповідно до усякого за-кладу я мушу заплатити йому два мі-ліона, коли в підданні гроші, все про-пало: а банкір!“ 15 років назад бан-кір не знав рахунків в своїх грошах, а нині він боїть си зажити себе, чого у него більше, грошей, або долів? Вір-жова гра, різні спекуляції, котрих він не міг зажити навіть на старість, до-вели його діла до такого становища. З багатства він перетворив си в банкіра середньої руки, котрий тряс си при пер-шій піднесенні, або значенні вартості анцип. „Проклятий заклад“, бурчав бан-кір, ухиливши голову в руки. Чому той чоловік не вмер? Якому лише сором рі-ків. Він возмє у мене останнє, одру-жити си, буде красно жити, грати на біржі, а я, як старець, буду завжди чу-ти си:

— Ви зробили мене щасливим. По-звольте мені допомогти Вам. Ні того не повинно бути! Один вихід — се смерть того чоловіка. Трета година. Бан-кір восторожна си. Всі спали, тільки

чутти було, як на дворі шуміли дерева. З осторогою він дістав із негорючого шакалу ключ від дверей, які не відча-няли си від 15 років, налив пальне і пі-шов з дому. В садку було темно і сту-дево. Ішов дощ. Студений вітер завівав і не давав спокоею деревам. Банкір наляно дивив си, але не бачив ані зем-лі, ані будинку, в якому сидів правни-к. Нарешті він добрав си до будинку, гу-кнув двічі партового, нічого не чути! Очевидно партовник заховав си від до-щу і дощ сніг. „Колі тільки я зможу відібрати свій замір, — подумав бан-кір — відкрити парш усього паде на партового“. Він відчинив двері і уні-шов в будинок. Засвітлена сирінь в ко-ридорі. Тут не було ані живої душі. Стало чинсь ліжко, та чоріла си в кутку ніч. Печатин на дверях пався була по-парушені. Сиринчик потух. Банкір тра-сується від хвилювання загинути у віно-це. В комнаті пався горіла свічка, було квіт темнє. Сам вилон сидів за сто-лом. Видно було лише його очини, чуб на голові і руки. На столі, на двох кри-лах і на повдирі коло стола павили си книжки. Минуло п'ять хвилин — вилон не зворухнув си. Через протяг 15 років він вилон сидів перухом.

Банкір занукал у віно, вилон не відповів ані одним рухом. Тоді банкір з осторогою зірвав печатин з дверей і відчинив двері. Банкір гадав, що ту-ж хви-лину почує поклик адивонани і вкри-лаш минуло хвилин три — тихо. Банкір

унішов в кімнату. За столом перухом сидів чоловік — нічого подібного до звичайних людей. То був кістат, обтя-гнений ширію, з довгими нічочими ку-дрями і з довгою бородою. Колір лиця земисто-жовтий; щокі запали, синія довга, вузла, а рука, якою він підпер свою голову, була о стільки толща та худа, що на неї страшно було дивити си. Волосе його почало уже бігти, і дивачись на його старе, шморщено лице, ніхто не повірив би, що йому лише 40 років. Він слав. Перед його похило-ною головою на столі пався напір, на якому було щось написане дрібними бук-вами.

— Немасний чоловік — подумав банкір. — Сидить і йому мабути сиди-ти місями. Отже парт мені лише взяти його напір живого кинути на ліжко, пред'явити подухомі і найліпша оспер-таза не спонстатує насильств смер-ти. Однак з початку прочитаємо, що він тут написав.

Банкір взяв напір і прочитав слі-дуюче:

„Завтра одержую свободу і право жити з людьми. Але перше ніж пови-нути своєю комнату і побачити сонце, я унікаю потрібни сказати вам деякі-на слів.“

Я з чистотою совістю і перед Богом, який мене бачить, заявляю вам, що я погорджу і свободою і життям і здо-ров'ям і всім тим, що в наших книж-ках зие си благами цього світа. Через

коли він зарадив тайне засіданню, а на доповідь міністра, коли тайне засідання зараджено на конгресі міністра.

Арт. XLVI. Міністер чи там шеф відділу можуть кождої хвилини відкликати справу, пропущену Думою. Відповідно до справ, порушених за власною законом ініціативою Думи, може міністер або шеф департаменту лише тоді відкликати ту справу, коли повинне засідання Думи згодити ся на те зараджене.

Арт. XLVII. Ухвалою Думи треба уважати кождої її опінії, прийняту більшістю членів. В тій резолюції можуть бути зазначені рішуче, що дума не годиться на пропозиції проект закону. Пропозиції думою знову можуть бути овермуновані законодавці.

Арт. XLVIII. Передискусіювані Думою проекти законів мають бути пред'явлені державній раді разом з відношеннями ухвалою. По ухваленню вразі державній раді її ухвала разом з ухвалою Думи буде пропущена царем з написом слушай, зазначених в XLIX. артикулі.

Арт. XLIX. Проекти законів, віднесені більшістю двох третин голосів на певних засіданнях Думи і державній раді, будуть відіслані до державного міністерства в цілі нового передискусіювання до законодавчих нарад, коли цар згодиться на те.

Арт. L. На слушай, колиб ради державної не могла прийняти ухвали Думи, може бути додана справа на основі ухвали певного засідання пропущеною спеціальною комісією, котрої членів набирав ся на певних засіданнях Думи і ради державної з обох тіл. Та комісія працює під провідом президента ради державної або шефа одного з департаментів, а має на цілі довести до згоди послідку ради державної з ухвалою Думи.

Арт. LI. Експерт той спеціальної комісії, що містить в собі порозуміння неможливого розпорядження державної ради, з ухвалою думи, буде пропущений повноваженням Думи, а відрізок повноваження ради державної. Коли спеціальна комісія не доведе до порозуміння, справа має бути відіслана на нове засідання ради державної.

Арт. LII. На слушай, коли не можливо підбити засідання Думи задля подостатньої комісії, наради мають бути відіслані до сідуючого засідання, що має підбити ся найдавніше за два тижні. Коли б по сім речини яких справа з причини недостатнього числа членів не могла аном прийти під дискусію, то додержавний міністер має право віднести ся до ради державної без конечності до жданих на ухвалу думи.

Арт. LIII. Коли цар вірає, що наради Думи над пред'явленим їй пропозицією заважко проповідати ся, має державна рада визначити остаточний речення, до якого дума має справу вирішити. Коли б в сс-ж так дума не

рать в місті з земним шаром! На обо-жовдані і відете не по тім дорозі. Брехня ніхченте за правду, гідність за правду! Ви адинавали ся, як би, дискусію деяким обставинам, на облогах виросли жалба і ширини, або рожі почали пахнути потом чиниши. Так я думаюсь вам, пав, що проміняли небо на землю. Я не хочу розуміти вас! Аби дісно показати нам його раду до того, чим ви ждете, а зрештє ся тих двох міліонів, для яких я вірю, як про рай, і які нині промраю. Аби не мати жадного права до них, в нивду відіслали за п'ять годин до умовленого столу і таким чином зломлю умовина...*

Прочитавши се, бачивши поклав на стіл папір, пошлював дивного чоловіка в голову, запалив і викинув в будинок. Ніколи в другий час, навіть в ті часи, коли потрапляв із бірми, він не потупав себе таким мізерним, підлам.

Він прийшов до дому, лат в діжку, але хвилювання і сльози довго не давали йому спати.

Другий дини рано привігав баті вкриті і ревною банкрою, як давний чоловік мав через місто в садку, пішов до воріт, а потім кудась схова. В місті в слухали банкір зараз пішов до будинку і есентатував бігство свого вазна. Аби не було найних чутів і гадю, він узяв папір, до лавень при ся грошей і повернувшись до себе занур його в негосподній шакеті.

показав білої ухвали, то державна рада буде могла радати над тою справою, що оглядаючи ся на ухвалу Думи.

Арт. LIV. Внесення в зміну есентуючого закону мають бути доручені певним президентом думи членами Думи. Коли так внесення підписане принайменше 30 членами, то президент думи мується то внесення прохати відповідній комісії.

Арт. LV. Час нарад над подібними внесеннями має бути поданий до підкомісії міністра чи там шефа департаменту, витриму має ся доручити відповідно внесення.

Арт. LVI. Коли міністер або шеф департаменту в порозумінню з Думою ухвалює доповнення внесення, зміну або оповіщення закону, то обіймає він перенесення сеї справи в законодавній дорозі.

Арт. LVII. Коли міністер не годиться на таке внесення ухвалення комісією, а Дума на п'ятирічній засідання прийме його більшістю двох третин голосів, то ціла справа мується бути звернена до ради державної, а відтак до царя. Коли цар зарадить даліше законодавче трактування справи, то остаточне владження проекту має бути поручене міністерству чи там додержавному шефові відділу.

Арт. LVIII. Інтервенція в справі діяльності міністерства або шефа сесії, а також есентування, що до котрих закладає відозвіти, що порушують закон, мають бути вручені президентом думи членами думи на письмі. В тій інтервенції має бути сказано, котрий закон і під яким зглядом був порушений. Коли інтервенція підписана більш 30 членами, то президент мується прохати її новий думі.

Арт. LIX. Коли інтервенція прийнята більшістю голосів, мується бути пропущена міністером або шефом сесії.

Арт. LX. Найдавніше до місяця по прийнятті інтервенції мується міністри або шеф відповідних сесій дати повномона або подати причини, задля котрих не можуть дати повномона.

Арт. LXI. Коли дума більшістю двох третин голосів не признає інтервенцію достаточною, справа буде пропущена державною радою царем.

Арт. LXII. Подробиці внутрішньої організації думи будуть подані до загальної відомості сесією.

Події в Росії.

Нині наслідки для Росії буде мати оголошена карикатура конституції — поживем, побачим. Однак вже нині можемо сконстатувати, що на біг революції у Росії ова не буде мати жадного впливу; революція піде своїм шляхом даліше, аж досягне те, за що вже тільки потекло робітничої крові, аж вйборе особисту свободу, свободу слова, печаті, свободу сумління, аж до буде устрій державний, який забезпечить можливість дальшого розвитку робітничого і мужицького класу так під зглядом економічним, як політичним і просвітним, який дасть змогу робочому людюв приготувати ся до історичної ролі, яке его і недалекий будучности очідає. Чим менші уступства поробив цар у своїй конституції для народу, тим гірше для нього, тим краще для революції. Як прийняв робучий люд сеї поронений під царської бюрократії, що носить назву „Государственная Дума“, видно з сего, що рух революційний не тільки не зменшив ся ані о дрібку, а протинно оживив ся від дня оголошення указу. І коли так консерватисти, як і ліберали російські і неросійські приписують тому царському крокові незвичайно велике значіння історичне, коли голосить, що указ о думі піччю нову епоху в життю Росії, то ми з того, як прийняв той указ ті, котрі властиво роблять революцію, можемо тому упавати при-

писати тільки значіння переходове, значіння хвилене, мусим его визнавати за крок, який зробило царске самодержавня, щоб удержати ся при життю, крок однак на саїю, без прозріння свого власного положення, крок, який окрім того, що означав признання самого самодержавня, що оно вже пережило ся — більше нічого не зробити. Ми можемо спокійно ту „свохвалу“ подіти, яка стає підпалити нового життя для Росії“, політиці, як марний епізод, як один з анірутів конячого самодержавня і слідити даліше на прозріння революції в Росії, за її ходом і розвитком, бо о н а не здоліє створити в Росії лад, в якій Росія піччю нове життя, вступити в нову фазу розвитку, в нову фазу життя.

Російські партії соціалістичні, а особливо партія соціалістів революційних, оголошать в короткім часі відозви до народу російського, визнаючи цілий народ до ще завзятійшої борби проти самодержавня, яке так підступно хоче ошукати народ. Соц. рев. заповідають, що ще збільшати терористичну роботу. В Польщі рос. Р. Р. С. оголосила генеральний страйк яко демонстрацію проти царского указу „Госуд. Думі“. Доси станула ціла Варшава як нimmerла; ані одна фабрика не робить. Робітники на вулицях б'ють ся з війском, козакми і поліцією. В Київ Курляндії оголошено страйк облоги, а в тих днях сподіють ся, що над цілою Польщею занесть повстання. На жальніци надвисли, ский адержано цілий рух. На нині сподіють ся, що стане також жельзниця Варшавсько-Віденьська. Смілом Варшави пішла вже Лодзь, де почав ся також генеральний страйк. Мимо завазу ген. губ. Дурново земства приготували ся до нового конгресу на кінець серпня. Приготували конференції відбувають ся вже в цілій Росії. „Союз Союзів“ ухвалив устроювати масові протести проти думи. В прокламаціях називає він проект думи „підлою провокацією“ і радить членам не брати участі в виборах. В ниву сего поліція арештувала багато осіб, які стоять в зносинах з союзом. А тимчасом мамо оголошення конституції, чиновники даліше ведуть свою „працю“, як за давних часів: Поліція увиявила в Удельна, куплений місцевості коло Петербурга, 10. осіб, між ними історика Мілікова, інженера проф. Брандта і інших публіцистів і інженерів. Знаю „Русское Діло“, півправительственный орган, нині, ще нім відбудуть ся вибори до думи, що правительствено повинно в будинку, де будуть відбувати ся засідання думи, поставити козаків, якіб вилучали „заго-дичо“ на послів думи. І кого властиво може вдоволити така конституція? А прецінь є люди, навіть ліберали, які в нею вдихають ся.

Історія австрійск. шкільництва.

(Ковач).

Один з неможлих послів-Русинів, які кидали ся „святетних виборів“ р. 1879 (ті галицькі „вибори“ мають вже свою широкую славу та нагадують жалба сербів, румунів, та гіснаний виборів) проголосив раз в державній раді (дня 24. лютого 1880) сеї пам'ятні слова: Не має в Австрії другого народу, що займав би на шкільній ниві такої важкої долі та неволі — як нарід руский; в руских народних школах становили ся чите-

лани люди, що не знають рускої мови, польська мова, та історія вважалась там головним предметом науки, в семінаріях учительських східної Галичини лише меншість ірадіетів вивчалась в рускій мові, а в деяких сеї утриманні є прямо ілюзоричний. А як краєві інспектори шкільні або й найвищі влади допитали ся в тих школах, та знають провідити поступ учеників і в рускій мові, тоді відбувають ся прегарні, заздалегідь добре відготівлені комісії, які мають на меті увести в бідз найважчий чиниши в справі науки рускої мови пикадолою.

Богато вже років минуло з той пера, багато дечого змінилось в нашій Австрії і на шкільній ниві; лише у східній Галичині все по давньому; ті слова речини руского народу й по нині не втратили майже нічого зі своєї актуальності. Прецінь ще й нині порою і шкільним задачею оаружити інспекторів австрійське польонізація рускої народної школи. Учителів-Русинів, які ще не позбулись зовсім своєї національної свідомості та чести та не хочуть стати нужденним орудем тої польонізаційної системи — видають дзено на назури — як кажуть — ради службових аглядів.

Учительські консерваторії окружні у східній Галичині ведуть ся нероважно у польській мові. Руски шкільні по містах східної Галичини — дасть Бог. Довгі дні мусили Русини боротись, аби виборили одну-єдину руску школу у Львові.

На красшу долю мають і середні школи рускі. Усїмами втучаними та кручаними старають ся польські верховоди сипити росній і середнього шкільництва; а австрійське правительствено „дипити ся та не видати“. Посол Романчук підносить в державній раді ібастей ескт, що на 33 гімназій галицьких було в р. 1902 всего на всего аж 4 рускі.²⁾

В правлі міністерства просвіти встановили небагом в бюджет вкюту потрібну на отворення нової рускої гімназії в Станіславові; рахунок був добрий лише — як то кажуть — роблений без господаря; а господарем-самодержцем в Галичині є польський сейм.

Сейм не згодив ся і — оверла пропала.³⁾

Того рода поведене шляхоцької Польщі з Русинами — поведене апробоване австрійським правительством, моглоб статись для Австрії не довсім безвечне, якщоб так случайно займала до Росії конституції, а слідком за нею пішли недеккі Русинам-Україні на національним позн...

А вжеж гауї були центральні влади на домаганє Русинів в справі основани руского університету у Львові. — І не диво, прецінь Львів є вже під влаш 30 ать знаменитим середством польонізації східної Галичини. Але й те не диво, що проволуче становище польської колегії професорської по виду руских сту-

²⁾ Інформації автора на жаль не вкюдя точні та вірні; і в оім случию не вірно і не точно сказано „нероважно в польській мові“. Бож на всій як є широкій Русе-Україні Галичині — як відомо — ведуть ся ті славетні конференції виключно в урядовій (польській) мові. Лише при реєстрації про рускі підручники шкільні та при додержній дискусії від біди допускала руска мова. — Але треба знати що виступити з руским реєстратом та дискутувати по руски на такий конференції вважалось вже — хоч як казано, чи свідомо се новітні — великим подвигом національним. І не диво, бож тут і там на рускій землиці находит ся такі люди, що зовсім серйозно на конференції по їм своєї інспекторської власті (не відомо, тут німкі заноси не обовязують) закладають своє велике староньське „Veto“. Одно лише їх опрадує: се старостинський претуря, люди нинішні духом, які не відкають що творять.

³⁾ Про те, що Русини не мають ні одной своєї реальної школи, автор який не згадує. — В. К.

⁴⁾ На решті дійдались Русини тої нової гімназії в Станіславові (р. 1905), по лютій бурі народилась она за згодою польского сейму — великою школою цілена з боку Польщі! — А коли се ділаєть на сході, там на ладих нашой богоспасеної провинції тай не есентичних — тато-мирою росам-мирошам польські школи середні, як гриби по лїсах.

Подяка.

Не можуть кожному з осіб подякувати за віддане послідної прислуги на похороні нашого незабутного і дорогого вітця

Михайла Юхневича,

приневолені ми тою дорогою зложити сердечну подяку Веч. Духовицтву, всім П. Т. урядникам, представителям властей і товариств, знакомих, врешті всім учасникам похорону, котрі будьто заявили нам своє співчуте, будьто зложили кондоленції, будьто особисто не жалували труду беручи участь в тім сумнім обряді. Сердечне Спасибіг!

Чернівці, в серпні 1905.

Октавіян і Осип
Юхневичі.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Кас райфайзенських.

Одна Каса дістає отсі книги: Голонну, касову, шадичу, ліквідаційну, членську, пайову, скринтін, дві книги юкетів, протокол, 100 при. записів довжних, 100 при. записів, 100 книжочок членських, 100 шадичих і 4 таблички процентів.

Всі книги вже сестемпльовані з урядом податковим коштують 100 Кор. з пересилкою поштовою 101 Кор.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“

в неділю і святя від 11 до 1/2 1 год. по пол.

Я, Анна Чіляк

88 (42-52)

важкою власному ви-
наслідку не маю, через
котрої уживання пріст-
ного касового дії: на до-
185 см. довжоти. Се є
одиноко ередет о проти
випадку постою, екві-
валент і прістінгового пріст-
вудас великі прислуги
намаю, котріма до о-
вранні вуси і бороду,
позобігас передчасному
засекі і сивині, за-
гадз чудотворна он по-
жиди вертас позосам-
ти на годої як на бо-
роді натуральну поди-
скууючу бачу. Ділає
она однокоро так у мо-
лодих як і старих. Я
уживала єї 14 місяців.
Ціна одного флака

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилає
в цілий світ
за попереднім надісла-
ним грошій, або за по-
сылкою. Найліпше
завантажити просто з фаб-
рики:

Анна Чіляк

Відень

L. Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

антика др. Ю. Францова

в Тернополі.

Се є антимієло ужиричне средство до
позитивного протин всяких ревматичних
болях, простудних, лезних коетий, пач-
ний гістич і нервових недуг. Прому ужи-
вати на нійма „Nervol“ і по припи-
нати нійма „Нервотоні“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (за-
пасок) 8 кор. в оплатю і оплатюванім.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(„Взаїмна Вигода“)

Всі книги до веденя товариства,
коштують враз з сестемплями 50 кор.
в пересилкою 51 кор.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає яко случайну продаж, найбільший вибір літніх артикулів по знижених цінах.

Парасолі від сонця, чисті шовкові з наймоднішими ручками. Чорні Ес тоні екс (гаран-
ція через один рік) у всіх жовтих красках. Підарункі і прочі подібні артикули цілком по-
середній ціни. Парасолі дитинчі, парасолі від дощу, для панів, пань і дітей, різного рода

Напелюхи. Самоетніна продаж каси-
І. Г. Іта у Відня, і Осипа Шмідера і Осипа
білосніжний вибір напелюхів іабіа, найліп-
шого напелюху і т. п. з різних матеріалів.

заслужив з н. п. надіприни обрані капелюхи
в Грау. Landstättel & Sohn у Відня. Най-
модні і найдешевші фабрикації в цілком.
Цінах і класи цілих наймоднішої моди.

Артикули до подорожжя. Найбільший вибір валіз, куферів, куделок, чашок, клунів
і рюмликів до палованя, плет, пиратоних мішочків, пенселярів, пледів, хітків на біліх дил-
ських поштових на дорожності і т. д.

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під заглядом Івана Захарча.

За редакцію відповідає: Іван Захарча.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламні оголо-
дження віддає ся під оплати поштовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — о.
„ рік року 10 „ — „
„ чверть року 5 „ — „
„ місяць 1 „ 70 „

Поводило число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і відповідність за інсерати
визначені в Чернівцях.

МАРІОНЕТКИ.

(X) В „Современній идилі“ знаменитого російського сатирика Щодрина заперше раз поліцейський урядник Іван Тимофій обох героїв того твору до себе в гостиню. Виявляється, що він саме було признав Івана „благонравності“, яку вони ради були шукати, щоб сплатити деяких підвояків, що до своїх несправностей Іван Тимофій ще й на гостині ставив їм доволі важкі питання, щоб висловити їхній огляд. Розуміється, він був надто „міжний“, щоб сам антагоніст питання викладав підчас знайомства з романом письменника. Проте, між ними прийшлося їм висловити свою думку про безсмертність душі. На те один із них Гауном без загиблення чинив свій імпіаторський тиск: „Дяк того, щоб рішення сю справу несли правильно, треба передовсім танцювати до шереда. А іменна: як назидати ся така стаття законів, або бодай начальствених принципів, що дозволяють думи вважати безсмертними? — розуміється, — треба підпорядкувати до сего й поведінку. Коли ж означити це в законах, ані в начальствених принципах нема принципів вважати того змислу, то — після мене — треба рішуче обійняти на дальші розпорядки в свій справі“.

Не треба й додавати, що під такою дипломатичною відмовою оторопів й самі читачі, які ось до того доводили до рішень своїх справ самостійною людською думкою, не дозволяючи ні на закон, ні на начальствених принципів.

Робота відносини тей, в якій Іван Тимофій, щоб вважати ся себе за галузю до дня душі російського громадянина, на жаль не чужий і декому із наших громадян і то нинішнього часу, хоч Щодрина сатира дотична кімби обидвох років минулого століття. Безсмертність, а притом й бездумне привчання чужих думок без найменшої охоти до їх перевірки практикують ся ще й нині у безліч наших земляків. Коли ж виступає думка відокремити ся від сего, що єсть одним бодай найбільш виступає від них на суспільній драбині, то вони не вагаються

їх перевіряти. З отсего гурту був би знаменитий матеріал на російських підданих, для яких головний приказ є: Не розсуджати!

Коли ж яка думка впаде із уст того, хто в рішучий свій суспільний поведінка, однак не в чинить змислу, ані жимнокувати, то він найчастіше стоїть за а і н і а н і, щоб ту думку перевіряти. Він не візьметь ся до того, щоб приложити її до дійсного стану, розвинути її до істини, та застановити ся над тим, чи, поступаючи після тої нової думки, робити не на добро народу, чи тільки в тосен того, хто не вміє замислювати! Розуміється, що нашою національною найважливішою замислювати великих слів великою силою і розважанням в чужій і прах дотеперішньої роботи руских провідників, понижуючи їх супроти чужих „визвольників“, які — жовтава — і то і се і що вимовляють — обидливі.

Непрадурмане життя суспільного життя, недостатка тривого світогляду, замість яких одні вже там у наших власній роботі. До нема належного обдумання ситуації, до нема пірної офіційної нашої сиз і змислу, там не може бути твердої віри в те, що єсть для нас як провідна зоря, до якої стремимо, „сто раз вивисши і сто раз вогатися“. Тільки той у кого народне визволення стало бажанням невідлучним, а то й притом істинно і суттєво всіх змислу, зуміє йти безсмертно вперед, не вважати на ефемерні, мимолітні вогаті. Поза тим вірними слугами народного правору є — сваті собі без обиди — не мало землі, які тільки й тоді „послухають фарбу“, себто признають ся до Русії, як бачуть, що народний правор живе на ярмак добрих вітрів. Коли ж ні, то вони чим боржій ховають ся у сльозі хатні і — „мен хатка з праю і нічого не знаю“, а до того що мотався собі на нус (як пристало розважанням, „старшим“ людям) ще й другу приповідку: „Сиди тихо і не ринай ся“ і — жди авансу. Бо в тебе діти і жінка та тримає ся тільки того, що є в законах і начальствених принципах, а поза тим ніщо... Що більше, змисл із сего сорту змагають ся й до того, щоб бути більш

здобувати, як сам закон і доводити свою ревність до послідного заперчення самого себе.

Недостатка передуманого світогляду, недостатка належного обдумання кожного факту, не після його поверхневого огляду, але після дійсної суті, довершеного від кутим погляду на загально народне добро, доводить пера і новітні перах людей до промахів супроти народної тактики, не вказує вже про невідомі надбавки і безоглядне оукування рук при будь якій нещаді, тоді як нашім баченням може бути тільки: вперед, без вини вперед, дарма, що порокі хитлі рабі в кожний момент затопити народне судно.

А тільки те народне судно мусить вистеріти від тих землі, що тільки й вилізти бути маріонетками в руках ворогів та синювати вселій рух народних керівників, не говорять вже про амбітність, що для власного й заперішнього вселі. Здається, що власний примір у се не треба ні бачи. Касаповичівна, ані тевер, при чині довершеної організації руского учительства, хваля не повернувшись ніколи. Виспирозоривши частину нашого учительства, якому судило ся відіграти таку важну роль в історії відродження нашого народу на Буковині, вже відразу догрозили, до чого стремля, а й досі стремля, дарма що безуспішно, N. Fr. Lügen Zig., яка отаза нечестивим нагайкою побороши грошолуна. За те друга, на яку давано мовила частина учителя, так довго не могла вилізти ся із „подину“ для інтригант „грошолуна“ і тільки вважала законом те, що стоїло в N. Fr. L. Zig., аж вважали вважали „ребро“ себто побачили талу силу синильних фактів, в яких годі було зробити із чорного біло навіть патентованому вугілю.

Кому тоді почислені рускі учителі служили, які ідеї змислу „N. Fr. L. Zig.“ і кому вона служили, те вже невідомо ринає сій факт: Видавши N. Fr. L. Zig. бачу, що осуває ся їм грунт під ногами, наче переконуючись по буйних вітрах, які вліють в адміністративній ксі, що рускі учителі своєю

керівництвом не думають удержувати оркестру грошолуна, закупаючи до них, тих, на яких колись так горілились, а ними в найми пішли прат із цілою Ойчужною самією. Ось видавши „поступової“, „назависимої“, „безоглядної“, „непримиримої“ і т. д. учительської часописи пішло за промови злібом між відличних поротів учительства: До всякого автораменту діди-чів і попіа розіслали наповні від N. Fr. L. Zig. ось таке благання, якого один оригінальний надіслав нам наш один прихильник:

„Euer Hochschöhlgeboren! Nachdem unser Blatt von den Trabanten des Herrn Stocki (так прозиває служба грошолуна руске учительство!) befolgt wird, erlauben wir uns Sie höflichst zu ersuchen, dasselbe durch Ihr Abonnement zu unterstützen. — Hochachtungsvoll „Neue Freie Lehrer Zeitung“.

Значить ся руский бойкот возросій наймичів таки вважати боком, дарма, що так горілилась ся і виліз з руских учителів.

Тепер вона радаби відозвалася й собі загорнути бодай маленьку провіану із панських кишень за послідні торги поштинні, які так знаменито обійняли наймичів грошолуна. Однак болярщина і її духовні покровителі шодрі тільки при синаху гриміти правими — свої-ж мови стигають туго і наймичку грошолуна відправляють із тим, з чим прийшла, дарма, що хотіла торгувати власною справою.

Отже „протест“ повинен хваля створити очі і тим, які бодай трохи вміють розізнати дема під ною, які бодай спосібні розважати консенсуси сего факту. Кому се не пам'яє, то знало, що його засліплена соромна личка відозвала і його але й могла не виправити.

Росія й Японія.

Енергічним заходом Рузвельта, та уміреності Японії удало ся ще

Гнат Хотимич.

ПОРТРЕТ.

(Фантазія).

Посвячую дорожній Е. А. Р.ч.

I.

Тихо йшли вони у двох і вели бо-
суду.

То була розмова строга, буденного
жита, то була річ в значайному загаль-
но-людському пробуті. Відгоніла безліч
них днів, роня чужа ся в їх розмові, фак-
ти мізкого, торговельного остроумства,
тези життєвої філософії. Дух їх бродив,
синюючи серед базарів, поніврапив
на право участі в борбі за існування і
очі їх не звертали ся з гнилим хваля
до блазнятних небес...

Але ось зменшила зупинилася вони
обач, нем примусом чинясь, мов полївсь
зупинилась перед фірною одного хліб-
ного магазину. Там був виставлений,
яко реклама артиста, портрет... То був
портрет дивчани...

Високо зачесано волосся одгінувало
російською темної юрочи все матового
подору обличчя; гордо, різно чоло, ру-
кою гоня висточений з мармору ніс, під-
борід, маленькі, трохи сухі губи, дивно
хороший зворот голови — то було щось
возлюбство, то було втілення славних
до шалу привидів краси... Не можна
було одірватися очима, не можна було
випустити такої гнильни, в яку хотілось

би сказати: „досить підійда“... Але най-
чарівніші, найбажаниші — то були
очі... Мов безодня, темні і глибокі, як
необачений океан! Якось сунула втома
світлялась в них, в тих очах; там була
і ласка божества і прохання, там було
море сил, там була загублена. Тисячею
волин, бласкух зорів-огнів світлялись
вони, божественні очі! Важною дугою
темних бров, стрільчастими, мов блас-
лавля, рісницями, дивним тоном нові
важких, немов з трудом піднятих, вони
прорізали темноту і фалі, вони дохо-
дили до таємних глибин човничого ду-
ха... Що там за ними, за тими чарівними
ил прогуб сторожливим внутрішнього ви-
ру? Що беруть вони ревниві, які
спарти ховають ся у них? Навіщо вони,
в дивні очі, питають власно, навіщо
вони так безмежно жагліво мотять і про
що то питає їх?...

— Іди! Іди! — скрикнула пан-
ночка.

Студент адригнув ся. Йому здава-
лось, що та краса — то абстракція, то
бездіяльна ідея снати, перед якою мож-
ли впасти на коліна, яку можна любити
до фанатизму, але почувати її своїми
п'ятьма органами чуття, знати її — то
неможливо.

— Хваля ви... ви знали її? — спитав він.

— А як же, як же? Та се-ж дуже
гарна наша знайома: наші родини були
дружними між собою, і я давно її знаю,
дуже давно. Тепер вона два роки вже
ж умерла.

Лоріо не мав і сумніву в тому:

значайно — вона умерла. Халя тут мі-
це їм, безсильні на землі і могутні в
небесах?

— О, як я жалю, що не була хоч
при її смерті! Я не знала, що вона
тут умерла, в нашому місті, а то я пі-
шла-б до неї безсмертно, щоб там не
говорили, як би не дивились на те.
Н-ж, знаєте, не приймали тут. Вона не-
гарною стала за послідні часи... вона...
Ні, я не хочу нічого казати, нічого. По-
дай буде досить уже того, що і так на-
ходиться ся не-людя, що падають кнімом
злов в холодного труна, в її пам'ять...
А їй було весело відсидувати роки, від-
сидувати роки, як вона умерла.

— А який у неї гучний, природний
ум був! Голос — дивний, прямо — див-
ний. Стан, походка... Ні — се така була
краса надничайна, що не можна було
дивитися рівнодушно на неї! Коли я
побачила її вперше на вечері — в осто-
піла, а просто остоїла! Мов нем сто-
яла, не мігши поворухнутись і з місця
зійти. Як раз стотіть перед очима її чар-
івна фігура в червоному убранні, в ви-
соких стюартівських коніях... А як при-
тхала вона раз в Е... то один фотограф
трохи не на колінах молив її, щоб вона
дозволила вжити себе. І він знав її Юді-
єю. О, яка то дивна Юдія була!

— Вона все хотіла на світу. Бо-
же! що паробила-б вона там! Вона мир-
могла-б перевернути з її дивовижною
красою, з її розумом... Так що ж: бач-
ко — ні за що, ні за що не хотіла і са-
лати навіть. І вони, вони, родителі її
винні, що вона зробила такою, що є

тепер люди, котрі мають о стількі жор-
стокості, щоб сказати: „собачі собача й
смерть“. Бачуть, що вона померла бач-
леве їм, що вона... О, та не хочу, не
хочу й про се нічого говорити, бо я
невна: більша половина усього, що про
неї говорять — се владиріє, се змітні
почування підлх душ!

— Ну, що-ж? Тепер її нема вже
між нами, між живучими людьми; тепер
не повинен підняти ся на хулу і безбо-
жність ні один з них, бо там вже не наш
суд... Вона вже умерла — а їй було
тільки відсидувати роки... тільки... І як
я вірно передчувала: мені завжди ада-
валось, що вона рано світнати своє
життя, що її або вб'ють, або вона сама на-
ложити на себе руки. Так і сталося...
вона отроїлась... Людка підлата, без-
жестість ала і поротозора безжестість
своїм уружені — от що знало її зі
світа! Що ті живуть і донго жити
муть, хто словом і ділом приточив ся
до її загуби, хто був єдиним в демо-
нів рознути — а її нема вже. Вони
знали її собі друзі утіхи, задоволялись
ся новими жертвами, знов ують ся ча-
рами любови, купленої за спробування, а
їй доступно тепер лише невідоме, та-
ємне... Пам'ять її поточана, їм звучить
на сльозних устах напечених і підлх
людей — і хто-ж вивне усьому тому?
Хто дасть відповідь перед таким страш-
ним запитом?

(Даліше буде).

здержати легкодушну дедизину царя, щоб Вітте не уступав ані на дрібку і примував до вірвання переговорів. І коли коли видно було разило несправедливості і погані абсолютизму, то се далося йому. Ого о судьбі мільонів людей має задержувати чоловік банальний си, тоді як коло него і за него лють ся ріки крові, чоловік упертий, чоловік, що кермує ся лише підшептами і своїми забаганками, чоловік, що не має найменшого розуміння тої величезної відпичальності, яку судьба на него зложила:

Під впливом Рузвельта мікадо прислав бар. Комури посвідні уступства, які Японія може зробити. І справді уступства ті є так значні, що переходять несли сподівання світа. Ті самі Американці, що ще не давно переконані брехливі і секретними обмовами Віттого, говорили, що переговори розіб'ють ся надли захланності Японії, тепер розписують ся про японську легкодушність і уміркованість. Щоб ту уміркованість мож оцінити, подивимо ся уступства Японії. Відносять ся они до всіх чотирьох спорних пунктів. Іменно Японія відступає: 1. від жаданих видачі інтернованих кораблів, 2. від жаданих обмежених сил морської Росії на далекім Сході, 3. від жаданих відшкодувань новизного, 4. від видачі її Сахаліну.

Що до двох посвідних пунктів, то они є ось так заступлені в жаданих Японії. Росія видасть Японії лише південну частку Сахаліну, яка ще перед 1875 р. належала до Японії, а північну частку, яка вже нині є в руках Японії, Росія викупить за 120 мільонів фунтів стерлінгів. Сі гроші, і гроші, які Росія заплата за удержане брацтва і їх діча, та користі з залізничної хінської будуть служити Японії яко нагорода за тягар війни і видачки, які она на війну понесла. Ту вже Росія не має ані „ганди плачени відшкодування“, ані не тратить пид власної території, тож козіб і сї условини так уміренні і легкі, які викликають подив цілого світа для уміркованія Японії, Росія відкинула, то тоді статистику би на себе цілу погорду і неспокійні цинізованого світа, відкинула би під себе всі ще нині для всі де-не-де живлені симпатії. Тоді та роль, яку Вітте старав ся з уймою власної честі відіграти, щоб показати Американцям і цілому світові японську „захланність“, а російське „легкодушність“, булаб даремною. Здає ся, що се зрозумів і сам Вітте, бо мимо інструкції царя, яка змїрала до вірвання переговорів, він сего не зробив, але, писавши свої заміти цареві, жде аж в Петергофі надумав ся банальний си цар і очолював казати сотням тисяч невольників перестати ляти кров за его забаганки. Найближше засідання відложено до суботи по записі Віттого, що він переслав японські пропозиції цареві і жде на інструкції. Тимчасом Вітте від себе запропонував 50 мільонів фунтів стерлінгів на викуп північної частки Сахаліну і просив о поданні висоти квати, якої жадала Японія за удержання російських полонників. Першою пропозицією Комура не прики, а також не згодив ся подати висоти квати за полонників, бо она буде ся мусіла достроїти до прочих корисних Японії так, щоб її вернули ся всі її видачки. А що Японія доси не знає, які є нинішні ко-

ристості, які сї Росія дасть, тож не може і про се нічого говорити. В пресі європейській панує оптимізм що до заключення миру, бо она переможучись здоровим розумом не може собі уявити, як може Росія в своїм положенні такі условини відкинути. Але, але хтож може нині на певно сказати, що цар — дитина, цар, який не давно так кричав, що поліе все військо, до послідного салдата стратити, як уступити перед японією, не піде за підшептом злого духа війни — генерала-ворожбитя Лєвєвича, котрий безпаставно висеніе его, що в невдовзі розібє Японію? Нинішній день (субота), в кождім разі може нам принести двояку вість, або рознести несезу вість миру, або закривати вороном війни похоронну пісню сотнями тисяч людей. І... о іронію, все те залежить від одного, не цілком здорового, тепер весело банального си чоловіка!

Телеграми „Буковини“

із дня 26. серпня 1905.

Льондон. Кореспондент „Daily Telegraph“ в Портсмуті упевниє безумовно, що нині конференція мирову вірваню, та що війна буде тривати даліше.

Події в Росії.

В перших днях по оголошенню указу о думі, заграниця доідала з зачудованєм про се, що російська публіка з радістю і запалом прийняла вість про конституцію. Почато собі навіть поясняти се невідомістю російського суспільства, снм, що раб гинить ся навіть, коли его пан не відношено, або і цілком новою нагайкою. Тимчасом такі закиди і така думка про рос. суспільність була цілком несправедлива. Вісти офіційних агенцій телеграфічних, які про радісне прийняте указу о думі розійшли ся за границю, були ложні і наказані правительством. В Петербурзі і Москві очікувано указу апатично із байдужністю, а повитано его з обуренєм. Обуренє то росте з кождим днем в застрашувачий спосіб, до чого причиняють ся особливе ноні зусилля царської камарини змилити рух конституційний і революційний за вську цілу. На чолі реакції стає тепер жандарм Трепов уповноважений ві всі права диктатора всеї Росії, який обіцяє цареві здавати і в морі крові утопити революцію. І пар упований з одної сторони обіцянкам Лєвєвича, що він розібє Японію, а з другої сторони Трепова, який обіцяє адавити революцію, забавляє ся, як кажуть, спокійно в дива-театра. А тимчасом над Росією насувають ся хмари страшної кривавої революції. Вісти про бунти в армії що раз частіші, бунт і дух недоволення серед суспільства росте, голодні муржи вже нині заповняють Москву та Петербург, жаляючи хліба — та примірають голодом на узлицях тих міст, — а ту з другої сторони проти сего моря збунтованих, недоволених, голодних стає засвідчений цар з жандармом Треповом і хоче кулями, кайданами та тюрмою їх успокоїти, идоволити, нагодувати. Одним словом зближає ся

день страшних, кривавих подій у Росії, бо обі сторони на разі сильні. Пользе ся кров, впадуть трупи і в огні і крові народить ся нова Росія до нового життя. Вісти, які доходять з Росії потверджують в повній нашій думки.

В Петербурзі тривають даліше арештованія. Цар з боязни перед розрухами не поїде до Москви. Палати его в Петергофі і Царскім Селі стереже сильний кордон війська. Всі брами позамкнані, лише одна отверта, та навіть вел. князі, які хотять дістати ся до палати, мусять піддавати ся різним формальностям. Воини і полку гвардійських гузарів в Царскім Селі викинули з касарень офіцерів і не хотять допустити до себе нікого; навіть не хтіли випустити полковника, який хотів з ними розмовити ся. В Москві арештовано двайцять кілька офіцерів, яких підозрювають о агітацію революційну. Візьме як тисяча родин селянських, якім грозить голодова смерть задля неурожаю підерло ся з сусідних сіл до Москви. Правительство стоїть перед тою несподіваною інвазією безрадне. Дума, що в разі дальшого прибування селян можуть в місті вибухнути розрухи, наповнені мешканців страхом. В касарнях батайонну резервієтв полку артилерії піхоти найдено цілий магазин відозв революційних і касу призначену на ширене пропаганди революційної серед жовірів. Правительство відкинуло осінні маневри резервієтв, бо боїть ся дати резервістам карабіни до рук. В Китаїєт козакі убили перед фронтом полковника Сідецького. В Мітані заштеловано з поручення партії соц. револ. судию Вайнберга.

Політичний перегляд.

Австрія. Довідуємо ся з Відня, що парламент буде скликаний на 20. вересня. На однім з перших засідань Гавт означить становище правительства до ситуації, яка китворила ся задля подій на Угорщині і в той спосіб дасть можливість поодиноким сторонництвом виповісти свої погляди на сї справи. „Wiener Ztg.“ оголошує, що цїсар надав академії різничій (Hochschule für Bodenkultur) — з нагоди перемини її на 4 літню — право промови „докторів академії різничої“ після особних приписів.

Угорщина. 23. с. м. відбуло ся засідання виконуючого комітету партії ліберальної з VII. будапештського округу, який ухвалив виступити в крайового ліберального сторонництва. В виду снх дисерцій зі сторонництва ліберального, відбуло те сторонництво конференцію, в якій взяло участь 106 членів. По відчитанню писем від членів, які згодили своє виступлення, мотивував посол Давель сїдуюче своє висеніє: „оскільки є можливе розв'язане неща сної криві через злуку всіх сторонництв, партія є готова на вівіт з посв'яченєм свого самостійного становища взяти участь в нонім угрупованню сторонництва“. По доіншій дискусії прийнято те висеніє одностайно. Барон Феєрварий пернув поспішно з Ішлю через Відень до Будапешту. Міністер говєдів Бігар конферував з мін. Штрайхом в біжучих справах.

Японія. Не давно опубліковано підписану вже давнішню угоду японсько-англійську, яка продонжає на даліше японсько-англійський союз. Що оголошено се доперва тепер, хоть угода була вже давнішню уложена, то стало ся з сїдуючих причин: По заключенню і підписанню договору правительство англійське відвало пресу в імі патріотизму, щоб она задержала секрет і справи не оголошувала аж до закінчення мирних переговорів, щоб в той спосіб не здавало ся, що Англія хоче відпинити на перебіг мирних переговорів. Доперва тепер, коли вже вість про союз японсько-англійський змісту переговорів зміняти не може, преса англійська оголосила про заключення того союзу, упереджуючи в той спосіб дипломатію російську, яка також приготувала ся до заключення союзу з Японією. „Times“ доносить з Токіо, що зараз по заключенню миру, мікадо прийме запросини короля Едварда і відвідає его в Лондоні, а відтак відбуде подорож до всіх значніших міст Європи.

Франція. „Figaro“ доносить, що на найближшій засіданню ради кабінетової, президент Рувер подасть до відома зарадження, які є конечні для удержання прав Франції в Марокко. Сподіють ся, що буде постановлена демонстрація фльоти. „Matin“ довідує ся навіть, що та демонстрація відбуде ся під Танжером, а „Petit Journal“ додає, що Франція обсадиє один з кораблів, який є власністю султана.

Німечка Африка. В східній частині німечкої Африки, збутовало ся нове племя муринське проти Німців. Мурини напали на єпископа Спіса, який подорожував з Кільни до Лівале з місіонарями: Соинтагом і Шольцом та двома черницями, і убили їх всіх. Власті німечкі кілька разів перестерігали єпископа, щоб в тій стороні не їздив. Губернатор віддав помочи військової з краю.

Бен'яміноч Репти

(Допись з Слободії Банілової).

Як митрополит Репти дав наказ своїм преслужникам, щоб ті спровадили на его іменний людий до Чернівців в цілї урядженя контрдемонстрації задля ослабленя вражіння того величавого віча, яке урядив руский православний вірід в день св. Івана, догідно заперестовано проти кривд на полі церковнім — взяв си і наш панотче Лавра з Слободії Банілової (Паньської Дольни) напомайти в різний спосіб людий, щоб їхали разом з ним до Чернівців на „велику парад“. Але, щоб не дізнали ся обтім „непопавши“ і не понерешували его іланів, післав на пару годин перед відїздом жєззаниці до Чернівців паллара до кожного видійшого господаря і той казав: „Прислав мене панотечко, що прийшов острій наказ з Чернівців, щоб ми їхали до Чернівців на парад“.

А господарини п. Леонтієви Кушницькому приказав крім того, щоб взяли свої власні гроші на дорогу до Чернівців для цілої депутатії, а відтал відбере собі їх із церковної каси. П. Кушницький відповів, що грошей на депутатію не має, що до Чернівців не поїде, а церковна каса не є на те, щоб відтам видавати гроші на якісь парад. П. Захарій Бургин доіє обтім панотечки і сказав, що ані Леонтій Кушницький, ані другі люди не хотять їхати до Чернівців.

Тоді панотечко розлятив ся і сказав: „Як Кушницький не дає грошей, ані

Для провінцій приймає ся агентів. =====

За редакцією відповідале: Іоанн Захарієв.
Захарієв.

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петрашича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженню — Редакція не може
виплатити нічого за плату поштою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„на рік	10 „ — „
„ на чверть року	5 „ — „
„ на місяць	1 „ 70 „

Подорожне число „Буковини“ 18 сотників.

Передплата і належність за інсератом
платити в Чернівцях.

ГРОШИЙ! ЩЕ РАЗ ГРОШИЙ!...

„Bukowinaer Post“ оголошує
слідуючу відозву Ончулінців, яку
ми дословно наводимо:

Чернівці, в серпні 1905.

Брати!

Відома і політична без гро-
шей вести не можна.

Заложене національного
фонду для політичних ці-
лей є безперечною konieczністю.
Сильна національна організація, ви-
даване офіційної національної ча-
совни, стояча на порядку денному
борба виборча о опорожненні ма-
ндрат до ради державної вимагають
значних средств, яких один,
або і двох достарчити не в силі, а
які загаль легко може достарчити.
Даного заряд румунської партії
ухвалили на засіданні 7. серпня с. р.
зарядити збирання датків між
румунськими народними товаришами.
Збиранням будуть займатися члени
заряду партії і її виконавчого
комітету. Найданіше до 14. дня
мусить ся укінчити збирання,
щоб ми не програли найважливішої
політичної акції, удержання стану
посідання опорожненого мандату.
Стоячи на порядку денному вибори
є лише доповнюючими, але мають
дуже велике значіння. Побідамо ми,
то буде буковинська політика по-
сти румунське п'яно; побідають наші
протиники, то буде она г а з и н к о-
р у с к о ю. Як складку приймає ся
лише готові гроші, або не в-
с і л і. Субскрипції виключає ся, які
остаточно є безвартісні, бо ж ніхто
не поспішить хіба на дорогу правну
проти не хотячого платити субс-
крибента. Складки в чистих грошах,
або нескладки належить посилати до
президента народної партії, Моде-
ста Івановича Грігорча, дідача в Ка-
ранчені над Серетом. Їх буде кину-
ти в бюро народної партії. (По сїм
слідуює спис людей, які в поодинок-
их місцевостях краю мають зби-
рати складки; спис той ми проу-
скаємо. — Ред.)

Велика необхідність має свої скла-
ди піддавати своєму виконавчому
комітету.

Брати! Отворіть Ваші кишені і
давайте, що можете. Виборці бу-
дуть конститувати 10.000 корон.
Що річний вандаток для організа-
ції партійної стоїть дальших 24.000
к о р о н.

Через зложення тих средств для
заряду партійного покаже наше
населення свою животну політичну
спосібність — кожний оно буде ота-
гати ся з вкладками, то ана-
тична маю покаже ся
гідною служити чужин-
цям як добича.

Заряд румунсько-національної партії.

Варто би пробити співіллям лі-
кареке і розсідити, чи не існує
такий бацил, що викликає жаху
гроша та робить людину сліпою на
все, що з гріними нічого спільного
не має. Во лише хоробу хіба мож-

на поновити се, що чоловік окри-
чаний демократ, чоловік, що ко-
лись справді досить для тих демо-
кратичних переконань своїх пра-
цював, зараз з жаху до гро-
шей плюнув на свою честь, яко по-
літичного діяча, плюнув на свої пе-
реконання і від кількох місяців ли-
ше горлає: Гроший мені, гроший
моїй фамілії, гроший моїм знако-
мим і помічникам. Давай мені мій
народ 10.000 корон, щоб я
мав за що перекупити
твоїх виборців! (Так без-
лично признає ся без сорому ко-
лишній демократ до сего, що
виборці его мають конститувати 10
тисяч корон!) Давайте 24.000 на
народну організацію, бо я ще не
задоволю всіх своїх прихильників,
а если не даєте — то дідько вас
бери, відіть на жертву чужинцям;
мені не нас, а ваших гро-
шей треба. Ото думки, які са-
мі в себе товстим друком пробива-
ють ся з тої відозви Ончулінців
по гроші.

Та видно, що хороба та, жаху
на гроші і заразна, як се мож-
бачити на тих, що лише з колиш-
ними демократами до діла мають.
Ми вже в попереднім номері оголо-
шували відозву найнички Ончулі-
ної „N. Fr. L. Z.“, яка також ви-
дала відозву по гроші до дідачів.
Мабуть не довго зможуть буковин-
ські дідачі удержати таких союзни-
ків, бо поминувши те, що они собі
ті податки на успокоєне апетиту
„демократів“ підіють в дане на на-
родній шкпірі, все таки здійме їх
страх на таку захланність, тим
більше, що „добре серце“ Ончулі
обимає не тільки родину по крові,
але втягає також в круг інтересів
родинних, також всіх можливих
поплечників і помічників его, так
що всіх їх наситити покаже ся на-
віть страшним для — буковинських
дідачів.

Меморіял Українців

внесений на конгресі в м. Петерб. 18. липня
1905 р. в справі дозволу України.

Подаємо сим до избачного відом-
ства докладний зміст меморіялу, який внесли
в обширний умотивований репрезента-
тив України на з'їзді конгресу землі
та який є втілюється до протоколу обран-
ня Меморіял той звучить:

„Централістична система державної
управи, при повній державній конст-
руції, повстає ся невідомою для за-
бачки нормального розвитку людських
суспільностей. Сцентралізоване управ-
ління просторою і різноманітною державою
як Росія, виключно лише в одній осе-
редку та опрацюванні законів для упр-
вадження суспільного життя централі-
стичною дорогою подає народну само-
стійність, ослаблює народну свідомість,
здержує культурний розвиток народних
мас, привертає підчиняти ся пасивно
чужим регламентаціям і нормам, випра-
човуванням в державній конст- беззвон-
ного життя і справдішних потреб по-
одиноких частин держави. Серед елемен-
тів державного життя, народності, як ко-
лективна личність, має природне право
розвивати ся відповідно своїй природі.

Проявляючи складний комплекс психо-фі-
зичних примог, в першій радї даних
природою, а далі виконаних в огнищі
історичної минувшини, народність му-
сить бути принята як одна з головних
підвалин державного ладу. Автономія
народності і федералізм етнічно-терито-
ріальних одиниць, входячих в склад
держави, являють ся найбільш спра-
ведливим і притім найбільш справед-
ливим, і найбільш тривким принципом
державного ладу в різноманітній дер-
жаві, цілком неоднорідній по своїм
природним примогам, по побутовим
окремимостям населення і по всім скла-
довим правовим, суспільним та господар-
ським відносинам.

Репрезентація народних інтересів
в одній центральній репрезентативній
інституції не забезпечує задоволення у-
сіх народних потреб. Успішне функціо-
нування центральної репрезентації мож-
ливе лише при обмеженні складу репре-
зентативного тіла так великої держави,
а се вельо необхідно до розпадання
держави на дуже просторі виборчі округи.
Не лише другорядні, але і перво-
рядні потреби складових частин держави
не можуть при такім ладі бути висісними
центральної державної інституції. Ко-
нечною отже річчю відповідний розділ
державних функцій від найменших ор-
ганів до самого осередка державної у-
прави. Потрібний отже відповідний розділ
функцій державної управи у всіх
ступенях її організації, т. є. потрібна де-
централізація державного ладу, яку на-
лежить перевести через основане дер-
жавного устрою на принципах етнічно-
територіальної федерації, що може най-
ти свій вихід в установленні федера-
тивної палати етнічно-територіальних
частин держави побіч палати народних
репрезентативів. Управу кожної етнічно-
територіальної частини держави назо-
вемо вишніми особливими репрезентативній
інституції, що позбавляла би всі
справи населення в своїх територіальних
межах, з винятком справ загальнодержав-
них, які належали би до центральної
державної інституції.

Признаючи, що відмінний устрій на-
родно-суспільного життя в губерніях ко-
жної Росії, який формувався там через
цїлі століття, повинен бути нормований
спеціальними правилами згідно з осно-
вними принципами історичної справедливості,
що Україна в своїх етно-
графічних межах має повне право на
такий же федерально-автономний устрій
адміністрації і законодавства — на рівні
з кожною іншою провінцією держа-
ви, що має свій окремий склад громад-
ського і культурного життя та відрізняє
ся тим від центральної області ім-
перії.

Право України на автономію, порів-
няє з природним правом кожної нації
на самоуправу, ґрунтує ся на слідуючих
основах: 1) історично-правовій, 2) еконо-
мічній і 3) національно-побутовій.

Першою основою являється ся ре-
лативно недавнє минуле нашої вітчизни:
250 років назад Україна була цілком не-
залежна від московської держави. Осво-
бодивши ся із польської неволі, вона, із
власної такої ініціативи прилучилась до
Москви як вільна держава, уніфікувавши
з нею в унію, і тоді злука була забезпе-
чена і утворена Переяславським дого-
вором, заключеним в 1654 році між обо-
ма правительствами. Після дослідів про-
ф. Сергієвича злука „мала характер унії
персональної, а не реальної. Україна при-
лучалась не з московською державою, а
тільки признавала своїм володарем во-
лодаря названого над Московщиною з
его династичними наслідниками“ (га.
Локіп і дослідження по древній істо-
рії руського права, 3-е виданє в 1903
ст. 107). Другий історик, проф. Грушев-
ский, визнаючи Переяславський трактат
данний із цілого ряду „дугів унію“ і

западної Русі“ каже, що сей трактат
забезпечував Україні виборчу самоупра-
ву і своє судництво, автономію цер-
кви, вишній вибір сотників і право зно-
си з другими, заграничними держава-
ми“. Вей тоті права санкціонував цар-
ський унію в 27. марта 1654 р., який у-
ніюшом також в повній тенеті законів
російської імперії. Відтак, користуючись
завоюванням козакства і его внутрішнім
розкладом, правительство московське, а
опісля петербурзьке стало — раз-у-раз
унощувати вольности України, одна-
ко другий, поки не заневолило его ці-
лком. Нарешті, чиниши постанови
перевсякзавського трактату правительство
позволяло і виправдувало хитро —
обороною простонародя від угисків ко-
заків старшини, хоч се-ж саме петер-
бурзьке правительство заневолило і за-
кріпостило відтак народні маси Україн-
тій самій старшині, від якої нібито бра-
ло єї маси в оборону. На Україні на-
стало кріпачтво, народ понав в нужду,
просьбіта его сечеся, духовна культура
упала і Україна зрівнялась з Московією,
хоч з нею зовсім не об'єднала ся. Ми,
розумієть ся, не думаємо відновляти
данні форми нашого колишнього істо-
вання, але юридично основою на них
право України на автономію — на куль-
турно-національну, соціальну і політи-
чну самоуправу.

В економічній складі продуктивних
сил і соціального положення, Україна
теж різко відрізняє ся від других ча-
стин Росії. Обладане землем основано
тут на іншій принципі і вимагає ін-
шої регламентації, чим прам. в цен-
тральній Росії. Її природні багатства
також відмінні, через що тут розви-
нулось головним хліборобство і інші
випади з ним галузі промислу, відтак та-
кож промисл гірничий і металургічний,
тим не в центральній Росії переважає
продукція мануфактурна. Загалом всі
економічні і соціальні відносини на У-
країні вимагають для їх порядкован-
ня точного знання, якого не може бути
у центрального правительства, відда-
леного на тисячі миль. Сила і можливість
податкова також відмінні на Україні, а
в Московщині, так що вимагають без-
умовно інших основ і іншої подат-
кової системи.

А та сама адає ся річ також що до
усунення недостатків населення і випро-
вадження соціальної справедливості. При
односторонній оцентралізованій управі о
розумінню потреб населення і его боїв на
поля економічній і соціальній нема на-
віть бєдди, а великі заходи в тім напрямі
центральної управи довели б лише до
закінчення бюрократизму, тої кан-
целяричної і бюрократичної, від яких
жте тепер стоїмо уся Росія.

Національно-побутова окремішність
українського населення так різко відрі-
зняє ся від великоруського характеру і
способу домашнього і товаришеского життя
і ся різниця так загально відома, що
вільна зміня в поговорку. Тому то про-
сто сторону справи не будемо навіть го-
ворити, а тільки замітимо, що великі не-
політичні заходи правительства, що тре-
вали цілі віки, не довели до ніякого по-
зитивного результату. Заснизувати
український народ з великоруським не
удало ся, а виробила ся лише під на-
пором сїєї політики серед українського
населення глуха неслухність до самого пра-
вительства, як і всяких его зааряджень,
які б они і не були.

Так отже неспокій і опозиція серед
українського населення є і постійно зростає,
а єї не улічить навіть і зміна абсолютного,
коли державна діяльність буде оцентралі-
зована виключно в центральних інституціях
і одній центральній репрезентації. Також
і надія правительства на обрусення Укра-
їни при допомозі інших і зборони літера-
тури також не оправдала ся. Обрусення
не погубляє ся, а викликає лише віщо-

Рукописи звертає до ліній на першорядно-
но історичне. — Релігійні історичні
журнали від однієї постової.

БУКОВИНА

Через цю і наданість за інсерти
златні в Чернівцях.

Японія відступила від жалких підписованих воєнного. На нинішній (29-го серпня) мировій конференції на-ступило порозуміння ще до всіх квестій і ухва-лено приступити до обра-цьовання мирового трак-тату. Тая звучать офіційне ого-лошення делегатів мирових. Значить мир вже так як заключений, хо-дить ще лише о формальне висти-дзоване і правне вигладжене трак-тату, і делегати розідути ся домів, беручи народам своїм пещеду вістку мира. Як там приймуть сю вістку скрайні шоніністи, як сі повітають далекі прихильники проливу люд-ської проци, се нам байдуже. Оне вранда троха не приємно і жаль вибирає, коли читаємо, що нині, коли закінчила ся нещасна війна, узлиці того города, що за цілий час тре-вання війни гомонія радісними окли-ками и честь своїх героїв, того краю, що святкував самі триюмфи свого оружя — нині покриті су-мом, а з грудий товня місто ситу-аціястичних окликів добувають ся нарізання і плач, і наше серце стри-сає ся від не справедливости, коли читаємо, що Комуру мусить сте-речи поцілція перед его власними земляками, коли тимчасом Вітте як триюмфатор вертати ме домів. Коли ми однак приглянемо ся справі не зі становища шоніністів японських, ані не зі становища японських ра-дісних дипломатів царських, яким

бало ся яко тако, вилітати з важкого політичного положення — але коли ми придивимо ся справі зі становища безсторонних судів того історичного факту, то мусимо констатувати, що коли неістотні, прямо гігантські діла армії японської, які вінчали ся нечуваними перемогами за 18 місяців тривання війни, доказали світові життєву силу Япону, то заключення миру у Портсмуті дало їм свідчення такої моральної переваги не тільки над Росією але і цілою Європою, що справді не знаєть; що більше подивити, чи героїзм, хоробрість і погорду смертю армії японської, чи здоровий суд, вираховане, уміренність і здібність розумної оцінки подій і користий у дипломатії японської.

Ті, які ніяк не хочуть прихитити про велику дипломатичну перемогу В'їтто, про невичерпну силу кольорова російського, яка мала б доперва фактично пролягти в „побіді“ в Португалії, дають їм зловити одній поверховості. Їх засліплює факт, що делегати японські, приїхали з цілим рядом жадавань і підтак мусіли одне за другим покидати і покинули аж 4 „головні“ жадавання, під час коли делегати російські в засідничих точках не уступали. Сей факт видає ся отже тим, що дивлять ся на справу поверхово, до-

назом дипломатичного поразення Японії, доказом переваги тої внутрішньої сили російського козляка над Японією. Все те однак покаже ся лише фікцією, лише позором, яким старає ся нині Росія закрити своє поразення, свої втрати, если лише пов'язано під уягу фактичні втрати Росії, а користі Японії:

Війна російсько-японська посить від початку виразний характер самооборони зі сторони Японії. Полья російський, той медайді піниіч-ний впливаа сї вже в груди Японії, а на сї представлення знаа лати давати згїрді відповіді. І ось Япо-нія ариває сї відбити ту ме-двєжу зану від своїх г р у д и й. Ото цїль війни, ото цїль, для якої Японія готова була по-нести і найбілїші жертви, бо від-трунене тої лати, було данеї пита-нем жита, або смерті. Чиж Японія осигнула ту цїль? Всякий мусить відповісти, що осигнула сї найпен-їйше, осигнула в такім степені, в яким не сподїван сї сї осигнути ще перед півтора роком навіть найза-взятїйший японський шовїніст: Япо-нія вискала протекторат над Кореєю, вискала полудневий Сахалїн, вискала Лїтотун і Портом Артура і Даль-ній, вискала гроші за хїньську жєлїзницю від Хїн, за удержанє бранців російських і вискала їх ще за видачу Манджуриї Хїнам, так що сї відшкодованє воєни буде заплаченє лише з тою відмінюю, що воє в цїлости не заплачить Росія, але головню Хїни, виска-ла дальше право рїболов-

зі на східній бережку Сибірі, зискала кораблі воєнні добуті підчас війни і видобуті з моря, зискала червонагу на Східній морі, вплив на Хіни, одним словом зискала средства і можність до розвитку своєї могутности, добула передову розю для себе в східній Азії, а противника свого випхала з відтам, если не на завжди, то на довгий час. А і що до самого відшкодованя, то ще цілком певного не мож нічого сказати, бо певна часть условини мира має бути заключена в тайні, а здає ся, що та тайна се плюс на річ Японії, з яким Росія ще не важить ся признати на разї перед своїм народом. І се все має бути ві дипломатичним поражением, а по бідою Росії. Хіба дуже поверховно судячий чоловік може се сказати. Японія ставляючи такі жаданя до Росії, як зменьшенє силн Росії на Сходї, або видача інтернованих кораблів, ставляла їх з гори, лиш по те, щоб мати відтак при тораї, що опускати, а жаданє відшкодованя воєнного, видачі Сахаліну з гори в плявах японських делегатів могли виключити одяо друге, так, що Японії може сказати, про себе сміло, що она заключила такий мир, якого сама з гори хотїла. Що жаданя відшкодованя воєнного Японія ніколи не трактувала поважно, а зинє, як точку яку можна порогони відтак опустити в заміну за иньші уступки, видно хотї би з того, що кошти в воєнних має право жадати побідник, який роз-

— „Гей, різо! Одзвіні твої шуми.
В тобі ємкі грають, — а мені думи!“
Тоті дуже ширі, дуже безпосередні, над-
монотонно пливучою рікою, вночірню,
„снєю, адуману дуже“ тодішу ародже-
ні — думи. — Вечері. Від лісів хо-
лодний вітер піс, а лемині до поба дим
сисує ся, — а ріка ледно граз, граз...
В пливучі ємкі пдвизують ся очі са-
мітні, а кождому їх спостереженню відпо-
відає якийсь дуже просто, але дуже по-
намкне і глибоке вражінє — а там і дум-
ки... В такий час бажало-б ся чоловіче-
ню всьо продумати, всьо на ново в дум-
ках пережити, пересинити, дібратися на
самоті до найбільш єсрєтних кінців душі
і добути тим останнє, найціннїше слово,
у якому містива би ся любов і вся туга
на тям, що вже минуло, і як найглибше
відчути того, що є і що буде.

Дзвонять дзвони... Переліт звуку підіймає ані до неба. Чогось шукають і питають — щось їм треба. — Шукають щастя брам. Та до їх відійняти, — у чім? Глядять наиволо задумані очі і бачуть — монастир. — „Покинь життя, покинь життя! — гуде з дзвіниною — і на печері молитви дуть черниси. Геручі в їх руках озвінча. — „Покинь життя! — Се теж розмова, се теж відповідь. Знаєш ти найкрасіше може душі індійського відесаю, — і це дин індійського, — і справді починає життя.

А предсі так часом тужно стає ду-

ні, так рветься він до того життя, до сонця, до землі.

...Гасне в монастері свічки, смина-
чи си свій вечірний, одна лише чер-
нишча остала ся, — плакати перед іко-
ною і бачити на ній Матір Божу з ди-
татком, плагти, пламо гір... Відвила є
в ікону, щось їй сниться ся... До? і коли
воно було?... А ріка заодно „грає, грає,
щось в ній бурить ся, плаче, зітхає“...
Гей, як же-ж добре було би попласти
з тими словами в безп्राї, згубити всю
журбу і тугу, відлати си в одне з ві-
чних праведю і так забути весь смутон
і горе... Вся душа пронята глибокою
пантотейстичною мольбою... Щунуть ріка
і думи линуть світами... Ріка і душа...
В них обох і бродя і безодні, і думи і
світ плинуть крізь гори і бори „у неві-
доме нам чорне море“... Гасне сонце,
світ вириваєт ся іклою, „від аїєля хо-
лодний вітер віє, шумарі гме і квітан
запає“... Весна... І думи мають мнену!
На жаль, одиноку... „І далшого-ж усевий
з нас безболбно поезу любови від душі
мене“ Та-ж і та „чема хвиляни, щоб
на світні тін не було боля“... Весна
любви — верома свято... Чому-ж она
бітале так від нас, чому її минаєм?

Так минають дні за днями,
рік за роком.
Близько, близько нам до зми
з кожним роком.

Там яма — темна сила,
Монний Боже!
...Чи відомо си там мила?
Може... може...

Розвінцись думки, нерейняли немло людського терпіни, вдарили криком в монастирські брами підтроченя, зілляли ся

підняв з шумом крил і гармонією всього природи, піднявся подихом вітру в етирних посмертних, пройшав життя неуглаблений Малахістром — і вернувся в почуттям величчю божества — чоловіка. А предості в свідомості людській міститься ся вся тота „газобія метеорика, світлія відлітлія мотушника“... який же-ж чоловік свідомостію своєю великий! Всього в душі людській міститься ся! Воно попливе думками радо в нескінченні, нескінченні простори, у невідоме нам чорне море, але вже не як „вумднений атом“...

Тим віснить ся поема „Над рікою“ — від якої названа вся збірка. Зворве погляд на тота, на великий спосіб, несподівано та не буденна річ в альманаху: За красою — і злиден знає. І немалий тибя кружок нашої читаючої громади. Поюри несподівані у нас, а пераз сирани — дуже глибоко відчуті та передумані гали і почуті, що їх так багате розсилав автор в свій поемі, а бажав би звернути увагу читачів на велике багатство музичних ефектів, якими красують ся неодинокий епізодисти, а передовсім на несподівано гарні і пластичні образи, що так виразно вирізняють при читанні сих глибоких, настроєних своєм тат немалих, а так дуже ширих і сердечних — стрічок.

„Над рікою“ — це річ досвідченого талану артистичного — під кожним зглядом. Цілість знаменито підтримана в тоні, а при читанні її можна справді передумати і в думках порезати дуже багато...

Я не хочу переказувати ніякі ні змісту поодиноких чинах, що зложилися на отую збірку, ні вдавати ся в детальну оцінку поодиноких стигів. Рах

тому, що поезія Лещого є того роду, що їх сирахлі душею треба відчуті і пірю, що найдеться у нас душі таких думе богато, а в друге тому, що задумую колись, при красній нагоді, взидати обширнішу студию про цілий дотеперішній доробок артистичний поважаю автора. Там і найдеться місце для поданих певнічного портрету письменника, там мож буде змалювати весь авторів осяг з цілю його красотою і багатством.

Поки що викажу ще на дуже гарний довгий стишок, який находити ся в нашій збірці п. а.: Як сонце згасло... По моїй душі — це один із найкращих і найвишйших кмітчихів в моєй і нашій еротичній ліриці. Ніде може тут за козачиною всеюю духа не прибрала в нас так глибоких думок і почувань, як в сьм стилу.

Ніщо, що є, не пропадає.
Значить си: наша вічна туга,
Се не глум долі, не наруга,
Лиш той, що почину не має.

З тих мрій, коли вони лиш щирі
Сльози постануть ясні, красні...

Жате їх зродить, в вічнім ширі.

З любови, що палять нам душі
Коліси піччесь любов-любови,
Жажди краси, добра, обіщань...

А може се любов засе
Патучин призом на зевати?

А може ясною звійздою
Вона заспаїтись у всімїрі ?

бив в прах силу протинини і ставув в середині його краю. А тим часом Японія досі ще ні в серці Росії не станула, ані не розбила в прах російської армії, яка в числі пів мільона стоїть в Манджурії. Коли се все отже познано під увагу і приглянемо ся критично цілій справі мира, то справді акторське здивовані Вітго, що до уступства Японії від жадає підшкорова і перехвалки про свою побіду дипломатичну вразить нас немилу, викликаючи несправедливе самохвальство і охоти закрити перед світом ті втрати, які Росія понесла. Коли вкінці додамо, що Японія з Японією розбудила в Росії і розпалала полоніє революції домашньої, яка нині станула вже на сім степені розвину, що і закінчення мира не адекватно і вона добуде на певно те, о що боре ся — то справді сей тріумф чиновників парських, яким они пишуть ся в Портсмуті задля закінчення мира, або мусить ся нам явити комічним, або він доказує, що ударі Японії для Росії були так тяжкі, що она могла ще більше під Росію видерти.

Доля „політичних“ в тюрмах російських.

Оборонці Сідорчука 20-літнього революціонера, який виконав був замах на пристава в Житомирі, оголошують отвертий лист, в якого ми можемо довідатися ся, що терміни політичні в парських тюрмах. Ось той лист:

„Всіх отвертих вкраїна, які ми обороняли 20-літнього молодця Сідорчука перекрили, молодця, якого суд воєнний в Житомирі засудив на смерть за політичне убійство, байдуть аглядон факту безпосереднього вироку. Однак не можемо промовчати деяких призначень, які попередили розправу судову, та які відносять ся до обходження ся з Сідорчуком в тюрмі. Упавало за нами обов'язок подати їх до публічного відома.

Коли ми 18. липня, в переддень розправи прийшли до Житомира, довідалися ся, що в тюрмі вибухли розрухи. Від лікаря шпиталю жидівського довідали ся ми, що одного арештанта підчас забурення сторожа застріляв, а

богачах ранав. В тім самім часі оціпир драгони вранили одну перекодачу дичину смертельно, а 14-літнього хлопця левше. Як ми прийшли до вивидів, вивиділи ся до козії, де мешкав Сідорчук і ще два політичні: Андрей Скрипичев (16 літ) і перший підданий Імператора, студент заграницного університета.

Ті три вивиді політичні були замкнені в келії, яка знаходиться ся в льохоні підземному з вивидом на подвір'я. Від Сідорчука і його товаришів ми довідали ся, що розрухи повстали з сідуючої причини: В суботу поставили політичних вивидів — в числі 8 — зарадони вивидів вивидів жадає в сирани виданнях листів, вивидів і т. н. Ті жадає поставили вивидів обструкцію: розбили двері, нечистоту, поклали стінним і т. н. При тім просили політичних вивидів вивидів, щоб до їх протесту не прилучили ся.

Коли забурення вже скінчили ся, абияким ся дозорці до вивидів в келіях і до малої келії Сідорчука та його товаришів і стріляли 5 чи 6 разів в революцій. Вивиди сховали ся перед стрілянням в просторі між обома вивидами, де кулі не могли їх дістати, але дозорці вивидили поволівері через квати і етарди ся когось травити. Переддень однак хотіли вбити Сідорчука. Один з дозорців вивидів закінчив на него: „Ходи сюди на вид“. Один стріляв ранав Сідорчука в лице. Рану виділили самі і залічили, що виділили також сідів кулі на стінах, а також сплески кулі, вивидів і муру. Коли вивидів вивидів вивидів стріляв — прилучили ся також до обструкції і вивидів, що не виділили Сідорчука вивидів під суд.

В переддень розправи ще дав хтось з подвір'я стріляв до келії, в якій сидів Сідорчук.

О год. 3. вночі вивидили 6 вивидів сирани Сідорчука і перенесли его до канцелярії тюремної, при чім вивидів не дозволено ему цілком одягнути ся. З канцелярії перенесли его до будинку судового. Перед судом воєнним вивидів ся 20-літній молодец з чорною опанасою на ліній сирі, яко ему вивидили підчас арештованія поліцей і шпівон і з сиріною райою від стрілу на правій лівій.

Оборонця Сидорчука.

Адвокатський помічник Вакар.

Київ, 20. липня 1905.

Політичний перегляд.

Ромено (Тироль). Передвчора почали ся там маневри серед вели-

кого дощу. Цесар мимо дощу приглядав ся маневрам.

Маневри англійської флотії на балтійськм морі. Зі Снімкінде доносять, що займала там каналова ескадра англійська, яка підбуває тепер маневри на балтійськм морі. Підчас прийняти устроєного там німецькою флотією для Англії, вивидили адмірал англійський Вільсон тоаст, в якім дякує за сердечне прийняття, а особливо за те, що цесар німецький писав свою флотію на понитані англійської. Тоаст закінчив адмірал окликом „гура“ на честь Снімкінде і німецької флотії. По полудни того самого дня дав великий адмірал німецький Кестер обід на кораблі „Цесар Вільгельм II“ в честь англійських офіційрів.

Франція. Банкротство Янго-та потягнуло за собою дальші наслідки. Оноді застріляв ся директор цукруварії фірми „Say“ Кропів, якого пасива вивидів десятки, а дебіти кажуть і сотні мільонів. Крах сей цукропний тяжко відібсе ся на багатстві фінансових інституцій Франції, а навіть заграниці — особливо Англії.

Побільшене німецької флотії, яке в давній змаганні цесаря Вільгельма, а стрічало омір неретименого податками класів, особливо могутнього сиронингала німецьких соціалістів, стало тепер немов вирішенням ділом. Правительство вже заповідо, що прийде перед німецьким парламентом з новим предложем, що до знатного побільшенія флотії. Ухвалення того проекту, хоч і вивидів контопний, є майже заневолено, так дуже вивидів ся опінія в Німеччині, що до потреби сиронної і великої флотії. Переддень вивидили англійської каналової ескадри на балтійськм морі, хотай про се не говорять ся, подала сиронний товчок для такого звороту. Дальшим аргументом потреби побільшенія флотії є колоніальна війна, яка Німеччині вже другий рік заважає хлопоту, а до якої треба було пригнати кораблі з дального Сходу. Тож з огляду на се, що німецька ескадра на сиронних водах ослаблена, що оборона інтересів чимраз збільшавшого ся промислу і торговлі Німеччини вимагає кораблів, можна надіятися, що в короткій будемо сиронними повстання нової панцерної пла-

ваючої сили під німецьким прапором. Крім тих найближчих інтересів та мотивів ширшого загалу, німецькі політики не забувають а ога, що по погромі Росії і підновитим зінфальованню ої морської сили, Німеччина мусить і може старати ся о знатійше становлені в концерті держав. Може тепер старати ся о те на море, бо по обезсиленню нелиця-сироні не потребує тепер свою цілу увагу і енергію звертати на сиронні і удосконалення сиронної армії, тим більше, що і зі сиронні Франції, під впливом російських непоміжених, зайняли вивидів піддати і відобрала Альзанді та Лютарнгий.

Штокгольм. Рада комерційна уунала західні Пруси за навішнені холерою. На шведськм побережжю будуть уряджені кварантани.

Монтенегро. Князь Черно-Гори Николай оголосив в своїм краю конституцію, надав устрій парламентарний і цілковиту свободу преси. Монтенегро, яке до не давна було майже підтате під цинізованого сироні, та якого князь був абсолютним пачом в краю, через зискане двох пристувів до Адриатського моря: Антіварі і Дульайно стає підлагати модерним впливом западної Європи. Особливо своіцтва з домами западних павуючих, (між ними князь на Елзена з Монтенегро вивидили за муж за італійського короля), пособляли розвиткові нових понять на княжій дворі і довели до сего, що князь, якого колись цар Александр III. називав одиноком приятелем Росії в Європі, випередив царство і устроїв свій крайчок на взір свободних європейських країв, даючи ему свободу.

Хіні. Цесарева вдова має вдати на новий рік розпоряджені, після якого за 12 літ має бути скликаний в Хінах парламент. Комісія, яка, як ми вже писали, має розсідити політичний устрій вивидів держав, щоб підтак досвід тої викоретати при перерформованню вітчизни, відіждкає через Японію до Європи. В Японії забавить один місяць.

Весь бути може, може буде,
Во серце більше відчуває,
Не розум прозрів і знає.
Схиля-ж мені чоло на груди —
Весь бути може, може буде...

(стор. 46.)

Отей знаєсь дивною мезанозією, а при тім сироннофітним, погідним опанасом вистроєні твоя зливають ся з дальніми в теперішнннн, а отей збірці поміщенннн еротичнннн стихами в пісню — чудесну! І нема, адець ся, людин, який до глибини душі не прямо вивиди би такі стінннн, як: „Забуті! Але ан? Де сирі то забуте?“ — або „Чому не вивиди нам по днях розлуки?“ — і т. д.

На вивиди дозволю собі навести в шлості найближчий характеристичний, по мій думці, стихок Лєвкого, поміщений в збірці на ст. 56. Ось і він:

День і ніч надуть сирі —
Густі, густі.
А у мене вивиди
Прочитають расні —
В думі... в думі...

День і ніч репуту вітри
Буйні, буйні.
А у мене вивиди
Всє сиронняють вивиди —
В думі... в думі...

Всіх дотеперішннн творів Лєвкого були незвичайно щирі, гарні, милі і локані. Тепер ідути таубоні! — великі! .

Гнат Хотимич.

ПОРТРЕТ.

(Фікція).

Посланцю дозорці Е. А. Р. ч.

(Дальше).

Невже вона, неї ті, що грінать в темних пугах, що систематичним розвоєм власних вивидів вивидів вивидів в безодні? І темрау рід людей, що з проповіддю моралі на устах гублять вивидів тисячі душ — невже вона неї мизерушно сховують ся перед вивидом там, або укажуть своїм несправедливим павидом на її, на мертву...?

...І в вивидів сироні, в вивидів тисячі, а сиронні одиційннн сиронні в смерті був вивидів „а“; у вивидів на руках вона з понової життя і вивидів дитини стала холодною трупом... Кажуть, що після її смерті, коли в вивидів розвину, безвеченно возросе, коли пририван її білим, мов сирі невинний, газом — вона була так прерасною, так чарівною без кінця, що не можна було очей одірвати! Ангелом чистим, новим гармоній, з сиронні хвалесбннн на устах адвалане вона... То було конуційство, то було нерестуційне — вивидів і її, як і мільони других, у землю...

— Я вивиди не хотіла, коли вперше прочула про її смерті. Як? Іда умерла?!. Калкою мені здавалося то, павиди, як і неї ті, що про неї ходили... Але вивиди написали до її рідних — і відповіли була, що то правда. Вивиди її, кажуть, з ума вивиди. А хто-ж більше і вивиди тут, чи не тойже сиронний батько? Він строгостію хотів побороти

невинну натуру, він не знав розумного вивиди, бо не йому сирі було бути батьком Іди. Він був паразаром диним, лівоним, потрону безсуду доручив гадити динної статуті, вивиди і сирі першого розвину, з мрій постовах та з чудесних вивидів сиронні. І він розбив ту статуту... бо він паразар, дяку, що вивиди іти на мивиди. Батько не павиди в вивиди з свого брудного мивиди, хотів мивиди приривати вивиди розж, коли вона, російська вивиди, вивиди, повная туги, на чисте і вивиди повітре, — а мивиди вивиди в, потай доваляла вивиди, що вивиди заборонив батько. Округ? — хто був округ?.. Живий не любив її, вони завидували її з сиронні постовах, вони не терпів її поміж собою — і з сиронні дитини, з невинних порнних крові життя вона була серед мужичи, серед їх дестного фізіому, серед розбещенннн, рознутийннн підлот... Вони гаворили в вивиди вивиди, вивиди і більше; їх сиронні дихане заражало атмосфєру вивиди тоді, коли чоловік ще дитина, коли тільки звертати сила удержує його від сиронні проти природи — і локдид з них, мов обов'язок гнєсний вивиди, щиро вивиди див рознується... О, подлі люди! Вони розвратили ангельську істоту, вони брудоту мивиди бивиди і дороговійннн сиронні, а потім, коли павиди павиди вивиди трудів своїх — о, тоді вони безсуду сиронні з неї, тоді вони з сиронні павиди іти в вивиди... — Я вивиди, вивиди не забуду одного вечера!.. Се був вивиди — то бави. Я сиронні біля отолу, павиди вивиди, чи що; біля мене було багато новодих студентів; сиронні, павиди бавиди, вона те ж була на бавиди. З не павиди — як королева, в білім убранні,

від руку з мій кузнем вивиди вона. — А, вивиди! Ти тут? А ти мені потрібна на де-сиронні сиронні, — звернулася вона до мене.

— З охотою. Та тільки ось мені не вивиди: а зараз сиронні...

— Ну, так я присяду біля тебе, — і, вивиди вивиди вивиди вивиди свого кавалєра, вона направилася до мене.

Тоді з кузи студентів, що стояли округ мене, доваля отолу, вивиди сиронні.

— Pardon! тут можуть сиронні тільки ти, хто має право на те...

...Моя громом прибіта в була!... Така образа!.. Се-ж... се-ж пощочина, дана публічно!.. А мій кузи — о, як сиронні! В той час, коли його дивиди вивиди в вивиди таку образу — він не адвигнув ся ні одним мускулом... Знав вивиди її під руку — і вони вивиди з сиронні... Та коли він знав усе про неї, то він не вивиди, не повинен був приривати туди! Коли-ж прийшов — то повинен був і боронити свою даму, хто б вона не була!.. Та ні! Вивиди, вивиди тільки вивиди, вивиди, піддота нахави!...

— А дами наші, дами! О, сиронні жончі розвину у них з безвеченних вивиди вивиди роні в вивиди! Та і як же! Варт іти було вивиди де-сиронні на бави, на вечерок, як майже неї забавиди про істнування своїх дам, про їх вивиди сиронні красоти і — все ішло за нею, все вивиди вивиди. Боже, які вона листи одержувала! А за котіційном — якої брудоти тільки не павиди вона в павиди вивиди!

(Дальше буде).

Події в Росії.

Над Одесою, Варшавою, Курляндією і Литвою заміщено воєнний стан — ото наслідки оголошення указу о „Госуд. Думі“. І не дивно. Там де по оголошенню конституції жандарми арештують даліше людей за те, що ті обдумували когось в Петербурзі ставити на посаду до думи під ко н с е р в а т и в н о - л і б е р а л ь н о у партію, там годі чогось иншого сподівати ся. Найгірше кинуть в Польщі і землях надбалтійських: Курляндії, Ізвастах, Естонії, за що Курляндія удостоїла ся воєнного стану. Характер революції в Курляндії в гезовно економічний. Мешиканці-губольці Лотамі отаювають дрібну мужицку посілість. Велика однак скількість землі находит ся в руках дідичів-баронів, наслідників давних німецьких лицарів монахів, які краєм володіли. Ті дідичі, по народності Німці, які економічно оланували край і давали населення, позитивно становили перед німканайцями літими небезпеку для Росії, яко культурно-внешній елемент, опираючий ся о свою пернісу вітчизну-Німеччину. Тож російське правительство, влучи за своєю деізією *divide et impera*, почало розбуджувати серед бідного лотинського населення почуття національної окремішності і економічної залежності від дідичів, щоб в той спосіб в самім краю протиставити протинагу дідичам. Сей посів правительства нішим буйно. Серед мужиків курляндських розвилася сиранді національне оспівомлене, але головне вирало у них і розвилася почуття кассовості, розуміне, що шляхта нивискує їх економічно. На ґрунті цього зрозуміння повстають в Курляндії 2 соціалістичні організації мужиків і робітників, які озановують мужицкій і робітничий рух, надають ему патно свідомої борби мужиків за їх класові інтереси проти шляхти. Але рінночасно правительство російське страшно перечеислило ся в своїх рахуках. Свідомий мужик курляндський зрозумів, що царське правительство ему не менший ворог, як его власні барони і тому цілу свою ненависть звернув проти обох ворогів. І загоріли дідичівські двори, а з ними і царські монополії та інші правительственні будинки, овали ся бомби, заграли кулі і Курляндія станула в рядах найнебезпечніших ворогів царату. Чи воєнний стан її з того вилічати, треба дуже сумнівати ся. В Польщі проголосила Польська Партія Соціалістична 2 дивний страйк, яко протест проти булганівської карикатури конституції, на що правительство відповіло заміненем воєнного стану. Та воєнний стан не змінив настрою революційного в Варшаві, ані в цілій Польщі. В Варшаві заповідають соціалісти приму революцію на днях, а на провінції страйки і революційно киніне роте і амаган ся. В Соснівці страйки і демонстрації, в Ченстохові убито бомбою поліцмайстра, якому кілька раз удавало ся майже чудом врятувати ся. Дперва передичера розірвала его бомба в кусні. В Коніі оголошено вже по раз другий воєнний стан. На Канкаї також кинуть. З Тифліса доносять, що в окрузі Душарт, в селі Мезаджиджарі прийшло до формальної битви між мужиками, а козаками;

убито 7 мужиків, а равено 12. Мужики відмовили властителям дідичам. Багратіоніи належної ему часті зі жива, яку він однак забрав собі сам при помочи козаків. Тоді більше як 1000 мужиків окружило двір, жадаючи звороту побраного збірка: топпа прибрала грізну постану; з поміж неї вази стріли на козаків, з яких один ранив козацького офіцера. Офіцер дав наказ стріляти, по чім мужики розбігли ся і лише з засідок стріляють до козаків. В білий день убито 1 козак, а самого кн. Багратіона равено 2 стрілами. З Іркуція і Тобольська доносять, що в багатьох місцевостях Сибіру вибухла революція. В Томську застрілено в білий день на улиці тамошнього губернатора. Коли отже даліше в Росії все кинуть, коли „конституція“ царска нікого, а нікого не відновля, а ще більше розпадала полуміння революції — то правительство собі спокійно даліше банить ся в абсолютистичну конституцію. Ріжні комісії радять, чиновники міняють ся, ніщо по улицях стріляє жандарми даліше арештують, тюрми переповнені, над більшою половиною Росії нивиконний стан — один словом конституція не на жарті. А що з того вийде? — не ладний вже час показе.

НОВИНКИ.

Чернівці, 31. серпня 1906.

Гомельський поліцмайстер спільником злодій. „Син Отечества“ помістив цікаву статтю п. з. „Загадки Гомельські“, котрих зміст подлямо: — Головою було розпоряджене гомельського тимчасового поліцмайстра Хаєбінова, що застріляти кожного, кого з віддали 50 проків буде уважати за „демократичного жидів“. Генер однак показало ся, що Хаєбінов має який дивні знання з нічними злодіями. Дня 9. серпня вночі злодії напали приїздившого з Рогачева п. Двоєсина, побили его і забрали у него 35 рублів. Двоєсин удав ся на поліцію, котра приобіцяла розслідати ту справу. На перший день Двоєсин завізав до канцелярії поліцмайстра, до поліцмайстера Хаєбінова звернув ся до него з слідуючою пропозицією: „Ось тут ваші гроші. Отримайте їх під усяким, що не будете ся перед ніким скаржити. В тій цілі підняти не свідчене, що вас ніхто не обрабував, що ви гроші агубили, а ноти віднашли. Згода — то маю свої 35 рублів, а ні, — то нарікайте потім на себе самого“. Двоєсин не пристав на то і заявив: „По перше яким робом гроші перейшли з рук злодія у его руки? Очевидно, що п. Хаєбінов відомо, хто они суть. По друге, чому він уважав за відповідне боронити злодія нічних і замаскувати цілу справу“. Ми ще пам'ятаємо добре житомірського Осинова, котрий був заравом: начальником сторожі пожежної, провідником партії підпалів, начальником тайної поліції і горіштом бачив злодійство. Не будемо відразу осуджувати п. Хаєбінова о щось подібного, але маємо право жалати, що би справи его були сейчас і безогорно розсліджені. Маємо до того право тим більше, що загадочно обрабуване п. Двоєсина мало місце безпосередньо по оголошенню славновісного розпорядження о стріляно. На розпоряджене на помішанці вже давно скаржили ся і сподівались належати що его в короткі знають. Тимчасом удав ся донущати до поліцмайстра в тій справі. Та поліцмайстер дав дуже дивну відповідь донущачі: — „Яким мав... тисячу рублів... тобим виїхав звідси“. — Що то має значити. Пан Хаєбінов недалоу приїхав до Гомля і перші его кроки суть: 1) розпоряджене, котро сам озичав на 1000 рублів; 2) укриване злодія. Текст телеграми вказав до міністра справ

внутр, громадам гомельських жидів післи „Сина Отечества“ авучити дослівно: „Обговорюване оголошене може спричинити дуже сумні наслідки. Веім горюжаним Гомля Християнам і жидам грозить безпосередньо небезпеченство бути застріленим, бо козакі будуть оцінювати степені „благоннадійності“, а навіть народності — після того розпорядження на віддалі 50 проків. Таке не зважає до ціли розпорядження, примує до тероризованя слонішого населення і стражання економічного і промислового життя міста, потягне за собою масу несправжніх жертв і киніне людність поза право. Ввиду сего просимо вашу ексцелленцію о розказі телеграфічний, яким знесено було розпоряджене поліцмайстра, і забезпечено тим способом життя слонішних мешканців під грошного ім кождому з осіб застрілених козаками“.

Пожар в Косові. Пашуті паш: В Косові вибух грізний пожар 23. с. м. около першої по півночі в середній містї. Згинули люди, удавалось аж рано. Згоріло кільканайцять деревляних домів і дві поверхові камениці, все власність жидівська. Шкода виносилла поверх 150.000 корон, котра почасті обсяжачена. Що по вогоріло ціле місто, треба зазначити робітникам з саліни, котрі прибули з сиванками, і сивоникам з Косова старого, котрі з нарахенням жита бороли ся з огнем. При тій нагоді поназало ся страшно недбалість і неадарство тих поліції ки і місцевої огневої сторожі. Огонь мож було дуже легко влокалізувати, бо близько ріки, яких 20 проків, але щось... Поліція і деякі стражники заклали ся до нети на волю буржестра, сиванки і інші предмети позамітали, а начальники сторожі п. Бурдівський, адбний до вених шовов, показав ся тут крайню безглуздя і замість, щоб розбити колодку від стражниць, чекав на кінці до дві години, доки ціла перша не вигоріла. Взагалі ціла робота тих порядків „шмерманів“ допроваджує до аюстости присутніх. І змож оцкаже місто та приважені громади ту сторожу? Чи на те, щоб при великих шовках паралу робили? Може би а. староста Заградия, котрий приїздив ся в тій роботі, підняв ближше в ті поради. Думаю також, що староста вглядно пізнав користі сиванки, проти котрих так занято наступав. Рінном і до поліції паргоб зазначити. С щось трох поліція і інспектор поліції, але хіба на те, щоб піддержувати пропінцію, котру арештує пан буржестр Ельтос. Тих людей різко мож бачити творили.

Голод в Росії. Не підлягає оспити, що неурожай наліста 26 губерній, віднає коли в р. 1891 дігаву їх лише 21. Найбільше потерпіли шихарі Росії центральної губерній казанської і тульської, до в декотрих місцях не збрано дослівно нічого. Третьа думка, однак таки дуже але впадала живна в губерніях: вітостій, самарський, саратовський, тамбовський, пензенський, ніжноволгоградський і в цілій краї дольський. На полудневих кімках губерній чернігівської, херсонської і бессарабської, як також провінції, східно-північні мають урожай середній. Ратуником будуть оцінити нічно занаді з винитком розуміє ся корабельства польського, котро, яко край промислу злодія різничих не оспівомлює більше, як зуживає. Натомість Литва і край Росії будуть могли найбільшійши як найбільши роками вномагати ренту держави, бо рік сей зачисляють до урожайних. Рад, заперечуючи погодосам о небезпеченстві, приготавляє ся, щоб заповісати нещастю через достарчуване нестерпимим праці і признає фонди на різні мелораційні роботи. Високий урядник різничого міністерства Николас обиджав загрозжені голодом губернії і на конференції з презесами земств укладає проект акції ратуничової. В полах земств і багатих різничих зазначають ся дуже еконтично що до помічї риду. В російських часописках показують ся голоди, що поміч та буде ще слабша ніж в році 1901. де нечесність і глупота бюрократії пожерда величезні суми, по приносачи різні страшний нужди. В сім році буде о стілько гірше, що скарб державний вичерпаний майже не достарчить і четвертої часті тих средств, які були до розпоряджених перед 14 літами, а самоніч приватна нічо не значить в виду так великих потреб. В р. 1891 працював і „Черв. Хрест“ над ратуником. Тепер же

воі его сиза і средства сконцентровані на полі війни.

Зникнене вульканічних островів. Англійський поштовий корабель „City of Panama“ пливучи по Сполівній Оксані, надбав під 16°5' північної ширини, а 100°29' західної довжини величезний водний обсяг, покритий потопленими аляритами, ростищами та деревами; корабель мусів місцями з великою для себе небезпечкою перелізати ся через сю непередвижену аялору. В наукових кругах припускають, що с се наслідок зникненя ґруни з островів Revilla Gigedo. Острови ці є вульканічного походження і були волажені. Однак за се посядають такі острови великі буйну ростишності, як також перебувають на них і великі скількості птахи, реби, вени і шідхеротні черепахи. Зі сучасні заміряти живуть там лише дві овлі і кози. Ціла ґруна має 800 км. квдр. а найбільший остров Сонорро, доходить до висоти 1.131 м. Американський корабель, що прибув до бережів Мексики, не міг уже підняти сеї ґруни островів, що створджало би адогала учених.

Оповідки, іменованя і т. п.

З П. ц. к. гімназії в Чернівцях. Вступні іспити до 1. класу відбулись 1. і 2. вересня, а кинсь до приготування до 2. і 3. вересня.

Приготування до діничого курсу. Випи на приготування до діничого курсу, який до минулого року був сполучений з семінаром жіночим, будуть відбувати ся від 28. серпня до 15. вересня с. р. від 8—12 год. рано і від 2—8 год. по полудня в давнішій залі залу П. гімназії державної 1. коридор на ліво (Райтшультасе vis-à-vis старого театру міського). При випі треба вложити 1. корону на прилади до науки Зарад курсу уважали вистеи науку гри на фортеп'яні і скрипці, если згодосеть ся бажаючи сего учениці, за що має ся адожити особну дуже умірнену доплату. Не належить мішати того курсу з приватним курсом директора Ляубера, до якого випи також в тім самім будинку відбудуть ся. — Директор К. Дубинський.

З університету. В літнім семестрі с. р. було на чернівецькому університеті писаних 636 студентів. З того було 80 авчанин і 1 палівчанин студент на теології, 329 авч. і 24 палівч. і одна госпітанка на правах, 131 авч. (між ними 5 жінок) і 53 палівч. (між ними 30 жінок) 11 фармацевтів і 6 госпітанток на фідіозофії. Після матірної бесіди було говорачи по: німцян 851, румунська 149, руська 67, польська 36, російська 15, сербська 8, болгарська 4, чеська 2, вірменська 2, малярська 1 і англійська 1. Після реалії було: 264 жидівської, 204 православної, 88 римо-католицької, 47 греко-католицької, 26 протестантської, 4 вірменсько-католицької, 2 вірмено-оріент. 1 евангелістичної реалії. Після народності статистику університетска не подає свідальності студентів. Але ту легко собі ворадити. Великим під увагу реалію і матірну бесіду, то будемо мали: 264 Жидів, 149 Румунів, 87 Німців, 67 Русів + 15 канців, 36 Польків, 8 Сербів, 4 Болгарів, 2 Вірмен, 2 Чехів, 1 маляр і 1 Англіянка.

Позір! Оголошена Тов. „Сич“ у Вижені на день 18. серпня п. ст. с. р. „Велика народна забава“ задія неогоди не відбула ся. Комітет вигадав стариниша Тов. „Сич“ у Вижені старав ся забаву на поділю дня 3. вересня п. ст. с. р. з заповідною вже програмою величало устробти. Тому звертав ся до всіх привільних народної справи, щоб зовсім даславо на означений день прибути у Виженку коло „Ліснички“ (на церквою), на згадану писме „Народну забаву“. По причині, що Комітет вже неіте великі страхи, протє чскають наперед що Ви. Інтерхонція, а порованно Ви. п. п. Учители прибудуть як найчисленніше з своїми колеями до нас. В разі неогоди відбуде ся забава з танцями в готелю „Фріота“ в Виженці. До злого побачення! — Товариство „Сич“ у Виженці.

ПРОСИМО ВІДНОВИТИ
ПЕРЕДПЛАТУ

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучення акційне корабельно-перевозове тов. в Триєсті.

Правдивий пасажирський оборот до Америки через Триєст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧНИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агентів.

68 (10—10) н.

25.000 Корон

виплатить фірма Georg Schicht, Aussig кожному, хто докаже що є мило „ШІХТ“ складає ся із шкідливих частин.

МИЛО ШІХТА

(мило з оленем або ключем) є найбільше, найвигідніше як також і найдешевше.

Вільне від всяких шкідливих складових частин.

При закупівлі прошу уважати, щоб кожний наміток мила був заохочувальний і мав „ШІХТ“ і з одом із зображення оленя або „КЛЮЧА“.

68 (4—25)

Передплачуйте розповсюджуйте

„Буковину“

Річна передплату з „Рускою Радою“ 20 Кор.

Ц. к. Високим правительством концесіоноване

Міжнародне бюро для подорожи „Globus“

в Чернівцях (Буковина)

ул. Ратушева ч. 14. (Matildenhof)

продає желізничі і корабельні карти їзди до всіх місцевостей в Європі, Азії, Америці, Канаді, Африці, Австралії і пр. і пр.

Всяких вияснень в справі їзди де-не-будь уділяє ся даром.

70 (2—14) н.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, уличка Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає яко случайну продаж, найбільший вибір літніх артикулів по зниклих цінах.

Парасолі від сонця, чисті шовкові з найкращими ручками. Черні на tout cas (гарантія чорна один рік) у всіх модних прасках. Цінари і прові подібні артикули ціна по кожній моді. Парасолі дитячі, парасолі від дощу, для чоловіків, жінок і дітей, різного роду.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валіз, кукерів, пуделок, тини, лунки і ремінь до плавання, касет, цигаретних мішоків, медальонів, каліди, кімки на білі дачних жовтків на дорожності і т. д.

Капелюхи. Самостійний продаж капелюхів у Відні, і Осана Імператора і Царя. Найбільший вибір капелюхів Габсбургів, найкращий вибір капелюхів Габсбургів, найкращий вибір капелюхів Габсбургів.

Завідає п. к. надірний вибір капелюхів у Відні, і Осана Імператора і Царя. Найбільший вибір капелюхів Габсбургів, найкращий вибір капелюхів Габсбургів.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під редакцією Івана Захаря.

А, Анна Чіляк

58 (48—52)

запідприємцю власному підприємству, через котрої уживанні артикули відомі діла є до 180 м. довоти. Се є однією середою проти випадків вогню, серпантин і протипожежних артикулів, віддає великі прибутки, котрим діла є справні вули і бороху, найбільше передчасному ліцензії і спіню, великі художественні є поклажі жертові козася, так на головні на борді натуральну позасушувальну бару. Мале на однією так у негоді є і старіє. Н уживала є 14 жовтєв.

Ціна одного слока

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденні розсилає в цілий світ на попереднім надістим грошам, або на посылкою. Найбільше заважати просто в е-брасі:

Анна Чіляк

Відень

L. Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

До Америки і Канади

перевозить найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

ул. Давидова, ул. Браєрівська 6.

63 (7—20)

Учебник рільництва

для шкіл рільничих і споріднених закладів а також

до ужитку для практичних рільників

уложив

Евгеній Жуковский

директор школи рільничої на Буковині

практичний рільник.

До пабута в друкарні тов. „Рускої Ради“

Чернівці, ул. Петронича ч. 2.

Ціна 4 корони.

При замовленні книги, віддати ся посылкою 30 с. на порто.

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петрівській ч. 2.

Решення апеляції є лише на поперед-
ню застереження. — Републікація неозво-
нених рішень від опозиції неможлива.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на чотирі роки 20 К. —
на рік 10 „
на чверть року 5 „
на місяць 1 „ 70 „

Посилити число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наживитість за історичні
квартали в Чернівцях.

ОСІННІ МУХИ.

(X) Хто не знає життя мух, не
наблизився до життя, як їм при-
ходить до думки? Отже, життя об-
ходило і воляків тентонських куль-
туртрегерів праз і їхнім органом,
який настроїв п. Варман на най-
вищий тон німецького шовінізму і
русифікації. І синають до у них
племени на Русинів і на їх провід-
ників менше з рога обидливості, щоб
тільки підтримати блеск номорна-
льної аврели Онула й Луїя, за-
мараной безперемонним топтанням
всюди політичної моралі й потонен-
ня за рахунок. Недаром безпощадні
пороги, а теперішні приятелі прямо
прослідують до, роблячи один од-
ному коміменти, в чім бере паль-
ну першесть розуму, соціалістич-
ний Луїя, який сими днями на за-
сіданні ради них, красної ад сар-
танди benevolentiam німецьких ви-
борців для Онула аж засміявся
про пригоди німецької мови ви-
кладної для польських шкільників!
Правда се п. Луїя до цього не
обов'язує, бож є люди, яких навіть
і святоточні пророчення і пророки
до нічого не зобов'язує, а тентон-
ським культуртрегерам така
обидливість чисте медоумедення, тож
що раз сердечніше відносять до
— проти Русинів. Тільки й ли-
хо, що самі поводи сего нового ата-
ку на права руского народу хита
самі що раз парадніше бачать да-
ремність свою. Про се могли пере-
конати ся і Луїя, навіть не кажучи
про його милі гостини серед руско-
го селянства, між розумними по-
люськими селянами, які їх відпустили

із хрестиком на дорогу місто того,
щоб обидити голосувати на Онула,
повернувши безглуздом, а лажним
теревенням п. Тита Онула. Такий
самий досвід мав і п. Відман,
який забав робити серед Німців
серетного повіту Stimmung для
Онула проти Малика. Ну, та вже
про простих шпавів не було нели-
кого дива, що вони не можуть по-
няти арканів Відманівських замислів
і похити віддати свої голоси Ма-
ликовим, чим політикою такого ха-
рактеру, як Онула. Алеж бо за
Онулом не хоче розбиватися і не-
реваншиза частина німецького уч-
телства, або прямо й поборою його,
що вони не може не боїти тентон-
ських командитів, які хотіли
до того переконати деякого із т. за-
русних учителів про необхідність
Онула в парламенті. І як же тут
не лютувати, коли грунт усуває ся
під ногами і наступає осінь екони?
Банкротство германізаторів Буко-
вини вже не далеко, тож радів
бадай перед своїми похоронами ку-
сати. І мучуть ся навіть на своїх
земляків, як пр. д-ра на Лангенгана і
навіть і д-ра Скедла, що вони зра-
жували німецький народ, а ще вже
вспиналось на голови провідників
русских нічого й повторювати. Тіль-
ки з тої лайки надто прозирає ша-
пашинський — життя старечого
бесили. Он в посіданні пустили
„Buk. Nachr.“ про д-ра Стоцького
нонсенс, що він вітает — алького-
лем! Розуміють ся, що все при-
брано в недовговір, атаки, щоб
вининути ся від одиначливості.
І те пишуть про того самого д-ра
Стоцького, якого не так ще давно
хотіли дезекредитувати перед Жи-

дами таким „страшним“ посудже-
ням, що булим то він по „Стах“
пропагує бойкот корнем і алько-
голю! Якеж се одно з другим по-
годити?! Erklären sie diesen Zwie-
spalt der Natur!

Невже нічим. др. Стоцький го-
стять селам із тих 10 тисяч корон,
що ними має ся перекупити хунів,
на те щоб голосували на „демо-
крата“ д-ра Онула, як се зовсім
без обиняків оголошено рум.-нац.
партиї?! Отсе відомо се теж до-
кумент, якому пари хліба не має в
німці Австрії за виключенням архі-
єпископсько-шкільницького „комітету
для виборчих реформ“. І чом же
наші грошолупи так гуляють на
Галичину, як сімє вони перешілю-
ють на буковинський грунт усе
галицьке гниль шкільницького режіму,
який теж добуває всіх сил, щоб
відкупити речинців зникнення із
лиця землі. Отсе вже неминує і гро-
шолупи. Проти безкарно не може
остатися їхня політична скаканина,
туманення народу, нині пропагуване
виборчої корупції та покриван-
ня справок неіснуючих індивідуів
по громадських урядах, як вони лиш
виглядають виборчими тілами для
п. Авр. Онула, який ще не так
давно лопив коніє проти бокрекої
корупції, а нині що раз глибоше
у тім багні потапає і безвинно
рад би теж всіх і всіх вишпалити,
хто не бажає разом із ним гріз-
нути... Нову порцію такого бре-
вення осінь Онула приносять
кількалінійні посідання чисел „Buk.
Rundschau“, до чого ще повернемо
нижчим разом. Геринко Чон & Ону-
ла — і хтоб оподівав ся, що дій-
де колись такої дружби? Щож ко-

рунція з'єднала їх в силських
братів. Розуміють ся, що при такій
„змішці“ не могло забракнути і на-
ших конексторників, які в усюди,
де осоромлює ся перед рускими вір-
ними православну церкву! Осє
прим. черновецький протосрей о. Бе-
рар вибрав ся тепер у містачийну
подорож, якої надужинає в печу-
ваний спосіб. Агітоване за Онулом
було ще ніщо. Сей заступник Хри-
ста (!) навіть ся навіть збирати
від священників податок на фонд
рум. національної партії себто на
корупційний фонд Онуловський.
При тім уживає всіх засобів до
приневольовання священників до пла-
чення з гори означених датків.
І щож на сей безпримірний скан-
дал скаже святець? Владислав? А
щож, він спочинає на заврах неа-
видної маніфестації, яку йому уда-
лися капацькі осінь мушки, що те-
пер радів плести кров у трупа сво-
єї партії через ефіальтову агіта-
цію за Онулом. Тільки той спо-
чинок не зовсім певний, се видно
і по кулиності митрополитичого по-
датора, конексторського посла о. Бе-
жана. Якогось був він у свого бра-
та о. Євдокіма, києвського про-
топопа на ім'яних. І там очини-
ла ся нова „перандова історія...“
На тост наведений нот. канд. М.
Бенденским із Кічмана в честь м-
трополита вважав о. Бажан за від-
повідне у своїй відповіді перед бо-
гато гостями випасти знов на пра-
вославних Русинів при чім сказав:
„Sagen Sie ihnen das vor ihnen die
Thoren gesperrt waren und stets ge-
sperrt werden bleiben.“ І чи не без-
соромне горюжене о. Бажана, який
отсе знов показав свою дубину по-

НАШ АЛЬБОМ.

Франц Мехайла.

Коваль.

Я візьму в руки величезний молот,
твір праці сотні рук і сотні долот
і при ковалі твого щастя стану
і тобі додам живу, нім живу.

І нині ще в мені жити мов агасно
дан тебе царство янгола в красю,
а як за скоро огнище зігріє
до огни скину всі мої надії.

А як посідана надія зігріє,
як огонь знов нотакне, згариє
і спалить муть в безодню рука,
на огонь кину всі мої розуми.

І сльозу в руки величезний молот,
твір праці сотні рук і сотні долот
і при ковалі твого щастя стану
і тобі додам живу, нім живу.

Куй ся щасте, куй ся ясно,
куй ся щасте золоте,
нім посіданий дуч потасне
хай мов шайт сія, цвітте, —
куй ся щасте гоже, красю!

Мов ріка срібавості твій
свої дучи кинь в піддаль
на дія і на гір шпаві,
а покину в безодню дучи
морби шпаві в синій еллі...

Куй ся щасте, куй ся ясно,
куй ся щасте золоте,
нім посіданий дуч потасне,
хай мов шайт сія, цвітте —
куй ся щасте гоже, красю!

Підношу молот: захоче проміння
опалит ясно, пречудово ясно!
а молоту мого доручаю — товарища
я мінюсь в далі в золоті відміння.

Вю! Гомін, стуніт і шпавіє море
істор червоних, синіх та рожевих
із вічка щастя Твого, моя зоре,
співає і мрія в барвах опалених.

Наслада золота щасної верони
уже готова. Тепер сріблом обрати
і брилантами прикрасити долати —
а піння татого не бачили в троні.

А ти візьму куй ся ясно,
моє щасте золоте,
ноя я ще сильний і щасний,
ноя ще молодість цвітте.

Поки в мене суть ще сили,
поки їх не згасилим туд,
залиш стану край могил
току щастя мати тух.

Куй ся візьму, куй ся ясно,
моє щасте, раю мій,
ноя я ще сильний і щасний,
ноя я ще в країні мрій...

В кого є сили у кого охота
і добра воля, хай, щоб шпаві робота

піння, допомога, а за працю твою
я йому гарно додам подарую.

Не по безможі я буду блукати
із моїм щастем, із моїм коштом,
позволю йому оподіати стати
і згасити очі кохана снігнем.

Або як шпавіти в нитий востане,
тому позволю шпавіткою бути
я як ово милої П догляне,
у руках в неї позволю вісхнути.

Гей спіни ся в кого воли
дати шпавіт на такий труд,
мде його чудова доля
і щасний хай шпавіт.

А ти візьму куй ся ясно,
моє щасте золоте,
ноя я ще сильний і щасний,
ноя ще молодість цвітте.

А ти візьму куй ся скоро,
куй ся візьму раю мій,
хай шпавіт дучи коху,
ноя я ще в країні мрій.

Кую що сили. Піт із чола ласє ся
з утоми важко серце в груди бе ся,
а шпавіткою із чола сльоза
і на шпавіткою верлами сльоза.

Куй ся ясно, сріблом шпавіткою
осє недонго вже кінать,
нім верти я між істор видно
і — готовий вже шпавіт.

На голову візьму візьму
тобі щасте, раю мій,
на голову твою гоже...

Поведу тебе в вірні,
златом кривими шпавітами
моє щасте раю мій.

А високо понад нами
я шпавіткою сльозі вір,
а над горами-верхами
сторону востаню Вір...

Теліч, 22. VIII. 1905.

Олександр Коваленко.

Люблю тебе найбільш.

Сонет.

Люблю тебе найбільш за всіх на світі
За те, що ти на дріт не похожа,
Що не страшний тобі шпавіт сія,
Та але людське я брехіє тобі ворожа.

Душа твоя палає в чуття до вроди
І правди стиг дуч тебе „дубий, рідний,
Що візьма ти дочка любий я природи
І братом є тобі сірома бідний...

Ти великий шпавіт шукаєш до братини
І щастя всім, що гинуть від стражданя
У темряві без своєї години.

Люблю за те, що проста ти я ласкава,
Що в тебе річ солодка, не лукава
І не дурна носєш ім'я людини...

2. серпня 1904.

(Далее будет).

дливості. Та як в „Государственном Советі“ розпочала ся дискусія над еєю справою пел. кл. Михайло Микозанич, слідуючи на загально-анісними нахилоностями його величества, відобрив баронова прапо оборонити есе внесені, яке в пиду сего й превалило ся. Після сих і подібних до них ходів не важко пізнати дерено, яке їх придало.

Та найдивніше із усього те, що голова православної мучить членів значної парості власної церкви не-паче яких ворогів сусайства.

Ось декілька ілюстрацій на епо-еоби, яких живило підчас теперш-ного царствования проти старообряд-ців. Одним із їх монастирів так як. Никольським Скитом в Кубанській області заволодів якийсь архиман-дрит Кольколом, що на чолі 50 ко-заків прогнан усіх монахів заволо-дів їхнім приміщенням. Один із ста-рообрядчих єпископів Султан протестував проти того, і за те по-саджено його в тюрму. Архиман-дрит однак не здоводив ся своєю легкою побідкою; йому було мало насильства над живими, тож свою злобу викинув ще і на мертвих. Двох старообрядців-єпископів Пона і Євфимія Григорія, які вели свят-те жити, намагався святими; зане-иювано, що їхні тіла остали ся не-татінними і се перевірювало як до-каз їхньої святості. Та старооб-рядцям не дозволяють ся, щоб вони мали святих, або чуд. Ізза того православному архимандриту розри-зали могили і викинули домишки. І на ділі найшов він, що тіла Пона і Гри-горія заховавались; та він розбив тоті домишки, та облив їх нафтою і спалив останки тих обох святих*).

Олег Ситир.

(Копія було).

Оповідка

Музичної Школи імені Миколи Лисенка.

Школа наша, конспектована п. к. правительством правним, вже отворена і є приміщення в Черновецькій Народній Домі (ул. Петровська 2). Висновок же по-чав ся. Висновок ся можна у Модо-та Левинського в Народній Домі що для від годили 6-ю вечором крім ведів. Ме-ж 10. а 15. вересня відбудуть ся іони-ти інформаційні в цілі спонсаторів дарами музичних елементів і поділу їх на класи. Наука починає ся з дня 16. вересня і кожний елемент учиняє 3 рази на тиждень на науку головного пред-мету, а крім того обирає раз на тиж-день науку теорії музики. Курс триває до 8. липня, значить вивчили 10 міся-ців. Оплати вносять: Вивчили однора-зово 4 корони і за науку єдину солю-ного, та три на ертенні по 76 корон річно, за науку гри на скрипці 56 корон річно.

Оплати складає ся в трох рівних квартальних ратах і то перша при при-няті до школи, друга 1. січня, третя 1. липня. Заряд згодить ся один охот-но на те, щоб належності оплачувати в місцевих ратах. Тоді вносимі місячні оплати враз із висновок, починаючи від місяця вересня до червня включно 10 раз по 8 корон, за науку скрипки 10 раз по 6 корон місячно. За місяць ли-пень нічого.

Наука теорії музики, для всіх еле-ментів обов'язкова, подає ся безплатно. Вці оплати складає ся безплатно в го-ри, а родичі, чи опікуни елементів склада-ють при висновок, есею якого за-бавляють ся оплачувати вгадані пла-жестости правильно в уменних ратах. Хто вступив по 16. вересня, той пла-тить подвійне вивчення. Коли зголо-сити ся більше число елементів, то можливе є знизити оплати шкільної для спосібних,

а неможливих елементів, але лише тоді, коли они є членами, або дітьми членів товариства для розвитку української, ві-сн, музики і штуки драматичної, котро-ею школу утримувати і в якім складі ви-носить 6 корон річно і 1 корону вивче-ного.

Наука буде відбувати ся правильно в годинах пеналудних, хоч не виклю-чени години перед полуднем.

Що місяця відбувають ся домашні іони-ти елементів для призначення їх до виступів перед аудиторією і для пона-зачи їх поступу перед запрошеними ро-дичами та товаришами школи.

При візиту року відбувають ся річні іони-ти, які рішення про перехід елементів до висшої класи. Висхід іони-ти одоку-ментовувати ме елементи співзвучно піс-ня, яке служить також як легітимізація при вступі на новий рік шкільний і до посторонніх шкіл.

Від Зараду Школи Музичної.

Модест Левинський.

НОВИНКИ.

Чернівці, 2. вересня 1905.

Новий рік шкільний розпочав ся, а разом із ним розпочав ся новий рік праці нашої шкільної молоді, який багаче найприємніших усеїх і — рі-зальної турботи для родичів, які зустрі-чались з ним же по всіх черновецьких школах із переповнення, а то й з нехиті-ми шкільних властей. Ось доходи до нас скаржи, що в п. к. П. чи там руській стивизі не описано в часописі, коли має відбутися іонит до класи при-готованій, що мають зголошених не-пріймає ся, як вони при. Русинами рим-кат. обряду, або уродились в Галичині, або в самих Чернівцях! Бунув і так, що сама дирекція, не входячи в склад іонитової комісії, вилучає ся оправданною через самовільний іонит відерлати ко-мисіонів із іонит, зали ще приступають до іониту!

Читайці, Каси, Січи і всі про-чі руські товариства, котрі не дістали запрошення, щоб вибрати підпоручника до „Народного Комітету“, звольте зго-лосити ся до підписаного. — Радник др. Володимир Філіпович, голова ко-мітету, ул. Крика ч. 18.

Холера в Галичині. Холера, яку завозили до нас, Прус оплавари на Ви-сзі, дістала ся вже до Галичини. Іменно в Мілецькій повіті захворував на холеру 4 особи, а з них 2 вже померли. Вихав тудя протоієрей Марунович. В Німецькій вже зараджено всі можливі сред-ства, щоб грізного гостя адержати на границі. На побережжю пруської установ-лено (16 місяць або кварталів). До 31. с. м. стверджено там в 12 случаях холеру, а чого 6 осіб вже померло.

Візитацияна подорож стани-савіського греко-кат. єпископа. Найбільш поінформований дописувач — помітник поданаго згаду, що Єпископ станісавіський думає обіджати Буко-вину ісповідо — проти сьому згаду, що Владика не програмі, котру в дістан уряди поданаго в такім буде візи-тувати порядку своїх єпископів. Дня 2. вересня п. ст. буде в Сероті — до-положить угольний камінь під нову церк-ву — сьадуючого дня т. а. 4. поїде до Радивців — до буде і на сьадуючий день, то є 5-го — і того самого дня буде у Садоні відвід дня 6-го відїждже до Чер-нівців — до буде підняти уніченних будівель — а з підняти буде у Ра-дивчу. — Ось Філіпович єпископ в Садоні.

Криваві маневри. Рів річно від-бувають ся військові маневри — забава у війну, що виступає величезні суми без великої практичної вартості. Не бракує на них дуже прикрах моментів. Окру-ження, серед якого пробував маневр, туди пахли парабіні і армат, іржаче коний, війська музика й команда все то ви-творює у них настрій дйсно військовий. Забувають, що їм треба тільки удавати і так дйсно бути і ріжуть, як на війні, вилучаючи себе звільнення від V. за-повіді: „не убий“, обов'язково для по-ружених смертників. Огняний єриваний атак вилучили подано від Сенне два пооди честоті кавалерії на кінницю ба-варську. Після „Frankf. Zig.“ розтрото-

вано штаб гестот бригади і босито жо-внців із 25. полку драгонів. Один бава-рський улан пробив шлюми немандан-та бригади Вальденгадеса. Також поран-ево важко коня підполковника Бергута, а сам він, падаючи з коня, вловив ногу. Вогато жовнірні потерпіли важчі в-дешні поточення.

З ради мйської. Президія магі-страту ухвалила на засіданні з 30. с. м. поручити урядові будівельному ви-готовити плани будови снйської за-в'язі і добудовання ще одного бу-дівли до різнй найдалше до лю-того 1906 р. і предложити його раді мй-ській. В кінці ухвалено передати ви-сказовані дозвіл до театру Емілі-и Кляйбергері, а вилучене уличі при рамці містками дерева Л. Шренцесан.

Сензацийне убійство. Сензацию викликає у Відні тонор убійства, якого доконав моторний Прігел на молодій дичині Верті Бен. Іменно Прігел, хоті-був яко жонатий, оголосив аноно в ча-сописі, що молодий мужчина шуває дич-ини з гріними, щоб ожентися ся. В той спосіб надурював від богато дичат гро-ші. Остаточно пізнав ся зі згаданом Вертою, з якою вайшов в бласні зно-сини, сподіваючи ся обзавити, бо Верта оголосила, що має 1000 кор. Невдово-ленісв був Прігел до Верти, яка не-ребувала у родині на Шассену, щоб ему прислала 100 кор., бо ему треба-ти грошей на початок доброго інтере-су. Та Верта грошей не прислала, а по-тхала сьма. Прігел сподіючи ся, що она має гроші при собі, хотів її вивести де-сь далеко в поле і там убити, та се ему не адало ся, бо она не хотіла піде-ти, лише до него до дому. Тоді Прі-гел правів еї сиралді до себе до дому. Свою жінку представив еї сво сестру і вшрани еї з дітьми на прохід. (Жінка годила ся на его любовні зносини з дружиною жінки, бо в дома у неї була-беда, а ті любовні зносини мужа при-носили еї певний дохід). Оставши сам з Вертою, Прігел по еротичній сцені з нею удушив еї, а трупа замкнув у кувер, у який він лежав аж до друго-го дня. Вертувши другого дня зі сьма-би, Прігел вистарав ся о пізон і з жін-кою завіз трупа до парку передшеш-бруньського і там лишив его. Тут трупа наїдено, а недовол арештовано Прігел і его жінку, яко співачку, бо она про-убійство знала в гори і замкнув їх в пазниці кривого суду. Далше слід-ство веде ся. Додати треба, що надія обзавана ся закла Прігел, бо при у-битті найшов лише 34 корон. З них поліція при арештованні відібрала від него 25 кор.

Оповідки, іменования і т. п.

Краєва рада шкільна на засі-данні з дня 29. серпня с. р. імену-вала а Івана Могору учителем, а Посе-у Драгошську підучителем в Брілку, Ореста Іоану уч. а Ольгу Радик уч. в Шинівцях, Ілю Вершигору управле-лем школи у Вапінцях над Серетом, Теодору Бензано і Авелю Гуцайло учи-тельками в Гайбці, Євгенію Козим під-учителькою в Пани, Володимира Луці-новича уч. в Милеві, Марію Панчан підучителькою у Вод. Вапнівці, Ферди-нанда Вапнівця в Юривцях, Севастіа-на Вапнівця підучителем в Замієтці, Івана Стратичука підуч. у Волоці и Ч. а Михайла Тарангула в Коштинцях, Єв-гена Семеновича уч. в Коштинцях, Оле-ксандра Веренку уч. у Вапнівцях и Ч. і вересня на власне жадав підуч. Агашу Панович із Вапнівців до Чорного Потка а уч. Марію Ненес з Гоголини до Раранч; розширила школу в Лужанах на 5, а у Волоці над Черемо-ном на 3 класи; призначила отворити народні в Донгозлах, Шиноті прип, Станівцях, Оривцях і в Русьмі Вап-нівці.

Із середних шкіл. Професор др. Брок, який через 5 літ учив математику і фізику в висшій класі І. гімназії, відїждить в тих днях на нову посаду в шкільній реалій у Відні. Далше пере-їде він, прослїтити проє. д-ра Артура Леллі з гімназії в Радивцях до гімназії в Грацу, проє. д-ра Альберта Ратан-ського з гімназії черновецької до гімназії в Триєсті, проє. гімназ. в Моравській Трїбані д-ра Бернгарда Шаарца до гім-назії в Чернівцях. В кінці іменував він. прослїтити сундента гім. в Тешині д-ра Альберта Енгеля, замч. учит. в гімназії

в Радивцях, а кандидата учительського Антона Шенбхера провізоричним учи-телем гімназії в Радивцях.

Співка експлоатації і куль-тури торфів в Хишівцях, рудо-ного повіта, понотада заводів інду-стрії місцевого парода о. Ошишівця і є в'організована при допом. і під ені-ною біра патронату. Та співка є пер-ша того рода в Галичині, бо за голо-ву евою задачу ставити експлоатацію торфу на опал і підїзлаву, позашаючи культурі торфів друге місце. Свою дія-льність різнічне співка на друидй рік, по-уничечю комсації селіських грунтів в громад Хишівцях, котра веде ся під-року від управління медіорачійного бюра при правім відділі. Торфові грунти, що на будуче стануть власністю співки, повисано в той спосіб, що члени спів-ки зрели ся відновидної найли грунтів, яка приналеж їм з комсації, і жергу-вали її співці, як свій уділ.

Руска народна забава в Са-дагурі відбуде ся — як що раз приїждимо — есї подїл. Комітет має певну надію, що не заведе ся, ожи-даючи на гостині у себе тисячі доро-гих земляків.

Перші загальні збори тов. „Січ“ у Вапнівці Кучурові відбу-дуть ся в неділю, 10. вересня с. р. о 1. год. по полудні на громадській толоді. По отворенні відобразит ішчереві ам-атора театральне представлення „Украї-ні“. А габіонний хор відспівав кілька дуже гарних пісень разом із доксаман-ями. — За тимчасову старшину: Ст. Сапівський, М. Товуцян.

Із черновецького староства. Тимчасовий управитель тутешнього ста-роства комісар Романшан вказ 6-тижко-вий урядом відли хороби. Управу ста-роства повірено на той час комісареві Гозлерови.

Зі суду. Краєвий радник судовий Еміліан Орбко, який вислуханий 25 літ при суді, задумує подати ся на пенсію і отворити адвокатську канцеля-рію, та пати живу участь в житті по-літичній.

Позір! Отвореня „Січ“ в Доро-шівцях відбуде ся дня 10. вересня т. с. в неділю перед „Усін“ гл. Івана Хрест.“ на обїєттю господаря Михайла Панчу-а 2. год. з полудня з звичайним дпо-ним порядком. Товариства „Січ“ і всіх їх прихильників просить ся о ласкаву участь. — За тимчас. старшину Теодор Русан.

На „Народний Дім“ звозили даьше жертвувати Ва. П.; а то: яко членівні вилучили: п. Николай Іоан 20 К., Николай Іосефенко і Модест Левинський по 5 К., Мартин Кордашев-ський 10 К., Др. Михайло Литвиневич і Осип Проскурятський по 2 К., Др. Па-тровський 6 К., Осип Іваненко 10 К., і Володислав Кутуца 4 К., а на буре у Др. Смаля-Стоцький 2 К., Володимир Ми-хальський 4 К., Др. Горбачинський 3 К., Др. Кобиланський 2 К., Др. Камі 2 К., Іван Боберський (спадка) 6 К 10 ссг. За відділ „Народного Дому“ Микола Лисенко.

Із штуки і літератури.

Посадний репертуар руского театру в Заліццях є такий: В суботу д. 2. IX. „Запорожськ за Дунаєм“ опе-рета в 3. ділх Артемовського. В неділю д. 3. IX. „Халит“, комедія в 4. ділх Карпенка Карого. Ві второк 5. IX. по-раз другий „Прохла на реченя“, опера в 3. ділх Сметани. В четвер 7. IX. „По-даго“, комедія в 3. ділх переробив з шкільного О. Левицький. В суботу 9. IX. „На ді“, снпня з життя в 4. ділх М. Горького. В неділю 10. IX. по раз дру-гий „Мартин Борула“, комедія в 5. ділх Карпенка-Карого. Ві второк 12. IX. не-редпоследіне представлення „Cavaleria tu-stica“ опера Масканьоло. В четвер 14. IX. последіне представлення „Оуга“ ко-медія в 4. ділх Карпенка-Карого. Аб-онамент на 6 вистав 10 К. — З пова-жанем Микола Садівський, директор те-атру.

Посмертні вісти.

Ольга, дочечка Ізидори й о. Ю. Ка-линюка, парода в Приличу уновоїла ся по тяжкій недугі на 10. місяці жи-ття дня 23. м. м. Сумний обряд похо-ронний звершили оо. Драчницький і То-трів і Войчук з Юлиція. Вічна їй па-мять!

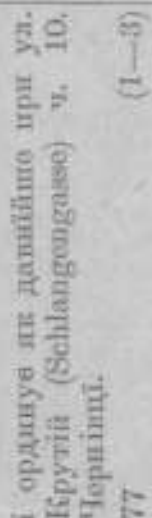
* Все те було описано в реалій-ній часописі „Громадянин“, із 1876. р.

1987(10—12) 11.

У Львові, ул. Брацківська 6.
(03 04-20)

Чернівці, ул. Паньська 16.

58. (40—50)

зав'язану плеті: ну, випадали помади, згортають у жупаник, аристократського візиту, якого волосся дійсно до 195 см. довжиною. Це в одній одній одній в протиположності волосся, експліцитно і приспівує його аристократично, і далі великі прелесті, наприклад, потім Ілля в красні дуги і борода, вибілює волосся, і навіть дрібно і світлими, нагадує чудотворну сльозу, віддає вертє волосся, так на голіві як на борді натурально полярну бороду. Діала, яка відзначає так у молодих як і старших. Її уживали в 14 місяців.

Ціна одного злітка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилає в цілий світ

на попередній надіжді, не триває, або в пошлюють. Найкраще пам'ятати просто в обличчя:

Анна Чіляк
Відень
I., Graben 14.

Головний склад в Чернівець: Шмід і Фонтін.

Ц. к. Високим правительством концесіоноване

Всяких вияснень в справі їзди де-не-будь уділяє ся даром.

При заказе почтой, наложить на посылку
30 с. на porto. (—)

жовтін з м. ж. надцирніт сабрає киневати
и Грану. Landstättel & 880m у Відня. Най-
ниж і найдовших сабраєтін з візку,
Підгірня і клявє пієвє найновітньої муди

Видеа туристство „Русна Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під zarядом Івана Затарка.

За редакцією відповідає: Іван Захарюк.

БУКОВИНА

Tempora mutantur...

Вісти з України.

Отже поліцейська дволичність зати-
жкла навіть і над долею українського
святотатства. Як звісно царським ука-
зом вимушено вчинили чотирьох гур. оман-

(Дальше будо).

гелістів із Моск. творин. Незабаром потім видали однією петербурзькою Главною управлінням по делам печати* на запит німецького цензора під ч. 2089 таку відомість, що „єдиного писемного Старого і Нового навіту“, Псалтир виданий в українській мові за границею не так остаточно запланований, як в Україні (Гл. Ruth. Коучи ч. 15. за 1905 р.) Повинно урештє писемство нехай ся в Москві і вже забирають ся поодинокі інституції порівняти з ним ради широти моралі. Ось життєписний урядний комітет тверезості рішив — (Гл. Киев. Отк. ч. 229) на своїй останній засіданні, що є необхідною річчю закупити українські євангелія для всіх читальниць бібліотек свого уряду (новітні).

Годі змовчати при сій нагоді тут і те, що українське обстоєння проміти не лиш урядові сфер, аено захотіло навіть російських соціалдемократів. Ось женева „Песра“, поміщуючи доніс про страйк на Вірніні, ні словесно не згадує про роботу Р. У. П., за те безвинну повторює потребу розширення російської літератури, агітаційної. В ч. 108. без зазначення каже навіть, що укр. мужики поліють російську мову як української, а укр. видана „Правду“ і т. д. розуміють дуже погано. І на чий наївність розуміє „Песра“, видає навіть єдиновидні промережені українськими цитатами — висловом мужиків. Отже мужики говорять до московських агітаторів по українськи, а самі свої мови не розуміють!!! Тастина „Песра“ і воєнні обурення із під червоного прапору аж наскоє прозора. Навіт казуть, що український мужик своєї літератури не розуміє, завтра, що єму ні не треба, а по завтра, що є вже нема!! Та даремний їх труд, а при тім трохи смішний, як знають ся на мовування по нит за укр. літературу, який існує по українських селах.

Петербурзьке „товариство ім. Шевченка для видавання пожиточних і дешевих українських книжок“ рішило видати ряд українських брошур, які б мали на цілі познайомити українських селян з новим ладом, виникненням у Росії через введення державної думи. В цих брошурах виражає би свідання про суті і значіння репрезентативного ладу та позначено би їх в історію західноєвропейських конституцій. Перша з цих брошур уже виготовлена та передана до цензури. Коли цензура дозволить видати того роду книжку по українськи, підути за нею далі. Рукописи належить слати на руки голови товариства А. А. Русова (С. Петербург. Олександрів д. № 47. кв. 12).

Політичний перегляд.

Складання австрійського парламенту, яке мало наступити вже з кінцем вересня, потерпіти мабуть значну провину. Віденські антисемітські органи заповідують початок парламентарної сесії аж на другу половину листопада, хіба щоб до того часу угорська криза перейшла свою остру стадію, так, що можна би надіятися на рішене торговельних договорів із заграничною в законодавчих тілах обох половин монархії, як також на те, що могли б радити спільні делегації. За те мали б бути при кінці сего місяця, або в початку сльдувочого складання соймів для поладження справ біжучих. — В польських парламентарних кругах підносять потребу спарламентованя кабінету. Із рамени польського Кола мав би одначе годік засісти не в міністерстві просвіти, але в міністерстві землі, бо се найважливіший посторонок для галицьких Поляків, які в міністерстві просвіти добули контом Русинів для себе хіба вже все, чого душа бажає.

Події в Росії. Воєнний суд у Варшаві засудив члена рос. польської партії, Касишака на кару

смерті через повішене за те, що він підчас поліційної ревізії в тайній печатні, убив офіцера поліції і позичився. — Загальний союз товариств лікарів, правників і інженерів поручив окремим товариствам перевести загальний страйк. — Вибори до „Государственной Думи“, мають підбутися в грудні с. р., а дума має зібратися 25. січня 1906 р.

Страйк американських углекопів. В Сполучених Державах проголошують ся углекопи до ге нерального страйку. Американці народ практичний, тож в першій хвилині дбають про страйкову касу. Нині досягнув уже страйковий фонд 2 мільйонів доларів.

Російсько-японський мир.

Мирні переговори добігають кінця. Мабуть нині наступить підписане мирного договору без ніякої записки несправності, що застероган собі японські делегати. Мирний договір буде складатися із передмови і 17 артикулів та окремого додатку, що буде складатися із чотирьох уступів, яких зміст не міг бути уміщений в самім договорі. Проф. Мартенс заявив, що остаточна робота коло договору є так маловажна, що єї позастаєть вже самі секретарі без засідань цілого конгресу. На останніх засіданнях вирішили єдині точки в справі укріплення Сахаліну в тамож що до речення і уступів, серед яких має опустити російська армія Манчжурію. Японці твердо обстоювали, щоб російські війська опустили Манчжурію до останнього мужа в протязі 18 місяців і на сїм відділі так стало. Що до острова Сахаліну, то стануло на тім, що на нїм не має бути укріплень.

Хоч зазначене міра вже номінально, одначе замінені зброєю зовсім не зазначено. Прозорі Японці на те не пристають і обі величезні армії все ще стоять серед манчжурських ніл, готові кожної хвилини виступити на себе. Та до сего вже не прийде. Хоч і як велике незадоволення обидвома Японією із приводу зазначеного миру, то желаний послух недовольства ні Оамі ні Куроному пінути свої війська до бою в супереч воли обох країн, що — як що-раз більше виходить на яку бун саме головному творцем миру, бо особисто в супереч загальної єдиної рішав зрештє високим домагань, щоб тільки починати стриманий прояв зброї.

Про мир повідомлено російську головну газету урядово дні 1. с. м. царським телеграмом до Ленінграда. Цар не прилучи доволенія із міра не може обійтися без того, щоб по данному не горішались, що ось то „світлина“ його „армія готова не тільки відверти порога, але також і зайти йому рішучий удар“. Шкода тільки, що нема старої пісні про зброю до тал малих лавічних майдів, як на початку війни прозивали Росіяни Японців...

Незадоволені із міру серед ліварських Японців зростає що раз більше. Японський нарід нестримний в своїх побідах, побило тілами жертв, не хоче добачувати стійності одержаних в мирі добутих і крайню обурений на правительств і на царя. Іто, якого політичні загорілі рішав зброю. Часом не впадають ся в жалібних обидвах і говорять про поремесний мир із що раз більшим розаренем. В Токіо мало вже прийняти до гризних демонстрацій, при чім правительственні будинки пообшидувано камінням. Каблї неперетинали, так що проваїрати стійність чужої про події в Японії годі. Справжньої революції в Японії в політичних кругах одначе не надіють ся. — Місцям вказав Рузвельтові ось таку відомість на його гратуланційну депешу: „Ваш телеграм дуже мене урадував. Дякую за Ваші безпартійні заходи. Цією високою стійністю миру, який Вам завадую і заважаю, що із відважністю приймаю роль, яку Ви відіграли при заключенні миру, що буде творити основу успішного і тривалого суновою на далі Сходу“.

ІЗ ІСТОРІЇ „ЦЕРКВИ-ДОМОВИНИ“.

(Конець).

Що позитивне право нарушується, аби тільки зробити можливими релігійні переслідування, се неоспорима правда. Доказів на те, прямо безліч. Одним із своїх указів дозволив сенат старообрядцям побудувати в Уральську капличку. Рішення видав заздалегідь міністер, так що на законній його основі хіба годі було похитнути ся. А одначе місцевий губернатор зніс його і старовіри не могли найти на него ніякої справи. Другий факт: В селі Симонівськ, смоленської губернії відобрано у якогось Родіона троє дітей, тому, що він дисидент і віддано їх зовсім чужій людині, що належала одначе до православної церкви. По багатьох місцевостях глибокої Росії нарають старообрядцеских духовників арештами і тюрмою за те тільки, що вони запускають собі довге волосся так як православні павотії. Огєї карі мусять вони зносити в супереч сенатським постановам і міністерським циркулярам, які не один вже раз постановляли, що священників годі карати за ношене довгого волосся*). Царю про ті всі події доносилось, але він на се не рушив навіть пальцем. Всю жестокість практикованої системи уявити гуманним читачам найліпше трагічна історія єпископа Методія, одного із стовпів старообрядчества. Історію сю доведено недавно до відома єго величества, але не викликало у него навіть висловлення співчуття. Методій, родом із міста Челябинська, висвячений на єпископа єпископ сибирі сїм через п'ятьнайцять літ, після чого відзначено його достоїнством Томського єпископа. Раз який напричащав він сїм тайнами чоловіка, який будучи рождением у православної церкви, перейшов відтак на старообрядчество. Се був як раз випадок того роду, які роздільвано в „Государственном Сьветі“, та ізза яких висловив ся так суворо сам імператор. На Методія зробив хтось донос. Його арештовано і поставлено перед суд, який признав його вилуватим і осудив на заслання. Мало того; те рішення виконано із зовсім непотрібною грубістю. Єпископови Методієви заковано ноги в кайдани і післяно його в Якутську область етапом в гурті із убійниками, та низкими алочниками найгіршого типу. Завдяки старанням одного із впливових старообрядців йому поволили оперну остати ся в губернській місті, та незабаром перепер один празат пануючої церкви те, що Методій заслано до Вилюйська. Старенького вже єпископа (йому було тоді 78 років) посадили перхом на коня, привязали до живота і сказали, що в такий спосіб має заїхати на місце призначення, яке було відзначене менше-більше о сїм сот миль. „Таке рішення рівнозначне із замучуванням чоловіка на смерть“, говорили серед Методієвих вірних. І воно було святою правдою. Старень умер по дорозі (1895. р.) та — коли, де, в який спосіб і хто його похоронив — се остало ся тайною на віки.

Коли репресивні средства, які цар припечатовує своїм іменем, ма-

ють мало-що спільного із дійсною релігією, то позитивні ачники його в тій області навіть надто прозоро замаскованим суєніством. У него є прямо дїгвацький інтерес до всіх ликовників і чудес і він готові пірити однакою й посланіям, які передають духи із невидимого світа за посередництвом д. Філіппа, як уаждороненням, які зпершують останки православних монахів, що їх імена додав до списку російських єпископів сам цар. Його попередники були далеко більш повздерливими в справі заселювання небес чим що до колонізації Сибіру. Микола I. згодив ся на канонізацію єпископа Митрофана (1832. р.) аж тоді, як тіло його оказалось нетлінним, пролежання в домовині довго сотню літ. Та се була єдина канонізація за час єго царювання. Олександр II. дозволив синодови долучити до списку православних єпископів ще Тихона, єпископа вороніжського (1861. р.). Його наслідник не канонізував нікого. Теперішній знона цар не лиш канонізував двох (Теодосія, архієпископа чернігівського — 25. цвітня 1895. р. і Серафима Саровського — 31. липня 1903. р.) але ще й особисто приказав обилити одного з кандидатів, Серафима сьвятим, не дивлячись на те, що тіло його похорону минуло всего 70 літ. Православний єпископ Дмитрій із Тамбона протестував ізза єго причини проти причислення Серафима до лику сьятих, бо се противило ся церковним традиціям, та за сь ріжницю в погляді із царем лишено єго єпископа катедри і післяно єпископом до Вятки. Його величество є тої думки, що остали волосся, коєтї і зуби кандидата на сьвятого достаточо доказують його сьвятість, а пророкуючі монахи заповняли його, що Господь Бог незабаром зробить чудо і відтворить цілковито останки Серафима.

Ми не можемо входити тут в подробиці цих справ і в ті основи, які спонукали його величество пірити, що він стане незабаром потімений родинами наслідника, зайдяши опії його любмих сьятих, яких іконами він благословив надано своєї війська: се забрало би надто багато місця. Головна суть єго є в тім, що імператор вніє в церковні діла як і у всі галузи адміністрації свій особистий вплив і обстає при своїм помині супротивлен, протестів і адороних ралтих, хто найбільше спосібний до того щоб ним руководити...

Олег Сатур.

„Пан на Чункові“ перед судом.

Не можучи вже даліше знести коринги звісного Лисовського, діхча з Чункова і не маючи спроможні вжити крайню з лїтот платії, урядили тамонні громадяни вжити ся до страйку. Страйковий комітет звернув ся отже дні 3. липня с. р. до агаданого „przegląd ludku“ в цілі переговорів вглядом платії. Та Лисовський не то що не хотів пристати на жадні уступства, але ще й видав селам словами: нероби, ніяки, дайдиш, смаркачі і т. д. Відтак спитав, чи хто із них був на вічу в Чорнінцях. Коли 1. Гидання відповіли, що був, а діхча відповіли із старомодним протестом, що то на віче ходили єдині ніяки та дайдиш, то той самий господар відрік: „Там були порядні люди, там були наші єдині послі“. Тоді сьвернув и. Лисовський: „То не послі, але осли!“ Що и. Лисовський дратує „баєн-

*) Див. указ Новоцарської кон-сультатії із 19. VI. 1893, ч. 2928.

За редакційно відповідав: Іван Захарко

При заповедях или изказваниях от прислани
на поста.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи публікують ся лише на поперед-
но застосовані. — Рекламічні неопла-
чені матеріали від редакції не приймаються.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	—
„чверть року“	5	—	—
„місяць“	1	70	—

Подиноків число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наданість за інсерції
платні в Чернівцях.

ХТО СІЄ ВІТЕР — ЗБИРАЄ БУРЮ.

(X) Від кізляків до „путешеству“ бернський Месія по наших містах і голосить — старі бланки на новий лад. Розуміє ся не надрукує він сам, але разом із своєю „фамелією“, яку можна тепер оглядати в усіх за дармо. Проповідники сі одначе знають, що глядачі із самого оглядання їх „чесних“ паразитів не будуть ситі, тож гостять всіх і вся, уряджуючи звичайно свої „збори“ при коршмевих шинкасах. Спасається Букovina тимчасово, однак і на те, що на сам їх вид може навіть підчермененому хрустину зробити ся не добре, тож в усіх під рукою й вкляді огирні і оселедці. О те, щоб ті сліди виїзних споживачів на добро добули капітальські пани як о. Козаринук в Садатурі, або о. Богатирець в Сереті, які творять духовну асфальт грошоловів. „Владиславів“ дриглі виборчі будуть — бачите — більш переполнюючі. Не знати тільки, чи те духовно знецілюване коршмевих виборчих ханатів. Очуча дів ся на основі якої енциклопедії „світлиця“? Владимир, чи се може лиш прохання безсоромного капітального репатріанта ex propria deligentia? — До старого почуття бернського Месія належить також і невідступний гурток фізично-назарів, які призначені до переконання кріпкими аргументами тих, хто не йде аж на пустословні промови, ані на перлюстрації. Руским хрумом однак трохи маркотно, бо хоч видять Авреліону паразиту через мрак алькоголю,

одначе слів не розуміють, бо він рускої мови ані в зуб. По руски промовляє за німого кандидата Лупіна, який при обнаженні і показуванні свого шнагара промовляє талани не аби якого імпресарія, та ще готов по виборах також із такого жерела потягнути пару дрібних, на які він такий ласий. Дотеперішній похід агітаційний грошоловів нічого ся консеквентним фиском! В неділю пописував ся в Садатурі Аврелі перед кільканадцятьма мужиками, яких 12 прийняв о. Козаринук із Рогіанів, а 7 о. Гуменик із Старої-Жучки — і своїми фіяками, в понеділок треба було в Чернівцях цілими годинами ждати, доки неспішні наганці набирали тільки слухачів, щоб було перелік ким гонорити, тай на лихо треба було тут туди грімкі оклики „славно“ від акресів — Малика, а за те прикрі замітки що до Лупінових 20 тисяч. Коли прийшло до голосування над Очучовою кандидатурою, волюні агітатори ледви на силу підтуркали кільканадцять мужиків, аби підняли за нею руки. За понеділом пішов ще гірший вісторок в Сереті. Мадярські мужики із того повіту перше не допустили до того, щоб Очуча нести на руках, а коли Очучова банда кинула ся їх викидати за те, що повіють Малика ніж бернського Месія, тоді вони так її перетріпали, що віче розбігло ся. Се завдало бернському Месію такого часу, що він в „Bukow. Rundschau“ аж загавтав цілою передовницею п. з. „Gewalt“, в якій в питомий собі спосіб, закритий посольською потікальністю нападає на

посла Малика, закидаючи ему без найменшого доказу цілу „літанию“ прохання. Розуміє ся, що пос. Малик внесе скаргу проти пана Аврелі і він буде мати хіба знов нагоду відмакувати те, що написав, як се ему вже ладало ся нечисленні рази. Та діло не в тім, головна річ, що Очуча важить ся вивести за насильства Русинів, будим то „durch das Eingreifen landesfremder Elemente“. Із сим шкода й поземізувати, коли методу насильства і побойні вкази, як раз грошолови, що доказують хочби отсі факти: як арабів побите Лупіном фізично інтелектуального чоловіка на очах Очуча в Садатурі, побите на понеділковім вічу „ніким“ Цопю селянина Петрука, що нажин ся озвистись проти Лупіна, а серетський побій очинив ся через те, що селяни спровокував брат Ф. Лупіна — Евген, який ударив одного Мадяра жезловою палицею по голові! І як те погодити із очерненнями Аврелі, який враз із своєю компанією лише зібрав овочі того, що поспіш. Там переконали ся вони, що розбоям далеко не вийде, а не то в Сереті, до особу судити п. Малика опружає все населення безмежною симпатією. До тогож Мадяри трошки горичіші, як, на жаль, наші рускі мужики! При сім не завадить ще згадати, що п. Аврелі пише, будим то його видала „кількитисячна“ товпа прихильників, а відтак розбиті-б їх мало всего 30 словами трийцять Мадярів, які — після слів Аврелі — стали бити ся між собою! Дружба із Відманом незвичайно виробляє в А. Очуча чесноту „правдолюбивости“.

Та даремний „вопль“ Очуча, він хіба доволі переконує ся про „успішність“ своєї кандидатури. Мужики вже добре пізнали ся на політичних крутках, ані до того ними так погорджують, як се задокументував на чернов. вічу невідступний брат Аврелі Тит. Оклики: „Гох Малик“ взяв він за „Гофнар“ і чомусь то заадресував їх до себе. Чому, се вже його річ. Головне тут те, що він, почувши, що кличущий в синах мужика розверещав ся: „Wenn Sie ein Bauer sind, so gehoren Sie nicht hier, sondern in einen Mistkasten“. Чудесна пошана мужиків із уст мужичого посла. Неправдаж? Але за все те прийде відплата, все метить ся. Нічо не мав безкарно, дарма, що пан Аврелі, бачучи, в що обернув ся його триумфальний похід, пускає ся на так безсоромні інсинуації проти кандидата суд. сов. А. Малика. Суспільність наша добре розуміє такого сватка, що, викрадаючи гроші, кличе лоніть злодій...

Friedensverhandlungen?

Одержуємо в просьбю о поміщені отес видане:

Під заголовком Friedensverhandlungen помістила „N. Fr. L. Z.“ (ч. 33. з 26. серпня, 1905) негущу статтю, в якій представила своїм читачам річ в такім смислі, наче б між відпору чини і учителями різних націй перотрактувались формально умовини якоїсь угоди. На запитання Ві. Товаришів з ріж-

2) Гнат Хоткович.

ПОРТРЕТ.

(Фантастика).

Посвячую добрій Е. А. Р. ч.

(Даліше).

II.

Рано на другий день Лоріо вийшов з дому. Він простирав до того магазину.

Дірянка*) мала улюбл., залив., молодий син з мовним, сонні очі зводили тихо плетались на своїх шинах, і гукала стоїла на улиці. Магазин був ще запертий.

Довго ходив Лоріо поблизу, обходя той квартал кругом; нарешті вийшов з некарі сонний привиди, підійшов до вікна, порозумів двері. Лоріо підійшов до вікна — там нічого не було. Взяв батюку по улиці, анов очідає: він думав, що ще рано, що портрет виставлять же, нарешті, підходив до вікна через якийсь десяти-пятихвилинний час — там, як і раніше, нічого не було. Лоріо увійшов у магазин.

— Буде ласкаві, скажіть: де дя ся той портрет, що був у вас виставлений учора? — спитав він касирку.

— Я, право, не знаю. Це учора у ранці художник попросив дозволу виставити; а дозволив, звичайно. Ну, учораж у вечір він пішов додому, а до дія — того я вже не знаю.

З тоскою у серці, з бажанням, подіб-

ним смерті, пішов Лоріо — більш не було надії. Щось колуло його в серці... він підняв голову — і очі з очима стрів ся: то був портрет, виставлений на тій же улиці недалеко в шийній парикмахерській*).

— По парикмахерській... — заговів його і, обернувшись на зайвий підомовник, він почав дивитись. Він жив очима в тому портреті; йому хотілось зати в одній з тих полотнищ, щоб не тільки оком, а всьому можна було б її почувати... А з вікна, підоборота звернувшись, бачивши красу дивно обличчя. В червоних-чорних, як прила душа ала, волоссях виражувал ся азіманий сери, і прядки волоссястих кілець вишлись над лобом, розсере витинає з а повітря і тіней, плите стигнулось повозичним агресом на груди, а на правому плечі, вилетом самим божеством, красувалась рослинна роза... Але що той рози землі на цих упритих, глибоко піднятих перекі, біла ціл, повної чар необорних, алабастрової ший!...

І Лоріо стояв, схиляючись обома руками на підоконник, приставивши чолом до віконного скла. Віз цього збиралась десетки разів рівнодушна тонна, знов розділялась і знов збиралась; критичні замітки, іронічні оклики і глуші, і пошлі, і беструнні — все це не чіпало його, він стояв. В ньому зростало певне рішення.

— Де живе той художник, що виставив цей портрет? — спитав він увійшовши у парикмахерську.

*) Парикмахер — ерзизер.

— А там на портреті в його адреса. Лоріо глянув на портрет і тепер тільки зобачив, що на ньому зверху написана була партка, до значилась адреса, прізвище, навіть ціла портретів, що можна було записувати у того маляра. Лоріо пішов після виставленої адреси.

Брудня прихотна, запах сарб, масла, лаку, санітарно неприємно вразив його. Вийшов замусолюваний субет.

— Чим можу служити?

— У вас в парикмахерській Н с виставлений портрет. Я хотів спитати: скільки ви за нього хочете?

— Вабачайте, але той портрет виставлений не на продаж.

— Все одно, скажіть, скільки вам дати?

— Бачите... то стала гарна розмова... Я зовсім не думаю продавати...

— Ну, ви собі зробите другий, не все одно.

— Гм... Ціна йому... п'ятдесят рублів...

Лоріо сунув руку в діраву студентської кишені: там, звичайно нічого не було.

— Знаєте що, — сказав він тихо торгашу, — у мене зараз нема... Я вам принесу завтра, а ви зараз дайте мені записку, щоб я міг взяти той портрет зараз до себе.

Художник усміхнув ся.

— Ну, знаєте, наваж дажу, зробив би так хто побудь на моєму місці.

— Я вам дам свою адресу, і... я вам дам все, що хочете дозволите тільки мій взяти його зараз. Завтраж, а може і сьогодні у вечір я принесу вам ті гроші. Знаєте, — і Лоріо нахи-

лив ся лицем до лица... усміх вийняв гра у нього на губах, — знаєте, я вам скажу: у мене зараз грошей нема, а у мене в портеті моєї покійної матері, він дорогий.

Очі торговельника загоріли ся.

— Коли вже хочете, я вам услужу: ви ідіть нести ваш портет — я сам його у вас куплю, а тимчасом я поїду за портретом. Ви прийдете з портетом, а я з портретом.

...Вони розішлись.

Через пів години в тій же хаті на мольберті естетично стоїв портрет, біля нього задуманий Лоріо, а художник розглядав вийнятий з футерала портет, перекладаючи до нього камінь бласкав в проміжні сонця...

— Я вам можу дати за портет цей портрет і ще сто рублів.

Лоріо знов іронічно усміхнув ся.

— Я знаю ціну тому портету, але від вас я требую тільки портрета і триста рублів.

Лоріо і не пробував заперечувати... Скоро все було покінчене і Лоріо, мов душу свою бережучи, поїв портрет до дому... Там він поставив його на стіл і, затаївши дихання, близько-близько дивив ся на нього... Уста його щось шепотіли... йому хотіло ся пити, але він не хотів підірвати очима від тих неземних очей, а він не хотів, не хотів того...

— Що не Лоріо так довго не сидів у університеті? — спитав один студент свого колегу, стрінувшись в напівтемному університетському коридарі.

*) Дірянка з рос. дворице — сторож.

них сторін дозволю собі, як прибутний підчас тих „Friedensverhandlungen“, дати сльдюче пояснення:

Дня 21. серпня с. р., зійшлося злучаючись кількох учителів в Чернівцях на уз. Головний і почали говорити про текучі справи. Хтось піддав гадку піти до якоїсь реставрації, бо там можна свободніше балакати як на улиці. Так і сталося. При скандалі чина говорено об сьмі і об тім, а що оден, та другий спійняв ся, щоб погодити різні інтереси, за якими прийшли, та на просьбу — здасть ся — панна Кіпер-а згодилась там присутні зійти ся по полудні в льонах редакції „Neue Freie Lehrer-Zeitung“, де би можна вигідно без нарахування себе на страту гроша погодити. По полудні прийшли до уговореного льонах деякі з тих, що були перше в реставрації, а також і інші і почалась гутірка. Розмова очевидно не йшла в порядку (навіть формально ніхто нарадами не проводив), бож се був гурток людей, який злучаючись зійшов ся. З різних підомених там гадок виходило, що учительство всіх націй на Буковині повинно йти разом на основі вільнодумних принципів і в тім напрямі повинно працювати. Однак та гутірка не принесла ніякого позитивного успіху, бо п. Кисанович знав, що наскільки прийшло кози до узгодження точок угоди між учительством руским а волоським, то перед тим мусять би волоські учителі порозумітись з провідниками волоського народу, — а по друге за ультиматум, яке мало-б взагалі давати якусь можливість до переговорів, постанови поширані д-ра Ончула руским учительством (!) при сих доповідних виборах до ради державної, або содай не-протиділяти його кандидатурі. З огляду, що на таке дике жадане не міг погодити ся ніякий учитель, бо се і протиположило-б ся вільнодумним засадам, — то рішено щоб старати ся довершити угоду на загальнім учительським пічу, яке мало би відбув ся по виборах. — Як із сеї

приватної розмови кількох учителів, які злучаючись зійшли ся на дорозі, могло „N. Fr. L. Z.“ зробити кабінетову kwestію, а навіть писати вступну статтю на тему „мирових переговорів“ — годі збагнути...

Одно ще мушу піднести. — „N. Fr. L. Z.“ в тійже статті пише про піпів, що волоське і німецьке учительство готове до концесій в користь руского учительства, наскільки те посідає буде йти за Ончулом, або не буде протиділяти його кандидатурі, що однак мусять бути сповнені лише перед нимборами. — Передусім руске учительство не потребує ніяких концесій ні з якої сторони учительства інших націй; оно бореться поруч з другим учительством за ставові і горожанське владовення але яко „рівні з рівними“ за слушні права, а не за концесії чи ліні там охляпи, які зводили би кинути пп. Кіпер & Кисанович!!, які представителі волоського і німецького учительства... З другої сторони видно наглядно, що тим панам не розходить ся о слушне і справедливе погодження справи в користь учительства (бо 1. кожний слушний і справедливий адобуток руского учительства, значить — осигнєне належного права називають концесією, і 2. хотять признанем слушних домагань руского учительства вислати мандат д-ра Ончула!) а о удержанні себе при гегемонії і о добрий політичний і торг в користь російсько-болгарської кліки! Вкінці мушу констатувати, що балакання про якісь концесії волоського учительства в користь руского учительства — се голословне пустомельство, бо ні одні, ні другі не мають нічого такого до роздавання, що носило би назву концесії. Наколи руске учительство осигнєне слушних домагань волоського і иншого учительства не називає концесією, так само і на відворот — волоське учительство не може називати виборених належних прав для руского учитель-

ства, ба й цілого руского народу взагалі — якоюсь ласкою зі своєї сторони, чи як „N. Fr. L. Z.“ каже концесією.

Іван Герасимович.

26-го січня 1904 а 16. серпня 1905.

Вчера підписано остаточне мирний договір між Росією а Японією. Як би й не думати про його поодинокі точки, всеж таки треба признати, що він означає для Росії програму війни, а для Японії великий виграш, дарма, що японський народ, не одержавши контрибуції, невдоволений із мира. Передусім є фактом, що значіне Росії у Східній Азії знівечено, а пановане у ній перейшло в руки Японії. Далшим великим адобутком Японії є те, що вона добула собі тепер рівність серед великих світових держав Європи. При сьмі не треба забувати про обнижене престижу Росії навіть у Європі, яка ще два літа тому позвала перед стопами північного самодержавного велита. Глибинність його ніг приказала Японії, обнижуючи російську „світину“ армію сухопутну і підвечучи цілковиту її флоту. Але виграш Японії має ще й зовсім конкретні форми в виді уступок Росії що до Маньчжурії, Кореї, Сахаліну і т. д. Не гадаємо тут точно подавати партості тих адобутків Японії, нам ходить радше о наказане, котра держава уступила в сьмі мирі із своїми претензіями виявленними перед початком сеї нечуваної і історичної, більш вісторичної війни. Задля сего треба тільки розхитнутись в причинах російсько-японської війни. Подяючи їх, ми наведемо ситуацію із 26. січня 1904 навіть після урядового російського освітлення, яке викаже, що Японія із кінцем сеї страшної війни одержала все, із за чого війну розпочала. Зрештеш контрибуції, наказав мікадо тільки шановане людського жити і холодокронну оцінку ситуації, бо „на міс-

ци Японії як злучно замічує „Тіше“, не змогла би поступити ні одна європейська держава, так як поступила вона.“

По хінсько-японській війні в р. 1894. мир в Сімоносекі усталили буні сфери впливів і посідали інтересованих на Далекім Сході держав. Хіня зрештеш зверхництва над Кореєю, яка стала зовсім незалежною, а Японія заняла японський півострів, а навіть рибальські острови і Формозу, так що заповнили собі перевагу на Жовтім морю, на хінським і східно хінським. Однак зростаючі впливи Японії в Хінах викликали невдоволення Росії і она разом з Францією і Німеччиною запротестувала в цвітні 1895. р. в Токіо против занятя Ляотуна. Протест мав успіх, бо Японія рішила ся за 30,000,000 таселів віддати півострів. Вже тоді Японія думала про будучу війну і одержанні гроші ужала в цілости на озброєння флоту і армії. Тимчасом Росія підкопувала заодно впливи своєї суперниці так в Хінах, як на Кореї. На пекинським дворі прийняла гаранцію за позичку на посягання підкорювання, а в зміну за се одержала концесію на продовження сибірської залізничі через Маньчжурію до Владивостоку. Концесія видана була на тридцять літ, а для хінського береження шляху Росія одержала позволення держати в деяких місцевостях постерунни піхоти і кавалерії. Надто мала Росія від тепер право закладати копальні в Маньчжурії, чого жаден чужинець доселі не міг осягнути. Вкінці в р. 1898. видержавила від Хін Порт-Артура і заліз Таціннан разом з дозволом повести шліх залізничі з Харбіна аж до Дального. Повстання боксерів в 1900 р. подало нагоду Росії укріпити ся зовсім в Маньчжурії і вислати право довільного будовання залізничі і закладання копалень. Рівночасно змагав ся вплив Росії на Корею так, що корейський король перед напором Японії схоронив ся в 1896. р. до російського посольства.

(Контра будо).

— А чорт його знає!
— Може заведуча?
— Може... От я піду сьогодні до нього, — і в п'ять годин вечора в двері вітати Лорію ступав товариш.
— Хто там? — почувшись з середини.
— Та в! Чорт — ще в доглядом до нього.
Двері відчинили ся, студент увійшов і — зупинив ся, остовпівши від дивини.
Кімната вся була укрита книжкою; великі, великі були розставлені до тільки книжки; всяка стора закривала одне місце, на них освітлюючи немою обстанову — а по середній пічч маленької кімнатки на високому рівному мольберті в золотій рамі стояв російський і великий портрет... Портрет було запам'ятову, певне востаннє від багатьох рослин...
— Лорію... що це? — не зміюючи навіть відкрити голову сунув студент.
— Та бачиш?... От я думаю тепер про неї...
— Про неї? — дивуючись, протит студент. — Та хіба-ж ти не знаєш, хто вона така: це ж...
— Мовчи! — дико сиринув Лорію і аж затрусив ся увесь... Він узяв ся за шию і в цілому товариша... — Це ти викликаєш одне слово...
— Лорію... що се з тобою?
— То-с-е!... Ти мій бутий друг і я тобі зараз розкажу... Ти подивив-б ся, тепер у неї в очі є те, чого мені так хотілось... Бачиш: я думаю, думаю, а дивив ся, не перестаючи — і бачив ледо,

що там на тому портреті вона в очі хотілось... там навіть і очей зовсім нема... І се мене мучило: мені все хотілось відкрити в них жите, а смерть вигнати... але я не міг, бо не знав її райшину. О, як би я знав її — я-б міг! Ну, а тепер... тепер же тобі відомо: вона вмерла... І у напівім бізмі... отта, — і Лорію бистро опустив біля портрета на уперсі портрет...
Студент Ремко дивив ся на свого товариша. Він хотів щось сказати, але Лорію сипинав.
— Це!.. це!.. Ти краще нічого не говори... Іб більше вражає ухо великий гримний крик. Я, бачиш, щоб не оскорбляти її, пробив тут отсю обстанову... ростила кущина. У мене тепер тільки ростила кущина... великий, дорогий... Сиди, сиди, я тобі буду розказувати, як я знайшов її очі...
— Ах, як я шукав їх, тих чарівних очей!.. Я спав — а вона бачилась мені у сні... вмирали там, стомлені... Я виходив до річки, вона з хвилі блискала, плескала, мов русалка, і, мов русалка, манила мене до себе в ольштані, блакитні глибоки... Іноді я бачив її високо високо на дорозі серед лугів, а луги мовте чисті... жовте... У очі часто впрокинувся — і дивив ся в гору. А там грають якісь скакучі північні жуки, і поєуть ся в танні віси, безлічесьні чорні образи... нерушимо ся так, знаєш, граційно, плещуть в долоні, а сміх, сміх який веселий у них!.. Так регоче співний, а безобразний Сатир сидить ся розказати сандалю біля нечі у нашої

ніж... А тільки блиснуть мені, очі — о, як все зникне, поблідне... музика поєдає і дих, і дивні тихіший, мелодійний... а вони сміють, сміють промені злоти на мою кімнату... І так мені, знаєш, етично стає за себе, за нас усіх тихих людей... Я просив у неї прощення, а вона тільки швидко так дивилась ся... а докором...
— Ну, що ж! Невже ти думав, що я нічо можу знести той докір справедливий? Я мусяв навіть її очі — і я знайшов!.. Я нішов просто до свого знаменного худого: він пинив, так — він пинив, але у нього є золоті моменти... Знаєш: се великий діло: мати золоті моменти, мати хоч де-кілька хвилини в житті, повинні натінені, забути... Вона вей... ми не мали і не будемо мати так злих, а він мав, а знаю — дух у нього живий. Він пинив — а він став і плакав над портретом... Я те-ж плакав — я думав тоді, що можна плакати. І він сказав: „Там! я напину її“... він сказав: „я напину“... Але ти думаєш, певно думаєш, що я її вину? О, ні! я вістає ся у нього, а у нього жив, хоч він і не пускав мене до свого атеї: я тільки ходив усе по хаті і ждав... А як я ждав?.. Так ждати можна тільки раз, тільки один одинісний раз у своїм житті!
— Через до-кілька днів він крикнув мені: „Готона! тільки голова!“ Я увійшов і...
І Лорію бистрим рухом адворнув покривало з портрета... Блиснули очі... мов адарили по вервах. Тихо, тихо було в хаті... Лорію удержував дихане...

— От... От бачиш?... Я узяв на коліна, я обхопив образ руками, а не хотів його пускати, а він кричав на мене: „Ти подив! Ти хочеш посміятись з портрета! Його треба спійняти!“ — І витонкував знов мене з атеї. Я плакав перед ним, просив пустити — він не хотів...
— І знаєш! — Лорію блиснув очима — як би він захотів присвоїти собі портрет, як би він тільки подумав про те — а не падав би ся ні хвилини задумати його!.. Але він — о він чоловік! Він віддав мені портрет, а сам пішов пити горілку...
— І от бачиш: від тої пори він тут — а ні на момент його не покидаю... За чим же я буду так оскорбляти її? У неї і так уже надлаз болотом... І не нападла, а неї сьміялась... Вздихнула, бездушною люди... Вони утонили її, а потім сьміялась з того, що її обличчя посмігло від холоду води. І мені... мені так жалі її... утовленої... Мені так хочеть ся спійняти її... Я чуваю, що, як роздираючим духом голосом кричить вона досі: згину... вона не хоче умирати... Я чуваю, а кричу її у відповідь, а витягти... витягти — не можу. І я плачу... плачу тоді... прошу прощення, а вона... вона не хоче простити мені за те, що... що я... те-ж чоловік...
І, тихо схиляючи голову на руки, Лорію беззвучно плакав... А в інших золотих рам сівало кращою райське обличчя...
(Контра будо).

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотні не повертаються.
Не віддаються — Редакції не
читати ніколи від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — о.
„на рік 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотинів.

Передплата і наданість за іноземні
платні в Чернівцях.

ЗАМІТКИ.

(X) Панове Відман і Ончул люблять ся дуже. Про серце п. Луну нічого й казати... Любою та вже й не винити, і має своєю основою і то золотоподану. А впрочім із грішми байдуже, чи вони золоті, чи срібні, чи напероні, аби їх дини мати, аби могли спільними силами їх добувати... Та біда, що мужики волосні і Шваби не мають із підиримства батьків свого народу нічого і водять ся на чуби. Тимто й Voifra porogulul (ч. 36.) казавав своїх вірних: „Fratilor, traifi bine cu Neptii“, мовляв, брати, живіть добре з Німцями, бо вони „наша єдина підпора“, „бо вони признавали, що волосні поєди с гідні, приличні і справедливі“. (Ну се п. Луніани із цілою компанією рідко доводять ся чути). „Ми Волоси будем Вам Німцям помагати все і всюди з тою самою безкорисністю (ага!) як нам стали в пригоді поєди Відман і Ланднер“. Оттак зовечуть грошолуни, а тую мову перепечатовують „Bukow. Nachr.“ на утіху своїх вірних, надіючись, що аж доверка сел волоско-німецький союз спасе Буковину. Ба, п. Відман рад би перекопати ся, що волоско-німецька дружба скочана проти славиства вже давно і на те наводять агітаційний лист д-ра Томашука із 1885 р. до сучасного адвоката д-ра Іосифеску.

Тільки з тою історією любови

не зовсім відрядна сирова. Не даром кажуть, що любовні листи передовсім хамерним любовинням люблять радше писати, а то у них остає не одно прикре слово... А що пишеш пером, того не витягнеш пером. Ось, коли ходять о документи любови Відмана, Ончула й Луну, то й ми додамо до них малу причину. Тенер лише V. P., що поєди Ланднер і Відман із волоскими поєди із жаром заступали мужицькі інтереси, тоді як їх радий Стоцький (ага! аж тоді Ред.) і т. д. і т. д. Так пишуть грошолуни в місяці вересня, а ще в маю с. р. казали вони самі в Bukow. Lloyd-і ч. 18. що Відман і т. д. се лих die vermeintlichen Führer der „deutschen Christen“, казали собі із правдолюбивості, яку проявляє „der ehemalige christlich-deutsche Allgewaltige des Storożynytzer Bezirkes“. А на кінець ще й припечатали такою пігулкою для п. Вармана: Die Deutschen des Landes werden bedauert, sich noch immer von solchen Führern leiten zu lassen, die eine „knabenhafte Heilopolitik“ betreiben, die direkt am Ruine ihrer Volksgenossen arbeiten und eine bereits dem „Verfolgungswahn ähnlich sehende öffentliche Meinung“ zu machen versuchen.

Ох, як би не ті документи любовні, то малиб ми мабуть ще й Widmann-Kuz, а так виднають собі други любов тільки на газетирським, терпеливим папері...

Адвокат д-р. Констан-

тин Ончул (д-р. Федько Кафтан-ширцер) повернув ся із купелів в Констанції і знаменито підкріпленний до приймання дальших провізій. Оттак оповіщення принесло 37. ч. органу Ончузової фамиції „Buk. Lloyd“ із дня 4. вересня 1905, на ст. 2. у відділі „Landespolitik“. Спасителі Буковини не ошаджують собі труда, щоб доказати і те, що цинізм не вигнає і то цинізм в найосоружливішій формі, доведений аж до перфекції самопродажності. Се вже та стадія, у якій чоловік каже що се на него паде дощ, туди, як люди ему...

Ех, та руска вдача! Наш Русинсько тільки знає сумно сніпати і вічно постогнувати, що йому лихо. А коли вже тонтане правди доходить до краю, тоді він затискає кулаки — плаче й тікає за моря. Уступам з „моральними побідами“, а вороги безсоромними средствами по всіх частинах розшматованої України ростуть в силу такі на нації землі. Щастя тільки, що з часом тіло розпадає ся під власної гнилі моральної. — От беріть вибори. Як галицьких мужиків обирали при виборах, они — плакали, а такі Мадари, чи навіть Німці рознесли виборчий локаль, а виборчі шахраї булиб щасливі, якби уратували свої кости. І у нас аж Мадарів було треба, щоб в Сереті прикоротали буту грошолуни і їхне

збитковане людей. Колиж і наш мужик буде відплачувати зущани і то з процентом? І тоді лиш перестануть хвалити сентиментальність і чмноту нашого народу а дадуть нам те, що нам належить ся.

Українські мужики а українське слово.

Недавно згадали ми про міт, ширений жевелевою „Писрою“, немачеб українські мужики не розуміли українських видань, а то й домагались радше російських. Міт сей можна опростити навіть диферним матеріалом. В 1900 р. звернула ся редакція часопису „Хуторанин“ до своїх передплатників із запитом, на якій мові хотілиб вони одержувати часопис. Подавляюча більшість запитаних заявила ся за часописом таки у мові рідній. Ще цікавіші дані до сєї справи приніс „Сміль Отечества“ в 72. ч. за 1905, в дописі із золотопонешкого повіту. Там уряджено анкету між 378 селянами в віці 15—65 літ, між якими було 145 письменних, 108 півписьменних, а неграмотних 125. Їм поставлено ось такі три питання: 1. Чи волілиб вони, аби в школі вчили по українськи, чи по російськи? 2. Які книжки читають і слухають вони охотнійше російські, чи українські? 3. Чи досить буде, аби в школах вчили читати

6)

Григорій Хоткович.

ПОРТРЕТ.

(Фантазія).

Посвячую дорогий Е. А. Р.ч.

(Копію).

III.

Лоріо увійшов у куно п'яного. Обережно положив на диван щось важко загорнуто в білий атлас. Сів і сам, одкинувшись на спинку. На дивані йшла мотушня; ступали джоріки в'ялого, увідували, вибігали, заглядали в сонце. Лоріо встав і зачинив двері.

От давнись: другий, третій... Короткий світлов паровоз — і тронуть ся тихо в мієли вагон. Все швидко і швидко летить назад і станція, і будинок, і жандари, минулись лути, ліхтарі стрілочники, встало томне-темне поле в нічній... Високу електричний світ в стелі, отаде освітло, а вагон, гравлючи поєди, все піє ся і піє ся вперед. То Лоріо хотів однести портрет до батька і матери Ідинок, а сам... сам куди-небудь...

...Тихо підняв він заминуту голову. Према перед ним лежить загорнуто в біде велика рама... Вона манить до себе... тихо... хочеть ся розкрити — і Лоріо вже довгими несміливо руку... — але параз мов опечену погнем, відтучує назад і ринучи рухом знов одкидає ся на спинку...

От приїхав у брудно погане містечко... Нахабні візники на розбитих шканках, темрина по уликах, курала... Назвав приїхав... і через до-п'ять хвилин дзвонив уже біля під'їзду.

— Що вам угодно? — питала Ло-

рія старенька жінчина, коли він увійшов у сзал, несучи з собою і портрет.

— З ним маю честь...

Старушка сказала себе... то була мати...

— Простіть, що я так візно наєміняв ся турбувати вас... Діло ось в чім: у мене є портрет вашої дочки... Я... я... не можу більше мати його у себе. Єдині рини, до він достой бути, це ваші — і отрим-то я прийшов сюди до вас...

— Портрет? Ви знали її? — серйозно запитала мати.

— Живаю — ні... Навіть не бачив ніколи... Але... то потім. Хочете бачити портрет? — і, не чекаючи відповіди, ледки примірно хрижачини руками, він розкинув атлас, викинув відотіла портрет і поставив його на дивані...

Голосно заридивши винулася до нього мати... Лоріо стояв... у нього лише впаде легка судорога ягоди кривила лице... Роздвигавсь радий... Знаючи чітко халодна-халодна, мов крига, рука дигла йому на плече — Лоріо здригнув ся... Біля нього стояв високий, весь сідий старик... Довга борода спадала у низ... очі блищали страшно...

— Це... мій портрет? — спитав він ледким голосом.

Лоріо кинув головою...

Давто у цей вечір сидів тут Лоріо. Він слухав найдрібніші пригоди жини Іди, він мислено стежив за нею, як вона росла, як розвивалась, гріннула як розцвітала її краса... Гострим поглядом шукав він в рисах матери чого-небудь загадуючого незабуттє обличчя і все слухав, слухав... Тихо брився струни десь далеко в душі без страшного розгулу, без вибухів, без реакції. А мати розлапувала все: вона чула, що перед нею чоловік не з пошани і банальним спів-

чутем на устах, не з таємними докорами, а чоловік, що міг би молитися за її Іду... І йому показували її комнату, її зніг, знігати, навіть іграшки, якими гралась вона малюю; йому давали на згадку її фотографічні портрети, але він відмовлявся ся, не хотів брати... Тут, в цих кімнатах вона ходила, тут вірними оточувалась її серце і тутже люди, замієк того, щоб опікати її в дивній нічній, начунали її своїм ніжним почуванням, давали їй свою матерію...

Лоріо зостав ся почувати тут: його упростила. Та і йому хотілось подивити тим повітрян, яким дихала мати вона... Йому одвели кімнату, побіжали на до-браний, Лоріо ліг, не роздигаючись, на ліжко, бо знав, що спати вже не буде він сю ніч. Серце немов сказало: не чулось там гострого жалю, тільки білгуний, до якого він зини за поєди член, стояв а усьй його істоті. Та і справді! — накто вже було потраєси...

Тихо у ночі. Раз, два, три... чотири б'ють часи: пробил дванадцять. На столі горить нічне світло. Стів біл — знов розмірно поєди наптин... Кожен раз, гойдає ця зничача в ухат тишина...

От поворухнулася ручка в дверях... Тихо, без шуму прочинивсь вони — і в кімнату увійшов... батько... Він був увесь у білому. Сів на ліжку, Лоріо підняв ся.

— Те-е! — казав старий. — Я їм уже говорив, щоб вони не хвалили її у віні...

Лоріо задумано дивив ся на божого...

— Вони не слухали, а вона вела і змерла від того... там зовсім умерла. Бо вона розкриє груди і любить-любить щоб світ зморою прямо падав туди, на

горячі груди... Я знав, ніколи не дожду до неї у день, бо навздож я буду ходити у довг — а враще у почі... А тебе я подолуби і з тобою я рад, тільки ти повинен сивнути чоботи, бо вони скриплять... Сьогодні я тобі щось покажу — їди за мною.

Лоріо повинувал ся. Вони провізли сзалю, маленький портрет і увійшли у величкий кабінет. Яркий світ від великої горничної лампи на хвилинку засліпив очі — і Лоріо закрив їх руками. Потім він підняв руки і зміг роздивитись...

Це була кімната культу Іди, не був її храм... Нечисленні її портрети були і розставлені і розвішані усюди; її обличчя відбивалось, мов у тисячах дзеркал, з усіх кутинь — і аж страшно ставало серед такої маси очей, очей і очей... Лоріо снуєтиа голову...

Старий підійшов до свого ліжка, підняв матрац; під ним лежала допата, а неї навіть земля не була очищена.

— Ось! бачиш? — сказав старий і широко божіваний усьміх сявав його обличчя. — З сям я ніколи ще не ходив туди, ніколи...

Він загасив блискучу лампу, зини Лоріо за руку і тихо тихо вони вийшли на улицю.

Містечко спало. Десь далеко пала-тав вартовий. Ні в одному віні не було світла — і тільки місяць рознісний круглий тихо зини у височині. Вони йшли і проів їх не було чути... Тихо... тихо...

От уже й останні хатини, забори, поєдилий ліхтаринний отоп і — впереді поле, осини миглими світлом. Ні душі! Вірка а небес покотилась — і та навів зазвучала... Ось владовище. Несміло скриплючи, відчинилась хвіртка,

Ось тут помістив на „спростованні“ о. Лазу із усього вірностію, пропускати тільки те, чого о. Лаз не має права спростувати. Одна точка за другою сего спростовання хоба стверджують всі факти, подані нашим дописувачем. Та найліпше характеризує о. Лазу одна частина вищевказаного уступу его спростовання, в якій він припускає, що прийді громадян винні на світ наш дописувач, а не се тому, бо він „чоловік без релігійного почуття і багатородности, котрий через гроші і свою горю і піру продає-ся, бо вище не обіймає баченням розуму пера і священства на розум одного, простого муда“.

Отже так говорять чоловік протитий християнської любові? (Ред.)

Телеграми „Буковини“

із дня 3. вересня 1905.

Рим. Врані рано навістива пошуду Італію сизько трасено лемзі. В повіті Монтельозе ді Базиліа догледі сід майже завжди зруйнованих. Догледі спостатовано, що 400 людей втратили життя, кілька сот людей ранених. То саме нещастя навістива околину Котанзаро, Імпатра, Бессоні, Месина, Сарагуза. Із безліч демаї остали ся тільки аваліни. Богато людей вбитих а ще більше ранених. Тисячі остали ся без даду.

Степня. Після позних маневрів, які вчора починали ся, відбуло ся інші обговорення, довершені шквалом генерального штабу в присутності цесаря. Після того інаторів цесаря слова важкої похвали для армії викладалої Бенном закінчуючи її так, що се его немовно радум, що в сім важким часі міг пробути тільки дабо посеред своїх вірних війсь.

Степня. По обговоренні маневрів ввійав цесар із замку столичного, щоб завітати до Страновиці і Витербургу. Вжоді питало его наслідок дуже аваліва. Вечером повернув цесар до Степня.

Токіо. Розрух в низинних вереті суспільности прибралі дуже важні цілі. Тонна зруйнувала для 7. с. м. зложил редакції права, дивини „Кокуні“ і помешкані мін, внутрішніх справ. Крім сего спалили 10 перших і одну школу. Зруйновано 2 стадії позційні. Арештовано 200 осіб, із яких багато випущено. Одна особа погубла, багато ранених. Цесарем декретом заведено в місті стан облаги.

Токіо. Правительство рішило ся на народне домагане сповістити мировий договір в повній вірності.

Тифліс. По часловинні селіх провінції епископальської наслідок по часті в і р і з а н о, а по часті прогнано. Доми пощаджовано. Шийний нафотний район Баку представив одно нещасте пожежний і кровопролитну.

НОВИНКИ.

Чернівці, 9. вересня 1905.

Збори учителів заставницького повіту, що відбули ся д. І. вересня узнали одностайно ухвалити в просьбу до н. віденаршкана др. С. Смал-Стопкого, щоби делегатами до ново засконучої ся комісії ради шкільної делегують зі сторони виділу краєвого двох учителів а на жоден особі не пошудити. Сам замайєстуете др. Стоцкий найліпше те, що він шанув багана учителя, а не бере їх протияно, як пише N. Fr. L. Zig.

Відпочені вирани резервістів. На основі розпорядку міністерства війни, розіслані замісництва до валютних позційних І. інстанцій обійшли, в яких повідомляють, що асентеронані сего року резервісти відбувати мути військові 8 тижнів впраці аж на весну р. 1906 а не як дивізію вже І. жовтня.

Доповнючі вибори посла до ради державної із V. курії округу Стані-

славів—Бучач—Тернопіль—Підгайці—Рогатин розписано на день 31. жовтня. Виборни в діліх округу в 1140, а іменні Станіславів 271, Бучач 251, Тернопіль 219, Рогатин 217 і Підгайці 182. О жовтні сей, який муся зложити в. Валенті, кандидатів Ругини — в Імператору Булашинева, редактора „Свободи“.

Помилальне богослуження за урочий бан. Це. Єпископів відправлено при уділі представителів властей і шк. моводівини, в суботу, бо день 10. припадає сего року на неділю.

На будову руско народного театру у Львові виділено в серпні із складок 1.849 кор. 20 сот. Загалом зібрано доєв 157.839 кор. 7. сот. У виділі жертв за місяць серпень отурує між иншими др. К. Романовичей, який отури 23 кор. 30 сот. надіслав аж в Навіну і Хинах.

Цесар перта в суботу із коли навірні в Чехії і замощива в Шенбруні.

Герої з під Пушми. Царський ухвалом адегловано і уручно і саудіа при маринарі адмірала Небогатові і командантів навірних. Імператор Міколай І. „Адмірал Семані“ і „Генерал адмірал Адріан“ за те, що у батні під Пушмою сиромне адали ся Явннн. Небогатов знав, що его не ждо добро в Росії і хотів остати шкільним горожанином. Явннн відмовив ему одначе, що вайють мати тамх як він між евоими порогам чим між самими собою.

Офіцерський аргумент. В переповненні пасажиром вигоні III. кл. баттмського залізничного поїзду, що дохдав уже до Тисліну вели сини динми подорожні розмову про аграрний рух мужиків в повіті турків. До розмови ввійав ся також позційний офіцер Єрістов. Розумієть ся розмова ставала цо раз горючіша, а Єрістова, що обстоював позційні думки, що раз кріше притискали до муру. Тоді він, не бачачи думуючи — добув шабл і розвадстав свому опоненту живіт! Офіцерський вбийник віддав ся сам у руки жандармерії і его оладжено на одразу. Не знати тільки, чи военний суд засудить офіцера, що вбив російського підданого так само, як засуджує рос. підданих, як котрих з них убо акого царского пошуду прибрало в чинівнику або жандармську „форму“.

Англіська почта. Генеральний „почтмастер“ Великої Британії вилас своєю „голубу“ вишкву, в якій чи мало часом гідних уваги. Від 31. марта 1904 до 31. марта 1905 роздала англійська почта 2.624,600.000 листів себто 27 мільонів більше чим року 1903/4, 735.800.000 перепишних листів (більше о 20.800.000), 843.700.000 перепишних франкованих по шіх листів 179.400.000 числа газет і 97.200.000 почтових наветів. Перебачно отже підбирає кождий немиланец. Англія на рік 104 пошлени, а в того 61 листів.

Швидкість цюли. Цюла, вилас чим з уліи, пробував перебачно 40 миль на годину. Коли вертає до тифа, обтяжена солодом цвітів, може в тім самим часі пролінути ледя двайцет миль.

Циніфіковані знірі. В Кантоні в Хинах виконано олоді віру смерті чероз удушені на 7 чоловіках, а 8-го, який бунтівником був достарчим оружя отяго мечем після данного „доброго“ значаю, бо его провини уважано за більшу. Висновили, яких мали удушити, привадили наперед до хреста, а відтак затягли сильно шнур на шия, так, що оводчас наступила смерті. Себт послідній підскерти, хоті за ленту пропину, а пошудивший і більше парваресий. На жоді егзекції нині ся багато людей, щоб привадили ся шпану способом трачени людей, між ними багато Европейців. Ледя трачене скінчило ся, аж ту передер ся чероз нердов оторожий якийсь Европеец і почав торгувати ся з катом о шнур, щоб его на намити собі кунити. Явннн „дма“ робила фотографічні знимки, а якийсь вишій туріст європейської багав кат, щоб він тримав 3 секунди меч над головою жертви і підган доперва тав, щоби дізнати неж було доброго вряжана. Відтак по егзекції відкупив той туріст від кат меч, застерігши собі з гори, що не самі обтерти крові. І тала худобина сизіє твердати, що она несе культуру „дикунам“.

Оповідки, іменовані і т. п.

Великий концерт в Чернівцях. Заходом „Товариства для провади української пісні, музики і штуки драматичної в Чернівцях“, та при участі прогуків артистичної львівської академії і дини Наталі Підлішньої, учениї віденської консерваторії, відбуло ся для II. с. м. в неділю в полний сизі Товариства Музичного в Чернівцях великий концерт з отесю програмою: 1. Н. Вагнер: „Урра у біл“ хор муж. и супр. форт. 2. Н. Лисенко: „Мені одначемо“ сольно тенором. 3. а) Ф. Колосса: „На якийсь розмір“, б) А. Марберг: „Серенада“ хор мужеский і сопелла. 4. Бернгані: „Тривога“ скрипка сольно. 5. а) М. Волошин: „Чого мені тамко“, б) В. Мендельсон: „На воді“ хор і сопелла. 6. а) Е. Грі: „Norwegischer Brauttag“, б) F. Chopin: „Valse E mol“ форт. сольно. 7. Н. Абт: „Як весноньна вже на гори йав“ дуєт тенор і баритон. 8. Демініскі: „Хор мужеский і сопелла. 9. Лисенко—Шевченко: „Коби мені мамо памісто“ сольно сопраном. 10. С. Людевич: „Косар“ хор муж. и супр. форт. Початок точно о годині 8-й вечером. Цині місь: Львова 12 К., врісало першорядне 4 К., врісало другорядне 3 К., врісало треторядне 2 К., білет студентський 50 сот. Цина без податку. — Швидше можна набувати білетів в „Рускій Касі“.

Подючи тут справлену програму невідомого концерту, звертаєм ся до наших публіки так чаровної як і провінціальної з просьбою, ажити ся як найбільшійше на шадіні концерт. Програма добріа і для нас крім і точні планом нова. Хор 20-ти академіків, що відбув в серпні с. р. одно турне по Галичині а тепер починає друге, після вістою часопишних і аваліні ватоних осіб асладує він на найбільше прижизне. В кінці співучасті знамої нам а ювілейні концерти Лисенка землички панни Наталі Підлішньої, яка до прекрасного свого голосу набула ще й школу у віденській консерваторії повинні бути для гостей вишні вистаричючими атраційними точками. Особливо ж до публіки провінціальної звертаємо свій уваги. За послідній час огорнула нашу публіку нечулана нехті до музичних продукцій. Ось на посліднім Шевченківсьім концерті громада прибувши представителів всіх найвищих властей мушлі а злож дивити ся... пусту сизі, та жаліти тих ші сотні Волишотів, що не жалували ні труду, ні часу, ні навіть матеріальних жертв, щоби звелічити найбільшого свого гоні і замайєстувати публічно перед світлом, що ми живемо і почитаємо своїх світоців. Так само пінчали ся на жалі чи не всі інші концерти, а між ними і добрий концерт, який семінарієць молодіи шанувала 10 роковини Драгоманової смерті. Предіє же пошани своїх музатурних світоців і то провалювана на верт, се необхідний дола музатурности наші. Чи ж впрочім наш агаз не відлучає потреби ходити на свої концерти для самої штуки, для самого внутрішнього аваліні із продукцій рідких композицій, які випиоє ся із можливою лише старанністю? Отгнито надімо ся, що концерт хинського, зівнічаного хору академічного не аваліє матеріального ушербу в отоліи Вузовишної Русі, де так любують ся чудовою нашою пісю, де творяться незабутні композиції Д. Малаки. Надімо ся отже, що шм разом, хто лий безумовно не буде перешкоджений, ажити ся на сім концерті і своєю присутністю причинати ся до сего, щоби сиза „Музичного Товариства“ була битом набита.

Із краєвого правительствна. Крайній президент вернув в суботу із Бродів і обійв верну краєвого правительствна — Концент. прагм. Рудольфа Ели іменовано концентом краєвого правительствна.

Іменовані і перенесені в школах народних. На авалінію р. ш. пр. із 29. серпня іменовано А. надучителя: Савастіана Болосескула, надучителя в Дактиці для Замостя а сегого учителя Александра Дуніка в Перевоці для Перевоці. — В. отоліи учителями від учителями: пров. підуч. в Радішних Г. Ротара для Кіншолути, пров. підуч. в Стульїанах М. Бодригу і Запранца для Стульїанах, пров. підуч. Дебору Поморани для Рускій Маддаві; пров. підуч. С. Серодну в Яво-

беліх для Явобія; сегого учит. в Ст. Ошоврею З. Фальсера управителем тамошньої однокласової школи; пров. підуч. в Бріду Ів. Мегору для Бріди сегого учит. Ореста Ільона в Дубівцях для Шинице, ст. уч. в Дорошівцях, Ольгу Радіє для Шинице; ст. уч. у Ваволовіцях Ізю Вершигору для Ваволовіц і. С.; ст. уч. в Шиницях, Теодору Безпалко для Гайбоці, пров. уч. в Гайбоці Ан. Гуцайло для Гайбоці; пров. підуч. в Мігоні Волод. Лукіновича для Міай; ст. уч. Ферд. Балацького для Юрківц; ст. уч. в Ісепол-Майдані Ем. Семіновича для Костинців; ст. уч. в Ваволовіцях — кут. горішній Александр Веренку для Ваволовіц і. Ч.; ст. уч. в Калостергуморі Костю Паноску для Калостергумор; пров. підуч. в Сторожини Артуру Серетан для Барачна із Пресонаренані; ст. підуч. в Петрівцях гор. Василь Германа для Чудана. — В. Сталіми відучителями отолі відучителями: пров. підуч. в Карльсбергу М. Амельсбергер для Карльсбергу; пров. підуч. в Навіці Евгентю Козак для Пани, провінціального відучителя в Волоскім Банцлові (Рівні) для Вол. Банцлова; пров. підуч. в Волосі и/Ч. Івана Стратичула для Волосі; пров. підуч. в Костинцях Михайла Тарангула для Костинців. — Сталу учительку в Сторожини М. Кеслер перенесено на власну просьбу до дівочої школи в Сереті, а пров. підуч. в Сереті І. Розонцавіт в тім самим характері до Сторожини. Придзено до школи в Луканіи Вовчини уч. Сидора Годованського стабіловано тамже. Стаду підуч. в Ваволовіцях и/Ч. Аглію Попович перенесено на власну просьбу до Чорного Петона, а уч. в Гайбоці М. Немец до Барачна. Ст. учителя в Темніцях Дм. Ісепчука придзено до школи в Арборі Ваднарени. Помічниця учительської в Андрасе-валі Арміна Трайгафта придзено із саудіоних аваліні до школи в Ісепшечеті. — На авалінію чернов. ради шк. міськоті із 30. серпня прийато ш. и. на рік пробний кандидатів Вероніку Бенда, М. Дубі, М. Петрачук і С. Хшонтовського; іменовано кандидатом Артемія Заму пров. підуч. в школі в Цепній Рош, а Розалію Коппі в школі на Калічані. Пров. підуч. О. Фрідман із школи на Рош II. перенесено до школи при ул. Семігородській.

Із штуки і літератури.

Жорж Масперо. Старинна історія сідних народів. Том перший. З француского переклав Онуері Пашук. Львів: Накладом українсько-руської Видавничої Спідки. З друкарні Наукового Товариства імені Шевченка під зарядом К. Беднарського. 8-ка, стор. 1—224. Цина 2 кор. 80 сот.

Ruthenische Revue. Halbmonatsschrift. 3. Jahrgang. Nr. 15. Erstes Augustheft. Inhalt: Die Ukraine und der gegenwärtige historische Moment in Russland. Von J. Steschanko (Kijew). — Die rechte und die linke Hand der russischen Regierung. Von Iwan Sitschowskyk (Petersburg). — Briefe aus und über Russland. Von Romanow. — Die jüdisch nationale Bewegung. Von Matthias Acher (Wien). — Die Petersburger Akademie der Wissenschaften über die ruthenische Frage. — Apfelblüten. Eine Erzählung von M. Koejubytskyj. — Rundschau. Пригадуємо, що адміністрація Ruth. Revue находити ся у Відні VIII./I., Wickenburggasse 10. Передплата випиоєть річно 8 кор., перший річник можна набувати по ціні 4 К., а другий по 6 К. Що кождий Русин-інтелігент повинен домагати ся К. К. по всіх наварях, реставрації і публікаціях, сего хоба не треба домагати.

Переписка редакції.

Ви. І. Гар. в В. Важаю книжку можна замовити у видавці І. І. Самоненка (Кієв, Крещатик № 39) або в инігарні І. Ісеповського Київ, Крещатик № 39 і Ізюва й Ко., Київ Фундуальська, або і в Книгарні наук. тов. ім. Шевченка у Львові, театральна 1. — Ви. К. Г-о. Вамі твори будуть поміщені в найбільшій будущности. — Ви. О. Лий. и Л. Сердечно спасибі; та шм часі вже було абсолютно годі. „Вибору поезій“ не прислано нам і дині.

ПРОСИМО ВІДНОВИТИ ПЕРЕДЦЛАТУ.

Оголошення Кас райфайзенських.

Надзвичайний загальний збір „Каси позичкової і шадливості“ для громади Слаб. в Комарівцях скликає на 18. с. м. о 2 год. по полудне в домі Георгія Проданника в такому денному порядку:

- 1) Додовнюють вибір старшини.
- 2) Як має підносити ся каса до будови „Народного Дому, Чит. і Рускої Бесіди“ в місці і то, чи має її позичку дати, чи може би спільно той їм будувала. — За старшину Олекс. Васильков Сімон Леонть.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL

антика др. Ю. Францога

в Тернополі.

Це є випробоване ускорююче средство до излечения противъ всякихъ ревматическихъ болей, простудныхъ, а также и остео-миегическихъ и нервныхъ недуговъ. Препару употребити на водѣ „Nervol“ і на прикладъ иллюстр. „Nervol“.

Ціна флакона 80 коп. 10 флаконів (флакончиків) 8 руб. в аптеках і аптекарнях.

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.

Знанням із своєї спо-
рости поштовим і пос-
пінним кораблем зв'яз. т.
Vereinfachten Schiffsahrt.

З Гамбургу до
Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країв Ля-Плата, Полудне-
вої Африки і Східної Азії.

Пароплав „Гамбург—Америка“ ліній відзначається тим, що єсть забезпечений
в останній час, чисті каюти, і пасажирів чисті ними швидко і безпечно.

Видача карт до всіх станцій Сполучених держав і до Канади

Величезні устаткування уділяє охотно
ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

т. 8 (2-6)

Чернівці, ул. Паньська 16

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

Друкарня
„Рускої Ради“
виконує всі
види роботи
швидко і дешево.

Передплачуйте
і
розповсю-
джуйте

„Буковину“

Річна передплат.
враз із „Рускою
Радою“ 20 Кор.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Кас райфайзенських.

Ц. к. Високим правительством концесіоноване

Міжнародне бюро для подорожи

„Globus“

в Чернівцях (Буковина)

ул. Ратушева ч. 14. (Matildenhof)

продає залізничні і корабельні карти їзди до всіх місце-
востей в Європі, Азії, **Америці, Канаді, Африці,**
Австралії і пр. і пр.

Всяких вияснень в справі їзди де-не-будь уділяє ся
даром.

70 (8-15) н.

ДЕНТИСТ

ДР. КЛИМ

повернув

і ординує як давніше при ул.
Крутий (Schlangengasse) ч. 10.
Чернівці.

77

(3-3)

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“

отворена

в неділю і святя від 1/2 11 до 1/2 1 год. попол.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає яко случайну продаж, найбільший вибір літніх артикулів по знизинних цінах.

Парасолі від сонця, чисті шовкові і наймоднішими ручками. Черні Ен тент оле (шаран-
киа черні охри ріш.) у всіх модних красках. Цігаретні і прочі подібні артикули після по-
літньої моди. Парасолі дитячі, парасолі від дощу, для панів, панів і дівчат, різного роду

Капелюхи. Самолюбна продаж капелю-
х. І. Г. Іта у Відня, і Огюста Штандла і Селіна
білий вибір капелюхів Габріла, підхо-
дуючому пашу і т. п. в різних елсонах.

дівчат і п. п. надітих фабрич. виробів
в Грацу, Landstättel & Böhm у Відня. Най-
лих і найдешевших фабрикатів в сільку,
Цигляра і який після наймоднішої моди.

Артикули до подарунків. Найбільший вибір валізок, кувертів, пудроків, тупон, кіушів
і рюшів до панів, панів, дитячих кішечок, нешарів, пашів, мінулі на біліх дам-
ських костюмах на доручальності і т. д.

Видач товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під заходом Івана Захаря.

За редакцію відповідає: Іван Захаря.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятниці і неділі.
з щоденним додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотні не повертаються.
— Рекламні оголошення
вдаються під окладом почтуним.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 K. — с.
„на року	10 „ — „
„чверть року	5 „ — „
„місяць	1 „ 70 „

Повищено число „Буковини“ 16 сотиників.

Підписка і відомості за інсеркції
нашні в Чернівцях.

Ворожа спілка проти Русинів.

(а) Сьогодні подали чернівецькі газети оцінювальну вістку, що в суботу відбули ся в Чернівцях збори, на яких Онуца і Дулу, Вілман і Ландвер, Тахман і Богатирець та ще цілий матазорій цих трох клас заклали догонір, ухваливши знову нелегальні румунізатори, християнських германізаторів і християнсько-капканів. Очевидно, що ця змова вирішена в першій дній, ба виключно проти Русинів, а її найближча задача вибір Онуца; бо те, що ота часа сон панів подає за ціл своєї змови, а іменю: боржени автономії, автономістів і підліпних національних прав, то тільки відоміша нівіона перефразована трійка.

Автономія осоружна централістичним паніформам, так само й автономістично не тільки германістичні заклади але й капаканські заклади, що стоять під командою таких Дудковичів і Смаргонів, ба навіть на жоді й усувати румунізації з Пугера і з Москви, а що боржени національних прав годі й сини капаканів в Австрії. Тим менше понамувають отсі союзники взаїмні національні права: бо Волохи викладати муть як до си і далі Німці, відки тільки зможуть, отже германізатори дізнають хіба волохоті вигоди панством Русинів, так само капакані головні на церковних полях, оскільки се буде на користь румунізаторам. Виходить проті, що ота шайба політичних грабешників гадає панувати в краю панством одних одиох Русинів і задумує черог румунізацію і германізацію, котрі їм служили капанством ви тороніще в руского ліса, що далося спонати культурний і політичний розвиток руского народу на Буковині.

Супроти сїй триголової гадри стоїть Русини майже одинокі; бо поміч Жидів дуже слаба, тому що одні — богаташі плеся — їдуть все руки в руку з Німцями, до котрих причисляє ся, а другі ж частина жидів, хоч і почуває себе до особного, себто жидівського народу, їдуть особливо у волохотих околностях і з ними матеріальних причин з Волохами. Останнє проті тільки одна частина Жидів і рускі околності краю, що порозуміла свій інтерес як тютюний і до руского народу й відноситься ся прихильно до нас Русинів. Але й між нами є чимало таких, що вилуть свою долю а дідическою, отже злом із ворожою Русинам силую.

Виходить, тому на таке, що супроти всіх стоїмо ми Русини одинокі без значної помочи а якого небудь бою. На ша одна поміч то справедливості наших змагань, наша єдина підпора бже і людське право, наша єдина надія поменна мобіла нашої правди над правдою, а наша єдина сила то єдність і згода всіх широків синів руского народу, що живуть на Буковині, без огляду на те, в якій широті широті рускої землі і під якою стріхою вони родили ся, та в якій церкві їх хрестили.

Не чужого ми бажали, а свого лиш права, отже наш клас, хоч вороги, що загартвали наше добро, як румунізатори в перші а германізатори в нові а уряд а немішні все вище, матеріально і морально, хоч ті вороги щірі наші заклади єдино оволо того, щоб вилізати наш народ і чужої морально і матеріальної неволі, називають агресивними нападками на чуже добро, на чуже право. Що Русини не бажали ніяк вилізати на чужі інтереси, доказом того факт, що нісмаргоні доні др. Стояний аріс ся заступництва направили у виділі справів, коли Онуца і Дулу, щоб закласти свою самовласть у банку, стали горлати, що др. Стояний нібито має весь край у руках.

А то, що Русини виграли деяку дрібну того, що їм після божого і людського права належить ся, а чужих дубів, котрі пожегали були то наше право, се правда не в смисл, але се не агресивність а тільки самооборона. Ніщо не годен назвати й одного факту, котрий би доказував, що Русини взяли то, що їм не належить ся після божого і людського права. Се знають всі, навіть наші вороги дуже добро, але в їх очах і моральних призначень руский народ бути їх рабом, котрому ніщо не належить ся, бо права мають тільки по їх думці архі автохтоні Волохи-дідичі або культуртребери-Німці.

Так воно було до недавня, бо по їх думці, буковинський Русини смирні, тихі, покірні, а поему лхили вони одні „агресивні“ Галичани. Так пише не по раз перший неділішній „Allg. Zeitung“ в очевидній намірі роздлати Русинів на Буковині ще даліше, бо вороги бачать, що поміч капаканів недостатній їм за мало, отже треба Русинів роздлати й ослабити ще даліше. Румунізатори, особливо сьлічені, горлатуть не від синів на Русинів-уїтатів, але се їм не перешкоджає братати ся із капаканськими уїтатами, правдолюбним капаканом тільки їдуть, ба волять й мужиків на капаканські збори уїтатського „Общества Кичковського“ до Коломиї і там братати ся з уїтатами не тільки сьвітськими але навіть з уїтатами-панями. Чужинні-германізатори, що всі походять від зайдів, як не самі такі зайшли сюди, горлатуть на Русинів, що родили ся поза межами одної часті розширеної ворогани-України, але все таки на рускій землі. А все то їс ся очевидно, аби Русинів роздлати, ослабити і далі знести. Вороги надіють ся, що буковинські православні Русини смирні, покірні раби, ані й сини служити їм будуть, як служили. О ні, навоє, минули ся безповоротно часи Вашого безмежного пановання. Нині вже й наш буковинський православний мужик не той панцишний раб, яким був довгі сини, був навіть до недавня заплес „культури“, яку Ви занесли у наш край на єго нещасті, на вигладу єго горинного населення. І буковинські Русини збудили ся заходом своїх синів і своїх рідних братів ізза широків границь. Вони поставили, збудили ся до життя і до посліднього відкину бороти ся муть проти всіх своїх ворогів та скорше головою наложать а не зпружать єї більше до Вашого європейного яра, ані до нелепого, ні теж до німцеского ані до канадського.

Вороги стають нібито супроти нашої агресивності, а поступають одні на покірні проїї агресивно, оскільки проті нас. Вони сьміють навіть заходити в чисто-рускі села, між руский народ, чого а боку Русинів не було ніколи ніко. У їхніх очах і теперішня виборча боротьба, то тільки оборона стану населення, отже десенщина. Після такої ролуїни пороги уважають, воєне право Русинів безправством, бо що недавня тому Русини були лишні воліти прав на Буковині, бо все було в рускіх ділах Волохів і зайдів-Німців. Тому то й мандат із виборчого євруга Чернівецько-Сторожинський був а десь року та ізза „смирності й покірності Русинів“ у волохотих руках, хоч в сиз повість жин єто тисяч Русинів а тільки 67,000 Волохів. Волохи не мали б утратити сїй безправний мандат, їх хоч посів заклає у Відні на 230,000 жинять а на 300,000 Русинів лиші дик. Але в сїй борбі виборчій не розходять ся тільки є се, але й о поборювання знаного ворога руского народу, ворога, що зрадив мужицку справу а своїм Галузом ся а найгіршими ворогами руского мужицтва із панями-румунізаторами, що обдирають рускіх му-

жиків матеріально і морально а посліднього. Аврелі Онуца заявив ся з ними і висказав публічно, що наже ся з ними проті Русинів, яких називає „сильним ворогом“. Аврелі Онуца заявив ся сїй суботи, як се сам розтрубів по яру, що і з германізаторами і з капаками, а ся змова є повним доказом ворожих нам заціл сїй людини, що сьміє до того, що не знає ваги ні міра в нічому, аби тільки вгнати своєї нелегальної пдачі, що не адігнє ся порох ніким і найбичемішим єрестом до своїх цілей, доказом чого є спосіб єго воєнних проті волохотих дідичів і панів тоді, проті своїх давних товаришів із „Вільнодумного Союзу“ тепер, не згадуючи вже про всі єго підлости проті контрикадлати а Малюка.

І такий людині, що в спілці з такими Душем, Божаном, Відманом, Богатирцем і т. н. хоче підняти ся до зашкідливої борбі проті руского народу мав би який Русин не то чимом але хоч би байдужністю допомогти хоч би до одного голоду руского? Ні і єто раз ні, такого до неба неопізнаного гріху національного може допустити ся хіба який зрадник руского народу. Ми аданні проті ворогам румунізаторам, германізаторам і капакам, що розголосили про свою змову, про свою змову, ати разом. Се отворить очі всім, кого засліплювала се може голодолова, ба просто обманіла мова Аврела Онуца. Нинішній Русин, що бажав добра своєму народови, чи він євнційник, чи учитель, чи хлібороб не може надіати ся нішого добра не то для руского народу, але навіть для своєї власної особи від людини, що заявляла ся до взаїмної підпори а найгіршими ворогами Русинів всіх і кожного з осіб, якими є румунізатори, германізатори і капаки, що взаїмляли сїй суботи політичну спілку під проводом Аврела Онуца.

Крім того най ся який спілка ворогів руского народу буде всім нам осторогом перед усім і найменшими роздубованієм і роздубованієм наших сил. А головною задачею „Національної Ради“, до якої наші народні товариства вибирають власне свої відпущники, буде неустання праці над онькою організацією Русинів на Буковині, усуваючи усілякі перешкоди, що стоїть на заваді, щоб кожда руска громада на Буковині була непереможною твердиною нашої національної справи. Коли так будемо поступати не страши нам будуть всі ці ворожості спілки.

ПО МИРІ.

Передічера о годині 1. по пол. підготував до російської позанції білі жезанічної лінії недалеко Голєдєву японський парламентарій із білою хоругвою в товаристві 50 жонярів і пручив російському офіцерови писмо Олми зладжене до ген. Леєвичка. В тім писмі пересилал Олма бажання із приводу закінчення мира і просить о заіменовані російського повновласника. Японським заступником стая ген. Фокусіма. Олма пропонує, щоб оба уповномоченні зійшли ся на станції Шапелла.

Токійська революція яка вибухла в так грізній формі — вже належить мабуть до історії. Від четверга не лучила ся ні одна демонстрація. Японське правительство зайняло в дипломатичнім ко-

мунікаті, що є паном ситуації і ручить за супокій. Сторожі, які стояли перед чужими посольствами вже постягано. Розарене серед товпи ще не вигасло лавоєм, але значно умірнувало ся по заяві адмірала Ямамота, що в далішій війні прийшлоб ся здобувати перемогам Владивосток, а се коштувало би чи не більше людей і гроша як Порт Артур, не дяючи ніяких ніяких вигладів на тривкі користи для Японії.

Із виборчого руху.

На підземну напасть бернеського Месні в „Bukow. Rundschau“ на сов. Арт. Малюка, будімо він (!) викликав серетську білку, спровоковану самими грошокупцями відповім п. Малюка в понеділковій „B. Post“ отвертим писмом, яке по представленню дійсного стану річий говорить: „Відколи п. Онуца розпочав політичну діяльність на Буковині, послугує ся він супроти своїх політичних протинників несе тою самою методою, хоч мусів відтак сказати відкидати. Для приміру треба згадати тільки аферу Онуца-бар. Евдок. Гормулак. І тепер радби він спонукати до того, аби а який справу перед суд, щоб спровокувати сензаційний процес, якого безперечно корисний для мене вислід мав би бути затемнений сензацією, що в ній був залучаний суддя. На піднесені п. др. Онуцом заклади проті мене певне зверне увагу мое начальство і я зовсім спокійно чекаю на наслідки слідства у тій справі, бож вони всі несправдливі, всі видумані.

Моя гідність не дозволяє мені робити які небудь кроки до того, щоб причинити ся до піднесення сензаційних практик моего контрадидата і вже нині заявляю, що і супроти дальших євентуальних заходів п. Онуца, аби мене спонукати до шукання нішого присуду як у моеї приложеної власті, а і в наведених причини буду вповні обаятний. Я повні єввідомий того, що і ніколи і для ніякої цілі отже і в теперішній виборчій кампанії не послугував ся негідними єрестами, отрим до суду про те, чи і мій контрадидат може поведичати ся такою самою єввідомістю полишаю із повним супокієм публічному осудови краю“.

Цял „самілі“ ушасливила своїм прикладом у виділі Гаранче, а радше тамошніх двірних євнційів і шнєшумоване, що від равного ранку „пріняли ся“ сьвужкою і нивом, щоб озвучили — німого кандидата. Для більшої напруги повскажували жиди посесори дїбра Стівановича своєї євнційів із коні яко бандерою, які під командою поробраного двірничового сина Фадієвича Шпайдера євнційували цілу „команію“ до села, куди вони прїбули із ніякогоданним євнційів. На збори прїбуло також величезне число єввідомих громадян

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Патровича ч. 2.
Рукописи повертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Редакції не ви-
читані відомості від одержати поштою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
— пів року	10	—	—
— чверть року	5	—	—
— місяць	1	70	—

Поодиноким число „Буківини“ 16 сотинів.

Передплата і наложеність за інсперати
платні в Чернівцях.

Реконструкція кабінету бар. Гавча.

(X) Зовсім несподівано подали ся „на
важливу просьбу“ до димісії міні. просві-
ти др. Гартель і міні. торговлі бар. Кала,
а їх місця обійняти управителі міністерств,
новоназначені селісний міністерство. Це має
вести до спардаментаризованого кабінету,
яке одначе йде позначено червоною лінією
проком, бо досі бар. Гавча має ще в
своєму кабінеті тільки чотири теми, обся-
джені лише провізоріями, якими може
уважувати парламентаристів із поміж
Німців, Чехів і Польків. Через те ста-
нуть вже тепер ті партії чимі супроти
правительства, переговорюючи в потопи
за темою. Міністром просвіти має ста-
ти Полак, мабуть Бобяницький, міні-
страми торговлі і справедливості Німці,
а тема міністерства жовтими принаде-
ляються Чехам. Уступлена двоє послід-
них міністрів має також ослабити остро-
ту атаків на кабінет із поміж опози-
ційних партій в парламенті, інші пі-
сля Н. Г. Р. має зібратись на коротку
сесію вже дня 25. вересня. Атаки ці
мають бути звернені не так проти міні-
стра бар. Кала, який уступає лише тому
щоб зберегти місце другий більш партій-
ний для бар. Гавча особі — як радше
проти міністра просвіти дра Гартеля.
Він перотривав при тій міністерстві
просвіти вже не один кабінет що від
часу бар. Тула, а нині, не можуть роз-
винути націоналістичні поступаті пооди-
нокі народів на полі шкільництва. Довго
дизерване — поміж Чехами, Німцями
і Італійцями починає ся остаточно
програю др. Гартеля. Про поступаті
Русинів нічого й не згадуємо, бо су-
проти них поводив ся др. Гартель як
пр. в університетській справі — анові
безцеремонно — позиваючи рішення сесії
справи на ласку й не ласку польско-
шляхетських шляхтичів. За часів міністер-
ства дра Гартеля, впродовж чогодні
великої науки, починає ся на полі просві-
ти деякі здобутки й Буковини, та
треба сказати, що в останній саме
днях зустрінувся нас завіт в справі по-
доби інспекторатів післа національного
розмежування буков. народних шкіл. Не-
відрада дола обох так важких зако-
нопроектів університет, о свільно вона

залежала від міні. просвіти — також
дуже звисла. Тут треба сказати, що
в справах народного університету пово-
див ся др. Гартель дуже часто реалістич-
ними намістами газети із боку до-
лішновостройських антисемітів. Паче-
Німців католиків підмаган міні. Гартель
і на червоношкім університеті, який не-
раз вранці уже почувано не міщанського
студентства. Буковинські православні
Русини не можуть сказати, щоб усту-
паючи міністерство піроповідання їх ба-
жання на полі церковній заспокої. Се
дло прийшло ся перенести в інтересі
мира тілого краю аж новому міністрові
просвіти. Чи тільки він зможе ся до-
терго? В дійсності сего як і інших про-
візорів анові оправданні наших посту-
татів можна вірити тільки тоді, як руска
репрезентация зростає часом в пар-
ламенті. А се зможе наступити анові
аж тоді, як парламент опре ся на прин-
цип загальної годосовання. Кабінет
Гавча цілком резерви є одначе так проти-
ний, що станув навіть на перепоні заво-
джені в Угорщині, через що мусів по-
дати ся до димісії угорський кабінет
Феєрварого, заважувачи ся рішучо
в справі сесії реформи перед угорським
населенням.

Українське питане на з'їзді російських журналістів.

„Самостійна Україна“, місячник
Української Народної Партії, якого
1. ч. саме тепер вийшло у Львові,
приносить ось такий інтересний
лист з Петербурга:

В трані сего року відбув ся
у Петербурзі з'їзд журналістів.
Українську пресу на сему з'їзді
репрезентував делегат від „Кієвської
Старини“. Заступник української
преси звернув ся до представників
усіх поневожених націй з пропози-
цією організувати „б'лок“, щоби
спільними силами провести наці-
ональні поступаті. Свою пропозицію

він мотивував тим, що на його
думку треба сподівати ся упертої
опозиції Росії в питанні про на-
ціональну автономію, бо усе росій-
ське суспільство, а навіть і найра-
дикальніші поступові провідники
його в літературі і в громадських
виступах зазначили себе завзятими
централістами, ворогами національ-
ної свободи. Си пропозиція зустрі-
нута була прихильно і до „б'локу“
охоче вступили заступники усіх по-
невожених націй (як то Польків,
Фінляндців, Вірмен, Грузин, Лот-
вінців т. н.) крім Жидів, „бундистів“.
На запити приєднати ся до „б'локу“
вони відповіли, що зоставляють собі
„свободу д'їявств“ і приєднують до
тих, або інших в залежності від
того, де їм буде більш пожиточно.
Треба зауважати, що „б'лок“ по-
невожених націй у війшов між ними
в приватну часову згоду з росій-
ськими марксистами, які обіцяли під-
тримати національні поступаті „б'ло-
ка“ з умовою, що „б'лок“ допоможе
їм провести їхні демократичні до-
магання про загальне, рівне виборче
право і т. н. Що дня „б'лок“ ви-
раз ся на приватні наради, щоб
обговорити чергові питання і на за-
сіданнях з'їзду виступав вже як ор-
ганізована одиниця.

В програмі, уложеній бюрою по
улаштуванню з'їзду, усі питання були
поділені на 4 категорії.

Перший день був присвячений
обговоренню політичної платформи,
другий робітничому питанню, третій
— аграрному і нарешті четвертий
— національному. На третій день
перед кінцем засідання „бюро“ нагло
зачинило, що з'їзд мусить пере-
пинити свою діяльність, обмежува-
вшись трьома першими питаннями, бо
по завіренні бюро для четвертого

засідання не можна знайти відповід-
ного помешкання, де б тільки було
збирати ся, та крім того на думку
бюро се й не потрібно: усі неучі,
цікаві питання розв'язані, національ-
не-ж питане в Росії не існує; пово-
стільки ясно, що ні про віщо на-
віть буде говорити на зборах. Така
ганебна заява бюро (до речі — по-
між членами бюро був також один
відомий український літератор), що
очевидно мала на меті зняти з
програми розсуд національного пи-
тання, викликала страшенне обурення
поміж заступниками поневожених
націй. Счинив ся гвалт. „Як то,
винуватимуть вони, ми ради того
тільки й приїхали, а ви хочете за-
тикнути нам рота, не дати мож-
ливості обміркувати наші пікові
критику“.

„Для нас, як для заступників
поневожених зрабованих націй, що
складають ся переважно з проле-
таріату та голого, соціальні та
економічні питання єсні і без деба-
тів; ми розв'язуємо їх з огляду на
інтереси робучих мас як найради-
кальніше. Національне-ж питане
— то некуче питане для нас. Нас більш
над усе цікавило почути, як відне-
суть ся передова частина російського
суспільства до національних посту-
патів, зрабованих Росіянами, націй,
щоб знати з ким ми маємо діло“.
Бюро довго запевняло, що усі по-
мешкання вичерпані, знайти-ж по-
вого воно не в силах. Нарешті пі-
сля жарких дебатів бюро мусіло
хоч не хоч поступити ся і пови-
нити ся, що ще один раз ніхто
буде зібратися. Цікаво зауважити,
що національне питане, захопивши
усіх, викликало великі змагання. Де-
батам призначено було цілих три
засідання. Вранці „знаменитого“ че-

Остань Луцький.

ДРІВНИЧКИ.

(Коханням Дружам з Ворогів — посв'ята).

Синь ся мій сльоза виліз
чар, як джано-вогне мій...
Весь бачив би як казати
дуже просто, дуже швидко...
(З листу.)

I.

Синь ся мій потонів бистрі води,
Пташки літять чудесні хорони...

Ліса дрімуча довгі, тихі шуми
Будили в нас немовказані думи...

Як жаль глибокі, як сльоза безсонної
Витали мрії в нас кохані і сердечні —

І нели нас долинами, верхами
І заціпили нас в думках — цвітнями...

То знов, немов грізні, шалені водопади
Дрожали нам серця від щастя, від роз-
[ради]

Як нині бачу, — чую... Милый Боже!
Щож прашаю жите нам дати може?

II.

Шумить вода у Пруті,
в безкраї дзень ся шум...
Вертують сніг забуті
ром сердечних дум...

Погляне небо синє, —
на ньому безліч зівад

Пташки тужливо див
до своїх темних гнізд...

Здають ся сльоза весь тоно
у вітрах і у снах —
а душу дивні давни
ведуть на щей шиз...

Шумить вода у Пруті,
в безкраї дзень ся шум...
Вертують сніг забуті
ром сердечних дум...

III.

На Куколі.

Аж тут чудес і чарів ниніше море!
Хомки, Говоры, Шани — немов гори!

Правдайте ся о соню і о вісній!
Тоті верхи ще більш, як ви, чудесні!

Над всім сні, над всім мрі й думи
Милійні тут нині безсонної шуми!

Як грає тутня всь, красками як мінать ся,
То так в житті ніщо ніколи не приносить ся!

Аж тут душа роскішна і свободна,
Як гори горді, як сонця погідна,

Як небо синє — чиста і безхмарна...
Гей, хвилю, стави, — бо ти напичуд
[гарна]

IV.

Гей, вічарину мій,
на халеній гев-гев подоний!
Заграй мені пісню таку,
щоб й чути верхи темно-сині!

Щоб почути ти
всі гори, жерела, водопади!
Най хоч раз в мені серце забє
звучом снім і шумом розради!

Грай, вічарину, грай,
щоб твій голос сльотами розлинь ся, —
бо я нині — чи пірив мені? —
бо я нині красою — упила ся!

V.

Споївля, непа ніч. З верхів
— нині журкала спадають,
дорогою цвітять расні цвітуть
і сльотами, мов перли срібні сльоты.

Вертують, зривають цвітять —
а вже їх справді добра казка...
Перемотив ся гарний день,
як сон дитинний, або казка...

Заслухані в медлох'ю власних дум
Ідем стежиною лісною
не раз звертаючи наш зір
до гір, що виразять легкою ілюзою.

Чудесна ніч... Сльотуємо... В тім — пробі!
Там ми згубили шлях!
А темні сльоты, — як в гробі!

VI.

... Гарно!

Минуло лихо! Тутня всь
ковець щасливий нас!
Знов між ради струнних вани
доріженьку вертаєм!

Минув студений, довгий зим,
як крик у шумів вірі, —
знов покотили ся сльоты —
тоті сердечні, щирі,

тоті похані і сльоты, —
то знов тужні, сльотні,
як ті, що ми їх заволи
сльотуючи всьоты!

В казочних чарів дивний рай
нам сльот цілий змінив ся...
О, — радо нині жита віддам,
щоб раз ще так — згубав ся...

VII.

Ой піду я в позонину, піду засльоту,
щоби мені чути було за девату стаю.

Щоб почути суму пісню важкої роз-
[дути],
густі бори зелененькі, широты і густы.

Ляжуть ся сльотів струї срібні сльотами
[— сльотами —]
поєю нас, сльотуючи, довгими шна-
[рами].

Сльот-сьот мій сльот, — сльот я їх вчора,
розлетіли ся дрібненькі, як павичі пера!

А тепер весна побачить цвітку білу,
[сильно],
нилимими розлетіють ся при кождім
[ворвань].

І як тільки перебіє верою студене,
опинять ся мої нити у вічарській жмені!

твертого дня з'їзда „б'юро“ по значаю зібрався, щоб обговорити свою тактику на майбутньому засіданні. На нараду прийшли також і делегати від жидівської преси. Заступник української преси звернувся унагугу „б'юро“ та той факт, що, судячи по політичним платформам різних партій, можна сподіватися, що Росіяне згодять ся мабуть визнати за Польками, Фінляндцями, Вірменами, Литовцями та Лотвишами право на автономію, питання ж про автономію для України зустріне опозицію Росіяни, бо вони не хотять навіть визнавати Українців за окрему націю; так само мабуть викличе протести Росіяни питання про екстериторіальну автономію для Жидів, як річ нова, мало угрунтована. Вважаючи на цей факт, він зняв питання про тактику, якої має тримати ся „б'юро“, чи боронити до кінця постуляту автономії для усіх зареєстрованих націй Росії, чи віддати Українців та Жидів на поталу та згубу Росіян. Будували знов, як і поперед, коли їх закликали до „б'юро“, заявили, що вони не можуть підлягти постанові „б'юро“ і взяти на себе якісь обов'язки, а будуть поводити ся так, як їм буде корисно з огляду на їх внутрішнє становище. „Б'юро“ ухвалило одноставно примусити Росіян визнати право України як окремої, незалежної нації на автономію. На четвертому засіданні з'їзда першим дебатовалось жидівське питання про екстериторіальну автономію. Позаяк Жиди двічі виступили „б'юро“, постановлено було не підтримувати їх і зняти в сему питанні неутральне становище. Російські оратори розбили Жидів на усіх пунктах і примусили їх самих згодити ся, що екстериторіальна автономія — то абсурд. Другим на черзі стояло українське питання. Дебати по сему питанню підірвав відомий російський літератор Фальборк.

Автономія в теорії річ гарна, казан він, отже українському народови дати її не можна, бо він з даних даних волання ся своїм люджерством. Коли український народ стане повновладним, він поже, заданить усі інші нації, що в меншості живуть поміж ним. Проводир його Драгоманов, проповідуючи в своїх творах „челов'кобона-

Будуть туди вісчарик білі вісчі грати, стануть мої синів-квіти зривати, зривати...

Як поженуть вісчарик білі вісчі грати, то нуті вони тоті півні за пресалю [підати!]

VIII.

Ні, а не годен вам сего сказати, поділені ріки, ниви і блазати, ні много чару в надземних просторах, краси ні много в тих чудесних горах — і кільки звуів між верхами гуло — і ні мені все з нами добре було, — як багнатою став онтам потреба відбитись від землі, злетіти геть — до [неба — і так забути все — і жити перестати... ні, — а не годен вам сего сказати!]

Ще грає в нині шум безмежних борів, плаче далеко в шалених якорд, до дозу тве сморек, сосни горді, — ще грає в нині синів побосних хорів, крохоті ще півні в сонячному жарі, крохоті душа вся наша чаром чарів і така здасть ся тиха і так бідна, а карамом така промінна і погідна, так хочеть ся їй снати і бажати — ні, — а не годен вам сего сказати!

вистинчеські думки, не посоромив ся у 80-их роках закликати українські маси до знищення і вигублення Жидів. — Відповідаючи на сю тираду, депутат від „Київ. Старини“ висловив здивування, що відомий російський громадський діяч та літератор вважає якогось генерала за ідейного проводира українського народу. „Нас би вважали за дурнів, за божевільних, коли-б ми в Куропаткині, Лівеніччу і тим подібних добачали духовних провідників російського народу“. Тоді хтось зняв Фальборка і шепнув йому: „ви помилили ся, не Драгоманов а Драгоманів“. Фальборк заявив, що то лише був Іарсва Іігудас і що, говорячи про ідейного проводира українського народу, він мав на думі Драгоманова. Тоді депутат „Київ. Старини“ сказав, що ся поправка ще більш здивувала його; вона свідчить лиш про те, що російський літератор досі не знає ся в творах та думках Драгоманова. У Драгоманова нема ніде навіть натяку на люджерство; навпаки, він завжди кликав усі наряди до вільної братерської спілки, до порозуміння. Відомо також, що Драгоманів, поземінувши з приводу антижидівських розрухів з Лавровим „Впередом“, який виправдував погроми історично склавши ся національно ворожнечою, ще тоді, в рр. 80-их, розкрив дійсні причини розрухів і впливи дійсних організаторів. На те раптом схопив ся з катедри голова зборів, проф. Мілюков, і звертаючи ся до депутата „Київ. Старини“, гукнув: „Та, хто вас уповажив виступати тут в обороні української автономії?“. На се грубо, нетактовне запитання депутат „Київ. Старини“ дотепно відповів: „Я уповажений виступати в обороні укр. автономії таким правом, яким ви уповажнені російським народом виступати в обороні загального, ринного і т. ин. виборчого права“. Після сего інциденту, цікавого для характеристики російської інтелігенції, виступив відомий ренегат Короленко. Вимога автономії, на його погляд, річ справедлива. Отже відносно України він гадає, що се бажана тільки купка інтелігенції безгрунтовне і не користується ся співчуттям народних мас, що зовсім непричасні до усіх сих сепаратистичних тенденцій. Депутат „Київ. Старини“ зауважив йому, що се дуже хитка аргументація, бо в дійсності не можна сказати, щоб російський нарід свідомо бажав конституції, а проте се не перешиджає російській інтелігенції вважати себе представницею російського народу і бороти ся за реформи. На сему дебатах скінчили ся. Питання про автономію України було поставлено під голосоване і прийнято більшістю.

Петербурзький з'їзд журналістів як і аналогічний амстердамський конгрес соц.-демократів має величезне значіння для розбудження національної свідомости українського народу. Він свідчить, що безглуздо та наївно в змаганнях про ліпшу долю України шукати співчуття та задоволення у панів-переможців, що не хотять прийняти навіть наших елементарних прав на рівноправність з иншими націями. Невже що в тепер українська інтелігенція не позбавить ся раз на завжди ганебного москвофільства і не прозуме, що не в згоді з панями ста-

новиша, а в боротьбі з ними вона здобуде волю та щастя саому народови. Боріте ся — поборіте!

Розрухи на Кавказі.

Палагоджування національного й соціального життя через під'ясування одного народу проти другого, практиковане російським чиновництвом видає страшні онові. Погроми Вірмен, арабів серед Татар російськими агентами розпалені на Кавказі таке ненавистництво населення, що нині супроти тимошних братобійчих боїв і підпалив стало беззастенно само правительство, не нахучи ніко про те, щоб воно могло дати який небудь захист Вірменам, яких заважали ся намордувати Татари від іменем святих війни проти християнства.

До того ж ціле Кавказе підмінене ще й діяльністю вірменських революційних партій, які свідомо йдуть до знищення деспотичного ладу. Для найбільшого прозруміння справи згадаємо, що терен захоплений розрухами обнімає 420 тисяч квадратних кілометрів, заселених 3 міліонами населення, що розпадає ся на 41 найрізноманітніших народів, які мають безліч разунків до погодження між собою а всі разом із паремним правительством. В останнє став Кавказ промисловим центром завдяки копалинам нафти над Каспійським мором біля Баку. Баку (200.000 мешканців) лучить із Батумом (35 тис. мешканців) залізнична лінія, що проходить через Тбілісі (160 тис. мешк.). Обі містечка станції се місця важливого експорту на схід і захід.

А оті розрухи саме тим небезпечні для Росії, що відкривають їй шкідливий проміжок в околицях Баку. В Царській привіром вже планом списано торговельно шкетою, якої годі на старачити, бо 340 жорел нафти в Баку згоріло до тла. — В Тбілісі вхилило ціле населення татарове за оруже проти Християн і російських властей. Татари бють ся із рос. військом. Місто зруйновано. Власть добоюють ся, що за оруже підпалити і нагнати на гори в Дагестані. В Тбілісі прийшло порохутера до страшного праллину крові. Сказало ся се так:

Тонна робітників і инших людей впаала була до ратуша. Під ту пору не було засідання ради. Губернатор заважав бурієстра, щоб він опорожнив салю, але той заявив, що не має на те способу. Відтак виступила поліція проти толпи, але комісара поліції відверто. Тоді заважано сотню козаків. Козаки заважали толпу, щоб розійшла ся і обіщали, що не арештують нікого. На те відповіла толпа голосним криком і почала стріляти до козаків; перелозено також мур єврейського дому і стріляно знов него. Одного позак і одного агента поліційного вранено. Тоді почали й козаки стріляти. За одної чверть години було 27 людей убитих а 75 тяжко ранено. — Тепер звернена загальна увага на місто Гори, де революційна партія заважала місцевому духовенству під парю смерті асентувати при похоронах був. Горинського ген.-губернатора ки. Ломтинова. Ніхто не нажить ся зблизитись до дому, де лежить труп. Здає ся, що перевезе його до Тбілісу військом і там похоронять.

ВІДОЗВА

Дирекції товариства „Взаїмна поміч каліцких і буюковинських учителів і учительок“ до загалу П. Т. учителів і учительок.

1. З огляду на се, що розвій товариства залежить лишень від великого числа членів і то ділових членів, що платять правильно після декларації вкладки, просить і намагає дирекція сих, що наділали провізоричні декларації в р. 1904 (в місячних жовтні і падожні), о скоре виповнене тепер офіційально привселанних формулярів, а сях, що аголосили ся давнішнє а не одержали з якоїсь причини статуту і друків, щоб унімули ся о се як

найскорше і підтак звернули підвотропно все виповнене як слід. Сі декларації будуть основою до обчислювання користей, які статут і регулярні ухвалені загальним збором призває членам и міру дїт належани до товариства і високости місячної оплати. Добровільне підписання місячної оплати (ненад 1 К) є статутном предиджене і привносить з собою вище нижерей виплати титулом пенсій, заасмотрень, виплат на похорони, посаги і т. д. Доки не наспіють всі декларації, годі буде покінчити всі роботи коло заснованя инит товариства і цілого діловодства. Всіми провозоки тут неумісні і прямо шкідливі.

2. Дальше просить дирекція свідомих учителів і учительок о приднуванні всіх своїх товаришів і товаришок з округів. Дирекція шить статуту і друки на кожний зазна. Адреса: Львів ул. Сикетуска 47.

3. В многих округах нема еще приписаного статутном числа 10 членів, щоб заснувати відділ окружний, а сеж велика шкода для організації учительства і розвою товариства. Як раз лиш через відділи і відділи окружні зможе і рада надзорча і дирекція виконувати задачі і обов'язки предиджені статутом, зможе згуртувати все учительство в цілі несеня взаїмної, як матеріальної, так моральної помочи, охорони і опіки. Головна справа є без відділів окружних беззастенна і ілюзорична.

4. Просимо тому свідомих учителів і учительок силкати довірочні збори в своїм округах (се законом призволене; потребує лиш кожний учасник мати запрошене; до староства не треба о позволене на такі збори подавати); на сих зборах треба пояснити статут і інтенції товариства. Просимо навертати хитних як боназних товаришів на лоню свого народу і народної роботи в товаристві „Взаїмна поміч“, просимо взагалі при всіх нагодах гуртувати учительство по округах, присилати нам списи зголосивших ся а ми сейчас шитьмо статут, друки і чени, котрі небавом дістанемо в Відні на власну фірму.

Пора нам отрясти ся зі сну, з бездіяльності і байдужности; в нас самих спочиває і воля і сила, а громада — великий чоловік.

Від дирекції.

НОВИНКИ.

Чернівці, 14. вересня 1905.

Террор громогудів. Громогудів, кричучи з одної сторони, що їх тероризує ся, пустили в їх способі борби гідний найвищайших розбишак. При помочи очкадхув організуєт напад на найпокірніших людей, які вони не бють лиш чолом перед бернським Меснею. Ось на що пустили ся „аркаші“ в Кучурові вел. Габібіці Січовики брали чинну участь в надійнім воліччавім січовім святі в Кучурові вел. Ще на дня о гдині шестій по полудни розпалали ся они з кучурівськими і рушили походом при звуках піснї „Гей там на горі“ через село) прямуючи до дому. На самім нині село багато січовиків а особливо дітчата носідали на фіри, які витягли були вперед і чекали на них. Інших осталося лиш около 20 людей в Габібові і 8 людей в замовецькій Січ. Як лиш вони згубились влучили з очей, тоді забачили они товпу молодих людей числом близько 60. Всі они станули на дорозі, куди січовики мали пореходити. Се місце як раз є проти корчми; там відбувався талець, але як січовики на-

дівчата, всі танцюючи парубки злилися дівчата і стали на дорозі (се це є в селі). Смілий осканда зробив іудича умовини, щоб чинно заховувалися і нагоди яко стрінути са в зустрічачим дорозу, так кожний має сказати „Добрий вечір“. Щоб не йти в топі, ілюмін перестали тусаном подал сам шавень. „Тоді в топі, що складалась з самих кучурівських парубків стини са — як нам ніше учасник того походу — гамір і посміхалися на що дівки, яких годі ось тут поштарати. Ми розуміє са не піднімали, лиш мончи зачиди пересувають коло них. Аж тут хані в румунської товни винулись на що в отворини нежани. Кожного майже з нас шарпали як мончі і тручали в талас, називаючи гідними словами, а між тим „унітати“. „А то ви уній заводите в нас злоді“ крикнув один і жини Івана Коотенюго як мончі і знали на землю, а трох півних кинулись ногами на него. Другі три знали Стевана Кривошику; а один вину са на Софрону Лукузани з жонко просто на голову. Лукузан, се старший чоловік, не міг опортити навороти, тим більше, що що других двох кинулись на него; був би певно май ніж в горлі, нагоди би его жинка не накинута була сардака ему на шию і ханка, позв напалені сучасні ніж на шию. Жинки гідні счинили страшний крик о ратуноі. А ту ратуноі нема. З під корчми, де стояла товна кучурівських жинк місто поміти посинахся крики: „Рік мой унітати“ і т. д. Шасте ще, що то була біла днина і ми піла товна не нападла, а лиш відкох сьміхачин тай то, що пані не відірали напастини в брутальний спосіб, лиш ухвалілись від білки і старались лиш уйти від них а що був би дехто і жонко напали. Ось такими ередетями поше „батько вілних виборів і вілномудець“ Онуа. Маємо поше право докати, щоб вкази зробив коноп сему розбеси, а пош що повинні самі нападні не забувати про вечену потребу — самооборони.

Проти неоправданої дорожнї. Дорожня ередета пожнних а передовім миса зростає в Чернівцях пострічно. Щоб сему жонко зарадити рішні черновіцкі магістрат за ініціативу авроріційної комісії продавати миса в чотирох птах на пашний рахунок. На завуно худоба виванчи магістрат 10 тисяч корон. Ведуть са талас нараз, якби сивини дорожню пістували. Першим ередетном на са має бути строгі пильовані торгових поставів що до надужити перекунів.

Процес Ізаа руского театру. Свого часу помістив був д. Ст. Чарнечний у Л. Н. Вістнику критику ведоні руского театру п. М. Губчаном, в якій зробив ему дуже багато пакити зиндів. П. М. Губчан, який тепер є агентам Діетра в Станиславові, закаржав одніч. род. Л. Н. В. д. Возод. Губчан о обиду чести. По розирани перевелений д. 11. перед живісним трибуналом судні присяжних — обжалуваного упільнено. Проти д. Чарнечного розправа відбуде са окремо, бо досі не доручено ему віавані судового.

Ассентирункові обманці. В коломайській суді відбув са оході процес проти чотирех жидів а Косова за обманства на тлі військовій бривни. Супрана була ось яка: Минулого року приїхала на бражку до Косова „надобро“ комісія. Ассентирункові павули не могли притупити до дікари той комісії, д-ра Гамбургера, тому між народом Ізраїля пестив страх. Одиною радою для жидів було не ставити са до бражки перед сою комісією. Тимчасом стало са так, що д-ра Гамбургера, енцикліста під очини недуг, повлито до митного міста переводити бражку, де згадано мною жонко на очі, а до Косова приїхав ниний військовий дікар. Ассентирункові павули пустили собіло чукну, що то за їх стараном знісено дікари, і тепер вже можна буде увійняти жидів під війська. Утворили бюрократ сепаратр опанував імена, наскер чекани гроші від 50 до 100 К від жидів і інтерес почав йти. Як котрого „обезпеченого“ в той спосіб жидівці не знали до війська, то гроші, немовто зунити на переконані дікари, пропадали в шпильних обманців, оскільки засентеровано, то гроші віддавано. Про те дізнала са

прокураторка і чотири обманці станули перед судом. По переведенні розирали трибуналу засудили одного з них на 6 тижнів такої пазиди, а прочих у вільни.

Помилуване Куликовського. Кару смерті, визначену для убійника московського генерала губернатора гр. Шувалова замінено на домертні каторжні роботи.

Огонь и Сторожники нестали після урядового виміду в понеділок о 4 год. понод. в домі едлера Вельцера, де з неосторожності запалили са гідбачки. Огонь погашено доперва о годичі 12 в ночи, а до того часу згоріло загально 22 домі із господарських забудованій. Шкода вносіть поверт 125 тис. кор.: 45 родин є без даху. На погорілих вбарають скарди. Мик виміли жортували пр. през. пр. марш. і дікари Ангалах по 500 кор., а посол Н. Василько 200 корон.

Страшне землетресение в Італії. Землетресение, яке навістило сими днями Італію наліжить до найотрадініших. Ще й досі нема докладного обчислення жертв, які непо погантували. За те по часисах поше неодноразово грозово проймаючи образи сего катаклізму праради. Gaxetta di Messina описує ось як катастрофу в селі Мессіні: „Острашні еспени не дають са навіти в приблизно описати і серце здригає са на вид жертв, добутих з під румоничи. Вадко голови області провіл і страшною жортовою члені, приліплені до меблів; розвалених вертлі денало каліжками провіл. Ті, що уратували са, стоять перелані, без дуга, не годі вимовити слова. Глухо пригноблене малість са на їх байдих аніх. Нині бівають як божевільні по зливових улашх. Тут і там парід каліжить перед перелани і ефірами охвятих та благає Бога о зилуване. Улицими тигнуть са догні процесі равоні, не сених за місто на позо. Розгравляють са при тім потрясачі еспени терніна, еспати або безсильного гідну. Мужчини і жиници, старі і діти кидують са в одинами ратуни на равоні та погубних на нонах, цікуючи їх в останні. Землетресение було найблизіше позо Тирренського моря; ті еспени навістила подібна катастрофа в 1894 р. В многах етороках повстали в землі пілани, широкі на 4 до 5 метрів, а глибини на 20 метрів. В Мессіно провалила са семінари а в ній погубило багато нитоміні. В Монтелеоне повстали са оводнішні ноні лешні потрясені. Майже ціле то місто розвалено і між вильними розсипало са в румоничі 16 історичних палат. З околочних гір еспитали са в долану пелачені підлоши еспат та наміли і зинчили багато господарських загород. В Наїтана навалила са наспри карабінерів, гребути румоничем багато людей. В деяких місцевостях розсипали са жезліничі дірці а на ріш Паруео заважи са із острашим талом великий жезліничий міст. Подібна судба постигла багато вильних жезліничих мостів. В загаль мало котрий жезліничий пилн вужгодісний; і навіть тожгравічні еспени попадали. Замітна річ, що річочасно вулкані Везув, Етна і Стромболі почали сьмішніше вибухати. Стромболі розпочав жинішну діяльність на який тиждень перед землетресением. Везув в поодіній часі почав випадати миса поше та наміли, а дива, що еспили а нового кратеру, діїла аж поза жезліничу ділію і перервала комуліація. В Неаполі побожити са вперд великим вибухом сего вулкана. Одним словом, позудила Італію немов підміновала і дромить на вид грози нати-строєні, яка вже еспила са, та зі еспату перед нещастем, яке ще може еспити са. На місяц нещастя розшинуло італійське правительство рівну лілію ратуноі, на яку сама породола жортувала 50 тисяч лірів. У вікторок обіхав король В. Емануїл вулкані Стромболі на налуді ахту „Ела“ і вносі на ешу в Паргеаї, де майже годичу оглядав місяц навісний катастроф, а відтам піхав до Німечрині, Трібанті, Пінци, Філадельї і Мотеза. Присутність короля, який старав са негинувати пошкідованих, поділа на влелені, захоплені панікою, усночюють. Тресение землі ще не починило са, із новою силою обіхало поше вчера Оларію, Трозею і інші еспат. Дня 12. о ціл до третьої в ночи провалило са 10 секундое землетресение і в горах передаруанських. Оволицю Косенія навісти-

ло тої ночи тресена землі трома онадіми. Його супроводив страшний підземний гук. Школа велела, а про паніку вилелена шкого й гадувати.

Реформа середніх шкіл в Росії. В Росії постановлено устунти в гімназіяльній програмі науку латинської мови, а на те місце зашести обманкову науку двох новочасних мов і одного необовязкового. Мисим та земсним управам, в талож еспіційним інституціям було записане як найширша змога отворити середні школи, що будуть підчинені під управу міністерства просвіти. Приватним особам було талож дозволено закладати середні школи. Дотепершні обмекени при приймаю Жулія вносе са. Для приготавлені досвідчених і владіюванних подачілі буде отворити вношній педагогічний інститут, до котрого будуть приймаєні особи, що еспічили вноші наукові знаведені і бажать посилити са педагогічний діялоості. Наука в тім інституті буде тревати два роки. Проект сего реформи середніх шкіл буде предложений „государственный думі“ підчас найблизішої сесії.

Оповіді, іменовані і т. п.

Особисті вісті. Повернули в урядову надпрокуратор Володимир Матальский і управитель руку буков жезліничі др. Гіліш.

Із Тон. для влекала української пісні, музики і штуки драматичної в Чернівцях. Наука в школі музичній тон, рознічав са дні 18. с. м. До школи несе що можна зголосувати у підписаного. В школі уділяють мул факоні еспат на фортепії (спітована перед під держки, копіе, для учит. музики п. Г. Вухер), науки еспіну концертна еспівація і ун. від. консерваториста п. Ріні Бернеді і еспіні (звісн чернов. учителя музики п. Г. Аберле). Опіта за науку еспіну і фортепії вносіть на місяці 8 К., а за еспіну 6 К. Крім сего вивадали са безсильно вим ученикам теорію музики секретар школи (п. Міснечич). Рівночасно аверта са виді тохарістна до наших Ва. Родимілі із записом о вступлюване в члені нашого товариства, щоб заленити йому материнсько еспіваціе. (Високоє і К. а членські вказки 6 К. в рік в заміну за право зинженого песту на предумні товариства. М. Леончик, за виді).

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН. ПЛЯМИ НА МІСЯЦЮ.

Недавно відкрив проз. Замбоні, що плями на місяці тал угруповані, що дають образці жинчої і мужескої голови в позі, коли они цікують са. Се красний, ціланий — ба і модний образец, але його годі вкази пороні в образцям, які видить простий парід. Простолоде дивлять са на г'яніща природні а певною боляно і ноні їх обмекне, то старав са надити тому обмекну — казіт якусь моральуючу прираску. Так видить нін і в снх плямах якийсь символ або якусь відстрашаючу або перестерігаючу намітку і т. п.

Наведу кілька народних вказок про плями на місяці. З них мож заключувати про народне думані, про релігійні погляди і т. д.

Із тоці, яких великий екарб надзвичайно красних вказок і байок видобув в новітніших часах проз. Векемстет (Veenkstedt), розповідють про плями на місяці ось що:

Угнідолає (грецький Гефайст) мав брата, що вкрал від него огонь, перелав його людям і навчав їх обходити са з огнем. Угнідолає розсердив са дуже на брата, обмекни йому горачим жезлом твар, відган відган голошу і кину са на небо. З години став місяць, а плями на йому, се омалені місця на тварі сего Прометея. — В нинішій казіт говорить Антоані, що ті плями, се везит, що носить місяця на палечх, або що се образ велета-чарівника Аверіса, що зачарував себе на місяці і не може вичарувати себе налад на землю. Доші плями не говорять про плями, але про людську твар. Так на пр., що є в місяці вілбита твар неопірного ангела або першого чоловіка-везита.

На ті парід видить в тих плямах „чоловіка з волані“ або двох братів Ка-

ла і Аалі: Два брата, говорять парід, вийшли одного разу в поле звозити сїно. Каїл подавав вильні сїно, а Авель укладав на фірі. Нараз зічала са між ними сьварка і Каїл зробив Аалі вильми, а Бог поклав образ, як Каїл підніс на вильх брата в місяці, щоб і снм перестерігати людей від братоубійства.

Подібна і т. о. є в казіт оповідає, що одного вечера зберав бідний чоловік в ній хворост. Було темно, а його діхтарня світила дуже слабо. Коли місяць зійшов, стало ясно і він забавив мати місяць в своїй діхтарні. Тоді було би йому ясно! Наврешті скоро обермон хворосту, хотів відійти. Аж тут став перед ним якийсь чужинец і каже, що його бажав мати місяця, може відбесити са. І він пошв бідного над гаубоку воду, де вразиво відбавав са місяць. Бідний чоловік, думуючи, що се дійсний місяць, схилил са за ним. В ті хвили тругав його чужинец у воду, відбравши у него обермон. Місяць видів се і вніл в себе образ бідного мужика а вказку хворосту на палечх, а позад него надіє і голова убійника.

Для німечного народу плями на місяці представляють грішника, що не сьвітнував похлі. За кару мусить він темер нічно перебувати в місяці.

Індіанці північної Америки видять на місяці образ черонати, що не могучи втіти перед вовком, який є переслідував, еспитали на місяці.

Самонці оповідають, що одного разу сидів жинка і в ді дитина на берозі і дорал личе. Дитина була голодна і просила їсти. Тоді зійшов місяць, красний і жовтий як велика булка. І жинка просила місяця, щоб він зійшов на землю, аби дитина могла з його їсти. Се роздітило місяця і він вніл жинку разом з дитиною до себе. І що сьогодні видко їх на місяці.

Готентоти („загнучі са“ або як вони себе називають „Кой-Кой“, „люди“) оповідають собі — після заміток Кернера — ось що: давно-давно післав був місяць до людей хруща з наказом: „Йди до людей і еспати їм, що як а (місяць) вмирає і вмерши оживає, там будете і ви вмирати і вмерши будете янов жити!“ По дорозі передав хрущ се своє підзанинцтво зацеси, як злішному бігунюві. Але зацес перепутив слова місяця і сказав: „як місяць вмирає і вже не оживає, так і ви будете мерти і вмерши будете нічно мертвими!“ (Від сього часу вмирають люди). Місяць розсердив са на само-вільного зацес і вніл в його сьокрою і розвал йому верхню губу (тому мають зацес розтягу губу). Але і зацес не естерів сего везави і подравав місяця так дуже, що ще й сьогодні видко шрани на місяці.

Цікаво і дивно, що — по словам М. Міллера — в санскриті називає са місяць між ниніш і „сасанка“ зн. „із вильми зацес“ (від сасан — зацес). Мож тут розуміти, що ті плями мають форму зацес або походять від зацес; тоді була би са готентотомка казіт подібна до якоїсь індієської.

Деякі народи в середній Азії оповідають щось — по ниніш понятим дуже дивного: причину плям місяця приписують вони його любові до своїх теці!

Поетичну казку про місяця мають Еспімо: якась красна дівчина була раз на забаві. Тут обмані йв якийсь парубок своєю любов, зловивши єї — по їхньому авичаю — за рамена. Дівчина не могла пізнати в темній хаті парубка; тому намастила руни сажом і чекала, запл аін знов приїде. Тоді зачорнила вона своїми замазаними руками його твар, щоби могли його пізнати. Коли приносил сьвітло, пізнала вона в замазанім парубку — сьвого рідного брата і почала що сили втіяти. Але і брат піграв за нею. Добігли аж на край сьвіта, еспіла дівчина на небо, але те саме зробив і єї брат. Але Піривома (Бог) не допустив до того, щоби брат злучив са в сестрою і перемінив лиця в місяці. Але що й сьогодні гонить залюблений брат (місяць) з почерненою тварию за своєю красною сестричною, але не може єї дігнати.

10. VIII. 03.

Володимир Карбулицкий

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що є середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.
Рукописи вортає ся лише на поперед-
ню встановлені. — Редакція не
визнає ніякої відповідальності за зміст
статей, наданих під псевдонімом.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — „
— пів року 10 „ — „
— чверть року 5 „ — „
— місяць 1 „ 70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і наданість за іноземні
платні в Чернівцях.

СКЛИКАНЄ АВСТРИЙСКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

„Wiener Zeitung“ із дня 15. с. м. оповіщує цісарське підручне пись-
мо, яке скликає австрійську раду
державну, на день 26. с. м. Отже
після тримісячної перерви збере ся
парламент на ново. Літня сесія по-
кінчила ся засіданням палати незле-
мож із дня 15. липня; посідань на-
слідно парламенту відбуло ся ще
8. липня. Отже сесія тривати ме
найбільше дві неділі, бо вже на 10.
жовтня скликані будуть краєві
сейми. На порядку денним тепе-
рішньої сесії стоять не, передовсім
ухвалення закону, яким би уповно-
власнено правительством починати
видати на спільні потреби за рік
1906. в формі задатків на основі
ухвали спільних делегацій за рік
1905. Розуміє ся сего буде прави-
тельство потребувати на слунай, як
би тоді було добути властиву уха-
лу в спільних делегаціях. Сесія
парламентарна буде мабути доволі
остра вже в самого початку, до
чого задать ся соціял-демократи,
крайно обурені на бар. Гавча за
его становище в справі загального
права голосованя. Із сєї нагоди ро-
бить „Arg. Ztg.“ між иньшими такі
„холоднокровні порівняня“: „Угор-
ський король наказав внести в угор-
ським сеймі пропозицію, щоб дало
виборче право угорським робітникам.
В Угорщині живе 4-3 мільонів до-
рослих мужчин, із яких тільки один
мільон має виборчі права, а 3-3 міль-
она лишені прав. Угорський ко-
роль бажає, щоб такі відносини
остали ся і відносинам набівет, який
хотів той стан перемінити. Що то
за аргумент вплинув найсильніше
на угорського короля? Те, що вве-
дення загального і рівного права го-
лосованя викликалоб „небезпеку“,
що таке право одержалиб і австрій-
ські робітники. В Австрії вибирає

5.431 дідичів — 80 послів, а
5.018.217 дорослих мужчин
— 72 послів. „Австрійська кама-
рля вважає такі відносини зовсім
справедливими; вона переконана,
що народні маси мають такі права,
як сїд“. „Arg. Ztg.“ виводить
за Гавчівське veto після сунування
Видар. Нарпо також архангелію
М. Валерію, яка мала також при-
чинити ся в Гейсбургу і до пона-
деси Кербера. Із теперішнюю осі-
ною сесією вступає парламент в
шестий а за разом послідній рік
сего виборчого періоду, який при
нормальнім його триванні повинен
скінчити ся в осени 1906 р. На
сєї послідній період буде наново об-
саджено 14 мандатів, а між тим два
які належать ся Русинам — один
з Буковини, а другий із Галичини.

Справа пропінатійна.

За кілька літ вигасне правоса-
дність закону пропінатійного в Га-
личині і Буковині, тож тепер ро-
бить ся в міредатних кругах до-
кладні студії над тим, який спо-
сіб упорядкувати би справу шинко-
ваня горючими напінками в Га-
личині і Буковині після того, як
вгаданий закон втратить свою пра-
во-сильність. Пропінатійну справу
упорядковано в послідне в Га-
личині і Буковині краєвими законами
із 1889. року. Після сих законів
гасне право пропінатії в Галичині
р. 1910, а на Буковині р. 1911.
Вже тепер можна сказати, що від-
новлене права пропінатії
ційного є рішучо виклю-
чене і по р. 1890 зга. 1911
управлене пропінатійне бізьме іст-
нувати не буде. Облігації, які ви-
дає дирекція краєв. пропінатій-
ного фонду, будуть курсувати ще
до 1916 р.; але їхне опроцентова-
нє і умовне є забезпечене достаточ-
но також на час від рр. 1910—1916

резервним фондом утвореним із
пропінатійних доходів.

Пропінатія обнимає в Галичині
виключне право шинкування горючки
і пива, а до того прилучує ся на
Буковині ще і шинкування пива.
Пропінатію значайно нааредову-
ють, а арендатори платять гроші
до пропінатійного фонду. Доходи
пропінатійного фонду вносять 8
і пів мільона в рік. На дні одначе
оближусь пропінатія населене кво-
тою дичи більшою ніж ся, бо
дуже великі доходи забирають для
себе арендарі і кожний иньний,
хто виконує право пропінатії.

Позаяк відновлене права пропін-
атії є виключене, проте обдумує
ся тепер плани, як би добути для
Галичини і Буковини доходи, по-
бравши досі із пропінатії. Пропін-
атія нанесла для населеня дуже
значні тугарі, тож бодай одна ча-
стина тих сум, які платило насе-
ленє за побиране труків, повинна
йти на цілі краєвої культури.

Тепер підготовляють основу, на
якій би упорядковано сю справу.

В сїм напрямі є два проекти:
Один, щоб внести оплати за шинки,
другий, щоб устатковати краєві до-
датки від горючки і пива. Оба про-
екти стремлять до того, щоб для
обох країв Галичини і Буковини
придбати значне жерело до-
ходу із шинки горючих напоїв,
тоді, як досі тоті доходи забирали
управлені до права пропінатійного.
Вступні студії дійдуть кінця сєї
зимі, а в слідуючій році розпочне
правительство пересправляти із кра-
євими репрезентаціями Галичини і
Буковини.

Ось такі вісти подає про бу-
дучність „святотї корисні“ N. Fr.
Регель, черпаючи безперечно свої
інформації в міністерияльних кру-
гах. Із сего видно, що поладжене
справи пропінатійної далеко під-
бігає від меншого геніяльного про-
екту, бернського генія-мєсї.

Пильуйте правиборів!

Правибори до доновинючих виборів
до парламенту із сїмських громад вибор-
ного округу Чернівці—Серет—Сторожки-
нець будуть відбувати ся:

Дня 22. вересня: I. Повіт Чернівці:
Чорнава (5 виборців), Добришів (4),
Мамайів ст. (5), Мамайів поні (6), Шер-
івні гор. (4), Шерівні доз. (2), Васло-
нів (5), Задубрівка (2). II. Повіт Серет:
Черемішів (3), Кандешти (2), Рогоже-
нці (3), Слободзі (1), Старець (2), Во-
півнець (5). III. Повіт Сторожкинець: Кор-
чешти (3), Сторожкинець (15), Сучавець (2).

Дня 23. вересня: I. Повіт Чернівці:
Ленківц. зам. (2), Ленківці приа. (3),
Товорівці (12), Стара Жуча (7), Нова
Жуча (6). II. Повіт Серет: Гербишів (2),
Камени (9), Опришени (4), Синівці доз.
(3), Ставківці гор. (2). III. Повіт Сторо-
жкинець: Бросківці поні (4), Купча (4),
Слободзі-Комарівці (3), Церпівці (8).

Дня 25. вересня: I. Повіт Чернівці:
Садагур (10). II. Повіт Серет: Глибона
(10), Поні (2), Проворок (2), Синівці
гор. (1), Ставківці доз. (2). III. Повіт Сторо-
жкинець: Августевдор (2), Бросківці
старі (8), Кандешти (8), Жадова (10).

Дня 26. вересня: I. Повіт Чернівці:
Біла (1), Кучурівка (20), Новоселівці
(4), Раратце (10), Ревна (3), Слободзі-
Раратце (3), Стріженівці Кут (4). II.
Повіт Серет: Димча (2), Мігучови (2),
Тереблешти зам. (3), Тереблешти поз.
(6), Тарашани (3). III. Повіт Сторожки-
нець: Алтїтї (3), Будинь (3), Чи-
реш (3), Йорданешти (4), Комарівці (3),
Найтітї (2), Пани (5), Ронче (5).

Дня 28. вересня: I. Повіт Чернівці:
Буда (3), Гоголівка (2), Кичера (2), Ле-
гучеві-Тестуш (3), Люди гороча (2),
Магала (5), Острівці (5), Воложа (8). II.
Повіт Серет: Балівці (4), Ветушани (2),
Гранана (1), Негостява (4), Ст. Ону-
фрій (3), Вашишів (2). III. Пов. Сторо-
жкинець: Чудин (8), Карапів (3), Кра-
сна Ільський (5), Красна Путиа (4), Пре-
оснарені (2).

Дня 29. вересня: I. Повіт Чернівці:
Бовли (15), Чагор (5), Коронів (4),
Котуз-Острівці (3), Лукашівці (4), Ма-
морівці (2), Цурів (2). II. Повіт Се-
рет: Ванчешти (1), Білокриница (3), Ка-
лєйденці (3), Кляківці (3), Мухоморці
(1), Шерівці (4).

Дня 30. вересня: I. Повіт Чернівці:
Камени (5), Котуз-Вайський (1), Ми-
хальце (3), Мозодія (11), Рогізна (9),
Шубравець (4). II. Повіт Серет: Вагра-

в. в.

ТАЙНІ ПЕЧАТНІ в РОСІЇ.

Із рос. рукописів переказав Др. Мосозовський.

Читач, не ознайомлений добре
із условинами суспільного і полі-
тичного життя в Росії не уявляє
собі, в яких трудностях і недо-
стачами позичене там утримуванє
тайної печатні, що має на цілі роз-
повсюджувати тільки слово.

Приходить ся берегтись не лиш
перед явною поліцією і шпіонами,
але треба ще кожної хвилини огля-
дати ся й на те, щоб чим небудь
не стигнути на себе підозріла су-
сїдів. Тайні печатні улашкуює ся в
Росії зазвичай або в помешканю
якогось чоловіка, що в очах полі-
ції уходить за виводні благонадеж-
ного, а при тім має якесь знісне то-
вариське положенє, як лікар, ад-

вокат, учитель і т. д., або укри-
ваєть ся сї під видом якої-небудь
роботи на пр. модисти, слюсара
або столяра. Та треба великої осто-
рожности, щоб не видати себе чим
небудь бистрозорим і невзначайно
цїкавим сусїдам. Численні відвіду-
вання, прїїзд і відїїзд, хвосталюванє
і відсидка мішків і клунків, гурїт
варстату, сїїтло у вікнах до нічної
поти, заперті двері по дні — все
те викликає заінтересованє. Сусїд
не успокоїть ся, поки не довідаєть
ся, хто то замешкан біля него. То
прибїжуть до вас пожити соли,
то наптити ся, чи не забїгла слу-
чайно на наше подїре сусїдська
курка. І горе вам, як ви при кож-
дїй такїй нагодї не зумієте бути досить
любезним і винаходчивим. Милїй
кухарі або горничній конспіратив-
ної кватири приходять ся враз ці-
лими годинами любі балакати із
сусїдкою і гостити сї часом тоді, як

за стїною жде робота, яку треба
кінчити що найшвидше.

Бувало не раз і так, що ізза
недостачі єредети приходило ся
складачам голодувати через кіль-
ка-найпідї днів, а всеж таки треба
було топити правильно кожного
рашу під кухню, щоб люди бачили
в коминї дим, а на біяї горшки
із стравами. (Місто страм перева-
жувалась у горшках вода).

Праці труженників у тайній
печатні вимагає чи малого само-
відречення. Іхньої механічної і моно-
тонної роботи не уріжкомантїють
зносини з товаришами. Беззакон-
ність вимагає конечно строгого із-
ольованя печатні; до неї заходять
другі товариші тільки в необхідних
случаях, боючись щоб не привести
із собою шпіона. Самі друкарі, а
особливо незалежні, виходять із ква-
тири можливо як пайрідше, щоб
часом не зустрінули знакового не

лише поліція, але навіть і близь-
кого приятеля. Такий добронїльний
визень мусить вдоволяти ся тільки
зносинами із товаришами по роботі
а також читанєм часописів і жур-
налів, розумієть ся, як на те най-
дєть ся вільна хвиля. А того кіль-
кого часу буває аж надто мало.
Друкарі вповні свідомі того, що
швидше чи пізнійше наїде їх по-
ліція, так, що хто вєспї продер-
жати ся 1—2 роки, то говорять
уже про велике щастє. Працюють
по нелегальних друкарнях інтен-
сивно, по 12—14 або й бізьме го-
дин на добу. Тут дорога кожда
хвилина.

Готова робота не ємїє після
правила стояти в печатні й лиш-
ньої мінутки. Сї сейчас виправля-
ють, знаючи із оєвідї, що кожної
хвилини може впасти до печатні
полїція.

(Контєсь буде).

ненти (3), Вайші (2), Гравечанта (3), Галіневальва (9), Істенітегіте (6), Ш-Політ Сторожинені; Данидени (8), Воло-сний Батиліа (11).

ПО МИРІ.

Із сторони Росії іменовано повноважником в справі застановлення воєнних кроків генерала Орановського. Генерал Фукушіма і Орановський з'їхали ся разом на станції Шахадан, в 10 милевім віддаленні на північ від Шастуку. Із Годсдану телеграфують, що протокол завізнення зброї підписано для 13. с. м., а саме застановлено воєнних кроків мало би наступити найпізніше 16. в полудне. Із тою хвилею покінчили ся і пролив крові, який тягав ся ще й після портемаутського миру. Майже до по-саїдної хвилі доходять вісті про дрібніші зустрічі між відділами японськими й російськими і те як в Маньчжурії, так і на Сахаліні, які значайно кінчають ся перемогами Японців. Що японське військо прий-ме умовини мира із невдоволенням, се певне, та егокарність е так велика, що якогось бунту у війську японське правителство не потребує дикатись. За те цивільне населення Японії не перестав в тисячних мітингах а то й демонстраціях протестувати проти мира з Росією. Хвиля народ-ного обурення перенесла ся із сто-лиці на провінцію, де розрухи не переривають ся, дарма, що прави-телство заборонило видавати кількох провінційальних часописів, які най-дужше підбурюють народ проти мира. Ось в Йокагамі після ве-ликого протямірового віча, яке відбуло ся для 12. с. м., спалили народ 12 поліційних станцій і по-рабили 37 поліційників. Крім сего спалили народ багато урядових до-мів і засібних магазинів. Над ран-ком надійшло із Токіо 400 жовни-рів, що обсадили конзулати і тор-говельні магазини як також міські резервуари із нафтою. Губернатор і бурмістр видали відозви, у яких вивають до супокою. 600 Росій із Сахаліну, які стоять там залогою під доглядом поліції, мусіли боро-

нитися перед нападами товпи із зброєю в руці. Тепер зашанував вже там супокій, привернений вій-ском і поліцією. Загалом же новези дотеперішні розрухи в Токіо за со-бою ось такі жертви в людях: Ра-нено 388 поліційників, 16 пожарни-ків, 2 жовнирів, а 387 демонстран-тів. Крім сего 9 демонстрантів вби-то. Вже із відносин цих чисел ви-но, що японська поліція не так рубав людей як наші європейські і то при першій ліпшій нагоді.

Мирові повноважники російські, покінчивши свою місію, вже ви-їхали із Нового Йорку домія, роз-працьавшись на півгодинний побут із японськими повноважниками, які ще не вертають, бо бар. Комура занедужав тяжко на черевний тиф. Делкі дивники пусили були в курс сензацийну пістку, неначеб бар. Комура викопав на собі „га-рамарі“ в виду невдоволення, яке обхопило Японію через закінчене миру. Із тим самим мотивом лутить дехто також иншу пригоду Японії — експлозую на кораблі „Мікаса“, що був адміральським кораблем То-га, а через те був люблений у ці-лій „країні сходячого сонця“. Як тепер урядово доносять, огонь ви-бух в почі о годині чверть на 1., близько головного машини і зачав ширити ся дуже борзо. Скоро лиш огонь спостережено, завізвано зар-раз залози зі всіх воєнних кораблів, які стояли в порті, на поміч. О 1. годині 47 минут настав вибух аму-ніції і корабель затонув. Причина огню не звісна; можна буде єї ви-слідити, скоро корабель надобудуть з води, що буде можливо, бо він затонув в мілкій місці. Підчас єї катастрофи погіб один офіційр, 11 враних, а 5 загинуло без сліду, мабуть утопили ся.

Кучурівські румунізатори перед судом.

(Афера Корнелія-Воробчевіч).

Звісні з дописів „Вуковина“ і „Про-міна“ затії кучурівських румунізаторів, ради перемінена тамешної рускої школи на волоську, та їх нужденні бо безвід-ставні напади на особу уч. Корнелія в

роді „Андрей-Ів“, брехливі дописи в „Война ророчіні“, інтерв'ювання в соймі та і судових епарт за то, що уч. Кор-нелія став на дорозі забризкантим ви-чарів — опинили ся перед судом, та по шість місячних процесі покінчили ся для б. с. м. великим епісом для румуніза-торської кпії, а спеціальною компромі-тацією для єї аранжера, попа Воробче-вича, а тим самим повною перемою і са-тифакцією уч. Корнелія. При тій на-годі вийшло на верх багато паризостой-них, осоружних „штучок“, инших прину-жувал „катехат“, D-I Parinti Vorobche-vice руских дитяч до ренегатства і до непослуху проти руских учителів. Дан-лішній ілюстрації єї типичної борби руского учителя із славним румуніза-тором подано в короткій перебіг цілого процесу.

На заві обжалуванні засія учитель Корнелія за переступство §§. 491 і 496 зак. нар. Переслухував суд, радник Ель. Перед розправою старав ся він протини-ти погодувати, але „свадочив“ Воробчевіч не хотів про се навіть чути, лиш із своїм заступником Гаміаном домагав ся строго (!!) покарання „вишопника“, бо „es muss einmal in Kuechmare Ordnung und Friede sein!“

Судня: „Auf diese Weise wird es nicht zur Ordnung kommen — schliess-lich es wird keinen guten Erfolg für die Schule bringen!“

Вороб.: O nein! — es muss zur Or-дnung kommen!

Кори.: Ja, aber zuerst muss Sie der Teufel holen!

Вороб.: Herr Rat — er beleidigt mich!

Судня вивав до порядку і присту-пив до розпрання.

Обжалуючий, він Воробчевіч, на-водить ось це: „der Angeklagte“ (уч. Кори.) як лише прийшов до Кучурена вол., зараз зачав ширити понім „полос-тини учениками V. класу“ (иних там не було! пр. справ.) антиволюсу пронаган-ду! говорив, що Волохи „зайди“, а Ру-сини були під димом на Вуковині.

Судня: „Aber was geht mich das an, es steht nicht in der Klage“.

Вороб.: „Gleich, gleich — ich komme bald dahn“.

Кори.: „Predigen sie nicht soviel! Man weiss doch, dass „Vorobchevici“ ein weltberühmter Prediger ist!“

„Обжалючий“ розповідає далше, що „Beschuldiger“ назвав єго в канцелярії „gemeiner, unverschämter Romanisator“ і казав, що лише „дрантирники“ — про-стий він може румунізувати — а „дран-тирники“ то він (Кори.) буде бити в „морду“ — далше, що Корнелія на-звав єго „Schuft“ і що „hat gedroht mit Ohrfeigen“ — та перед всіма дитми „hat vor mir ostentativ gesprochen“ і на-звав єго „вешпичом“.

(Копець буде).

НОВИНКИ.

Чернівці, 16. вересня 1905.

Більше самопошани! Голі, щоба нас чужі шанували, коли ми самі бай-душні о своє право. Ось про один сумний факт нашого недбалства пишуть нам із Карлсбаду тале: В тутешнім уряді міським роздають купувальнім гостям про-сенси в їх рідній мові, лише руских про-сенси нема, хоті тут буває тільки Русе-нин. Коли запитати урядовця о рускі просенси, то він оправдує ся тим, що їх майже ніхто не жадає і наводять 14 європейських мов, які має на складі. І не вистад то Русинам переш Європою, а якої гості тут віджають ся, що так легко дають помітувати собою, хоті они одна з найбільших європейських націй, і хоті їх так багато буває в Карлсбаді! Ми дадені, щоб пронагувати жажди шові-ністичної натури, — але сего, що наде-жити ся, повинен кождий домагаи ся, бо байдушністю на своє право пога-нять чоловік своє достоїнство. Тож Ру-сини повинні жадати в Карлсбаді сво-їх просенси, бо ми не гірші, як лю-ди других народностей! Стр.

Російський уряд супроти М. Лисенка. Полтавське губернське зем-ство постановило було асигнувати 500 рублів на закупку пілі для нашого сла-ного композитора Миколи В. Лисенка, як дар із приводу 35-літнього ювілею його музичної й громадської діяльності. Щоб ся ухвала була правосильна, треба було одержати потвердження „губернське-прієутетай“ собо адміністративної вла-сти, яку поставлено над земством, а яка значайно тільки є на то, щоб паралі-зувати всяку добру аинию земства. І при єїй нагоді губ. уряд виступив про-ти земства, не потверджуючи єго ухва-ли, дарма, що дар визначений М. Ли-сенком не обтяжав би надто бюджету земства. Та російський уряд знає цінити хіба поліцаї а не мужів великого духа.

Зеліничче підшкодоване. Ци-каву справу рішав д. 14 с. м. торго-вельний сенат червоношного суду під проповідом сол. Хрістия. Семого лютого с. р. їхав іспасений парох о. Костянтин Яворовський із Черновець домія. До Іс-пасу прийшов потяг о год. 10 веч. Ним же о. Яворовський із потягу висів, рушив потяг далше, так що він не міг вже літ пошукити ся до вагону, ні удер-жити ся на сходзі і упав, при чім знач-но побив ся. В наду сего заскаржи він желіничний епар о відшкодовані в справ-ді суд признав єму єго в сумі 2,000 К праз із коптами. Скарб заступав сов. есарбоний др Воля, а пошкодованого др. Кеслар.

Жертви маневрів. Будалештенсь-кі дивізії доносять, що підчас опо-дішних маневрів першого і другого

А. Чехов.

СТРАХ.

Архітект Дмитро Осипович Васени вернув з міста до своєї вілі під сільськи-ми країнами спірїтвотичного засіданя. Роз-бирало ся в покою і дигало ся до ліж-ка (жінка поїхала на веселюче богосла-вожє) пригадував собі все те, що чув і бачив. Властиво не було то засіданя спірїтвотичного тільки страшні оповіданя. Одна панна зачала ні звідти ні відси говорити про відгадуване гадок, в того перейшла розмова на страхи, а страхи до привидів а від них до похованих живим. Одна з панів опові-дав страшну історію про пана, котрий перевернувся ся в труні. Васени показу-вав панам, як вешає ся духів і на-кликав духа свого страх Клавдія Ми-роновича, котрого запитав в гаді:

„Чи записати дїм жінці?“

А дух відповів:

„Не підкадай на завтра того, що можеш зробити ині.“

В природі є багато таємних страш-них річий — думав собі, прикриваючи собі самі уха. — „Небачили не є страш-ними, але та невензільність!“

Виблиз перша година по опівночї. Васени перевернув ся на другий бік і глянув з під ковдри на синю полуміні-ланичню. Вогонь плазавотів, зазедан-освітлюючи євнєтий образ і возний портрет страх Клавдія Мироновича:

— „Як би то так в єїй темноті пока-зав ся мені дух страх? — Ні, то не можливо!“ — блиснула йому гадка в голові.

Духи, то нїд слаболуції, а проте Васени напру ся коврою з головою і закрив міню очі. В його уяві показав ся трун перевертаючий ся в труні, потім обличчя мертвої вже тоді, прив-тала, котрий поїскав ся, утопленої дів-чини... Васени спавував ся відігнати ті понури картини, та дармо...

Зачав бити ся.

— Алеж то євнєтньо! Волят ся на дитина? То дурне! Тік-так — дохо-див з стін голос годинника. В євнєтній перкі на цинитарі дзвонива нічна сторожа годину. Звуки голосу були про-тиглі, жалісні. Васени почув знову дроз. Йому здавало ся, гоїби над його головою хтось тяжко надихав і гоїби стрий виліз з рамиди образа і нахилив ся над ним...

Васенини зробило ся надобре. За-тиснув зі страху зуби і стримав від-дих. Кожин винини до покою шала потли, не втративши і потягнув з роз-нути на диванок.

„Дмитрію Осиповичу, was wollen Sie?“ — обізвав ся за хвилею за двер-ми голос губернанти.

„Ах, то наш Розаліа Кароліна?“ утішав ся Васени. „Чого ви пані еоти-гуете ся! Я дивонив на Гаврила...“

„Гаврило поїхати до міста, а Га-вріла десь влітти...“ Was wollen Sie doch? —

„Я хотів — та... але хай пані увід-дуть, прошу не боятися — тут темно...“

До покою увійшла груба, червона Розаліа Кароліна і чекала, що Васени скаже.

„Сядьте, пані! Так, більше о те іде!“ говорив Васени, шасливий, що вже не самий і не знаючи що взагалі говорити. „Я власне хотів, щоб зантра купили мені тутю до паніроєів, як хто піде до міста. Сядьте пані.“

„Тутю? Добре. Was wollen Sie noch?“

„Ich will“, а нічого „не віз“, але чому пані не сїдають?“

„То не випадає, аби панна сїдала в почі у покою мужа. Мені здає ся, що пані замірети щось злого... Через тутю не будити чоловіка... Вже я вас аням, мужичині!“

Губернантика підійшла. Успокоєний трохи розмовою, Васени замкнув очі. Скільки хвилин було йому добре, але на кінці зачав вертати до голови дур-ний на нов. Запавив євнєтку, та нічо не помогло. Здавало ся йому, що стрий моргав на него очима, що з темного кута глядять зтоса на нього.

„Мушу на що-яно раз залазонтити. Хай то чорт візьме!... Скажу їй, що я хорий і попрошу пронаїв.“

Васени залізничив. Ніхто не відпо-відів. Задзвонив єще раз — а відпо-від почув давн цинитарний. Занятий трепогою, виспочив з ліжка і так як був, побіг босий до дверей Розаліа Кароліни.

Клавдія, просив, та відповіди не було.

„Я хорий! Не будьте пані такою „zierlich-maetlerlich...“ У віну пані...“

„Я то сказати панськїй жінці... Вона уцїтла і а також. Раз те барон, в котрого а буті, прийшла в почі по сїрник... Я те рано вповідав пані баро-нова. Я порадила панна...“

Васени заклика і ливив ся на кори-тарі... До свого покою не вернув би ся за жадну ціну і ливив ся ждати на коритарі, аж вони не упокоють ся перш.

Та минули дві години, а Васенини було ще раз гірше. Все йому здавало ся, що його хтось тисне, що бачить когось у куці.

„Хай се чорти візьмуть“, сказав иніни і увійшов до покою губернантики. Чесна Німка спала як забита.

Васени сів на ніш від річий. Йому було дивно, що мал при собі хоті-сильчу істоту.

Рано о шестій годині пернудав жінка. Пішла до губернантики спального покою, щоб виліз дрібних, аби запла-тити паніка. Там предсталав ся їй та-кий образ: На ліжку спала ізл горачи відирита губернантика, а о кілька кроків від неї, в понім неїтїм лежала на пошу Дмитро Васени і хронів.

Перові Кості Бракалія.

Рукописи звертає ся лише на першорядне значення. — Рекламациі позаштатні віднімі від одразу поточної.

БУКОВИНА

Передплата і належність за історичні платні в Чернівцях.

Руску мову, сю найважливішу питоменність народу, заміняли за москов-

Ба, напани перевертіть увідання ся
іже так, що супроводжають грошизу-
пін-румуїзаторів по руських селах,
ба звисний нін-капан Богатирєв їдуть
на тили в Очугозом і Дуїнем, але асве-
тував оході консисторіонни Вожанови
у Водон над Черемшом, до Бєжани
проповідував руській шалхї, що вона
полоска! А асїдї за тим отворїи
той сам Богатирєв у тімже руськім
селї нолоску кєсу. Ось до чого посу-
пуди єи в своїм піданї ренегатїї на-
пани, що іже нєво вєслугують єи ру-
муїзаторам. Ба єї запроцїїї вивєдї

Там, підмовили і то зовсім слушно, бо нацисти завладають своїм „обществом“ і знає все і вклада тілшки проти вже існуючих руських товариств і нас, отже єдині тілшки для багачущих немірного люду, интюрюючи між народом роздора і ворожбачі на користь одних тілшек ниротів. До сего перестанова прийняла руські послані і підмовили кирилкам за-помогти на нацпашку бурсу, на „гонче-ства нацпаша“ а кредит банковий при-звано тілшки насам, що належать до руського, польського або німецького союзу.

Та, нацпаша паміня, що вони змі-іла сих причин піддизнууть ся ворогам руського народу, се тілшки одна з тих підлах брїхонь, ашши вони все дашуть. Бо чи нацисти не синирали так зьязато вже тоді всіх порожніх контрєандидатів проти руських послів?

Перша стріча з ворожою спільнотою жде нас при недалеких виборіх після до ради державної. Таштуймо-ж ся зі всіх сил до неї, тому дорога рідна речеся мама-нація!

Засідання угорського парламенту із дня 15. с. м. не було спокійне, воєж такі покінчило давні обопільні зв'язки, а отворило нову фазу в борбі угорської опозиції з короною, яка покінчить ся мабуть угодою з одної сторони із недопущення загального права голосування, а на другій за вичення угорської комєнди.

Від рана була площа перед

До того, щоб печатати брошури, треба мати далеко ліпше уладжену

Мимо того борба із вільним словом робить си для правительства що раз важчою й важчою. Не дивлячись на те, що тепер майже кож-

*) Найбільше тайних друкарень пропало за сього року в час скріпленої революційної діяльності. Кожен майже пропав оплатити царські шліхи кровю, бо революціонери ховали засоби чинного опору. При таких умовах із жандармерії пропав н. ч. у Варшаві Каспін, який вояк тепер на царській службі, і Гулзман.

Зглядаю, фактичну свободу преси, яка є тепер в Росії, треба в великій мірі заадячувати безперечно діяльності нелегальних друкарень, які відвечили кождий намір правительства, щоб промовчати який небудь факт, якого розголошування було для нього дуже неприємне.

парламентом обсаджена кінною і пішою поліцією, яка позвляла не прийти до парламенту тільки особам за білетами. О год. пів до 9. дивляся депутати у президента Юста, зложена з 50 осіб ново організованої соціалістичної партії. Провідник депутатів, пос. Мезеси, вручив петицію з проханням о заведення загального права голосування, а в промові до президента пригадав, що Юст завжди був за загальним правом голосування. Президент у відповіді сказав, що його погляди в сій kwestii є змінені, однак якщо президент сойму, не може сказати нічого мериторичного, щоб не випереджувати ухвали сойму і не напружувати своєї безсторонності. Петицію приймає і зазначає, що буде тратована регулярно. Просить, щоб спокійно очікувано рішення парламенту, яке певно принесе загальне успокоєння. Відтак прийняв президент депутатів соціально-немократичної партії під проводом редактора соціалістичної часописи „Непшва“. Депутати дав Юст таку саму відповідь, як попередній. Вже перед 10. год. зала засідань і галерії були переповнені. О год. пів до 11. президент отворив засідання. Поміч Феєрварого попитала коаліція несприятливими окликами. По погодженню формальностей промовив президент міністрів. Бар. Феєрварі повідомив, що правительство подало ся до димісії, бо не було в силі сповинити поіреної собі задачі; буде однак вести агенду провізорично. З причини, що корона хоче утворити правительство з шідра більшості, а далі предложає проповизції потреба якогось часу, тому бесідник просить о підчитанні одержаного рескрипту. (Гамір на лівниці). Відчитано королівський рескрипт, підручуючий пазату до дня 10. жовтня. На лівниці великий гамір, серед якого чути голоси: „Не розійдемо ся!“ Кошут закликає, що більшість палати триває при становленні, яке зайняла в своїй адресі, протестує против поновного відкочення палати і жадає удержання в силі ухвали палати, рішення соймом дня 21. червня. (Оплески лівниці). Серед великого гамору займає голос гр. Стефан Тіса і супротивляє ся внесенню Кошута, яке є недопустиме, бо палату належить по відчитанню королівського рескрипту уважати вже за відкочену. Мимо ріжних окликів і бурливих сцен, бар. Феєрварі займає голос надруге і посилає з Кошутом, доказуючи, що відповідь на адресу більшості дала Корона виразно висловлену в що тільки відчитаним рескрипті. Посол Мезеси (соціаліст) вносить, щоб палата не прийняла до відомості не легального відкочення. Гр. Апош посилає з ниводами Тіси, а бар. Феєрварі серед того каже: „Моя поважана!“ і виходить з залу разом з іншими міністрами. Гр. Тіса промовив ще раз у відповідь Апош-ову, а відтак виходить рівнож зі залу з ліберальним сторонництвом. Президент приступав до голосування. Внесення Кошута прийнято одностайно, а внесення Мезесинго відхилено. Засідання замкнено о год. 1. в позудне.

Вечером зібрала ся палата незмож на засідання. Бар. Феєрварі зложив подібну заяву, як в посольській палаті. Гр. Десефи вказував, що узасадненим було его внесення з 21. червня с. р. з заявою недо- віри правительству і висловлює

вдоволене в причини, що се правительство уступає. По відповіді промовляв ще бар. Провай і гр. Ціхи і ще раз Десефи. Відтак відчитано королівський рескрипт з відкоченням сойму до 10. жовтня. На сій замкнено засідання.

Палата панів і палата послів перед розходом ушанували свої президії до зложення монархоні бажаєм іменем парламенту в дні імннн 4. жовтня. Перед парламентом вже на довгий час перед 10. годинною зібрали ся величезні товпи народу. Більшість становили соціалісти. На капелюхах мали червоні перепаски з ріжними написами, як: „Хочемо загального виборчого права!“, „Будемо боротись за наші права!“, „За рекрута — права!“ і т. п. На площі перед парламентом і на прибічних улицах було загально — як обчислюють — коло 100.000 демонстрантів. Деякі підішли мали на чолі музика, які грали марсільянку. Націоналістична часть публіки відповідала на се співом маршу Кошута. Коло год. 10. поплили ся на Дунаю корабель, замовлений послом Шмером з 1000 своїх виборців в цілі контрдемонстрації против соціалістів. На кораблі грали і співали марш Кошута. Небагом надіхали два кораблі, виповнені соціалістами. Звідтам несли ся звуки „марсільянки“ і „червоного прапора“. Загалом демонстрації мали супокійний перехід. Заповіджені на вечір 100 народних піч відхилено. Відмарш робітників зперед парламентом по укінченню засідання, тривав шістьох годинах.

Із хвилею відстанки старого генерала, який важив ся погодити справу рішучим средством — заведенням загального права голосування, яке так налякало магнатів із Кошутової партії а разом спонукало заговорити „улицю“ — винула вже чутка, що в палаті гр. Апоша передискутовує ся склад нового кабінету із поміж більшості. Преміером мав би стати гр. Андраші. Колиб коаліційного кабінету до 10. жовтня не вдало ся зложити, то керму спрам мав би обняти гр. Іван Ціхи, якого вважають тепер загально мужем будучности. На чолі провізоричного кабінету мав би він в таким случаю дня 10. жовтня силою цісарського розпорядку палату розвизати і перевести нові вибори. Ся заповідь виглядає однак радше на страши для опозиції, чим на дійсній наміри двірських кругів, бо опозиція росте що раз більше чисельно і вислід нових виборів по упадку магнату, який хотів дати загальне право голосування, був би для корони не ліпший як досі.

Із виборчого руху.

Безсиле розум відбирає. Оттим можна хіба виправдати безмежну лютість і ненависть, яка аж сячить із кожної стрічки органів грошолупівської партії. Хоч тут та там чути горожанину нуту, то загальний тон їхніх енуціаций що раз більш безнигадний. Злість, що одна із найбільших спекуляцій бернєнського Месі і патрона грошолупівського допнути як мільяна банька в виду непохитного становнища мас свідомих виборців прямо наводять умопомрачене на грошолупівських писаків, що послугують ся правильно

тоном крайне вульгарним, гідним хіба вуличної батариї, у яких „кльока“ і т. д. се найдезінативніше сільце із словари сих ридарів темної слави. Се очевидно зазначає ся вплив то- варства „пашкарів“, у якім проживають тепер і так першони „голови“ фамілії... Грошолупівська гада насталожене пос. Н. Васильком, який рішучо пригводини надуживання становнища управителіні дісін Купаренка в Кучурові вел., а Груш- ки (також член „фамілії“) в Чудній ради агітована за Ончулом — аж не ся із безсильної люті в посліднім чхелі родинного органу. Перед сконом гада найлютіше...

Як марні вигляди кандидата грошолупів навіть в понії сторо- жинцям се видно хоч би із обох величаних піч передвборчих, що відбули ся там сеї неділі. Перед полуднем промовляв пос. Н. Василько і сон. А. Малик в сторожинцям „Готелю Моздані“ перед ві- чем, на якім помімо студени й сло- ти явило ся безліч волоского й руского селянства — учительство, гром. секретарі і майже всі радні сторожинцкі. Вперед обговорив політичну ситуацію на Буковині пос. Н. Василько в мовах рускій, воло- ский і німецькій, після сего вложив свою програму канд. сон. А. Малик. Обох бесідників нагороджувало немонахачнимі оплесками, а пікінці на внесення уч. Кошки прийнято Маликону кандидатуру одностайно і зладжено обом послам грімку ова- цию. Той самої днини відбуло ся передвборче піче в Волоскім Бани- лові. На привіт обом послом ви- ставлено там триумфальну браму, в якій двірники поиятав їх хлібом-сіллю. Селянська бандерія провела їх на місце збору, де вже ждали непро- глядні лани Русинів, Волохів, Нім- ців, Словаків і т. д. По рішомі оваційно питаних промовах посла Н. Василька і А. Малика рішили зібрані кандидатуру п. А. Малика на внесення двірника п. Валюшескула одностайно. Отсе й причини бішеної злости грошолупів, яких Месія мусить добиватись мужиц- кого „довіра“ аж при жандармських багнетах і помочи розбою напхитих драбів.

Кучурівські румунізатори перед судом.

(Афера Корнеліак-Воробешівісі).
(Далше).

Обжажувавши до нини не приймав ся і назвав всі закиди неправдиними та перекрещуваними.

Вороб.: Aha nicht wahr! — Das ist alles richtig. Ich habe es auch dem Landesschulrate angezeigt.

Корн.: Sie haben jetzt zu schweigen.

Судия: Herr Lehrer, sie beleidigen den Pfarrer!

Корн.: Er ist nur Hilfspriester!

(Сміх).
Показанні свідки уч. Проханьон і Совєнцкий візнають під присягою, що уч. Корнеліак нарівав в шкільній канцелярії на суиний і безвихідний стал в класі V., що діти адморалізовані до крайности, мурають ся своєю матерією мови, ба навіть не хотять чи не уміють по руски говорити „Отчешашу“. Все то говорив Корнеліак піднесенням голосом і назвав тих, що причинились до вінесо- ния дітей „безвистидними романізаторами“, однак імені Воробешівісі не згадував! Дяклого Воробешівісі чхесь ображенням, того вони не знали. Очевидно він сам почувавсь до нини! — Учувши се Воробешівісі, зривав ся як опарений і каже, що він має чистих свідків — учени-

нів, ті скажуть правду (!) бо „Kinder und Narren sprechen Wahrheit!“

Корн.: Sie sind Priester?! — Sie sind Katechet? — Sie sind Nachfolger Christi?!

Судия: Ja, die Kinder sind die besten Zeugen!

Корн.: Bitte den Herrn Rat, der Pfaff hat die Kinder gegen mich ange- hetzt, also die Kinder werden so lügen — wie er.

Судия: Herr! — Jedes Wort, welches sie aussprechen, ist eine Beleidigung.

Корн.: Aber bitte Herr Rat! — Er ist dazu berufen, um mit mir zusammen die kleinen Kinder zu erziehen, und er hetzt sie gegen mich, gegen den Lehrer; er demoralisiert sie! — Er hat den ruthenischen Kindern verboten ruthenisch zu betten!

Свідок Совєнцкий розповідає, що той самої днини просив уч. Корнеліак Воробешівісі, аби він учив також і по руски молитви, бо діти не знали на сміх і вєтди навіть руского „Отчешашу“. (Він мовчить — в сали тишина і велика напруженість у присутніх).

Корн.: Jetzt schweigt er! — Das ist der beste Beweis, dass die ganze Klage eine Lüge ist! — Він мовчить, его за- ступини жадає відложени розправи в цілі пересудхана свідків учеників. — У- тішений він занесяв судию, що ніто так не скаже правди як лише ученики, бо се „die begabtesten Schüler aus der ganzen Klasse“.

По сій настуїна другий термін. На- від не явився всі очікувані свідки, то-ж заступини пона жадає поновного відложени розправи, бо сі свідки які є, якісь „неосвіті“. Перед тим проєкує, щоб „der Angeklagte“ дав Воробешівісі „завину чести“ — що „жадує дуже, що образа Воробешівісі“, однак уч. Корнеліак не згодив ся на се, то-ж тер- мін відложено.

На сїддичі ложно проты класна- го тього! каже 9. заповідь Бога! — Не сїддичі ложно проты ближнього тво- го! „Sä nu märturisecei asupra vecinului tău marture minei noastre!“ — голосить „свѣта Божий“, „панотець“ Воробешівісі! а сам?! — Сам „панотець“, „свѣтешен- ник“, „наслідник христовий апостола“ каже до себе учеників, своїх свідків, — та в „жирною“ (бу- ком) врупі вчить „die begab- ten Schüler“ як мають свід- чить на свого учителя!!!

Там приготомані „свідки“ виска- зали на новій розправі слово в слово як поном: все виллал, все чули — ба навіть назвали днину і годину! (Не ди- вота, що він наперед назвав їх „be- gabte Schüler“) — Адвокат поіверивий і его „плітні“ затирають руки, чхєлять вже конта! — „Sechzig Kronen“ каже він він голосом! — Вже, вже конець — але розходило ся ще о „ostentativ-e nlyonane“.

Судия: До пан ілювали?

Свідок-ученик: За пан-отцем.

Воробешівісі: Er soll zeigen. —

Ану, покази, як то було, лише не бієсь!

Корнеліак: Не бієсь, пан-отець не має „жиржі“.

Судия: Де ілювали?

Свідок (дивить ся зі страхом): В залуток!

Вороб. (наляканий): Що говорив Назаро? Та ти вже забув?!

Корн.: Herr Rat, das ist eine Beein- flussung!

Судия: Herr Pfarrer, bitte um Ruhe! — До хлони: Покажи хлонец як то було!

Свідок показує (підняв в за- лутон).

Корн.: Отже нажи, до я наплював, чи в залуток, чи на пан-отця...

Свідок: На пан-отця!

Корнеліак: На реверенду?

Свідок: Так! (Сміх).

Судия кричить до Корнеліака:

„Schweigen Sie, sonst werden Sie sich im Vorzimmer finden!“

Корнеліак: Der Kläger hat auch Fragen gestellt!

Він ликує, затирняє руки! Судия кри- чить, Корнеліак просить о слово і каже в натясном, що як він, так і свідки говорять неправду (lügen) о. Vorobeshivici приобіцяв дати хлонцам по „коля- чоні“ і по „левоні за днину“! — В са- ли зворушена, — він кадеє ся, потує собі, адвокат собі. Судия кричить до Корнеліака, грозить ему павиницею,

утратою становиска. Коринави стоїть уперто при тім, що Воробієвичка не образилась, що він говорить неправду, сльози говорять неправду, а пла скарга то „gemeine Lüge“. В анду сего сон. Ель заплало, що відступає справу прокураторні.

(Конець буле).

НОВИНКИ.

Чернівці, 19. вересня 1906.

Фреквенція ц. к. іміи и Кіцмань. До вступних іспитів до І. класу перед і по ваканціях записалося на учеників 123, з того перешло 37. Отже прийнято 86. Крім сего прийнято ще до І. кл. власних репетиторів і з чужих гімназій разом в числі 11, так що всього учеників в І. кл. є 97. В ІІ. класі є учеників 84. Разом всіх учеників є в гімназії 181 в 4 відділах, іменю: в І. А 48, в І. В 49, в ІІ. А 42, в ІІ. В 42.

Доповнючі вибори в Галичині. „Народний Комітет“ у Львові не затвердив кандидатури п. В. Будинковського в V. курії округу Станиславів-Горатин-Підгайці-Бучач, лиш тільки до кандидатури бунного посла д-р. Теофіла Окуневського.

Новий пресовий закон в Росії. З Петербурга доносять, що комісія Кобеза займається сего тепер проектом контролю над пресою. Головні точки сего проекту ось які: Пресою управляла рада під проводом достоянства, що має права міністра. Росія буде поділена на три округи, на кожен округ урядувати ме округа рада при участі представників різних урядів. Преса буде вільною від цензурної цензури. Задача ради має полягати: на констатованню поведінки часопису, або на випадок потреби на потяганню пінувати до одичальності. В містах, де виходить кілька газет, рада може іменувати своїх поодиноких членів, котрим буде прислугувати право констатовання газет. В менших містах то право буде прислугувати губернаторові. Оберіоналізатор може констатувати газетні лише в надзвичайних випадках, при чім має сечас повідомити про сего раду для остаточної доповіді.

Висліджені заодії. Через літо хуцало ся в місяці серпня і вересня кількнайцять крадіжів в Чернівцях головю по помішканих оціпрів. Поміжко с. ервічних пошуківань годі було поліції схопити винуватців. Аж ось перед кількома днями арештувала станиславівська поліція вловника З. Лісовського, у якого найдемо портрету із фотографією і підписом одного черновецького оціпра. Повідомлена вже перед тим про черновецькі крадіжки станиславівська поліція відносилась до черновецького інспектора поліції, який виїхав до Станиславівки і допався Лісовському цілу серію крадіжів із вловником, до яких він в кінці в пригнав ся. Крадіжки поповнені їм із свідченнями порешисників кілька тисяч, багато річий найдемо, а ще більше їх попропадало.

Відомля! Знес такжко навістидла нишуча пожежа одно процицтаючо місто нашого краю. В місті Сторожинці вибух дня 11. вересня с. р. огонь, що обернув в протиту кілька годин 28 домів разом з господарськими будинками в пожежницю 60 родин остали в провешний нужді, без майна, без даху. І хотий край і держава намагались се їм допомогти, то з огляду на величину шкоди може се вдати ся лишень при співучасті цілого правого населення. Отримавши правительством в порозумінню з буковинським відділом правним звертає ся з просьбою до громади, корпорацій, привателів заможності і назгаї до цілого населення краю, щоба поставили свої сили ще в сей раз в прислугу людности і взяли живу участь, хоть як малими датами, в уловненню нужди інших країн в Сторожинці, навіщо-них грішню пожежою. Просимо громади, корпорації і поодинокі щедрих дачелів використати свої сили або до дотичного староства, або магістрату в Чернівцях або в безпосередню до привідлі

правительства. Дати будуть оголошені що тижня в часописі „Stegowitz-Zeitung“. — Чернівці, дня 14. вересня 1906. — Ц. к. президент краю: *Dr. Oskavim ruc. de Balmabem.*

На погоріліці м. Сторожинці зібрав доси пос. Ник. Василью із власної ініціативи 3.491 К.

Динаміт и баллоні. З німичної Америки доносять, що в Гронівлі, в провінції Огайо, дучо ся страшний випадок. Зісний персонаж, капітан Балдвін, викопав швидко минах ото застін баллоні, щоба доказати, що баллоні можна уживати до воєнних цілей. Іменно Балдвін брав із собою пачку динаміту і пукав їх на землі, показуючи, як можна нищити неприятелів. Минувшого четверга врані до баллона 8 фунтів динаміту і держав їх на полінах. Дослідів Балдвін заплано багато цілених, бо зібрав ся 15.000 народа. Коли воздухонапелі підійс ся на 2000 стів в гору, баллон вигало щог в хмарі диму, по чім рождас ся страшний гук, який було чути на 15 відометрів наперути, а на нерестрашених видів уналі кручини тіла і шияти шовку. Богато жовців зімліло, ціл товон народа почали відітати. Між публікою находили ся також жінки капітана Балдвіна з дітьми. Динамітові пачки були акумулятори в акумуляторі Балдвіна і в той спосіб, що динаміт надучи, мав вибухнути над самою землею. Та воздухонапелі мабути неречислив ся і вибух виступив далеко раніше... Балдвін на 26 атг піднімав ся баллоном поперт 3000 разів. Карьеру розпочав як артист на трапезі і в 1879 р. чудував в ріночасно проминав жатом видів тям, що на висоті 1000 стів робив різні штуки на трапезі. Інші воздухонапелі почали его насидувати і ще того самого року досягав з них убаво ся, виваши на землю. В 1887 р. Балдвін вперше відісний свій пошав свукати ся в баллоні при помочи пеленого парасоли. Аж тепер став жертвою свого ремесла.

Оповідник, іменования і т. п.

Особисті вісти. Старший директор почт Пеш повернув із уральову і обили урядоване. — Генерал-майор Людвиг Ванка розпочав відмінативну відсутку, а командир міської залози обили ген. майор Горнік.

Засідання старшини Союзу Січових на Буковині відбуде ся в суботу дня 23. с. м. о годині 8 вечором в „Народнім Домі“ в Чернівцях. На засіданні сего в анду важних справ зованть вишти ся точно всі члени старшини. *Ср. Піддубак, ген. кошоний. Мігуля, ген. писар.*

Із краєвого правительства. Старосту Антопа Свораковського іменовано правительством соцітником в статусі буюн. краєвого правительства.

Із кругів судових. Сов. судового др. Фьлорен Дулу нересено вже в сталій стан суничку, якого — як звісно — звинув на становація президента правого банку до зливчелі Русинів на Буковині, дарма, що безуспішно.

Відзначене учителя. Краєвий президент привав Юрієви Смонотону, надучателени в Шерівцях почесний медаль за 40 літню вірну службу.

Конкурсо розписує дирекція почт і телеграфів в Чернівцях на обладженні місця еспедитора почтового в Платці.

Із товариства „Народний Дім“ в Вашківцях п. Ч. В цілі вибору делегата до „Національної Ради Русинів на Буковині“ маємо честь запросити всіх членів товариства „Народний Дім“ в Вашківцях п. Ч. на довірочну нараду, яка відбуде ся в неділю, дня 24. с. м. о год. 4 по полудні в приміщенні „Рускої Бесіди“ в Вашківцях п. Ч., до кожного учасника одержить запрошене. — *Гедимин Лисинський, голова. Олександр Веремко, писар.*

Із нашіківської філії тов. „Руска школа“. В цілі вибору делегата до „Національної Ради Русинів на Буковині“ маємо честь запросити всіх членів філії „Рускої Школи“ в Вашківцях п. Ч. на довірочну нараду, яка відбуде ся в неділю, дня 24. с. м. о годині 2 по полудні в приміщенні „Рускої Бесіди“ в Вашківцях п. Ч., до кожного учасника одержить запрошене. — *Николай Сивула, голова. Ангел Григичин, писар.*

одержить запрошене. — *Николай Сивула, голова. Ангел Григичин, писар.*

Із нашіківської філії товариства „Руска Бесіда“. В цілі вибору делегата до „Національної Ради Русинів на Буковині“ маємо честь запросити всіх членів філії „Рускої Бесіди“ в Вашківцях п. Ч. на довірочну нараду, яка відбуде ся в неділю, дня 24. с. м. о годині 3 по полудні у власних приміщеннях, до кожного учасника одержить запрошене. — *Евген Стрийський, голова. Іван Герасимович, писар.*

Виділ черновецької „Філії Руска Школа“ запрошує отримати свої члени в неділю дня 1. жовтня о 11. годині перел полуднем в Наводнім Домі в Чернівцях з отриманим денним парадом: 1. Справозданні виділу з діяльності за минулий час. 2. Справозданні комітету редакційного „Ластівки“. 3. Візні анесени. — За виділ: *Дарій Піддубак, голова.*

Із штуки і літератури.

Про працане руского театру із залізничною публікою пишуть нам: Мій гарний сон проминав ти почері, коли то ми мали нагоду бачити та подивляти представлення львівського руского театру... А тепер — коли його вже нема, то чути в серці нує, пустку, порожнечу і жалі за минулим життям — за життями, в котрих то хотілось то плакати — то сміятись... І якось дивно тепер сидіти вечором дома, коли в улах дивенити що звуки музики, звуки пісень то веселіх, то сумних, та туніт волюмний... Та донедот ся ще полоні може знов проживати такі хвилини... В четвер, 14. с. м. проминала дружина театральна із залізничною публікою оперою Н. Аркаса „Катерина“. Про гру авторів хваби сказати ото: що була — як значайно — значить знаменита. Особливо мушу піднести спів та гру пачі Рубачиної, що прямо чарувала всіх та тронула не одного до сльоз... Всі другі, як п. Рубчик, п. Костів, п. Леонтович і п. Крайчівська звісні своєю грою. Говдять ся ще агадати про волюмний-балет, уладжену і підтанцювану п. Ніжиповським. Та найгарніше саджувало після сего. Се приватний номер в сали „Рускої Бесіди“ і повалив горачі промови п. директора театру Миколи Карповича Садовського, артиста Леонтовича, дра Охримовича, п. Іоалита Омеляновича іменем Буковинців і о. Пісецького... Потім залунали патріотичні пісні співані всіма в даші народні співали в супроводі бандури дир. Садовського та мистцем на бандурі артистом пачої сцени п. Паниківським. На мівці зачалась танці... Затупотіла колодийка і пішли жваві танці, аранжовані п. Ніжиповським та п. Іланом Стрижком, що поведичав в 6. год. рано білою колодийкою. Патявничого пачан театр на мість представлений до Горелени. — *Гамусинко.*

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Чому прибуває і відбирає місяць?

— За кару, — відповідав старориндийська жінка, — і так йому треба, тому брехуни! — І вона аргументувала би своє обурення так:

Бог Праджипаті мав кілька доньок і віддів їх за Місяць. Але Місяць не був справедливий супроти всіх жінок; він заведбував їх, окрім правдої Росії, яку любив. Сестри Росії обидили ся таким поступованям свого пача-Місяця і вернули назад до батька. — Місяць стало жалі і соромно і він просяв Паджипаті, щоб верну йому жінки. Паджипаті і його доньки згодили ся, але Місяць мусів обіцати, що буде для всіх справедливий. Та чи додержав старий сороколюб свого слова? Не то що любив лиш Росію, а других заведбував, але почав навіть залицяти ся до молоденьких Зірок. І батько Праджипаті ме естерів сього і покарив віроломця, піславши на него слабість, так що Місяць ниді (відбирає) за свої гріхи, а коли поправляв ся, приходив помазу назад до себе (прибуває).

Після шийних староіндійських вірувань, складає ся місяць із двох зо-

дотих коробок: дішні і тапшо, в яких перековує ся божампрозія — сома. Коли коробки наповнені сомою, тоді Місяць в понові. Але сомою живуть боги і усовні, що перебувають в своїм королем Ямою на місяці. Найбільше не Сонце, а при нічці пожирає цілого Місяця і поретримує його в собі три дні. (Місяць відбирає, а через три дні не стоїть). Тепер люди молять ся і жертвують сому, ани місяць (коробки) поспешно знов наповняє ся. (Він прибуває).

З уст європейських Індійців, себто Циганів, які мають надзвичайно гарні казки, оповідає Валеходні ось яку легенду:

Жив собі раз бідний-бідний Циган. Пристав в лісі хворост і продавав його в селі, а за уторговані гроші купував собі мули і парив мамалигу. Се була його звичайна нежива. Одного разу вернув він пізно до дому і застав при своїм столі якогось чужинця, що споживав байдужно його мамалигу. Циган запл його гавібати. А чужинець: „Прости, брате, така краса жовта мамалига... а я голоден і хотіло ся їсти.“ „Га, як так любив жовту фарбу, то їм і сего!“ сказав Циган і укавав на Місяць, що ясно світив на землі. — Циган аганчив старого і жадав заплати. Тоді сказав чужинець: „Знай, я ов. Нанюла. Я хотів зробити себе щасливим і багатим, а так будеш, нещасний чоловіче, на місяці і будеш його їсти, так як казавсь, щоб в його їм!“ Від того часу їсть циган місяці і не може з'їсти, бо що доїсть майже до нічці, тоді він знов праростає.

Після дитячього міту причиною того, що місяць не все новий — є віроломство. А стало ся се ось так: Місяць оженив ся з Сонцем. Коли вони пібрали ся, була перша весна. Спершу жили молодята дуже щасливо. Але Місяць, звівний сороколюб, зачал женити ся з молододо Зірною і розсердив тим свою літню половину — Сонце. І жінка покарала віроломного, розтавив Місяцеві мечем голову. — Від того часу стає місяць шербатим!

Індійські полудневої Америки думають, що як місяць не світити, то тоді напали на його зіли духи Магоа. Тоді ошпачать йому добрі духи на поміч і уніляють його пошав від ворогів. (Місяць прибуває.)

Тако само поясненя дають — по словам Крейцера — і Фінці. По їхніх поглядах падають на місяць зіли воздушні духи звані Калет.

Для деяких астралієських народів місяць і сонце — то чоловік і жінка. Після їх казок обиває сонце перед кожним новим місяцем свого чоловіка місяця (тоді місяць не сходить) і аж по трох днях оживає він і приходить позови до себе (він прибуває).

Американський народ Гада (Орта) — пинє Радель — уважає місяця за голову бога Ван-а. Ван гнїває ся часом на людей і відвертає від них свою голову. (Тоді місяць не сходить.) Се нещасливий час. Відтак жінка бог і обертає ся позови лицем до землі. Кілько лиця обернено до землі, тільки місяць видно. (Місяць прибуває.) Простивши людям все, обертає ся Ван цілою тварю до народу. (Місяць в понові.) Се час щасливий.

В трохи подібний до сего спосіб обяснюють собі се явище і Ескімоси. Мако Міллер переповідає нам ось яку казку: Давно-давно жив собі великий Ескімо, який осягнув таку силу, що міг відносити ся аж до неба. Одного разу взяв він з собою свою сестру-красилицю.

Спершу жив він з сестрою дуже згідливо. Але пізніше зачал анушати ся над нею і одного разу навіть кинув за нею потнем і опалив їй поховину гарного лича. Красилиця не внесла осміщення своїм красі, віділа і стала місяцем (жовною!), а брат сонце (муж!) гонить за нею ще й нині. — Коли місяць настає, то тоді обернена до нас осмажена (темна) половина тварі; потім обертає ся позови місяць до нас білою частю тварі (місяць прибуває) і коли обернений до нас цілим ясним лицем, тоді видимо місяць в понові.

Чернівці 12 VIII 06.

Волод. Карбулицкий.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожньо, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Патрістича ч. 2.

Ручним шрифтом вивертає ся лише на поперед-
ній забороні — Рекламний посре-
дством відомий від омита почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — о.
на рік 10 „ — „
на чверть року 5 „ — „
на місяць 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наложитість за інсерати
платні в Чернівцях.

Із виборчого руху.

Зантра розпочинають ся в місті огураї
допозначного вибору правобори. Від ви-
сказу правоборів записані і рішони в
свій важний момент політичний, що має
наступити дня 10. жовтня. Теперішні
вибори стануть чим раз важливішим фак-
том в політичному житті Буковини. Ва-
га їхнього висказу стає чим раз важли-
вішою, дарма, що мандат сей було пра-
вовисланий ще тільки один рік. Може ще
відома не з'явилася ся тільки порожній ру-
сого народу проти нашої справи, на-
тепер. Отримав із подвійною енергією
брати ся нам до борби, борби сластої
в обороні наших прав, які радаб загар-
бати наша емоційована темна душа.
Тож поїр на правобори! Борити свого
становища бездві із енергією рішай
ворогів, які справді торгують правдою,
совістю і своїми політичними переко-
наннями. Єдинство і повсюдність праці
і повсюдністю енергією зможеть ся сей
раз певно відверти ворожий напад на
інтереси нашого народу. Тож в народ!
До праці нашої громада, бо наступає
одинакий час!

Грошову мають чудові комбі-
нації. Огураї роді директора банку
Луїя, Луїя же хоче зробити Огураї
нашом до парламенту, в Огураї від-
пустити тоді свій сеймовий мандат Н.
Федондороні, щоб не потребувати по-
милуватися на Буковині, а за те знов
вирізняється до міністерства, якого доти
німав бернський Мекка не лиш при-
тім, як вони перед ним отирали ся,
але (ой, де!) і тоді, як за ним замикали
ся. Рахунок нечий, тільки зроблений
без господаря — виборця, який не піде
на грошову підлогу.

Позичивши промови у німців
Сх. All. Zeit. і знайшовши між ними
історію, що реалізація коаліції хоче
„ordlich dazu helfen“, або знов ав-
дити нацистичну на ідею. Се було волю-
ним дідичам, які самі так попадали при
попередніх виборах, либа трудніше, бо
нацистичний коаліція вже з'явилася. Дрожи,
бач Україно, коли проти тебе висува-
ють таких політичних претендентів, як о.
Василь Визигорський, який повалив ся
на догори при попередніх виборах,
не діставши голосу навіть від свого на-
міра! Капаносого труна мож застрів-
увати, але посередити не зможе его
й професор асигурат.

Який хосен

мають рускі учителі і учительки та їх
родина в Товаристві „Взаїмна поміч на-
цистична і Буковинська учителька і учительок“?

Щоби улаштувати членів учительської
„Взаїмної помічі“ прохання статуту, а
тим, що сунували ся о користі з на-
лежани до Товариства, позначати ті ко-
ристи наглядно, далі треба заохотити
тих, що досі ще не зголосили ся в член-
ство „Взаїмної помічі“ і починати з на-
лежною шкорою Бог зна ані догіднийшої
хитрості Дирекція Товариства подає слі-
дуючі пояснення і інформації, оперті на
статут Товариства і на прийняті нор-
ми загальним Загальним Збором регу-
ляції.

1. В першій році істнова-
ни Товариства приймали ся
членів без всяких обмежень,
а познач число літ належани до Тowa-
риства є потрібне до обов'язку кори-
статися з фонду похоронного і пенсійного
(евентуально і похоронного), тому при-
ходять само з себе, що кождий учитель
і кожда учителька повинні як раз в
першій році вступити до Товариства і
тим заборочити собі як найбільші кор-
исти в будучности.

2. „Взаїмна поміч газетних і бую-

виських учителів і учительок“ угляда-
ють, як змісно, політичний, як моральні
так матеріальні потреби загалу руского
учительства.

Головними задачами учи-
тельської „Взаїмної помічі“ є
права охорона в службових
відносинах та уділяване під-
моги у всіх життєвих потребах.
Першу з тих задач обіймає § 3. а і 6
а другу § 3 ж статуту Товариства.

Не малої ваги суть також прочі за-
дачі Товариства, обіяті точками в, г, д,
е та ж, з, і, к, тогоч § 2, всі вони однакі
суть іже в статуті дуже ясно сформу-
льовані, тому й не потребують пояснені,
а тут пояснені ся на разі знов обі-
гальні задачі „Взаїмної помічі“.

3. Правну охорону подає Рада
задача Товариства при поночі своєї
т. зв. „сесії правної охорони“, до якої
виступає (запрошує до співдіяння) необ-
межену кількість учителів, учительок і
наших членів Товариства. Така „сесія
права правної охорони“ є така
з'їздишчина, що Товариство при її
помічі не лиш може боронити
кождого учителя та учитель-
ку, що про свою кривду по-
відомить Товариству і від него
зажадає помічі в обороні
або також постійно розсід-
жує службові відносини учи-
тельські, оскільки вони є некорисні
для руского учительства в Галичині і
Буковині, та зажадає ся — після об-
суду примігально або парочно — у
внесих шкільних властей і у законо-
дальних тіх о урунені поодиноким нева-
жливостям і кривд та о загальну попра-
ву учительських службових відносин.

3 огляду на задання „сесії прав-
ної охорони“ і свідому цілі її органі-
зацію у Львові і по округах шкільних
кождий член товариства по-
винен мати в тім огляді по-
не і необмежене довіре до
„Взаїмної помічі“ і у всіх
случаях сміло звертати ся
до неї з проханням о поміч і оборону.

Слудай, в яких випадках віднести ся
до „сесії правної охорони“, суть мен-
ше більші ось такі: 1. нагле а нео-
правдане перенесення на иншу
посаду (особливо, коли та є гірша
і значно віддалена); 2. передчасне а
незаслужене перенесення в сталий
або часовий стан спочинку;
3. неоправдана дисциплінарна і
пошукана з нею часткове або цілковито
застановлене плати; 4. недо-
числене літ служби при сталим
або часовім спеціалізованню та при на-
даючій витягнотного додатку; 5. неоправ-
дана відмова витягнотного до-
датку і авансу службового, нео-
правдане відображення додатку або догра-
даци; 6. всякі неоправдані за-
рядження дотично службових відно-
син як в школі і поза школою так і на
огураїх конференціях — взагалі
кожне поприріджене учителя або
учительки з сего титулу, що вони при-
знають ся до рускої народності і хо-
тять остати щирами Русинами та Ру-
синками.

(Конця буде).

Нучурівські румунізатори перед судом.

(Афера Коркелік-Vorobchenici).

(Кінець).

В прокуратурі передано справу
адвокату Лазаруєвичу. Коркелік на-
водить факти, котрі спонукали его до за-
писки доки Воробченічів і его свід-
кам-ученикам. Посуджені свідки зразу
відкидають, говорять як в „нижній“,
що не вистеж — але пан Коркелік
намагався їх.

Судня: Що пан назвали?

Посуджений Пресняк: Що
руська мова красива, щоб ми вчили ся
руської мови, бо то наша матерна мова!
Судня: Що що більше?

Іван Турченко: із „Поемий в прозі“.

П Е С.

Нас двоє в кімнаті: мій пес і
я... На дворі злутує страшна буря.
Пес сидить переді мною і ди-
вить ся мені просто в очі.

І я дивлю ся йому в очі.

Він хоче мені щось сказати...
Та він нічий, він без слів, він не
розуміє сам себе — але я розумію
його.

Я розумію, що в тій хвилині
в ному і в мій є одно і те саме
чуття; що межі нами не має жад-
ної різниці. Ми однакові; у кождім
з нас горить і світить однаковий
тремтливий вогник...

Надлетить смерть, махне холо-
дом, широким призом... і конець.

Хто-ж пізнасть потім, який во-
гник горів у кождому з нас?...

Ну! се не звірі і не чоловік мі-
няють ся поглядами! Се дві пари
однакових очей впоїли ся одна в
другу.

І в обох сих парах, в звіриній
і чоловічій — одно і те саме життя
клонить ся наближаю до другого.

СУПЕРНИК.

Мав я товариша — суперника;
не по занятю, не в службі або в

любоні, але наші погляди не схо-
дили ся в нічмі і кождого разу,
коли ми сходили ся, повставали між
нами змагання без кінця.

Змагали ся ми над воєм: над
штучкою, над релігією, наукою над
земським і загробним — а най-
паче над загробним життям.

Він вірував і одушевляв ся. Од-
ного разу сказав він до мене: „Ти
смієш ся із всего; але як в віру
скорше, ніж ти, то явлю ся з того
світа перед тобою... Побачимо, чи
засмієш ся і тоді?“

І дійсно він вмер скорше ніж
я, ще в молодечім віку. Але ми-
нули роки — і я забув про його
обіцянку — про його погрозу.

Одної ночі лежав я на постелі
і не міг, ба навіть і не хотів —
заснути.

В хаті не було ні темно, ні
ясно. Я зачав відважати ся в сиво-
темі куті.

І ось припадло ся мені, що між
люди віками стоїть мій суперник
— і тихо ба й жалісно — хитає
головою.

Я не наближав ся — ба навіть
і не віддавав ся... але підійс ся
трохи, сів ся на ліжко і почав
ще пильніше відважати ся в не-
ожидане явище.

Він не переставав хитати го-
ловою.

— Що-ж? — спитав я на ко-
нець, — гірший ся чи жаліший? —
Що се? Остерога чи довір? — Чи
можеш хочені дати мені до підкази,
що ти був не справедливий? Що
ми оба не справедливі? — Що-ж
знаєш ти там? Мій і некло, чи
щастя і рай?... Промов хоч сло-
вечком!

Але мій суперник не сказав ні
слова, лише кинув по передньому
жалісно і вогнисто головою.

Я засміяв ся... а він зник.

ЖЕБРАК.

Я переходив вулицю... Мене
зупинив убогий, хирлий старець.

Розпалені і сльозами залиті очі,
посинілі губи, подерті лахи, гідкі
рани... О, як погано обгризла бід-
нота сь похлибину людину.

Він протягнув до мене червону,
сухлу, замалану руку... Він сто-
гав, він просив милостині.

Я почав шукати по всіх кише-
нях... Ні калитки, ні годинника, ба
навіть і хусточки не було... Я не
мав нічого з собою.

А бідний все чекав... Його про-
тягнена рука легко тремтіла і здри-
гала ся.

Збентежений стиснув я ту за-
малану, дрожачу руку: „Прости,
брате, не маю нічого!“

Убогий впоїв в мене розпалені
очі; його сині губи посміхали ся...
і він стиснув підтак і мої похолод-
нілі пальці.

— Що-ж, брате, — прошептав
він — і за се спасибі. Се, брате,
також милостиня.

Я зрозумів, що і я дістав мило-
стиню від свого брата.

БОРЩ.

В баби-вдовині помер одинакий,
двійцятлітній син, перший робіт-
ник на ціле село.

Дідачка того-ж села, допідхо-
пившись про бабине нещасте, пішла
як раз в день погребу, щоб від-
відати бабу.

Вона застала бабу дома. Баба
стояла серед хати коло стола і чер-
пала понільно однаковими рухами
правої руки (ліва висіла нерухомо)
з дна задимленого горшка абзаде-
ний борщ — і ликала ложку за
ложкою.

Бабина твар змарніла й счор-
ніла; очі почервоніли і попіду-
хали... але вона стояла просто як
свід, немов в церкві.

— Господи, — подумала дідч-

Посуджений мовчить, а по хвали каже: та більша так ніч.

Суддя занемиє другого ученика Чоботара.

Посуджений повторює те саме, що говорив Пресинар.

Суддя: Що казали панотені?

Оба посуджені мовчать.

На довіда судії ставали питання Корнелія.

Корнелій до Чоботара: Ти був вози у панотені в залі?

Чоботар: Був якось оногда.

Корнелій: А що тобі панотені казали?

Чоботар мовчить, по хвали: що би ся вчили!

Корнелій: Що ще казали панотені?

Посуджений мовчить. — відтак виче.

Суддя виче свідка Яворського, будинок від неспівності, перед котрим панотені свідки знімали ся. Наступає конферентія, посуджені признають ся, що ніх іх намовив, та обіцяли козача і лопу — одиан перох Корнелієм заперечують.

Суддя: Herr Lehrer bitte die Fragen zu stellen.

Корнелій до Чоботара: Знаєш мене?

Посуджений Чоб.: Знаю!

Корнелій до Пресинара: А ти знаєш мене?

Посуджений мовчить, по хвали: Ах.

Корнелій: То ви оба знаєте мене?

Посуджені: Знаємо.

Корнелій обертаєсь до вікна, а посудженим каже обернутись до груби, відтак питає: скажи мені Пресинаре, що ти до мене говорив разом з Чоботарем тоді коло куни?

Занятаний мовчить. — Чоботар каже, що знає, але боїть ся панотені!

Суддя: Не бій ся, кажи.

Пресинар: Нас було багато у панотені.

Суддя: Чого ви там ходили?

Посуджений: Тами так!

Корнелій: Чого ти брешеш?

Посуджений: Я не брешу.

Суддя: Говори правду, бо замкну тебе.

Посуджений: Панотені казали, щоб ми на пана говорили!

Суддя: Як казали, говори.

Посуджений мовчить.

Корнелій: Як казали? Чоботар.

Посуджений: Та казали, говоріть так, аби пан лишини свинини, то вам заплачу, а інші — то буду бити!

Наступає конферентія посуджених

на — в такий хвилі може вона їсти!... Як-ж одначе — дині чути у них всіх!

І при сім пригадала собі дідичка, як вона втратила — кілька років тому назад — свою девятимісячну донечку і з туги рішила не наймати собі прекрасного хутора під Петербургом, а прожити ціле літо в місті.

Баба не переставала сербати борщу.

На коні не піддержала дідичка.

— Тотино! — заговорила вона,

— бій ся Бога! Я аж дивую ся!

— Невжеж ти не любила свого сина, що не втратила анітиту?

— Як можеш їсти сей борщ?

— Інше, мій умер, — прошептала баба, а тяжкі сльози капотили ся знову по її запаліх щоках, — значить, прийшов вже і мій кінець: з живої зняли в мене голову. А борщу шкода, він предінь сьоденій.

Дідичка лиш отиснула плечима і виїхала. Їй приходила сінь де-мешо.

Перелом В. К.

з поном, посуджені заперечують, що говорили, в шині кажуть, що боїть ся.

Суддя: Кого боїть ся?

Посуджені: Панотені і пана.

Воробкович: Не бій ся пана, говори Назаре.

Посуджений Пресинар: Та то пан намазався.

Посуджений Чоботар: А де то ви казали, щоб ми на пана говорили.

Суддя: А не казали панотені?

Посуджений: Говорили на пана.

По сім окомпромітований піп — утік!

При другій конферентії посуджених з Корнелієм знали посуджені як перше, що піп підмазав їх і приобідав полаті і лопу!

О годині 11 вночі закінчено переслухання, яке висказало „правду“ панотені і его свідки. Се було рішення і для етичності цілої справи до суду, як тільки „Anzeiger“ до Ради ш. пр. та звісною інтерв'ювання пошла Германського.

Що н. к. дор. прокуратура даліше задумує робити з таким панотенієм і его свідками — не знати, нове-що ціла справа „обиди чести“ панотені Воробковича повернула назад до сов. Ели. Тут знов на ново розпочало ся від того, що сов. Ели. дав Корнелію дати „dem Kläger Ehrenpoklänging“, — що Корнелій не хотів его образити, а як то зробив — то того факту „sehr bedauerlich“! Однє се не адалось, бо обжалований так обстав при своїм, що Воробковича не образив і не мав гадки образити.

„D-I Raginti“, що недавно затримав руки з радости і чистий наперед „desch-ke Klonen“, ставує тепер як невинний. Его адвокат мовчав також, а по хвали валили, що — „der Kläger tritt von der Klage ab“!!! і чим швидко зникли обиди.

Лише в судових актах зникли ся на „вічну пам'ять“ документ безперечної деморалізації ромунизаторів, хочби вони злині через якусь неврозумілу помилку — аступали на землі Христа.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Свідок.

Телеграми „Буковини“

із дня 20, вересня 1905.

Шварцах. Нині відбуло ся незвичайно святоче відкриття північної частини таарійського шляху желазничного, в якій взяв уділ також і цесар.

Відень. Вчора від'їхав бар. Ферварі до Вудапешту із надієм у цесаря. Завтра прийме цесар на посудхання графа Зіхн.

Петербург. На нить онібуєн тугото обладнених вірменських літківками із Сумі навали вночі Татари і більшу частину їхучих вимордували, а жінок забрали в полон.

Дешеве м'ясо, а радше тілеса дешевше як у різниці мають вже червонощі м'ясики. Нині розпочав продавати на-гістрат м'ясо в своїм зараді по ціні 1 К 16 с. за кіло; різники беруть по 1 К 36 с. М'яса продаж м'яса відбуває ся в чотирох атках, примічених в давній приміт драматичної штуки, в старім будинку театральнім! Продаж, що відбуває ся при асестенції поліції, йшла нині в перший день доволі нинішню, бо по дешеве м'ясо згодилось ся без ліку публіки і то такої, що платить м'ясо готівкою. Хто повладного гроша не має, мусить хоч по хоч давати низискувати різникам, які, як видно — достроюють ся до тенденцій найблизької бу-визинської політики — грошозупи.

Огонь в цегольні „Patria“. В неділю, дня 16. с. м. о годині 8 рано за-жаривало сторож пожежару, щоб рату-вала цегольні „Patri-и“, яка загорілась в наслідок неосторожності тамошних робітників. Загарила сторож сейчас огонь придала і вернула домі. Згорів магазин углі етичності 8 тисяч корон. В годину пізніше в друге тазованню по сторож — тепер вже горіли шони, в яких пекуться на сезоні робітників „Patri-и“. Сторожа знов явилась і при дивній рішмі доні, який явраз на той час цується, в протигу нів годиня і той огонь погашено.

Оповіді, іменовані і т. п.

Із краєного правительства.

Краєний президент іменував примт, будівництва Ліва Купера пров. админтом будівництва при державних будовах на Буковині.

Перші загальні збори маси по-жничної і щадничої для громади Малай відбулись ся дня 27. вересня 1905, та в на Великдене ч. Христа о 12 год. в залу в шкільнім будинку із сліду-вчим дивним порядком: 1. Помінене статута. 2. Установлене стои процен-тової для вкладов щадничих і помічоч. 3. Установлене висоти налі, вкладов щадничих і помічоч. 4. Вибір ради над-зорної і каспера. 5. Рішні справи. Ми-лія, 19. вересня 1905. — В. Завадок.

Із Бук. Воєни. В четвер для 21. вересня відбуло ся в „Народнім Домі“ о год. 6 вечором довірочна нарада чле-нів в нагній, а важній справі.

З музичної школи ім. Миколи Лисенки. По побороєнню тивечних пере-шод і трудностей добули ми виници конісую і приступили до отворення пер-шої рускої школи музичної на Буковині. При тім зробив зарад для дуже цілні помічочі Перше, се те що з Рускої задво-чи 15%, віддало свої діти до нашої шко-ли. Цінавий їх поступили тим, що сами они нарівають на школу, де досі уча-щали їх діти. Маю сего знов їх шлють туди так, не знаючи ні на очеви-ду свою шкоду і немалий очевидну користь із помилки дитий до нашої школи, не кажучи вже про обовязок під-няти свою школу. Богато знає з тих, що укс свої діти згодосили, отагануть ся з оштатами і не прислають дитий, часаючи не знати на що. Для ухвалення постійних оунивий наведемо тут кількома словами деңо з організаціїного статуту „Шко-ли“. Наука розпочинає ся 16 вересня і триває аж до 8. липня. — Ошата роз-дують ся річно і ошачують ся в трех кварталних ратах з гори. Ошата мі-сячна заведена лише для випадку роди-чів і лозі хтось свою дитину залпню пізнішню, то на ошатах не запла-дять нічого. Заряд мусить презерпуна-ти ся свої постанови, бо піпал уділової конісую школи підлягає надзоруна пра-вительства. Вона обовязана предкада-ти своїх учителя до затвердження пра-вительства, а яке затвердження коні-сую или ладичийний мусить бути без умовно ладержаний, отже матеріал при-значений для конісую власи мусить бути в році безумовно перороблений. Кожи-кий ученик власи ся пізнішню, то тре-ба з ним пероробити се, що другі з логі-каєсь вже пероробили а се нимаєсь осіб-них годін, тому і коніс особий. Особли-во прикро відбиває ся співане на нау-ці теорії музики, бо тут відбуває ся наука співане, там годі нотому прова-дити науку з учениками, що не мають елементарних поніть і тому наука теор-ії ще не розпочала ся. Користь з на-шої школи очевидна. Наука подає ся так сумліно як в других закладах

хотби лиш задля надзору правитель-ства, поминувши се, що нова шко-ла мусить для побороєнню конісуюнній відразу добро акучати, щоб стигнути як найблизше учеників. До сего ще по-дає ся як ті самі гроші додатково нау-ку теорії. Виници ученики мають і сю користь, що менше їх приходить на го-дину, як деінде. У нас тривають го-дини шкільні що дня від 3—6 нонолу-ди, значить в на тиждень всіх годин 18. — Після прийняту статуту повинно припадати на годину 4 учеників зна-чити всіх 72. — Талого числа учени-ків ми безумовно не будемо мети. Най-білизше число якого можна сподівати ся може бути коло 30, т. е. що місто 4 припаде лише 2 учеників на годину. Се відношене знайде свою поправку що на користь учеників в тім, що наука подає ся в 2 понок, та, що на годину приде ще менше учеників. Се власне та ко-ристь, на яку всі родичі повинні най-білизше звертати увагу, бо за ті самі гроші учать ся їх діти деінде цілми громадами, навіть по 8 учеників на го-дину. А ошати вносять цілком не бо-гато. І так: за фортепиан і снів солю-ний річно 76 кор. + 4 кор. писового, за скрипку річно 36 кор. + 4 кор. пиш-сового. Місячно вносять отже ошата за два перші предметі 8 кор. за тро-тий 6 кор. в 10 річних ратах а то 15. вересня, 1 жовтня і т. д. аж до 1. червня, за зливсь не платити ся нічого. Гадаємо, що сі уаги пероробляють на-ших Русинів про великі користь в на-шій школі і спонукують їх поснішити з вписами, щоб наука могла іти своїм по-рядком. — Від заряду „Школи Музичної“.

Із штуки і літератури.

Остан Луцький. З моїх днів. Поемі. Львів. 1905. Наказом Михайла Петрицького. Друкарня Удана у Льво-ві. Ст. 60+4, 16-кн. Ціна 80 сот. — Д. Остан Луцький не понов у нашої літе-ратури, а вже так добрий знакомий читачів нашої часописи, у якій так часто помічує свої поезії. „Із моїх днів“ книжочка не величка, у ній всего 15 поезій оригінальних, Фрагменти (I—II), Спомини (I—XIV), і пере-клад Станіславської Веймута і вір-шів Коншиниці На озері. Отим то й годі на основі її сказати якось рі-шуче слово про безперочний талант її автора, який подає нам отсе першу збірку своїх віршів. „Із моїх днів“ — на-зва невзначайно дбрана до віршів, щиро відчутих, немимовольних, без дрібни поези, а ароджених у хвилях дібного натхне-ня, коли

„Дріжати у споминах німні мейнріані мрі...“

Жити заморожені шати — паранзі і лопі...“

а „Гадли продумані стають надіяне, досконаліше...“

Найкраща та найглибша частина збі-рки се „Фрагменти“, а саме ерамент другий. — Принадні талож „Спомини“, по більшій частині із усею старанністю авиченої мініатюри достойної лірики прибрані в безогляну форму. Між вір-шима збірки пробивають ся найбільше, коли по головню, мотиви любовні, які декого нагадують тон поезій Б. Лоп-ного. Із сего одначе зовсім не хочемо робити нічого. Небудь ланиду справді симпатичній збірці поезій молодого по-ета, який очевидно має перед собою гар-ну будучність. (с.)

Українська і чужі часописи. В 245 ч. часопис „Кієвське Огляди“ із 18 вересня с. р. поміщено переклад Стані-славської поемі „Май“. Переклад аладив Н. К. Вай, зазначуючи, що він зробив-ний „з українського“. — Берлінський, широко розповсюдженний ілюстрований тижневик „Die Woche“, прише в 36 номері із 9. вересня с. р. портрет по-ета Наволаз Велзля із короткою біо-графічною заміткою, в якій сказано між иньшим, що н. В. о є провідником Русин-ів на Буковині. (Пос. Во родив ся 1868 р., а студії вінчив в терезіанській академії у Відні.) — Про наш народ і наші політичні відносини помістили в послідних часах статі отей заграничній часописи: Hamburger Fremdenblatt помі-стив у своїм додатку із 30/VIII. вергу-ну статю н. з. „Ein zum Tode verurteil-tes Volk“ підписаний ініціалами I. T., а шлоска Katowitzer Zeitung в чч. 190—192 подала три просторі статі н. з. „Die Rathenen“. — (с.)

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при улиці Петрашича ч. 2.

Російським повертає ся лише на поперед-
ню забороні. — Ресурсиції позитив-
чатані віллі від одати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — а
„пів року“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інсерата
платні в Чернівцях.

ВАГА ХВИЛІ.

(X) Здобуте одного парламентарного мандату тільки на один рік тай то в нинішню добу, коли австрійський парламент приніс терпіння на хронічне законодавче неробство, на консеквентне не уявляюванню інтересів широких мас народних — було б остаточно само по собі не надто важкою подією в народнім життю і прирівнянню до здобутків на полі організацій і культурної праці таки у внутрішньому народі, завершеної потребою глибоко відчуті самопомочи. Однак обставини, серед яких відбуває ся теперішній набір доповнюючий із округу Чернівці-Серет-Сторожинець, є того рода, що видивляють сей факт до першорядного значіння в політичній життю Буковини. Через те обостроєння боротьби о побіду в сій бою дійшла до незначайного напруження, яке по боці грошолозів переходить в дуже просте — *ait venia verbo!* — хамство і то в слоні і ділі.

Послідня сесія сеймова покінчила ся розбиттям візьнодумної більшості. Дідичівська, реакційна меншість, як се признає тепер сам її хитрий провідник, др. Волчанський, не ставила (бо і не могла ставити) опору законодавчій праці нової репрезентації, тільки перейшла у вижидуюче становище, знаючи набути добре своїх, на той час „візьнодумних“, земліків, що вони на обібранім становищі довго не витривають, що в них швидко чи пізніше озве ся бонрський атанізм — погоні за власною користю, за наживою для своїх більше і менше близьких, зовсім після взору протекційної господарки в гр. прав, консисторії, привилієваної проступкою самим таки

Онулом — тільки „по премію“! Нагада дучиза ся дуже швидко при організації красового банку. Події догочасні хіба надто звісні, щоб їх на ново повтарити. „Візьнодумні“ грошолози кинулись мон виголоділі хижакі на товсту добічу банкових доходів, а з давня сні бовари радо помогли їм в сій ділі, приймаючи на вериги блудних синів із отвертими руками широм із керівництвом красового населення. Розуміє ся, що проти сего мусіло підняти протест все, в кого було бодай дрібку почуття, що сеймові репрезентанти не сміють своїх мандатів надуживати на те, щоб облобавлятися красовим грошем і то за постійну ціну вичерплення динних думок, ланної боротьби із бонрством і пошестом, перед якими стали тепер рачкувати пп. Онул & Луну прямо в обридливий приниженізм, а які довели буковинського мужика до еміграції й жебрачої торби, а цілий край над беріг фінансової руїни, не кажучи вже про довго незгасні рани оглушлювання і корумпованія мас народних.

Та пилин „фамілії“ що не вичерпані банковою довлею; між нею є ще багато неаосмотрених. Треба ще кривути директоріати для жезлівців красних, для ліоніцтва красового, для доріг красавих і т. д., а родина буковинських „Грайків“, розуміє ся, противного бігуна, вже нині десигнувала своїх членів на всі ті посади. Поза всіма цими украєвленними дійшлось ся остаточно до украєвлення цілої фамілії грошолозів, а до довершення цілої операції треба ще, аби голова роду, бернський Месия есентуально добутим парламентарним мандатом так заступив себе у Відні, щоб засісти знов у потрім небудь міністерстві. Мандат сей опорожнив ся як раз через резигна-

цію п. Луну, вимушену сеймовою опозицією. І ось за сє товсту „спадщину“ розбиває ся Онул, щоб добро не виходило із рук фамілії.

Далекосіяним планам грошолозів заступили дорогу одні рускі послы, ратуючи враз із послами жидівськими і 2 німецькими честь доброго імені Буковини і основ політичної моралі. Ввиду сего і вся лютя Луня, Онула et cetera, звернула ся передовсім проти Русинів. Вперед думала ввести розлад у наш табор, видивляючи гурт буцьм-то недоволенних ходом рускої політики. Коли се покінчило ся фяском, тоді цущою вхід, при помочи скорумпованої преси нечуваю, лишеву всім основ не то приличности, але й чести кампанію проти Русинів, а передовсім проти їхніх провідників, в якій тріфлі Онул-Чопи-Відман (!!) добули собі неувдаєний вінець — осоружности! Поза тим бернський Месия залінив для власної ассурації нову ретроградну коаліцію зложену із Румунів всяких підтинків, вірмено-польських діличів, христ. Німців, відступників капісних і жидівських. Все те жадне згуби Русинів! Все хоче знищити „*lap-des-freunde jungathenische Klique*“! Бернський Месия хоче знищити десятки тисячів зорганізованого руского народу на Буковині!! А гоа! *Vane sine viribus ira!* І кхика бачить своє безсилля, тож з усіх сил чиняє ся проти Жидів, яких ликає антисемітизмом „Січій“, яких кількітна історія не дала й одного факту на потверджене сєй клевети!

І як раз в виду спонсолідованія всіх темних сил супроти Русинів набирає рішуче боротьби між А. Маликом а А. Онулом свого значіння. Сей вибір покаже, чи Русини і на сій точці дадуть раду вражій на-

залі, та чи буковинське населення має вже тільки політ. моралі, що не лишить безкарно зраду демократичних принципів попущенню грошолозів, і що не дасть себе подити за ніс політичним хамелеонам, а вимагати не від своїх заступників серйозного і чесного помилання своїх обов'язків.

Отимто доложити-б нам всіх старань, щоб рішене сего бою випало для 10. жовтня в користь нашого кандидата. То-ж не сміє ніхто залишити нікого заходу, щоб передовсім видали добре прависбори, а к'ї досе, за вчєра і нині виийшли для нас зовсім успішно. Отже горі ім'єм серця!

Події в Росії.

Ні закінчене злощасної війни на далекім сході, ні введєне Государственной Думи, яка виийшла на чисту карикатуру парламенту не вези ладу в Росії. Всюди один безконечний безлад, який прим. на Кавказі доходить до скаженої апархії. Роботи станули, ніхто не певний свого жити. Татарва мордує людей по улицах серед білої днини. Від аличинів, яких допускають ся Татари прямо стинає ся кров у жилах. Мордують навіть діти і жінки, а їхні трупи кидають собакам; вірменських мужиків тручають живцем у огонь запалених хат. Бакінський писар окружного суду, Намі Бег, поров живим дітям вірменським животу і кидає їхні внутренности псам! Не диво, що ввиду сего не хотів брати на себе канкаського генерал-губернаторства ки. Людвик Наполіон. Успокоєнем Кавказу має зайнятися війско, якого 25

НАШ АЛЬБОМ.

Іван Айбров.

I. Не смій ся до мене, не моргай очима,
Не мон мої речай про вірну любов;
Та-ж я тебе знаю, розлюбив, обдурив,
Вістак мені скажеш слова тії знов:
„Та що-ж мій голубе, не твоя я пара,
Шунай-же ти вишу до пари собі,
Я лиш жартувала, ти жартам повірив,
То в вудурі пошав ся, не ниня тобі!“
Тому ти не смій ся, не моргай очима,
Не рив мого серця на кусі дрібні —
Вово вже правдиво і вже не полюбить —
А ми розійдем ся поначе чужі...
20. 8. 1904.

II. Зазирає тихий місяць
До моєї хатини,
Та ілю епоминя набути
Від праці дивини.

Гей, витас місячонко
Споминю верут мене,
Та його тремляче світло
Студене, студене!

Гей, залнав я того світла,
Гей, залнав розмова —
Гей, залнав я снів солодких,
Не залнав любови!
10. 8. 1904.

III. Гей, ехонав я в серцю своїм
Тугу, смутон, лихо, горе,

Та відшов я в світ широний,
Та відшов я геть за море.

Гей, носив я смутон тихий,
Гей, носив його світани,
Тай минали дні у смуту,
Пилин літа за літами!

Гей, минули красні літа,
То в налізнах, то в неволях,
Не позбутись тебе смуту,
Вже ніколи, вже ніколи!
10. 8. 1905.

IV. Ой писав я дрібні листи,
Морезам квітками,
Ой писав я їх до тебе
Дрібними ридками.

Ой зросив я тії листи
Росною ельозою,
Та лної лиш своє серце
Тихлою журбою.

Чи за мало снів я виллиз,
Чи диха розмова?
Ой чому ж ти не наиниш
Ні слова, ні слова? —
1. 9. 1905.

V. По довгих хвиликах німої роздуми
Зійшов ся з тобою в яноу,
По довгим мнчанню, німим отуніянню,
Хотів я почати розмову.

Хотів невинену тугу розказати,
Хотів наболизє серце итиорити,

Хотів я любови всі хвилі згадати,
Всі тайни душевні розкрити.

Та гинув на тебе і серце заммерло,
Не міг я промовити й слова.
Лиш очі на тебе так любо гляділи,
То була тихельна вся моя розмова.

Тремтіли уста лиш дивлячись на тебе,
Завалали очі упрямі навіки,
Не смів, боївсь, нічого казати,
М-ж раб твого серця на віки!
1. 9. 1905.

VI. В альбом.

Як раз вознесь заглянем в книжку твою,
У епомини прекрасних днів весни —
Згадай на мене в тую хвилику любови,
Та тихим, любови словечком смійки!

Снімки людину, брата серця твого,
Що в серцю своїм жар любови ховав,
І на жертвенник шави, долі твоїй
Всю душу елав — бо він тебе козав!
3/9 1905.

VII. Приснив ся сон.

Чарівний сон мені приснив ся,
Надземний світ райських чудес —
Чарівний світ любовних хвилі,
Чарівна мушка небес.

Я був царем у тому раю,
Володарем усіх сердець —

Мое чоло квітчало цвітми,
І лавровий сав на мій вінець.

Я був царем любови, шави,
Чарівний хвиля кохання мрій,
Я був царем хвили прерасних,
Герой есигнених надій!

І гордо я ходив в трикомах,
У лапах бачучи себе —
Аж поки на нещасті лютю
На горе — я не стрів тебе.

І пар калочний раю того,
Я силу вмиє свою агубив,
І горду царську постать свою
Перед тобою я схилив —

І я просив: скажи дивинно
Одно лиш словечко мені:
„Кохлю“, а на слово тєе
Все царство я віддам тобі! —

Моя грім в потіду тилу динну
Звеніло „Ні!“ мені відтам,
Пропав царство, щезли чари,
Я знов підтручений жебрак!

Скажи мені голубио моя,
Чом не вертаєш чар весни? —
Чом хочеш в некло повернути
І ті остали що лиш сні?!

5/9 1905.

тисяч семи днями вимашерув туди, виконуючи царський приказ.

Хиалі передконституційного життя записується хіба незатертими буквами в російській історії. Царі враз із його оточенням прямо обхопили жорстока метаставі; не минуло майже двох років, щоб в котрім небудь місті з широкого царства тьми не сконав якийсь мученик за волю у руках царських катів. Ось пронава хроніка останніх тижнів: За бунт на кораблі „Прут“, (який хотів полумитися з „Патоміном“, але за пізно), застрілено в Севастополі чотирьох моряків. Два при суди смерті виконано і між залогом „Горція Победоносца“. Тут згадаємо, що поверх тисячу „неценних“ моряків переведено до піхоти і порозсилали по всій Росії. В Нижнім Новгороді страчено Нікіфорова за вбиття обершта жандармерії, в Херсоні страчено чотирох жовнарів за атентат на полковника, в Петербурзі робітника Васіліва за вбиття шпіона, а Гершковича за зраду: поліціянта, в Феодосії страчено сапдата Іосифа Мотедльберга за зраду „Патоміна“. В Польщі страчено Окшеню, Касишака, Хмельницького, а перед двома днями Д. Кравцова в Лодзі. Крім сего є ще багато присудів смерті правосильних тільки ще не виконаних, а то в Севастополі, Варшаві і Рязі. В сій останній місті удалося одначо революціонерам, перервавши телефонічне полумиття, відірвати до тюрми і вивести двох унйаних проповідників реп. руху. Підчас сего смілого вчинку загинуло двоє поліціянтів і один сапдат, а кількох поліційних урядників ранено.

Який хосен

мають рускі учителі і учительки та їх родини в Товаристві „Взаїмна поміч і допомога“ і бумовишнік учителів і учительок.

(Конец).

4. Що до підмог, то вже сам тут говорять про них досить обширно в §§. 52.—58., а перший значимий загальний збір членів товариства, що відбув ся 28. серпня 1905. р., установив на основі §. 18. с. статуту регуляції, в якій означив точно роди підмог і потрібні до того фонди а також положив одніти обов'язки членів і унормував висоту членських користей.

Після того регуляцію „о хісноті“ з підмог Товариства, який в друкованих примірниках розіслано по округах, ті підмоги ділять ся на хвилеві і постійні; до перших належать значимі підмоги (беззворотні і безреверсивні зворотні), про які є бо-боді в §§. 53. і 54. статуту, а також дають похоронні і посаги, до других ж належать пенсії смертні, та інші, відомі і невідомі.

5. Значимі хвилеві підмоги, які стає Товариство роздавати вже по році свого існування, се є від вересня 1906. р., буде давати ся тим членам значимим, котрі дійсно на-хочуть ся в якінебудь такий і нагній потреби, або котрих постигла яка матеріальна катастрофа чи припадає в службових відносинах. На ту ціль творить регуляція окремий фонд підмог, до якого відкладає четвертину всіх вкладок членів значимих, то є по 300. К річно від кожного члена значимого.

6. Датки похоронні і пенсії признає регуляція всім членам значимим а також всім до участі в фонді похороннім і пенсійним прийнятим членам надзвичайним, се є членам родин всіх членів, яких до сих фондів належить оголошено і за яких правильно ілчано приписані вкладки.

До фонду похоронного відкладає ре-

гуляція 10%, всіх вкладок членів значимих, то є по 1-20 К, а до фонду пенсійного 35%, тих вкладок, то є по 4-20 К річно від кожного члена значимого.

[Решту, (то є 80%) всіх вкладок членів значимих відкладає регуляція до т. зв. фонду загального диспозитивного і адміністративного, призначеного на всі прочі задачі і потреба Товариства (§. 53. статуту).]

7. Члени надзвичайні (гл. уст. 6) можуть бути прийняті лиш до участі в фонді похороннім і пенсійним а також в фонді посаговым, утворенім з окремих вкладок до участі в яких підмог не можуть бути допущені позали члени значимих іде частина до фонду підмог, тому отже з фонду підмогального можуть лиш члени значимі тіснувати).

Оплати за членів надзвичайних, то є т. зв. вкладки надзвичайні до фонду похоронного і пенсійного, вносять як раз тільки, не кілько до тих фондів припадає з вкладок членів значимих то є т. зв. вкладок значимих (12 К річно); отже сто (гл. уст. 6) по 1-20 К річно до фонду похоронного, а по 4-20 К річно до фонду пенсійного; оплати до фонду посагового установлено на 1-20 К річно.

8. Основні коти користей членських означив Загальний збір по 100 К з фонду похоронного, 20 К з фонду посагового а 48 К річно з фонду пенсійного.

В загоді сідше виплата тих підмог вже по п'ятилітнім на-лежати члена до Товариства, а крім того передвидає регуляція інші сідш, в яких Загальний збір може при хосенних економічних відносинах Товариства позволити на уділювати підмог похоронних і пенсійних під дуже жаркими для членів усякими також скороченнями в п'ятилітніх, але не скорш як по 1 році належати до Товариства. Се очевидно може стати ся тоді, коли зголо-ситься ся велике число членів і коли будуть численно і правильно впливати вкладки, як значимі (се є 12-коронні річні вкладки членів значимих) так і надзвичайні (се є вкладки членів надзвичайних і добровільні відомі вкладки членів значимих).

Особливо фонд посаговий, який — як сказано — опирає ся лиш на окремих вкладках (по 1-20 К річно), буде зависити від числа зголошено, бо доперва більше число таких вкладок сотворить такий сильний фонд, який зможе дати заборучені Загальним збором користей, се є по 20 К посагу за кождою вкладку по 1-20 К зголошено через 15 літ а вглядно лиш до скорішої смерті батька чи матери або опіку-на дитини. Коли отже зголоситься ся відповідне число членів, що адекларують відповідне число вкладок по 1-20 К річно (пр. по 10 вкладок, то значить, що за 12 К (10×1-20 К) річно бажано досягнути посагу в сумі 200 К (то є 10×20 К), тоді на основі регуляції ухвалено 20 першим Загальним збором вийде сій фонд в житті і надасть нові вигоди і користі з „Взаїмної помочи“.

То само дасть ся сказати і о фонді похороннім та пенсійнім, бо і тут через довільне виначування до одного і другого фонду місто одної обов'язкової плати (як наведено точно в уст. 6. і 7.) більшшого числа вкладок (пр. 2, 3, 5, 10...×1-20 К до фонду похоронного, або 2, 3, 5, 10...×4-20 К до фонду пенсійного) може кождий після постанови першого Загального збору придбати собі більш користі і вигоди.

9. З наведеного в уступах 8, 7 і 8. виходить ось так:

Позали користі членські з фонду похоронного, посаго-вого і пенсійного признає загальний збір всіх членів (значимих і надзвичайних) одніти до спільності вкладок вишесказаних до сих фондів, тому кождий член може свої користі з тих фондів подво-

їти, потроїти і т. д. довільно підвищити. В тім цілі мають однак члени в пору адекларувати довільну спільність вкладок надзвичайних по 1-20 К, річно до фонду похоронного і по 1-20 К, річно до фонду посагового а по 4-20 К, річно до фонду пенсійного. Потрібних до того формулярів, деклараций достарчать на кождо бажана Дирекція і кождий Виділ округний „Взаїмної помочи“.

Се право признає також в повній мірі членам надзвичайним, в нічим не обмежує прав членів значимих, які за 55 проц. своїх вкладок значимих (то є по 8-60 К, річно) мають виключно для себе застережені хвилеві підмоги, правну охорону, стипендії і відмоги наукові та дошкільні курси та прагати всі прочі добродієства „Взаїмної помочи“; навпаки се розширене прав на членів надзвичайних є хосенно також для членів значимих, з одного боку тому, що тими членами надзвичайними є члени їх власних родин, а з другого боку тому, що через те розширене прав на ширші круги, товариство буде мати більше членів, ніж є нагадї Русинів учителів та учительок в Галичині і Буковині, отже тям способом ті самостійні спеціальні фонди „Взаїмної помочи“ будуть на досов одних і других членів значно зростати а в сід за тим винаде дешевіші їх адміністрація і тим певніше буде мож досягнути з них для всіх членів користі в повній висоті означеній регуляціям.

„Взаїмна поміч“ чисила при введенні її в життє вже близько 700 адекларованих членів значимих, кількаде-сять членів спонсаторів і кільканайсть членів добродієв. То вже є сила, на яку може сміло оперти ся весь загаль рух учительства. Коли той весь загаль првступити до „Взаїмної помочи“ а всі члени родин учительських стануть учасниками спеціальних фондів Товариства, коли отже „Взаїмна поміч“ буде мати разом зовсім кілька тисяч (дає би Бог хотіло з 10,000) членів значимих і надзвичайних, тоді се Товариство стане силую, якої „врата ада не одолють“.

10. В відобах округних „Взаїмної помочи“, які Рада надзираюча творить в кождім шкільнім окрузі Галичини і Буковини, де вже має найменше 10 членів значимих Товариства, найдуть бідніші одиниці дуже енергійно поміч в на-гній потребах; там все руске учительство Галичини і Буковини може як най-частіше і як найбільшійшине нараджу-вати ся про свої потреби і свої збори бажано предладати центральної управі Товариства, яка тям певнійше і скорше зможе всіх відозвати, чим більше буде членів „Взаїмної помочи“.

Дирекція учительської „Взаїмної помочи“ визнає всіх тих своїх зголошених членів, що досі ще не понадедали сво-їх деклараций на членів значимих (на російських зі статутном формулярів А.), щоба ті деклараций чим скорше попри-скажи, бо без них годі позакладати основні книги і завести раціонально ціле діловодство, а хто ще статуту і формуляр деклараций не дістав, нехай од-час уніме ся картиєю о ті друки у Дирекції.

Тих же видільних членів „Взаїмної помочи“, що ще перед заснован-ням ширши по провінції ідеі Товариства, просить і визнає Дирекція, щоба визна-ли на своїх хатних товаришів округних та заохотили всіх до хісноті з добродієства „Взаїмної помочи“.

Тенер вже нема чого бо-яти ся ніяких пересон та по-рогів, що досі переслідую-ли руских учителів, бо учи-тельська „Взаїмна поміч“ ста-ла на вірних основах і вже тепер має силу і можливість ста-ти в обороні своїх членів, а небалом (від вересня 1906. р.) рознічне також уділювати грошмі підмоги потребую-чим членам.

Всі рускі учителі і учи-тельки, горніть ся враз зід-лани своїми родинами до уч-ительської „Взаїмної помочи“!

Всяких інформаций уділяє і на бажане розсилає статуту і формулярі деклараций Дирекція Товариства „Взаїмна поміч“ галицька і буковинська учительок і учителів у Львові, при ух. Сакетускій ч. 47.

Політичний перегляд.

По мирі. Ратифікація і оголо-шене російсько-японського трактату мирового суду — як довідус ся з Tokyo Journal — для 7. жовтня. Уходить за річ пенну, що ниміна ратифікації договору відбуде ся в Білім Домі в Вашингтоні для пона-понали президента Рузвельта. Но-них вісток про розрухи в Японії не має. Погололка незначеб розярена тонна вимордувала в Токіо родину гр. Комури показала ся такою са-мою дивенікарською качкою, як те, що гр. Комура попонини на собі гаракірі. Дікарі сконстатували у него жовчені каміні і вже не да-лекий час, коли гр. Комура зможе встати з ліжка і повернутися до пі-ччини, якій зробив безперечно во-лику прислугу. — Віттеуже причалив до французьких берегів і поза від-пидинами у през. Любета і през. міні. Рувієра не забуває про го-ловну свою задачу: добути гроший для Росії. В тім справі конферу-вав вже із президентом „Credit Lyonnais“, а зробить се ще із шефами фірм Ротшильда і Готтінгера. Крім сего зустрине ся із представителем берлінської фірми Мендельсона, бо Вітте задумує оперти будучі росій-ські позички на з'єдненню капіталів французьких і німецьких. Не стоїть також поза межами можливості по-зичка англійська, яку обернулаб Росія на відбудоване своєї флоти і то по англійських фабриках. Про-буваючи в Парижі, не залишив Вітте сказати де що і про загра-ничну політику Росії. В розмові із редактором „Temps“ заявив ось що: „Я думаю, що в наслідок зявлення мира в Портсмут політичне поло-жене Росії загально не змінило ся. Ви кажете, що у Франції набрали вражіння про російско-німець-ке зближене. Зовсім природно, що таке зближене існує. Цісар Вільгельм відносив ся супроти Ро-сії підчас цілої війни більш чим коректно. При тім вагоді виказа-вн своє стремління не приспорювати нам ніяких клопотів, а по можливо-сті не допускати їх до нас, о скіль-ко се від него залежало. Коли хто в прикрій ситуації, тоді він за до-бре поведене супроти себе незви-чайно вдячний. Таке було із нами. За те — се мушу отверто сказати — ставовище одної частини фран-цускої преси, триваюче вже 18 мі-сяців ділило нас прикро, перехо-воім по французько-російських мані-фестаціях, які уряджувало тогді при першій війні нагоді. Помимо того — се повторюю, в сути фран-цуско-російських взаємин не посадувала ніяка переміна; ска-жу, що навіть симпатії не змен-шили ся, тільки припускаю, що зросили російсько-німецькі симпатії. Коли із двох величин одна зростає, а друга остає без зміни, то се вра-жає так, що послідна меншає. На ділі-ж воно инакше. Отже порівняне нехай висловить мій погляд на ви-кликане вражіння. Франко-російський альянс віднонидає інтересам обох на-родів; в нім нічого не змінило ся і не сміє нічо змінюватись. Се мол-щира дума“. Російським прави-тельствомним кругам очевидно не до смаку різке становище радикаль-ної французької преси супроти на-рарств північного медведя.

Побіда Вітебоїв. Бунту в по-аудневій Африці, який підняли му-ринські племена проти німецьких

культури не здавало ще й до північної ділини. Минулої середина Вітебоїв паніть нанесло значну поразку німецьким військам. Коли ген. Трота гоним за Вітебоєм, вівши один значний їх підхід обійти німецьку головну армію і напасти на неї із заду. Задню сторожу нарізано до ноги, також погіб її командант. Вітебої здобули 1000 полон, і 122 полон, із яких більша частина була наладована амуницією.

Підмінована Турція. Від часу останнього атентату на султана панує в урядових кругах велике занепокоєння, яке збільшило ще й відкриті скарби бомб і динаміту в Смирні. Оттакий потаємний арсенал зброї знайдено в останнє в Тавсімі, найважливішій частині міста Царсу у Вірменії Манука. Його підозрювала поліція вже задані о приналежності до революційного вірменського руху і перед двома перевела у него строгу ревізію, але викрила в кермані приналежності до його хати 23 порожні бомби, 22 фляшки kwasu пікринового і багато иншого матеріалу вибухового, а також 100 пакетів вірменської революційної літератури. Манука арештовано. — Султанські власті віднеслись до малоазійських урядів, щоб зміцнили догляд над Вірменією супроти яких введено острі обмеження паспортної, через що значно терпить торгівля.

НОВИНКИ.

Чернівці, 23. вересня 1905.

Статус учителів на рік 1906 обіймає ма 717 в II. категорії а 64 в III. категорії платні. Отже підвищення платні від нового року дізнають учителі й учительки, що названі в попереднім статусі під числами 218—245, відтак під числами 435—486 і підучателі (-лиця) названі під числами 29—40. Наперед би більше!

Про шкільні панналії, їх етапані і вивідату податковими урядами від 1 січня 1906 падала крива рада шкільна в порозумінню в кривим підлом розпорядок, як має ся виконувати змінений §. 43 закону а 30 січня 1878 р. Таким способом упорядковано на остаток криву, яка на шкільну учительства і шкільництва тигнула ся повних 32 роки! Головна владна в тім руських владі, а іменно др. Степанов, що безперестанно заступає ся за сям султанним жаданем руського учительства, а чого тепер користати ма шкільництво й учительство цілого краю.

Товариство німецьких учителів народних рішили оснувати німецькі учителі народні на вкраї, яка відбула ся д. 17 см. в „Deutsches Haus“ на запрошене уч. Хр. Міллера, а в мій брали удіа також професори др Шарікер, Вольф і рад. Buk. Nachr. М. Савва. Пос. Відтак опирались своєю несприятливості. Із сего видно, що его о неї прошено. Отже німецькі учителі нараджають ся про свої справи із не-учительства, колиж те саме роблять руські учителі, то зараз робить ся крик, що они йдуть під команду прам. др. Степанова. Цікаво й те, що німці про зовсім зрозумілу організацію нім. учителів ніхто не приймає із надіями прамом про „сепаратизм“ і владу учительських інтересів, як се робили такі культуртрегері і грошоплюбівці нахорі, тоді як русько учительство пероводило свою організацію, набравши достаточного переносання, на чю службу вела їх не тільки погідні „інтернаціоналістичні“ прагнуння.

Державна поліція розішле свою діяльність в Чернівцях д. 1 січня. Директором поліції стане надкомісар прамит. Люци, який зміни тепер відсутству, щоб ознайомитись із організацією державної поліції в Кракові і Відні. Агенція надком. Люци в краєвім прав. обімає ном. др. Прокопович.

На сторожанинських погоріах. Цісар жертвував на сторожанинських погоріах 2000 К. із власної пенсії, зрим сего наслідок на руїні сторожанинського бурмістра, дра Каша під проводом жертауючих разом 4698 К., а також збірка покла Н. Василька а сумі 3201 Корон.

Страйк електричних робітників. В Берліні застрайкувало 11 тисяч робітників, занятих при тамонних електричних паратах.

Голод в Росії. Дозоджені зарплатні московським земством виявили, що в самій московській губернії панує голод а 188 понтах. На александре дозі голодування треба бодай 350 мільонів рублів.

Мир таїнним остинкам людським! Із Кишляна доносить нам: Се залять вже пабути в самій людській природі, щоба віднести ся до мерців і гробів з певною пошаною і штивомом. Там робить се дуже немале прагнуння, коли видать ся, як прим. на вімсь старін цвинтарі бачать ся діти людські черепани. — Отже доведо ся мені бачити на старім цвинтарі в Кишляна, де тепер... конять люди глуму! Се прямо дивність — розкидати людські кости в гробів по землі, де вони лежать цілими тижнями, аніж не порозтасують їх діти та голадні собаки. — На сей нелад повинен зарад громадський звернути свою увагу. — (К.)

Поліцей — злийний чоловік! Чернігівський губернатор предложив селанам, щоб вони поліцейських стражників знесмотрили кінцями за громадські греші. На те постановили селани із Галицької, як доносить „Світ Атеїстичний“, ось що: „Як стражники хоча мати коні, то нехай купить собі його із своєї плати, бо ми алажаме рішю несприятливо не лиш надавати стражникові коня, але і він сам а для нас службона особа — зовсім алажна, на що й віднесуємо ся! Такі ухвали перенесено також і по инших громадах, а коники й селани із села Собачепа рішили таке: „В присутності нашого сільського старости Лукича Герасименка чуам предложене про достарчене коня для стражника, та ми, поблажливши між собою, рішили, що стражник а для нас алажною людиною в суспільності“.

Самоубійства. Д. 21 см. почером найближ діти, які бачили ся на тив. Гарбузовій горі повислого на ядиди зарібища П. Касирова. Наслідок поліційна комісія спонстатувала тільки смерть. При декарті знайдено метрику, збитий відомий і кинув службову, із яких виходить, що він родив ся 1847 р. в Коваліві коло Березані. Грошій при шкільництві не найдені й сотика, а чого виходить, що 58 літній зарібища підобрав собі жите із нужди. — В Онути невісти ся д. 15 см. господар Іван Сокоцький, самоубійство поведиши в присутні божівіла, якого нападли лучали ся у него дуже часто.

Ліси пожежі. Д. 11 см. зайняли ся ліси розліткового фонду в Колобу Рід. Огонь, який задалено аж по двоє до бах, знівечив 6 гектарів молодинку і оово 300 старих дерев. В два дні пізніше зайня ся ліс ред. фонду в Калішівцях, при чім погоріло 8 гектарів молодинка і поверх 300 старих дерев.

Оповідки, іменовані і т. п.

Особисті вісти. Красний президент, др О. Вайсбаєн виїхав до Кімполиця. — Митрофан В. Рента виїхав до Відня, щоб брати удіа в засіданні ради державної. — Уліа, прам. др. Оттонар Тумалж виїхав з Чернівців до Інебруну, де обітне уніа. катедру.

Старшого директора буков. почт і телеграфів рид. Поша стрінуло велике візначення в виді іменовані сел. двору. Др. Пош за час свого досити літнього побуту на Буковині причинив ся дуже багато до розгалуження сіти поштової, телеграфічної й телефонічної на Буковині, за що йому належить ся справдішній дяк. Вважаю ма тільки що, щоб начальники сел так важної під культурним відомом інституції довіа підчинений персонал до знання й пошани краєвих мов, без чого належна обслуга публіки прямо не можлива.

Новий член ради нар. краєвої. Цісар іменував президента жидівської віроїсн. громади, покла до союзу і ради державної, дра Вена Штракхера

членом Ради шк. кр. до кінця сї функційного періоду.

Із кругів нотаріальних. Нотар Николай Дрогомирецький померав із уралоу і обіни покла своєї мет. канцелярії в Чернівцях.

Із кругів скарбоних. Скарбоньому комісареві адміністрації податковій в Чернівцях, дру Гейльсови Корн. Зибачинськой, Фроім Зомер і портифікований підсудпер Товіа Лейбл зробили ієнит намагання в урядах податкових перед екзамінаторами тут. дирекції скарбонь.

Відзначення. Красний президент признав др. тутешній І. п. Гішмані, прам. сел. Генрихови Канаверони нечесний медаль за 40-літню вірну службу.

Перенесення і стан сучаснику. Краєва рада шкільна перенесла на асіданню із дня 15. с. м. надуч. Коста Шербановського в стабільний стан сучаснику, а стаду учит. в Раранчу, Катерину Костену на сї класу просбу в часний стан сучаснику.

Із шкіль середних. Суспільством іменувала кр. рада шк. А. Кюга, Т. Браїлашана і П. Зіблербума для II. гімн. в Чернівцях, а Н. Альперта для сїм. Г. Ласта для гімназії в Сереті, а Т. Бергашана і І. Либурґера для висшої школи реальної в Чернівцях.

Торжественне отворення сїчового коня в Вагні, вижничного новітху, відбуло ся в неділю дня 1. жовтня с. р. о год. 1 в полудне на громадській толоці „Камінна“ коло школи із отсам порядком дняним: 1. Отворення зборів. 2. Вибір конюшого батька і матери. 3. Пояснене статутів. 4. Вибір старшини і ухвалене членських виладок. 5. Зложене приречення і роздача віланиа. 6. Передача хорунжому прапора. 7. Привітні промови. 8. Відліні внесена і аянічене. Подаючи се до загальної відомості, запрошуємо нашу інтелігенцію і сестри „Січ“ на отворення нашого товариства. В раді неогоди відбуло ся отворення в сідлущу неділю, дня 8. жовтня. — За тимчасову старшину: Дмитро Пердєвич, начальники громади.

Позір! В неділю, дня 8. жовтня 1905 о 12. годині в полудне відбудуть ся на толоці коло церкви під голим небом, а в разі непогоди в шкільнім будинку перші загальні збори „Січ“ в Южичи (новіт Кішманецький) із таким дняним порядком: 1. Отворення зборів. 2. Вибір сїчового батька і матери. 3. Пояснене статутів. 4. Вибір старшини. 5. Ухвала членських виладок. 6. Зложене приречення і роздача лент. 7. Відліні внесена. Отсам запрошуємо доотрестну інтелігенцію і сестри „Січ“ прийти (далекі „Січ“ хоть прислати своїх відверучників) на збори, щоба збудити в сїм селі людей до літнього жита. За тимчасову старшину: Іван Тоговський, помічник. Іван Семерга, ослуш.

Посмертні вісти.

В Штотгольмі номер передичера в 71 році жита Адольфа Гедіна, один із найстарших парламентаристів і публіцистів Шляхти. Чистота характеру і свобододобуєність, що добули пошану між землянами, спонукали А. Гедіна підняти своє слово і в обороні нашого народу з. н. а. етати, поміщений в штотгольмським „Aftonbladet“ н. а. „Народ, що не хоче марно загинати“. Пом. А. Гедін був саме тим, хто спонукав редакцію „Rathevische Revue“ уладити анкету в справі українській. Земля пером незабутною, давашому приятелю нашого повенозлого народу! В. с. н.

Гумористичний кутин.

Байка. Бул раз між людьми Онуца, що не гулу сини перед дідичами і не забігав пошівної засни... (ос.)

Опрандане. Судия (до обжалування): Ви назвали позивачого нізика равіа сльнським путем і волом! Мужик! Так, праме сльнського селди, бо він приглухує пати й.

Зрозуміає базжане. Терміатор (дівачись на те, як салман птисає свої рижки) ох, козуб і а міг так птагати свої нуха! М. Ві.

Із штуки і літератури.

Концерт „Музичного кружка львівської Академічної Громади“ в Сереті. Минуло вже 4 дні, як сама селетського урядничого класна гомоніла чарівники звуками мелодійної руської пісні, а серетела публіка все ще не може пабути мильні вражіння, нанесених із концерту славного „Музичного кружка товариства Академічна Громада“. А що той концерт і гоштина львівських руських аладеміків в Сереті ще сего дня творять у нас коість дня, то і сїну подати ся нем із ширшою руською публікою. Що до програми названого концерту, то виходили в неї найновіші руські композиції, квартети і дуети невинні ще до сего дня на Буковині, далше козю скарбонь, як також козю еортенников. Виконати сїю програму удадо ся аранжерам знаменитого, і в похвалу сьївація і дивагента „Смолницького най буде сказано, що ліпше вишлогоного хору годі змбати. Найліпше удадо ся хором виконати надзвичайно трудну композицію Лисенка „Гус“, за що сьївація нагородила публіку одушевденням оліанями і неумовляючими оплосками. Із хороших голосів особливо відзначували ся сильні і дивні тенори пп. Ташковського, Михайлича і Любимського, як не менше баритон п. Ірмозовича. Пропрасно удадо ся пп. Лисеневичу і Чайковському дуот „Як веснонька вже на гори йде“, причім особливо привав до ачюоби публіці „Яричій“ тенор п. Лисеневича, голоом киврав до сльнний, по надзвичайно милозвучний. Не можу не агадати тут і про лаври, пабути паном Шухевичем як еортенниковим солом, так і акомпаніментом до скрипки і дуету. Пальму вечера взяли одиче скрипач п. Омелан Садовський, відотразив з розмахом правдивого артиста трудно скарбонько солю „Гропан“. Ще більше подивляла публіка, межі котрою було кілька правдивих инатонів, скрипочну гру п. Садовського, коли довідала ся, що п. Садовський самоук, який до тепер не видав і крєйцера на учителів музики, а грає на інструменті за 14 корон. Справді було-б дивно, як би п. Садовський при своїм надзвичайнім музикальнім таланті і при поставній вишности не постарав ся назвати в консерваторію! Неваже „сталий хазб“ гімназійального учителя принайдішній? — По концерті, який скінчив ся о 11 годині, слідували танці, що тривали майже до білої ділини. Тут наші концертанти доказали, що они аляють не лишень музикою захилявати серця але й своєю чепюєністю і елгантноєстю, яка відріжнє їх так рівно від буковинських, особливо не-руських студентів. — Серет, дня 18. IX. Др. К. Мотилевичий.

Іван Франко. Мойсей. Поема. Львів, 1905. Накладом автора. 3 друкарні Наукового товариства імени Шевченка під заародом К. Беднарського. Ст. 102 — 2 вєл. 8-м. Ціна брош. примірника 1 К. 50 сот. Замовити мож в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка у Львові, Театральна 1.

Богдан Лепкий. З глибини душі. Вибір поезій. Львів, 1905. Накладом Михайла Петрацького. Друкарня Удлопа, Львів. Ст. 192 — 8-м. Ціна 2 К. 40 сот.

Забани і гри рухоні. Часть II. (Вісник шкільної гор мичоні). Задава І. Боберський, учитель руханки. У Львові, 1905. товариства Світа. 3 друкарні Наук. Тов. ім. Шевч. ст. 29+3 — 8-м. Ціна ? Перша часть „Забав і гри рухоних“ обнімала забави та гри бігоні без приладів, ся слов друга вчить піснїк-пильні найкрасших гор, при яких вижнє ся мача. Видання сїе стати може в неважній привислуті учествоству при веденню забав шкільної молодіжї, а рішучо повинно бути в бібліотекі кождої „Січ“.

О ліченню домашних звірят. Написав В. Федорович, пп. повітовий ветеринар. Друге доповнене видання. (Виданнями товариства „Прогресс“ Ч. 301.) Коштом і заародом Тов. „Прогресс“, у Львові, 1905. 3 друк. Наук. тов. ім. Шевч. Ст. 107+3 — 16-м. Ціна 50 сот.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІИ.

ВН. К. Г-о п. К. Просимо прислати, тільки безсторонно.

тати українські реферати але лише в присутності 25 членів! Розуміється, що з такого недорічного дозволу не користано, а укр. реферати призначені на київський з'їзд видахо Наук. тов. ім. Шевченка у Львові в двох подвійних томах своїх „Записок“^{*)}. Через крутість рос. „учених“, а головною передісвідателки московського археол. товариства, гр. Уварової, яка з'їзди організує, не могли укр. учені з Австрій брати участь і у з'їзді в Харкові (1902 р.)

Сього року знов відбув ся археологічний з'їзд у Катеринославі, центрі давнього Запорожжя, але на нього не запрошено нікого із укр. учених з Галичини й Буковини. І як раз вперше сього разу піднесли проти нехтовання української мови й науки справді героїчний протест самі такі Українці. Із його ходом познайомимо наших читачів на основі допису поміщеної в 2.580. ч. часописи „Придніпровський Край“ із 18. (31.) серпня 1905, та листу одного Українця — члена згаданого з'їзду, який написав лиш тепер, а який дані досі в дечім проству і доповнює.

Почесним передісвідателем з'їзду вибрав професора харківського університету, звісного укр. етнографа М. Сумцова. Він отворив наради російською промовою, у якій висловив подяку за вибір та підніс значне археологічних з'їздів, які майже все причиняють ся до поставанні цінних провінціоніальних музеїв і научних товариств, не кажучи вже про личне знаомство і поважне повстаюче між членами з'їздів, яке і ось тепер проявилось його вибором на почесного передісвідателя, — і все те буде служити для мене одним із красивих споминів про мій побут в Катеринославі, який — пласне кажучи — зробив на мене претарне вражіння своїми улицями широкими як сусідні стени і площами та красою старого українського батька — Дніпра Славути.“ Промову свою закінчив ні.

*) Томи XXXI—XXXII і XXXV до XXXVI.

— А що ми тобі?...
— Піждждіт!... Як же...
— А як же?
— Та піждждіт же!
— А чого ждати? Бо ми побіла родит? Та ти-ж, дядьку, ще й не вічав ся з тою!

В томі релізі. Відвиги музик відвигуєт ся до вої.

— Добрі люди — ратуєт!
Вони мінї беззубу коняку на місце моєї зубатої заміняли!

Товна не любить відвигуєт так, як і спавих... Вона стас по сторові циганів...

— А де-ж у тебе очі були?
підвиги ся музик синай старець.

— Не вічав з циганами діла! — поучаючи записав друти.

Обманений розказує, що він оглядав зуби у коня, но на верхній зуборуху уваги, а з них три позазали ся зломаними. Певно, вони ударили колись сильно по морді і зломали йому три зуби. На що він такий здаєт ся? Він не може їсти — а от який в нього здутий живіт. Двох трох людей з товня починає боронити музик. Повстає крик, а сивийко воїх кричить — не порежасточи, цигани...

— Е, добрий чоловік! Чого-ж ти затівав таку заперуку? Хіба ти не знаєш, як треба коней купувати? Коні купувати — як жінку вибирати, всеодно, таке ж важне діло... Слухай, я тобі скажу одну казку... Як були на світі три братики, двоє розумних а третій дурень, — ось яти, або-ж а...

професор одначе по українськи отими словами: „Як спомини про нашу далеку і славу українську старину, приймають думки про ті часи, коли по сих степах лишалась і гарцювала козацька воля, коли вона показалась і колесилась на Дніпрових філах, на човнах, по чайках, та байдакам, та доли і та воля, про котрі згадував сьпівав неабутний Тарас Шевченко“.

„Учера, Високоповажні доброді, вже згадували про українську старину, сегодня і мені треба трохи нагадати про неї на сї рідній мові, нагадати на березі широкого та дужого Дніпра, — того Дніпра, котрий колись то носив в море багато козацької крові, а тепер, після великого закону б-го серпня, нехай несе народони по більше шасті, та любові, для доброго пожитку і асної просвіти.“

Розумієт ся, що сю промову повитано грімкими оплесками. Коли аражери з'їзду на глум здоровим зміслом і ясним научним резонан хотіли не допустити на нарадах живої мови поверх 30 міліонового народу через виключене австрійських Українців, то почувли сї такі із уст почесного передісвідателя.

Се був так сказатиб фактичний протест проти русификаторського намордника, та за ним пішли й формаліні. На вечірнім засіданні другої днини (17. VIII.) забрав слово член з'їзду, одеський лікар др. І. Луценко і згаданим вперед коротенько про наукові заслуги галицьких і буковинських учених і товариства Наук. ім. Шевченка, підняв вартість їхньої евентуальної присутності на з'їзді для його робіт, про що висловлювалось і багато інших рефератів. Відтак підняв він отесий протест, підписаний більшістю членів з'їзду:

„При студіюванню України і уряджуванню місцевих з'їздів на Україні прийшло ся імператорському археологічному товариству заважати цікаву подію, що Україна творить предмет всесторонніх студій на території частини тоїж істор.

України, а то в Галичині і Буковині. Наслідком того появилось ся природне бажанне використати праці тих учених, притягнути їх до спільної роботи. Рівночасно з тим багато з тих учених зайшло охоту приділити ся до спільної роботи.

Та ще на XI. з'їзді в Києві повстало питанне чисто формального характеру про повну свободу участі галицьких і буковинських учених у працях з'їзду супроти того, що їх реферати мали бути предложені на українській мові. Свобода-ж тої мови, свобода вираження духовного життя цілого народу показала ся сумнівною навіть у статуті наукового товариства. Конечнїм умови єсть як найширшого висловлення тих закон міністерством народної просвіти, а якимось шкодою для справи, привозила київський з'їзд аргументувати шкливо з можливості слухати реферати галицьких учених у Києві.

Ідучи на стрічу правильному порішенню того питання в будучності, імператорське археологічне товариство змінило частину статута, що безумовно забезпечувало свободу участі галицьких учених у дальших працях з'їздів.

Одначе на XII. з'їзді в Харкові запросили поодиноким ученим хоч і вислано, то так пізно, що вони не мали змоги взяти участі в працях того з'їзду. Ся сума пова була заважана тоді в Харкові і було висловлене бажанне не допускати чогось подібного в будучності.

Тепер ми довідали ся, що на XIII. археологічний з'їзд, присвячений головно студіям України, згаданим ученим зовсім не вислано запроси.

Маючи на увазі все попереднє, для нікого не буде сумнію, що приїзд галицьких і буковинських учених був можливий при конечній умові запрошення їх на з'їзд.

Незапрошене загалом заграничних учених на XIII. з'їзд належить уважати дуже сумним фактом, але неприсутність галицьких і буковинських учених по тім, як іще на XI.

з'їзді признає їх участь пожаданою, по тім, як навіть змінено статут товариства, являєт ся для теперішнього з'їзду не випадковою і неоправданою шкодою для цілої справи висудювання минувшини полудневої Руса, історичної України.

Супроти того всього ми підписали член XIII. археологічного з'їзду просимо ухвалити, що неприсутність на XIII. з'їзді заграничних учених проносить дійсну шкоду справі наукового опрацювання історії нашого рідного краю. А що час минув і вже трудно уможливити присутність заграничних гостей на наших засіданні, то ми просимо: 1. висловити іменем з'їзду глибокий жалі по причині неприсутності посеред нас заграничних учених; 2. висловити крайнє здивованне приготуванню комітету з'їзду, що не пороблено заходів, аби бодай на історично-археологічний з'їзд в центрі Запорожжя були присутні неї учені, що посвятили свої сили студіям над історією козащини і України загалом; 3. вислати іменем з'їзду телеграму ученим історикам Галичини і Буковини, висловивши припід з'їзду і глибоке поважанне їх науковим працям і крайній жалі по причині їх неприсутності, і 4. поробити заходи, аби на будучих археологічних з'їздах не повторили ся більше такі сумні інциденти і щоби інтересів свободної науки не нарушувало більше підлими чужими для неї впливами і поглядами“.

Протест прийняв горячими оплесками цілий збір опріч кількох осіб першого ряду, де розсїли ся предводителі адміністрації і „світлогасителі“.

В сїд за сими прочтав відомий „артільний батько“ М. В. Левицький другу заяву „від осіб, що відказали ся брати уділ в нарадах з'їзду“, а не від „учасників з'їзду“, як се ошибочно подав „Прд. Край“ і то, що на нїм опирали свої інформації. Текст єї такий:

„Бажачи взяти участь у засіданні XIII. археологічного з'їзду, ми довідали ся на наше велике здивованне, що в його працях не позмуть участі представителі наукових сил рідної нам Галичини і Буковини. Як показуєт ся, приготуванний комітет, не вважає потрібним запросити на нинішній з'їзд, а так само на з'їзди, що відбули ся в Києві і Харкові і були посвятині головно археології і історії України, Галичан, що працюють у тій царині і які, як звісно, приготували були багато серйозних рефератів. У зв'язи з тим і дехто з тих, що бажали взяти участь у з'їзді, на жалі не могли подати своїх рефератів, бо вони були тісно зв'язані з рефератами Галичан.

Щоби виправдати прийняте такої неврозумілої і обидної для нас постанови, поясняють, що комітет ухвалив у загалі не запрошувати на з'їзд учених із за грениці, з причин, ніби то сумного положення справ у Росії.

Археологічні з'їзди посвятині оброблюванню науки, а царина наукової діяльності повинна бути чужою для всяких застережень, які проявляють у тім випадку приготуванний комітет. Але беручи на увагу те, що Галичан на київському археологічному з'їзді були поставлені в такі обставини, в яких не могли читати рефератів, бо вони були написані українською мовою, а на

Товариші цигани те-ж репетують на всі заставки, оправдуючи його, музикни хинне дають ся в відповідь, товня стас густійшою і тіснійшою.

— Що-ж мінї зостаєт ся, добрі люди? — жалібно просить скривджений.

— Ходи до урядника! — кричить йому.

— Й я піду! — рішав він.

— Огій, чоловіче! — зупинив його няган. Хочеш мене погубити? Погубляй! Дай мінї три карбованці — я тобі назад віддам твійого коня! Хочеш? Давай для! Хочеш? Ну, дай і жаліє ся...

Музикни не дуже то пристоно „тягати в діду“ урядника і він падуєт ся. Зі всіх сторін дають йому рад, та він стас глухим та німим, рішавши щось сам про себе. В пірні рішав.

— Ну, от що — вже він сумно циганони — нехай Бог тебе судить. Отдай мінї могого коня, а карбованців два з половиною, що ти дав в додатку — твої. Триста традів тобі у бок — габ! і няган ограбав його з таким видом, як би оказав йому велике милосердя.

— Догаданні люди! — талали чоловіки циганів, підходячи від них.

„Дюготь московський „атачний“, обабричний, акуратний, апаратний, пахучий, тягучий! Шість конілок кварт, натпайпачі чвертки! — пугує Черинго-вещ, розсїпавсь на вої. Віз, бочка і сам крмар — все те чорне і масне

від дегтю і все рухастє ся одною сучільною масою, розливаючи допруги себе характеристичну арому.

— А мабуть і по п'ять за квартиру продаєт? — розпідкує у смолари чоловік в незвичайно широкім штанах і в соломяному бриді на голові.

— Труді! по п'ять не могу, хахавну правивав на шість конілок.

— А мабуть можна по п'ять?

— Нік...

— Еге, зовсім не можна?

— Слухай, дядьку, продам тобі по п'ять, тільки віному не говоря... Не скажеш?

— Ні, не скажу...

— Ну, давай божажжу.

— На що?

— А на дюготь!

— Та мінї того вашого дюгтє не треба, бо вже купив. І те-ж не шість конілок і теж увас. Я просив вас за тим, що мабуть ви тепер дешовше віддаєтє цей дюготь.

Смолар мовчав відвертаєт ся, шарпає коняку і їде мени воли, пугуєт про свій крам. Чоловік провадить його поглядом і говорить другому, що розложив ся на вої: Коли би я не купував раніш кварти дюгтє, була би в мене конілка лишалась у кишені...

— Егеж — жарко!

— Як у пеклі...

— Хіба-ж твій батько не сав тобі в пекла, як там жарко? — питають з воза.

(Конечє буде).

A detailed illustration of a globe mounted on a decorative stand. The globe's surface shows a large steamship with multiple masts and funnels, sailing on a wavy sea. The stand has a curved arm supporting the globe and a tiered base.

Важно.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожньо, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотом не аніма на поштові
не застерігаються. — Редакційні змін-
чення віддаються під етикеткою поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
на рік	10	—	с.
на чверть року	5	—	с.
на місяць	1	—	с.

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиників.

Передплата і наявність за інісерації
платні в Чернівцях.

„Rutenisarea Bucovinei.“

(Надіслані замітки).

Се заголовок просторої брошури, що вийшла перед роком з під пера якогось безіменного мови́ста-Румуна, в якій він нарікає, що мовляв, Буковина рується ся. Колиб навіть привистити правдивість цього факту, то він звернувся би ся без ніяких заходів, а тим менше погроз і насильств просто природною дорогою народних взаємин.

Не треба великого труду, щоб знайти підбиту руского елементу у волоській мові, у волоських народних звичаях, ба й тепер переймають під нас Румуни чи мало, ось як пересаджуючи живцем наші „Сучи“ на волоську мову під назвою „Агса-ін“. Із сего, розуміє ся, нам тільки гордитись. Нехай „агса-ін“ розвивають ся на добро волоського народу, відповідаючи своєю культурною місією, яка хіба не може обмежитись тою незадоволеною ролю, яку їм казали грати в останніх днях громохучі дендратори.

Та Румуни дивлять вогнем до всього, що руске і роблять між руским народом свідому румунізаторську пропаганду, так що ми мусимо сказати, що Буковину румунізація силою і то як на селі так в місті, як в школі так в церкві. І так, коли ніхто не може Русинам закинути, що вони „фабрикують“ з Румунів Русинів, то ми маємо безліч доказів на таку практику із сторони Румунів.

Кому не вісні поні-румунізатори, як Вакана, Петрашню, Боднареску і другі? Кому не вісна

румунізаторська діяльність директора чернівецької православної школи, Литвинюка? Сей панок, родом Русин (Литвинюк), був ще в початках свого учительського руским патріотом, так само як і брат нашого митрополіта Рєвти, що — бувши професором в Радіцях — таки натискав учеників, щоб вчили ся рускої мови. Та як раз п. Литвинюковий має Румунів задовольнити чи мало число лицарів. Бо він був все при вступних іспитах, платив за біди учеників Русинів тасю і запитував їх — Румунами, знова в народній школі давав їм всякого рода записки в румунських товариств, шикав їх до бурси і т. д. Так сфабрикувало ся в послядніх 10—12 рр. майже виключно з під фірми Литвинюка багато „Волохів“ як: 5 Волохенків, 2 Гагони і Семана з Пелешівців, Мардарій з Пидкишівців, Мокранський і Гудима з Ленківців, Носівич з Кучурова, Мінтєанку і багато других, „імже ність числа“. Зауважити треба, що сї „Волохи“, яких родичі не знають по волоській мові, — тепер запити мови́сти-русини іди значайно — перекинчики. Отже се рушення Буковини?

Берім реальний факт і то ще свідкий. Агресивність румунізаторів сягає вже так далеко, що з своїми „рейтесегов порогола“ (народними забавами) пхальть ся навіть до руских сіл. Таку забаву устроїли не давно тому о. Вежан et cons. у під дід-прадїда чисто руским селі васьківського повіту, Волоці над Чернівцями.

*) Митрополит Рєвта, будучи ще в семінарії, був також Русином, а не Румуном? — Рєв.

ремонею, де ні одна людина й слівця не розуміє по волоській. Аж сюди загнали ся румунізатори, бо бач — тут є шляхта. Вежан сировадив собі сюди волоських „патріотів“ — махерів, Жуїмістів і теологів, і справив їм комедію. Во вжеж треба таку забаву комедією назвати. Ось Волохи говорять до людей по волоській, а вони — ані дуду; але „на щастє“ було тут кількох ревегатів і говорили до людей на сїй волоській забаві по руски і так зачали їх вчити, що вони Волохи!

На сїй волоській забаві в Волоці агітували румунізатори при помочи о. др. Багатїрца, щоб наріз приставав до волоського шляхотського товариства (хоч майже всі Волохачи є членами руского тов. прав. шляхти), щоб заснували волоську читальню (в селі є вже руска), і щоб домогати ся заведення волоської мови в народній школі. Дадї захищали тут волоських патріотів а „Галіціїни“ (Русинів) ганьбили, та агітували за тим, щоб посилати дітей до Чернівців, записувати їх Румунами до рус. бурси, де дістануть все за дурно. — І заводи заходам добр. оо. Мелісевича і Богатїрця — лишлась румунізаторська агітація не без успіху, бо вже сїм господарів написало до бурси 11 хлопців. Оттак фабрикують собі Румуни інтелігенцію і кричать rutenisarea! — Мимоходом треба тут нагадувати усьо моральність подвигів кацапського ножака, о. д-ра Багатїрца, який тепер став звичайним виб. нагайчем Онуца, а при тім, як в сїм случаю, бере горичу участь в румунізації руского села, чим ще й позичав ся в народній араді! Класичнішого і осеружнішого приміру москвофільської

гнїлі, хіба годї знайти із свідкою. А чи потрібні агадувати про рєвні заходи „нашої“ консисторії, щоб переимити Буковину у волоську Moldov-y? Чиж агадувати ще про неїляні „Rândniala“, волоське писемоводство в консисторії, безвинне тогтанє почувань руского народу по храмах Божих? Невеличким оригінальним агаданєм надати Буковині румунський характер являє ся між іншим і „Schematismus der Bucovinaer gr. or. Archiepiskopal-Diöcese“. В цїлій брошурі не пайдете й одного імени руского, щоб було написано, як Бог приказав. Кілька примірів хай свідчать, як наївно, але і як провокуючо пишуть добродї в консисторії рускі імена чужою транскрипцією. В цїлій брошурі читасмо лише: Bucovina, Cernăuț, Cernausa, Jucica-ponă і J. vechia (читай Жука нова і Ж. стара), Lentești (Лєнкіш), Lucaviza-de-sus, Șerauți-de-jos (Шєрївці горїшї), Ciornohuz, Stanești-de-sus, Vijniza (Вїжїця), Coțmani, Jujinet (читати мабуть Жуїнець) Lajeni, Mamaiesci-de-jos і M-de-sus vol M. vechii M. noi і т. д. і т. д. а в нїмці — бо конеш дїло хвалить — Parin-negru (себто наш Чорний Потїк). — Імена всіх Русинів, що мають честь бути в тім шематизмі — також аполонені, так читаємо скрізь: Petru, Dimitrie, Vasile, George (читай Жорж!) і т. д.

Проти сїї процедури протестуємо із всею рішучістю і не сумніваємо ся, що проти сего карикатурованя руского елементу уживуть всіх средств і рускі соїтники, бо волоське нахальство не знає стриму горлаючи при тім ще про рушення Буковини!

Ярмарок в Голтві.

Переклад Сабар Рубанович.

(Даліше).

Майже спокота все приймає. Заняв дїлство, гною і поту нисить в повітря разом з тобою веретено Ішого пороху. Вода нїбїм не вїдстоїть і лєжить волж, жуєть, по переставці, сіно і дивлять ся в землю великими добрими очима. Вачить ся, вони дивлять — у них такі задумані морди і в очох пробаєть ся спокійна, хвацька журба. Мучать корови і телята, бачуть вінір, дивлять ся, як вїдбувають кунці. Чоловіки, що приїздили продати худобу або новку, лєжать під полами, упрямують ся від сонця і очікують кунці. Чоловіки мучають, прохажують між возами, оглядаючи худобу і переступають ноги продавців, розкидаючи на землю.

У кожного кунця в руках батїг і, підходячи до волів, кунець виває колючим потикути сирику скотину пугати по бої. Волі поволі відкидають ся на ноги, коли вони лєжали і так до двігують ся під удару, коли стоїли на ногах.

— Скільки за цю пару проєнто? — питаєть ся кунець.

З під воза рождать ся повагом відповідь:

— Десяносто рублїв..

— І те гроші.. — говорять кунець і відходять або питаєть:

— А чогож би нан, дядьку — не просити цілу сотинку?

— Та вже мїні більш того, скільки треба, — не треба грошей. А коли ви вже такий добрий, то давайте і усьо сотинку — я візьму..

— Спасибі вам.. А скільки би ділом узїав?

— Та вже так, щоб не довго бабавити, повільно у вас.. десятиносто рублїв..

Починаєть ся торг. Чоловіки не спішать, — то зовсім не в їх владі і продавці нїмїли з під воза не сєрше того, як порекає ся, що купець понахилив. Небагато знають ся і от вже бють один другого по руках, клянуть ся по десят разів і більше, розходять ся, знова сходять ся. Все робить ся повільно, по основно, дивлять ся. Ядреної і гострої лїній величавості, від котрої сїрає дух в грудях і очі дивуть ся в лоб, — не чути, ні вистуває Цимї і мушкетерський гумор, нїхто упрямують ся боїти. Не чути і величавості „дїкани“, Сивий дїд, в котрого безвусий ханець тортує пару молоденків бичків, так, на примір, одмавляє кунця:

— Здаєть ся мїні, що ви

хлопче, раненько матику дїцку на люльку заміняли, бо розуму у рїчах ваших не бачу я..

— Та, як же дїду! Вони і не красиві — ось роги які..

— А хібаж ви рогами нахати будете? Так кунуйте собі козлів — у них роги красивіші..

Сини Ізраїля пруть ся межі волів, як знони. Вони про все питають ся, все шукать і все кунують. Чоловіки говорять їм „ти“ і слїдкують за ними повними очима.

Пани стрічають ся в чоловіки з почуванням власного достоїнства, і в бесїді з паном у мужика вїзь вишину понаму пробиваєть ся не одна нотка курання. Видно, що пани давно вже призначений як — „непотрібна помилка у нїчїльному ром“.

У одного з панів корова, привізана дї пємю, зляталась і в порох повалїла ся на землю. Жінка, що її продавцї, зіскачала з воза і закрутилась довкруги хорї худобини, як в ширї. Переносок, рівний перераженою виразом ся на обличчі бїдної жінки, що відрізу отримала майже продати свою добру скотину.

— Ой Господи! Ой добрі люди! Ратуйте.. Що воно таке? Що воно? Ой, Мати Пречиста!

Зразу збїльшилась товпа і приналясь горачо обїрєзувати нещастя. Зачали міркувати, від чого властиво загорїла корова і якби дїльше дїчити її. Явив ся якийсь драхман старець.. увесь, покривий ляхманом, немов цїлий і почав відшентувати корову, говорячи шепотом молитву. Товпа зїхала і пані очікувала кінця молитви, аїдня хрестилась. А корова билась в судорогах на землі, пробувала встати і знона падала жалїбно. Тяжко зітхала, і багато болю було в її загідних очах. Потім її хазїї одїмили з голови шапку, став худобині розгирати хребет, три рази обїв пальцем довкруги роїв, три рази довкруги шиї і стїляжи довкруги хвоста. І то не помогло. Привісали бутельку дїгтю і аїляли в нїмлю худобини, потім угостили її сїнадером, напоїли її сїнадером, напоїли її сїнадером, напоїли її сїнадером. І відкрили Господь людям нашу думку.. От як!

Мужик поглянув на цього і сумно похитав головою.

Із виборчого руху.

Наше осуджуване громадське життя переступило межі політичної сфери міждо держави за сторушчю гадку праміж "протиправних" борненьських Месіа. Однак на наш осуд визивають тільки одні еміти. Найліпшим доказом на це, най буде гласне "Баз-ети роіако-ї" : вона не то що безсторонна, але навіть рішуче заявила ся за кандидатом громадським і цілої консервативної коаліції — собою д-ром А. Оичузом. Помимо сего органу німано-польських дієчів у вступній статті пнішнього числа (70) заявила впливи отверто, що "орган партії протиправної (розум. нам собою Оичузової Ред.) в своїм партійнім засіданні не знають границь у інвентивах неясного рода, імпутуючи протиправним думки і паміряні могаб добачити лишчю неясності і зла вола". За сего справедливую гадку ми, Баз. роі. розумієть ся відчичи помимо, що вона є лише "ліжкою меду в бочці дьоготу", иним начинена загадка етати супроти нас. В другої сторони не залишим буде поіратувувати Вірмені-Полікам таких союзників, для яких провідною зорею — неясність і зла вола.

Правобори в Гранічештах і Опришанях (нов. Серет) відбудуть ся по д. 30. с. м., як спершу визначено, але д. 2. жовтня.

Вінтеркові правобори, що відбудуть ся в 20 громадах, дали загально 89 правоборців, із яких 67 є сторонниками Оичуза а 22 А. Маліка. Отсего случаєм в однім дні побудили для нас результат треба приписати з одного боку тому, що той дини відбували ся правобори в багатьох чисто водосемих громадах, а крім сего вийшла Оичузова ліста при незначайнім терорі в мішанім селі Кучуроні великим, де, як пам доносать, голосували навіть мерти! Проти вибору внесено протест. Наша ліста перепала також і в Раранчу, головню через скаржоване лісти виборчої, терору Оичузових наганячів виборчих, який діятел до того, що "нікий" Ніколай Сириман хотів зарубати поважного господара І. Дутку сопірою, аж заминула его жидармерія. В Раранчу перед громадським розбиранням ніхто не є певний жити! При сїм не треба забувати, що в Кучуроні так і в Раранчу звучали ся проти рускої лісти: заступники церкви, хіперні обшари, громадське начальство і проіаіації!! Про записався людий і гроші і не гадуємо. Протест внесо ся і проти вибору в Раранчу. Не треба однак думати, щоб Оичузова ліста мала вже навіть проблематичну більшість, бо загально досі ми мали кандидат 147 голосів, а Оичуза 131. Тож пумо до записаного бою! Покажім, що дут руский ся забуде! Прот і з громадським нападком!

Світла побіду віднесла народна ліста при правоборах в Тонорішчах, які дали 12 виборців для кн. А. Маліка помимо того, що у протиправнім таборі вийшли ся не лиш дїр, поршня і черков (гарне товариство!) але навіть частини тіла учительського, а то прословутий уряи. шкоти Наделью із своїм братом. Ізною агітацію і голосоване за лістою громадським пнисуємо тут на вічну паміть! Однак селам ведені рускою партією-господари П. Геліча не дали ся порогам. Правда із першого боку зроблено протест проти двох виборців, але се Оичузови не поможе. Розумієть ся, що "Bukowinaer Nachrichten" се не дуже вітннзо, тож гайда наметата! Ос і з динною безсоромністю клеветче Варіанів орган, що читальники записали хату янті Оичузового агітатора Діринчуна! Правда, хата его згоріла в час виборів, але він сам до виборів не мішав ся, отже читальникам навіть не булоб причини поругувати проти него. Се одиак не стримує німечина культуртрегерів перед вулждинним іспивуванням. Далше пишуть В. Nachr., що сини поліціанта Ярема побито, вромочуючи, що сей кандидат на герлоріа важив ся в неділю, отже вже по виборам, відертись до читальні з кімнем в руці і без ніякої причини напав на Ів. Дутчака і так його побив, що зіпсові оглядини показали також ушкоджене тіло і лиш тоді пувім В. Nachr. визив наметату поршня "ворачих" і пилетів за дворі, як се єму і венги єму подібним і наметать ся.

НОВИНКИ.

Чернівці, 28. вересня 1905.

В січовій справі. На посліднім засіданні "Союза Січ" на Буковині рішено посередничати в змишній синах між поодиновими "Січанами" а "брыкою" Чермака в Тонішчах. "Січовому Союзу" удало ся виробити значний опуст на всі покарники приладді і відгідні рати синачування, розумієть ся, політі приладді будуть "Січ" замовити черев "Союз Січ". Другою саравою лкою займав ся "С. С. на Б." се уладжоне курсу для січових інструкторів. Досі вистарав ся "С. С. на Б." о запомогу на сїм цілі із правого правительства і правого відзду. Відповідь черновського магістрату що до помочи покарній сторожи винила в засаді також прикладно, тільки із за виченої потреби змін денних его умовів постановлено на ново авернутись до бурієстри. А коли сїм вністю налагодить ся, мож буде вже в першій половині жовтня припустити до уладжоня сего так важного курсу. Водене агенд товариства передав нов. Ер. Шугуля із за своєї надуті в руці члена "С. С. на Б." а кош. чери. "Січ" проз. Ант. Кайма.

Стан засідан і зборів представл ся після зиту міністерства рішачлв до положення вересня загально доволі добре. За те у сїдній Галичині а Буковині, до в послідних тижнях не було ніякого дову, ноторієм осінні збори а засідані так дуже. В девяти обшарних згаданних країх організації ся засідан в наслідок безпорочної посухи. Рінак рухить ся лнто. Кучурула несе, те-ж сї збори будуть недостаточні. Сно що до своєї суті добре, за те його мало. Барбала також не особливо обидна. Бурани докди доволі гарні, докди знов

не удало ся зовсім. Какуста у нас також не дописала. У других краях монархії збори без поріванні прасті.

Железнична катастрофа. Із Лїм доносить: Експресовий потяг, що йшов з Остенія, викотив ся на граничній станції Морісзон. Двох подорожних згинуло, а 17 ранених.

Німечкі культуртрегери при роботі. Капіталою часопис Англія подає странні подробиці про параретта, яких допускають ся німечкі жовіри в палуденній і західній Аерії. Жовіри генерала Троти мердують жінки і діти, вішають кожного муріна, який нападе на в руці і т. д. Ген. Трота падає — нісиди довесені, той часопис — прчка, щоб ранених мужики і жінок не піддівати під опіку лікарів тільки, щоб із добивано! Оттак у культуру несе лиже прусактво.

Кілько платять за памітки по незликих людях? Перон записали за тогу вілгозова Катона 300.000 екстерцій. За сурдул Русса заплачено нежданно 939 ер., за його мішаний годинник 500 ер., а за барометр (зовсім не адалий) 1.500 ер., за славну наліцію Волтера 500 ер., за перуку Канта 200 ер., за перуку Штерна 5.000 ер., за череп Каргома 1.000 ер., за дуб Никтона 17 тисяч ер. От колиб так великі жертводадні подбави були радше, щоб великі люди могли безжурно жити для науки, місто купувати остали по них сурдути!

Наврана "Ретівана". Японії добули вже "Ретівана" із моря і зовсім направили, так, що може вже повияти правильну службу в японській марінарі.

Новий атентат в Росії. В Ковні кишено бомбу, яка також ранила поліціанта Іванова, трох урядовців поліційних і три жінок.

Берайніські робітники електричного промислу не прийняли пролажонних умовів і рішили позз дрібними пінкми автривати в страйку далше.

В Полтаві — як зачуваємо — арештовано кілька осіб із поміж української молодіжні, при тім прийшло до провалних сцен.

Бар. Комура вже виадоронів і пеїв в Новім Йорку на парабель, щоб пердуть до вітчини.

Оповідки, іменовані і т. п.

Видіа філії товариства "Руска Бесіда" в Сторожинці запрошує отсим своїх членів в цілі вибору делегата до "Національної Ради Русинів на Буковині" на довірочну нараду, що відбуде ся в неділю для 1. жовтня о годині 3 по полудні в готелю "Централь" в Сторожинці, де кождий учасник одержить запрошення. За видіа філії тов. "Руска Бесіда" Теодор Іоаннічій, Др. Сівак.

Іменовані державних лікарів і ветеринарів. Краєвий президент іменовує асист. ветеринара Хайма Фелера в Ішанах новитовим ветеринаром в Х ранзі, оставляючи его поки що на давнім місці, а Дювіла Яновича новитового вет. при краєнім правительстві приладді до служби при новім старості в Заставній. Санітарного асистента при сторожинцїм старості д-ра Іаріа Дренча іменовує краєвий президент саніт. концентом на дотенерінішій місці служби, саніт. коні. при краєнім правительстві д-ра Михайла Лепицького приладді до саніт. служби в заставній старості, а громадського лікаря в Гадіскальній д-ра Іандора Шайдта іменовує санітарним асистентом в державній службі, приладжуючи его до санітарного департаменту краєвого правительства в Чернівцях.

Із січового руху. Старшина тов. "Січ" в Шинішівцях скликає на сї неділю 1. жовтня с. р. на 2 годину по полудні "Другі головні збори", що відбудуть ся із значайним денним порядком, в стадіалі п. Клея Лявоніа. По зборах о годині пів до 6 вечером відіграють звісні аматори з Тулови оперету І. Котларевського "Наталю Податву". Ввечер уладжоні вистади буде продавати також славний "клас Драгоманова".

Прессмо двоохрестні сестри "Січ" і Ви. інтелігентні лияти ся в як найбільшій чиної. Цині місці: 1-раді присла І. К., 2-раді 60 сот., 3-раді 40 сот., для селан 20 сот., для дітей 10 сот. В разі невогди (т. є. в неділю) відіаждить ся іредотанжєна і збори на який час. За старшину: Дитро Тоговська кошовий. Другі значайні загальні збори тов. "Січ" в Неполохінцях відбудуть ся для 8. жовтня 1905 о годині 2-ій по полудні з сїм денним порядком: 1. Отворон зборів. 2. Справоздаче касово за рік 1904. 3. Вибір старшини. 4. Вілні внесенні. — Стефан Пілут за кошового.

Із університету. Міністерство просвіти і піроїс, іменовало судового сепрстара й правяного доцента д-ра Ахіла Раранорта членом екзамінаційної комісії при історично-правничих іспитах іно екзамінатора із римського права. Членами комісії для державного судейського іспиту іменовано: соітніка суду краєвого д-ра Емануїла Дрезднера іно екзамінатора із австр. права приватного і австр. цивільної процедури, прив. доц. і суд сепр. д-ра Ах. Раранорта екзамінатором із австрійського права приватного, а сов. судового Юлія Тромптера як екзамінатора із давнійше перучених єму екзамінаційних предметів.

Все ще час пишувати ся до Мушичної Школи ім. Миколи Лисенка. Наука вже розпочала ся і іде нормальним шляхом. Новописані можуть тонер ще догонити слях, що зачали науку в означенім часі. Розумієть ся, що се буде чим раз тажше. Рівночасно пригадуємо, що олати виносьть за сльів солоний і за фортепан по 8 зор. а за сиренку по 6 зорон місячно. Сиди учительські пашої школи, як се мож було порівняти ся з перших лєнцій, сараді дуже добрі і виклюють ся із своєї задачі по-авчально сумлінно. — За управу М. Левицького.

Із кругів судейських. Судову практику в тутешнім суді розпочав улічаний правник Олександр Ластовенцій. Управитель міністерства просвіти надав дру Нугімови Феріахови місце суд. адюнта в Важиці, Ів. Гавбому місце суд. адюнта в Кімполонгу.

Із скарбової дирекції. Сов. двору і директор скарбу Артур Кнїфєр повернув із уряду і обили урядоване.

Ліцитація коний. Для 16. жовтня о 11 годині перед полуднем відбуде ся в Радівцях ліцитація на 72 штуки коний знадбаних до розподоу або й господарства. Коні продасть ся тому, хто жертвує найвишню суму в готівці. Вважні інформації про призначені на продаж коні можла одержати в зараді етатинни.

Із штуки і літератури.

Артистичний Вістник місячник посвятий музичі і штуці. Зоміт VI, за червень 1905. Зміст: Іван Труш: Потреба українського музею. — Станіслав Людвєвич: Націоналізм у музиці. — Цвітти на Шізерову могилу. Переклад Мочульського. Іван Труш: Дещо про японську штуку. — Оліан Пашкович: Гол'єй. — Роскін: Про віяну і пнєтичну штуку. Переклад Івана Труша. Огляд: Музика (м. і рецензія Ів. Труша із вистави, образів із гупульського жита К. Стхуальського), а літератури (рецензія альманаха "За Краєво" Ів. Труша) і Побільшене музичної збірки картин у Львові. — Артистичний додаток становить фототр. пушні роботи М. Шкрібляка, крім сего поміщено кілька знимок із образів японських маларів. Отсе число Арт. Вістника привітало ся, та два далші вийдуть вже сими динями, так що проволоча буде позагоджена. Предплата Арт. Вістника виносьть 10 К в рік; адрес адміністрації: Львів, вірменська 21.

Руско-народний театр під дир. М. Савоєвского розпочав вже довгий ряд представлень в Коломиї. Вже першій вистави "Буралчи" зробила на публіку як найбільше пражіа, приважуючи значний поступ, який робить наш театр під новою управою.

Право пропінання є виключним правом шинкаря і продаж горілки, пива і питного меду (в Буковині також молдавського вина) — одним словом: шинкарський монополія в руках ділалів, а не в руках прав.

Однак, коли державні монополії шинкарен, як от в Росії, мають, а заставо повинні здержати нацькувати, то в Галичині і Буковині пропінанням монополії має якраз протити ціл. Се викладає вже на VIII з'їзді у Відні в. Дашинська-Годінська і др. Йосефич, тому в не буду над ним розводити се.

Виконання права пропінання передає ся через публічні ліценції торговцям різної величини, найвищою державним арендаторам, а ці підарендо вують собі монополії меншими округами, згідно грошаків. Підарендарі устанавлюють довічне число шинків та шинкарів, накладаючи на них чинші аренид особливо понад їх силу і заисиди наслідуючи їм лік нашої. Ці в. ліценції пропінанням фондів у Львові і Чернівцях, котрі за гошову заводу мають стигати арендних чиншів, довели ся чинші до незвичайної висоти через невористані ліценційної системи.

Першим наслідком сего є, що шинкарі не годні дорогою ретельного виробу опитати такого чиншу аренид, отже пива стисся для них з кончності міном ліхви і всяких інших нечистих інтересів.

В тім напрямі мусімо в Галичині і Буковині діяти вже до дуже невеликого ліхви, коли могуті оркестри пропінання чиншів самі побачили ся приволозеними спонукати окремих для сиз врати закон проти піншества (в 19. липня 1877), котрий при помочи цивільно і кримінальної санкції був зміщений в першій ліній проти матеріального визиску населення по шинках через нечисті інтереси арендаторів і т. н. Судових нар за порешу сего закону було 1901 року 17,765, майже тільки, тільки в Галичині є шинків пропінаннях. Са цюра є найкращим доказом на те, що закон проти піншества є зовсім не вистаряючим средством, котрого ділане остинесь розширю найменшим так довго, доки не виходить жерело ліхви, матеріально перетягання шинків пропінаннях.

Дуже часто арендатор пропінання принишує шинкарям випредати в тиждень якесь мінімум алякогого, і то під загрозом утрати права випінання. Під тим примусом (котрий широчі істнує і без такого виразного привалу, коли звязати надмірний арендний чинш за піншів, що его мусить ся заплата) шинкар, хоч-не-хоч знає ся усіх можливих способів, щоб тільки випредати як найбільшу свільність алякогого.

Арендатори пропінання, маючи великий вплив політичний і далеко сягаючи поміч від політичних і автономічних властей, дбають о те, щоб увесь рух торговельний і кредитний на пропінаннях концентрував ся в пропінаннях шинках і щоб не витворювали ся інші важні місця для тапх справ.

Число шинків в якіх небудь місце-ности зависить не від властв, а від волі самого пропінатора, котрий, особливо в містах, добачує свій інтерес в множенні шинків. Через се не є чинш різний в Галичині та в містах, де одна ліхви припадає на 150 душ населення.

При обставинах, що шинкар мусить давати лише ті ліхви, які ему доставляв арендатор пропінання, продає ся в пропінаннях шинках народона горілки в сирій стані, із сузання, а се річ доказана, що така горілка опомоляє і шкідить здоров'ю більше ніж вироблена з ректифікованого спиратусу. Се є причиною, що хотів порешити спотребоване горілки в Галичині є пивне як в Шлезу, Моравії і Нижній Австрії, наслідки піншества в Галичині й Буковині виступають далеко остріше; се показує також статистика необхідних до війська і божевільних. Тут треба зазначити, що одною з головних корисних горілкового монополії в Росії є становина гігієни є те, що тільки продавати тільки ректифікований спиртус.

Що до пива, продаваного в пропінаннях шинках за дорогі гроші — то сей продукт кращих покунних броварів, (котрих властителей перах самі є арендаторами пропінання) першу ерментально відбуває... в жолудку консумента!

Так, щоб набити кишні арендаторів пропінання, варді не лиш стая

жертвою шинкаренської ліхви та розпачена, але ще і латрована в білий мір, як в інших краях. І то є права інституція, над котрою оїк позитивних властей улажас ся за найкращий спосіб: об'єднок і раз-у-раз заостресе ся.

Шинкарство, сей в Галичині і Буковині найнебезпечніший промисел, є фактично винятний в під впливу промислових властей як в огляду на часе піншів, так і на моральну здібність арендаторів і шинкарів, а зданій на приватну самоволу. Ніхто не питає про кондугу арендатора та й шинкаря. Хто при ліценції має більше, той стає арендатором пропінання, хоч перед тим каз діла з кримінальним судом. Потому так само таварі арендатор не питає, що за люди на устанавлюваний ним самовільно шинкар.

Тепер мають право пропінання в Галичині і Буковині продовжити поза 1910 рік в тім цілі, щоб доходи з него, котрим до 1910 року сизачує ся виключно права пропінання (в Галичині овозо 8 $\frac{1}{2}$ з містами 12 міліонів К а в Буковині 14 $\frac{1}{2}$ міліонів річно), обернати на основну сазачу краєвих ернізів. Ця дуже позначила тай гроші на се нехай ідуть, як тепер, а оплат від шинкарства. Тільки нехай се дієсь без продовження дотеперішних ерр пропінанням права. Сизачує ся з ліценційними еррими система аренид мусить цознати; публічні доходи не годять ся вже стигати в цивілізованій державі (як се було у Франції перед Великою революцією) через арендаторів ділалів найбільше. Шинкаря треба раз вже увільнити від економічного примусу писемати варді ліхви, заповнати і тротти. Треба через позвищені шинкаренські волі в побір ліхви, де хоч, направити якісь консумні, дати ему змогу не тротти варді сузання і невинерментовані пивом.

Шинкаренський промисел треба в інтересі публічної морали і безпечности урівнянати і піддати під вплив промислових властей. Сидячи позитивна, народна гігієна, публічна мораль і безпечність, одним словом: загальне добра дождає від нас енергійного протесту проти заходів гошових арендарів удержати пропінання на ній даліш поволі.

А що становить з'їзду до сего піншів не буде без впливу на дотичні місцеві чиншів і зможе причинитись до часткового увільнення девяти міліонів населення від демона піншества. — Бо безперечно се треба уважати загальною культурною справою, — то позвамо собі просити європейський збір о ухвалу такої-сь резолюції:

Х-ий міжнародний з'їзд в Будапешті для поборова алякогого протестує проти наміреного продовження пропінанням ліхви в Галичині і Буковині.

НОВИНКИ.

Чернівці, 30. вересня 1905.

Складання соймів. Цісарини патентом сизачує сойм сальгородський, галицький і чеський на 10. жовтня, кримітайський на 11., долино-австрійський на 12., далматинський, пдесей, моравей і тирольський на 16., горішно-австр. і передаруванський на 17., сирійський на 18., буковинський на 24., а кримітайський і іораній в Іраді на 25. жовтня.

Із виборчого руху. Вагляди кандидатів соа. Арт. Малича через послиди для алякого і то рішуче позначили ся. Після везді всіх дотеперішних правиборів має яко п. А. Малич 228 голосів супроти 195 Онуца. В ниду сего заведення грошолуна про 75 проп. (1) своїх голосів є просто сазинні, а тут не треба забувати що в про те, що правибори має ся це перевести в Давиденках, Володосім Баязові, і раянчештах і Шульцях, в яких барнеческому Моеві збавиного шукати. Тільки вигрвати-б нам в завасть!

Студентські бійки в Чернівцях повтаряють ся кількома напоротами під трох діл. Причину до сего дали бурні з „Аустра“-м, побивши кроваво без ніякої причини члена віденьського жид. тов. „Малаба“ Сидяла. Щоб відомстити ся за сей напад, получили ся всі студенти Жиди чернов. університету

і молотять Австрію-м, де їх лиш аустриїнуть. До сего побито вже студ. Ейаса і Меллгера. Вчора розбили жидівські студенти таблію Австрії на університеті і алягозвали таву „буду“. Жидівські студенти думають тримати ся сиз рішучий засобів, доки не одержать повної сатисфакції.

Австрійські офіцери, що в характері аташів брали уда в рос. японській війні, дістали високі відзначення із огляду на цілі помічів, які там поробили, на плучні кореспонденції із поля борби та на добре поведєня, яке все проказали. По сторони російській були відзначені ген. штабу Бачані і кмітант ген. штабу Гр. Шостиний. Оба они одержали орденів жезлової порони із поєнними девораціями і вже вибрали ся в дурогу домі. В японській таборі були канітант ген. штабу Дані, який дістат також орден жезлової порони із відко-ними девораціями і надіоручник Ервін Франц, якому надано воєнний хрест за-саути із воєнними девораціями. Оба вони поступили номи що до Тосію, де Дані осетє в на будуче як австрійський воєнний аташе.

Крайньскій єпископ — а обнажена жіноча фігура. Недавно від-сложено в Люблін пам'ятник слов. поета Прешерена. Перед ним мало медаль-но відбитись в сизити шизли. Молодіжи, та аляди заходам католицько-народної партії, несправної бар. Гавчом — як говорив на другім засіданні парламенту нос. Тавчар — на се не дозволено, бо люб-лянський єпископ зазиває ся проти того, щоб ученики ведено перед пам'ят-ник, на яким видіє обнажена жіноча фігура! Загалом алясть ся, що бар. Гавч хоче помочи єпископові, щоб із Люб-ліни усунути всі нагі жіночі фігури. Мі-аїстер президент нехай тільки поведе оком по сазі парламенту, а тоді побачи-ти різні дами, що підірають галер-мію і заглядують до сазі в своїм зна-менито розвиненим грудям! (Жива не-селисть між послами.) „Козі має ся осудити таку етат, яка не до-пустила ся ніякого ніякого алякого як-те, що у неї ліхви груді неакри-та, то тим більше треба осудити її паритата. Козіж президент мініотрі-хоче неводити ся зовсім корестію...“ Пое. Палитан: „То ний стане фабрика-том корестію!“ (Жива не-селисть.) Пое. Так чар... то най же проложити законопроект, на основі якого нагі жі-ночі фігури ний ся в відповідний спосіб обгати алягого (Новий сьміх). Як небудь сей інцидент омішний, то всеж тап годі не добажити в ній на-рочної тенденції великої частини духо-вельства, щоб молодіж та народ не шавував своїх великих постів, як лиш їх поєв не можуть бути рівнозначні із катоїзмом. Для алягої наведемо наміну, яку від часу до часу улажу-ють і нийні католицькі і ортодоксальні на Шенчєна....

Як хитро обирають в Росії? В історбурській маринській театрі від-криває тепер незвичайно оригінальне об-нажество театральних еунионаріа. Там було до сего 20 місць і то чи не найліпших, алях не продавано в касі, бо не було їх на театральні плани, однаково вони були все обсажені. Театральні урядни-ки продавали білети на них на свою ру-ку, зовачи гроші до — своєї кишні, що приносало річно скромну сумку 3800 рублів! Інтерес іпав через цілні 10 літ, таж що напє 40 тисяч рублів страти, а удавав ся головню тому, що у-рядники тих місць — як сазано — на плани не умінували.

На конгресі природників в Ме-ранії, який розпочав ся дня 25. с. м., беруть із Буковини уді: краєвий реве-рент сазитарий др. Василь Клячєн-ко, примар др. Стефанович і мійоний аїкар др. Аютінгер.

Пожсєка. Дня 20. с. м. о годині 1 в полудне заиває ся в Боріцких етєдлах М. Кулєнєча. Вітер був та сазиний, що зараз заиває ся і всі нийні сего бу-дівни, таж що з алягом пішло діла го-сподарство із аїжем і худобою. Погорі-до тла також Кулєнєчєві сьід Іван Одинак, У Н. Одинака згоріла етєдла, а у Марії Харус і К. Шавєнгєра тати. Загальна шведє алягого пішла тєлє. Огонь заиває діти, граючи сріп-ками.

Страйк бєраїнських електрич-них робітників. Великі берлінські ел-ектрик електрич як Сіменс і Гальсє,

Сіменс і Шукєрт, Allg. Elektricitätsge-SELLSCHAFT відновідо до своєї погрози замкнути свої підприємства і пидалили всіх робітників числом 11 тисяч, які, по сдухаючи заиває елєбричних управ, не вернули до роботи.

Оповідки, іменовані і т. п.

5. Значний загальний збори то-вариства „Шкільна Поміч“ в Чер-нівцях відбулись в помінатах „На-родного Дому“ в Чернівцях дня 3. жо-втня 6. р. о год. 6 й вечєром. Коли 6 не аляго ся відновіде число членів — початок о годині 7 вечєром. На порядку деннім: 1. Справозданє Видлу за рік 1904/5. 2. Внесєня видлу. 3. Вабір но-вого нідлу. 4. Візні внесєня. — За ви-ді: о. К. Костєний, голова. Др. М. Лєтєнєвич, писар.

Із цє. II. гімназії. В останім ре-чєнні відбув ся ієніт арізєсти під про-водом дир. реалної школи К. Манд-чєвського. Ієніт сизачує 10 абітурієн-тів і один естерієт. Між публічними учениками 7 алявало лише новрєнку. Вислє ієніту арізєсти був такий: 3 публ. ученики репробовано, естерієт-тові позвамо поправити ієніт 1-ого прєдмету в алягоїм речєнні, а 7 абі-турієнтів прєзвано арізєсти, а між ний-ми Івана Бєкула, Омєлана Гнї-дєго, Володимира Оряу і Омєлана Цєєнєа.

Загальні збори тов. „Січ“ в Шинківцях, що мали відбутися сєй недєлі 1 жовтня с. р. відложено із при-чини від товариства незалежні на не-ділю 15 жовтня. — За виді това-риства Тогоєсєл, кошовий.

Посмертні вісті.

Николєй Уєтієнєвич, н. к. проє. гіня і радник ш. п. в Радівцях помер д. 20. с. м. по довгій а тяжкій недугі в 65 р. ж. Похороні відбулись ся в не-ділю о 3 год. по пол. В. с. н.!

Із штуки і літератури.

Багатті. Український альманах. Упорядкував. Іл. Лєна. Видання О. Л. С. 1905 рік. Одєсса. Друкарня Штаба Одєського воєнного Округа. Ст. 265+3 великої 8-ми. Ціна прємірїна 1 рубль 20 коп. Головний Салад в Одєсі у дра І. М. Луєєнєа (хорєонська 52), а в Австрії найліпше замєнєти через шипарню Нау. Тов. ім. Шєв-чєнєа у Львові (театральна 1).

Ось нємє новий український альма-нах, що має алястувати бодай по части лі-тературу українську часопис, ний ієтіо-ване ще в ний видє ся російський великий політик небузєнєчєм для будуч-ности російської імперії! І колиж аля-раз належати ме улаз із 1878 р. до ієторії? Є щєсь прїмо неапрогумєлого в туйм алязантє російської бюрократії, що номімо всіх корисних оїній що в до нийшньої дини не заиває ся без-сладної почати із уєт 30 мідіонєвого народу! „Багатті“ — можна сразділї на-звати альманахом цілої України: помі-щені в ній твори письменників із Укр. російської, із Галичини і Буковини. На-ходимо тут твори Осєпа Маковєя, Петра Кармєнєвського, Марії Мєлєнєнєвої, Во-роїньєвського, Панаєа Мирного, Сєргія Павлєнєа, Микєла Чернєвського, Любоїи Яновської, Івана Франка, Модєста Лє-вєнєкого, В. Тєчєнєа, Грїцьєа Ковє-лєнєа, Оєтєпа Луцького, Олєги Ковє-лєнєської, Ромєна Гордєнєського, Дїпро-вої Чайки, Л. Грєта, Натєлія Полтавєни, Ол. Олєєа, С. Волохєа, Борєса Грїчєнєка, Нєдїї Каблєчєки, Микєла Вороного, О. Пляцєа, Микєла Лєвєнєського, Гнєта Хотєєвєчєа, Богдєна Лєвєного, Марії Кол-цунєк, Одрєри Ромєнєвої, Стєфанєа Пєт-єнєа і Євєнєа Мєлєнєнєвського. — Вло-дїти в розбір сєго різнєродного змієту „Багатті“ на сїм місці напє годі, не-статуємо одєнєчє, що ний аляжений нїзєо із сразділї добірних річєй, хоч і тут не обїзємо без декільки елєбрих річєй ієнєно між прїшами. Та се значєнна річ прї аляманаху, що годі дїбрати тво-ри таж, аля вони сїзали менш більш на одємому артїстичному урєвєнєа. Не аляним будє агадати, що „Багатті“ нєдєно на гарнім папєрі новім, аля-ним писємом. (сє.)

Забани і гри рухові проє. І. Вєбєрєського, про які ми вже згадували, можна набувати по ціні 10 сєт. за кождє частє в „Сєнєльєнім Базарі“ у Львові (руєка 1) з долуєчєм 5 сєтєнїа на оплату почтову.

За редакцією відповідає: Іван Захарко.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, щотижневий і щоденний.
з щотижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровицькій ч. 2.

Рукописи зводяться лише на червоно-
му папері. — Рекламні оголошення
вдаються під окремим розрахунком.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом в „Рускою Радою“:

за один рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	„
„чверть року“	5	—	„
„місяць“	1	70	„

Подорожнє число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і наклепність за іноземні
платні в Чернівцях.

ХТО „ВОРИГ“ а ХТО „ПРИЯТЕЛЬ“?

Знаючи вагу політичну такого чинника, як учительство, заваж беремиський Месин і його заважати до свого воу. Ми вже докидали разів мали нагоду виказати, як виглядає голословна принайма грошодупи до учительства, особливо руского на ділі. Грошодупи враз із своїм Месиню, знаючи лиш одну ціль життя і один чинник агітаційний — гроші, думають спорумувати всю суспільність а також і учительство. Продає темний мужик за гроші голос — думають собі політичні деспотатори — чомуж би не ман ся продати і учитель? Тільки мужикони за голос плавають готівкою, а учителя трактують без вини лиш надією на регуляцію платні, ака ось ось має настанити, а проведікає ся в безконечність.

Бачачись так у неконсонну для себе забаву „приятелів“ учительства, грошодупи, як зличайно тончуть правду погами.

Ось и „N. Freche Lügenzeitung“ пише Аврель Овчул, що правда рада шкільна опротивила ся пропонуванню закону о учительській платні, який ухвалили сойм, мабуть під впливом д-ра Стоцького і інш. По-просту, Такої то агітаційної брехні уживає Аврель Овчул, щоби лише кохити учительство, хоч его швагер Лулу, отже й їхній приятель і по-сумиш Кисанович знає дуже добре, що ціла рада шкільна враз із Лулу ієм признала однодушно недостатки, які виказали рефе-

рент на проєкт „геніального“ Овчула. Усунення тих недостатків, конечно в інтересі учительства, котра із за тих недостатків було би віддане на цілковиту самоволю кожочасних верховодів в раді шкільній.

Се ще подаже ся, чи міністерство, як Овчул чинить ся, признасть закон відповідним до санкцій, чи знерве его плаад. Тоді учительство переконає ся про хибність сего проєкту.

Заманити муємо також факт, що як раз д-р Стоцький напирал на опоре полагожджене сего справи, наколи Лулу страман ся о кізляка неділя, бо — мовляв — не ман часу для сего некучої справи, котра через него готона опізніти ся і не прийти вже сего року перед сойм. Можемо подати ще один причинок до того, як страшенно п. Лулу дбає про учительство, і загалом про шкільництво! Ось підчас засідань красної ради шкільної винне він собі агітаційні картки. Із сего хіба легко арозуміти його уділ в обороні учительських інтересів в найвищій красній управі шкільній...

От такі то „приятелі“ учительства, що чорнять других лиш на те, аби себе обманити...

ІСТОРІЯ АВСТРИЙСКОГО ШКІЛЬНИЦТВА.

(Континь.)

Правда, при наших відносинах станонить ся борба о крас-

ну долю своєї питомої школи незвичайно тяжкою; виборюваня нових шкіл вивених стрічає важкі перепони, чого найкрасніший примір єдижю основана гімназія в Станиславові, окуплена несликою ціною. — Але та борба о нову гімназію була для нас доброю школою; она казала нам розглянутись та застановитись над тим, чи в тій борбі вихіднувалось усякі средства та способи, чи вихдигнулось цілий арсенал до борби з темними силами, як би на будуче треба нести ту борбу інтенсивніше, щоб не залишити нічого, що пособлялоб в тій борбі.

Ось і звертаєсь бачну увагу на бурені, побільшують ся дивні, а основують ся нові головні сезаністі. Основують ся курси по містах, місточках та селах ао мають на меті: підготувити як сіль шкільну молодіж до вступного іспиту до шкіл середніх. Доси практикувалася — ся підготування — бодай в Галичині — лише спорадично, — тепер починає она знимати широкі верстати та нестись систематично. — Про вагу цих курсів нічого й казати.

О проче наша молодіж не горнесь до середніх шкіл громадами цілими, як то у інших народів буває, де горнесь усяке слабе і найслабше: у нас на сотки дітей, що покінчили народні школи, ледви кількох і то найспосібніших іде по вешну науку. Так се чейже не сїчна, а злороче чільно зерно; через те і праця на тих підготовля-

ючих курсах незвичайно вдала. Такі курси приносять муть що раз більше добре підготовленої молодіжи до середніх шкіл. А з тою хвилею, як у східно-галицьких школах польських число Русинів переважить Поліків, руска справа вже в половині виграна. — Тоді своїм робом може пійти акція з боку родичів учеників (як се вже сталося в бережанській гімназії), відтак усякі меморіали та петиції до сойму та правительства.

Та не лише гімназії налетілоб мати на оці але й другі школи середні, а й не менше і школи фахові. — Дивним дивом у нас ще й доси прямо сторожить від шкіл реальних, промишленних та фахових — а про основуваня нових шкіл фахових нема що й говорити. А предінь примір других народів показує нам наглядно велику вагу та вартість тих шкіл фахових доконче потрібних до витвореня стану ремісничого, промишленого і кувецького, без чого тяжко приходиться ся усякому народови дингнутись економічно і культурно.

Крім сего одної дороги, якою можнаб вибороти красну долю для своєї школи, є ще й друга, що вже у інших народів (головно у Чехії) показалась зовсім доброю в борбі за свою питому школу.

Чеське товариство „Ustredni Matice skolske“ основало і удержувало богато шкіл своїх питомих (народних і середніх), а ті школи мусїло відтак правительство перебрати на свій етат.

Рода Рода.

ХИТРИЙ МІРКО.

Авторизований переклад з нім. К. Брандта.

В Грабці, баварськ Кутево, де Мірко був вознесь властителем дібр, жив також пан Аврель, Німеч-агент. Сей Аврель ман рот, що ніколи не стоні тако. Він міг прийти до нас в справі машини до шити, котру ми мали в нього купити, а попри те міг ще продати нам на рати і конверсійний зенілон, ака на будову костела і озійний образ бити коло Цвини.

Коли він довідав ся, що жінка Мірка Катіна хотїла їхати до Дарувар на дупелі, пішов до Мірка і трібував шінку обезпечити проті винадїв в дорозі. „Мірку“, казав він, як то легко може статись нещастя! Наше товариство, як звїсно, найсодїяльнїше і найтанїше а уїх, із иншими подібними годі його рїзнати, платити ціла табелі А, за кождай правнадез враз ціла зголомшені платі зенілон довно підчас цілої куранції і знерстає конта на донтора і антикара, а в разі треналаї невідомости до зарїзку пладо на сїлі єм тисенчон.

Мірко розсміяв ся.
— Як не вірите? — запитав Аврель ласкаво.

Мірко сказав: „Алеж прощу Вас! Моя Катіна вже давно нехдїбна до зарїзку“.

Агент видивив ся на нього.
— „Розумієсь. Така дурна як вона. — Як тая, то як раз мусить єе обезпечити. Бо-ж як то легко може вона

в своєї дурності вилїзти на локомотиву, або підчас променади в купеліх нестане до верниці. Я раджу вам навіть обезпечити єе на смерті.“

— Наше товариство, як звїсно, найсодїяльнїше і найтанїше а уїх, платити ціла табелі В на случай смерті зараз, коли лиш про те довідаєсь, досить тисенч. Коли поліца має нисе три рени, то вистаричає навіть летарі, самоубійство і дробїї...

Мірко розсміяв ся: „Дробїї!“

— Ну, прож як думаєте. Дурна жінка може все зробити. Ви лишали-бсьте ся потім самі з своїми оуцещеніми хробаками.

— Алеж прощу Вас — тв-ж ми не маємо жадних дітяй.

— О, вони можуть бути. Дарувар дуже сильно відвідувано куполом а зводена. І би Вам конче радий обезпечити діти. Наше товариство, як звїсно, найсодїяльнїше і найтанїше а уїх. Єго навіть годі рїзнати з иншими подібними обманчивими товариствами, платити ціла табелі В неперодженням дітям пиятисенч лєнів, коли вони доживуть до 24 року життя — або на жадане від 40 року життя доживоту рєнту тисенчу лєнів рично через ціла життя, за кожний градус вибитий морі иншонїї три лєнів. Коли-ж діти не придуть на світ, то ціла табелі Г пенкачує за кожда шінбу, котру-б вони збили, цілу шєду.

Мірко се знертеризнядо.

— Слухайте Аврель! Я не забезпечу ані себе, ані нікого другого. Але я маю гарний намір. Закете — а хотїв би, щоб моя жінка по тіла до Дарувар. Така подорож коштує гроші! — нирочім вона не до смаку мені. Помо-

жіть мені!... Мое письмо знає Катіна. Як би готові на се і будето мовчати, то відкупию у вас дві батия коло Цвини і обезпечу їх від граду.

Аврель зацікавив ся.

— Річ є така, казав Мірко, що моя жінка дуже заздрїсна. Коли-б їй написати, що я тут так — так — так — инште... Розумієте?... Скажім, що я ман рандеву з Наталією Беранч, або про мене з Софією Скорич.

— Думаєте, що тоді-б вона не їхала до купелі?

— Так є, тоді-б вона лишилась дома, казав Мірко.

Аврель згодив ся. „Зр“, казав він. То значить „робимо“.

Другого дня дістала Катіна ось такий лист:

Ласкава Пані!

Із сировиццями серцем, спонуканий моєю глибокою повагою до Вас, заапокою Вашу дитиничу душу своїми стрічками. Я обезпечую Вас, їй, Вам, що Вас чоловік Вас ошукує. Коли хочете довідатись білше, то напишіть Вашому приятелю під адресою „Остер“, poste restante, до би він міг а Вам говорити.

А.

Катіна озглянула конверт зі всіх бонів, студиявала уважно лист, думала на всїх, щоб його міг написати — потім сіла коло стола Мірка і відповіла: „Шановний Незнакомий!“

Се міг би кождай казати, що мій чоловік незірний, але вшити а се я не точу, коли не довідаюсь щось білше.

ше про ту лайданку і оооружну особу, що мені єго підбила. Най я подивлю ся на єго бестия! Я прийду у вісторок о пїтїй годїні пополуудня до вас.

К.

Спадіть сей лист, а пізнаєть-вас Ісус Христос.“

Панови Міркови ішло зає. Пані Катіна не гляділа навіть на нього. Десять раз довно зачиняла з ним сваритись — зарила консенсивентно акане науєту з солонинами, однак він був все у гуморі. На се ман свої малі причини. Шалчку, яку давнїше замовлено, відправлено на неопищений час — велика поспіла на-пелюхїх вернула ненарушена назад і не зачинаю прати всего біла. У вісторок по полуудня ішла Катіна алеєю трасуєсь з цілваости. „Господи, коби хотї не аустрипути нікого із знакомих!“ думала біла. Як ось побачила Авреля, що яшов проти неї. Неоризно відповіла на його поздоровленє і пішла попри нього далі.

Колиж вона дійшла до кінця алеї і там обернулась, побачила, що Аврель зрєбля те саме. В середній адабавсь яшов.

На кінці приступив він з сумно зморщеним лицем до неї і впитсує на єї руці довгий поцїлуй. „Моя лайданка-пїшпа нані, а би хотїв лишети Вам як найбілше часу, щоби Ви заспокоїли ся. Щоб чути правду, годить ся чоловікови бути свідним і сповідним.“

„Як — то як?“ — кликнула пані Катіна.

— Так — я!“

„Ні — сего я ніколи не сподїва-лабим ся — про того Мірка ніколи не

У нас тепер не лише поклонюються на Чехів та їхнє просвітне товариство, але справді починають йти за приміром Чехів, і починають своїми силами — не оглядаючись на поміч високих чинників — добувати красної долі для своєї питомої школи. Ось бо побіч товариства педагогічного, що вже не мало прислужилось рускій національній школі і своїм коштом удержує приватні школи, засновує товариство, що має на меті збирати фонди на удержання існуючих вже приватних шкіл руских і заснування нових (народних і середніх). Це нове товариство могло б кріпше спомогати існуючій вже приватній школі (товариства педагогічного) і вести інтензивніше і успішніше агітацію в справі освоювання і удержування руских приватних шкіл, як се по приміру робить чеське товариство „Ustrední Matice školake“.

Ніщо й казати, гарний примір беруть собі наші товари. просвітні та педагогічні з чеського товариства. — Але між тими товариствами величезна різниця як раз в тому, що чеське розпоряджає великими фондами: датки, членські вкладки, делні запомоги пливають з усіх уездів. (Усі язичи: Англічани, Французи, ба навіть — хоч як оно дивно звучить — і Німці, дають свою лепту на чеську школу; баж усі ониють чеське пиво; а пільненський бровар що річно злиш 100.000 корон запомоги дає на товариство: „Ustrední Matice školake“.)

Між тим у нас так хосенне товариство, як власне „Педагогічне товариство“, яке має ті самі задання, що угадане чеське — рік річно агітує за собою: не раз пригадує суспільності звітами з діяльності годинного підляу і своїх філій, конкурсами, ілюстраціями, через свої часописи „Учитель“ і „Давінок“ через свої книжочки для молодіжки, через учениці своїх шкіл, через питомців своїх бурс і інститутів вихованих, через відчити і викладачі кінця через ургенен, оголошення і чеки — а мамо того всего грошники напли-

гадає і того! Мам матір — коли я Мірза по хотіла, все казала: „Вери бога — він дурний. Дурні мужчини завжди добрі і вірні.“ — Ах, ось і видала! На се він не на дурний — лайдак!

„Успойнго сь, найдоросша пані!“
„Маме рання! — Я не хочу Вам відилучувати сь задоволення за те, що ви для мене такі добрі й вірні!“
Глинула админо на нього.

Пан Аверман сивонув коротко криз зуби.

Потім сказав: „Ходім — поди Вам се не невпренно — дальше в лісок, тут зібн нас хтось видіти. Вам-ж слава, найдоросша пані, святіша пані як ми.“

Пан Аверман по хонорив ніколи втриватійше і ніколи з хіпним усміхом. Пані Катіам відіхала зараз — з ним до Дарувар.

Колиж вона по чотирох тижнях — знов в Аверманом — вернула домі, був сі „наслуда чоловік“ обезпечений нею на десять тисяч левів на случай смерті, невараджені діти були обезпечені против нездорових пригод, длаї мала вона сім битв коло Плевни, обезпечені проти огню, один лев на будову костела обезпечений проти втрат курсових — і левонков, обезпечений проти крадіжів і розбоїв.

нають так спино, що се хоч як хосенне товариство кожний рік нікільний кінчить лиш дефіцитами; ово не в силі пособити своїм школам відповідними средствами, як би сего вимагала і гігієна і дидактика і педагогія, а про освоювання нових шкіл нічо й говорити. — Правда, наша інтелігенція перетяжена всякими „патріотичними жертвами“, она справді стоїть під бременем усіх драчок; але правда й те, що ослаб наша суспільність зайняла для своєї школи і для Педагогічного товариства бодай стільки реальної симпатії, як для театру, то дочекає сь та школа небавом красної долі; не требаб шикидати на освоювання нової школи середньої цілий десяток літ як прим. на освоювання гімназії в Станиславоні, — в додатку опущеної так великою ціною!

Акция ведена в обох напрямках, вперше агадана, ведена постійно і інтензивно безперечно мати ме красні успіхи, чим доси.

Ся акция унічаєсь між иншим також і поділом найвисшої магістратури шкільної у Львові на дві секції: руску і польську, она справче з дороги найтійшу колоду на шкільній ниві і принесе красну долю нашої питомій школі.

Чернівці, 20. вересня 1905.

Володимир Кмицикович.

Політичний перегляд.

Із ради державної. Вчера вносил чеські і німечні посли в парламент інтерпеляції в справі подій в Берлі, до а выгоды німечного віча прийшло до кропавих бійок між Чехами і Німечками. Німечко засідання розпочала мілітарі, трією оборони й різниці, відповідуючи на постановені інтерпеляції, підтан розпочав пос. Мороз пронахати в справі звали правительств, та чеські радикали стали домогатись відповіди на постанову вчера інтерпеляцію і звали таку бучу, що засідання перервано.

Англісько-німецький договір. Новий англійсько-німецький договір оголошено дня 26. с. м. рівночасно в Лондоні і Токіо. Він складає сь із введення та осмих артикулів а зміст его єсть сідуючий: У введеном сказано, що ціл договір сідуюча: укріплене і удержанне загального мира у сідній Азії і Індії та удержання спільних інтересів в Хіні через забезпечення незалежності і неварушності Хіні і засади рівноправності торгівлі всіх народів; дальше удержання земельних прав Великої Британії у сідній Азії та Індії та оборона їх окремих інтересів в сих сторонах. Артикул I. постановляє: Оба правительств, коли би із наведених на насше права і інтереси були загрожені, уйдуть з собою в повний обєм і отверто в зносинах і будуть спільно радити над пособами, яких треба вати сь для оборони тих прав і інтересів. Артикул II.: Коли би в наслідок невизначної зачінки або якогось зачінного поступованія, донебудь би оно зі сторони якогось держави або инх держав наступило, одна із обох заключаючих договір сторін в обороні своїх прав і інтересів була залучана у війну, то друга сторона прийде зараз союзниково на поміч і буде спільно з ним вести війну та у взаїмнім порозумінні заключати мир. Артикул III.: Позали Японія має переважні політичні, війскові і економічні права в Корей, то велика Британія признає Японій право брати сь до тихх орудет до ведення, до контролю і до охорони Корей, які она буде уважати за відповідні; конечні, щоби ті інтереси охоронити і віддержувати. Артикул IV.: Японія признає Великої Британії право близько індійської границі вати сь до тихх орудет, які були би потрібні для охорони індійських посілюстий. Артикул V.: Обі сторони годять сь на то, щоби ніка з них не сивтавили другої заводила між окремі угоди, які могли би бути шкідливі

для наведених у введеном цілэй. Артикул VI. постановляє, що на случай російсько-японської війни Велика Британія бере на себе держати сь строгої нейтральності, а на случай, коли би Японія зачінла якась инша держава, прийти їй в поміч. Артикул VII. постановляє: Усїм, під котрим агадана поміч має бути дана, будуть уложені властями сутокутного повелка і маринари обох сторін пильнкуючи договір, котрі під часу до часу будуть нараджувати сь з собою отверто і в повний обєм. Артикул VIII. постановляє наконець: Теперішній договір має значенє на десять літ, але може бути знесеній на однорічний вновідження.

Із виборчого руху.

Грошолуни порішили, що Волоський Ваніліс сь їхня домена, дарма, що у сїм селі волоска — лиш одна назва. Та що тамошні селяни ниберуть своїми виборцями прихильників кандидатури Мазика із сим повинні були Луїй et сова, вже погодити сь, знаючи нислід передвиборчого віча в Вол. Ванілоні. Та вони не дали за играну і руководичсь значайною метою, рішили у своїх органах ідіотичними кінпами руске віче висміяти, а своїх виборців перенерти терором. Волоський Ваніліс із одиваняти виборцями — кусок апетитивий навіть для бервенського Месні, який вже тепер чванить сь 80 (!) проц. голосами. Правобори в В. Ванілоні відбували сь в понеділок і перейшли так бурливо, як ще може ніколи на Буковині. На місце правоборів явились делегати грошолунів Тит Ончул і уч. Кисанович (сей мають очевидно уральон на час виборів). Про терор, який ширли Ончуліні, нічого й казати. Кандидат на директора бунів. жохітничі не зупинили сь навіть перед видираним карток до гелосованя руским виборцям! Вачучи, що все те не помагас, хотіли грошолуни не допустити до покінчення виборів і під комендою дідача Дурбаса і уч. Кисановича хотіли розвалити виборчий льокаль. (Воже, як ренно п. Кисанович вислугує сь, щоб дослужитись учительської посади в Чернівцях!). В виду сего правит. комісар мусїв телеграфувати о асистенцію жандармерії із Чудина, яка ледви успіла занести лад і зупинити бійку. Оттак Ончуліні радіб конче своїм терором зробити свободу виборів чистою ілюзією! Помимо того всего перейшла 110 голосами ліста наша, дяючи Мазикова 11 виборців. На місця вибору був також і пос. Н. Василько, якого народ по переведеній побіді пращав незвичайно оваційно! Розуміє сь, що одно і друге посрамленіє діймло грошолунів до живого! Але на кінці виходить инний грошолунівський цинізм. Допустившись тільки ризичих насильств зібран ванілівський Дурбас „депутацию“ зібраву із кільканайцяти директних поппахів і формалів і вибрав сь иній з нею до Черновець до крайового президента, щоб розписав нові правибори, бо бачите — тамтї не правні, бо — бо не вишли Ончуліні! Розуміє сь, що „світла“ депутация, яка мусіла не мало праці завдати собі, щоб перевести дезинфекцію устної ями після надмірної консумції алькоголю, пішла домів із квітком! Для повного посрамленія грошолунів треба згадати й те, що за Ончулом — як нам доносять — йшла між місцевими Словаками агітация також із окружена поль-

ского арибіскула зі Львова, який був там на нівтаці! І так бервенський Месні а нільнодумний підшванець спомоганий двома архієпископами католицьким і православним — пропаде. Понівський патронат не поміг Ончулонові в послідних днях в еторониченієм повіті ще й в Жадоні (10 виборців), в Комаринцях (2) і в Даниденях (4).

Отворене нового староства в Заставній.

(Допись.)

Заходом неутонимих старань руских послів освоюно, а д. 2 жовтня с. р. отворено нове староство в Заставній. Руским послам ходило о те, аби зложити працю підманьского староства, а через те прискорити рішенє актів та уможливити близькі зносини урядників з партиями тай скоротити також населеню заставненського округа хід і дорогу до політичного уряду.

По сінченю богослуженя у всіх церквах і божниці і по посвяченю для староства наймалого дому отворив уряд заступник крайового президента сов. двору Фенете. Перший промовив новий управитель уряду др. Розіа, по нїм прощаючий дотеперішній староста кіцманьского округу Краль, а після него посол Ер. Пігулян, як заступник руских послів а візича заступник правительств — сов. двору Фенете. Колиб не руска промова посла Пігуляна, то нікому і не прийшлоб й на думку, що тут отпирють важний уряд в руским повіті тош в першій радї для руского народу — бо в офіційній бесїді політичних урядників не забудилось ані одно руске слово. Стара практика ігнорования руского народу і нетоварна прав рускої мови на власній землі руского народу! Щоби сїя ігнорация Русинів у їхнім тайм краю дати явочий доказ і на будуче, не примішено на новім гербі державного уряду новий німецький „k. k. Bezirkshauptmannschaft“ руской мови ані словечком. Знов отворено уряд не для народу але для урядників. Як сказано, колиб не посол Пігулян, що прибув тут не вважаючи на своє що не цілком відновлене здоров'є, то цілз процедура отвореня сего політичного уряду не могла бути переведена краще і в Прусах.

На жаль мусимо й послови Пігуляна, признаючи его велику присауту, яку він зробив для Русинів своєю присутністю і бесїдою при тих важних акті, вичити те, що не настигнувши тайм зараз на місця сего крайового і обидного для руского народу поведенія д. к. правительств — в своїй впрочім рішучій бесїді.

По закінченю офіційної церемонії сіднувало угоченя гостей місцевим коштом.

Тут забрав перше слово суинно знісний начальник заставненського суду сов. Мерквинський. Сей начальник — можна сказати — „польского“ суду в руским повіті а закінчив польсько-вермішельні-дідичівські привітї та румунізаторсько-польского православія супроти народного інтересу Русинів назвав себе у своїй мазурській „скромности“ „таком“ руского повіту! Монна, що карід зве его так. Забув зми, що то є й крукові тати, та що як раз він є одним із тих, що їх зуть лютими Kabenführer-ами... У своїй безтактности закінчив и. гласа своєю бесїдою тостом на правительственнотого заступника місто многолітствін на цївря, який мало сь розпочинати бесїди при столі. Поборія Фортіа басував Мерквинському „се треванам“ а другі „приятелі“ Русинів оостентативними „словами“.

Мило праїжне зробила рішуча бесїда о. Драчичьского и народнім руским дуєт на старого заступника староства, підносача его дібно підійшли і щирі відносини до народу.

Велика подєла належить сь нину секретареві Циганюковому, що не допустив до того, аби гасителям правди вдало сь вати виставити ініціаторів непосованого староства, руских послів. В наших краснорічливих словах подокучав він в рускій мові руским послам за їх виходи і труд, називаючи їх працю

підважною для здійснення того важного уряду для народу.

Посол Нігулан відповів зараз на ті теплі слова привітання для руских послів, признаючи до того, що дійсно лиш за великими законами руских послів отворено се нове старство в Заставі на добро і хосен населення, та натинаючи новоіменованому управителю, щоб старався бути добрим цесарським слугою не лиш через чист бездушне орудування парграфами, але щоб служив безперечно в душі і серці народом і розумінням його індивідуальних потреб і ідеї серцем і душею. Самими бездушними парграфами довелося си вже лиш нарізати до посліднього, а лиш щирістю можна його піднести з довершеним занепадом в хосен краю, держави і людськості на вишній щабель культурного стану. Тим часом якраз ті чинники суцільної господарки, від витрих наріз підешки і поперти в своїм народнім житті очікували і очікує, ступали і ступають для него часто таким каменем. Посол Нігулан закінчив тостом на наріз. В кімнати відітано телеграми від президента краю, від послів Василья, Стасюка і Казиміра.

Заставський.

НОВИНКИ.

Чернівці, 3. лютого 1905.

Русини в реальних школах. Загальною можливістю зазначати, що Русини не ходять до реальних шкіл. Нодавно тому була нотатка в „Ділі“, де вперто було уявлено галицької суспільності на те, аби несподівано своїх синів до реальних шкіл, до яких учаться лише Полони і Яки. Так само було і у нас, в реальній школі в Чернівцях. Ниміці, Полони і вишніз наїде си тут безліч, а Русинів насього 15—20 на цілу школу! Дуже сумний се пром. Бо хотів у нас немо токий, то все таки абсолютна реальної школи узагальнене більше і у правах позитивних, почт та телеграфів, банків і всенних аскурацій. Пора, аби Русини старалися си вже зібрати си і до вишних старші як сьмиченний та професорський. До банків і аскурацій різко хто Яде, а як раз там молодий чоловік не раз доходить шкоро до гіршої плати і до більшого впливу серед суспільності. Тож звертаємо особливу увагу нашої інтелігенції сілської, потра так щиро займає си судбою дітей селянських, аби вони в тім змислі інформували на будуче як інтелігентні наших людей так і селян, що хотять познати своїх дітей до середньої школи. — Т. Б.

Минувшина обжалованих перед судом є правильно предметом дослідів суду як при розправі так при слідстві. При розправах звичайно відчитує си акти що до кримінальних справ тих обжалованих, котрі передше мали судові пари. Оголошений рескрипт міністерства судівництва подіє, що нема законного припису, який наказував би безсудовно відчитувати ті акти і в загальній підкріпці судово-карної минувшину обжалованого, а можна би се приміняти лише тоді, коли потреба до осуду чину судженого при розправі, прим. коли має си до діла в поворотом якогось злочину, або коли хоче си ствердити напівсправний характер обжалованого, нахити що до обжалованого або чогось подібного. Міністерство зарідає, аби від тепер відчитувало ти акти на самім кінці розправи тому, аби судді при розправі не підігнали суцільної відчитанні актів і не були уперевжені до обжалованого. Даліше, не має си відчитувати даних актів при неї тих случаях, коли то не є рішуче потрібне до осуду логічної справи. Передовсім не належить відчитувати ті акти, коли судить си чин не унідаючий чоловіка, котім тоді, коли належна кара перестаріла си, а від того часу обжалований жив порядно, если кара була виірєна на чин сповнений в молодім віці, а в кінці, если відчитані даних актів не причинять си бодай до частинного висвітлення біжучої справи, а мого би зашкідити обжалованому при шуканню зарібку.

Студентські бійки в Чернівцях. В неділю ввечерю зібрав си коло торговця Вайляма при уз. Пам'яті величезна 2 тисячі тоща жидівських студентів, якішдаючи „Австрія“ни студ. віл. Н. Бігарого, який свого часу знеславив

чинив Сюдима. Поліція старала си уащю очистити, але безуспішно. Як ігнораний студент прийшов з лобом в окруженню детестивів, зачала товща свистати і напирати на него, а біля кавири Габсбург дійшло таки до крісавої бійки. Нимадний студент добув револьвер, щоб боронити са. Товща зупинила са, тоді один цинілий одитий поліціант прискочив і обезрукував Б—го; після того товща напала на него ще з більшою лютостю. Поліція жодни-могла зробити зад, при чім арештовано багато винуватців і списано з ними поліційні протоколи, щоб віддати справу суду. Також ранені Н. Бігарого і Ст. Шанга вилосотували ратушного старця. Студентські бійки дали життя і „Вук. Nachr.“, які — як звичайно — пустили си і тут на біагу. Так в нед. часі оповідають они про тайні конвенції жидівських студентів із тов. укр. студ. „Сча“, хоч се чиста неправда! Панове і „Вук. Nachr.“ — не затовують в біагованню й недільного відпочинку.

На візку аж до цесарської палати у Відні заїхав онді якийсь селянин з Галичини. В нитивню оже 9-го години рано здивувано Віденців немало, коли побачили на малім візку, котрий тягнув один цині селянина з жінкою, просто до цесарської палати. Познали таким позам не візком переїжджати через подірки палати, то на ілюції Михайла задержав поліційні селянина і не позволив їхати. Ба, але то не так було легко дати собі раду з селянином, котрий лиш слабо розумів по німечині. Він сказав, що мусить конче піти до цесаря на аудієнцію, там більше, що вже сімнадцятий день, як він витхав із свого рішного селя в Галичині. Він упер си отже, щоб его пустили. Остаточно назав поліційні селянини вилзати з воза. Але то лиш було сказати си зробити. Показало си, що селянин каляс і ходить на кулах. Поліційні і жінка ходили его добилили, а то сказали ему, що він мусить насамперед подати просьбу до цесарської канцелярії. Селянин пішов тоді до палати і устанив си там коло палатової сторожі, чекаючи, як буде цесар їхати в Шенбрун. Коли цесар надїхав, селянин хотів надати на коліна, а палатові жандарми жодни его адоржати. Его затворили до гвардійської парті, списали тут з ним протокол, повідомляли уряд двірський і поліційні та пустили селянина. Уряд двірський дав відтак ему 30 корон, а двірська поліція так само 30 корон, а на просьбу каляс чекати писемної відповіді. Кайнково дозволено селянинові наїзати до т. зв. ратуши в цесарській палаті і він так зробив, розкладаючи на всі сторони величезній товпі людей, що обступила була его візок. Віденці мабуть розповідали собі нову, що приїхав якийсь слат з „бернланду“.

Невдаде вломане. Сеї неділі позолудив задумав звисний „ревілент чужих кав“, Осип Маржанич „переконструвати“ черновецький уряд податковий. Веломини длоє двірний, добував си вже до кав, як до біра увійшов несподівано офіційні Гогенталя. Маржанич дав сейчас „знати ногам“ через візко на уз. Громузого, але офіц. Гогенталя нігнал си за ним і дістав его на вертатарі табу будинку податкового, де Маржанич думав „загубити си“ середногитх коритарів. Маржаничов арештовано, але не улігав сумнівним, що він мусить мати що других спільників, бо при ним не найшла приладів вистарчаючих до розбита кав, а за то найдено несподівано в пивничій домі при ілюції Рудольфа ч. 5 цілий арсенал взомничих приладів. Поліція арештувала ще кумпана Маржаничового — Мінатюка, який беззастережно був „острудинком“ сего подвигу. Здає си, що поліція, спіймавши снх обох иташнів, найшла й винуватців вломанн, поповнених в біж і при уз. павський ч. 24. Се видіє си тим певнішим, що при біжівській обікрамі найдено слідя крові, видно згоді задр са, а у Маржаничового найдено сьверзану зустку.

Кіпльот фразитальської пригоди. Вчора відповідав перед тут. трибуналом кавирм Курт Мілар за злочин проти безпечности жита в §§ 335 і 337. зак. к. Мілар був корманцем автомобіля, який д. 21. серпня с. р. їхали Фр. Віко, Фр. Вандл і Отто Вандл із Соки до Черновців. Коло Франкстала дорога стає крутою і спадом в діл і там став автомобіль гнати швидко, бо всі бремзи перестали євнцієнувати. Нарав

автомобіль влетів на корчі і з него випав сав. двору Фр. Вандл так пощасило, що помер на місці. Акт обжалованих засудив Міларови (який вже був чотири рази караний за швидку їзду) що він не оглянув автомобіля перед їздою і не звернув уваги на его коло стачі, через що причинив си до такого пощастя. По оренчю анатомів засудив суд Мілар на кару 3 місячного тяжкого арешту, яку він рішив си сейчас відсиджувати.

Страшний циклон. В італійській провінції Кассетра палав дня 27. м. м. страшний циклон, який нібиє богато шкоди. Великі дерева виривав циклон з корінням, так що аж синица жадіною, яка йшла із Спаритто.

Історія куреня тютюну сягає своїм початком до часів відкрити Америки. Коли Ішпанці вислали перший раз в 1492 р. на береги нової часті світа, знайшли, що тамешні мешканці, Індіанці, аби розвеселити са, уживають листя якоїсь рослини, котро спалюють на розжаренім вугіллі, а дим вдихають. Демініланци Роман Паве, котрого Колумб лишив по другій своїй виїзді в Америку, відкрив по довгих гаданях що листе уживає Індіанцями до куренн, походить від рослини, яка росла дико в тамешній краю. Тубільці називали сю рослину „табаго“, тому й Паве назвав її табаком або тютюном. В 1559 р. перешв настане той рослини Франц де Телло до Португалії, звідки французуский посол Іван Ніколя перешв її до Парижа як велике диво. Спершу уживали її лиш до лічничих цілей, бо Французи не могли привакувати до диму бровного листя. Зате Англіїці стали курити его дуже радо, уживаючи до сего галицьких люльок, яких вжореш привіз надорожний Франц Драко від дичин Індії з острова Ріджінні. В Німеччині розповсюдили са звичай куренн тютюну підчас 30-літньої війни, коли англійський король Яков І прислав в 1625 р. своему шуринови Фридриху на поміч військо. Та ті англійські воїни і воїни Густава Алоїза курили дуже багато, і тому були посмішонком для німечинських селян, що уважали їх дурними. Коли якийсь Швед радив одному селянинові з під Гамбурга закурити люльку, той відповів: „Ні, німа чорто, я не їм огню.“ Власть в денні державних екстремальних випадках куренн тютюну. Англіійський король Яков І наложив на тютюн великий податок; в Росії, а відтам в Туреччині оже 1640 р. заборонено курити тютюн під карою, що курцям відтве си ніс... В правих привасат міста Лібсбурга в Німеччині в р. 1684 сказано: „Забороною са погану діяльність видумку курити тютюн, задля небезпечности пажеж під карою стрича.“ Лише в Польщі Гаути наділи з початку 17 віку викину, в котрій виступили в обороні куренн. І до нині сперечають са люди о се, чи куренн шведить здоровлю чи ні. Великі лчоні наводять різні докази за і проти. А тимчасом в Європі з'уживав си різно оже 15 мільонів євнів тютюну. Однак адаєт са, що шкідливість куренн залежить передовсім від організму чоловіка. І так молодіж безсудовно не повинна курити, бо шкідлива для молодих легка дуже шкідлива отруя. Також не повинні курити жодні жінчини, могоді і старі. Для мужчин найменше шкідлива є лавка, відтак їдуть цигара, а вишніз папіроси. Ті мають найбільше шкідливи, а курець викурює їх звичайно богато, то шкідять найбільше.

„Месня“... але суматранський. Судовий трибунал в Батанії засудив на кару смерті „Абдула Бін Юсуфа Есенді“ тесе Карла Ілика Гірша, який від видом турецького ємісаря проповідував на Суматрі „свату війну проти джарів“. Отсей оригінальний Месня є будаїстотонієм жидом і на своїм віці дознав чимало гониманських подомків. Перед нинішньою війною нарадував він по Повогамі як „Колонел др. Абдул-Юсуф“ в мундурі, що аж кшала від золота, ждучи бунітто, щоб його приняли до джарської служби на полі борби. Понатавлявши одиче людей на вишніз суми, знів він як камфора, аж воскрес топер на Суматрі.

Самоубійство каснера. В патилицю рано застріляв си кавсер жушної цукрозаводі Антон Орештайн само перед касовим шконтром. Причиною само-

убійства малоб бути спроневірене касових грошей.

Оповідки, іменовані і т. п.

Особисті вісти. Красний президент др. Онт. Вайлябен повернув до Чернівців із Фрасини.

На Народний Дім звалили длаше жертвувати Ва. П., а то на бюро др. Сяль-Стопай, др. Кави, Ер. Нігулан, Обмелка Попович, Володимир Ясевичкий по 2 К, др. Горлинський 3 К, Володимир Михайлович 4 К, а на членські склади др. Олександр Петровський 6 К, др. Лягунівський, Осип Прескурійський по 2 К, Юрій Кавула, Мохет Лемницький, Володимир Бичицький, Николай Ісупов по 5 К, Даман Сімоніч і Мартин Кордашевський по 10 К., Володимир Кувелка 4 К і Євгеній Мінтин 8 К. — За виді „Народного Дому“ Михайла Ісупова.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Франц Михайлів.

З чужих поетів.

(П).

К. П. Тетмасер.

Із „Qui amant“.

Сьвітай... Блакитні волниуть са еялі...
Так любі венути... Поля тихі, сні...
накруг жерезки із блакитні красні...

Так любі венути... В дуброві пиятучій
поможи тілом звиченим в безсилі
свнївають смерті ангели, їдучи...

ІХ. 1905.

Фридрих Ніше.

В'на має розум! — Зайдиж він у неї?
Голову отратив мушницю для неї,
а в його мозку була правда жинна
і чорт її пав! — Ні, ні! — лише жинка,
Т. І. 1905.

Др. Ю. Жулакасі.

Із „Валтазара“.

Воло пережва і — воїлкі тортури
а протерпія вже. Я, пар посмогучий,
дичитесь мусів, як мій дух могучий
слабшав, обдёртий з царської пурпури,

спадав по сходах престода і з горі
спав, як по сніжнім небосклоні зоря. —
Я днес купуюсь у безмежній морі,
смиють са з мене моїх міст мармори,

смиє са з мене кождий шмат болота
всьо, що я винцил сьмієсь з мене нині,
парсела кира і коруна золота,

а люд, що вчора ще корив са — нині,
на мене руку свою піднімає
бо я слабій днес! — Пітьма скрізь
[безкрай!]

Т. І. 1905.

Тадей Міцкєвськй.

Бувай здорова! [дично лавонить дичі!]
Бувай здорова! [пичине листе ние...]
Бувай здорова! [любоб гейбк сні...]
Бувай здорова! [грізний вихор ние...]

— Вже ніколи! —

Серце рве шмат твій!
— Видер са з груді так не-
чайно може
— пращай — нечестність — і
[ти, Боже мій,
— змилуй сні! —

В коні!... Христе Боже!!!
Т. VII. 1905.

Марія Вольська (Д-моль).

Не пора.

Пішла би я у гори,
пішла би я у ліс,
может там в серце хоро
потіху хто приніє.

Пішла би я крізь тебе,
пустине без доріг,
відкиль ближше неба
ніхто діяти не зміє.

Пішла би я до дому,
до сьного двора,
не калучи нікому —
однак що не пора...

IV. 1904.

За редакцією відповідає: Іван Захарюк

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровицькій ч. 2.
Рухомі зборки єдині на повсякден-
не застосування. — Рекламічні вставки
вдаються від окладу поштою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 ₴. — а
„на рік“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „
Посланим число „Буковини“ 16 сотників.
Передплата і наданість за інсперати
платні в Чернівцях.

ЦАРСЬКЕ ВЕТО.

(X) В столиці тюрми народів
вимірено новий політичний клімат.

В резиденції надвеського де-
спота, збудованій на козацьких ніс-
ках і трупах порішено — як доно-
сять російські часописи — що знесене
постиглого указу із 1876 р. є рі-
чною пасоєвременною. Здобити не-
пачи із уст трийцятимісячного на-
роду, на яку не здобувся ні один
найбільш варварський народ всего
світа приваляно „в н е с і н х с ф е-
рах“ отже в царській окружені
річною не на часі. Вже рік минав
від хвилі, яка у цілії Росії, де лиш
живуть Українці, піднялись резолю-
ції в справі освободження україн-
ського слова. За ними пішли безчи-
селні ходатайства. Українська де-
путация звернула ся навіть до пред-
седателя комітету міністрів С. Ю. Вітте,
який дав прихильну відповідь. Оста-
точно прийшов комітет міністрів до
постанови, щоб справу указу із
1876 р. віддати ревизії. При тім
комітет міністрів поступав надзви-
чайно обережно. Звернувшись о опі-
ку до університету харківського і
київського, до київського ген. губер-
натора Клейнфельса і до Петерб. Ака-
демії наук. Від усіх цих чинників
насились знов прихильні відповіді,
так що комітет міністрів не міг хо-
ватись нікому поза плечі і мусів
сам видати якийсь рішене.

Пови що винищено із тюрми
чотирох українських євангелістів.
Се могло ухвалити за добру запо-
відь для знесення указу із 1876.
Давано полеміку всім нинішнім

народом, порішено дати навіть По-
лякам і Литовцям рідну школу, По-
лякам навіть на українській землі,
а тимчасом Українці ждали, а тим-
часом українські сини конали на
маньчжурських полях а про полеміку
Українцям не чув ніхто й слова,
хоч їх на Україні певно надбилося.

Вийняти приходять ніетки, що із
царського престолу обитого кровію
тисячох акатованих жертв —
випало із уст „последнього із Рома-
нових“ слово удержуюче постигий
указ із 1876 р. на глум культурі
й науки, навіть в супереч опіції
такого реакціонера, як ген. Клейн-
фельс. Отсе традиційна плата Укра-
їні від царя-деспота, який не усту-
пав перед нічим лиш перед силою,
якою й сам руководить ся!

Та „неситий скує душі живої“.
Лана московського самодержця Укра-
їни вже не задавати. А коли винил
українського слова не на часі в
державі, вкритій лісам шибениць,
скоррumpованій злодійствами і без-
правством чиновничої банди, оза-
везений побоями хуліганів і нищенів-
ськими й бакінськими різнями, то
український народ зумів приложити
руку до того, щоб на руїні варвар-
ської деспотії зацвила свобода для
всіх народів, отже і для него.

РАДА ДЕРЖАВНА.

Понеділкове засідання розпочало
ся о 4 год. по поз. Після відчи-
тання інтерпелляцій і довершена до-
повідуючих виборів до комісії роз-
почав дальшу дискусію над завою
правительства, віденський бурм. пос.

Дюгер. Після полеміки із попе-
редніми соціал-демократичними ре-
чниками, в якій боронив віденський
магістрат перед починеними заки-
дами що до обманств виборчих, а
династією і архієпископом перед инве-
дами Пернерсторфера, закінчив, що
в справі угоди з Угорщиною стоїть
на тім самим становищі як сонні-
лісти. Годі робити концесії для
Угорщини коштом Австрії; се треба
рішучо зазначити і як до єдиного
оредства на се стреміти до заве-
дення загального, рівного і тайного
голосовання. Також треба стреміти
до визволення народів, угнаних
Уграми. Однак австрійський парлі-
мент не в силі залагодити питання
національного і законного, коли не
може перевести реформи регулі-
міну. Отже як тут, так і на Угор-
щині треба палату розвизати і ок-
троювати загальне, рівне, безпосе-
редне і тайне голосовання. Дав би
Бог, щоб се сталося як найшвидше!
— Мабуть не треба додвяти, що
промову Дюгера переривали без-
численно соціалісти головно, тоді як
визнав свою злодійність той сам
Дюгер, що свого часу вислав тов-
пу, щоб вона демонструвала під Бур-
гом, як цар не хотів затвердити
Дюгера на бурмістрівським кріслі.
Слідуючий бесідник пос. Дюжа
вказував, що в Австрії дів ся все
тільки під погрозою Німців. Про се
свідчить і справа крєоналі чесного
університету в Берлі, яка довела
волю до проливу крови, що по-
текла під шаблами голови знаної
бернської поліції. Посл. Ерлер
і Поммер грозили прямо зруйнова-
нем есентуального чесного універ-
ситету в Берлі. Характерно й те,

що до того руху прилучили ся ні-
мецькі послы, котрі говорять, про
справедливість супроти інших. Ко-
ли не допоможуть слова остороги тоді
будуть мусіти Чехи хопити ся знов
за найостріїші средства. — Як тре-
тий бесідник промовляв голова рус-
кого клубу, пос. Ю. Романчук.
Шкода, що під адресою Мадярів
посипалося тільки погрози і лайок.
Краще булоб розважити цілу спра-
ву холодно і поставити Мадярів пе-
ред альтернативу — або нехай обі
половини держави луться авіаз
туда але справедлива, а як ні, то
треба винищу слабу — зовсім пе-
ретати. Треба справу повести так,
щоб митових і торговельних дого-
ворів не відновляно що кожних
десять літ, а квоту повинно ся
установити після числа населення.
Требаб перемінити основно також
і систему делегацій і перевести
рівноправність народів по тім боці
Литви. Справу язикову требаб і
в Австрії урегулювати, але не че-
рез красивий закон, тільки через
державну установу. Причиною тепе-
рішного безладу в Угорщині і Ав-
стрії є те, що правительство не
веде політики будучности тільки
хвиляних користей. Бесідник основ-
но обговорює зааву президента ка-
бінету і не вірить тому, незначеб
становище правительства супроти
партий в ніч не змінило ся. Тим-
часом правительство перше Русинів
заведувало, а тепер їх ігнорує,
коли інші сторонництва можуть
никазати ся хоч частинними усні-
хами. В Галичині дів ся тільки те,
чого забжає пануюча польська пар-
тия, а для Русинів не робить ся
нич. Після полеміки із онодішніми

Брехня.

Левонд Андреев.

Перевіз Володимир Литвинський.

— Та брешеш! Я знаю, ти брешеш!

— Та чого ти причини? Чи-ж треба,
щоб нас чули?

І тутин вона брехала, бо я не кри-
чав, а говорив зовсім тихенько, держав
п за руку і говорив тихо, тихо і се
отрутно слово „брехня“ шипіло, немов
маленька змія.

— Я тебе люблю — говорила вона
дуже — і ти повинен вірити. Чи-ж
те не виниши тебе?

І вона похитувала мене. Та коли я
затіяв її зловити і притиснути до себе,
п вже не було. Вона пішла в навіс тем-
ного коридора, а я знов потягнув в слід
за нею туди, де кінчили ся поєсний пра-
чки. Почім знав, до се було? Вона
сказала, щоб я прийшов сюди і я прий-
шов і бачив, як вона ніч крутила ся
парі. Ніхто не підходив до мене. Не
говорив зі мною, і всім чужий сидів а
в туті біли музикантів. Прямо на мене
було звернено горло великої, мідної
труби і сюди ричав хтось запертий і
через кожні дві мінуту уривисто й грубо
сміяв ся: х-х-х-х.

Часом до мене приближала ся біла,
пазуча хмарка. То була вона. Не знаю,
чи вона виїла мене голубити незаметно
хв людий; тільки на одну коротеньку
хвилю п рама притискала ся до мо-
ього, на одну коротеньку хвилю я ви-

див, опутивши очі, білу шню в проріз
білого одіня. А коли я підіймав очі,
то бачив профіль такий білий, гострий,
правдивий профіль, який бував в заду-
маного ангела над могилою вбитого чо-
ловика. І п очі я бачив. Вони були зе-
лені, жадані світла, гарні і спокійні.
Знавши чертаню окружені голубою обид-
ною і світлом я не відважив ся в них
вони були все такі-ж черні, глибокі, не-
проникливі. Може бути я так не довго
глядав в них, що серце не встигло ще
зробити ні одного товчка, аднак я від-
коли так смирно і страшно не понимав,
що значить безрадісність і ніколи з та-
кою силою не відчував її. Зі страхом і
болем чув я, як все життя зов товч-
ним лучем переходить в її очі, поки я
не стан чужим для себе самого, опусті-
лим, безголосним — майже мертвим. То-
ді вона відходила від мене, забираючи
з собою мое життя і знов гуляла з ним
низою, чванливою, гарною. Кожду дріб-
ницю я вичив в нього: форму його
одіня, широкість піднятих рамен, рівно-
мірний маз піднятого пасма волосся —
а він своїм безчисленным, недоглядним
поглядом, немов вдавлював мене в стіну,
і я робив ся таким самим плоским і не-
існуючим, немов стіна.

Коли світлий почав гаснути, а під-
ійшов до неї і сказав:

— Пора піти. Я проведу вас.

Та вона відкинула ся.

— Адже-ж я їду з ним — і вона
показала на високого і гарного, який не
глядав на нас. І відвернувшись мене до
пустої кімнати, поїзувала.

— Ти брешеш — сказав я ти-
хенько.

— Ми сьогодні побачимо ся. Ти
повинен прийти — відповіла вона.

Ізла вносних краш гляда ззелений,
морозний ранок, коли я їхав домі. На
цілій вулиці було тільки нас двоє: ві-
зники і я. Він сидів, похитуючись, спо-
живши лице, а за ним сидів покурившись
і я, закривши лице по самі очі. У ві-
зника були свої думки, а в мене свої, а
там за грубини стінами смали тисячі
людий, а в них були свої сині і думки.
Я думав про неї і про те, що вона бреш-
ше, та про смерть і мені здавало ся, що
се мені освічені стіни вже бачили
мою смерть і тому вони такі холодні і
цирмі. Не знаю про що думав візник.
Не знаю про що мріяв закріті стінами.
А вже-ж я вони не знали, про що я
думав і мрія. І так ми їхали по довгих
і примят вулицях. Ранок піднімав ся із
краш, все кругом було неперушне і бі-
ло. Запашна хмарка наблизилась до мо-
є і прямо в мое ухо сміяв ся хтось
запертий: х-х-х-х.

П.

Вона збрехала. Не прийшла і я ду-
рно очікав її. Стрий, однаковий, змет-
ний сумрак опускав ся з темного неба,
а не знав, коли смерк перейшов в ве-
чір, а вечір в ніч і думав, що все се
була одна довга ніч. Все тою самою
тодою, рівномірною, однакою тодою
довгого очікування я ходив в наді в пе-
ред. Я не підходив близько ні до яко-
ного дому, в яім жила моя любя, ні до

скалених його дверей, що жовтіли під
жовтими піддахом, а все тою самою
рівномірною тодою ходив по протиле-
жній стороні — там і назад, там і назад.
Ідуци вперед, а не зводив очей з скали-
них дверей, а повертаючи назад, а часі
то ауливав ся, обертая голову і тоді
світ колод мей лице гострими голками.
І такі довгі були вони, сі гострі, холо-
дні голки, що проникали до самого сер-
ця і кололи його сузем і гнівом без-
сильного очікування. Від якої півночі до
темного нічного гнів свободно холодин
вітер, із світлом грав ся на обледіні-
лих кришай і приваючись а підтіла ся мов
лице гострими, маленькими світильниками і
дрібно ступав в шибі пустих ліхтарів,
де згинуло ся одинокое, дрозжаче від хо-
лоду жовте полумя. Мені жаль було са-
мітного полумя, що жгло тільки ночью
і я думав, що ось-де на сій вулиці пі-
чуть ся все життя. Я коли я піду, то
тільки світильники будуть окуватись по
пустім просторі, а жовте полумя буде
все дрозжати і згинути ся — в самоті і
холоді.

Я очікав її, а вона не приходила.
І мені здавало ся, що самітне полумя
і я, ми подібні до себе і тільки моя
ліхтаря не була пуста: в тім просторі
який я міряв своєю тодою, часом пока-
зували ся люди. Вони нечутно впростили
за моїм плечима, пахні і томі, йшли
біля мене і сіріючи, немаче жаря, нагло
пезали за гострим ротом білого будинку.
І знов виходили вони ізла рога, рівняли
ся зі мною і поволи тонули в сірім
просторі, немов безшумно падаючого

виводами гр. В. Дзедушицького, приступив до справи університетської, залязати, що требаб як найшвидше оснувати три не німецькі університети. В тій справі найгірше уособіжені Русини, яких трактує ся по мачошному також на полі середнього пілітництва. Погроза бар. Гавча, що розвезе парламент не страши, бо за с ним парламентом не заплаче хіба ніхто. Вкінці ще раз підніс домагання основана руського університету у Львові. По промові пос. Кльофа, який остро атакував правительство і бернеську поліцію, засідання замкнено. Пос. Кльофач говорив між иншим: „Німці говорять все, що не німецькі народности стоять культурноніше. Але вчора бачили ми в Берні, що то є культура? Невже й інтелігенція сизалає ся у німецьких таборі і в варварства?“...

Вікторское засідання парламенту вишло через бернеські білки — доволі бурливими. По підчитанню інтерпелляцій а між ними чеських і німецьких послів в справі подій в Берні, та по відповідях міністра кравної оборони на кілька даних інтерпелляцій, палата мала приступити до дневного порядку, але зараз на початку промови першого бесідника пос. Морзея, чеські радикальні посланці підігнали серед великого крику до міністерської лави, помагачи ся замкненням засідання, бо як довідали ся, в Берні прийшло до нових заворушень, при чім застрілено одного Чеха. О 12 год. президент перериває засідання, а по годинній перерві отирає его заявою, що на нинішнім засіданню займе голос міністер внутрішніх справ в справі бернеських подій. Се успокоїло палату на стільки, що пос. Морзе й міг докінчити свою промову. Відтак заявив сзано міністер внутрішніх справ гр. Біланд-Райт. Заявив на вступі, що телефонічно одержав відомість від намісника в Берні, що там через цілий день ніхто ні разу не стріляв, а тим менше ніхто не шав групом. Тіль-

ко один студент мав грозити револьвером. Міністер упокоїв палату, що хотів не янає близьких обставин сеї дрібної події, то всеж таки не захоче розсвітати єї докладно і здати справу палаті. (Оплески і протести Чехів). Пос. Хон атакує намісника Моравія гр. Зіеротина за его германізаційні змагання. Посол д'Ельверт закидає Чехам, що в Берні спровокували Німців. Критикує програму правительства. Німці справді можуть непокоїтись заподією унормована языкової кресті і приреченем правительства що до чеського університету і удержання заціанців, якому протиняють ся національні і економічні інтереси Німців. Посол Странски полемізував з д'Ельвертом, твердячи, що Німці не в силі доважати, що Берно є німецьким містом. Німецька лівія виходить з сали підчас его бесіди, а Чехи кричать за ними: Виходіть, бо не хочете слухати правди! Странски доказує, що не Чехи провокували і наводять, що більше чеських домів потерпіло, чим німецьких. Полемізував з програмовою промовою бар. Гавча, виказуючи, що система давнього правительства живе далі, мимо сего, що Чехи, захвативши обструкції, висвідчили велику прислугу державі династії супротив заколоту на Угорщині. Правительство підспирає тільки аристокрацію, приймаючи на практикантів адміністративної служби тільки вихованців Терезіанців. Се протиняє ся основним законам. Доторкнувши угорського пересилена бесідник підносить доконечність заведена загального права голосовання і визнає бар. Гавча, щоби зараз таки розняв палату, а сповнить сям патріотичний вчинок. (Оплески Чехів). Міністер внутрішніх справ гр. Біланд-Райт полемізує з виводами д'Ельверта, вказуючи на се, що власті безпечности в Берні сповняли свій обовязок, о скільки було можливости. Странскому відповідає, що правительство при іменованню урядників кермує ся загаль-

ним добром. На сій перервано наради. По кількох запитах и формальних крестіях засідання замкнено.

Політичний перегляд.

Ческо-німецькі білки в Берні. Найстрашнішим є чоловік у своїм шкіль. Такий шовіністичний шал захопив чимало надувучих німців, які, горлаючи про свою культурне післанництво, радіб донести поганим правам інших народів, радіб на всяку ціну не допустити нововведених народів до користанія із здобутків культури. У тій дній борбі із шовінізмом не страждають ся пануючі нації а навіть чистої фізичної сили-перемоги. Полані ставили окулом проти руського університету у Львові, а Німці дружили проти італійської правничий факультет у Інсбруку; тепер анов обидві іх іпогтеутизм в борбі проти чеського університету в Берні, а як вже додй потягувала за собою пропаві жертви. В неділю відбули ся два білки в Берні: німецький і чеський. Чеські гості, прибувши в суботу зєзавицею з провінції кількома поїздами, повитані на двірні пос. бар. Пражак, німецьких гостий пос. д'Ельверт. Вечером в суботу Чехи устроили митфеєсташню перед „Народним Домом“, де відбували ся товаришні сходили на честь прибувших. Місця поліція почала розганяти демонстрацій, при чім прийшло до білки межі топлою а поліційниками. Богато ранено, між иншими урядника міської і кількох поліційників. Товаришів відтак пішла в німецькій гімназії і семінарії, в кількох трамваях возах і розбіла кілька ліхтарів. О год. піз до 12 пос. Пражак в товаристві пос. Станього і кількох визначених Чехів пішов до намісника, гр. Зіеротина, щоби запротестувати проти брутального поведени міської поліції. Намісник прирік зараз уділити телеграфічно відповідний вказом, однак просив, щоби визнано Чехів до анонана всяких демонстрацій. Пос. Пражак оголосив чеській публіці, згромадженій перед будинком, відповідь намісника і вказав розійти ся, що і вчинено. Рівночасно з тими подіями Німці собіж устроили похід зі смолоосинами до Народного Дому при участі кількох тисяч осіб. Підчас походу як і пізля него прихизало кілька разів до білок з Чехами. В богато чеських шполах вибито вікна. Помешні білки тривали через цілу ніч. В неділю відбуло ся в домі чеської „Бесіди“ віче, на яким провід держав пос. Пражак, а промовляли: пос. Кльофач іменем чеських народних соціялїстів, пос. Баранієвський іменем Русинів, а пос. Жітнік іменем Хорватів і Сербів. Бесідники протестували проти сего, щоби до освоення чеського університету нимлягало арибати Німців, а чеські бесідники заявляли ся проти дальшої німецько-чеської, уговоної анії на Моравях. Рівночасно а балькона промовляло до публіки кілька послів, між иншими др. Странски. Ухвалено резолюцію в справі університету і вислано телеграму до президента міністрів в справі бестязьного поведени поліції. Той самий дивний нереж полудном в німецькій домі відбуло рівнож віче, на яким вилзо уділ коло 100 німецьких послів різних стороництв. Перед домом зібрала ся кількатиєсяч публіка. Одноголосно ухвалено резолюцію проти освоення чеського університету в Берні, в якій визнано німецьких послів в парламенті до як найшорішнійшїх средотв и іхні перешкоджена сему. Відчитано також кілька писем в заявках приступанню до анії, як від д-ра Лягера ім. антисемітіа, гр. Швєдлі ім. дїлчїа і Катрайнера ім. німецького пестра. Промовляли посланці в сали і з балькона до публіки. Трамвайний рух був адержаний через цілий день, а ввечером прийшло знов до ескапів, в аніж аригтовано 26 демонстрантів за набивання вікон, і араново 3 поліційників. Військо кружило по улицях до год. 11 в ночи, шло чого виповало каналарно, а шхоту в позовити. При тих демонстраціях інтервеніально ратуникоме Тов. 124. Ароштовало заглом 61 осіб. Проє. Вернер на другій повері німецької техніки плучений аменем страши ся набивання шиб в чеських каварнях і одній їм. шкєлі. Перед чеською Бесєдою зібрав ся також

гурток чеської молодіжї, заховаючась, зовсім суїцидно. Та в Берні міські аніети викладають ся в рунах німецьких, отримто й не диво, що на Чехів вислано компанію війска. Жовіри на приказ кадета Шпрінгера кинули ся в багнетами на Чехів, при чім заголоди робітників Фр. Павліга на смерть, а богато осіб ранили. Кроє розарклячїи ще гірше. Чехи ладять ся до поворота Павліга, які мають бути митфеєсташню народа. У вікторіи стали збиратись по бернеських улицах що раз більш товня чеські й німецькі, обидваючи себе лавками і камінями, при чім не обійшло ся без руйнованя скленів і люкалів. На „Великій площі“ товня зростала до шораз більших розмірів і обидувала себе камінем. Лад заволо доперва 4 компанії ніхоти і два швардрони кінниці. Військо і жанларми знов стріляли, при чім араново тяжко одну особу, а кілька аєсно, не менше осіб покляло багнетами....

Вибори до Государственной Думи. се анія яка тепер найбільше інтересує російську суєніальність. Вже тепер побоюють ся, що аніети будуть з усіх сил давати всієї опозиційній элементи. Передвиборчі віча остануть аше на панері, бо на ділі буде їх розганяти поліція. Вибори буде вести министр справ Буагін, а висною інстанцією для всіх спірних крестіях буде перший департамент Сенату... Щоби зрозуміти, якою карєктурою парламенту буде Государственная Дума, яка має тільки право дорадчого голосу, може бути розігнана і т. д., гляньмо ще на числа управленнїх до голосовання, обмежених до крайности миттєвним поєвом: В Петербурі на 1,500,000 мешканців, є управленнїх до вибору 9,000 (при загальній голосованню було б їх 350,000), в Москві на містон мешканців є 11—12 тисяч управленнїх до голосовання, а при заг. гол. було б їх 250,000, в Одесі на 500 тис. населєня є 7,000 виборців, в Вільні на 175 тис. населєня 2 тисячі виборців, але машину наборчу так хитро уладжено, що прих. Курек, який має аєдні 50 тисяч населєня, має тільки виборців, що Одеса із 500,000 а то для оборони інтересів порішної Росії проти „оєрай“. Не менше цікаві числа дають відносини в Сибірі. В тобольській губернії є виборців 64, із того 50 осєли на загальне число 1,284,000 осєли, а томсїй є виборців 90 із того 74 із мужиків на 1,635,806 осєли, в іркутській є виборців 16 із того 11 осєляньєх на 308,620 осєли і так in dulce infinitum.

ВОЛОХИ у СЕБЕ в ДОМА.

Недавно подали часописи сензацийну вість, що румунське правительство наказало давньому редактору правительственной часописи „Тхага“, Таке Схебі, до 24 годин покинути границі держави. Одержавши той розказ, Схебе вистрілом в револьвера відобрав собі життя. Сама по собі справа не дуже так незвичайна та замітні подробиці, які з сеї нагоди подає L'Europeen. Причиною видалєня Таке Схеба була ворожнєча, з якою відносил ся до него Панаміхальополь, посол і директор міністеріальної часописи „Тхага“. Таке Схебе, а походження македонський Волох, праїхав перед кількома роками до Румунії, поступив як співробітник до консервативних часописів і найшов там приятелів і покровителів в особі Панаміхальополь. Незабаром однак вони розійшли ся, а Таке Схебе, аючи прирі тайни а життя і діяльности Панаміхальополь, став для него небезпечним. Схебе мав іменю лєщастє, як пише кореспондент С. П. Вєдом., підмїати Панаміхальополь на содомскім грїєі. В льокалі редакції консервативного органу „Тхага“ відігравались сатурналії підні старинної Содоми, а організатором їх був агаданий консервативний посол і „улюблений“ полі-

сїйгу. Вони закутані, безформні, мовчальні були подібні до себе і до мене і мені здавало ся, що досетия людей ходять там і плавад, як і а ждуть, дрожать і мовчать як і а іду — мають про щось своє загадочно і сумно.

Я очікував її, а вона не приходила. Не знаю, чому а не кричав і не плавав з болю; не знаю, чому а смію ся, і стискав пальці тая, буди то вони кітї, а а держу в них то маленьке і отрутне, що мон аїміа минить: брєхня! Вона зивала ся в моїх руках, кусала мое серце і від її іди крутила ся мон голова. Все було брєхнею. Щєла границя межє будучим і теперішним, межє теперішним і минулим. Щєла границя межє тим часом, коли а ще не жив, а там, коли а став жити і а думав, що все живи — або, що не живи ніколи. І все, коли а не жив і коли а став жити, вона царяла надімною і мені дивно було думати, що в неї є іма і тіло, та що в її істотванню є початок і кінєць. У неї не було імени і вона була все тою, що брєше, тою, що ановолєє ждати, а ніколи не приходить. І не знаю, чому а смію ся, чому гоєтрі гоєли пбывали ся а мое серце і прямо в мое ухо сизили ся хтось запертий: хо-хо-хо.

Коли а відтворив очі, то бачив оєвічєві вікна високого дому і вони тихо говорили мені своєю сивою і червоною мовою:

— Вона зєзла тебе; в єю хизлю, коли ти одинако блуаєши, ждєши і терпиши — вона все гарна, все басєкуча, все брєхлина наводять ся тут і слухає те, що шєпочє їй аисєний, гарний мушїна, що зєнаєжє тебе. Як би ти так вдер ся там і вбїи її, — ти зробив би чудово діло, бо вбїи би брєхню.

Я кріпше стиснув руку, в якій був між і, сміючись, відповідав:

— Так, а вбїи її.

Та сумно глядїа на мене вікна і сумно продовжали:

— Но ти ніколи не вбїєш її. Ніколи, тому що оружє в твоїй руці танєж сама брєхня, як і її пошлуги.

Давно вже щєла їмї тімї очікувач і в холодїм просторі ливили ся одні а та дражачі від жєроу і розуки ємїтїні ливили огни. Недалєко на церковній лавицї стали бити години. Іх ємїтїні, металічний аєви дрожає і плавав, коли лєтїв в простір та губили ся в масі безумно кружляючих ємїтїнон. Я почав чєсєдєти удари і розєсмїяв ся: години нїбило нїтїайчїєтї. Дєвїніцї була єтєра, а годинниєк теж. Віа хотів вірно поназувати години, то удари видєновували без числа, часом тая богато, що старий, ємїтїні дїонєар влєзав на гору і адержувалє руками корчєво бєючїх молаточєк. Для того брєхали єї ємїтїні дрожаєчі, єтєрєві аєви, ємїтїні та аридуєні морозіємю тїємю? Таяємю жєзємю і недєшадноє була єя бєанєтїрїєна брєхня.

З посєдїним, брєхливим аєвом годинниєк єтєкнули ємїтїні дєрї і по єтєпєнїх аїмїєш хтєсь аєсєсїєй. Я бачив тїльєк його плєчї, аєє пізнав, бо що вно вчєра бачив їх, єї гєрдї, аєсєсїєні плєчї. І хєду пізнав а, вона була далєєко лєкєємю і пєвїїєшємю, нїж вчєра; так не рєз відходїє а від єїє єїє дєрїєй: так ходять лєудї, аєкї аєкї що вно єїєзували жїночї, брєхливі уєтї.

(Дальше буде).

монстрація в Румунії, під час котрих обиджувано грецький народ і грецьке правительство. На ті жалоби відповів румунське правительство ось так: Неправдою єсть, ми би в Бухаресті нападали на грецькі селени і грецьких кушців. Стало ся лиш ось що: в одній гостинниці побили ся Греки і Румуни з Македонії, всі турецькі піддані. — Шматки витягненої з кишені під час маніфестації ніхто не уважав за народну хоругву і не може дитого бути обиди грецької хоругви. — Грецьких журналістів видано на основі права, яке прислугує кожній державі. Наконєць протести проти убивання Румунів патагами організованими в Греції суть впливом публичного права кожного вільного народу.

З учительського руху.

(Довісь.)

Дня 24. вересня відбула ся довірочна нарада намісничої філії тов. "Руска Школа" в справі вибору делегатів до "Національної Ради Русинів на Буковині". Збори отворив хоромою промовою голова філії ісп. Ник. Синица, патаком присутніх членів учителів (яком) як також членів тов. з кругів позачапельських (присутні були п. Евг. Стрийський, п. к. нотар, начальник суду Гедиміа Лисинський, помічник Ник. Навороквич і помітний геометр Вал. Фалорчук) дякуючи сам посідаючи на ті прихильність до школи і учительства.

Звертаючись знов до учительства, бесіди з притиском зазначив, що обов'язком кожного учителя (дике) є належати до тов. "Руска Школа", що будучи членом учительства належить під него самого, а краще домі усе собі набирати лиш тоді, коли все учительство становить не одну велику, сильну, нерозривну громаду, коли в товариствах учительських вивчати не лише, безпачею права над реалізацією онічних ідеалів. Нашим-же ідеалом — піднесення народного шкільництва до найвищої національної границі, а через те і піднесення самого народу до найкращого добробуту.

Даліше підніс ш. бесіди з призначенням присутніх членів учительства... Дванадцять в наших товариствах жіноцтво бере таку незначну участь, що позаяк кількох жінок на яких там зборах являється ся просто незвичайною подією. П. Синица у своїй промові висказав надію, що чейже наші учительки почнуть усе рука в руку серйозно працювати wraz з учителями... Ей, коби то ш. бесіди та був добрим пророком, а ми щоби не були ажущіми промовляти нашим панам до амбіції! Поживем — побачим.

Забрав відтак голос тов. Герасимович, обговорюючи сучасну політичну ситуацію на Буковині і вказуючи на потребу залучити всіх руських елементів на Буковині, щоби в той спосіб провідники наші могли бути в безпастанні контакті з цілим народом.

Переходячи до постулатів учительства, намістивши бесіди переїждю бачилих "вільнодумних" в справі регуляції плати (зміна інтрига між учителями і учителями) висказав некорисність умови нової регуляції, після якої скринджено би величезну частину учительства (тих іменю, котрі мають середню освіту) зліз службу).

Вийши скритикував досадно претенційну систему при обиджуванні посади (при чім грають ролю іграти політичні, а не педагогічні) і висказав бажання, щоби наші посади тоту справу порушили в своїй і переперли уставу явної класісності.

Присутні знов до вибору делегата до "Національної Ради Русинів на Буковині" — делегатом вийшов тов. Іван Герасимович.

На закінчення віддав голова в імені товариства запровадженого делегата, щоби гідно і по мужеськи заступив інтереси нашого шкільництва і учительства, чого ми всім і надіємось.

(а. к.)

НОВИНКИ.

Чернівці, 7. жовтня 1905.

Борба за свободу української мови. На загальних зборах зарпівського "Сельско-хазайственичного общества", що відбули ся 18. вересня ст. ст. (1/X.) радимо над виснесю податкового "С. х. общества" про тринання права української мови з російською. Збори — як доносить "Податковик", рішили піддержати згадану заяву.

"Лунівщина" в раді шкільній м. Чернівців. В четвер вибирала рада міська 5 членів і 2 заступників до ради шк. міської. Членами вибрала лунівська коаліція д-ра Білія, д-ра Франка, С. Миконовича, Вальштайна і проф. К. Володзі, друга ліста, на який були (2 від жидів, 1 Русин, а 1 Поляк) перенала. Характерно, що коаліція висадилась із ради шк. міської Поласка. Се перший "бушес" Поласків із того, що привстали до коаліції Володзі — трест-няці — брр! — і капанів, які мають змести нас в липа землі. При виборі заступників найбільше голосів дістали р. Тельман і р. Тромбетер (Поласк), але сей, що зовсім пролунав, сего вибору арів са.

Дбайливість о зуби жовнярів. Після резервату, який вголосили бернський лікар штабний др. Сіпінгер на з'їзді німецьких лікарів і природників в Мерані, всі зуби має ледя 2%, жовнярів, а здорові зуби 4-6%. В австрійській армії вголосило ся за посідаючи чотири роки із болем зубів 9408 жовнярів, які неуждала 62,070 днів. За той сам час вголосило ся в невеличкій ніттембергській армії 33,421 жовнярів при 149,762 днях слабости. Тепер робить відносні оферні старини, аби длати вську нові жовнярам, що терять на зуби недуги. Посади спеціальних дентистів установеено тепер євріз по гарнізонах Німеччини, Франції, Англії й Сербії. Іаринговий шкільний у Відні має дентистичний відділ, а австр. маринарня в Фюме прямо вирішено заведе дентистичне, де жовнярам переводять певні операції зовсім безпачею. Пови що остає ще богата на сім позн до зроблення, та після нас найбільш би прислали ся наші власти для добра жовнярів, як би так доведено до того, щоби жовнярених зубів не вбивали наші "віри" і заправі, не кажучи вже про насні "шаржі"...

Виступці в школах. Дітвора приходить до школи в дощеву пору у захарованім обую, через що виносить до класи бозота а за тим і пороху. Сидчи через весь час науки в морем обую, школять і своему здоров'ю, бо набиравсь нежиту, хрипни і сиринчине зубурення в циркуляції крові. Всього того нема там, де шкільна молодіж ходить в кашляках, але на се треба грошей. Щоб лиху зарадити і у білійній молодіж, заведено в Англії в Голандії таку установу, що немод шкільна дитина має в шкільній своїй виступці (пантофлі), а ми муєть перебрати ся перед входом до класу, а забовачено й морю обую вискази на час науки на коритарі. За приміром тих держав видали тепер по дібній розпорядок також і російське міністерство просвіти. Таке заряджене придало би ся і у нас передовсім по міських школах, бо сільська дітвора тама убога, що до школи ходить не то без кашляків, але тама босоніж і то навіть серед сренного морозу.

На "косцюлек" в Кічкани ухвалив львівський магістрат 200 кор. субвенції.

Смерть винахідника криноліни. В малім французьким містечку під Шаллон помер в 78 р. життя винахідник сталежних кринолін, який винайшов ся наші прабабів. Поганий сей, після теоретичної нашої думки, стрій заісний був вже й данийше, але Анг'от Перзон перший увів в життя сталежні крути. Перзон був спершу адміністративним урядником в одній краєвій вірмі в Парижі. За попу "ідею" заплачено йому 4,000 франків. Розуміє ся, що ті, що ту ідею виконавали, каробили бодай мілліони.

Самоубійство. Дня 29. м. м. поїсина ся в Брідку Іван Гудина Василь а шопі власного дому. Самоубійства допустив ся депат в приступі божевія.

На будову черновецького університету принаде із 25 міліонного кредиту державного на будову висших шкіль 1,200,000 К.

Жовнярське варварство. Сграшного вчинку допустився онді вахмайстер і штабний сурмач Іван Зубришкий в Калестеріабургу. Він казав улавити Дамінові Дмитрияевича вивести осідланого коня із стаїлі, а коли він сего не хотів зробити, засудив его на тм. ампелініка. Колиж Дмитрияевич зляканий на се, що вахмайстер не має права его засуджувати і домагав ся, щоби его призначено до рапорту, то се Зубришкого так розлютило, що побіг до своєї "дямбри", влопав шаблю і пігнав за Дмитрияевичем, а допавши його, шкун його шаблею так сильно, що пробитий спиниш як місця. Незадовго вахмайстра арештовано.

Підмінована консистория. Вгороді московської консистории вибухла в середу бомба, але не зробила ніякої шкоди. При ревизії городу найдено повен міх вибухових матеріалів.

Законога садівництва. Міністерство різництва призначило для буковинської ради культури краєвої 3 тисячі корон субвенції на законодавство садівництва в 1905 році.

Оповідки, іменованя і т. п.

Із університету. Цесар іменував надивити проф. дра Юлія Ігнорі, який мав тільки титул і характер анич професора, аничайним професором класичної езіології, а надивичайним професором дра Володимира Міляковича значним професором історії східної Європи на університеті в Чернівцях; крім сего іменував цесар приватного доцента і архіваляного коншеісту намісництва в Іоєбруку дра Фердинанда Коблера надивичайним професором німецького права і історії устрою Австрії на черновецьким університеті.

Відзначене. Міністер просвіти надав надивичайства в Рарачку Іванови Ярошинському в признанню его домогичної успішної служби учительської титула директора. Витавмо на, земанка із сям добре заслуженим відзначенем.

Із краєвого правительства. Краєвий президент іменував унічничого правника Івана Михайла Ясеніничого концентним практикантом в статусі політичних урядів адміністративних на Буковині.

Академічне товариство "Союз" в Чернівцях устроює в суботу дня 14. жовтня с. р. в сали громадського уряду в Кічкани вечеряні з танцями. Вогул під особю 3 К. Стрій візитоний або нарядний. Початок о год 8 і 1/2. Музик п. А. Паращук. Частина чистого доходу призначена на Бурею в Кічкани. Запрошені висказують ся; хтоби не дістав через помилку, заводити звернути ся до товариства ул. Вальша ч. 13. За виді: Канд. іог. Володимир Г. де Гемсевич, заст. голова. stud. phil. Іларіор Цурканович, секретар.

Із Вашківців п. Ч. Дня 24. вересня відбули ся довірочні наради товариства: "Руска Бесіда" і "Народний Дім" в справі вибору делегатів до "Національної Ради Русинів на Буковині". Делегатами вийшли: з "Рускої Бесіди" п. Николай Синица, п. к. окр. ісп., а з "Народного Дому" п. Гедиміа Лисинський, п. к. начальник суду.

З Буковинського Бояна. Пробити розніжувать ся в понеділок дня 16 жовтня і будуть відбувати ся що поведіла і патиції від год. 7 до 8 вечером. Звертаємо увагу, що наука дуже на тім терити, як членів не сходять ся відразу в комітет і точно на пробі, тому пресно всі членів являти ся в повний комітет на пробі вже в понеділок. — Модест Левицький голова, Василь Сімонович цесар.

Із філії тов. "Руска Бесіда" в Важиці. Вальдого заісдана тов. відбула ся дня 15. жовтня о 2 год. по поз. в льовали п. Москва із отени дневним порядком: 1. Дальша нарада над будовою Нар. Дому у Важиці. 2. Вибір відпоручника до Нар. Ради. 3. Візлі виснеси. — Ст. Малочуч, голова.

Правничі іспитові комісії. Упривателі міністерства просвіти іменував на період 1905/06 і 1907/08, собто

до кінця вересня 1908 для черновецького університету

І. членами комісії іспитової при іспитах правно-історичних: заступника предідателя тої комісії дра Кароля Адлера екзаменатором із дотеперішних его іспитових, субтитута прокураторі дра Константина Іоанеску екзаменатором із права німецького і першовного, університетського професора дра Роберта Маєра екзаменатором із права німецького, адвоката дра Моріца Пашіса, унїв. проф. о. Конст. Поповича, унїв. проф. дра Артура Сведда і пенсіонерського унїв. професора сов. двору дра Фердинанда Цілівера із Блюменталю екзаменаторами із дотеперішних їх екзаменаційних предметів, а приватного доцента й судового секретаря дра Ахіла Ранаворта екзаменатором із римського права;

II. членами комісії для судових державних іспитів: совіт. суду правного дра Емануїла Дрезднера екзаменатором із давнішних предметів і права всеоленого й торговельного, унїв. професорів дра Евгєна Ераїла, дра Вальтера Германа, адвоката дра Г. Кізлера й дра М. Пашіса, прокуратора Володимира Михайльського, сов. суду Юлія Тромбетера й прав. сов. бурмістра, адвоката дра Едварда Райса екзаменаторами із давнішних предметів ім предметів, сов. суду кр. дра Ераста Мандичевського екзаменатором із австр. права приватного й цивільного постанована, а суд. совр. дра Ахіла Ранаворта екзаменатором із австр. права приватного;

III. членами комісії для іспитів політичних: сов. двору Моріца Варлеова, правит. сов. дра Василя Дуайтєвича, сов. двору Івана Фекете, унїв. професора дра Вальтера Германа, надсов. есарбу Івана Маєра, сов. прав. дра Александра Песіча і краєв. прав. сов. Антона Захара и екзаменаторів із давнішних предметів, а проф. Германа управленно до іспитована що й із права німецького і австр. історії, а адвокату дру Адольфови Стешельському висловив із нагоди його виступу із складу іспитової комісії подяку за дотеперішню тосенну діяльність.

Із штуки і літератури.

Україніса і чужий журналістиці. Вересневий випуск краківського місичника "Świat słowiański" приніс крім огляду рускої проми пори М. Н. рускої хроніки (період В. І.) що й окрему статтю "O szkołach ukraińskich" пера о. М. М., у якій обговорено справу укр. шкільництва в Галичині і Україні. (ос)

Українські видання на черновецьким університеті. В зимовім семестрі 1905/06 буде читати на теологічнім відділі проф. о. Двоїтз Єреміячук "Введення в пралічне богослов'є і оміаїтику" (3 год.), "Літургіку" ч. 1 (5 год.), "Вирави оміаїтичн" (2 год.). На фізіологічнім екаультеті буде читати проф. др. Стефан Смак-Стопний "Продолженіє історії української літератури в XIX в." (3 год.), "Введення в руску поезіюграфію" (2 год.). На руським семінарі: "Граматичні виправ" (2 год.).

С. Дікштейн. Хто з чого живе?... Накладом Революційної Укр. Партії. Ст. 46 + 2 16-ки.

Ого, вже 33. в черги, видане Революційної Української Партії обинає перенала звісного популярного пивала соціалізму С. Дікштейна, пересоведеного доі вже майже на всі європейські мови. Розвідка "Хто з чого живе?" друкувала ся вже у "Воли" і дівисна прокураторія споніскувала еї на давні устуні, тож теперішнє видання являє ся як інтерпретация посла Гн. Дашинського у віденським парламенті. (ос)

Репертоар руского народного театру в Коломиї на час від 8—15 жовтня. Неділя 8/10 "Мартин Борута" комедія в 4 діях Карпенка-Карого. Віторіа 10/10 "Мішан" спєня з життя в 4 діях М. Горького. Четвер 12/10 "Каторгана" народ опера в 3 діях Арнаса. Субота 14/10 "Барон інганський" опера в 3 діях Штрауса. Неділя 15/10 "На дні" спєня з життя в 4 діях М. Горького. — Абоамант і-радний на шість пиваст 15 кор. Абоамант II-радний на шість пиваст 10 кор. — Сали Каси Опалности. — Початок о годині 8 вечор. — 3 подажанем Миколом Садовський директор.

Оголошення Кас райфайзенських.

Загальні збори Каси позичкової і шадичної для громади Везока н. Ч. створені з метою зареєстрованою і проведеною поручкою, котрий відбудеться в п'ятницю дня 15 жовтня 1905, о годині 2 по полудню в стодолі Івана Москаля Порубовича: 1) Має бути утворена, яку найбільш і яку найменш суму дозволяє одному члену Каси зложити до шадичної каси; має бути утворена речовий виняток для видачі шадичних і речовий виняток від шадичних; має бути утворена яку найбільш і яку найменш суму одному члену Каси дати; має бути утворена стопу процентів для видачі шадичних і для позички (§§ 52 н. о. 59, 63, 65). 2) Має бути ухвалено, що робити з лишинами в касі грошми і як роздубити потрібних для каси грошми. 3) Ухвала в справі запозички в касі. 4) Вибір касира і касирки. 5) Ухвала каси має бути членів в раді надзорній і вибір ради надзорної (§§ 32, 40, 51). — *Партемія Данчу, Рам Мейс.*

Надіслане.

ЗАЯВА.

Донесло ся до мене, що я маю сказати доповідь, що Ви, пан Войновський і Безпалко не вибрані до виконавчого комітету руских учителів гімназійного повіту. Цікаво, що Ви, п. Войновський, маю старшого товариша дуже поважати а Ви, п. товариша Безпалко знаю що живого учителя, тож заважаю на сім місці, що се не правда, щоб я маю сказати, що Ви, п. Войновський і Безпалко не вибрані до виконавчого комітету руских учителів гімназійного повіту. — *Тодарюк, учитель.*
Катюдин, дня 30, жовтня 1905.

Десеровий Виноград

— кураційний, соловий (Chasselas) —
в 18 літрів 2 мор. 30 с.
Вислав Др. Горват і Штеген-
др (Угорщина). кт (1-5)

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“
створена

вводило і сьвати від 1/2 до 1/2 год. попол.

Америки і Канади

перевозять найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Львові, ул. Браєрська 6,
45 (11-50)

25.000 Корон

виплатить фірма Georg Schicht, Aussig
кожному, хто докаже що є мило „ШІХТ“
складне ся із шкідливих частин.

МИЛО ШІХТА

(мило з оленем або ключем)
є найкраще, найвигідніше як таке найдешевше.

Вільне від всяких шкід-
ливих складових частин.

При кожній проху уважайте, щоб кожний касанок
мив був записаний в папці „ШІХТ“ і в одній із ан-
глийських мов „ОЛЕНЬ“ або „КЛЮЧ“.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, уліця Головна-Бенценберга ч. 3.

Поручає на сезон осінній рікні артикули в найбільшій виборі.

Кашелюхи. Для дітей, хлопців і дівчат
сиріт. — Саксонська фабрика в п. п. від-
Рichter & Söhne, Gera. — Великий вибір
нах інших фабрик. — Ціна

Товари обувні. Склад Гундларова фабрика Ф. А. Гундларова. — Саксонська фабрика
чорних і жовтих в найкращій виборі фабрика Антона Чарльза. Великий вибір обуви Шевченка
Bokunow, Gera, фабрика чорних і в інших кольорах, для дітей, хлопців і дівчат.
Lawn tennis червоний, чоботи і під-червоний. Склад одяжних акор. червоний в Mathewau,
Sole & Harrington Boston.

Кравати. Найбільший вибір краваток і краваток фабрика. Кожного місяця по-
новість Dergins і найкращий „Gegen“.

Мужеське біле. Найкращий вибір і в модних барвах, англійські сукні, ніжні плат-
тя і в мілані. Кравати і манжети найкращішого япону, хусточки до носа.

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучене акційне кора-
бельно-перевозове тов. в Трієсті.

Правдивий пасажирський оборот до
Америки через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧНИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агентів.

58 (4-6) н.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

поручає отсі книжки:

Видання тов. „Руска Бесіда“:

	К. в.
„Надзир“ словникова книга	—24
Ів. Сивак. „Образки в природі“	—20
О. П. „Ханський садик“	—40
Омелян Ципиш „Розмова“	—40
Корнелій Н. Устимович „Три ціліні загадки“	—40
В. Унікович-Ф. Королевський „Як повстала земля і який буває її кінець“	—50
Прот. О. Еренічук „Іван Сучавський“	—40
Ів. Вакавський „Пропасті“	—20
Гаршич „Маларі“	—20
Толстой „Два старці“	—14

Видання тов. „Руска Школа“:

Варшавський Методіст „Надзир“	—2
Ом. Попович „Методика“ I, части	—1
Галущук „Методика“ II части	—60
Омелян Попович „Як віді обогатити“	—1,20
„10 років для дітей“	—20
„365 років життя“	—1
Ів. Сивак „Образки в житті“	—20

Ом. Попович „Що єсть людина“	—40
„Правдивий пасажирський оборот до Америки через Трієст-Нью-Йорк“	—50
Швейкарловський Сергій „Руска Читання“ для II класу гім.	—60
Др. Стев. Смаль-Стоцький „Громада“	—20
„Правдивий пасажирський оборот до Америки через Трієст-Нью-Йорк“	—40
Ю. О. Федькович „Шість літ в Україні“	—20
Франко Іван „Русько-українська література“	—20
Шульц Брент „Порівняльний огляд“	—2
О. Шнєтто „Анти в пекло“	—30
Др. Юлія Семиларові співачка	—50

Бис. Жуковський „Учебник рідного мови“	—4
Іван Франко „Що таке поступ“	—1,20
Франчук „Осередок“	—20
Г. Воробішчак „Поезія“ опр.	—1
„Брані“	—60
Марченко „Власна дитина“	—20
Ярчевський „Серця моїх“	—60
Сміль Ярчевський „На вілах життя“	—40
Сергій Швейкарловський „Аналогія“	—50
Schewerson-Gedichte	—50
Ярослав Венгеровський „Стефан Баторий в Русь“	—10

При замовленні книжок уриває ся прикласти
на порто.

Друкарня

„Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Кас райфайзенських.

Одна Каса дістає отсі книжки: Го-
ловну, касону, шадичну, ліквідаційну, членську,
пайову, скриптів, дві книги юктив, протокол, 100
арк. записів довжних, 100 арк. записів, 100 книж-
чок членських, 100 шадичних і 4 таблички процентів.

Всі книги вже остемпльовані ц. н. урядом
податковим коштують 100 Кор. з пере-
сильною поштовою 101 Кор.

Передплатуйте
і
розповсю-
джуйте

„Буковину“

Річна передпл.
враз із „Рускою
Радою“ 20 Кор.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністрація і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рубрики зводяться лише на попередній
не застерігаючи. — Редакції не
відповідальні за зміст підписаних статей.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — а.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Подорожнє число „Буквини“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інсератами
платити в Чернівцях.

Політичний перегляд.

Загальне право голосування в парламенті. При поіменній голосуванні над наглядністю внесення постановки в парламенті в справі загального, тайного і безпосереднього голосування зайнято ся за нею 155 посівів а проти неї 114. Однак до ухвалення наглядності треба двох третин голосів, тож формально справа ся на якийсь час перепала, фактично однак залишилась на урядово-правничому політичному австр. горіжжя пораджати більшість австрійського парламенту. Се незначайно підрадиний симптом, коли зважити, що думка про загальне право голосування зустрічала ще не давно тому таки в австрійському парламенті безоглядну опозицію у подавляючій більшості. Хід подій поспідились літ виказав одначе, що даліше йти даним шляхом годі. Управління відносин австрійської змови тільки дубово заступництво народних мас, а не основано на записаних принципах і деморалізуючий корупції! Характерно, що при згаданні голосування найшли ся між ворогами народу, які даліше думають держати народ у своїх лабетах також і посів Богосевич і Попович. Радуй ся Буковино, се подивляється грошолувівське кодо!

В сльній улиці. Після звісної відради провідників угорської опозиції остало позитивна ситуація на Угорщині і досі безнадійна. Нікого не мож угледіти, хтоб серед нинішніх обставин і умов хотів обняти президентуру угорського кабінету. Нині має відбутись засідання угорського сейму, на яким тільки відчитав ся поновне відродження угорського сейму. Февраль майбуті на засідання сам не зникне ся із лику о власну шкіру. Опозиція, адже, не схоче відбувати дальших дебат поміж відродження сейму, а обмежить ся тільки на протесті проти відродження або розв'язування палати.

Еляборат протесту аладин бар. Андрані і нин його відчитав. Нинішнє вадивичайне видане угорської урядової часопису опозиція королівський рескрипт, який відрочує палату до 19. грудня із причини, що й досі не вдало ся зложити парламентарного кабінету.

„Стара і нова Австрія“. Під таким заголовком вийшла у Відні брошура Vergh-a (псевдонім). Автор еї констатує розпучливе положення, в яким знаходиться сей тепер Австрія заидики дуалістичній системі: ні мецко-славянсько-румунська більшість засуджена на беззахисну жертву Мадарія, а Австрія стала тільки якоюсь причиною Угорщини. Спасення монархії лежить тільки в повороті до забутих принципів кромарійської конституції із 1848 р. — федералізму й національності. Правительству повинно скликати конституційний збір із посів усеї монархії, вибраних йна основі загального і тайного права голосування; нині би зложити конституцію „нової Австрії“. Після тої конституції управління загально державного парламенту основаного на демократичній підставі дотичилоб тільки заграничної політики, фінансів, торгівлі, війська й босаньско-герцеговинської управи. Даліше сльх усеї монархії розмежувати після національності із захованам „країн — індивідуальностей“, із введенням національних курій в країнах із мішаним населенням, причім треба оставити як найширшу автономію для специфічних інтересів окремих народів і країн.

ПРО ВІДДІЛИ ОКРУЖНІ

товариства „Взаїмна поміч
галицьких і буковинських учите-
льок“, їх завдання і значіння.

(Повсичне до статуту).

Відділи окружні товар. „Взаїмна поміч“ відповідають менше

більше фізичні нинішніх товариств (пр. Просвіти, Товариства педагогічного і т. д.), ріжнять ся однак від них в багатьох точках.

1. Члени відділів окружних вкладають всякі вкладки лишень головної управі у Львові (місячно або квартално, при помочи чеків), бо товариство „Взаїмна поміч“ має передовсім цїху підмогального, отже фінансового товариства і мусить яко таке орудувати всім майном, яке впливати ме від членів всіх родів яко вписове, вкладки, жертви, легати, доходи з всяких забав і т. п. (§ 3 е і § 4 ж статуту). Відділи окружні не мають отже — що правда — власного майна, однак головна управа має по році істновання товариства творити по відділах окружних підручні каси на хвилю підмоги, а відділу окружні будуть сими касами орудувати; они будуть асигнувати своїм членам в короткій дорозі в нагних потребах підмоги і опісля здавати звіт зі стану кас дирекції товариства. Се вже одна і то велика важна атрибуція відділів окружних і їх відділів. Рада надзираюча буде при заємствованні сих окружних кас підручних все узглядати число членів по округах, їх потреби і бажання.

2. Друга атрибуція відділів окружних, се приймає членів. Фізічнських товариств не мають сїї функції. Се то другим знаменем децентралізації і причинить ся в значній мірі до згуртованія всего учительства в товаристві, піднесення національної свідомості і вироблення солідарності і єдності у нашого учительства. Відділи окружні приймають і виключають членів а головна управа, се є дирекція і рада надзираюча потверджують лиш ухвали відділів окружних і втягають в нягні прийнятих або виключених членів. Єдності членів є конечно по округах і в центральній управі, бо число літ належани до товариства буде підставою до обчислень

користий членських. Відділи від рішень відділів окружних погоджує рада надзираюча а від рішень ради загальний збір товариства. Відділи окружні приймає також членів надзвичайних, спомагаючих і добродіїв свого округа і ставить внесення в справі іменованих почесних членів.

3. Трета атрибуція відділів окружних і їх відділів, се посередичене у всіх справах між членами округа а центральною управою, особливо в справах так званих, як уділюване більшої беззворотної підмоги, зворотної позички, сталої пенсії, виплати датку похоронного і посагового, уділювання стипендій, кресовани місць фондацийних для діттей учительських по бурсах і інститутах і т. д. Відділи окружні дають у всіх тих случаях свою опіцію і ставлять однітні внески а головна управа бере се під розвагу і ухвалює на основі присланої ухвали відділів окружних. Се завдане відділів окружних і їх відділів є великої ваги, бо члени відділів окружних се мужі довіри, свідомі своїх обов'язків агитом членів відділу окружного і агитом головної управи; они знають найліпше потреби і положення своїх товаришів як також средства і фінансовий стан товариства; они будуть узглядати всі обставини по обох сторонах і причинять ся много до успішного розвитку товариства.

4. Дальша атрибуція відділів окружних і їх відділів, се оборона станових інтересів. Секція правна головної управи буде мати по округах своїх членів, се є кооптованих з усіх кругів суспільности, особливо з поміж правників і досвідних учителів, що знають всі однітні закони і зможуть своєму товариству служити словом і ділом в біді і клопоті. Ся правна охорона має як найбільшу вагу для нашого учительства; она принесе ему захист і безпечність супроти звісних пе-

3) Леонід Андреев. Брехня.

Переклад Володимир Литвинський.

V.

Козак, що з мавку в баню у злиринці пантеру, що вразила мою уяву і на довго позонила думку. Вона була не подібна до других звірів, які бездумно дримали або злибно гандили на гостях. Вона ходила з угла в угол по одній і тій самій лінії з математичною правильністю, кожний раз повертала ся на одній і тій самій місці, кожний раз закінчуючи золотистим боком за однією і тій самій асфальтній дріт катки. Із злири, гостра голова звивалась, а очі дивили ся перед собою, ні разу ніколи не озирнувшись на бок. Перед її каткою цілий день товпились люди, говорили, говорили, а вона все ходила і ні разу її очі не обернули ся на видів. І де-ні обличчя із човпа усміхалась ся; більшість понаблюду, навіть змарно гандила на сю жинку картини важкої, безвиходної роздуми і ні зітханням підходили. Та відійшовши, що раз, не розуміючи, яктакою

оглядали ся на нею і зітхали — немов би було щось небудь спільне в судбі їх, злиринних людей і свого вешасялого, замкненого злирини. І вони одісла зі злирою, яко дорослим, люди і книги заговорили про вічність, а згадав пантеру і мені здавало ся, що з злирою знаю вічність і її мук.

В талу пантеру я вереснився ся в моїй каміній катки. Я ходив і думав. Я ходив по одній лінії навесоси катки, від угла в угол і по одній короткій лінії йшли мої думки, такі важкі, що здавало ся, не голову, а цілий сльх кошу на своїй плечі. Тільки із одного слова сладав ся пів, але яке се було велико, яке важко, яке здевісно слово.

Брехня — так вимовляло ся се слово.

Вона злиро, шипіла, вивозило із усіх угалів, обвивало ся округ моєї душі, та перестало бути маленькою змією, а розвернуло ся великою, безсучкою, злотою змією. Вона кусала мене і душила своїми злиринними кільцями, а коли з злирою починав кричати, із мого відвертого рота виходив той самий есорушний, свистячий, зміїний звук, немовби цілі груди мої вилили гадом:

— Брехня!

І я ходив і думав а перед моїми очима сльрий, різний асальт пола перемінявав ся в сльроу, прозору безодню. Ноги перестали відчувати дотик каміня і мені здавало ся, що бую в безокничній висоті над туманом і мравом. Коли з моєї груди виверив ся свистячий стон, зітхання — а долини — із-під сльго рідкого, але не проливанного покривала поводи надлооси ся страшний відгем. Так повоза і глухо, пеначе він проходив крізь тисячліття і в кождо мінуту і в кождій частині мрак трапав свою силу. Я знав, що там — в долині — він свистів, як вітер, що стинав дерева, однак в мое ухо вливали він асальтом, коротким широтінням:

— Брехня!

Сей підлий шепіт приводив мене до злості. Я тупав ногами до каміня і кричав:

— Нема брехні! Я злиро брехню!

І я умисно обертая ся на біс, бо знав, що вона відповість. І вона відповіла поводи, із злирини безодньої пропасті:

— Брехня!

Річ в тім, як бачите, що я жалко помазав ся. Я злиро жинку, а брехню зробив безсмертною. Не збивайте жинку, поки мольбами, тортурами і огнем не вирвете з її душі правди!

Та я думаю і ходив навесоси катки від угла в угол.

VI.

Темно і страшно там, куда вона унесла правду і брехню — і я піду туду. У самого престоло ситани а дождю її, внаду на волю, заплачу і скажу:

— Скажи мені правду.

Ах, Боже! Адже і се брехня. Там нітма, там морозича віків і безкрайности, там нема її і від неї нема її. Тільки брехня лишила ся. Вона безсмертна. Я відчуваю її в кождій атомі воладу і коли відлітаю, вона з шипінням аходить в мої груди і рве їх, рве!

О, що за божевільне бути чоловіком і шунати правди! Що за біс!

— Ратуйте мене! Ратуйте!

9/IX 1905.

НОВИНКИ.

Чернівці, 10. жовтня 1905.

Пам'ятник Т. Шевченка в Києві. Київська городська рада на засіданні дня 3. жовтня с. р. одностайно ухвалила прохати о дозвіл постанити в Києві пам'ятник Тарасови Шевченкові. Заразом має рада просити о дозвіл збирати склади на пам'ятник і вибрати комітет до збирання тих складів. Почин до поставлення пам'ятника нашому земляку в Києві дає золотомовне зметно.

Виміна ушкоджених монет. Міністерство скарбу видало до всіх кас своїх розпорядження, як треба поступати при виміні ушкоджених монет. Після сего розпорядження монети, що через обіг отерли ся і стратили на вагу, треба безумовно приймати в номінальній парості. Монети лиш дрібну ушкоджені, але не умисно, треба також приймати. Коли ж ушкоджені єсть значніші, то треба так поступати: Монети золоті не можна приймати при уяві палевитості, але й не звертати їх, лиш задержати на повитованом, а відтак без огляду на те, чи вони мають австрійський чи угорський стемпль, віддати до відомої монетарії, де їх, коли покаже ся потреба, задержати, а отороні виплатити відшкодовані на зворотом попереднього пошитою. Срібні гульдені, ниті і одно-коронні а так само й інші дрібні монети можуть в таких случаях бути також виключені від прийняття при виплаті або наміні, але їх або переріжати або пробити і тоді звернути отороні, котра може вносити до міністерства або до влади скарбової першої інстанції подати о виміну тих монет з подієм причини їх ушкодження. Коли міністерство признає, що ушкоджені, не було умисно, то виплатити винагороду без ніякого відшкодження. Коли ж, случаєм ушкоджені монети будуть зазначені при виплаті або наміні в державній касі, то подати о виміну їх можна зараз вносити в ті самі уряди. Нарочно ушкоджені монети н. пр. обіжновані, проперчені або з приготуванням ушкоджені, порубані і т. п., мають бути виключені від прийняття в уяві. Але нарочно ушкоджені срібні гульдені можна приймати у всякій суміжності в головній уряді монетарії, в уряді чеканки золота і срібла і в касі національній на жадані сторін писані brutto, а те в ціні по 120 корон за міліграм монети.

Реформа поштового руху. Управління австрійських пошт завела реформу, яка має на цілі полегшити як найшвидше додержуванню пересилки листів і поштових посилок. Від 1 жовтня будуть адміністративні урядники контролювати желязничі пошти. В окупі поштових дирекцій Відень, Прага, Львів і Берго будуть переводити іменними записками рух поштових на желязничих окремі урядники, в окупі желязничих дирекцій займуть ся сими поштові комісарі, які наглядають стані уряди поштової. Головна норма публіки із сих іменних записок на правильним проіроновану назирку в якім возе ся листи жел. амбулансом та перекартуванням листів, в якім звизу ся по урядах поштових посланні призначені до одного місця. Можна надіятись, що ся реформа значно вплине на швидкість в переволі поштових посилок а через те й приведе до сего публіки.

Кілько нажить мільярд? В срібні 5 мільйонів кг., а золоті 322.500 кг., в наперових тисячах 1.780 кг., в сотках 11.700. Коли приймемо, що один чоловік може нести 100 кг., то до перенесення мільярда в наперових тисячах треба би 18 людей, в сотках 115, в золоті 3.225, в срібні 50.000 людей. Коли ж хто хотів напероні тисячі оправити в вийки, то в мільярда мав би 2 тисячотому бібліотеку, а кожда з них мала би 500 сторін. То то б була мільярдатура в твої бібліотеки для наших громадунів.

Оповідки, іменовані і т. п.

До рускої інтелігенції і інтелігентів. На зарібні в Прусах потреби: До фабрики панери сейчас 100 жінок і дічат. Плата денна 1-50 м., а аорді до 2 марок, хата, ома, сьвітло і кухні в урядженні разом, що тижня 25

фунтів картоплі. Всі прочі вітудали до старчої фабрики по низькій ціні. Крім того треба багато робітників до робіт земних і поземних. По уліччю робіт поземних охочі знайдуть гарний заробок при цукроварні. Мужчини в віці 18 до 30 р. по повільній угай і гутах. Проте оточі нехай скорі зголомують ся до правдивого нашого руского бюро. Адреса: „Vermittlungsamt für ruthenische Arbeiter Neuburg o/J. zu Händen Theodor Stadnyk“. В дорозі, як на станції в Освенцімі не слухати жадних намов! Прибувши до Найберуна, зголомуйтеся, треба в сьм бюро, де сьм урядники писані від Русії, імені Стефанович або Оттавія. Се бюро на разі поміщене в готелі н. Берліна. Дежні в сородині міста — великі шибі. Заразом по ристеріаємо наших руских робітників перед визаском агентів, котрі волочать ся по цілій Галичині, та піднімають ся від руско бюро, та обдурюють наріх. Руске правдиве бюро для завадяти на подорож, лиш просимо подати чи сьм потребуєчнх. Наших Ви. Отці духовних просимо о ласкаве поучення інтересованих. Всі рускі часовисні просимо шару разів повторити се оголошеня. — Руске бюро посередництва праці в Найберуці.

Відозва. Сего року прийнято до „Рускої Бурси“ в Кіцмані 48 учеників по більшій часті сипів наших бідних селян-хліборобів, котрі платять дуже мало або й нічого, так що в тих ошат годі утримати бурсу. Бурса поміщені у двох будинках. Один подарований дідичем Вайсасом а другий викуплений у н. Тенісблати замісочною оплатою 40 кор. Валсний будинок дуже старенький, так що ноче треба було его троха справити — а то поставити нові печі, помастити і т. д., що коштувало ома 400 к. Інвентар побільшов, бо й число учеників подвоїлось, а на все те треба гроша та й ще раз гроші. Весі, минулого року адміністраційного, зазначений гріш розійшов ся, так що уряд бурс знаходить ся тепер у дуже критичнім положенні. Тому ж зпертаємо ся в імени бідної молодіжні до всіх наших жертволюбивих а щирих патріотів інтелігентів і селян-хліборобів, щоби висувались громадно у часи сего хосенного товариства і щоби використували поможу насоду до збирання грошевих датків і натуральнх. Хто спорше дає, той для рази дає! — За вида „Рускої Бурси“ в Кіцмані: Ілля Семка, голова. Денис Евстафійович, касир.

Із ради шк. краюної. Управитель міністерства просивши прихили краєвого інсентора в Чернівцях дна Кароля Туматія до Ради шк. пр. в Ствирі.

Із краюної ради шкільної. На позасідній засіданні р. шк. пр. розширено патналасову народну школу в вол. Теребештах на 6-класову. Подогоджено подати о увільнення від чесного учеників гімназії разовешної і сорокової. — Порішено замести рівнорядні відділи в отсах школах: у Валаній, Галбоці (руси), Брай, Бурзі, Мердичині, Волоші н. Д. Вояна-Галичині, Волчині, Бергометі н. Ч. Воинах-центрі при школі дівоцій, Вайцах, Садигорі при школі мужескій. — Суплентами при гр. прав. шкільній школі реальній в Чернівцях іменовано Евдокима Галера і Садора Похвалського. — Учителі Ернста Остроговського в Карльсбергу перенесено до школи в Найгто, поручаючи йому рішчасно уряду той школи.

Новий уряд поштовий. Із дня 10. жовтня правдиво нараз до шк. складниці поштову в Києвських нов. Вийки.

Відличення. Цсар надав сов. суду гр. й начальникови суду пов. в Радичині Теофістови Томашукову титул і характер надсудовника суду краюного й ридарский хрест ордену Леопольда із уявлінем від тиски, сов. суду краєв. в Чернівцях, Юлієні Трохистерови титул і характер надсуд. суду краєв., а канцелярійному директору в Чернівцях Францови Марови титул імператорського совітника.

Цаона експозитора в Чернівцях. Міністерство скарбу рішило в яду поштітих дматик червоногого введетя креуатя експозитору плового уряду, навіновану в права плового уряду і нд. Нова експозитора буде поміщена в будинку бвара наміру належитостей і уяв-

де в жите аж в найближній будучности.

З Буковинського Бояна. Проба хорі розіснуть ся в понеділок дня 16 жовтня і будуть відбувати ся що понеділка і п'ятниці від год. 7 до 8 вечором. Звертаємо увагу, що наука дуже на тім терити, як члони не сходять ся відразу в компанії і точно на проби, тому просимо всіх членів являти ся в повній компанії на проби аж в понеділок. — Мобст Левицький голова, Василь Сімонович касир.

Другі загальні збори Тов. „Сич“ в Вийкиці відбууть ся сьм неділя дня 15 жовтня о 1 годині по полудні від годин небом на „Царинах“. Просити ся ласкаво всі посестри „Сич“ як також і інтелігенцію о численну участь. В разі неможли відбудуть ся збори в неділю дня 22 жовтня. — Григорій Томашчук кошований, Дмитро Килисираник.

Срібне весіля обходять торжеством дня 12. с. м. Ви. Зігмунт Вайсас, дідич в Заставній, предісдатель жид. преса, громади і випробуваній приятель руского народу, а з окреми нашої молодіжні, чого для вже ніякі докази, породоючим запозагаючи своїми щедрими дарами німчанську шкільну дитвору.

На „Руску бурсу в Кіцмані“ зовнаш ласкаво зломити за час від 1. серпня до 8. вересня 1905. сідуючі Доброді і Добродіи: н. Андрій Зугаєвич, надучитель із Заставної 6 кор., н. Володимир Григорович, надучитель із Кайдовина 8 кор., н. Віктор Іваски, надучитель із Личинів 4 кор., н. Володимир Кукеска, надучитель із Галичівки 8 кор., отець Стефан Малайчук зібрав на зтворення „Сич“ в Мігові 20 кор., н. Евгений Палица, учитель із Валани 6 кор., н. Сергій Шибайаровський, директор гімназійний 4 кор., н. Іларій Стратичук, інсентор шкіль народних 4 кор., н. Тевтул Николоз, надучитель із Ошкитів 2 кор., отець Теофіл Драчівський із Твотрів 22 кор., отець Іван Сидігівський із Кіцмані 20 кор., Українці-абітурienti із Черновців 21 кор., отець Федоровський 5 кор., отець Фалорчук 1 кор., н. Семен Андрієвський із Торського 5 кор., н. Евгений Мінтич, учитель із Галичівки 6 кор., наї Параскева Прокопівна, учителька із Кіцмані 4 кор., н. Сильвестер Яричевський склада 2 кор., а за бурса Виконавця 3 кор., отець Аноній Сімонович 4 кор., н. Карло Онуковський 13 кор. 90 сот., н. Жуковський Евгений 4 кор., н. Сидір Тонорук 2 кор., н. Іларій Федорович 10 кор., н. др. Лев Вовіда 6 кор., отець Федоровський 2 кор. 68 сот., отець Стефан Малайчук (залиша) 1 кор., н. Д. Кейван, надучитель із Чуніова зібрав в Заставній 4 кор., н. Дмитро Азбота, надучитель із Заставної 2 кор., наї Е. Левицька із Лужан 10 кор., н. Роман Іваски, учитель із Личинів 2 кор., Шадковський, учитель із Вереччан оплату за бурса Григоровича 4 кор., а за бурса Дребота 3 кор., н. Стернюк, учитель із Вереччан оплату за бурса Дребота 1 кор. і н. Денис Евстафійович 6 кор. Всім Добродіям жертводавцям сердечне спасибі! — За вида „Рускої Бурси“ в Кіцмані: Ілля Семка, голова, Денис Евстафійович, касир.

На „Народний Дім“ в Кіцмані жертвував наї Сидір де Томорук, уч. із Валани 10 кор. Сердечно спасибі! — За тимчасовий виді „Народного Дому“: Ілля Семка, голова. Денис Евстафійович, касир.

Економічні записки.

Звіт „Соціального Базару“ у Львові за час від 15. вересня 1904 до 31. липня 1905 т. с. за 10 і пів місяців. По раз перший став перед суспільністю „Соціальный Базар“, щоби представити ся зі своєю роботою і вислідями із неї. Кожда праця економічна на народній ниві « в нас дуже тяжка в причині, що ми у всіх наших ділах мусимо зазначати від початку далше, що мусимо поборювати тяжкі перепони, маючи своє жерело в браку гроша, в недовірчливості у власні сили і в тім підлічній бажанню мати відразу все велике, могуте, бездоганне, без напладу праці і турбот.

З тими отже перепонами стрінув ся і „Соціальный Базар“. Однак глибока віра в побіду ишла

его постійно в перед і двесь по не цілх одиайцяти місяцх сьміло може собі сказати, що краса будучності до нього належить. Та торговельна галузь, котру репрезентує „Соціальный Базар“ а проваджена постійно після начеркеного ним плану може бути підмогою дматичній нашої торгівлі і промислу.

Візане „Соціального Базару“ предісдатель ся ось так:

Інвентар сивований дня 31. липня 1905 віставлений за час від 1. вересня 1904 до 31. липня 1905:

	Актив		Пасив	
	К.	с.	К.	с.
дебіторів після спису . . .	877	59		
кредиторів після спису . . .	—	—	8170	63
готівка з 31. липня 1905 . . .	1020	62		
товари по власних цінах . . .	8853	87		
інвентар . . .	696	12		
кошта засновани чистий мастей	—	—	3361	67
	11532	60	11532	60

Кошта адміністрації (в коронах): кошта найму 790-12, належитості правні 75-06, платні персоналу 785-06, відсотки від довгів 23-10, предплати і оголошенія 136-70, датки і ремуерації 37-52, портори 253-60, потреби канцелярійні 333-44, ома і сьвітло 178-41, ріжні видати 93-20. Разом 2706-21.

Приходи (в коронах): позичка 600—, з даного торгу 884-23, з денного торгу 11886-71, а посередництва 388-61, довжини за товар 873-32, за газети 1082-81, зворот платні 15—, зворот чиншу 18-10, доплати 40. Разом 15788 кор. 85.

Розходи (в коронах): чини 808-22, належитості правні 75-06, потреби канцелярійні за готівку 232-21, платні персоналу 800-06, інвентар 696-12, за товар 10022-23, аюни 136-70, портори 253-60, газети 759-88, посередництво 285-60, ома і сьвітло 178-41, кошта засновани 84-40, ріжні видати 93-20, датки і ремуерації 39-44, зворот довгів 240—, відсотки 23-10, зворот депозитів 40—. Разом 14768-23. Прихід 15788-85. Загальний оборот 30-557-08.

Красний сьм вислід маво зазначити ті часті нашої суспільності, котра прозуміла наше початкове трудне положення, новорла наші ачатані і новим довірем наділа „Соціальный Базар“.

З патисем мусимо на сьм місяці віддати, що нашо Ви. учительство так ві Львова як і в провінції численно в „Соціальнім Базарі“ товари побирало, а вже майже без винятку всі львівські учениці і ученики всі шкільні прибори в „Соціальнім Базарі“ закупували.

За се складаємо так Ви. учительству як і тим молоденням а так торичим патріотам сердечне Спаси Біс.

В кінці зазначуємо, що в коротці „Соціальный Базар“ зареєструє ся, чим лобудемо більш фонди, на підставі чого будемо могли сьміло конкурсувати в чужих купцях. — Львів, дня 31. липня 1905. За управу: проф. А. Алисевич, А. Будимовський, Д. Кучина.

„Народня Торговля“ від початку свого 22-літнього існування займала дові 16 славів по ріжних галицьких містах, із яких багато містять ся у власних льоках. Річний оборот вносить 8 мільйонів. „Народня Торговля“ zatrudнює тепер сотню руского персоналу; а в сьм складах відбуло дові практичну поверх 500 учеників торговельних, із яких дуже багато позаходило свої, рускі сьлони.

Із штуки і літератури.

Ренертуар мійського театру в Чернівцях. Нині 10 „В чистилищі“ — подені в 3 актах Ер. Готгофа й А. Енгельса, в сьреду (11) „Нора“ Г. Ібсена, в четвр (12) „Філозіяна“ оперета Крена і Ліндаве, музика П. Гейлмерсбербера — по раз третій.

**ПРОСИМО ВІДНОВИТИ
== ПЕРЕДПЛАТУ. ==**

Ц. к. Високим правительством концесіоноване

Міжнародне бюро для подорожи „Globus“ в Чернівцях (Буковина)

ул. Ратушева ч. 14. (Matildenhof)
продає желізничі і корабельні карти їзди до всіх місцевостей в Європі, Азії, Америці, Канаді, Африці, Австралії і пр. і пр.

Всяких вияснень в справі їзди де-не-будь уділяє ся даром.

70 (9-15) н.

Друкарня товариства „Руска Рада“ в Чернівцях має на складі всілякі друксортти.

Десеровий Виноград — кураційний, солодкий (Chasselas) — в їстельно 2 жор. 30 с. Висадив Др. Горват в Шентен-дрі (Угорщина). 81 (2-5)

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.

Знанням із своєї спо-
рости почтовим і пос-
пінним крабле зв'яз. т.
Dorfschiffahrt Schnellfahr.

З Гамбургу до
Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країв Ла-Плати, Полудне-
вої Африки і Східної Азії.

Пароплави „Гамбург—Америка“ ліній відзначаються тим, що єуть заоснарені
и обмашинний пар, чисті каюти, і пасажирів Чуть ніжки скоро і безпечно.

Видача карт до всіх етаций Сполучених держав і до Канади
Близькі умови уділяє охотно
ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

74 (3-6)

Чернівці, ул. Паньська 16.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
— („Взаїмна Вигода“) —

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз в етемлях 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

Друкарня
Рускої Ради
виконує всілякі роботи
скоро і дешево.

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучене акційне кора-
бельно-перевозове тов. в Трієсті.

Правдивий пасажирський оборот до
Америци через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧНИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агентів.

66 (4-6) н.

До
Америци
і Канади

перевозить найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Львові, ул. Браєрівська 6.

68 (11-20)

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Поручає на сезон осінній різні артикули в найбільшій виборі.

Капелюхи. Для панів, хлопців і дітей
карбат. — Самостійна проправа з ц. к. над-
Pohlke & Söhne, Graz. — Великий вибір
них різних фабрикацій. — Ціабо-

в відкладу Loden-у, чорні і в різних модних
ліній фабрика I. Heilm. Ita Вілсон і Josef
Kappelhofa і фабрика P. & C. Hahig і ріж-
дри і класи в найкращих етатках.

Товари обувні. Склад Тулдинерів фабрика Ф. А. Пестера. — Самостійна проправа
через цю фабрику в найбільшій виборі Антона Чавеса. Великий вибір обуви Свентен-
Hokkenst, Glase, акерів чорних і в різних кривих, для панів, хлопців, дітей і дівчат.
Lutz tenis червоний, чоботи і він-чоронки. Склад етатків амер. черевків в Hatham,у,
Shole & Harington Boston.

Кравати. Найкращий вибір тукраєних і заграничних фабрикацій. Кожного місяця по-
постя Persins і англійські „Gentex“.

Жупесне біле. Найкращої якості і в модних барвах, виготовлені зовні, нім по-
тивно і з шифону. Копирки і манжети найкращою ясоу, хусточки до носа.

Рукавички. Найкращий вибір тукраєних як і заграничних шовків, суцільних, рукавички
виготовлені і в найкращій якості.

Шарфи. Для панів, хлопців, дітей різного роду в модних кривих.

Біле. Для панів, хлопців і дітей в найкращих кривих. Сорочки етатні калісони системи
Дра Лизина Сера і інші шовкові товари.

Конфесія дівоча найкращого роду.

Артикули до подорожи. Валяки, куери до подорожи, торба ручні з замочками або
без них, пензляри, мішки, падає порохівники, ремні, парасолі, сукні, мішки на білі, хустки
на плечі найкращий порохівники для панів і хлопців, кося до подорожи і поштів і т. д.

Артикули шпортові. Лага теніс, склад ракет і кузи Свентен-ера з Лондону, Тонета
з Відня. Істляні крабери і убіварки до тій гри. — Біде для туристів.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарова.

За редакцію відповідає: Іван Захаров.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи вистають ся лише на поперед-
ню висторожню. — Рекламні повід-
чатні візні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на один рік	20 К. — с.
„ на рік	10 „ — „
„ чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодинокі число „Буковини“ 16 сотиників.

Передплата і наскитість за інерати
платні в Чернівцях.

ПОБІДА КОРРУПЦІЇ.

(X) Послѣдній акт виборчої кам-
панії в доповнячій окрузі Серет-
Сторожинець-Чернівці покінчив ся і
то некорисно для нас подібно як свого
часу доповнячий вибір до сойму
краєвого в Заставні.

Із покінченням виборчої кампанії
вибирають значайно голос партійні
досвідники, які в одній стороні ста-
рають ся програму в однім случаю
генералізувати до цілковитої рутини
протипартій та звести її до
доказу певного безсилля протипарті-
на цілій лінії а з другого боку
органи партії побіжженої старають
ся прибрати програму в такі анте-
сории, щоб вона виїхала в уніві чи-
тача не на програму а прямо на
побіду. За майстрів в сѣм послѣднім
способі моглиб послужити кацапські
статі по останніх виборах до сойму.

Суматністість політична мусить
однак проті такого оцінювання полі-
тичних фактів сказати своє слово!
Політика, яка впаде собі за цілє
добро загалу, осягнене високих іде-
алів, не потребує послугуватись
лічним гіпотетизованям читачів, не
потребує зовсім читачою публіки
обманювати, зводити її до безмов-
ної тонни, яка вічно потребує опи-
нїя духового. Публіцистика того
рода рівновартна педагогічно-нихо-
давчому впливови коринмарі, що
без впливу розпинає населення, аби
— мовляв — укоїти його смуток
а піднести урвень часами й неве-
личкої радості.

Оттакий спосіб інформованя за-
галу може бути а навіть виразує на
ділі хосенним для хвилових успіхів,

однак не може довести до чогось
доброго у вихованню народу, який му-
сить діяти до того, щоб складав ся
із одиниць із зрілим осудом полі-
тичним.

В виду сего уважам конечним
вислѣд послѣдних виборів обговорити
без ніякої вириної гадки, без опи-
нїя, вважаючи що само есенту-
альне бізене зарисованого муру не
надалоб йому цїкості, та що кож-
дий факт політичного життя, отже й
послѣдні вибори є свого рода те-
менто на будуче. Не даром же ска-
зано, що історія є вчитальною жити
— розумієть ся для того, хто вміє її
читати.

День 10. жовтень 1904 був до-
бою народни пільнодумства на Бу-
ковині, а 10. жовтень 1905 замк-
добу сего естествова. Висторковим
вибором виказала Букovina, що у
неї нема стільки моралі публічної,
щоб не лишити безкарною, безсо-
ромну зраду поступового прапору
ради особистої амбіції і родинної
погоні за наживою й пристанови-
щами.

Руский кандидат сен. Артур
Мазин перепав 137 голосами, не
одержавши ні в однім повіті абсо-
лютної більшості проті д-ра Аврама
Оничула, кандидата коаліції в сѣх
буквинських партій реакційних
включно із москвофільськими репе-
татами, що одержав переважачу
більшість голосів, бо аж 342. Фор-
мальна і фактична побіда в сѣм слу-
чаю очевидна. Сего оспорювати годі.
А коли прийнята, що іма
Оничула се синонім тотож-
ності із буквинською
реакцією, пошівством, та
селянством зледащуванем

і крайним коррумпова-
нем то признаємо, що п.
Аврам побіди рішучо.
Затажні писани грошолупів гово-
рять навіть про „світлу“ побіду
се певно намека на блеск юдинних
серебруників „батька вільних виборів“
на Букovinі.

Говорене про те, неначе виборчі
голосуючі на д-ра Оничула прий-
мали політичну програму його згл.
реакційної коаліції — се тільки
кельський жарт а зглядно з'длнний,
коли тою програмою має бути го-
тівка виплачувана за голоси. Кан-
дидат, який не обізняв ся по руски
й оловом, дістає десятки руских го-
лосів! Ключем до сего дивної за-
гадки є тільки нечувана коррумпція.
За голоси плачено без жєнади й
перемонї казочні суми. Сам серет-
ський повіт, куди виїхав аж в не-
ділю на агітацію пресловутий Ти-
тус Оничула — лигнул 20 тисяч ко-
рон. І сам як раз обізняє ся, що
навіть в Сереті одержав сен. Ма-
зин меншість, бо в послѣдній мо-
мент перейшли на бік Оничула Сло-
в'яни, Липовани й Мазари, ті самі
Мазари, що дали свого часу такого
перцю грошолупам в Сереті. Осе
згадуваний грїшми переходить
найвищі мури; грїшми мож впа-
ти на жалє купити мало що не кожного
буквинського виборці. Коррумпція
здобуто голоси і в окрузі Чернівці-
Садигура, де як ми вже згадували
агітатори платили по 1000 корон
за голос! Грунт для коррумпції в
Садигуричній приготувала тогорічна
кандидатура Фльондора, якого ви-
бори коштували 40 тисяч корон.
Вислѣд голосованя в повіті черво-
ваниць, дотеперішній домент Луція,

лише виразує, чим він агітував при
данійших виборах, як він вихову-
вав темний парїд. Не треба забу-
вати й сего, що й волоські мужики
неголосували так на „сухо“ із переко-
наня, бо ж для них волоска інтелі-
генція зробила досї аж тільки, що
між Ромунами є грамотних муж-
чин всего навсего 14 проц. — а
86 проц. анальфбетів! Мужика дер-
жить ся нарочно в темноті, щоб
мати податний грунт до деморалі-
заційних експериментів. Грїшми
здеморалізовано селли до краю. За
нечисленними виїсками зведено мо-
раль виборців до етики уличної,
яка за гроші продать ся будь кому.
Отсе підвопуване моралі публічної
буде ще довго метити ся на буко-
винським населеню, а чейже піметить
ся і на самих деморалізаторах. А поки
що сего вибір остане нестертою плі-
мою на Оничуловій мнливості. Іето-
рична немезис свої присуди відро-
чує але їх не зносить! Грошми
на вибори зложили самі воло-
ські бояри і попи із цілої Бу-
ковини 40 тисяч корон, про що
обелїйші жєрела із Букарешту
не хочемо згадувати, бо се річи, яких
не можна доказати. Впрочім націо-
нальна управа Волохів вже на по-
чатку виборів зовсім отверто пе-
чатала десятки тисяч, які треба
заплатити виборцям. Се булоб пла-
чене готівкою, а про виплачені, а
ще більше обіпні пожички із кра-
євого Банку, де президент є п. Лу-
пу, не треба й повторювати.

Поборено нас в першій ліній
грїшми, а за тим ішов звисний тер-
рор і патиски з гори із боку во-
лоского пошівства, майже всіх дві-
ричків і писарів громадських і всь-

В. Орка. Серед пїтьми.

Переклад Франц Михайлів.

Ніч...

Страшна та тиха ніч. Над зем-
лею нависли чорні хмари, а в них
дрімає сотня громів, що оповили
тайною мракою смерть, — они не
сплять, а ждуть притаївши ся й
спокійно дрімають як змії. Битим
пльхом живе тонна. Безмірне мно-
жество народа спінить широким
гостивцем. Ліворуч них вертеп, пра-
воруч незнакомі поля, а перед очі-
ма темрява і не видно дороги, —
куда йде, в якім напрямі, до яких
веде ондів...

Ті, що ведуть сего дивний по-
хід виглядають на людей, що сто-
ять на розв'язку життя і смерті. Ко-
нечність висунула їх вперед, конча-
ність ани, бо чейже хтось мусить
вести, коли тонна не висуває ся
одною лавою. Немилосердна судьба
зробила їх провідниками народа, а
на чолі тих провідників виступає
жах, байдий жаж.

* * *

Юрба, що гине в пїтьмі, здаєть ся,
не думає про свій шлях — лашає

провідникам сего солодкий тигар в
доказ своєї незвичайної ласки. —
Вонаж дякують їй мертвою усміш-
кою за велику власть...

Остеремно, звільна посуває ся
сего похід по затраченім шляху.
Провідирів проймає зима дроз,
коли лиш похвене ся їм нога, коли
тільки задрожить земля.

Вертю пробивають орлиним зо-
ром сутїнь — іринці більшають в
пїтьмі — а шлях на один крок
вперед зникає з очей, розливає ся
в чорній, олований ніч...

В розпущі сумнівають ся вони,
що істає день... Вірять однак, що
сонце винализо ся та погасло, що
місяць, зорі й инші світїла за-
гинули — зникає ся одна безмежна
темрява, що вічно, вічно, вічно тре-
вати ме...

Померли добрі боги, поборені
богами пїтьми, що стали кріпками
владцями, підкози відобрали людям
піру в вічно тренуюче світло.

В началі була Ніч.

Певло вигасло — на його місці
остала сажа... Від тепер ангели слу-
жать богам пїтьми...

А сутї межі йдучими й тані,
що в розпущі повірили в ніч —
та не забули своєї давньої віри —

в асне сонце. Тії з тугою вижида-
ють ясного дня.

Але межі всіма нема ні одного,
що зміг би зором перебити пїтьму,
яка своєю киреєю оторнула світ.
Ні одного, який пробив би вікна
на незнакомі поля, виступаючі кра-
євином перед зачарованим оком, що-
би хотїй світлом метеору освітити
шлях, а вигорієши погас під но-
гами.

Нема ні одного!

Чорні оловані хмари висять над
землею. В кожній дрімає сотня гро-
мів, що оповили в тайний сумрак
смерть — що не сплять, лиш ждуть
як змії притаївши ся і спокійно
дрімають.

IX. 1905.

НОВІ КНИЖКИ.

Іван Франко. Мойсей.

(Даліше.)

Сама поема розпадаєть ся на 20
світїл, писаних анапестовими чотиро-
вершовими стрічками...

Після сорекаційної будувини станує
Ізраїль під Мойсеевим проводом на мо-
авських долинах ирачїх. Треба ще
тільки перейти снезної верхи Моави,
а за ними вже розвертаєть ся обіто-

вана земля Палестини, прорізана сьєро-
вими водами Йордану. Але ізраїльський
народ перебрать ся через них не думає.
Сорок літ чує він пророчі слова про
обітвану землю і акїнди непає в апі-
тїю. Палестина стала для них єтою
морганю, а пророчі слова брехнею, на
яку й вухом не ведуть. Зледацілі Ізра-
їльїани вже не думають й проком посту-
пити даліше, не думають ставати з во-
рогом до бою, лиш вигрівають ся на сон-
ці по драгивних наметах. Іїні води і
осли зїїшли на випене осету й бодаків, а
вони ємї відволени, що з'їдять наго-
товлені живими недобірї страви. Тільки
дїтвора одна по стєну дивні іграшки
заводить: „то воно, мурує міста то го-
рди горючить.“ Налів сонні батьки во-
раз хитають з дива головами, де дїтвора
набралась сїх забав. Не від батьків
зледаців, хібаць „пророчїї слова не-
реїшли в кров і душу дитини“?

А той, що голоси пророчі слова,
також не дрімає. Без роду, без стада
і жінок стоїть він край могил затопле-
ний у дунах журнїт.

Все що ман у житю, він віддан
Для одної ідеї!
І горів і вєнї і страждав
І трудив ся для неї.

Як буря верпав він свій люд із
нивої в Мідрїм, та повести його далі
не годен. Його голос зомів а патїїне
погасло. Мозаде ізраїльське покоління
глухе на його заклики, а радше слухає
южені аних духів громади Авїрона
й Дїтана. Ян не помагали переважи
Мойсея, стан він грозити гіпноєм

ких інтелігентів волосних навіть по судах. Се ще було не все; не треба спускати з ока, що при сьм виборі виступила проти нас ціла Буковина: отже ще й Німці! Польки і більша половина Жидів, які згідно агітували проти нас середствами, які лиш в мініатурі відбили ся в просто скандальним тривалістю на Русинів в майже цілій буковинській пресі. Німці клевета не була там за легка, ніяке чернене за собою. Епілог сьм пагіни, для якої не було стриму навіть перед найпідлішніми особистими нападками, розіграє ся пірочім ще перед судом.

Не менш цікавим буде головний аргумент агітаційний грошолуви проти сов. А. Мазика. Тут не поновано ні аргументами національною, ні політичною, ні економічною натури, лиш загінотизовано маси кличем, що Мазик—уніят і о горе!—„Галичанин“, хоч одно і друге неправда. Попи прямо відбирали присяги, щоб нарід не голосував на уніята! І то як по самих правивборах по селах, так відтак у Palatul national серед куф пина і горівки. І чияж може бути ще більше святотатство, ще гірша наруга Христового імені як та, якої допускалось розсатаніє поповіство. І на початку XX століття піднесено успіх релігійною борбю, якою підбехтано темні маси, серед яких процеси порожбитські й чарінничі буденна історія. Се вже безсовісна корупція духона.

В сьм коротенькім огляді вишних причин нашої нещасті поминали ми агітацію п. Кисановича, але ш. читачі звільняли нас від обговорювання його ролі, інколи треба би з рівним резонаном застанивлятися і над особами фінкрів, які звонили із сьм хмари грошолувиських хрунів...

Поза тим всім не треба забувати, що велика частина нині лежить і на нас самих. Ми хіба так сильні, що можемо собі сказати правду в очі і холодно сьм вислухати? Агітація по наших боці була передовсім зложена на плечі одних, а загальний спав, чого найліпшим доказом, що в богатих селах не припинено виборчих ліст, які безприкладно пофалшований! Де бде о загальну справу мусить працювати загаль і то ревно, освідомлюючи на-

сеова, але й се безуспішно, бо за впливом Авіропа й Даташ збір сьмів Ізраїла, піднявши честь Ваалу ринив, що хто буде обіцтовати божий гнів і ласку, хто буде манти люд як горі „на стріть ніщавої руїни“.

Той на пострах безумним усім
Між отим поновивши
Най обіцтований буде всім
І побитий камінем“.

Нинішнє діяно прокляте лежить на товпі, що для найвищих сьмів своїх має упорту нехиті а то й каміне...

Та не дивля сьм сьм постанови Мойсей. Васе пещеріло, нічались донні турботи, донодо загоніла тужна пісня, дохто знів розмову сусідьку про важкі часи, як із сьмого, німоту попрамував похизаний турботами пророк до майдану серед якого стояло шатро із зарозвітною синявою. Брай намета був наміна, із якого, нідеа значаю, але ся проманила до народу. І потупив на него Мойсей. В очах його горить немов дві близзаставні в хмарі, а білі як сніг жгутин волоси етють гордо мов раги на добі. І жак атроє народом. Немже він знов почне пророчити і треба буде

„...розбитий, розтонтать
Як гинують колоду,
Кого наші батьки
Знади батюком народу“.

(Ковчизь була).

род про людське достоїнство і даючи йому політичне виховання. Розуміє ся, що се труд по теперішній деморалізації нечувало важкий, але він конечний! Ще одно, у наших рядах остиг запах, богато провінціональних інтелігентів від праці підтигав ся, а були й сумні случаи осоружної зради! Се знова фатальні наслідки міжусобиць в руських таборі, які ще всім в тямці. Тепер вже хіба всім стало ясно, що підтигуючи і то безосновно значина кого небудь із наших діячів, розбиваємо нашу силу, підтигаємо власне значина, а даємо завояватися ворогові, який не перебирає в средствах. Але зачасно воріг бенкетує! Коли недавні успіхи нас — що дивно, але правдиво — ослабили, то теперішнє хвилює непомовжене в здобуттю мандату в мішаним окрузі (який був досі все у волоських руках, так, що вікози навіть не ставлено контркандидата) тільки згуртує нас, сфисить наші ряди в борбі за права поневоленого народу, в якій не можемо числити на ніяких союзників, на ніщо і на нікого, лиш на власну як найдаліше ідучу кариєту, на народну організацію й політичну і національну свідомість та на зміну дотеперішньої несправедливої ординації виборчої через заведення загального голосування, яке одно тільки зможе зробити кінець виборчій корупції. Тож до праці, до муравельної праці! Гейже із оружем на банти, бо воріг аж тепер зачне ще лютіше штурмувати на народну твердиню, підумаганий безстидними капанським Ефіальтами!

Становище Русинів

супроти теперішнього правительствза.

(Промова п.с. Ю. Гомажука, виголошена в раді державній дна 2. жовтня 1905).

Висока палато! Позвольте панове, що я після військових мієнових, спеціальних, деталічних і особистих справ, обговорюваних чи не більшою частиною попередніх бесідників, перейду до властивої річі, до обговорення наших сьмів, а президента міністрів. При тім мусу висловити жалі, що для сьмів дотати мало тут зацікавлення та що лишне припадінні іди або довгінні річі звертають на себе більшу увагу. При такім стані річі міжби в властиво вичи сьм голосу так, як зробило се дуже богато бесідників, капітерних передовим; але уважаю за обовязок руського посла також при сьм нагоді сказати своє слово.

Коли глянути на теперішнє положення так в Австрії як і в цілій монархії, то всюди видно недоволення, жалодот, безрадістості і нема чоловіка зні способу, щоб сьму дитова поклясти нощі. А походить се з того, що у нас політика від давна не дивить ся в будучність і не тримає ся якогось панну, а має лиш нагоду на уназі. Відсе походить також безастанна лхтіність в трактованні так угорських як і австрійських справ. І коли хто гадав, що після памітної відлики мадарських провідників з дня 23. вересня у віденсьім цесарсьім замку наступить наконєць щось сип-так доєдінтливості, що т. зв. політично лишити ся оновично на боці: той мусіє зараз побачити свій блуд, коли після різної відлики почали ся нові переговори, нові справданні і поясненні.

Та я не хоту входить у відносини між угорським королем а Угорщиною; але що-де відноски угорської політики монархії до Австрії не могу похвалити того, що тут з доворотх сторін віднаважт ся грізби і лайки на Мадярів. Се могли би так так зрозуміти, немов би то ми тут сьрдали ся, що який між обома половинами монархії має змішати. Тамчасом ми не потребуємо бігати на Мадярами, ми мусимо гадати на річ

цілком холодної Мадярам лишати доволі, чи хотять кріпкої і тісної, але при тім слушної і справедливої звязи між обома половинами держави чи хотять тую звязь цілком зірвати. (Притакуюсь).

Дятого повинні ми не жалти аж на усмія Мадярів, а їм подати усмія. Коли вони хотять дальше оставати з нами у звязі, то мусіє би по перше заключити з нами кріпкий, на справедливій підставі: енергій союз митовий і торговельний, і то не такий, щоб его можна що десять літ винювати, а зюта мусіє би бути автоматично установлений, як се вже й пераз радимо, на підставі числа населення. По друге мусіє би сьмотна делегация бути змієна основно і дотати цілком иньшою формою.

Але ми повинні ще й третє усміє подати. При угорі в р. 1867 вичовали сьмі Мадярів, що в Австрії мусить бути конституційний лад, бо їм видавали ся достаточною лиш порука заступників народу, а не сама порука абсолютного правительствза. Отже ми повинні тевер чогось подібного жадати. Ми не можемо вдовольнити ся союзом, заключеним лиш з меншою половиною населення, значить, з самими Мадярами. Мз мусимо мати поруку від більшости краю, отже й від немадарських народів, котрі там мають більшість населення. Дятого мусіє би на Угорщині бути заведена рівноправність народностей і в сьмі за тим їм відповідна репрезентация в сьмі. (Живі приклади).

Нещ теперішній кланіт походить з того, що лишено немадарські народи без оини і иньно їх на ласку мадарських загоріальців, а по часті й на великі маси мадарського народу не звершено уваги. А се стало ся знов з політики хвилювої вигоди, про котру в вже згадував; бо вигідніше здавало ся зробити угоду з одною лиш верствою чи з одним сторонництвом, ніж повиникати до того широкі і різномодні маси.

Коли-ж би мало може прийти до сьго зрозуміння річі і мало ся на Угорщині з одної сторони завести загальне право голосування, а з другої сторони дати сьміу немадарським народностям: то на одне так треба бути прагтованим, а то, що такий прон не підрау показав би успіхи, бо-ж ті елементи донгі літа були дивлені і ослаблені. Дятого треба мати терпеливість і не тратити налі, а винювати, поки вони не придуть до себе і оскріпнуть. Але треба їм дати також обещану, що не лишити ся їх в послідній хвили знов без помічч так, як се зроблено з ними давніше; иньше глядіти би вони на цілу справу з оправданним недовіром і не мали би віддати й сили підняти ся.

Поступити-б мей тевер до иньшої річі, о котрій говорив президент міністрів, до найважливішої внутрішньої справи австрійської, до справи виборчої реформи. Але сьогодні не буду о ній говорити, бо я погодив тут в сьм справі нагле вношене, то буду мати нагоду докладно річ обговорити, коли се вношене прийде на чергу парад. Дятого переходжу до иньшої річі. П. президент міністрів застеріг ся, мов би він змінив своє становище до поодиноких сторонників. Цілком вірно сьму. Ведай що-де его становища до Русинів, лишалося воно точісною те саме як було. Русинів перед тим знаєдбувано і ігноровано, тевер так самісильно не дбає ся про них і ігнорув ся їх, хоч иньні, навіть далеко менші народи такі бодай по часті можуть похвалити ся иньними успіхами. І так пр. для дальшаньських Хорватів, числом нять разів меншого народу, зроблено те, що усунуно їм намісника; для Словинців, котрі є три рази менше ніж Русинів, усунуно правого президента Країни; Італійцям встановлено законити правничий виді; для Русинів не зроблено нічого! Русини не годні віднади не то усунути намісника чи правого президента, але хочби тільки старости або повітового комісара або податкового інспектора, котрий Русинам наливале саз за шкуру. Правда, що се дє сьм задалі їх національним противникам, задалі Похиків чи властиво верховного польського сторонництва, котре має в Австрії те инькове право, що для него політика ніколи не зміняє ся, хоч супроти иньних народів вона часто зміняла ся і зміняє ся, хоч пр. раз править ся з Німцями, потому без Німців і знов против Німців, раз з Чехами другий раз против Чехів; лиш для Польків є завжди одинаково прихильна і у-

ступчина політика. А дє ся се не дятого може, що Польки є сторонництвом, поширюючи державу, як то вони часто о собі говорять; вони є що найбільше сторонництвом династичним або, ліниє кажучи, двірським, а їх провідників треба було пораз аж до цесарського замку звинити, щоб можна було полагати державні інтереси.

Скоро вже говорю про польське сторонництво, то мусу відновити їх деякі вискази речники польського кола. Гр. Дідушицький сказав, що нібого Австрії без Габсбургів і подумати собі не можна. Хоч як я признаю значина династії, всеж таки гадаю, що кожний мусіє би жалувати сьму державу, коли би й ексистенция на самій лиш династії стояла. Як відомо, є ще иньні внутрішні і иньні причини, котрі ексистенцію держави в середній Європі, зложеної так як Австрія, роблять конечною.

Описав сказав бесідник, що „національної терпимості таної, инь є в Австрії, надармо глядати в богатіях иньних держав; і що також свобідно висказуване гадок дозволено в Австрії в дуже широким межах“.

Отже і гадаю, що в сьм разі бесідник не докладає на очі: він є занадто далеконидуючий. Він бачить те, що дє ся далеко, і може оправді бачить вірно; але не бачить того, що є під его боком, в Галичині, в его нощі і в сусідних. Того він не бачить, бо иньше не звачив би ся говорити про „національну терпимість та про свободу висказу гадок“.

П. президент міністрів говорив дальше, що хоче внести законний закон і що займає ся его виготовленням. Я рад би знати, який то буде той закон і де він має бути внесенний. Чи то законний закон, призначений лиш для Чехії і для Моравії, та може ще й для Шлеска, чи для цілої держави? І чи внесенний він буде в правних соймах, чи в державній раді? Коли би то мали бути лиш спеціальні правні закони, то ледво чи п. президент міністрів буде мати щастє з своїми проєнтами. По перше трудийша річ в правнім соймах, де противні сторонництва стоять безпосередно против себе, сьмунати їх до уступчивості і особливо там, де більшість є дуже значна, склонити її до уваги на меншість; все таки мабуть лише було би дєсь, сказати би, на нейтральнім ґрунті, як ось тут в державній раді, де найрізномодніші інтереси разом заступлені довести до якоїсь справедливої угоди. Крім того, коли би навіть для двох країв — пр. для Чехії або для Чехії і Моравії — згодили ся обі сторони на якийсь законний закон, то нехай правительствза не забуває, що є ще богато иньних країв, як пр. край альпийскі, а ще більше Галичина, де законні відносини доконче нимають позадання. [П. Фресь: Паме профессор, ми маємо вже закон: 19 артикула основного закону!] Колиж бо сьго за мало; на підставі того артикула треба ще окремих законів чи закону, щоб в практиці в кожнім подальшій випадку можна рішати. [П. Фресь: Ріше право!] Певно, що різне право є засадою, після котрої мусить ся поступати.

Дятого я хотів би звернути ся до правительствза з усильним закликом, щоб не спеціальні закони лиш для деяких країв, але один закон рамковий або з постановами що-де виконували 19-того артикулу основного закону і по мисли того артикулу для всіх країв Австрії, де побіч себе живуть різні народности, вносеа в палаті посів під обрану.

П. президент міністрів говорив дальше про справу університетів і агадав, що 25 міліонів корон призначено на иньнованє теперішніх університетів і що впроті агонд також нові університети мають бути заложені.

Отже звертаю увагу на те, що досі в Австрії є лише всім університетів, значить одні на 3½ міліона населення, так що Австрія має менше університетів, ніж сусідні держави Німеччина і Італія. Дятого закладанє нових університетів є й бажане і конечне. А яких треба нових університетів, покляже ся з отих заміток:

Досі є пять німецьких університетів, два польські і один чеський. Почислім Німців і Польків разом, то вийде їх щось троха над 13 міліонів, значить, половина населення Австрії. Там повинна має сьм університетів, а друга половина, других 13 міліонів мають лише

одієсний університет чеський в Празі. (Щаєм служимо!)

Чи се справді? Я не хочу знати, що для других народностей має бути владомою таке саме число університетів, але що найменше повинні повстати три нові університети, щоб один університет припаде середню на шість тисяч душ.

В справі університетській, як і у всіх інших найгірше стоять Русини. Чехи мають бодай один університет; а се певно мало, але чехи мають один. Словини і Хорвати мають по часті повстати в загробного університету. Для Італійців має невідомого повстати правничий відділ, а крім того мають вони ще й як границю в Італії багато університетів. А Русини, хоч їх є в Австрії 3½ мільона, а в швейцарській кантоні 4 мільона, не мають ані одієснього університету, ані в сій монархії, ані за границею, хоч їх усіх разом є 30 мільонів.

Та не тільки що-до університетів, а також що-до гімназій в усіх народів Австрії Русини найгірше. Коли порівняти число Русинів і Польнів в Галичині (а. *Zajmęba*: Коломия! Станіславів!). Прому лише слухати, а вже прийдіть до того... то видно, що 3,990,000 Польнів — вже разом і з Жидами, потрим в окозо 700,000 — мають 34 гімназій, а 3,080,000 Русинів мають лише 5 гімназій, так що одна польська гімназія припадає середню на 117,000 душ польського населення, а одна руска на 614,000 Русинів. Отже Русини більше ніж п'ять разів стоять гірше від Польнів, хоч рускі гімназії все переполюють, хоч прим. у львівській рускій гімназії є над 960 учеників, а до першої київської євангелістської гімназії, котру щойно отворено, записалося на 140 учеників.

Для того повинно правительство особливо пам'ятати на Русинів; як-же не хочемо в культурі оставати позаду інших європейських культурних народів.

На кінці своєї бесіди Се спеціалізація звернув ся до посіла з запитом, щоб ухвалити державній конвенції — не правительство, а державі, бо в противний раз правительство зробить ужиток з свого права і розігне палату палату посіла та розігне нові вибори.

Такі запити чували ми і від сего правительства і від давніших уже так часто, що ми на се вже досить рівнодушні і холодно приймаємо такі гризби.

Врешті треба застеречи ся проти того, щоб неперізнане якоїсь т. зв. державної конвенції мало означати вороже ставовини проти держави. Парламенти мають діло не безпосередно з державою, а з виконавчим правительством; що парламентарій близькості чи поодинокі сторонництва признають або відкидають, те признають вони або відкидають правительство, а правительство, з котрого вони не відкинули, не має права казати, щоб мимо того признавано якоїсь его жадані для того, бо то є державній конвенції. Жадані, щоб посіла в кожній раз признавала державі т. зв. конвенції, різніє ся по часті гадки, мов би то правительство і держава було одно і те саме; а такий погляд є цілком хибний.

А палату може собі правительство у всякій раз розвизати; нікому не буде жалі за сего палатою в теперішнім її складі, ледве чи хто за нею урешить слово. Але в таку ситану би, як правительство ухвалило собі склад нової палати посіла. (Щаєм служимо!) Чи воно гадає, що дістане ліпшу, значить, по его мисли ліпшу палату, коли своїм ділами не спонукає населення вислати сюди інших людей?

Сего спеціалізація закінчив словами, що правительство у всякій раз сповнить свій обов'язок. Отже ми нічого нового й не домагаємо ся, як тільки, щоб воно у всіх сповняло свій обов'язок. А що-до нових виборів з окрема жадано, щоб воно послало їх перевести безсторонно, без жадного патиску і — високо зложивши ся чужою — без несправедливості. Нехай правительство сповнить свій обов'язок, а народи будуть уже умілі виконувати свої права. Отсам кінчу. (Врешті!)

ШТУКА ДОВГОВІЧНОСТІ.

Сими днями номер один із найвизначніших англійських хеміків

Анрі Томпсон в 87. р. життя. Перед 17-ти роками видав він дві лікарські книжечки, які задля їхньої стійкості видає тепер разом новим накладом. Томпсон обговорює в них „Дієту при зростаючій віку а меншавчій чинності“, основану на його довголітній практиці, яка показала що бодай половину „ронічних недуг“, які доскують людям на старість має свою причину в лихій дієті. Першим промахом в дієті передовсім у засібних се „пересиджувані“, яке повинен поборювати кожний свідомий лікар. Томпсон думає, що люди загально їдять за багато. Та у молодих людей, які видають багато сил із себе через тяжку працю, або через жвавий а то й утижливий рух, не повиннає се ніяких лихих наслідків. Колиж вже тіло набирає тону, або чоловік починає за дні відчувати охоту до відпочинку або сну то се вже проявляють ся наслідки невідповідного відживлювання. Перероблюване азотистої поживи стає при важкій душовій праці і слабій рухові незвичайно важким, а те, що повинно би чоловіка скріпити, стає лише причиною браку апетиту і неохоти до праці.

Анрі Томпсон виступає також проти недостаті індивідуалізації при їдї. Приписує ся майже кождому однаковий порядок страви і однакову їх скількість і кожний дорослий чоловік підчинює ся сему ладоку. Тимчасом один чоловік може страпити потрібну скількість того самого, що другого ставить в небезпечний стан переїдження. Правильно повинно бути в сій справі те, що чоловік, старіючись, повинен що раз менше й менше поживи їдати. В сій справі покликає ся Томпсон на одного мужа із шістьп'ятидесятирічного віку, якого метода, правильно примінявана причинила ся значно до продовжування людського життя. Сім мужем був Людвіг Корнар, сучасник Тициана, що в 83. р. життя видав правила дієтичні для старців, яких стійкість доказував приміром свого власного життя. Він умер, проживши поверх сто років, без ніякого болю й недуги, наснивши супокійно на своїм кріслі нічним сном. Корнар поставив те-зу, що чоловік чим старший там менше повинен їсти та що по 70. р. життя треба обід і вечеру ділити на чотири їди. Таким робом задержав він сам до пізнього віку свіжкість і спосібність до душової праці.

Анрі Томпсон не лиш що остерігає перед переїданням, але дає ще багато інших добрих порад до удержування здоров'я й осигнення глибокого віку. Велику вагу кладе він на мочення ніг, яке повинно відбуватися кожного вечера в горничій воді. Сего не залишував Томпсон ніколи, хоч би він задля якої небудь причини мусів лягати спати навіть в дуже пізній час. Ноги треба мочити в воді горничій, яку тільки можна звести через 10—12 минут. В ній треба під часу до часу доливати горничої води, щоб купіль не остигала. Мочення ніг у горничій воді неде за собою цілковите напощення ніг кровію, яку стягає ся через те з мозку. В той спосіб напевнемо собі твердий а супокійний сон.

Томпсон поручає ще щоденну водну купіль. Се дуже не добре, що наші привички жителі не допускають повітря до нашої шкіри, бо через те тратить вона свою здоріву

поверхню і стає схильною до перестуд. Після думки Томпсона можна би сему лиху зарадити, ходячи кождої днини зараз по встаню із ліжка, неодітим по хаті — при отворенім вікні, лише заслопелім занавісою. За сего час можна заняти ся голіном иглядно фризіванем. Вже по місяцю можна переконатись, що будова шкіри стала кріпшою, а з часом стане така купіль для чоловіка необхідною потребою. (ос)

НОВИНКИ.

Чернівці, 12. жовтня 1905.

Новий регулямін для шкіл народних і виділових. Незабаром повийти ся новий регулямін для шкіл народних і виділових, що містять в собі багато реформ. Між иншим заводять він в школах народних надобовану гру на скрипці, науку зручності і робіт огородах, а в школах виділових надобовану науку господарства домашнього, етолографію і писання на машині. Заводять ся також науку संगани і пишання. Для тих предметів видають краєні ради шкільні окремі правила. В міредатних прутах задумують також завести шкільних лікарів і вправи для шкільного опорожнювання киш на случай бешугливості пожежі. Кара тілесна і на будуче буде строго заборонена.

Кари на малолітніх. Управитель міністерства справедливости др. Кайн видав дня 30-го вересня с. р. розпоряджене в ніймірі кари на малолітніх і молодих, котрого головні основи суть такі: Молодих людей від 14 до 18 року життя, засуджених на кару, треба звернути в одну громаду і відлучати від них таких, котрі вже зовсім зісугі. Коли би число громади перевищило 25, то треба утворити другу громаду. По можності треба збирати в одну громаду таких, котрі ще можуть поправити ся, або котрі засуджені на легшу кару. Вибір має переводити дуже оглядно урядник судний, що має надір над винницею. Молодих винновників треба від кожним заглядом, навіть і тоді, коли суть на дворі, держати адалеча від прочих засуджених. Вмір кари повинен молодим винновникам дати лінійше можність чесного звани. Молодих винновників треба морально підносити, привчаючи до діяльного життя і заставляти до роботи, котра би їм давала спроможність зарібку. Молоді винновники треба учати ручних робіт і уязмати на то, щоб описати могли брати ся до якогось звани. Визна одного суду можна апелувати до другого, щоб они там могли бути сподучені в одну громаду. Доки нові законні постанови не устануть основи, ніде аних треба би обходити ся з малолітніми, треба пробувати по можності так устроїти перевизкуючий тепер спосіб наглядання кар, щоб тим підносити моральне удорозлене малолітніх. Розмірно мало число малолітніх, що мають відсидкувати кару, дає також можність, щоб того рода пазнями більше опікувати ся. Позани небезпечність потерпіти моральну шкідливу при прихильності ума в сїм степені віку буває більша, то треба таких виннов, до то лиш можна, розміщувати в окремих до того місцях і в сілько можна далі від других позан. Таке відокремлене треба строго удержувати також і в прочих званих в домі карнім.

Другі загальні збори товариства „Січ“ відбудуть ся сего неділі в Вижниці а не в Вижниці, як се ошибочно випечатано в попереднім числі.

Замах на губернатора. 3 Підлодочек доносить, що російський флот особовий, котрий мав там приїзати оногод о 1 годні ввеч, надійшов аж в 18 годни пізніше а причиною того став ся намірений захват на губернатора. Невизджені доси злочинці доїдавши очевидно, що поздан особовим має їхати губернатор, вирвали шини на шляху, щоб тим способом довести до катастрофи. Тимчасом губернатор спізнав ся, а за той час пушено поздан тигаровий, з котрого на місця, до буди нарядні шини, розбило ся на дрібні кусні 19 вагонів і позалчило ся кілька

осіб легко а одна тяжко. Тепер треба на місці катастрофи пересідати ся.

В Сучані посвячено сего неділі в присутності краєвого президента і заступників місцевих цивільних і військових властей новий ратуш і прапор корпусу ветеранів.

Січ і то свідний спав минулої ночі в Сольногороді, наїснені немало шведи спочивши деревами.

Чоловік, яких мало. Таких людей, щоб зривали ся від мільона грошей, хваб дуже мало на світі, а проті найліпше ся такий один. З Парижа доносить: Інженер Галель в місті Клермон-Феррен виграв сими днями на лотерейі прає 500,000 франків і ариє ся тих грошей та розділив їх між свою численну родину. Трим дорослим синам, котрі дали по франкові на закуплені лоту, дав Галель по 25,000 франків; кождому з прочих семеро дітків дав по 12,000, а останок віддав жінці; собі не лишив нічого, кажучи, що хоче й даліше заробляти для себе на хліб насущний власними трудами.

Оповідки, іменовані і т. п.

Особисті місти. Краєвий президент др. Октавіан Блайзеба виїзав в службових справах до Відня. — Віце-маршало краєвий, проф. др. Стефан Смал-Стодний виїзав у вісторок в приватних справах на кілька днів до Монакова.

Перші загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Зиничу відбудуть ся в неділю, дня 22 жовтня о 2 годні по полудні в домі паня Теодора Матковського з отрим денним порядком: 1. Отворені зборів; 2. Пояснені статутів; 3. Вибір старшини; 4. Ухвала вистоти членських вкладів; 5. Визна вистоси. — За старшиною: Іван Бончук, Теодор Лисик.

Економічні записки.

Грошені послики австрійських емігрантів. Рух переказовий між американськими Сполученими Державами а Австрією випадає в посідавших роках значний приріст. Із 5,500,000 кор. в 1900 році доїшла ся скількість грошей виплачених в Австрію на основі почтових переказів присланих із Сполучених Держав в р. 1904 на 15,800,000 кор. а в першій половині 1905 року дійшла до 8,800,000 кор. Се по більшій часті оцадиности емігрантів, які однак зовсім не обмежують усеї суми грошей, переказаних ними до дому. Велику частину посылки понагожують банкі, із яких значна часта займає ся виключно тільки гасами порученням. Дуже часто вносять ся емігранти не безпосередно із тими банками тільки за посередництвом агенцій. При сїм діє ся багато надумати головню тому, що значна частина емігрантів не знає англійської мови і не розуміє банкового діловодства. Щоб сему лиху бодай в часті зарадити, уявіло австрійське правительство в порозумінні з фірмою „American Express Company“, яка гроші положені емігрантами у сїх банках пересилає до відомського уряду грошових переказів, а сего виготовляє почтові переказі для адресатів. І сї послики дійшли вже до значних меж. Року 1904-го, сего в першій разі існування сего порозуміння, переслано за посередництвом American Express Company 2,126,000 кор., а в першій половині року 1905 дійшла висота тих посылки до 1,940,000 кор. Подібні відносини в Канаді спонукали міністерство торговлі уійти в договір що до грошових переказів із урядом почт канадських, що існує вже від 1. жовтня 1904 року. До кінця місяця червня 1905 року виплачено на основі переказів із Канади 3,100,000 кор.

Із штуки і літератури.

Репертуар міського театру в Чернівцях. Нині в четвер 12/X о год. 1/8 веч. по раз третій оперета „Das Veilchenmädchen“ (2-го разі-предст.) Загтра в п'ятницю (х. 13) о год. 1/8 Жоржа Огюста „Der Hitenbesitzer“, людоче представлено по цінах знижених до половини. В суботу по раз 1-ий „Гейша“ 2-актова оперета О. Гелла, музика С. Дюкеса (Saxendy пред.). В неділю по полудні о год. 1/8. Тріапарчирова „Die Ahnfrau“ по цінах знижених, а в четвери „Гейша“.

